ମହାପୁରୁଷ

ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ

ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା

ମହାପୁରୁଷ

ଅରକ୍ଷିତଦାସଙ୍କ

ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା

ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ:—
ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସ—ମାଘ କୃଷ୍ଣ ଏକାଦଶୀ, ୧୯୭୦

ପ୍ରକାଶକ—ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଲଛ୍ମନ ଦାସ
ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫା, କଟକ

ମୂଲ୍ୟ-ଟ୩-୫୦ ତିନଟଙ୍କା ପଚାଶ ପଇସା

ବନ୍ଧେଇ ଅତିରିକ୍ତ ଏକଟଙ୍କା

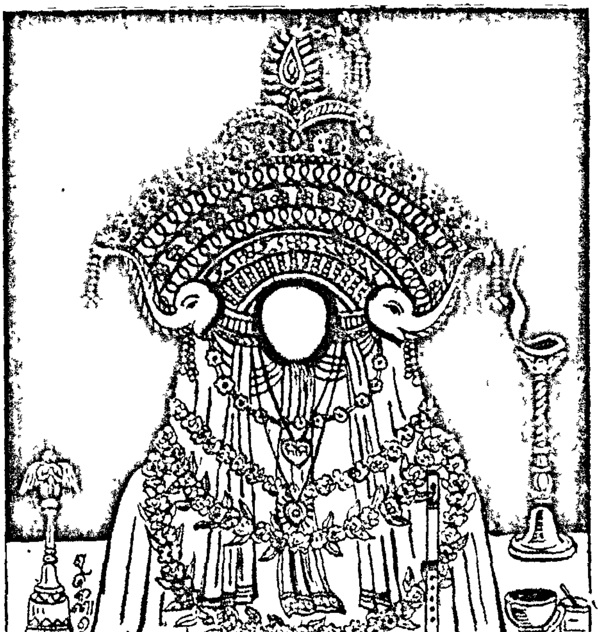

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ସମାଧି

⁕ ଓଲାଶୁଣି ଗୁମ୍ଫା ⁕

ଭୂମିକା

ସନ୍ଥ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତାର ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଚିନ୍ତନ ଯେଉଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ତରରୁ କରିବାର କଥା, ତାହା ମୁଁ କରିନାହିଁ । ମୋର ମନେହୁଏ ଅନ୍ୟ ଅନେକ ମଧ୍ୟ କରୁ ନ ଥିବେ । ମହିମା ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେତେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲଣି, ଓ ସେଥିରେ ଯେଉଁମାନେ ଉପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି ସେ ତତ୍ତ୍ୱର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ମୋର ମନ ମାନି ନାହିଁ । ଅଥଚ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ 'ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦ' ଗଭୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନୁଭୂତିର ବିଷୟ । ସେ ସାଧାରଣ ସାହିତ୍ୟ ନୁହେଁ ବା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସୂତ ନୁହେଁ । ଭାରତରେ ଯେତେ ସନ୍ଥ ଯେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖିଛନ୍ତି, ସବୁ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରସୂତ । କୌଣସି ବୌଦ୍ଧିକ କ୍ରିୟା ପ୍ରସୂତ ନୁହେଁ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଭାବରେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନକୁ ବିଚାର କଲେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଗଭୀରତା ବୁଝିବା କଠିନ୍ । ଏହା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ନିଜ ସାଧନା ଓ ଅନୁଭୂତି ଯୋଗେ 'ମନ'ର ଯେଉଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଛନ୍ତି ଓ ମନୁଷ୍ୟ ଚେତନାର ଯେଉଁ କ୍ରମ ବିକାଶତ୍ୱର ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ଯେତିକି ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଛି, ତାହାକୁ ହିଁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ "ମନ ଚୈତନ୍ୟ" ସମ୍ବାଦ ଗଭୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ଓ ଅନୁଭୂତିରୁ ଲିଖିତ । ଏଣୁ ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ସାହିତ୍ୟ ହିସାବରେ ବିଚାର କରିବା ଏକ ଭ୍ରମ ।

ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ 'ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା' ସେହିପରି ସାଧନା ଓ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରସୂତ । ମନ ଓ ଚୈତନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କଥୋପ କଥନ ବା ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କେବଳ ସାଧକହିଁ ବୁଝି ପାରିବେ, ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ । କୌଣସି ସନ୍ଥକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ସନ୍ଥଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏଣୁ କେଉଁ ସନ୍ଥର ସାଧନାକୁ କିଏ ଅନୁସରଣ କରିବ ତାହା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ନିଜର ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ ଅଭିମତ

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଧାରାମାନଙ୍କ ସମାନ୍ତରାଳରେ ସପ୍ତମ-ନବମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବୌଦ୍ଧାଚାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଯେଉଁ ସ୍ରୋତ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ, ତାହାର ପ୍ରବାହ ଅବାଧଗତିରେ ଚାଲି ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଚସଖା ମାନଙ୍କ ସମୟରେ ଏହି ସ୍ରୋତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରବଳ ବନ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇଥିଲା, ଏହି କାଳକୁ ତାହା ଅପସାରିତ ହୋଇ, ସ୍ରୋତର ଧାରା ମଧ୍ୟ କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ବସ୍ତୁତଃ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସେହି ପ୍ରାଚୀନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ରୋତ ଏହି କାଳର କୃଷ୍ଣ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ଭକ୍ତି-ନଦୀର ପ୍ଲାବନରେ ହିଁ ନିଜର ଜଳରାଶିକୁ ମିଶାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ଅଗଣିତ ଗୀତା, ସଂହିତା ଓ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ରଚନା କରି 'ଦାସ' ସଂଜ୍ଞାଧାରୀ କବିଗୋଷ୍ଠୀ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ବର୍ତ୍ତିକାକୁ ଜଳାଇ ରଖିଥିଲେ । ନିଜ ନିଜର କୌଳିକ ସଂଜ୍ଞାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖ୍ ନିଜକୁ ଏକ 'ସିଂ' (ହ) ବୋଲି ପରିଚିତ କଲାପରି, ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କବିବୃନ୍ଦ ନିଜକୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ 'ଦାସ' ବୋଲି ପରିଚିତ କରାଇଲେ । ଶାରଳା ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ବଳରାମ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ଏହି ମହିମାମୟ ଦାସଙ୍କ ତାଲିକା. ଅତି ଦୀର୍ଘ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଦେଖା ଦେଇଥିବା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଜଣ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବାର କଥା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଦାସ, ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ, ଆଉ ଜଣେ ଅନ୍ଧ ଓ କନ୍ଧ ଭୀମ ଭୋଇ । ସିଦ୍ଧିର ତୁଳନାରେ ଏ ଦୁହେଁ ପୂର୍ବର ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ସମାସନ ଭଜନ । ଭୀମ ଦେଖା ଦେଇଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ; ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କର ଉଦୟ ହୋଇଥିଲା, ଦକ୍ଷିଣରେ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ । ଉଭୟେ ସମସାମୟିକ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିସ୍ମୟର କଥା ଏହି ଯେ, ପରସ୍ପରକୁ ଅଜ୍ଞାତ ରହି, ଉଭୟେ ପ୍ରାୟ ଏକ ତତ୍ତ୍ୱହିଁ ପ୍ରଚାର କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଉଭୟେ ଥିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଧର୍ମର ଓ ପ୍ରତିମା ପୂଜାର ବିରୋଧୀ ! ପ୍ରତିମା ଓ ପୌରୋହିତ୍ୟ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଏହି ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରଚାର କରି

ଚାଲିଥିଲେ । ସେମାନେ ଜନତାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଉଥିଲେ କେବଳ ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ । କୃଷ୍ଣ ଓ ରାମ କେନ୍ଦ୍ରିକ ବିଷ୍ଣୁ ଉପାସକ କବି ମାନଙ୍କର ଜଟିଳ ଆଲଙ୍କାରିକ ବଚନ ତୁଳନାରେ ଏମାନଙ୍କର ଭାଷା ବିସ୍ମୟକର ଭାବରେ ସରଳ । ତାହାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ସରଳ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱର ସହଜ ଓ ଯଥୋଚିତ ମାଧ୍ୟମ ଥିଲା ।

ପୁଣି ଆହୁରି ବିସ୍ମୟର କଥା ଏହି ଯେ, ଉତ୍କଳର ଏହି ଋଷି ସନ୍ଥ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ ଥିଲେ ହେଁ, ଆଧୁନିକ-ଆଲୋକ-ମଣ୍ଡିତ ରାଜା ରାମ ମୋହନ ରାୟ ପ୍ରତିବେଶୀ ବଙ୍ଗ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଧର୍ମ-ସଂସ୍କାର ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ, ସେମାନେ ଠିକ୍ ସେୟାହିଁ ପ୍ରଚାର କରି ଚାଲିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ଜାତୀୟ ଧର୍ମୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ମଂଜଠା ହେଉଛି ବୌଦ୍ଧପଥ । ତାହାହିଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଓଡ଼ିଶାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତା ନାୟକ ଓ କବିଙ୍କ ରଚନାରେ ବାରଂବାର ଫୁଟି ବାହାରୁଛି । ଭୀମା ଭୋଇଙ୍କ ମହିମା ବା ଅଲେଖ ଧର୍ମ ବୌଦ୍ଧ ମତାନୁସୃତ । ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମକେନ୍ଦ୍ରିକ ସଂସାର ରାମ ମୋହନ ଓ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର-ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମଠାରୁ ଏକାବେଳକେ ଅଭିନ୍ନ । ଯାହା କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନତା ତାହା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ-ଶିକ୍ଷା-ସଭ୍ୟତା-ଜନିତ, ତତ୍ତ୍ୱରେ ନୁହେଁ । ବଙ୍ଗର ରାମ ମୋହନ ଓ କେଶବଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସଂସ୍କାର ପ୍ରବଣତାର ଉଦ୍ଭବ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟତାର ସଂପର୍କରୁ । ଭୀମା-ଭୋଇ ବା ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଏହି ବଙ୍ଗ-ସଂସ୍କାର ମାନଙ୍କଠାରୁ ବା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଭାବଧାରାରୁ ନିଜ ମତ ସବୁ ଧାର ଆଣିବାର ପ୍ରଶ୍ନହିଁ ଉଠି ନ ପାରେ, କାରଣ ସେମାନେ ତ ନିଜ ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଷା ଜାଣିଥିବାର ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଉପକୂଳ ଅଂଚଳରେ କାଁ ଭାଁ ଆରଂଭ ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ସେମାନେ ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ।

ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ (୧୭୭୨-୧୮୦୩)

ଓଡ଼ିଶାର ଧର୍ମ ଓ ସାହିତ୍ୟର ସମଗ୍ର ଇତିହାସରେ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ହେଉଛନ୍ତି ଯେପରି ସବୁଠାରୁ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କର ଜୀବନୀ କପିଳବସ୍ତୁର ରାଜପୁତ୍ର ଶାକ୍ୟ ସିଦ୍ଧାର୍ଥଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତକୁ

ପଦେ ପଦେ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଉଛି । ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ବଡ଼ ଖେମଣ୍ଡି ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କର ସେ ହୋଇ ଥିଲେ । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ଯୁବରାଜ । ସେ ଯାହାହେଉ, ସେ ଯେ ଜଣେ ଏକ ରାଜ ପରିବାରର ସକଳ ଭୋଗ-ବିଳାସ ସହିତ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତାରେ ଲେଖା ଅଛି—

ସଂସାରେ ଥିଲାବେଳେ ମୁଁ କି ଭୋଗ କରି ନଥିଲି ? ମୁଁ ସର୍ବଦା ପଞ୍ଚବସ୍ତ୍ର ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ବ୍ୟବହାର କରୁ ନଥିଲି ଓ ମୋର ଶରୀର ସର୍ବଦା ସୁଗନ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲା । ମୁଁ କୋମଳ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଉଥିଲି । ମୋର ମସ୍ତକ ପୁଷ୍ପଖଚିତ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ କେବଳ କ୍ଷୀର, ପିଠା ଓ ଖେଚଡ଼ି ଖାଉଥିଲି ଏବଂ ଅଶ୍ୱାରୋହଣ କରି ବୁଲୁଥିଲି ।

ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଏହି ଭୋଗବିଳାସମୟ ଜୀବନକୁ ମାତ୍ର ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସରେହିଁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଦୀର୍ଘ ଅଠର ବର୍ଷ କାଳ ପାହାଡ଼ରୁ ପାହାଡ଼, ଜଙ୍ଗଲରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଗ୍ରାମରୁ ଗ୍ରାମ ଘୂରି ବୁଲିଥିଲେ ସତ୍ୟ ଓ ଆତ୍ମୋପଲବ୍ଧିର ସନ୍ଧାନରେ । ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ସେ କେବଳ ଜଳପାନ କରିହିଁ ବଞ୍ଚିଥିଲେ । ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନ୍ୱେଷଣ ଭିତରେ ଏହି ରାଜକୁମାର ଥରେ ପୁରୀରେ ଏକ ମାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଚୋର ବୋଲି ସନ୍ଦେହରେ, ପ୍ରାୟ ମରଣୋନ୍ମୁଖ ଭାବରେ ପ୍ରହାରିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଏହି ଦୁର୍ବିପାକ ବେଳେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଦ୍ୱାରା ଯେ ଉଦ୍ଧୃତ ଓ ଶୁଶ୍ରୂଷିତ ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ବିଶ୍ୱର ଚିରନ୍ତନ ନାରୀ-ଶକ୍ତିର ଏକ ପ୍ରମାଣ । ଜଣେ ଧର୍ମପରାୟଣା ବିଧବା ରମଣୀ, ଏହି ଏକଦା-ରାଜକୁମାରଙ୍କର ତରୁଣ ବୟସ ଓ ଅସାଧାରଣ କୃଚ୍ଛ୍ର ସାଧନା ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଏସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟର ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ କାଳରେ ଏହି ଧାର୍ମିକ ରାଜକୁମାର ଉତ୍କଳର ବହୁ ବିଖ୍ୟାତ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ପୀଠସ୍ଥାନ ସବୁକୁ ଯାଇଥିଲେ । ବହୁ ପରେ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ଯାହା ଘଟିଲା, ଏହି ସତ୍ୟାନୁ-

ସଂଧ୍ୟାସ୍ତୁ ତରୁଣ ରାଜକୁମାରଂକଠି ମଧ୍ୟ ସେପ୍ୟା ଦେଖାଗଲା । ସେ ଏହି ହିଂଦୁ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କଠାରେ କୌଣସି 'ଦେବତ୍ୱ' ଦେଖି ନପାରି ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ପଜାର ବିରୋଧରେ ପ୍ରଚାର ଆରଂଭ କରିଦେଲେ । ରାଜକୁମାରଂକ ଚେତନାରେ ଯେଉଁ ଆତ୍ମିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଘଟି ଆସୁଥିଲା, ସେ ପ୍ରଭାବରେ ହିଂଦୁ ସମାଜର ଜାତି-ବିଭାଗର ଅଯୌକ୍ତିକତାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଃସଂଦେହ ହୋଇ, ତଥା କଥିତ ବହୁ ନିମ୍ନ ଜାତିର ଲୋକଂକଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ସେ କହିଛଂତି—

"ମୁଁ ସକଳ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛି, ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରୁ ଓ ଚଂଡାଳଠାରୁ । ହେ ବ୍ରହ୍ମ, ତୁଂଭେ ଯେ ସମସ୍ତଂକଠାରେ ବିରାଜିତ ! ଗାଈ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଂକ କ୍ଷୀର ହେଉଛି ଏକ ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣର ।"

ଅନ୍ୟତ୍ର କହିଛଂତି—

"ସମସ୍ତଂକୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବ । କାହାକୁ ଅଛୁଆଁ ବୋଲି ବିଚାରିବ ନାହିଁ । ପବିତ୍ର ଓ ଅପବିତ୍ର ସମସ୍ତେ ଏକ । ସେହିପରି ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ଅଭେଦ ।"

ଅଠର ବର୍ଷର କୋଠର କୃଚ୍ଛ୍ର ସାଧନା ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରେ ଏହି ରାଜର୍ଷି ଶେଷରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଓଲଶୁଣୀ ପର୍ବତରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବାସ ଆରଂଭ କଲେ । ସେ ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ଜଣାଯାଏ । ତାଂକର ଓଳାଶୁଣୀ ପର୍ବତସ୍ଥ ସମାଧି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଏକ କ୍ରମ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଧର୍ମ ଗୋଷ୍ଠୀର କେଂଦ୍ର ପୀଠ, ଯେଉଁଠାରୁ ଅରକ୍ଷିତଂକ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇ ଆସୁଛି ।

"ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ"

--o--

ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା : ଏକ ସୂଚନା

ସାହିତ୍ୟରେ ଜୀବନର ବହିରଙ୍ଗ ଓ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ତଥା ଇନ୍ଦ୍ରିୟୋତ୍ତର ଦିଗ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ଏହି ଦିଗର ବର୍ଣ୍ଣାଢ୍ୟ ମାଧୁରୀ କିମ୍ବା ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ନୀଳ ଗଭୀରତା ଓ ବ୍ୟାପ୍ତି ନିର୍ଭର କରେ କବିର ଅନୁଭବ ଏବଂ ତତ୍ ପ୍ରକାଶକାରୀ ପ୍ରତିଭା ଉପରେ । ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଣେ କବି ସାଧକ ହୋଇପାରେ; ମାତ୍ର ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ସାଧକ କବି ହୋଇ ନ ପାରେ । ତଥାପି, କେବଳ ଅନୁଭବର ସିଦ୍ଧିରେ ଓ ପରିଧିରେ ସାଧକର କବି ମନ ସୁଲଭ, ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ଓ ଅଧିକନ୍ତୁ, ତତ୍ତ୍ୱ-ମୁଖ୍ୟତା ପରିସ୍ଫୁଟ ହୋଇଥାଏ । ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତାର ରଚୟିତା, ସାଧକ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଜଣେ ମହତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କର କବିତ୍ୱର ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତଃ ଅନୁଭବ—ସୀମାରେ ଆବଦ୍ଧ ।

ଏହାଙ୍କ ସାଧନାଗତ ବିଶ୍ୱାସ, ନିଷ୍ଠା ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ସଂପର୍କରେ କେତେକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି । ସେ ଓଡ଼ିଆ ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ବେଶ୍ ପୂର୍ବରୁ—ପଣ୍ଡିତ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ରଥ ଏହି ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଓ ଏହାର ରଚୟିତା ଅରକ୍ଷିତଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଥମେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ବସ୍ତୁତଃ ବଳରାମ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ପଞ୍ଚସାଧକଙ୍କ ତପସ୍ୱିତା ସହିତ ଏହାଙ୍କର ସାଧନା-ମହତ୍ତ୍ୱ ତୁଳନୀୟ ହୋଇପାରେ ।

ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପଞ୍ଚଭୂତ ତତ୍ତ୍ୱ, ଭକ୍ତି ମୁଖ୍ୟତା, ଆତ୍ମା ତତ୍ତ୍ୱ, ସର୍ବତ୍ର ଓ ସର୍ବଦା ଆତ୍ମ ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ସାମ୍ୟବୋଧ, ଓଁକାର ତତ୍ତ୍ୱ, ଦୁଃଖ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଭୃତିର ବିଶଦ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସାଧକ କବିଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟବାଦୀ, ଗଭୀର ଅନୁଭବ, ଓ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରତ୍ୟୟ ପରିସ୍ଫୁଟ । ଏ ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କବି ଜନ ସୁଲଭ; ଅଧିକନ୍ତୁ, ସାଧନସିଦ୍ଧ ବା ସାଧନା-ଲବ୍ଧ ଛନ ବିଶେଷରେ ତାଙ୍କର ବାଣୀ (ଏପରିକି ଆଧୁନିକ) ସାହିତ୍ୟର ବା

ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମର୍ମ-ବ୍ୟାପାର ରୂପେ ଗୃହୀତ ହୋଇ ପାରେ : ଯେପରି—

ମୁଁ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଟି ହେଲି ।

* * *

ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପଟି ମୁହିଁ ଜାଣ ।
ମୁଁ ମୋତେ ମୋହୁଅଛୁଁ ପୁଣ ॥

* * *

ଗେରସ୍ତ ଘରଜାଇଁ ମୁହିଁ ।
ପୁଅ ଝିଅଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ॥ (ପ୍ରେମ ଅଧ୍ୟାୟ)

[ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ନାରୀତ୍ୱ ଓ ପୁରୁଷତ୍ୱର ସମନ୍ୱୟ ଓ ଲୀଳା ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟି ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଧୁନିକ କବିତା 'ଦର୍ପଣ' (ପିଙ୍ଗଳାର ସୂର୍ଯ୍ୟ) ଲକ୍ଷ କରାଯାଇ ପାରେ]

ପୁନଶ୍ଚ :—

ମୁଁ ମୋତେ କିଣଇ ବିକଇ ।
ମୁଁ ମୋତେ ହାଣଇ ମାରଇ ।

* * *

ହଂସା ବଗ ଯେ ହେଲି ମୁହିଁ
ମୁଁ ମୋତେ କପଟ ହୁଅଇ ।

* * *

ମୁହିଁ ଯେ ମୋତେ ଭକ୍ତି କରି
ରଜ ବୀର୍ଯ୍ୟ ରୂପ ଯେ ଧରି ॥

ଏ କେତୋଟି ପଦ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତର ଭାଗବତ ଅନୁସୃତ ମାତ୍ର ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବେଳେ ବେଳେ ନିଜର ମୌଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସାଧକ-କବି ଅରକ୍ଷିତ ନୂତନ ପ୍ରକାରର ରୂପକ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଶିଶୁ ଯେତେବେଳେ ସଂସାରରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ତାକୁ କବି କହୁଛନ୍ତି—ଆହା ଶବଦ କଲୁ ତୁହି ନାମ ତ ଗୁଡ଼ାଦେଲୁ କାହିଁ ।

(୩୭ଶ ଅଧ୍ୟାୟ) [ଏହାର ଗର୍ଭିତ ତତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥଙ୍କ 'ଶିଶୁ ସୃଷ୍ଟି' କବିତାର ଭିତ୍ତି। ଇଂରେଜୀ କବି ଓ୍ୱାର୍ଡସ୍‌ଓ୍ୱର୍ଥଙ୍କର ଶିଶୁପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ମଧ୍ୟ ଏତାଦୃଶ।] କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ଗର୍ଭସ୍ଥ ହେବା ଠାରୁ ଜନ୍ମ, ବାଲ୍ୟ, ଯୌବନ. ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଶୁର ବିକାଶ ଓ କ୍ଷୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଦଶାବତାର ରୂପକରେ କବି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। 'ପ୍ରଥମେ ମାତାଗର୍ଭେ ରହି' ଠାରୁ 'ମୃତ୍ୟୁ ତୋତେ ଆସିଘୋଟିବ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (୩୭ଶ ଅଧ୍ୟାୟର ୨୧ରୁ ୩୦ ପଦ) ଛଅଟି ଦର୍ଶନୀୟ [ଏବଂ ଏହା ସହିତ ତଥ୍ୟଟି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେକସପିଅରଙ୍କ World is a stage ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ବିବେଚ୍ୟ] ମୋର କହିବାର କଥା ଅରକ୍ଷିତଙ୍କର ଅନୁଭବ ଓ ସାଧନା ସିଦ୍ଧ ତତ୍ତ୍ୱ ସାହିତ୍ୟରେ ରସମୟ ଭାବରେ ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି। ଏହି ସାମ୍ୟଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବା ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ କବି କୁହାଯାଇପାରେ। ଏହି ଅନୁଭବ-ସିଦ୍ଧିର ଅଭାବରେ ସାଧକ ମଧ୍ୟ ସମାଜରେ ବଞ୍ଚି ରହିବା ସଂଭବ ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ କର୍ଣ୍ଣୀତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ସାଧକ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ବଞ୍ଚି ରହିବେ। ତଥା ତାଙ୍କର ମହିମାମଣ୍ଡଳଗୀତା ସାଧନା-ଓ-ଶ୍ରୁତି ମୁଖୀ ଓଡ଼ିଶା ମନରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭ କରୁଥିବ।

ଅଧ୍ୟାପକ ବୈଷ୍ଣବଧର ରାଉତ
ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ, କଟକ
ତା ୨୦।୧।୧୯୭୦

ଅଭିମତ

ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହିମମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଆମୂଳଚୂଳ ପାଠକଲି । ମୁଁ ପଠନ କରି ନିମ୍ନ ଭାବରେ ମୋର ଅଭିମତ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି ।

ବାସନା ଜୀବର ବନ୍ଧନର କାରଣ । ଏହି ବାସନା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଭୋଗ ବିଳାସରେ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ତା ସଙ୍ଗରେ ତାକୁ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଛି । ସେ ବନ୍ଧନ ଏତେ ଦୃଢ଼ ଯେ ସେଥିରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ତା ପକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ବିଷମ ବ୍ୟାପାର । ଐହିକ୍ୟ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ, କ୍ଷମତା, ଯଶ ଓ ସୁଖ ଆଦିର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସେ ଘୂରି ଘୂରି ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡୁଛି । ଆତ୍ମୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ପ୍ରତିପତ୍ତି ଲାଭ କରିବ ତାର ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ବୁଲୁଛି । ପାର୍ଥିବ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ ମିଳୁ ପଛକେ ସେ ସେଥିରେ ପରିତୃପ୍ତ ନ ହୋଇ ନୂତନ ସୁଖର ମୋହରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ନୂତନତର ସୁଖର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସେତେ ଘୂରି ବୁଲୁଛି । ତାର ଆଶା ବୈତରଣୀ ନଦୀ, ଉପଭୋଗରେ ଶାନ୍ତ ହେଉନାହିଁ—ମାତ୍ର ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । କେଉଁଥିରେ ତାର ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ସେ ସୁଖପାଇଁ ଲାଳାୟିତ । ତାର ଏକାନ୍ତ ଆଶା ସବୁବେଳେ ସୁଖ ହେଉ, ଦୁଃଖ ନମିଳୁ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସେ ସୁଖ ଚାହେଁ । କିନ୍ତୁ କେଉଁ ସୁଖରେ ତାର ପରିତୃପ୍ତି ହେବ ସେ ତାହା ଜାଣେ ନାହିଁ । ଅଥଚ ତାର ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ କଣ ଅଛି ଯାହା ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ସର୍ବଦା ବହୁତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହି ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଚାହେଁ । ତାର ଅଜାଣତରେ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଏପରି କିଛିର ଆସ୍ୱାଦ ପାଇଛି ଯାହାକୁ ଛାଡ଼ି ରହିବା ତା ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ।

ତାକୁ ସେହି ଅଜ୍ଞାତ ବସ୍ତୁପାଇଁ ଆଗ୍ରହାନ୍ୱିତ ହୋଇ ଯେପରି ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ହେବ ସଂସାର ଆବର୍ତ୍ତରେ ଘୂରି ଘୂରି ବୁଝିପାରେ ଯେ ଆନନ୍ଦ କେବଳ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବା ନିମିତ୍ତ

ତାର ଏତେ ବ୍ୟଗ୍ରତା । ସଂସାର ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ପରିହାସ ମାତ୍ର ଓ ସେ ମରୀଚିକା ପଛରେ ପ୍ରଧାବିତ ହେଉଅଛି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଯେତେବେଳେ ସେ କୌଣସିଠାରେ ତାର ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ଆନନ୍ଦକୁ ପାଇପାରେ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଶରୀର ଓ ମନର ଆଶ୍ରୟରେ ସେ ଯେଉଁସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରିଅଛି ତାର କେବଳ ନିଗୂଢ଼ ମର୍ମ ଓ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ପାଇଁ ଆକୁଳ ହୁଏ ।

ମନୁଷ୍ୟ ସେତିକି ବେଳେ ବିଶ୍ୱ-ସମସ୍ୟାର ନିର୍ବିରୋଧ ମୀମାଂସା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ନହୋଇ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଜୀବନର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଣ—ତାହାରହିଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥାଏ ।

ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅବସ୍ଥା ଲାଭ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ହୁଏ ସେ ସେତେବେଳେ ଆଉ କିଛି ଚାହେଁ ନାହିଁ । ସେ ହୁଏ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣତତ୍ତ୍ୱର ଅନୁଭୂତିର ଭିକାରୀ । ଆତ୍ମାହିଁ ସେହି ପୂର୍ଣ୍ଣତତ୍ତ୍ୱ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାହାକୁ 'ମୁଁ' 'ମୁଁ' କହୁ ସେହି ବିଷୟାଂଶଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମା ଅତ୍ମ ବସ୍ତୁର ଛାୟା । ଏହି ଆତ୍ମବସ୍ତୁହିଁ ବିଶ୍ୱର ପରମ ତତ୍ତ୍ୱ, ପୂର୍ଣ୍ଣତତ୍ତ୍ୱ । ଆତ୍ମାର ଅନ୍ୱେଷଣ ଏବଂ ଆତ୍ମାକୁ ଜ୍ଞାନରେ ପାଇବାହିଁ ପରମାନନ୍ଦ ଓ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ।

ଏହି ଆତ୍ମ ଅନ୍ୱେଷଣ, ଆତ୍ମଜିଜ୍ଞାସା ଏବଂ ଯେଉଁ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନରେ ଏହି ଜିଜ୍ଞାସାର ନିଃଶେଷ ନିବୃତ୍ତି ହୁଏ ସେହି ଜ୍ଞାନ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମବସ୍ତୁ । ଏହା ହିଁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ।

ଏତିକିବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ବୁଝେ ବ୍ରହ୍ମମୟ ଜଗତ, ବ୍ରହ୍ମ ବିନା କିଛି ନାହିଁ ସେ ଭିତରେ ବାହାରେ ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ—ଏହି ଆତ୍ମାକୁ ଜାଣିଲେ ଆଉ ଜାଣିବାର ଅବଶିଷ୍ଟ କିଛି ରହେନାହିଁ । ଋଷିଗଣ ଚିରଦିନ ଏହି ଆତ୍ମା ବା ଏକତ୍ୱର ଅନ୍ୱେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଏକାତ୍ମାନୁଭୂତି ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ତଃ ପ୍ରକୃତିର ବିଶିଷ୍ଟ ଧର୍ମ । ଏହି ଆତ୍ମାର ଅନେଷଣକୁ ଶାସ୍ତ୍ର "ତତ୍ତ୍ୱଜିଜ୍ଞାସା" ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଅଛି ।

ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନୀ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନେ ଏହି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମାକୁ ଜ୍ଞାନ ସ୍ୱରୂପ କହି ଅଛନ୍ତି—ସେହି ଜ୍ଞାନ—ସତ୍‌ଚିତ୍‌, ଆନନ୍ଦ । ଏହି ଆତ୍ମାର ବିଷୟ ନାହିଁ—ସେ ଅବିଷୟ, ଅଦ୍ୱୟ ।

ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ ମହାପୁରୁଷ ଅଭିରାମ ଦାସ ଏହି ଗୀତାରେ ନିଜର ଆତ୍ମ ଚରିତରେ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ହିଁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ଭୋଗ ମାନବ ଜୀବନର ଚରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ, ତତ୍ତ୍ୱ ଜିଜ୍ଞାସା କେବଳ ମାନବ ଜୀବନର ଚରମ ଓ ପରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ନିଜର କୃଚ୍ଛ୍ର ତପସ୍ୟା ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ମହାପୁରୁଷ ସାଧନାର ନୂତନ ମାର୍ଗରେ ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମ ପରମ ତତ୍ତ୍ୱ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି-ଅଛନ୍ତି । ସେ ନିରାକାର ନାମ ରୂପକ ଅରୂପରେ ସର୍ବତ୍ର ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ସେହି ନାମରୁ ସୃଷ୍ଟି ଓ ଲୟାଦି ସମସ୍ତ ସମାହିତ ହୁଏ । ସେହି ନାମ ଅରୂପ ବ୍ରହ୍ମମୟ ନାମ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହନ୍ତି । ନିଜ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ମାର୍ଗକୁ ସେ ଭକ୍ତିମାର୍ଗ ବୋଲି କହି ଅଛନ୍ତି । ଯାଗ, ଯଜ୍ଞ, ହୋମ ଓ ମାଳା ତିଳକାଦି ବୃଥା ଓ ସ୍ପର୍ଶ୍ୟା ସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚନୀଚ ଭେଦଭାବ ଅସାର—ଏହାହିଁ ବଜ୍ରଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ ଘୋଷଣା କରି ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ସମଦର୍ଶୀ ହୋଇ ସର୍ବଦା ନାମାଶ୍ରୟୀ ହେବା ବିଧେୟ ବୋଲି ପ୍ରଚାର କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଏହା କଳି ସନ୍ତପ୍ତ ମାନବ ପାଇଁ ସହଜ ଓ ସୁଗମ ମାର୍ଗ । ଯେଉଁମାନେ ନିରାକାର ତତ୍ତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ପ୍ରୟାସୀ ସେମାନେ ମୁମୁକ୍ଷୁତ୍ୱ ପାଇଁ ଏହି ଗୀତାରୁ ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ।

ମହାପୁରୁଷଙ୍କର
ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷୁ

ଗୋପାଳପୁର
ତା ୪ । ୧ । ୭୦ କବି ଶ୍ରୀ ଗୋଲୋକ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ପଦେ

ଓଡ଼ିଆ ବୈଷ୍ଣବ ସାହିତ୍ୟରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ଯେତେ ଗୀତାର ପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭବପର ହୋଇଛି ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ, ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ ନିକୃଷ୍ଟ ବୋଲି କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ । ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଭାବ, ସାଧନା, ବର୍ଣ୍ଣନା ପରିପାଟୀ ଓ ଅନୁଭୂତି ଧାରଣ କରି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଯେ କିପରି ଲାଞ୍ଛିତ ଓ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ଏପରି ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ରଖିଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧାତ୍ମିକ ପ୍ରାଣଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧ କରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପରଚେ ଗୀତା, ଗୁପ୍ତଗୀତା, ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା, ଗରୁଡ଼ ଗୀତା, କୈବର୍ତ୍ତ ଗୀତା ପ୍ରଭୃତି ଯେପରି ସ୍ୱୀୟ ନିଜତ୍ୱ ବଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ବୈଷ୍ଣବ ସାହିତ୍ୟକୁ ଉଦ୍‌ଜାପିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି ; ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ସେଥିରେ ଯେ ଭକ୍ତି ରୂପକ ତୈଳ ସଂଯୋଗ କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣ କେଦାରରେ ଏହା ଯେ ଭକ୍ତିରସ, ଆଦର୍ଶ, ଉତ୍‌ଫୁଲ୍ଲତାର ବୀଜ ବପନ କରିବ ଏହା ଯେ କୌଣସି ଆଧାତ୍ମିକ ବାଦୀ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ । ବଣମଲ୍ଲି ପରି ପଡ଼ିରହିଥିବା ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ଏହି ଗୀତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ଏବଂ ଏପରି ଏକ ବିରାଟ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରକାଶ ଯେଉଁ କେତେ ଜଣ ଉତ୍ସାହୀ ଭକ୍ତ-ପ୍ରାଣ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହେଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରମଥନାଥ ଜେନା ଏମ୍. ଏ.
ଝାଞ୍ଜିରି ମଙ୍ଗଳା
କଟକ-୧

ପ୍ରକାଶକଙ୍କ କଲମରୁ —

ସନ୍ଥ ଅକ୍ଷିତ ଦାସ ଓଡ଼ିଶାର ଧର୍ମ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଇତିହାସରେ ଜଣେ ବିଚକ୍ଷଣକର୍ମୀ ବ୍ୟକ୍ତି ।ସେ ଜଣେ ଧର୍ମ ବିପ୍ଳବୀ ଥିଲେ । ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଧର୍ମ ଏବଂ ପ୍ରତିମା ପୂଜାର ଘୋର ବିରୋଧି ଥିଲେ । ସେ ଏହାର ବିରୋ-ଧରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରଚାର କରିଯାଇଛନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କୁ କେବଳ ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁହିଁ ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଳାର ବ୍ରାହ୍ମ ଧର୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ ଏବଂ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ୍‌ଙ୍କ ପରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଏକ ସମୟରେ ନିଜ ନିଜର ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ସନ୍ଥ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନ ରାଜକୁମାର—ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଜୀବନ ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ସଂସାର ପ୍ରତି ବିରାଗୀ ହୋଇ ପାରଳା-ଖେମଣ୍ଡିର ରାଜ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ମୋହ ଏଡ଼ି ଦେଇ ୧୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଗୃହ-ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ୧୮ ବର୍ଷ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲି ନାନା ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ସତ୍ୟ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସନ୍ଧାନ ।

ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲୁଥିବା ବେଳେ ସେ ଭଜନ, ଜଣାଣ, ଚଉତିଷା, କପଟ, ବାଲ୍ୟବୋଧ, ଭକ୍ତିଟୀକା, ଶବ୍ଦ ଏବଂ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ପ୍ରଭୃତି ରଚନା କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ମହୀମଣ୍ଡଳଗୀତା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କୃତି । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥଟି ତାଳ ପତ୍ରରେ ବଣର କଣ୍ଟାଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ବୋଲି ତାଙ୍କର ହସ୍ତର ମୂଳ ପୋଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ । କାରଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଲେଖିବାକୁ ଲେଖନୀ ପାଇ ନ ଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ଏହି ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଶେଷ ଜୀବନର କର୍ମସ୍ଥଳ ଓଲାଶୁଣି ଗୁମ୍ଫାର ହାତରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତଲିଖିତ ପୋଥିରୁ ଦୁଇଟି ପତ୍ର ବ୍ଲକ କରି-ଯାଇ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସନ୍ନିବେଶିତ କରାଯାଇଛି ।

ସନ୍ଥ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ୧୩୦ ବର୍ଷ ହେବ ମହାପ୍ରୟାଣ କରିଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ତାଙ୍କର ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ

ଯୋଥି ଏହି ପବିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂଜା ପାଉଛି । ତାଙ୍କର ଏହି ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତାଟି ତେୟୂତବେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ।

ଉତ୍କଳର ଅଗଣିତ ସହସ୍ର ଲେଖକ ଏବଂ ପାଠକମାନେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ପାଇଁ ଆକାଂକ୍ଷୀତ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ବହୁବର୍ଷ ପରେ ତାହା ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲା । ଏହି ପବିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସୀ କଟକଜିଲ୍ଲା ବନ୍ଦରେଶ୍ୱର ଗ୍ରାମନିବାସୀ ଶ୍ରୀ କଣ୍ଡୂରି ଚରଣ ସାମଲ, ଲଳିତଗିରି ଗ୍ରାମନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ଭୂୟାଁ ଓ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସିଂହ, ପଲେଇ ଗ୍ରାମନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ପାରିପଲେଇ ଗ୍ରାମନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ନିମାଇଁ ଚରଣ ଦାସଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଶ୍ରମ-ଯୋଗୁଁ ଏହି ମହାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ ସଂଭବ ହେଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ନଦେଇ ଥିଲେ ଏହି ବିରାଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତା । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ପାଶରେ ଆବଦ୍ଧ ।

କୁସୁପୁର ନନ୍ଦ କିଶୋର ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିରର ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ରୂପାକର ଷଡଙ୍ଗୀ ତାଙ୍କର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟ ଦେଇ ଉକ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠନ କରି ନାନା ସଂଶୋଧନ କରି ଥିବାରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ବହୁଁଭାବରେ ଋଣୀ ଓ ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବର୍ମା ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶନରେ କେତେକ ବିଜ୍ଞ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି ।

ସନ୍ଥ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମହାମଣ୍ଡଳଗୀତା ପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳର ଧର୍ମପ୍ରାଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପାଠକରି ବାଞ୍ଛିତ ଜ୍ଞାନଲାଭ କଲେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକହେବ ।

ଏହି ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ସନ୍ଥ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ଲିଖିତ । ତାହା ତାଙ୍କର ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫାର ସମ୍ପତ୍ତି । ମୁଁ ସେହି ଧର୍ମପୀଠର ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଅନ୍ୟ କେହି ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫା
୧ ।୧ ।୮୦

ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଲଛ୍ମନ ଦାସ

ସୂଚି ପତ୍ର

ବିଷୟ	ଅଧ୍ୟାୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ପଞ୍ଚଭୂତ ମହିମା	୧-୫	୧
୨ । ବିଭୂତି ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନ	୬-୧୩	୧୬
୩ । ଆତ୍ମାର ମହିମା	୧୪-୧୫	୩୯
୪ । ନାମର ମହିମା	୧୬-୧୭	୪୫
୫ । ଆଜ୍ଞାର ମହିମା	୧୮-୨୫	୫୦
୬ । ଭକତି ଯୋଗ	୨୬-୨୭	୬୮
୭ । ମହାଶୂନ୍ୟ କଥା	୨୮	୭୩
୮ । ଓଁକାର ମହିମା	୨୯-୩୦	୭୬
୯ । ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗ	୩୧	୮୦
୧୦ । ପରମ ପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ତବ	୩୨-୩୫	୮୩
୧୧ । ଦୁଃଖ ସୁଖ କଥା	୩୬	୯୪
୧୨ । ଦଶ ଅବତାର କଥା	୩୭	୯୭
୧୩ । ଆଗୁର ଅଣାଗୁର ବର୍ଣ୍ଣନ	୩୮	୧୦୦
୧୪ । ନାମର ମହାତ୍ମ ଓ ଗୁରି ଯୋଗର କଥା	୩୯-୪୦	୧୦୨
୧୫ । ଭ୍ରମଣ ବର୍ଣ୍ଣନା	୪୧	୧୦୮
୧୬ । ଭକତି ଯୋଗ ପ୍ରାର୍ଥନା	୪୨-୪୯	୧୧୦
୧୭ । ସହସ୍ର ନାମର ମହିମା	୫୦-୫୫	୧୩୪
୧୮ । ଜୀବ ପରମ ଭବ	୫୬-୬୫	୧୪୬
୧୯ । ବ୍ରହ୍ମର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନ	୬୬	୧୬୪
୨୦ । ଗୃହତ୍ୟାଗ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ	୬୭	୧୮୦
୨୧ । ଭ୍ରମଣ ବିବରଣ	୬୮-୮୦	୧୮୨
୨୨ । ଓଲାଶୁଣୀ ପ୍ରବେଶ	୮୧	୨୧୨
୨୩ । ଅକ୍ଷର ମହିମା	୮୨-୯୩	୨୧୫

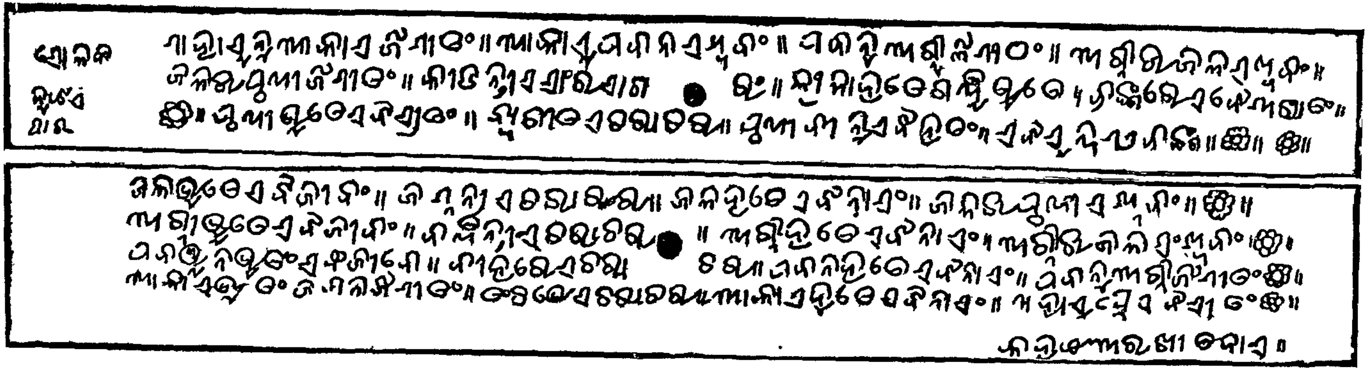

ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତ ଲିଖିତ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିର ଶ୍ଳୋକ ଓ ସ୍ୱାକ୍ଷର ର

* ଏକ ନମୂନା *

ଏହା ସେ ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରଭୃତି ଭ୍ରମଣ କରି ବୁଲୁ ଥିବା ସମୟେ ଲେଖନ ଅଭାବରୁ ବଣ କଣ୍ଟାରେ ଲେଖିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ **ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା** ଟି କଣ୍ଟାଦ୍ୱାରା ଲେଖାହୋଇଛି ।

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନକୁ ଦେଖିଣ
ଅତି ଆନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଣ ।୧।
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳରେ ମୁହିଁ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଖୋଜ ଯେ ନ ପାଇ ।୨।
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଥିଲା ଯେଣୁ
ଦର୍ଶନ ଦେଲ ମୋତେ ତେଣୁ ।୩।
ଏବେ ମୋ ସର୍ବ ଦୁଃଖ ଗଲା
ତୁମ୍ଭ ଦର୍ଶନ ଯେ ମିଳିଲା ।୪।
ଏବେ ମୁଁ କଥା ଏ ଜଣାଇ
କହିବ ମୋତେ ଦୟା ବହି ।୫।
ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କହ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ।୬।
ଏ ମହୀ ସୃଷ୍ଟିରେ ଯେ ଗୁଣ
ଶୁଣିହେ ନିସ୍ତରିବ ପୁଣ ।୭।
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗରେ ଭ୍ରମଇ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରଇ ।୮।
ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ପ୍ରାଣ ପତି
ତୋ ବିନୁ ଆନେ ନାହିଁ ଗତି ।୯।
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସର୍ବ ଦାତା
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଜଗତ୍ କର୍ତ୍ତା ।୧୦।
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସର୍ବଦେହୀ
ତୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କେହି ।୧୧।
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସର୍ବ ଦେବ
ମୋତେ ଦୟାଟି ତୋର ଥିବ ।୧୨।
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ମାୟାଧର
ମୋତେ ତୁ ମାୟା ଯେ ନ କର ।୧୩।

ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ
ତୋ ମାୟା କେ ପାରିବ ଜାଣି ।୧୪।
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଦୟା ଯାକୁ
ତୋ ମାୟା ନ ଲାଗଇ ତାକୁ ।୧୫।
ନୋହିଲେ ତୋ ମାୟା କେ ତରେ
ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବା ସୁର ନରେ ।୧୬
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସର୍ବ ଦେହୀ
ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣି ନାହିଁ ।୧୭
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ତୁ ଅନନ୍ତ
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।୧୮
ନମସ୍ତେ ସର୍ବ ଜୀବ ଗୁରୁ
ନମସ୍ତେ ବାଞ୍ଛା କଳ୍ପତରୁ ।୧୯
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ମୋକ୍ଷ ଦାତା
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ପିତା ମାତା ।୨୦
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଦୟାକର
କଥା ଏ ଜଣାଏ ତୁମର ।୨୧
ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ କଥା କହ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ।୨୨
ଏହି ଦେହରେ ମୁହିଁ ଥାଇ
ପଞ୍ଚ ଭୂତଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନଇ ।୨୩
ଏ ଦେହେ ପଞ୍ଚଭୂତ କେହୁ
ଏହା କହିବ ମହାବାହୁ ।୨୪
ପୃଥିବୀ କାହୁଁ ଜାତ ହେଲା
ତୁମ୍ଭ ମାୟାକୁ ନ ଜାଣିଲା ।୨୫
ଯେବେ ତୋ ମାୟା ମୋତେହେବ
କମ୍ପା ପୃଥ୍ୱୀରେ ଏହୁ ଥିବ ।୨୬

ହେ ଦେବ ଗୁରୁ ସାହା ସାହା
ଏ ଦେହୁ ପାର କର ତୁହି ।୨୭
ଏ ଦେହେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ସେବଇ ।୨୮
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମଞ୍ଜୁ ବାଣୀ ।୨୯
ହେ ମନ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ
ପୃଥ୍ୱୀକି କମ୍ପାଇ ନିନ୍ଦୁଛୁ ।୩୦
ପଞ୍ଚ ଭୂତଙ୍କ କଥା ତୁହି
ପଚ୍ଚାରିଲୁ ଯେ ଶୁଣ କହି ।୩୧
ପୃଥ୍ୱୀର ମହିମା କହିବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡିବା ୩୨
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ତୁହି ମୁହିଁ
କି ଯେଣି ଲୀଳା କରିବଇଁ ।୩୩
ପୃଥ୍ୱୀ ନଥିଲେ ଲୀଳା କାହିଁ
ଦେହ ଗଲେଟି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ।୩୪
ଶୂନ୍ୟରେ କି ଲୀଳା କରିବା
ଏକ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିବା ।୩୫
ସେଠାରେ ଲୀଳା ନାହିଁ ଶୁଣ
ପଞ୍ଚଭୂତ ହିଁ ନ ଗମିଣ ।୩୬
ପଞ୍ଚ ଭୂତଟି ଏ ପୃଥ୍ୱୀରେ
ଲୀଳା କରନ୍ତି ଏ ସଂସାରେ ।୩୭
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଲୀଳା କାହିଁ
କି ଯେଣି ବିହରିବୁ ତୁହି ।୩୮
ନାନାବିଧ ଭୋଗ ତୁ କରିବୁ
ଯେବେ ପୃଥ୍ୱୀକି ରଖିଥିବୁ ।୩୯
ନାନାବିଧ ଲୀଳା ମୋର ଯେତେ
ପୃଥ୍ୱୀ ରଖିଣ ଦେଖ ଚିତ୍ତେ ।୪୦

ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେ କାହିଁ ରହିବୁ
କି ଯେନ ଭୋଗ ତୁ କରିବୁ ।୪୧
ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେଟି ମୋର ନାମ
ଚିନ୍ତା କରିବୁ ତୁହି ପୁଣ ।୪୨
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲେଟି ସର୍ବ କରି
ନାନା କୌତୁକେ ତୁ ବିହରି ।୪୩
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ସୁଖ
ନାନାବିଧ ଲୀଳା ମୋର ଦେଖ ।୪୪
ନାନାବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ତୁ ଭୁଞ୍ଜିବୁ
ଖଟ ପଲଙ୍କେ ପହୁଡ଼ିବୁ ।୪୫
ନାନାବିଧ ଅଲଙ୍କାର ଯେତେ
ନାନାବିଧ ପୁଷ୍ପ ଅଛି କେତେ ।୪୬
ନାନାବିଧ ବାହାନ ଯେ ଚଢି
ନାନାବିଧ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ପହୁଡ଼ି ।୪୭
ନାନାବିଧ ଚୂଆ ଚନ୍ଦନ ହିଁ
କର୍ପୂର କସ୍ତୁରୀ ଅଛଇ ।୪୮
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲେ ଭୋଗ କରିବୁ
ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେ କାହିଁ ରହିବୁ ।୪୯
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁର
ଏ ଦେହେ ସିନା ଭୋଗ ସାର ।୫୦
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ କର୍ମ ଧର୍ମ
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ଯେ ଜାଣିଣ ।୫୧
ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେ କିଛି ନ ଜାଣି
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ମଣି ।୫୨
ପୃଥ୍ୱୀ ଯେଜାଣ ତୁ ରହିଛୁ
ସଂସାରେ ଲୀଳା ତୁ କରୁଛୁ ।୫୩
ହସୁଛୁ ବସୁଛୁ ଶୋଉଛୁ
ନାନା କୌତୁକେ ବିହରୁଛୁ ।୫୪

ଦେହ ଗଲେ କାହିଁ ରହିବୁ
କ ଘେନି ସଂସାରେ ଭ୍ରମିବୁ ।୫୫
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଗଣ
ପୃଥ୍ୱୀକି ଘେନି ଲୀଳା ପୁଣ ।୫୬
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଲୀଳା କାହିଁ
ହେବ ମନ ଚେତ ଏବେ ତୁହି ।୫୭
ନାମକୁ ନିତ୍ୟ ଚିନ୍ତା କର
ତୋ ପୃଥ୍ୱୀ ହେବ ଅଜ୍ରାମର ।୫୮
ପୃଥ୍ୱୀ ଘେନି ଅମରେ ଥିବୁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକେ ତୁ ଭ୍ରମିବୁ ।୫୯
ପୃଥ୍ୱୀ ସଙ୍ଗତେ ପୃଥ୍ୱୀ ହେବୁ
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୬୦
ଭକତି ଭାବେ ଚିତ୍ତ ଦିଅ
ପୃଥ୍ୱୀକି ଘେନି ବୁଲୁ ଥାଅ ।୬୧
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ଅଛି
ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେ କଛି ନ ଗଛି ।୬୨
ପୃଥିବୀ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକରେ
ଘୋଟି ରହିଛି ଚରାଚରେ ।୬୩
ଜଳରୁ ପୃଥିବୀ ଜନ୍ମିଲା
ଶୁଣ ସୁମନେ ତାର ଲୀଳା ।୬୪
ମେରୁ ଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୬୫
କାକଟୁ ଗରୁଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୬୬
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ପୃଥ୍ୱିରେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୬୭
ଋଣ୍ଡାକୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ଜାଣ ।୬୮

ସିଂହରୁ ଦଣିପୋକ ଯାଏ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ସର୍ବ ସିନା ରହେ ।୬୯
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ଏ ସର୍ବ ।୭୦
ଉଡ଼ା ବୁଡା ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ
ଏ ଚାରି ଖାନି ଯେ ସକଳ ।୭୧
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ସର୍ବେ ରହି
ନୋହିଲେ ସର୍ବେ ନାଶ ଯାଇ ।୭୨
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ତୁହି ଜାଣ
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ରହେ ପୁଣ ।୭୩
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।୭୪
ସପ୍ତ ପାତାଳ ସପ୍ତ ଦ୍ୱୀପ
ପୃଥ୍ୱୀକି ଘେନ ସର୍ବ ଦେଖ ।୭୫
ପୃଥୀ ଥିଲାକୁ ସର୍ବ ରହେ
ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେଟି କିଛି ନୋହେଁ ।୭୬
ପୃଥ୍ୱୀରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ମ ହୋନ୍ତି
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ।୭୭
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଜଳ କାହିଁ
ରହନ୍ତା ଶୁଣ ମୁଁ କହଇ ।୭୮
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ଜଳ ଜାଣ
ବହରେ ସିନା ସର୍ବ ସ୍ଥାନ ।୭୯
ପୃଥ୍ୱୀରୁ ଜଳ ମେଘ ନେଇ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାଳୁ ଯେ ଅଛଇ ।୮୦
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଜଳ ନାହିଁ
ମେଘ ଆଣନ୍ତା ଜଳ କାହିଁ ।୮୧
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ଜଳ ଜାଣ
ନୋହିଲେ ଜଳ କାହିଁ ପୁଣ ।୮୨

ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ମେଘ କାହୁଁ
ଜଳ ଆଣନ୍ତା ଶୁଣ କହୁ ।୮୩
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ଜଳ ରହି
ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି ସର୍ବ ଦେହୀ ।୮୪
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲାକୁ ଜଳରହେ
ତେଣୁଟି ସର୍ବ ଜାତ ହୋଏ ।୮୫
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୮୬
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ରୂପ ହୋଇ
ତୋ ଦେହେ ଛନ୍ତି ଚେତ ତୁହି ।୮୭
ପୃଥ୍ୱୀ ଭୂତଙ୍କ କଥା ଶୁଣି
ମନ ଆନନ୍ଦ ହୋଏ ପୁଣି ।୮୮
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପୃଥ୍ୱୀ ଭୂତଙ୍କ କଥା ରସ ।୮୯
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ପୃଥ୍ୱୀ କି ରଖ ନାମଧାୟି ।୯୦
ନୋହିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ ନାଶ ଯିବ
ଆଉତ ଦେହ ନ ପାଇବ ।୯୧
କେ ବୋଲେ ମଲେ ଜନ୍ମ ହୋଇ
ଏ ମିଛ ସତ କେବେ ନୋହି ।୯୨
ପୃଥ୍ୱୀ ଭୂତଙ୍କ କଥା ଶୁଣ
ଚୈତ୍ୟାନଙ୍କ ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୯୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ପୃଥ୍ୱୀଭୂତ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ପୃଥ୍ୱୀ ମହିମା ଶୁଣିଲଇଁ ।୧
ଜଳର ମହିମା କହିବ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବ ।୨
ମୁହିଁ ତୋ ଚରଣେ ଶରଣ
ମାୟା ନକର କହ ପୁଣ ।୩
ତୁମ୍ଭର ମାୟା ମୋତେ ନୋହୁ
ତୋ ନାମେ ମୋର ମନ ରହୁ ।୪
ତୋ ନାମ ନତ୍ୟେ ଚନ୍ତୁ ଥିବ
ତୋ ଭାବେ ମୋ ମନ ରଞ୍ଜିବ ।୫
ଏହି ଦୟାଟି ମୋରେ ଥିବ
ତୋ ମାୟା କେବେ ନଲାଗିବ ।୬
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ତୁ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ପୁଣ ।୭
ଜଳ ଭୂତଙ୍କ କଥା କେହି
ଜାଣିବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ନାହିଁ ।୮
ଜଳର ମହିମା କହୁଁତେ
ଶୁଣ କହିବା ତୋ ଅଗ୍ରତେ ।୯
ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ
ଏହା ତ ନଜାଣନ୍ତି କେହି ।୧୦

ଜଳର ମହିମା ତୁ ଶୁଣ
ସେ ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ ଜାଣ ।୧୧
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ହୋଇ
ଜଳନ୍ତି ଘୋଟିଣ ଅଛଇ ।୧୨
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସପ୍ତ ଦ୍ୱୀପ
ଜଳଟି ଘୋଟିଛି ସର୍ବ ଦେଖ ।୧୩
ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ଜାଣ
ଜଳଟି ଘୋଟିଅଛି ପୁଣ ।୧୪
ଆକାଶୁ ମହୀ ଯାଏ ପୁଣ
ପୂରିଛି କେହି ନଜାଣିଣ ।୧୫
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ପୂରି ଥାଇ
ସର୍ବ ଜାତ କରୁଛି ସେହି ।୧୬
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ ।୧୭
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଜାଣ
ଜଳରୁ ସର୍ବେ ଜାତ ପୁଣ ।୧୮
ମେରୁ ଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତ ।୧୯
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୨୦
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତ ।୨୧
ଗୃଣ୍ଡାଳୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରମାଣ ୨୨
ସିଂହରୁ ଦଶି ପୋକ ଯାଏ
ଜଳରୁ ସର୍ବ ଜାତ ହୁଏ ।୨୩
ଚଳନ୍ତା ଗ୍ରୈଦ କୋଟି ଜୀବ
ଜଳରୁ ଏ ସର୍ବ ସମ୍ଭବ ।୨୪

ନିଶ୍ଚଳ ଗ୍ରୈଦ କୋଟି ହୋଇ
ଜଳରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହି ।୨୫
ଜଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଛନ୍ତି
ଜଳରୁ ଏ ସର୍ବେ ଜନ୍ମନ୍ତି ।୨୬
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜାଣ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରମାଣ ।୨୭
ହେ ମନ ତୁମ୍ଭ ପଚାରିଲୁ
ଜଳର ମହିମା ଶୁଣିଲୁ ।୨୮
ଜଳଟି ସର୍ବ ଜାତ କରେ
ଜଳଟି ସମସ୍ତ ସଂହାରେ ।୨୯
କୀଟ ପତଙ୍ଗ ତରୁ ତୃଣ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏବେ ଶୁଣ ।୩୦
ସୁନା ହିରରୁ ପରଯନ୍ତେ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ ।୩୧
ରୁପାରୁ ଲୁହା ଯାଏ ପୁଣ
ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରମାଣ ।୩୨
ଆମ୍ବିଳୁ ଖଗ ଯାଏ କହି
ଜଳରୁ ସର୍ବ ଜାତ ହୋଇ ।୩୩
ନୀଳରୁ ରଙ୍ଗ ଯାଏ ଜାଣ
ଜଳରୁ ସମସ୍ତ ଭିଆଣ ।୩୪
ଷଡ଼ ଋତୁଟି ଜଳୁ ଜାତ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।୩୫
ନାନାଦି ପୁଷ୍ପ ଜଳୁ ଜାଣ
ନାନାଦି ଫଳ ଜଳୁ ପୁଣ ।୩୬
ନାନାଦି ବର୍ଣ୍ଣ ଜଳ ଧରେ
ତା ମାୟା କେ ଜାଣେ ସଂସାରେ ୩୭
ନାନାଦି ଆହାର ଯେ ଜଳ
ଜାତ କରୁଛି ଏ ସକଳ ।୩୮

ରକ୍ତ ମାଂସ ଏ ହାଡ଼ ଚର୍ମ
ଜଳରୁ ସମସ୍ତ ଭିଆଣ ।୩୯
ଜଳ ସୁଖିଲେ ହଂସ ଉଡ଼ି
ମହା ଶୂନ୍ୟରେ ଯିବ ବୁଡ଼ି ।୪୦
ଜଳ ଥିଲେଟି ହଂସ ଖେଳେ
ମୀନ ଥାଇଣ ଜଳ ସ୍ଥଳେ ।୪୧
ଜଳ ଯେ ମୀନକୁ ଠାକଣ
ଜଗି ଯେ ବସି ଥାଇ ଜାଣ ।୪୨
ପୋଖରୀ ଶୁଖିଲେ ଏ ତିନ
ଚଳନ୍ତ ଯେଝା ଗୁଣ ଯେନ ।୪୩
ଜଳ ଥିଲେଟି ସର୍ବ ଥାନ୍ତି
ଆନନ୍ଦେ ଜଳେ ବିହରନ୍ତି ।୪୪
ଜଳ ଯେବେ ମନେ ପାଞ୍ଚଇ
ଏମାନେ ଥିବେ କିସ ପାଇଁ ।୪୫
ଏମନ୍ତ ପ୍ରଳୟ ଯେ କରେ
କେହି ନରହନ୍ତି ଜଳରେ ।୪୬
ଗୁରି ମେଘେ ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି
ପ୍ରଳୟେ ପୃଥ୍ୱୀକି କରାନ୍ତି ।୪୭
ଅଣଗୃଶ ମୂରତି ଧରି
ପବନ ବହେ ତିନିପୁରୀ ।୪୮
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଘୋର ନାଦ କରି
ଅଗ୍ନି ଜଳରୁ ତିନ ପୁରି ।୪୯
କାରୁଣ୍ୟ ଜଳ ତେଜ ଘାତେ
ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ନପାତେ ।୫୦
ଏମନ୍ତ ପୃଥ୍ୱୀ ନାଶ ଯାଇ
ଶୁଣ ସୁମଂନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୫୧
ଜଳ ଯେବେ ମନେ ପାଞ୍ଚଇ
ପୃଥ୍ୱୀକି ରଖିଥିବ ମୁହିଁ ।୫୨
ପୃଥ୍ୱୀଟି ସଦାକାଳେ ଥାଇ
ଆନନ୍ଦେ ସମସ୍ତେ ଯେ ରହି ।୫୩
ନୋହିଲେ ଯଶ ନାହିଁ ଜାଣ
ଜଳର ଏମନ୍ତଟି ଗୁଣ ।୫୪
ଜଳ ଭୂତଙ୍କ କଥା ମୁହିଁ
କହୁ ସିନା ହେ କହିଲଇଁ ।୫୫
ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ତିନିପୁରେ
ନ ଜାଣେ ଦେବାସୁର ନରେ ।୫୬
ଜଳ ସଙ୍ଗତେ ଜଳ ହେବୁ
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୫୭
ତେବେ ଅମର ହେବୁ ଜାଣ
କହିଲି ତୋତେ ମୁହିଁ ଶୁଣ ।୫୮
ମନ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ହୋଇ
ବୋଲଇ କର ଝାହିଝାହି ।୫୯
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଜଳର ମହିମା ଅଶେଷ ।୬୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଜଳରୁ ସର୍ବ ଜାତ ପୁଣ ।୬୧
ତାହାଙ୍କୁ ମନେ ଭାବି ରଖ
ତେବେ ପୃଥ୍ୱୀରେ ନାହିଁ ଦୁଃଖ ।୬୨
ଜଳ ଭୂତ ମହିମା ମୁହି
ତେଷଠି ପଦରେ ଭଣଇ ।୬୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଜଳ ଭୂତ
ମହିମା କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନବ ପୁଣ ।୧
ଜଳର ମହିମା ଶୁଣିଲି
ମନେ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲି ।୨
ଅଗ୍ନି ଭୂତଙ୍କ କଥା କହ
ଯେବେ ତୁଟିବ ମାୟା ମୋହ ।୩
ଅଗ୍ନିର ମହିମା ଶୁଣିବି
ତେବେ ମୁଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଯେ ଛାଡ଼ିବି ।୪
ନୋହିଲେ ଭ୍ରାନ୍ତି ମୋ ନଯାଇ
କହ ତୁ ମୋତେ ଦୟା ବହି ।୫
ହେ ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ କିଙ୍କର
ମୋ ଦୋଷ ବାରେ ଯେ ନ ଧର ।୬
ମୁହିଁ ଯେ ସଦା ଅପରାଧୀ
ତୁମ୍ଭେ ତ କରୁଣା ବାରିଧି ।୭
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନକର
କହ ଅଗ୍ନିର ସମାଚାର ।୮
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିବ
ଅଗ୍ନି ବିଷୟ ଯେ କହିବ ।୯
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଥିଲେ ମୋର ତହିଁ
କ୍ଷମା କରିବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୧୦
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମଞ୍ଜୁବାଣୀ ।୧୧
ତୁହି ମୁହିଁଟି ଏ ଦେହରେ
ବହୁରୁ ରସ ଦିବସରେ ।୧୨
ଆମ୍ଭର ଦୟା ତୋର ତହିଁ
ମୋତୋଟି ଛାଡ଼ି ସିନା ତୁହି ।୧୩

ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗରେ ଭ୍ରମିଲୁ
ମୋତେ ତୁ ସେବି ନ ପାରିଲୁ ।୧୪
ତେଣୁ ସିନା ମୁଁ ମାୟା କରେ
ନୋହିଲେ ଦୟା ତୋରଠାରେ ।୧୫
ଏବେ ତୁ ମୋର ନାମଧର
ତୋ ପୃଥ୍ୱୀ ହେବ ଅଜ୍ରାମର ।୧୬
ନୋହିଲେ କେବେ ନ ରହଇ
ମନ ବୋଲଇ ସାହି ସାହି ।୧୭
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ହେବ
ତେବେ ଏ ନାମକୁ ଚିହ୍ନିବ ।୧୮
ନୋହିଲେ ମୁଁ କିସ ଚିହ୍ନିବି
ତୁମ୍ଭ ଦୟା ହେଲେ ଭାବିବି ।୧୯
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ମୋତେ କର
ଜଣାଉ ଅଛି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ।୨୦
ଅଗ୍ନି ଭୂତଙ୍କ କଥା କହ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ମୋରେ ହୁଅ ।୨୧
ହେ ମନ ଏବେ ଶୁଣ ତୁହି
ଅଗ୍ନି ଭୂତଙ୍କ କଥା ଏହି ।୨୨
ପବନୁ ଅଗ୍ନି ଜାତ ହୋଇ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୨୩
ଅଗ୍ନିଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ପୂରି
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସମସରି ।୨୪
ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ
ତେଜ ସ୍ୱରୂପେ ପ୍ରକାଶଇ ।୨୫
ତାଙ୍କର ତେଜ ନ ଲଗିଲେ
କେହୁ ବଞ୍ଚିବ ଶୁଣ ଭଲେ ।୨୬

ଅଗ୍ନିଙ୍କ ତେଜ ଲାଗି ପୁଣି
ଆହାର ପାକ ହୁଏ ଜାଣ ।୨୭
ଆହାର ପାକ ଯେବେ ନୋହେ
ଏ ପୃଥ୍ୱୀ କେବେ ହେଁ ନରହେ ।୨୮
ଅଗ୍ନି ଟି ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ତା ଭାବ କେହି ନ ଜାଣଇ ।୨୯
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଅଗ୍ନି ବହ୍ନରେ ସେ ଗୁପତେ ।୩୦
ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗତେ ଜଳ ଥାଇ
ଅଗ୍ନି ଟି ଜଳେ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇ ।୩୧
ପୃଥ୍ୱୀ ସଙ୍ଗତେ ଅଗ୍ନି ମିଶି
ବହ୍ନରେ ନିତ୍ୟ ଦିବାନିଶି ।୩୨
ଅଗ୍ନି ସକାଶୁ ପୃଥ୍ୱୀ ରହେ
ନୋହିଲେ ଜଳେ ବୁଡ଼ି ଯାଏ ।୩୩
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ତେଜ ବଳ ଘାତେ
ଜଳ ଯେ ଶୁଖଇ ତୁରତେ ।୩୪
ଜଳ ବଳିଲେ ଅଗ୍ନି ଛପେ
ପୃଥ୍ୱୀ ଟି ନାଶ ଯାଇ କୋପେ ।୩୫
ଏ ଦୁହେଁ ଯେବେ ସମେ ଥାନ୍ତି
ପୃଥ୍ୱୀକି କେହି ନ ନାଶନ୍ତି ।୩୬
ଏ ଦୁହେଁ ଯେବେ ବାଦ କଲେ
ପୃଥ୍ୱୀ ଟି ନାଶ ଯାଇ ଭଲେ ।୩୭
ଏ ଦୁହେଁ ପୃଥ୍ୱୀର କାରଣୀ
ଏହା ନଜାଣେ ମୂର୍ଖ ପ୍ରାଣୀ ।୩୮
ହେ ମନ ପଚ୍ଚରିଲୁ ବୁଝି
ଅଗ୍ନି ମହିମା ଶୁଣ କହି ।୩୯
ଅଗ୍ନି ଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ଥାଇ
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ବହ୍ନରଇ ।୪୦

ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଅଗ୍ନି ବହ୍ନରେ ସର୍ବ ଖାନ୍ତେ ।୪୧
ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ ବୁଡ଼ା ହୋଇ
ଅଗ୍ନି ଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ଥାଇ ।୪୨
ଓଡ଼ା ସମ୍ପତେ ଗୃହ ଖାନ
ଅଗ୍ନି ଟି ବ୍ୟାପେ ସର୍ବ ଘେନ ।୪୩
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ହୋଇ
ଅଗ୍ନି ଘୋଟିଛି ଦେଖ ଭୁହି ।୪୪
ନବ ଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ଜାଣ
ଅଗ୍ନି ଘୋଟିଛି ସର୍ବ ସ୍ଥାନ ।୪୫
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସମ୍ପତେ
ଅଗ୍ନି ବହ୍ନରେ ସର୍ବ ଖାନ୍ତେ ।୪୬
ହେ ମନ ଅଗ୍ନିର ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣ ତାର ସୀମା ।୪୭
ଏତେ ତେତେ ସେ କଳନୋହେ
ବଢ଼ାଇଲେ ସେ ବଢ଼ୁଥାଏ ।୪୮
କଣିକାରୁ ଅଗ୍ନି ବଢ଼ିଲେ
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦହେ ଭଲେ ।୪୯
ବଢ଼ାଇଲେ ସେ ବଢ଼ୁଥାଇ
କେବେ ହେଁ ସରି ସେ ନ ଯାଇ ।୫୦
ଛପାଇଲେ ସେ ଛପିଯାଏ
ତାହାକୁ ଦେଖିବ କା କଏ ।୫୧
କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ସେହି ଯାଇ
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣଇ ।୫୨
କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଆସେ ପୁଣି
କେଉଁଠି ଥାଏ ସେ ରହିଣି ।୫୩
କାହିଁ ଆସିଣ କାହିଁ ଯାଇଁ
ଏହାତ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।୫୪

ଏ ମନ୍ତ୍ରେ ଅଗ୍ନିର ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣେ ତାର ସୀମା ।୬୫
ଏକା ଅଗ୍ନିଟି ନାନା ତେଜ
ପ୍ରକାଶେ ନାନା ରୂପେ ହେଜ ।୬୬
ଛପନ କୋଟିରେଟି ଅଗ୍ନି
ପ୍ରକାଶେ ନାନା ରୂପ ଘେନି ।୬୭
ହେ ମନ ପଚାରିଲୁ ତୁହି
ଅଗ୍ନି ମହିମା କହିଲଇଁ ।୬୮
ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗତେ ମିଶିଥିବୁ
ତେବେ ତୁ ଅଜାମର ହେବୁ ।୬୯
ହେ ମନ ଅଗ୍ନି ଭାବେ ରସ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୭୦
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ଅଗ୍ନିଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ରହି ।୭୧
ଏ ଘେନି ସମାନ ଦେଖିବ
ଭୟୁତ କାହି ନ ରଖିବ ।୭୨
ଅଗ୍ନି ଭୂତ ମହିମା ଶୁଣି
ତରିବ ଭବ ତରଙ୍ଗିଣୀ ।୭୩
ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ତିନିପୁରେ
କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ସଂସାରେ ।୭୪
ଅଗ୍ନି ଭୂତ ମହିମା ଶୁଣ
ପଞ୍ଚଷଠି ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୭୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଅଗ୍ନି ଭୂତ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହଇ ଚଇତନ
ଅଗ୍ନି ଭୂତ କଥା ଶୁଣିଣ ।୧
ଅଗ୍ନିର ଏମନ୍ତ ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣେ ତାର ସୀମା ।୨
ଶୁଣି ମୁଁ ଅସମ୍ଭବ ମତି
ଆଉ କଥା ଏ କହ ପୁଣି ।୩
ପବନ ଭୂତ କଥା କହ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ମୋରେ ବହ ।୪
ପବନ ଭୂତ କାହୁଁ ଜାତ
ମୋତେ କହିବ ପ୍ରାଣନାଥ ।୫
ପବନ ଭୂତଙ୍କ ମହିମା
ଶୁଣିବ ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁ ସିନା
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ତାର ମହିମା କେ ନ ଜାଣି ।୭
ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବାସୁର ନରେ
ତାଙ୍କୁ କେ ଜାଣିବ ସଂସାରେ ।୮
ଯାହାର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣି ନାହିଁ
ତାକୁ ବା ଜାଣିବଟି କେହି ।୯
ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ହୋ ମନ
କହୁ କହିବା ତାଙ୍କ ଗୁଣ ।୧୦

ପବନ ଭୂତ କଥା ତୁହ
ଶୁଣ ତୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ।୧୧
ଆକାଶୁ ପବନ ଜନ୍ମିଲା
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକରେ ଘୋଟିଲା ।୧୨
ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ
ସ୍ୱର ବଳସେ ବହଇ ।୧୩
ଛପନ କୋଟି ଜୀବମାନ
ପବନ ବଳୁ ଜନ୍ମେ ଜାଣ ।୧୪
ସକଳ ଜୀବ ଦେହେ ଥାଇ
ନ ଲାଗି ବଲଗେ ଖେଳଇ ।୧୫
ସକଳ ଜୀବର କରତା
ଏହାକୁ ନାହିଁନା ଚହ୍ନନ୍ତା ।୧୬
ସକଳ ଜୀବ ପିତା ସେହୁ
ଏହାକୁ ଭାବ ମନ ତୁହ ।୧୭
ପୃଥିବୀ ଜଳ ଅଗ୍ନି ତେଜ
ପବନ ଆଶେ ଚଳେ ପୁଣି ।୧୮
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରା ଗଣ
ପବନ ବଳେ ଚଳେ ପୁଣ ।୧୯
ଗ୍ରହ ମେଘ ଗ୍ରହ ଦେବହିଁ
ପବନ ବଳେ ଚଳେ ସେହି ।୨୦
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ଚଳେ ସର୍ବ ।୨୧
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ପବନ ସବୁଠାରେ ସ୍ଥିତ ।୨୨
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ପବନ ବସଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୨୩
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ପବନ ରହଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।୨୪

ସିଂହରୁ ହସ୍ତୀ ପୋକ ଯାଏ
ପବନ ବହେ ସର୍ବ ଠାଏ ।୨୫
ତୃଣାଦ୍ରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ଜାଣ
ପବନ ବହେ ସର୍ବ ସ୍ଥାନ ।୨୬
ସ୍ଥାବର କୀଟ ପତଙ୍ଗ ହିଁ
ଜଙ୍ଗମ ସହିତେ ତା କହି ।୨୭
ଏ ଚାରି ଖାନି ଜୀବ ଗଣ
ପବନ ସବୁ ଦେହେ ଜାଣ ।୨୮
ପିତୃ ଗଣ ଯମ ଗଣ ହିଁ
ପବନ ବଳେ ଜାଣ ରହି ।୨୯
ଦେବ ଗଣ ରାକ୍ଷସ ଗଣ
ପବନ ବଳେ ଚଳେ ଜାଣ ।୩୦
ରୁଦ୍ର ଗଣ ନାଗ ଗଣ ହିଁ
ପବନ ବଳେ ଚଳେ କହି ।୩୧
ଯୋଗିନୀ ଗଣ ଯେ ପିତୃ ଗଣ
ପବନ ବଳେ ଚଳେ ଜାଣ ।୩୨
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ଜୀବ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ଚଳି ସର୍ବ ।୩୩
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜନ୍ତୁ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ଯେ ଉଡନ୍ତୁ ।୩୪
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜୀବ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ବୁଡ଼େ ସର୍ବ ।୩୫
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟି ଜନ୍ତୁ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ସେ ରହନ୍ତୁ ।୩୬
ଏମନ୍ତେ ଛପନ କୋଟି ହିଁ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ସର୍ବ ରହି ।୩୭
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ପୁଣ
ପବନ ଆଶ୍ରେ ରହେ ଜାଣ ।୩୮

ଚଉଦ ପୁର ସ୍ଥିର ସ୍ଥାନ
ପବନ ସବୁଠାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୩୯
ଜଳ ସ୍ଥଳ ନଭ ପୃଥିବୀ
ପବନ ସବୁଠାରେ ଥିବ । ୪୦
ଦେଖ ପବନ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ବହୁଛି ସବୁର ଦେହରେ । ୪୧
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସେ ପବନ
ଘୋଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ । ୪୨
ତେଣୁ ପଡ଼ିକା ଠାବ ନାହିଁ
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟି ରହି । ୪୩
ଷଡ଼ ଋତୁଟି ଷଡ଼ ରସ
ପବନ କରଇ ପ୍ରକାଶ । ୪୪
ନବ ରତ୍ନଟି ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ
ପବନ ସବୁଠାରେ ହେତୁ । ୪୫
ବାର ମାସଟି ସାତ ବାର
ପବନ ସବୁଠାରେ ସାର । ୪୬
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ହୋଇ
ପବନ ସବୁଟି କରଇ । ୪୭
ପନ୍ଦର ତିଥି ଷୋଳ ଘଡ଼ି
ପବନ ସବୁଠାରେ ଜଡ଼ି । ୪୮
ବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ କରଣ
ପବନ ସବୁ କରେ ଜାଣ । ୪୯
ନକ୍ଷତ୍ର ନବ ଗ୍ରହ କହି
ପବନ ସବୁଟି କରଇ । ୫୦
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ଜାତ
ସବୁଟି ପବନ ସଞ୍ଚିତ । ୫୧
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକେ ବହୁଛି
ରୂପ ତା ନ ଦିଶଇ କିଛି । ୫୨
ହସ୍ତ ପାଦ ଶିର କର୍ଣ୍ଣ ହିଁ
ନୟନ ନାସା ମୁଖ ନାହିଁ । ୫୩
ହୃଦୟ କଟି ନାହିଁ ଶୁଣ
ଅଜ୍ୟୋତି ଅବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ପୁଣ ୫୪
ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ ହିଁ ନାହିଁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟି ଅଛି ସେହି । ୫୫
ଏହି ଦେହରେ ଯେ ପବନ
ବାହାରେ ଗଣ ଦିବସେଣ । ୫୬
ଖଞ୍ଜାକୁ ଖଞ୍ଜି ଚାଲେ ସେହି
ଦଣ୍ଡେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ । ୫୭
ରୁମ ରୁମକେ ବହୁଛି
ଏରୂପେ ପୃଥିବୀ ଧରିଛି । ୫୮
ହସି କାନ୍ଦି ଖେଳେ ସେହି
ଶୁଆଇ ଉଠାଇ ଚଲାଇ । ୫୯
ବସାଇ ଖେଳାଇ ଉଡ଼ାଇ
ବୁଡ଼ାଇ ଖୁଆଇ ପିଆଇ । ୬୦
ପ୍ରକୃତି ମାନ ଯୋଗ ଯେତେ
ପବନ ଚାଳଇ ସଂଯୁତେ । ୬୧
ଯେବେ ଏ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯିବ
ପୃଥ୍ୱୀ ରସାତଳେ ପଡ଼ିବ । ୬୨
ପବନ ବିନା ପାଶେ ଧରି
ଚାଲୁଛି ଯନ୍ତ୍ର କୁଟ କରି । ୬୩
ପବନ ବଳେ ସର୍ବ ଚଳେ
ଭୂମି ଆକାଶ ଦିଗପାଳେ । ୬୪
ପବନ ବଳେ ଆତଯାତ
ପବନ ସବୁ କରେ ହତ । ୬୫
ପବନ ବଳେ ଜନ୍ମ ହୋନ୍ତି
ପବନ ଛପିଲେ ମରନ୍ତି । ୬୬

ବଚନ ଭୂତ ମାୟା କର
ସମସ୍ତ ଅଛଇ ଆବୋର ।୧୭
ମାୟାରେ ସର୍ବ ଜୀବେ ଖେଳେ
ନ ଜାଣେ ବ୍ରହ୍ମା ଦିଗପାଳେ ।୧୮
ଏହାଙ୍କ ଠାରୁ ବଡ଼ ନାହିଁ
ତା ମାୟା କେ ପାରିବ କହି ।୧୯
ପବନ ଭୂତ କଥା ଯେତେ
ମୁଁ କିସ କହିବି ଯୁକତେ ।୨୦
ତା କଥା ଅତି ଅଗୋଚର
ନ ଦିଶେ ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ତାର ।୨୧
ଏତେ ତେତେ ସେ କଳ ନୋହେ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରି ସେହୁ ଥାଏ ।୨୨
ହେ ମନ ପବନ ଭୂତକୁ
କହିଲି ଭାବ ହୋ ତାହାଙ୍କୁ ।୨୩
ପବନ ସଙ୍ଗେ ମିଶିଥିବୁ
ତେବେ ଅଜ୍ରାମରେ ରହିବୁ ।୨୪
ପବନ ଥିଲେ ଦେହ ରହି
ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ଭୁହି ।୨୫
ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖୁ ଶୁଣି
ବୋଲଇ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।୨୬
ପବନ ଭୂତଙ୍କ ଚରିତ
ଶୁଣି ମୁଁ ହେଲି ଆଚମ୍ବିତ ।୨୭
କେ ତାକୁ ଜାଣି ଯେ ପାରିବ
ତା ଦୟା ଯାକୁ ସେ ତରିବ ।୨୮
ମୁହିଁତ ଭରସା କରିଛି
ତାରୁ ବା ମାରୁ ଯେ କହୁଛି ।୨୯
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ
ଜଣାଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୩୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ପବନ ଭାବ ମନେ ଗୁଣ ।୩୧
ତା ଭାବ ମନେ ଯେ ଭାବିବ
ଏ ଘୋର ସଂସାରୁ ତରିବ ।୩୨
ନୋହିଲେ କେବେ ନ ତରଇ
ତା ଭାବ ମନେ ଥିବ ଧ୍ୟାଇ ।୩୩
ପବନ ଭୂତଙ୍କୁ ଯେ ଭାବ
ହେଲା କଲେଟି ମାର ନେବ ।୩୪
ପବନ ଭୂତଙ୍କର ଗୁଣ
ଚୌଗଣୀ ପଦେ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୩୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ପବନ ଭୂତ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭେ
କଥାଏ ଜଣାଉଛୁ ଏବେ ।୧
ପବନ ଭୂତଙ୍କୁ କହିଲ
ମନୁ ମୋ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିଲ ।୨
ଏବେ ଆକାଶ ଭୂତ କଥା
ଶୁଣି ମୋ ମନୁ ଛୁଟୁ ବ୍ୟଥା ।୩
ଅକାଶ କାହୁଁ ଜାତ ହୋଇ
ମୋ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଫେଡ଼ି କହି ।୪

ଆକାଶ ମହିମା ଶୁଣିବ
ତୋ ମୁଖୁ ଶୁଣି ପ୍ରତେ ଯିବ ।୫
ଆକାଶ କଥା ଅଗୋଚର
କହ ହେ ଭ୍ରମ ଯାଉ ଦୂର ।୬
ହେ ମନ ଆକାଶ ମହିମା
କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ।୭
ଆକାଶ ଭୂତ କଥାକୁ ହିଁ
କେ ତାହା କଳି ନ ପାରଇ ।୮
ତାକୁ କେ କଳିବ ସଂସାରେ
ଶୁଣ କହିବା କିଛି ତୋରେ ।୯
ମହା ଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ଆକାଶ,
ଜାତ ହୋଇଅଛି ଅଶେଷ ।୧୦
ଆକାଶ ଭୂତଙ୍କ ମହିମା
କହିବ ଭବ ତାଙ୍କ ବିନା ।୧୧
ଆକାଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି
କାହିଁ ନଲାଗି ସର୍ବେ ଅଛି ।୧୨
ଆକାଶ ଅନ୍ଧକାର କହି
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ରହି ।୧୩
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଜାଣ
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ଶୁଣ ।୧୪
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୧୫
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ସ୍ୱର୍ଗ ସପ୍ତ
ତା ଗର୍ଭେ ରହିଛି ସମସ୍ତ ।୧୬
ନବ ଦ୍ୱୀପ ନବ ପୃଥିବୀ
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ଭାବି ।୧୭
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି କହି,
ତା ଗର୍ଭେ ଆତଯାତ ହୋଇ ।୧୮
ଗ୍ରହ ମେଘ ଯେ ତାରା ଗଣ
ତା ଗର୍ଭେ ଆତଯାତ ପୁଣ ।୧୯
ଗ୍ରହ ବେଦ ଷଡ଼ ଋତୁ ହିଁ,
ତା ଗର୍ଭେ ଆତଯାତ ହୋଇ ।୨୦
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦୁଇ ଦ୍ୱୀପ
ତା ଗର୍ଭେ ଜଳୁଥାନ୍ତି ଦେଖ ।୨୧
ସଂସାରେ ଖେଳ ତାଇଁ ଜାଣ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିତ୍ୟେ ଭ୍ରମିଣ ।୨୨
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି କହି
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭ୍ରମେ ସେହି ।୨୩
ଆକାଶ ଗର୍ଭେ ଲୀଳା କରି
ସମସ୍ତ ଅଛଇ ଅବୋଲି ।୨୪
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୨୫
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ଏ ସର୍ବ ।୨୬
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୨୭
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୨୮
ଗୃଣ୍ଡାକୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜାଣ ।୨୯
ସିଂହରୁ ଦଶପୋକ ଯାଏ
ତା ଗର୍ଭେ ଆତଯାତ ହୁଏ ।୩୦
ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ
ନଭେ ବିନା ଚଳ ପ୍ରଚଳ ।୩୧
ଆକାଶ ଭୂତ କଥା ଯେତେ
କହିଲେ ନ ସରଇ ଚତ୍ତେ ।୩୨

ଆକାଶ ଭୂତ କଥା ଶୁଣ
ତା ଗର୍ଭୁ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଜାଣ ।୩୩
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଆକାଶ ହିଁ
ଆକାଶୁ ପବନ ଜନ୍ମଇ ।୩୪
ପବନୁ ଅଗ୍ନି ଜାତ ପୁଣ
ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ଜାଣ ।୩୫
ଜଳରୁ ପୃଥ୍ୱୀ ଜନ୍ମିଲା
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲା ।୩୬
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ପଞ୍ଚଭୂତ
ଜାତ ହୋଇଣ ଏ ସଂଯୁକ୍ତ ।୩୭
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ
ନାହିଁଟି ଶୁଣ ହେ ସୁମନ ।୩୮
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହେଲେ
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲେ ।୩୯
ଖେଳ ସରିଲେ ସର୍ବେ ଯାନ୍ତି
ଏକା ଅଙ୍ଗରେ ସେ ଚଳନ୍ତି ।୪୦
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ସେ ମିଶିଣ
ଏକା ଅଙ୍ଗରେ ସେ ଗୋପ୍ୟାନ ।୪୧
ହେ ମନ ପଞ୍ଚଭୂତ ଗୁଣ
କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ପୁଣ ।୪୨
ତୋ ଠାରେ ମୋର ଦୟା ଯେଣୁ
ପଚାରିଲୁ ଯେ କହେ ତେଣୁ ।୪୩
ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ତେଣୁ ମୁଁ ତୋତେ କହିଲଇଁ ।୪୪
ଆକାଶ ଭୂତ ସଙ୍ଗେ ପଶ
ତେବେ ପାଇବୁ ସିନା ଯଶ ।୪୫
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ସଙ୍ଗେ ଦେହ,
ମିଶାଇ ଆନନ୍ଦରେ ରହ ।୪୬

ତେବେ ଅମର ହେବୁ ଜାଣ,
ତୋ ପୃଥ୍ୱୀ ଥିବ ସଦା ଧନ ।୪୭
ପୃଥ୍ୱୀ ସଙ୍ଗତେ ପୃଥ୍ୱୀ ହେବୁ,
ଜଳ ସଙ୍ଗତେ ଜଳେ ଥିବୁ ।୪୮
ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗତେ ଅଗ୍ନି ହୋଇ,
ରହିବୁ ଶୁଣ ମନ ଭୁହି ।୪୯
ପବନ ସଙ୍ଗତେ ପବନ,
ମିଶିଣ ରହିଥିବୁ ଜାଣ ।୫୦
ଆକାଶ ସଙ୍ଗତେଣ ଭୁହି,
ମିଶି ଆକାଶେ ଥିବୁ ରହି ।୫୧
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ସଙ୍ଗେ ମିଶି,
ଖେଳୁ ହୋ ଥିବୁ ଦିବା ନିଶି ।୫୨
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଖେଳୁଥିବୁ
ମହା ଶୂନ୍ୟେ ହେତୁ ରଖିବୁ ।୫୩
ତେବେ ତୋହର ନାହିଁ ଭୟେ
ଅଜାମର ହେବ ତୋ କାୟେ ।୫୪
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ନିଜ ନାମ,
ହେତୁ କରିଣ ଭାବ ମନ ।୫୫
ସଂସାରେ ଯେତେ ନାମ ପୁଣ
ଭକତେ ଦେଇଛନ୍ତି ଜାଣ ।୫୬
ହେ ମନ ନିଜ ନାମ ବ୍ରହ୍ମ
ଆଉଟି ସବୁ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ ।୫୭
ବ୍ରହ୍ମରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଆତଯାତ,
ବ୍ରହ୍ମରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୫୮
ବ୍ରହ୍ମରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ମିଛନ୍ତି
ସଂସାରେ ଲୀଳା ଯେ କରନ୍ତି ।୫୯
ବ୍ରହ୍ମରୁ ପଞ୍ଚଭୂତ ଜନ୍ମ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ ।୬୦

ହେ ମନ ବ୍ରହ୍ମରୂ୍ଟି ସର୍ବ,
ଜାତ ହୁଅନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ।୬୧
ମଲେ ସେ ବ୍ରହ୍ମରେ ପଶନ୍ତ,
ବ୍ରହ୍ମରେ ଲୀନ ସେ ହୁଅନ୍ତ ।୬୨
ପଞ୍ଚଭୂତରୁ ଯେ ଗୋଟିଏ,
ନଥିଲେ ଲୀଳା କେବେ ନୋହେ ।୬୩
ଆକାଶ ନଥିଲେ ପବନ,
କାହୁଁ ଏ ଜାତ ହୋନ୍ତା ପୁଣ ।୬୪
ପବନ ଯେବେଟି ନଥାଇ,
ଅଗ୍ନିଟି ଜାତ ହୁନ୍ତା କାହିଁ ।୬୫
ଅଗ୍ନି ନଥିଲେ ଜଳ ପୁଣ
କାହୁଁ ଏ ଜାତ ହୁନ୍ତା ଜାଣ ।୬୬
ଜଳ ନ ଥିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ କାହିଁ
ଜାତ ହୁଅନ୍ତା କହ ତୁହିଁ ।୬୭
ଏ ପଞ୍ଚ ଭୂତରୁ ଗୋଟିଏ
ନ ଥିଲେ କାହୁ ଜନ୍ମ ହୋଏ ।୬୮
ଏ ପଞ୍ଚ ଭୂତରୁ ସଂସାର
ଜାତ ହୁଅନ୍ତ ଚରାଚର ।୬୯
ଏ ପଞ୍ଚ ଭୂତ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଶୁଣ ତୁହି ।୭୦
ଆକାଶୁ ପବନ ଜନ୍ମଇ
ପବନୁ ଅଗ୍ନି ଜାତ ହୋଇ ।୭୧
ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ଜାଣ
ଜଳରୁ ପୃଥିବୀ ଉଆଣ ।୭୨
ପୃଥ୍ୱୀରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ,
ଜଳରୁ ଅଗ୍ନିଟି ଜନ୍ମଇ ।୭୩
ଅଗ୍ନିରୁ ପବନ ଜନ୍ମିଲା,
ପବନୁ ଆକାଶ ହୋଇଲା ।୭୪

ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚଭୂତ କଥା,
ଅଛି ଅଗୋଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।୭୫
ଏପଞ୍ଚଭୂତ ସତ୍ୟ ଜାଣ,
ଆଉଟି ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ଶୁଣ ।୭୬
ଏପଞ୍ଚଭୂତ ଲୀଳା କରେ,
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ଯେ ସଂହାରେ ।୭୭
ସଂହାର ଶୂନ୍ୟରେ ପଶନ୍ତ
ଶୂନ୍ୟରୁ ପୁଣି ଜନ୍ମ ହୋନ୍ତ ।୭୮
ଏମନ୍ତେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ,
ଏହାତ ନଜାଣନ୍ତ କେହି ।୭୯
ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚଭୂତ କଥା
ଶୁଣି ସୁମନ ହୁଅ ଚେତା ।୮୦
ଚୈତନ୍ୟ ମୂର୍ଖୁ ଏହା ଶୁଣି
ବୋଲଇ ନମସ୍କରି ପୁଣି ।୮୧
ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ କଥା ଯେତେ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ଗୁପତେ ।୮୨
ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିଲା ଯେଣୁ
ଆପଣ କହିଦେଲେ ତେଣୁ ।୮୩
ମୁଁ ଯେ ସଦା ପାପୀ ଅଟଇ
ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିବ କହି ।୮୦
ମୁହିଁ ତ ଭରସା କରୁଛି
ମୋ ଚିତ୍ତେ ଭୟ ନ ହୁଁ କରୁଛି ।୮୫
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ଭୟ ନାହିଁ
ଯେଣୁ ଭରସା କରୁଛଇଁ ।୮୬
ତାର ନ ତାର ଏ ଅଧମ
ଭରସା କରି ଅଛି ପୁଣ ।୮୭
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ନିଜ ନାମ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଆଶ ।୮୮

ଆକାଶ ଭୂତଙ୍କ ମହିମା
କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ।୮୯
ଆହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ
ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ ଯେତେ ପୁଣ ।୯୦
ଭୂତ ଗୋଟିକେ ଯେ ଅଧ୍ୟାୟେ
କହିଲି ଶୁଣ ସୁଜନ ହେ ।୯୧
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ଅଧ୍ୟା ହୋଇ
ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ କଥା ଏହି ।୯୨
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ ମହିମା
କେ କହିପାରେ ଗୁଣ ସୀମା ।୯୩
ଆକାଶେ ଭୂତଙ୍କ ଚରିତ
ଚୈତନ୍ୟବେ ପଦେ ଭଣିତ ।୯୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଆକାଶଭୂତ ମହିମା କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି
ଶିରରେ ବେନି କର ଯୋଡ଼ି ।୧
ତୁମ୍ଭେ ମୋହର ପ୍ରାଣଗୁରୁ
ତୁ କମ୍ପା ମୋତେ ମାୟା କରୁ ।୨
ଏହି ଦେହରେ ମୁହିଁ ଥାଇ
ତୋତେ ମୁଁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ ।୩
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନକର
କଥାଏ ଜଣାଏ ତୁମ୍ଭର ।୪
ଏ ଦେହ କାହୁଁ ଜାତ ହେଲା
ତୁମ ମାୟାକୁ ନ ଚିହ୍ନିଲା ।୫
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଜାତ ହୋଇଲେ ଏ କେମନ୍ତେ ।୬
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ହେତୁବାଣୀ ।୭
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ସର୍ବଜାତ
ତୋତେ ମୁଁ କହିଦେଲି ସତ ।୮
ଛପନକୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ
ମୁଁ ସୁଖେ ବିହାର କରଇ ।୯
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଜାତ ହେଲି
ନାନା ରୂପଟି ମୁଁ ଧରିଲି ।୧୦
ନାନା ଜୀବ ଜନ୍ତୁଟି ମୁହିଁ
ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୋଇ ।୧୧
ଗୃଣ୍ଡାରୁ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଯାଏ
ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୋଏ ।୧୨
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଦେବ ଯେତେ
ନାନା ନାମଟି ବହି କେତେ ।୧୩
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ନାନା ନାମଟି ବହି ସତ୍ୟ ।୧୪
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ନାନା ନାମ ବହି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୧୫
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ନାନା ନାମଟି ମୋ ନିମନ୍ତେ ।୧୬

ସିଂହରୁ ଦଶିପୋକ ଯାଏ
ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୋଏ ।୧୭

ଚଳନ୍ତା ଚୌଦକୋଟି ଜୀବ
ମୁହିଁଟି ହୋଇ ଅଛୁ ସର୍ବ ।୧୮

ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟି ଜାଣ
ମୁହିଁଟି ସର୍ବ ହେଲି ପୁଣ ।୧୯

ଉଡ଼ା ଚୌଦ କୋଟି ମୁହିଁ
ମୁଁ ସର୍ବ ରୂପ ହୋଇଛଇଁ ।୨୦

ବୁଡ଼ା ଚୌଦକୋଟି ହେଲି
ମୁଁ ସର୍ବ ରୂପ ଯେ ଧଇଲି ।୨୧

ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ
ନାନା ନାମଟି ମୋତେ ଦେଇ ।୨୨

ମୁଁ ଦଶ ଅବତାର ହେଲି
ନାନା ନାମଟି ମୁଁ ବହିଲି ।୨୩

ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
ତୋ ନାମ କହହେ ବହନ ।୨୪

ସଂସାରେ ଯେତେ ନାମ ତୋର
କହିତ ଦେବ ମୋ ଆଗର ।୨୫

ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମୃଦୁ ବାଣୀ ।୨୬

ମୁଁ ନନା ଅବତାର ହୋଇ
ମୁଁ ମୋତେ ନାମ ଯେ ଷଅଇ ।୨୭

ମୁହିଁଟି ଭକ୍ତ ବୃନ୍ଦ ହେଲି
ମୁହିଁଟି ମୋତେ ନାମ ଦେଲି ।୨୮

କେତେ ନାମହିଁ କହି ଦେବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।୨୯

ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର
ତୋତେ କହିଲି ମୁଁ ନିକର ।୩୦

ଶଙ୍ଖାସୁର ଅରି ମୁହିଁ
କଂସ ଅରି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୩୧

କଳପ ତରୁ ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ଭଗବାନ ବୋଲାଇଲି ।୩୨

ନିରଞ୍ଜନଟି ମୋର ନାମ
ନାରାୟଣଟି ହେଲି ପୁଣ ।୩୩

ଅନାଥ ଭଞ୍ଜନ ହୋଇଲି
ଗୋପୀଜୀବନ ବୋଲାଇଲି ।୩୪

ବସୁଦେବ ସୁତଟି ମୁହିଁ
ହରିନାମଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୩୫

ବନମାଳିଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
କମଳା ବିଳାସ ପ୍ରମାଣ ।୩୬

ପୀତ ବସନ ମୁହିଁ ହେଲି
ଯ ଦବ ପତି ବୋଲାଇଲି ।୩୭

ଅନନ୍ତ ନାମ ମୋର ହୋଇ
ବୈକୁଣ୍ଠ ସାଇଁ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୩୮

ଦୈତାରି ଅଚ୍ୟୁତଟି ହେଲି
ରାମ ନାମଟି ବୋଲାଇଲି ।୩୯

ମୁଁ ନାଗ ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜା ହେଲି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଭଞ୍ଜା ବୋଲାଇଲି ।୪୦

କେଶୀ ସୂଦନ ନାମ ବହି
କୃପାସିନ୍ଧୁଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୪୧

ଚାଣୁର ମର୍ଦ୍ଦନ ମୁଁ ପୁଣ
ଜଗଜ୍ଜୀବନ ମୁହିଁ ଜାଣ ।୪୨

ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଧାରୀଟି ମୁହିଁ
ସୁପର୍ଣ୍ଣ ସାଇଁ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୪୩

ମୁକୁନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧର ହେଲି
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବୋଲାଇଲି ।୪୪

ଗରୁଡ଼ ଆସନଟି ମୁହିଁ
ପତିତପାବନ ବୋଲାଇ ।୧୪୫
ପଦ୍ମପୁର ନାଥଟି ହେଲି
ପରମାନନ୍ଦ ବୋଲାଇଲି ।୧୪୬
ପରମ ପୁରୁଷଟି ମୁହିଁ
ନୃସିଂହ ଆଦ୍ୟମୂଳ ହୋଇ ।୧୪୭
ଆର୍ତ୍ତଙ୍କ ଭଞ୍ଜନ ମୁଁ ହେଲି
ଶକଟା ଭଞ୍ଜା ବୋଲାଇଲି ।୧୪୮
ଦୀନବନ୍ଧୁ ରାଘବ ହୋଇ
ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୪୯
ଅଖିଳ ପତି ଘନଶ୍ୟାମ
ନୀଳାଦ୍ରି ଚନ୍ଦ୍ର ମୋର ନାମ ।୧୫୦
ବାଞ୍ଛାନିଧିଟି ମୁହିଁ ହେଲି
କରୁଣାନିଧି ବୋଲାଇଲି ।୧୫୧
ଠାକୁର ଶିରୋମଣି ହୋଇ
ଆରତ ତ୍ରାଣ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୫୨
ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋର ନାମ
ଅନନ୍ତ ଶଯ୍ୟନ ଯେ ପୁଣ ।୧୫୩
ବୈକୁଣ୍ଠ ବିହାରୀଟି ମୁହିଁ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୫୪
ଶ୍ରୀ ରାମନାମ ମୁଁ ବହିଲି
ନୀଳାଦ୍ରି ପତି ବୋଲାଇଲି ।୧୫୫
ରଘୁନାଥଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ନୀଳାଦ୍ରି ନାଥ ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୫୬
ବୈକୁଣ୍ଠ ପତି ମୁହିଁ ହେଲି
ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥ ବୋଲାଇଲି ।୧୫୭
ରଘୁପତି କେଶବ ମୁହିଁ
ଜଗତ ପତି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୫୮
ନୀଳାଦ୍ରି ଦାସରଥି ହେଲି ;
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୫୯
ମାଧବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମୁହିଁ
ଜଗତନାଥ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୬୦
ଆର୍ତ୍ତଙ୍କ ନାଶନଟି ପୁଣ
ବନମାଳୀଟି ମୁହିଁ ଜାଣ ।୧୬୧
ପୁଣ୍ଡରିକାକ୍ଷ ଭବଗ୍ରାହୀ
ଚିନ୍ତାମଣିଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୬୨
ଅନାଦି ନିରାକାର ହେଲି
ମହିମା ମେରୁ ବୋଲାଇଲି ।୧୬୩
ଜଗତ ଜୀବନଟି ମୁହିଁ
ଜଗତ ପତି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୬୪
ଭକ୍ତ ବତ୍ସଳ ମୋର ନାମ
ବାସୁଦେବଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୬୫
କୃଷ୍ଣ ଦୟାନିଧିଟି ମୁହିଁ
ମହାବାହୁଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୬୬
ଜଗତ ଜୀବନଟି ପୁଣ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ଟି ପ୍ରମାଣ ।୧୬୭
ଶ୍ରୀହରି ଶ୍ରୀପତିଟି ମୁହିଁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୬୮
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ଜାଣ
ଆର୍ତ୍ତଙ୍କ ନାଥ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୬୯
ଆର୍ତ୍ତଙ୍କ ଭଞ୍ଜନଟି ମୁହିଁ
କ ସାଗର ଅଟଇ ।୧୭୦
ଚକ୍ରଧରଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଚକ୍ରଧାରୀଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୭୧
କୃପା ଜଳଧି ମୁହିଁ ହେଲି
ଗୋପାଳ ମୁହିଁ ବୋଲାଇଲି ।୧୭୨
ଦାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ବିରାଟ ମୁହିଁ
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୭୩

ପରମ ରାଧାକାନ୍ତ ଜାଣ
ଦୟାସାଗର ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୭୪
ଈଶ୍ୱର ଆନନ୍ଦ ହେଲ
ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲାଇଲ ।୧୭୫
ଗିରିଧାରୀଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ନିତ୍ୟାନନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୭୬
ମୁଁ ସଦାନନ୍ଦ ବୃନ୍ଦାବନ
ଦ୍ୱାରକାନାଥ ହେଲି ଜାଣ ।୧୭୭
ମଥୁରାନାଥ ହେଲି ମୁହିଁ
ଗଙ୍ଗାଧରଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୭୮
ଲକ୍ଷ୍ମୀବଲ୍ଲଭ ମୁହିଁ ହେଲ
ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁଟି ବୋଲାଇଲ ।୧୭୯
ମୁଁ ପୀତାମ୍ବର ଚଇତନ
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଟି ହେଲ ଜାଣ ।୧୮୦
ଘନଶ୍ୟାମ ଟି ମୁହିଁ ହେଲ
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲାଇଲ ।୧୮୧
ମଧୁସୂଦନ ମୁହିଁ ଜାଣ
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଟି ହେଲି ପୁଣ ।୧୮୨
କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ନାମ ବହି
ସାରଙ୍ଗଧର ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୮୩
ହଂସ ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ହେଲ
ବେଣୁଧର ଟି ବୋଲାଇଲ ।୧୮୪
ମୁରଲୀଧର ମୁହିଁ ଜାଣ
ନନ୍ଦ ସୁତଟି ହେଲ ପୁଣ ।୧୮୫
ଯଶୋଦା ସୁତ ମୁହିଁ ହେଲ
ନନ୍ଦ କହ୍ନାଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୮୬
ହୃଷିକେଶଟି ମୋର ନାମ
ଅର୍ଜୁନଭଞ୍ଜା ହେଲି ଜାଣ ।୧୮୭
ମୁ ମଧୁରିପୁ ରାବଣାରି

ମଦନ ମୋହନ ମୁରାରି ।୧୮୮
କଳା ଶ୍ରୀମୁଖ ମୋର ନାମ
ଚକାଡ଼ୋଳା ଟି ହେଲି ପୁଣ ।୧୮୯
ସାକେତ ପତି ମୁହିଁ ହେଲ
ରାମ ନାମଟି ବୋଲାଇଲ ।୧୯୦
ଶରଣ ପଞ୍ଜରଟି ମୁହିଁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡନାଥ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୯୧
ପଦ୍ମନାଭଟି ନାମ ମୋର
ମୁହିଁ ହୋଇଲି ବେଣୁଧର ।୧୯୨
ଦେବକୀସୁତ ମୋର ନାମ
ଦାମୋଦରଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୯୩
ମୁଁ ଧାଷାଗୁରୁ ଅବଧୂତ
ଚକ୍ରପାଣି ଟି ହେଲି ସତ୍ୟ ।୧୯୪
ଶରଣ ସୋଦର ମୁ ହେଲି
ଦୟାସାଗର ବୋଲାଇଲି ।୧୯୫
ଦେବ ନାରାୟଣଟି ମୁହିଁ
ବ୍ରହ୍ମ ରାଶିଟି ମୁ ଅଟଇ ।୧୯୬
ତିନି ଭୁବନ ପତି ହେଲି
ଶାମସୁନ୍ଦର ବୋଲାଇଲି ।୧୯୭
ଅର୍ଯ୍ୟମା ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ମୁହିଁ
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ବୋଲାଇ ।୧୯୮
ମୁ ରାଧାପତି ବିଦ୍ୟାଧର
ରୁକ୍ମିଣୀ ପତି ନାମ ମୋର ।୧୯୯
ମୁ ସତ୍ୟଭାମା ପତି ହେଲି
ଜଳଧି ପତି ବୋଲାଇଲି ।୧୦୦
ଜଗନ୍ନାଥ ମୁହି ଜାଣ
ଗୋପୀବଲ୍ଲଭ ମୁହି ପୁଣ ।୧୦୧
ଇନ୍ଦ୍ରାଧି ପତି ମୋର ନାମ
ଆକାଶ ପତି ହେଲ ଜାଣ ।୧୦୨

କ୍ଷୀରୋଦ ସୁତ ମୁହିଁ ହେଲି
ବାସୁକୀ ପତି ବୋଲାଇଲି ।୧୦୩
ବାଳମୁକୁନ୍ଦ ମୁହିଁ ଜାଣ
ବ୍ରହ୍ମ ବର୍ଦ୍ଧନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।୧୦୪
ବାଳକୃଷ୍ଣଟି ହେଲି ମୁହିଁ
କାଳୀ ମର୍ଦ୍ଦନ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୦୫
କୋଦଣ୍ଡଧାରୀ ମୁହିଁ ହେଲି
ରଘୁନନ୍ଦନ ବୋଲାଇଲି ।୧୦୬
କୌଶଲ୍ୟା ନନ୍ଦନଟି ମୁହିଁ
ଯମୁନା ବିହାରୀ ବୋଲାଇ ।୧୦୭
ମୁଁ ମହାପ୍ରଭୁ ଶୂନ୍ୟନାଥ
ଅଚିନ୍ତା ମଣି ମୁହିଁ ସତ୍ୟ ।୧୦୮
ବରଜ ସୁନ୍ଦରଟି ମୁହିଁ
ପଦ୍ମଲୋଚନ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୦୯
ଜଗମୋହନ ମୋର ନାମ
ଗରୁଡ଼ ଧ୍ୱଜ ହେଲି ପୁଣ ।୧୧୦
ମଦନ ମୋହନଟି ମୁହିଁ
ବିଶ୍ୱକେସନ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୧୧
ମୁଁ ମନୋହର ଦେବ ଈଶ
ଶୁଣି ସୁମନେ ହୁଅ ତୋଷ ।୧୧୨
ଶ୍ରୀକର ଉପେନ୍ଦ୍ର ମୁହିଁ
ବରଜ ନାମ ମୁଁ ବହଇ ।୧୧୩
ଚତୁର୍ଭୁଜଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
କୁଞ୍ଜ ଲୋଚନ ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୧୪
ତ୍ରିବିକ୍ରମଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ରାମ ଶବରୀ ନାମ ବହି ।୧୧୫
ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ ମୁହିଁ ହେଲି
ଧନ ବାରଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୧୬
କୃପା ନିଧାନ ନାମ ବହି
ରାମା ରମଣ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୧୭
ଅନାଥ ବନ୍ଧୁ ନାମ ମୋର
ଶ୍ରୀବାସ ହରି ମୁଁ ଶ୍ରୀକର ।୧୧୮
କୃପାଳୁ ନାମ ମୁହିଁ ହେଲି
କଦମ୍ବ ଧାରୀ ବୋଲାଇଲି ।୧୧୯
କରୁଣା ବାରିଧିଟି ମୁହିଁ
କେଶୀ ସୂଦନ ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୨୦
ଲକ୍ଷ୍ମଣାନୁଜ ମୁହିଁ ହେଲି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାମଟି ମୁଁ ବହିଲି ।୧୨୧
ଅଇରଧର ମୁଁ ଅଟଇ
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରୀଟି ମୁହିଁ ।୧୨୨
ଆନନ୍ଦ ଶ୍ରୀଗର୍ଭଟି ପୁଣ
କାରୁଣ୍ୟ କମ୍ବୁ ପାଣୀ ଜାଣ ।୧୨୩
କିଶୋର କ୍ଷମା ସିନ୍ଧୁ ମୁହିଁ
ଜଗତ ସୋଦର ଅଟଇ ।୧୨୪
ଶରଣ ସୋଦର ମୁଁ ହେଲି
ଗୌରାଙ୍ଗ ନାମ ମୁଁ ବହିଲି ।୧୨୫
ଅଲେଖ ଇଷ୍ଟ ଦାତା ମୁହିଁ
ନବଘନଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୨୬
କାଳ ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ହେଲି
ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ବୋଲାଇଲି ।୧୨୭
କଦମ୍ବ ବିହାରୀଟି ମୁହିଁ
ଶିଖିଧରଟି ନାମ ବହି ।୧୨୮
ଜଗତ ବଲ୍ଲଭଟି ଜାଣ
ନନ୍ଦଘୋଷ ବିହାରୀ ପୁଣ ୧୨୯
ମହେନ୍ଦ୍ର ପତି ମୁଁ ଅଟଇ
ମହେନ୍ଦ୍ର ନାମ ମୁଁ ବହଇ ।୧୩୦
ପାତାଳ ପତି ମୁହିଁ ଜାଣ
କଳ୍ପ ଦ୍ରୁମଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୩୧

ପଦ୍ମଲୋଚନ ମୁଁ ବୋଲାଇ
ଅଭୟ ଚରଣଟି ମୁହିଁ ।୧୩୨
ଅଭୟ ପଦ୍ମ ପାଦ ଜାଣ
ବଳୀୟାର ଭୁଜଟି ପୁଣ ।୧୩୩
ଗୁରୁଶିଷ୍ୟଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ତୋତେ ବୁଝାଇ କହିଲି ।୧୩୪
ମୁହିଁଟି ମୋତେ ନାମ ଦେଇ
ମୁଁ ମୋତେ ବିଦ୍ୟାଯେ ସଧାଇ ।୧୩୫
ତୁ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ମୋତେ
କିଛି ନାମ କହିଲି ତୋତେ ।୧୩୬
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଏମନ୍ତେ ତୋ ନାମ ପ୍ରକାଶ ।୧୩୭
ସୁଜନ ଜନମାନେ ଶୁଣ
ନିଜ ନାମ ନ କହିବ ଜାଣ ।୧୩୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଗୁହିଁ
ବୋଲଇ ନସ୍ତରିଲି ମୁହିଁ ।୧
ଏହି ଦେହରେ ଯେତେ କଥା
ଫେଡି କହନ୍ତେ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।୨
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ତୋତେ କହିବ ଯେ ଫେଡଣ ।୩
ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁହିଁ ହେଲି
ଜୀବ ପରମ ବୋଲାଇଲି ।୪
ନଖ ମୁଖ ନାସିକା ହୋଇ
ମୁଁ ହାଡ ଚର୍ମ ଯେ ବୋଲାଇ ।୫
ରକ୍ତ ମାଏଁସ ମୁହିଁ ଜାଣ
ମୁଁ ଷୋଳ ଡମ୍ବରୁ ପ୍ରମାଣ ।୬
ପାଞ୍ଚ ମନଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ପଚଶ ପ୍ରକୃତି ଅଟଇ ।୭
ତ୍ରିଗୁଣ ତ୍ରିକୁଟଟି ହେଲି
ଷଡ ଗୁଣଟି ବୋଲାଇଲି ।୮
ସାଢ'ଶ ବାସ୍ତରି ଯେ ନାଡ଼ି
ମୁଁ ମୋତେ ହୋଇଅଛି ଜଡ଼ି ।୯
ଚୌଷଠି ରୋଗ ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ନାନା ବ୍ୟାଧି ବୋଲାଇଲି ।୧୦
ଏକାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମୁହିଁ
ମୁଁ ଦଶଦ୍ୱାରଟି ବୋଲାଇ ।୧୧
ପଞ୍ଚାଶ ପାଖୁଡାଟି ଜାଣ
ଷଡ ଚକ୍ରଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୨
ମୂଳ କମଳ ମହିଁ ହେଲି
ଷଡ ଦଳଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୩
ମୁଁ ସତ୍ତ୍ୱ ରଜ ତମ ଜାଣ
କ୍ରୋଧ ଲୋଭଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୪

କୁଟ କପଟ ମୁହିଁ ହେଲ
ମୁଁ ଦସ୍ୟୁ ଶାନ୍ତ ବୋଲାଇଲ ।୧୫
ମୁଁ ପ୍ରେମ ଆସ୍ୱାଦନ ଜାଣ
ଭଲ ମନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୬
କୁ ବୁଦ୍ଧି ସୁ ବୁଦ୍ଧିଟି ମୁହିଁ
କୃପଣ ଅହଂକାର ହୋଇ ।୧୭
ଆହାର ନିଦ୍ରା ମୁହିଁ ହେଲ
ମୈଥୁନ ବାପୁ ବୋଲାଇଲ ।୧୮
ଗୁରୁଜନେ ବିଶ୍ୱାସ ମୁହିଁ
ନିର୍ମଳ ଉଦାସ ବୋଲାଇ ।୧୯
ହାନି ଲାଭଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛୁ ପୁଣ ।୨୦
ମୁଁ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଟି ହେଲି
ଯୋନି ଇନ୍ଦ୍ରିଟି ବୋଲାଇଲି ।୨୧
ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ମୁଁ ମୋତେ ମୋହୁଅଛୁ ପୁଣ ।୨୨
ମାତା ପିତାଟି ହେଲ ମୁହିଁ
ଜାତ କରୁଛୁ ସର୍ବ ଦେହି ।୨୩
ଗେରସ୍ତ ଘରଜାଟି ମୁହିଁ
ପୁଅ ଝିଅଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୨୪
ପୁତୁରା ମଉଳାଟି ହେଲ
ମାଇଁ ଭଣଜା ବୋଲାଇଲ ।୨୫
ଅଜା ନାତିଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ଜୁଆଇଁ ପିଉସା ବୋଲାଇ ।୨୬
ଖୁଡ଼ୁତା ଭାଇବୋହୂ ମୁହିଁ
ମୁଁ ଦେଢ଼ଶୁର ଶାଳୀ ହୋଇ ।୨୭
ଆଈ ମାଇଁଟି ବୋଲାଇଲ
ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ମୁହିଁ ହେଲ ।୨୮
ଅଷ୍ଟ ପାଟକ ଜାତି ମୁହିଁ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହୋଇ ।୨୯
ଅନ୍ଧ କାଲଟି ମୁହିଁ ହେଲ
ଛୋଡ଼ା କଣାଟି ବୋଲାଇଲ ।୩୦
କୁଜା ଗ୍ଲେଠାଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଭୋଗି ରୋଗୀଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୩୧
ରାଜା ପରଜା ହେଲ ମୁହିଁ
ସେବକ ସାମନ୍ତ ବୋଲାଇ ୩୨
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହାଡି ମୁହିଁ ଜାଣ
ନାନା ଜାତିଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୩୩
ତୁ ଏହା ଅନୁଭବ କର
ମୋ ମାୟା ହୋଇଯିବୁ ପାର ।୩୪
ତୁ ମୋତେ ଚହ୍ନି ନ ପାରିଲେ
ଏ ଦେହ ଗୁଡ଼ିବାଟି ଭଲେ ।୩୫
ରୂପ ଗୋଟାକୁ ଭାଙ୍ଗ ଦେବା
ଅରୂପ ହୋଇଣ ରହିବା ।୩୬
ତୁ ତୋତେ ଚହ୍ନି ଯେ ପାରିଲେ
ଏ ଦେହ ଉହ୍ନିବଟି ଭଲେ ।୩୭
ମୋହର ଖେଳ ଯେ ନିମନ୍ତେ
ମାୟା ଦେଖାଉ ଥାଉ ନିତ୍ୟେ ।୩୮
ମୁଁ ମୋତେ କିଣଇ ବିକଇ .
ମୁଁ ମୋତେ ହାଣଇ ମାରଇ ।୩୯
ମୁଁ ମୋତେ ଖାଇ ଯେ ପିଅଇ
ମୁଁ ମୋତେ ଶାନ୍ତ ଯେ ହୁଅଇ ।୪୦
ହଂସା ରାଗ ଯେ ହେଲ ମୁହିଁ
ମୁଁ ମୋତେ କପଟ ହୁଅଇ ।୪୧
ଭଲ ମନ୍ଦ ଯେ ମୁହିଁ ଜାଣ
ହସି ଝାପରା କରେ ପୁଣ ।୪୨

ମୁହିଁ ଯେ ମୋତେ ରକ୍ତ କର
ରଜ ବୀର୍ଯ୍ୟ ରୂପ ଯେ ଧର ।୪୩
କାଳ ଅକାଳ ମୁହିଁ ହେଲ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବୋଲାଇଲ ।୪୪
ମୁଁ ମୋତେ ଖାଇ ଶାନ୍ତ ହୋଇ
ମୁଁ ମୋତେ ଭୟ ଯେ କରଇ ।୪୫
ମୁହିଁ ତ ମୋତେ ଯେ ତାରଣ
ମୁଁ ମୋତେ ବାନ୍ଧି ରଖେ ପୁଣ ।୪୬
ମୁଁ ମୋତେ ପାଳଣ ମାରଇ
ମୁଁ ମୋତେ ଆଶ୍ରେ ଯେ କରଇ ।୪୭
ମୁହିଁ ଯେ ହସି କାନ୍ଦେ ଜାଣ
ଚିନ୍ତା ଅଚିନ୍ତା କରେ ପୁଣ ।୪୮
ଦୁଃଖ ଅଦୁଃଖ ହେଲ ମୁହିଁ
ସୁଖ ଅସୁଖ ମୁଁ ବୋଲଇ ।୪୯
ଭୟ ନିର୍ଭୟ ମୁହିଁ ହେଲ
ଦୟା ନିର୍ଦ୍ଦୟା ବୋଲାଇଲ ।୫୦
ଜ୍ଞାନ ଅଜ୍ଞାନ ହେଲ ମୁହିଁ
ସାଧୁ ଅସାଧୁ ମୁଁ ଅଟଇ ।୫୧
ହେତୁ ଅହେତୁ ମୁହିଁ ଜାଣ
ଯୋଗୀ ଅଯୋଗୀ ହେଲ ପୁଣ ।୫୨
ବିକାର ଅବିକାର ମୁହିଁ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୫୩
ଛାର ବାରବ୍ରତଟି ହେଲ
ଉପାସ ଓଷା ବୋଲାଇଲ ।୫୪
ଦାମ ଅଦାମ ମୁହିଁ ଜାଣ
କର୍ମ ଅକର୍ମ ଅଟେ ପୁଣ ।୫୫
ବାଦ ବିଦ୍ୟାଟି ମୁଁ ଅଟଇ
ବିଶ୍ୱାସଘାତକଟି ମୁହିଁ ।୫୬

ସର୍ବ ସମଷ୍ଟି ମୁହିଁ ହେଲ
ଶୁଦ୍ଧ ଅଶୁଦ୍ଧ ବୋଲାଇଲ ।୫୭
ତର୍କ ଅତର୍କ ମୁହିଁ ଜାଣ
ସୁର ଅସୁର ମୁହିଁ ପୁଣ ।୫୮
ବଳବନ୍ତଟି ମୁହିଁ ହେଲ
ନିର୍ବଳବନ୍ତ ବୋଲାଇଲି ।୫୯
ପ୍ରତାପୀ ସାହସୀ ମୁଁ ଜାଣ
ଏବେ କହିବ ତୁହି ଶୁଣ ।୬୦
ଭୋଗୀ ରୋଗୀଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଜନ୍ମ ମରଣ ମୁହିଁ ପୁଣ ।୬୧
ମୁହିଁଟି ଜୀଅଇ ମରଇ
କ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ ମୁଁ ବୋଲଇ ।୬୨
ଜୀବ ଅଜୀବ ମୁହିଁ ହେଲି
ରୂପ ଅରୂପ ବୋଲାଇଲି ।୬୩
ଜପା ଅଜପା ମୁହିଁ ଜାଣ
ମୁଁ ହର୍ତ୍ତା କର୍ତ୍ତା ତୁହି ଶୁଣ ।୬୪
ଥଳ ଅଥଳ ମୁହିଁ ହେଲି
କାୟା ଅକାୟା ବୋଲାଇଲି ।୬୫
ଥାନ ଅଥାନ ହେଲି ମୁହିଁ
ଶୂନ୍ୟ ଅଶୂନ୍ୟ ମୁଁ ଅଟଇ ।୬୬
ପରାପୂରଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଏହା ତୁ ହେତୁ କରି ଘେନ ।୬୭
ଆବର ଖେଳଇ ଯେମନ୍ତେ
ମୁଁ ଏବେ କହି ଦେବି ତୋତେ ।୬୮
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟାଟି ଅଶେଷ ।୬୯
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ତା ମାୟା କେହି ନ ଜାଣଇ ।୭୦

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

୮

ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଭୃଙ୍ଗ
ତୁ ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ।୧
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲି
ତୋତେ ମୁଁ ଯେଣ ବହରଲି ।୨
ମୁଁ ଯେଣୁ ନାନା ରୂପ ଧରି
ତେଣୁ ମୁଁ ବହୁ ମାୟା କରି ।୩
ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ ତୁ ମଣିଲୁ
ତୁ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲୁ ।୪
ମୁଁ ଏବେ କହିଦେବି ଶୁଣ
ଯେତେ ରୂପରେ ମୁଁ ଭିଆଣ ।୫
ନାନା ବୃକ୍ଷଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ନାନା ସୃଷ୍ଟିଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୬
ନାନା ଫଳଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ନାନା ମୂଳଟି ବୋଲାଇଲି ।୭
ନାନା ବସ୍ତୁଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ନାନା ଥାନଟି ମୁହିଁ ଶୁଣ ।୮
ନାନା ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଟି ମୁହିଁ
ନାନା ଔଷଧି ମୁଁ ଅଟଇ ।୯
ନାନା ଭଜନ ମୁହିଁ ହେଲି
ନାନା ଉପାୟ ବୋଲାଇଲି ।୧୦
ବିଷ ଅମୃତ ହେଲି ମୁହିଁ
ନାନା ଯନ୍ତୁଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୧
ନାନା ମାଛଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ଗେଣ୍ଡା କୋଶଆ ବୋଲାଇଲି ।୧୨
ନାନା ପୋକ ଯୋକଟି ମୁହିଁ
ନାନା ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁ ବୋଲାଇ ।୧୩
ନାନା ମାଛି ଡାଆଁସ ହେଲି
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ ରୂପ ଧରିଲି ।୧୪
ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ାଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ଗୋରୁ ମହିଷ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୫
ବରାହ ମୃଗ ଯେ ମୟୂର
ବିରାଡ଼ି ମୂଷା ଯେ କୁକୁର ।୧୬
ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଯେତେ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଶୁଣ ଚିତ୍ତେ ।୧୭
ନାନା ରୂପଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ଗନ୍ଧ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଯେ ବୋଲାଇ ।୧୮
ବିଷ୍ଠା କୃମିଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ବାସ ଅବାସ ହେଲି ପୁଣ ।୧୯
ନାନା ପଦାର୍ଥ ହେଲି ମୁହିଁ
ନାନା ରଙ୍ଗଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୨୦
ଆମ୍ବିଳ ପିତା ବୋଲାଇଲି
କଷା ମଧୁର ଯେ ହୋଇଲି ।୨୧
କ୍ଷାର ଲବଣଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ନାନା ରୂପରେ ମୁଁ ଭିଆଣ ।୨୨
ଘର ଦ୍ୱାରଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ତହିଁରେ ବିହାର ମୁଁ କଲି ।୨୩
ନବ ରତ୍ନଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଅଷ୍ଟ ଧାତୁଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୨୪
ବେଶ ଭୂଷାଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ମୁଁ ସୁଖେ ବିହାରି କରଇ ।୨୫

ମୁହିଁ ମୋହର ଆଶ୍ରେ ଥାଇ
ମୁଁ ନାନା ରୂପରେ ଖେଳଇ ।୨୬
ମୁହିଁକି ଯେତେ ରୂପ ଧରି
କେ କହି ପାରେ ଅନ୍ତ କରି ।୨୭
କୀଟ ପତଙ୍ଗ ତରୁ ତୃଣ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ସର୍ବ ଜାଣ ।୨୮
ମେରୁ ଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ସତ୍ୟ ।୨୯
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ଚିତ୍ତେ ।୩୦
ପିମ୍ପୁଡ଼ିଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକ ଯାଏ
ମୁଁ ସର୍ବ ହୋଇଅଛି କହେ ।୩୧
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ସର୍ବ ।୩୨
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ମୁହିଁଟି ଜାଣିବୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୩୩
ସିଂହରୁ ଦଶିପୋକ ଯାଏ
ମୁଁ ସର୍ବ ହୋଇଅଛି କହେ ।୩୪
ଜଳ ସ୍ଥଳ ମୁହିଁ ହେଲି
ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ାଟି ବୋଲାଇଲି ।୩୫
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ
ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କେହି ।୩୬
ସକଳ ଏକତ୍ର ମଣିବୁ
ଭୟ ତୁ କାହିଁ ନ କରିବୁ ।୩୭
ସକଳ ଏକତ୍ର ମଣିଲେ
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ଥିବୁ ଭଲେ ।୩୮
ଅକ୍ଷୟେ ଅମରେ ତୁ ରହି
ଆଉ କଥାଏ ଶୁଣ କହି ।୩୯
ସର୍ବ ଦେବଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
କର୍ତ୍ତା କହିବ ମୁଁ ପେଣ୍ଡଣ ।୪୦
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ମୁହିଁ
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୋଲଇ ।୪୧
ଯମ ନୈଋତ ମୁଁ କୁବେର
ଅଇରାବତ ନାମ ମୋର ।୪୨
ବରୁଣ ବୃହସ୍ପତି ମୁହିଁ
ଦଶ ଦିଗପାଳ ବୋଲଇ ।୪୩
ବହ୍ନି ଜଳ ମୁଁ ପବନ
ମୁଁ ନବଗ୍ରହ ହେଲି ଜାଣ ।୪୪
ଏଗାର କରଣଟି ମୁହିଁ
ବାର ଚନ୍ଦ୍ରଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।୪୫
ସତାଇଶ ନକ୍ଷତ୍ର ହେଲି
ଅପସରା ବୃନ୍ଦ ବୋଲାଇଲି ।୪୬
ଦୁନ୍ଦୁଭି କିନ୍ନରଟି ମୁହିଁ
ଚାରଣ ସୁସିଦ୍ଧ ବୋଲାଇ ।୪୭
ଦ୍ୱାଦଶ ବିଶ୍ୱଦେବା ଜାଣ
ରୁଦ୍ରଗଣଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।୪୮
ରାକ୍ଷସ ଗଣ ମୁହିଁ ହେଲି
ପିତୃଗଣଟି ବୋଲାଇଲି ।୪୯
ମନୁଷ୍ୟଗଣ ମୁହିଁ ଜାଣ
ଗୋପୀ ବୃନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୫୦
ନାଗ ଗଣଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ଚରାଚରଟି ବୋଲାଇଲି ।୫୧
ମଙ୍ଗଳା ଦୁର୍ଗା ହେଲି ମୁହିଁ
କାଳୀ କପାଳୀ ମୁଁ ବୋଲଇ ।୫୨
ଚଣ୍ଡୀ ଚାମୁଣ୍ଡା ମୁହିଁ ହେଲି
ଭୂତ ପ୍ରେତଟି ବୋଲାଇଲି ।୫୩
ଡାଏଣୀ ଡାକୁଣୀଟି ମୁହିଁ
ଦେବାଦେବଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୫୪

ବାଦ୍ୟ ମୃଦଙ୍ଗ ମୁହିଁ ଜାଣ
ଢୋଲ କମାଣ ହେଲି ପୁଣ ।୫୫
ବୀଣା ମହୁରି ମୁହିଁ ହେଲି
ତୃରୀ କାହାଳୀ ବୋଲାଇଲି ।୫୬
ଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଦ୍ୟ ମୁହିଁ ଜାଣ
ନନା ଶବଦ ହେଲି ପୁଣ ।୫୭
ଊନକୋଟି ବାଦ୍ୟଟି ମୁହିଁ
ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ନାଦ ବୋଲାଇ ।୫୮
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତେ ଶବଦ
ମୁଁ ପୂରି ଅଛି ସର୍ବ ଠାବ ।୫୯
ସର୍ବ ଠାବଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ଶବଦ ରୂପେ ବିହରିଲି ।୬୦
ଶିଳା ଦାରୁ ରୂପଟି ହେଲି
ନାନା ପ୍ରତିମା ବୋଲାଇଲି ।୬୧
ମୁଁ ମୋତେ ପୂଜା ଯେ କରଇ
ଶୁଣ ସୁମନ ମନ ଦେଇ ।୬୨
ଏହାକୁ ମନେ ହେତୁ କର
ସର୍ବ ଦେଖିବୁ ମୋ ଶରୀର ।୬୩
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ ।୬୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି
ହେ ସ୍ୱାମୀ କହ ସବୁ ଫେଡ଼ି ।୧
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ରୂପ ତୁହି
କହିବ ସବୁ କଥା ଫେଇ ।୨
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ
ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଭଗବାନ ।୩
ଏ ଦେହ ଗୋଟିକୁ ରଖିବ
ତୁମ୍ଭ ମାୟାରୁ ଯେ ତାରିବ ।୪
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ମୁଁ ଯେତେ ରୂପେ ଅଛି ଜାଣ ।୫
ସଂସାର ଗୋଠା ମୁହିଁ ହେଲି
ତହିଁରେ ବିହାରି ମୁଁ କଲି ।୬
ପୃଥିବୀ ମୁହିଁ ବୋଲି ଜାଣ
ମାଟି ରୂପରେ ମୁଁ ଭିଆଣ ।୭
ଗୋଡ଼ି ବାଲିଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ପଥର ରୂପଟି ଧରଇ ।୮
ଖାଲ ଢିପଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ନଦୀ ନାଳ ବୋଲାଇଲି ।୯
କୂଅ ପୋଖରୀ ମୁହିଁ ହେଲି
ଲତା ବନସ୍ତ ବୋଲାଇଲି ।୧୦
ଚଞ୍ଚଳ କିଷ୍ଟଳଟି ମୁହିଁ
ବୁଡା ଉଡ଼ାଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୧୧
ତିନି ଭୁବନ ହେଲି ମୁହିଁ
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୨

ନବ ଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ ହେଲି
ସାତ ଦ୍ୱୀପଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୩
ନବ ଦ୍ୱୀପଟି ମୁହିଁ ଜାଣ
ଚାରି ମଠଟି ମୁହିଁ ପ୍ରମାଣ ।୧୪
ଚାରି ମେଘଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ଚାରି ବଟଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୧୫
ମୁଁ ଅଷ୍ଟକୁଳ ନାଗ ହେଲି
ଅଷ୍ଟ ଗିରିଟି ବୋଲାଇଲି ।୧୬
ବାସୁକୀ ସର୍ପ ହେଲି ମୁହିଁ
ପୃଥିବୀ ଶିରେ ଅଛି ବହି ।୧୭
ଝାଡ଼ ପର୍ବତ ମୁହିଁ ଜାଣ
ବୃକ୍ଷ ତୃଣ ମୁଁ ହେଲି ପୁଣ ।୧୮
ଜଳ ପାଷାଣ ମୁଁ ଅଟଇ
ଅନଳ ପବନଟି ମୁହିଁ ।୧୯
ନକ୍ଷତ୍ର ରୋମାବଳି ମୁହିଁ
ନବ ଗ୍ରହଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।୨୦
ଚାରି ଦ୍ୱାରଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ଚାରି ସମ୍ପ୍ରଦା ବୋଲାଇଲି ।୨୧
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ମୁହିଁ
ବାଆନ ଦ୍ୱାର ମୁଁ ଅଟଇ ।୨୨
ଚୌରାଶୀ ସିଦ୍ଧ ମୁହିଁ ହେଲି
ନବ ନାଥ ମୁଁ ବୋଲାଇଲି ।୨୩
ଚୌରାଶୀ କୋଟି ଗଙ୍ଗା ମୁହିଁ
ଚୌରାଶୀ ଯନ୍ତ୍ର ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୨୪
ଚାରି ଧାମଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ମେଦ ମେଦାଟି ବୋଲାଇଲି ।୨୫
ବେଦ ପୁରାଣ ମୁହିଁ ଜାଣ
ମୁଁ ଗୀତା ଅର୍ଥ ହେଲି ପୁଣ ।୨୬
ଅଷ୍ଟାଦଶ ଗ୍ରନ୍ଥଟି ମୁହିଁ
ବାରସ୍କନ୍ଧଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୨୭
ମୁଁ ସାତକାଣ୍ଡ ରାମାୟଣ
ତୋତେ କହିବି ଏବେ ଶୁଣ ।୨୮
ମୁଁ ଷଡ଼ଖଣ୍ଡ ହରିବଂଶ
ମୁଁ ବେଦ ବିଦ୍ୟା ଜଉତଷ ।୨୯
ପାଞ୍ଚଖଣ୍ଡ ଭିଷ୍ଣୁକେଶରୀ
ମୁହିଁଟି ସବୁ ରୂପ ଧରି ।୩୦
ନବ ନାଟକ ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ବାଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ବୋଲାଇଲି ।୩୧
ସୁର ଶାସ୍ତ୍ରଟି ମୁହିଁ ପୁଣ
ଜପ ସମର୍ପ ମୁହିଁ ଜାଣ ।୩୨
ଭକ୍ତି ପ୍ରେମଟି ମୁହିଁ ହେଲି
ନବଧା ଭକ୍ତି ବୋଲାଇଲି ।୩୩
ବାରମାସଟି ମୁଁ ଅଟଇ
ସାତ ବାରଟି ମୁହିଁ ହୋଇ ।୩୪
ମୁଁ ରାତ୍ର ଦିବସଟି ଜାଣ
ତୋତେ କହିଲି ମୁଁ ଫେଡ଼ିଣ ।୩୫
ଷୋଳ ଘଡ଼ିଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ଖରା ବରଷା ମୁଁ ଅଟଇ ।୩୬
ଶୀତ ଗ୍ରୀଷମ ମୁହିଁ ଜାଣ
କୁହୁଡ଼ି କାକର ମୁଁ ପୁଣ ।୩୭
ଝଡ଼ି ବରଷା ମୁଁ ବୋଲାଇ
ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଶବଦ ମୁଁ ହୋଇ ।୩୮
ଭୂ ଲୋକ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ପୁଣ
ସୁର ଲୋକଟି ମୁହିଁ ଜାଣ ।୩୯
ଜନ ଲୋକଟି ହେଲି ମୁହିଁ
ତପ ଲୋକଟି ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୪୦
ଆକାଶ ଶୂନ୍ୟ ମୁହିଁ ହେଲି
ମହା ଶୂନ୍ୟଟି ବୋଲାଇଲି ।୪୧

ଚୌବନ ଅକ୍ଷରଟି ମୁହିଁ
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବୋଲାଇ ।୪୨
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମୁହିଁ ହେଲି
ଏକାକ୍ଷରଟି ବୋଲାଇଲି ।୪୩
ଅକ୍ଷର ଅଣାକ୍ଷର ମୁହିଁ
ନାମ ଅନାମ ମୁଁ ବୋଲାଇ ।୪୪
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମଟି ପୁଣ
ମୁଁ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ପ୍ରମାଣ ।୪୫
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ମୁହିଁ
ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୪୬
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟି ହେଲି
ତୋତେ ମୁଁ ଗୁପତ କହିଲି ।୪୭
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ପୁଣ
ମୁଁ ହୋଇଅଛି ସର୍ବ ଜାଣ ।୪୮
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ମୁହିଁ
ମୁଁ ସୁଖେ ବିହାର କରଇ ।୪୯
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲି
ମୁଁ ନାନା ରୂପେ ଲୀଳା କଲି ।୫୦
ମୁହିଁଟି ସଂସାରେ ଦୃଶୁଛି
ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କିଛି ।୫୧
ସଂସାରେ ଯେତେ ବିଧି ମତ
ପିଣ୍ଡରେ ଅଛଇ ସମସ୍ତ ।୫୨
ପିଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମୁହିଁ ହେଲି
ମୁଁ ତୋତେ ଗୁପତ କହିଲି ୫୩
ତୁ ଏବେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ସକଳ ଦେଖ ତୁ ସମାନ ।୫୪
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ
ତୁ ଏବେ ଡରୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।୫୫
ମୁଁ ଏବେ କହୁଅଛି ତୋତେ
ଡର ଭୟ ତୁ ଛାଡ଼ି ଚିତ୍ତେ ।୫୬
ସଂସାର ଦେଖ ଏକାକାର
ତେବେ ହୋଇବୁ ଅଜାମର ।୫୭
ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଗୁହିଁ
ମୁଁ ଏବେ ଜାଣିଲି ଗୋସାଇଁ ।୫୮
ତୁମ୍ଭ ସୁଦୟା ଏବେ ହେଉ
ମୋ ମାୟା ବେଗେ ଦୂର ଯାଉ ।୫୯
ଏ ସପ୍ତବଂଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ତୋ ଛଡ଼ୁଁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ ପରେ ।୬୦
କିମ୍ପା ତୁ ମୋତେ ମାୟା କଲୁ
ପୂର୍ବେ ଯେ ମୋତେ ନ କହିଲୁ ।୬୧
କହେ ଚୈତନ୍ୟ ମନ ତୁଷ୍ଟ
ମୋହର ଖେଳ ରସ ଏହି ।୬୨
ମୋହ ମାୟାରେ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି
ତୋତେ ମୁଁ ଗୁପତ କହିଲି ।୬୩
ଅରୂପେ ବ୍ରହ୍ମ ମୁଁ ବୋଲାଇ
ରୂପରେ ଜୀବ ମୁଁ ଅଟଇ ।୬୪
ଏବେ ମୁଁ ତୋତେ କହିଦେବି
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବି ।୬୫
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ ଚିତ୍ତେ
ଅମର ରଖିବି ମୁଁ ତୋତେ ।୬୬
ସମ ହୋଇଣ ମୁହିଁ ଥାଇଁ
ଏ ଯୋଗ ତୋତେ କହିଲଇଁ ।୬୭
ସମାନ ଦେଖିଲେଣ ଥିବୁ
ନୋହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ମରିବୁ ।୬୮
ଏହି ଦେହକୁ ଛାଡ଼ି ଯିବୁ
ଯେବେ ତୁ ଚହ୍ନି ନ ପାରିବୁ ।୬୯
ଏହି ଦେହରୁ ତୁହ ଯିବୁ
ମୋ ଦେହେ ଯାଇ ସମ୍ଭାଇବୁ ।୭୦

ତୋ ଦେହ ମୋ ଦେହ ଏକଇ
ଭିନ୍ନଟି ନାହିଁ କହ ଚିତ ।୭୧
ମୁଁ ତୋତେ ଜୀବ ଆତ୍ମା
ସଂସାର ଯାକ ବହିଗଲି ।୭୨
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ତୁ ଏବେ ଦେଖିବୁ ସମାନ ।୭୩
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୭୪
ଏ ଗୀତା ସାଧି ଯେ ପାରିବ
ସଂସାରେ ଅମର ହୋଇବ ।୭୫
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ୭୬
ପାରିଲେ ଏହା ସାଧି କର
ଯେବେ ହୋଇବୁ ଅଜାମର ।୭୭
ସୁଜନେ ନ ଘେନିବା ଦୋଷ
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଦାସଙ୍କର ଦାସ ।୭୮
ସେବଇ ସୁଜନ ପୟରେ
ଏ ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ବାରେ ।୭୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ ନାମ ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ରେ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଚାହିଁ
ଜୟ ଶବଦେ ଗୀତ ଗାଇ ।୧
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ମୋର ଅପରାଧ କ୍ଷମା କର ।୨
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ ।୩
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ
ନମୋ ନମସ୍ତେ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।୪
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦୀନବନ୍ଧୁ
ନମୋ ନମସ୍ତେ କ୍ଷମାସିନ୍ଧୁ ।୫
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ଜୀବନ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ପରମ ।୬
ନମୋ ନମସ୍ତେ ନାରାୟଣ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଭଗବାନ ।୭
ନମୋ ନମସ୍ତେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ତୋ ଆଶ୍ରମ ।୮
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦଇତାରି
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦେବହରି ।୯
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ରାଘବ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ମାଧବ ।୧୦
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାଶରଥି
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଜୀବପତି ।୧୧
ନମେ ନମସ୍ତେ ହର୍ତ୍ତାକର୍ତ୍ତା
ନମୋ ନମସ୍ତେ ମୋକ୍ଷଦାତା ।୧୨
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।୧୩
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ
ନମୋ ନମସ୍ତେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ।୧୪

ନମୋ ନମସ୍ତେ ବସ୍ତ୍ରହର
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦେବବର ।୧୫
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଘନଶ୍ୟାମ ।୧୬
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାମୋଦର
ନମୋ ନମସ୍ତେ ପୀତାମ୍ବର ।୧୭
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଚିନ୍ତାମଣି
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଚକ୍ରପାଣି ।୧୮
ନମୋ ନମସ୍ତେ ନିରଞ୍ଜନ
ନମୋ ନମସ୍ତେ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ।୧୯
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦୀକ୍ଷାଗୁରୁ
ନମୋ ନମସ୍ତେ କଳ୍ପତରୁ ।୨୦
ନମୋ ନମସ୍ତେ ବାଞ୍ଛାନିଧି
ମୋ ବାଞ୍ଛା କର ହେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।୨୧
ନମୋ ନମସ୍ତେ ମହାପ୍ରଭୁ
ଏ ଦେହ କମ୍ପାଇଁ ରଖିବୁ ।୨୨
ଏ ଦେହ ଯେବେ ତୁ ରଖିବୁ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବୁ ।୨୩
ଆନେ ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ମୁଁ ସତ୍ୟ କହିଲି ଗୋସାଇଁ ।୨୪
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ସାଧିବି
ଝାଡ଼ ପର୍ବତେ ବିହରିବି ।୨୫
ଝାଡ ପର୍ବତେ ମୁହିଁ ଥିବି
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ସାଧିବି ।୨୬
ଏମନ୍ତ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ପାଞ୍ଚି ଯେ ଘରୁ ମୁଁ ଅଇଲି ।୨୭
ମୋ ପାଞ୍ଚ ନ ରଖିଲୁ ତୁହି
ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।୨୮
ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହୋନ୍ତା
ଏ କମ୍ପା ଗ୍ରାମରେ ବୁଲନ୍ତା ।୨୯
ତୋର ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ ହୋଇ
ମୁଁ ଏବେ ସାଧି ନ ପାରଇ ।୩୦
ତୋର ସୁଦୟା ହେବ ଯେବେ
କଷ୍ଟେ ସାଧିବି ମୁଁ ତେବେ ।୩୧
ମୋହର ଦୋଷ ତୁ ନ ଘେନ
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ ।୩୨
ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମଇ
ଭକତି ସାଧି ନ ପାରଇ ।୩୩
ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଭଗବାନ ।୩୪
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ମୁଁ ରହିଲି
ଭକତି ସାଧି ନ ପାରିଲି ।୩୫
ଖଣ୍ଡଗିରିରୁ ମୋତେ ନିଅ
ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ସଧାଅ ।୩୬
ଝାଡ଼ ପର୍ବତରେ ବୁଲାଅ
ମୋ ମନ ଶାନ୍ତ ଯେ କରାଅ ।୩୭
ଆହାର ନିଦ୍ରା ମଇଥୁନ
ଏମାନ ଦୂରେ ଯାଉ ପୁଣ ।୩୮
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାହିଁ ଦୂରେ ଯାଉ
ଶୁଣ ହେ ପ୍ରଭୁ ମହାବାହୁ ।୩୯
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ
ଯେମନ୍ତେ ସହିବି ଗୋସାଇଁ ।୪୦
ଭୟ ଲଜ୍ଜା ନିର୍ଭୟ ହେବ
ତେବେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବି ।୪୧
ତୁମ୍ଭ ସୁଦୟା ମୋରେ ହେଉ
ଏମାନ ବେଗେ ଦୂରେ ଯାଉ ।୪୨
ତୁମ୍ଭ ସୁଦୟା ମୋରେ ହେଲେ
ଏମାନେ ଦୂରେ ଯିବେ ଭଲେ ।୪୩

ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ସମାନ ଦେଖ ତୁ ବହନ ।୪୪
ସମାନ ଦେଖିଲେଣ ତୁହି
ଏମ.ନେ ନ ରହିବେ କେହି ।୪୫
ମୋହର ମାୟା ସିନା ଏହି
ତୁ ଏବେ ଡରୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।୪୬
ତୁ ଏବେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ସକଳ ଦେଖ ତୁ ସମାନ ।୪୭
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ
ଭୟ ତୁ କାହିଁ ନ ରଖିବୁ ।୪୮
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ
ତୁ ଏବେ ଡରୁ କାହିଁପାଇଁ ।୪୯
ଚୌଷଠି ରୋଗ ମୁହିଁ ଜାଣ
ତୁ ଏବେ ନ ଡରିବୁ ପୁଣ ।୫୦
ମୋତେ ଯେ ଚହ୍ନି ନ ପାରଇ
ମୋ ମାୟା ତାକୁ ଯେ ମାରଇ ।୫୧
ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ସାଧଇଁ
ମୋ ମାୟା ତାକୁ ନ ଲାଗଇ ।୫୨
ଭକତି ଯୋଗ ସାଧ କର
ମୋ ମାୟା ହୋଇଯିବୁ ପାର ।୫୩

ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ସାଧିଲେ
ଯୁଗଯୁଗାନ୍ତେ ଥିବୁ ଭଲେ ।୫୪
ଅକ୍ଷୟ ଅମର ତୁ ହେବୁ
ଯେବେ ତୁ ଏ ଯୋଗ ସାଧିବୁ ।୫୫
ନାନା ଯୋଗଟି ମୁଁ ହୋଇଛି
ନାନା ଭଜନ ମୋର ଅଛି ।୫୬
ନାନା ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଟି ମୁହିଁ
ନାନା ତୀର୍ଥଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।୫୭
ନାନା ଔଷଧି ମୁହିଁ ହେଲି
ତୋତେ ମୁଁ ବୁଝାଇ କହିଲି ।୫୮
ଏ ସର୍ବ ସତ୍ୟ ତୁ ନ ମଣ
ମୋ ମାୟା ବୋଲି ସବୁ ଜାଣ ।୫୯
ଏ ସର୍ବ ଯୋଗ ମାୟା ମୋର
ଭକତି ଯୋଗ ତତ୍ତ୍ୱ ସାର ।୬୦
ମୋ ନାମ ହୃଦେ ଦୃଢ଼ କର
ସର୍ବ ଦେଖିବୁ ଏକାକାର ।୬୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୬୨
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଯେ ଭ୍ରମଇ ।୬୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଥାଇ ମୁହିଁ ।୧
କେତେ କେତ ଅନ୍ୟାୟ କଲି
ତୁମ୍ଭର ସେବା ମୁଁ ଛାଡ଼ିଲି ।୨
ଏକାନ୍ତ ହୋଇବି ବୋଲିଣ
ଛତ୍ରର କଲି ମନେ ମନ ।୩
ସେ ମନ ତୁମ୍ଭ ହରି ନେଲୁ
ମାୟା ମୋହରେ ନାଶ କଲୁ ।୪
ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି
ଗୁମ୍ଫା ଗୁଡ଼ାଏ ତୋଳାଇଲି ।୫
ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ାଏ ମୁହିଁ ହାଣି
ଅପ୍ରାଧ ଅର୍ଜିଲି ମୁଁ ପୁଣି ।୬
ପାଷାଣ ଗୁଡ଼ାଏ କଟାଇ
ଲୋକଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଦେଇ ।୭
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଜୀବଙ୍କୁ ମାଇଲି
ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି ।୮
ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମଇ
ସଙ୍ଗ ତୋ କେବେ ନ ଛାଡ଼ଇ ।୯
ଏବେ କହୁଁତେ ଦୟାକର
ଆୟୁତ୍ତ ନାହିଁ ଯେ ମୋହର ।୧୦
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ହେଲେ ମୁହିଁ
ଖଣ୍ଡଗିରିକି ଛାଡ଼ି ବଇଁ ।୧୧
ନୋହିଲେ ଛାଡ଼ି ନ ପାରିବି
ଅପ୍ରାଧୀ ହୋଇଣ ମରିବି ।୧୨
ମିଛ ସତରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଲି
ପେଟର ଜ୍ୱାଳା ନ ସହିଲି ।୧୩
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ
ଏହା ତ ସହି ନପାରଇ ।୧୪
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ଯେ ନିଦ୍ରା ଭୟ
ଚୌଷଠି ରୋଗ ଅଛି ଦେହ ।୧୫
ଏ ସର୍ବେ ମୋତେ ଯେ ପାଞ୍ଚିଲେ
ତୋର ଭକତି ଛଡ଼ାଇଲେ ।୧୬
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଶ ହେଲି
ତୋତେ ମୁଁ ସେବି ନପାରିଲି ।୧୭
ତୁହିତ ମୋତେ ମାୟା କଲୁ
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ଛୁ ମାଇଲୁ ।୧୮
ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କଲୁ ତୁହି ।୧୯
ତୋହର ମାୟା ଯେବେ ହନ୍ତା
ଏ କର୍ମ ଭ୍ରମରେ ରହନ୍ତା ।୨୦
ତୁହିତ ମୋତେ ପାଞ୍ଚୁ ଅଛୁ
ସର୍ବ ପ୍ରକୃତି ଯେ ହୋଇଛୁ ।୨୧
ତୋ ବିନୁ ଏ ଦେହରେ କେହି
ନାହାନ୍ତି ବାରେ ମୁଁ ଜଣାଇଁ ।୨୨
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହେଲୁ
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ଼ କଲୁ ।୨୩
ଏ ତିନ ରୂପୁଁ ସର୍ବ ଜାତ
ଏ ତିନି ସର୍ବ କରେ ହତ ।୨୪
ଏ ତିନ ଜୀଅନ୍ତି ମରନ୍ତି
ତିନି ଭୁବନ ହୋଇଛନ୍ତି ।୨୫

ଏଣୁ ତନରୁ କେ ମରଇ
ଏହା ଜାଣନ୍ତା କେଣୁ ନାହିଁ ।୨୬
ତୁହିତ ଦୟା ଯାରେ କରୁ
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁରୁ ତାକୁ ତାରୁ ।୨୭
ନୋହିଲେ ଗତି ଆଉ ନାହିଁ
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ସେ ମରଇ ।୨୮
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ଏକ କଲେ
ସେ ପିଣ୍ଡ ନାଶ ନୋହେ ଭଲେ ।୨୯
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ଆତ ଯାତ
ସେ ପିଣ୍ଡ କେବେ ନୋହେ ହତ ।୩୦
ପାପରେ ଏହୁ ଜାତ ହେଲା
ପୁଣ୍ୟଟି ଜଗତେ ଘୋଟିଲା ।୩୧
ପାପକୁ ବେଗେ ଆଶ୍ରେ କର
ପୁଣ୍ୟକୁ ଘେନ ସଙ୍ଗତର ।୩୨
ଏ ଦୁଇ ଏକ ବୋଲି ମୁହିଁ
ଜାଣିଛି ତୋର ମାୟା ହୋଇ ।୩୩
ଏ ଦୁଇ ଏକ ମୁଁ ନ କଲି
ତୋତେ ମୁଁ ଖୁଣ୍ଡ ନାଶ ହେଲି ।୩୪
ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହେବ
ଏ ଦୁଇ ଏକ ଯେ କରିବ ।୩୫
ନୋହିଲେ କେବେ ସଙ୍ଗ ନାହିଁ
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କରି ମରଇ ।୩୬
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନଟି କରେ ଯେହୁ
ତୋତେ ପାଇବ କାହିଁ ସେହୁ ।୩୭
ଏବେ ସୁଦୟା ତୁହି କର
କିଛି ନ ମାଗଇ ପାମର ।୩୮
ରଖିଲେ ରଖ ଜଣାଇ
ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତିତ କେ ଅଛଇ ।୩୯
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶରୀର ପାଇଲା
ଏହାକୁ ଏହି ନ ଚିହ୍ନିଲା ।୪୦
ଏହାକୁ ଏହିଟି ଚିହ୍ନିଲେ
ଏ ଦେହ ରହନ୍ତା ଯେ ଭଲେ ।୪୧
ଏହାକୁ ଏଣୁ ନ ଚିହ୍ନଇ
ଖୋଜିଲେ ପାଇବ ସେ କାହିଁ ।୪୨
କାଷ୍ଠ ପାଷାଣ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷରେ
ଖୋଜିଲେ ନାହିଁଟି ତହିଁରେ ।୪୩
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନରେ ନାହିଁ
ତୀର୍ଥ ବ୍ରତରେ ସେହୁ କାହିଁ ୪୪
ଜଳ ଆଧାରେ ନାହିଁ ଜାଣ
କ୍ଷୀର ପବନ କାହିଁ ପୁଣ ।୪୫
ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ପଶି ରହୁ
ତୋତେ ପାଇବ ସେହୁ କାହୁଁ ।୪୬
ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ଭ୍ରମୁ ଥାଇ
ବଚନ କାହାକୁ ନକହୁ ।୪୭
ସେହିଟି ଅଜ୍ଞାନ ଅଟଇ
ତୋତେ ପାଇବ ସେହୁ କାହିଁ ।୪୮
ଏ ତୋ ବଚନ ମାୟା କଲୁ
ନାନା କର୍ମରେ ଭ୍ରମାଇଲୁ ।୪୯
ତେଣୁଟି ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇଲେ
ନାନାଦି ଦେବତା ପୂଜିଲେ ।୫୦
ତେଣୁ ହୋଇଲେ ଅଳ୍ପାୟୁଷ
ତୋତେ ନ ସେବି ଗଲେ ନାଶ ।୫୧
ତୋତେ ଯେ ଏ ଦେହେଁ ଚିହ୍ନଇ
ତାହାର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ କାହିଁ ।୫୨
ମୁଁ ଏବେ କଥାଏ ମାଗୁଛି
ଦିଅବା ନ ଦିଅ କହୁଛି ।୫୩
ଦୟାଟି ଯେବେ ମୋରେ ଥିବ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବ ।୫୪

ଏ ବାନୁ ଅନ୍ୟ କ ମାଗଇ
ନ ଦେଲେ ବେଗେ ନାଶ ଯାଇ ।୫୫
ସଂସାରେ ଏହୁ କର୍ମା ଥିବ
ନାନା କଷ୍ଟ ଟି ଯେ ପାଇବ ।୫୬
ଏ ଯେ ପ୍ରକୃତି ଗଣମାନେ
କଷ୍ଟ ଦଅନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣେ ।୫୭
ଏହାଙ୍କ ଦାଉ କେ ସହିବ
ଦେହ ଛାଡ଼ିଲେ ସର୍ବ ଯିବ ।୫୮
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଖଣ୍ଡ ମାୟା ଫାସ ।୫୯
ସୁଜନ ଜନମାନେ ଶୁଣ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ପୁଣ ।୬୦
ଏ ମହା ମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲି ।୬୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ଦେବ ଦେବ ଚଇତନ
ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟାପିତ ଏହୁ ମନ ।୧
ଆଉ କାହାକୁ ନ ସେବଇ
ହେ ଦେବ ଦେବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୨
ହେ ଦେବ ଦେବ ଜଗତ୍‌କର୍ତ୍ତା
ହେ ଦେବ ଦେବ ଜଗତ ମାତା ।୩
ହେ ଦେବ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମାଶିବ
ହେ ଦେବ ଦେବ ସର୍ବଦେବ ।୪
ହେ ଦେବ ଦେବ ବସ୍ତୁ ତୁହି
ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣି ନାହିଁ ।୫
ହେ ଦେବ ଦେବ ଶୂନ୍ୟନାଥ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ଜଗତ ।୬
ହେ ଦେବ ଦେବ ଶୂନ୍ୟଦେହୀ
ସକଳ ଘଟେ ପୂରି ରହି ।୭
ହେ ଦେବ ଦେବ ମହାପତି
ତିନି ଭୁବନେ ତୋର ସ୍ଥିତି ।୮
ହେ ଦେବ ଦେବ ମହାଧର
ପୂରି ରହିଛ ପରସ୍ପର ।୯
ହେ ଦେବ ଦେବ ତୋ ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣେ ତୋର ସୀମା ।୧୦
ହେ ଦେବ ଦେବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
ସବୁରି ମନ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ।୧୧
ହେ ଦେବ ଦେବ ଭଗବାନ
ଜଳ ରୂପରେ ତୁ ଭଆଣ ୧୨

ହେ ଦେବ ଦେବ ଦାଶରଥି
ପବନ ରୂପେ ତୋର ସ୍ଥିତି ।୧୩
ହେ ଦେବ ଦେବ ନାରାୟଣ
ଅଗ୍ନି ରୂପରେ ତୁ ଭୁଆଣ ।୧୪
ହେ ଦେବ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ତୁହି
କାଳ ରୂପରେ ନାଶୁ ମହି ।୧୫
ହେ ଦେବ ଦେବ ନିରଞ୍ଜନ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ରୂପରେ ତୁ ପାଳନ ।୧୬
ହେ ଦେବ ଦେବ ମୃତ୍ୟୁ କାଳ
ଜାତ କରି ନାଶୁ ସକଳ ।୧୭
ହେ ଦେବ ଦେବ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ତୋ ଆଶ୍ରମ ।୧୮
ହେ ଦେବ ଦେବ ହୃଷୀକେଶ
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକେ ତୋ ନିବାସ ।୧୯
ହେ ଦେବ ଦେବ ଘନଶ୍ୟାମ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମେ ତୁ ବିଶ୍ରାମ ।୨୦
ହେ ଦେବ ଦେବ ନିରାକାର
ସୁର ଅସୁରେ ତୁ ବିହାର ।୨୧
ହେ ଦେବ ଦେବ ସର୍ବ ତୁହି
ତୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କେହି ।୨୨
ହେ ଦେବ ଦେବ ଖେଳ ତୋର
ଅନେକ ରୂପେ ତୋ ଶରୀର ।୨୩
ହେ ଦେବ ଦେବ ଜୀବ ତୁହି
ସର୍ବ ଘଟରେ ପୂରି ରହି ।୨୪
ହେ ଦେବ ଦେବ ତୁ ପରମ
ସକଳ ଘଟେ ତୁ ବିଶ୍ରାମ ।୨୫
ହେ ଦେବ ଦେବ ଜଗତମାତ
ହେ ଦେବ ଦେବ ଜଗତ୍ପିତ ।୨୬
ହେ ଦେବ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମ ତୁହି
ସକଳ ଜୀବେ ପଡ଼ି ପାଇ ।୨୭
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।୨୮
ଜଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଯେ ତୁହି ହୋଇ
ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ ତୋର ଦେହି ।୨୯
ଏ ସପ୍ତ ବଂଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ପୂରିଛୁ ଜୀବ ଅଜୀବରେ ।୩୦
ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣି ନାହିଁ
ଅତେଜ୍ୟାତି ଅବର୍ଣ୍ଣି ଯେ ତୁହି ।୩୧
ହେ ଦେବ ପୁରାଣ ପୁରୁଷ
ତୋହର ମହିମା ଅଶେଷ ।୩୨
ଭକତ କଷଣ ନ ସହି
ରୂପ ଯେ ଧରୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୩୩
ନୋହିଲେ ରୂପ ନାହିଁ ତୋର
ଶୂନ୍ୟା ଶୂନ୍ୟରେ ତୋ ବିହାର ।୩୪
ହେ ଦେବ ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷ
ତୋତେ ନ ସେବି ଗଲା ନାଶ ।୩୫
ହେ ଦେବ ଶରଣ ମୋହର
ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର ।୩୬
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାଶୀଳ ତୁହି
ନିର୍ଦ୍ଦୟ କଲୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୩୭
ହେ ପ୍ରଭୁ ପତିତ ପାବନ
ତାରିଲେ ତାର ସି ବହନ ୩୮
ନୋହିଲେ ଦେହ ଗୁଡ଼ି ଯାଅ
ଶୂନ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ରହ ।୩୯
ହେ ଦେବ ଦେବ ଶୁଣ ତୁହି
ଏ ଦେହେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।୪୦
ଏ ଦେହ ମୁହିଁ ଛାଡ଼ି ଯିବି
ତୋ ଦେହେ ଯାଇଁ ସମ୍ଭାଇବି ।

ଏ ଦେହେ ଅଜ୍ଞାନ ମୁଁ ହୋଇ
ତୋତେ ମୁଁ ଚହ୍ନି ନ ପାରଇ ।୪୨
ଏହି ଦେହରୁ ମୁହିଁ ଗଲେ
ତୋ ଅଙ୍ଗେ ମିଶିବି ମୁଁ ଭଲେ ।୪୩
ଏ ଦେହେ କିଛି ନ ଜାଣିଲି
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଲି ।୪୪
ହେ ଦେବ ଦେବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
କଥାଏ ମାଗୁଅଛି ପୁଣି ।୪୫
ହେ ଦେବ ଦେବ ଭକ୍ତି ଦିଅ
ନୋହିଲେ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯାଅ ।୪୬
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳରେ ମୁହିଁ
ଭ୍ରମୁ ଯେ ଥିବି କାହିଁ ପାଇଁ ।୪୭
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲି ।୪୮
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ନଥିବି
ଅକ୍ଷୟ ବ୍ରହ୍ମରେ ପଶିବି ।୪୯
ଏହି ଦୟା ତୁ ମୋତେ କର
ଜଣାଉଅଛି ବାରମ୍ବାର ।୫୦
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୫୧
ସୁଜନ ଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଯେତେ ରୂପରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଣ ।୫୨
ଆଉ ଏଣିକି କି କରିବି
ସେ କଥା ଜାଣେ ବାସୁଦେବ ।୫୩
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ମୁହିଁ ରହି
ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କହି ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରୟୋଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
କସ ମାଗିବି ତୋତେ ମୁହିଁ ।୧
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
ସବୁରି ମନ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ।୨
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଭଗବାନ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୩
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ବାସୁଦେବ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବ ।୪
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୁ ଈଶ୍ୱର
ଭକତି ମାଗୁଛି ପାମର ।୫
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତୁହି
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।୬

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ ଶୁଣ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣ ।୭
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଜଗତ୍ର କର୍ତ୍ତା
ଭକତି ଦିଅ ତୁମ୍ଭ ଦାତା ।୮
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବଦେହୀ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।୯
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣ ।୧୦
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ରଘୁନାଥ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ତାତ ।୧୧
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଚକ୍ରଧର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ନିକର ।୧୨
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ହୃଷୀକେଶ
ଭକତି ଦିଅ ପୀତବାସ ।୧୩
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ନାରାୟଣ
ଭକତି ଦେବଟିକ ପୁଣ ।୧୪
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ଭକତି ଦିଅ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ।୧୫
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କଳ୍ପତରୁ
ଭକତି ଦିଅ ମହାମେରୁ ।୧୬
ଆହେ ହେ ଶରଣ ସୋଦର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ପାମର ।୧୭
ଆହେ ହେ ଅଭୟ ଚରଣ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣ ।୧୮
ଆହେ ହେ ଅଭୟ ପଞ୍ଜର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ପାମର ।୧୯
ଆହେ ହେ ଜଗତ ଜୀବନ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୨୦
ଆହେ ହରି କୃଷ୍ଣ ମାଧବ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବ ।୨୧
ଆହେ ମହିଁମା ମହାବାହୁ
ଭକତି ଯୋଗ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ।୨୨
ଆହେ ହେ ଦୟାସିନ୍ଧୁ ତୁମ୍ଭ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।୨୩
ଆହେ ହେ ପତିତପାବନ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୨୪
ଆହେ ହେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ପାମର ।୨୫
ଆହେ ତ୍ରିଭୁବନ ଗୋସାଇଁ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ମୁହିଁ ।୨୬
ହେ ନାଥ ଜଗତ ସୋଦର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ନିକର ।୨୭
ଆହେ ଆରତ ନିବାରଣ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୨୮
ଆହେ ତ୍ରିଭୁବନ ଈଶ୍ୱର
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ପାମର ।୨୯
ଆହେ ହେ ବୈକୁଣ୍ଠ ବିହାରୀ
ଭକତି ମାଗୁଛୁ ତୋହର ।୩୦
ଆହେ ବୈକୁଣ୍ଠ ଶୂନ୍ୟ ନାଥ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ତାତ ।୩୧
ଆହେ ହେ ଅନନ୍ତ ଶୟନ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୩୨
ଆହେ ବୈକୁଣ୍ଠ ବ୍ରହ୍ମରାଶି
ଭକତି ଦିଅ ହେ ବିଶେଷି ।୩୩
ହେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ତୁମ୍ଭ
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ମାଗଇ ।୩୪
ଆହେ ଅରୂପା ନନ୍ଦ ଶୁଣ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣ ।୩୫

ଆହେ ଅଜପା ଶୁଣ ତୁହି
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ମାଗଇ ।୩୬
ହେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଧାରି ଶୁଣ
ଭକତି ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣ ।୩୭
ଆହେ ଅଚିନ୍ତାମଣି ତୁହି
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ମାଗଇ ।୩୮
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ପୀତାମ୍ବର
ଭକତି ମାଗୁଛି ପାମର ।୩୯
ଆହେ ଭକତଙ୍କ ଜୀବନ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୪୦
ଆହେ ହେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରୀ
ଭକତି ମାଗୁଛି ତୋହରି ।୪୧
ଆହେ ହେ ଚଉବର୍ଗ ଦାମୀ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ସ୍ୱାମୀ ।୪୨
ଆହେ ହେ ଅନନ୍ତ ମୂରତି
ଭକତି ଦିଅ ପ୍ରାଣପତି ।୪୩
ତୁ ଚଉବର୍ଗ ଦାମୀ ପୁଣି
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ସ୍ୱାମୀ ।୪୪
ତୁହି ଭକତି ଯୋଗ ଧରି
ସକଳ ଘଟେ ଅଛୁ ପୂରି ।୪୫
ତୋ ବିନୁ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କର ଭ୍ରମି ହୁଅନ୍ତି ।୪୬
ଆଉ କେ ଜାଣିବ ସଂସାରେ
ଏ ସପ୍ତବିଂଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ।୪୭
ନାନା ଉପାୟମାନ କଲେ
ତୋର ଭକତି ନ ଜାଣିଲେ ।୪୮
ଭକତି ଗୁପତେ ରହିଛି
ତୋ ମାୟା ଘୋଟି ଯେ ମାରୁଛି ।୪୯
ତୋର ନିଜ ଧର୍ମ ସେହି
କାହାକୁ ନ ଦେଲୁ ଯେ କହି ।୫୦
ସ୍ୱଭାବେ ଦୁର୍ଗମ ଭଜନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୫୧
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।୫୨
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବୁ
ଯେବେ ତୁ ସଂସାରୁ ଛାଡ଼ିବୁ ।୫୩
ନୋହିଲେ କେବେ ଗତି ନାହିଁ
ସଂସାରେ ଥିବି କସ ପାଇଁ ।୫୪
ରଖିଲେ ଭକ୍ତି ମୋତେ ଦିଅ
ନୋହିଲେ ଦେହ ଗୁଡ଼ି ଯାଅ ।୫୫
ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ଦିଅ ବା ନଦିଅ କହଇ ।୫୬
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି
ତୋର ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ କଲି ।୫୭
ଏ ମାୟା ବେଗେ ଦୂର କର
ଜଣାଉଅଛି ମୁଁ ତୁମର ।୫୮
ଖଣ୍ଡିଗିରିରୁ ବେଗେ ନିଅ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦିଅ ।୫୯
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ
ଏକାନ୍ତେ ଭ୍ରମୁଥିବି ମୁହିଁ ।୬୦
ତୁମ୍ଭର ନାମ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ଭକତି ସାଧୁ ଥିବି ପୁଣି ।୬୧
ଏତିକି ଦୟା ତ ତୁମ୍ଭେ କର
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାକୁ ବେଗେ ମାର ।୬୨
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହୀ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୬୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏ ଗୀତା କଲି ମୁଁ ବଖାଣ ।୬୪

ଏଥିରେ ଯେତେ ଦୋଷ ମୋର
କ୍ଷମା କରିବେ ଚକ୍ରଧର ।୨୫
ଭକତି ଯୋଗରେ ମୋ ଆଶ
ସୁଜନେ ନ ଘେନିବା ଦୋଷ ।୨୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ମୋ ନ ଛାଡ଼ଇ ।୧
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ଯେ ହୋଇଅଛୁ
ଭୟ ନିଦ୍ରାରେ ଯେ ମାରୁଛୁ ।୨
ହିଂସା ରାଗ ମୋହ ମାୟାରେ
ତୁହି ଭ୍ରମଲୁ ଏ ସଂସାରେ ।୩
ତ୍ରିଗୁଣ ତ ସତ୍ୱ ରଜ ତମ
ଲୋଭ କାମ ଯେ ତୁହି ମନ ।୪
ପଞ୍ଚ ମନହିଁ ତୁହି ଜାଣ
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ଯେ ପୁଣ ।୫
ଷଡ଼ ରିପୁ ଯେ ତୁହି ହେଲୁ
ଚୌଷଠି ରୋଗରେ ନାଶିଲୁ ।୬
ତୋ ବିନୁ ଏ ଦେହରେ କେହି
ନାଶୁଛୁ ମୋର ଦୋଷ ନାହିଁ ।୭
ସର୍ବ ପ୍ରକୃତି ତୁମ୍ଭେ ହେଲ
ସଂସାର ଯାକରେ ଘୋଟିଲ ।୮

ତୋ ବିନୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ
ଅଛି କେ କହିଲ ମୁଁ ତୋରେ ।୯
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ବୋଲାଇଲୁ
ନବ ଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ହେଲୁ ।୧୦
ଝାଡ଼ ପର୍ବତ ତୁହି ଜାଣ
ବୃକ୍ଷ ପାଷାଣ ହେଲୁ ପୁଣ ।୧୧
ଖାଲ ଠିକର ନଦୀ ନାଳ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସକଳ ।୧୨
କୀଟ ପତଙ୍ଗ ତରୁ ତୃଣ
ତୋହର ଶରୀରୁ ଭିଆଣ ।୧୩
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।୧୪
ପୃଥିବୀ ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳ
ତୋହର ଶରୀରୁ ସକଳ ।୧୫
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ କହି ।୧୬

ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟହିଁ ତୁହି ଜାଣ
ଦିନ ରଜନୀ କଲୁ ପୁଣ ।୧୭
ଷୋଳ ଘଡ଼ିଟି ତୁହି ହେଲୁ
ସାତ ବାରଟି ବୋଲାଇଲୁ ।୧୮
ପନ୍ଦର ତିଥି ହେଲୁ ତୁହି
ସତେଇଶ ନକ୍ଷତ୍ର ବୋଲାଇ ।୧୯
ନବ ଗ୍ରହଟି ତୁହି ଜାଣ
ବାର ମାସଟି ତୁ ପ୍ରମାଣ ।୨୦
ଶୀତ ଗ୍ରୀଷମ ହେଲୁ ତୁହି
ଷଡ ଋତୁଟି ତୋର ଦେହୀ ।୨୧
ଝଡ଼ ବରଷା ତୁହି ଜାଣ
ଶବଦ କରୁ ଘନ ଘନ ।୨୨
ମେଘ ତୋ ଶରୀରୁ ଜନ୍ମଇଁ
ବିଜୁଳି ତେଜ ତୋର ଦେହୀ ।୨୩
ହେ ପ୍ରଭୁ ଜ୍ୟୋତି ରୂପ ଧରୁ
କେତେ ଭଙ୍ଗିରେ ଲୀଳା କରୁ ।୨୪
ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଯନ୍ତ୍ର ତୁହି ହେଲୁ
ଧ୍ୟାନ ସୂତ୍ର ଯେ ବୋଲାଇଲୁ ।୨୫
ଚଣ୍ଡି ଚାମୁଣ୍ଡା ଭୂତ ପ୍ରେତ
ତୋର ଶରୀରୁ ସବୁ ଜାତ ।୨୬
ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ ଯେ ହେଲୁ ତୁହି
ନବ ରତ୍ନଟି ତୋର ଦେହି ।୨୭
ପାଟ ପଟନୀ ପୀତାମ୍ବର
ଚୂଆ ଚନ୍ଦନ ଅଳଙ୍କାର ।୨୮
ଏ ସବୁ ତୋର ତହୁଁ ଜାତ
ଭୂଷଣ ହୋଇଅଛୁ ତୁ ତ ।୨୯
ନାନାଦି ପକ୍ୱ ଫଳ ତୁହି
ନାନାଦି ଭୋଗ ତୋର ଦେହି ।୩୦

ନାନାଦି ପୁଷ୍ପ ତୁମ୍ଭେ ହେଲ
ନାନାଦି ବାସ ପ୍ରକାଶିଲ ।୩୧
ଶୃଷ୍ଟି ମାନଙ୍କରେ ସାହେର
କ୍ଷୀରରେ ଘୃତ ତୁ ବାହାର ।୩୨
କାଷ୍ଠରେ ଅଗ୍ନି ରୂପେ ରହି
ତିଳରେ ତେଲ ରୂପେ ତୁହି ।୩୩
ଏକା ପୁରୁଷ ସବୁ ହେଲୁ
କେତେ ରଙ୍ଗରେ ଲୀଳା କଲୁ ।୩୪
ସ୍ତିରି ପୁରୁଷ ହେଲୁ ତୁହି
ଜାତ କରୁଛୁ ସବୁ ଦେହି ।୩୫
ଏ ସପ୍ତ ବଂଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ତୋ ତହୁଁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ ପରେ ।୩୬
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ତୁହି
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ହୋଇ ।୩୭
ଆକାଶ ମହା ଶୂନ୍ୟ ହେଲୁ
ଏ ଅନ୍ଧକାର ଯେ ଘୋଟିଲୁ ।୩୮
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ତୁହି
ନକ୍ଷତ୍ର ଗଣ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।୩୯
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ହେଲ
ପୁରାଣମାନ ତୁମ୍ଭେ କଲ ।୪୦
ଅକ୍ଷରମାନ ହେଲୁ ତୁହି
ତହିଁ ଭିତରେ ତୁହି ରହି ।୪୧
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଶବଦ
ଅକ୍ଷର ଯେନ ତୁ ଯେ ନାଦ ।୪୨
ଅକ୍ଷର ଶବଦ ଭିତରେ
ଘୋଟି ରହିଛ ଚରାଚରେ ।୪୩
ଅଣ ଅକ୍ଷରୁ ଜାତ ତୁହି
ନାମ ଅନାମ ତୋର ଦେହି ।୪୪

ସଂସାରେ ଯେତେ ଜାତ କଲୁ
ସଭଙ୍କି ନାମ ତୁମ୍ଭେ ଦେଲୁ ।୪୫
ଏକା ନାମଟି ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ
କରି ଯେ ଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ ।୪୬
ସଂସାରେ ଖେଳିବାର ପାଇଁ
କେତେ ରୂପ ଯେ ଧରୁ ତୁମ୍ଭେ ।୪୭
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲୁ
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ ରୂପ ହୋଇଲୁ ।୪୮
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତ ।୪୯
କାକରୁ ଗରୁଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।୫୦
ଗୃଣ୍ଡାକୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ଭିଆଣ ।୫୧
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ତୋର ଶରୀରୁ ଟି ସମ୍ଭବ ।୫୨
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ବୃକ୍ଷ ଯେତେ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।୫୩
ସିଂହରୁ ଦଶିପୋକ ଯାଏ
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ହୋଏ ।୫୪
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ତୁମ୍ଭେ
ଜାତ ହୋଇଛୁ ସର୍ବ ଦେହେ ।୫୫
ଚଳନ୍ତା ସ୍ୱେଦ କୋଟି ଜୀବ
ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମ୍ଭବ ।୫୬
ନିଶ୍ଚଳ ସ୍ୱେଦ କୋଟି ହୋଇ
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ କହି ।୫୭
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ପୁଣ
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ଜାଣ ।୫୮
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହୋଇ
ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ କହି ।୫୯
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ପୁଣ
ପଡ଼ି ଯେ ଦେଉଛ ଆପଣ ।୬୦
ଆପଣେ ପଡ଼ି ରୂପ ହୋଇ
ଆପକୁ ଆପେ ନାଶୁ ତୁମ୍ଭେ ।୬୧
ଜୀବକୁ ଜୀବ ଖାଉଅଛ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ହିଁ ସବୁ ମିଛ ।୬୨
ଜୀବକୁ ଜୀବ ହିଂସା କରି
ଜୀବକୁ ଜୀବ ଧରି ମାରି ।୬୩
ଜୀବକୁ ଜୀବ ଖଟି ଥାଇ
ଏମନ୍ତେ ତୋର ମାୟା ହୋଇ ।୬୪
ହେ ପ୍ରଭୁ ସକଳ ଶରୀରେ
ପୂରି ରହିଛ ପରା ପରେ ।୬୫
ଆକାଶ ମହୀ ଯାଏ ପୂରି
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସମ ସରି ।୬୬
ରେଣୁ ପଡ଼ିବା ଠାବ ନାହିଁ
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରି ରହି ।୬୭
ଏମନ୍ତେ ଘୋଟି ଯେ ରହିଛ
ଉତ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଳୟ କରୁଛ ।୬୮
ଜାତ ହୋଇଛୁ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ
ମଲେ ମରୁଛ ଯେ ଆପଣ ।୬୯
ତୋ ମାୟା କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ କଲେ ଖ୍ୟାତି ।୭୦
ଏବେ କଷ୍ଣତେ ଦୟାକର
ସକଳ ଶରୀର ମୋହର ।୭୧
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବି
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ସାଧିବି ।୭୨

ଏହି ଦୟା ତୁ ମୋତେ କର
ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର ।୭୩
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଦୋଷ ନ ଧର ପୀତବାସ ।୭୪
ସୁଜନ ଜନଙ୍କ ପୟରେ
ଦୋଷ ମୁଁ ମାଗେ ନିରନ୍ତରେ ।୭୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଆପେ ତୁହି
ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ସାକ୍ଷି ହୋଇ ।୧
ନାନାବିଧ ଭୋଗ ତୁହି କରୁ
ନାନାବିଧ କଷ୍ଟ ପାଇ ମରୁ ।୨
ନାନାବିଧ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ତୁହି
ଆପକୁ ଆପେ ଧରି ଖାଇ ।୩
ଆପକୁ ଆପେ ଯେ ଖାଉଛ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ହିଁ ସବୁ ମିଛ ।୪
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ତୋର ନାହିଁ
ଶୁଭ ଅଶୁଭ ତୋର କାହିଁ ।୫
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନାହିଁ ଶୁଣ
ମିଛ ସତ ହିଁ କାହିଁ ପୁଣ ।୬
ଆପକୁ ଆପେ ଧନ୍ଧି ହେଲୁ
ଆପକୁ ଆପେ ନାଶ କଲୁ ।୭
ଆପକୁ ଆପେ ପିତା ମାତା
ଆପକୁ ଆପେ ତୁ କରତା ।୮
ଆପକୁ ଆପେ ବଡ ହେଉ
ଆପକୁ ଆପେ ଖଟି ଥାଉ ।୯
ଆପକୁ ଆପେ ବାପ ଝିଅ
ଆପକୁ ଆପେ ବୋହୂ ପୁଅ ।୧୦
ଆପକୁ ଆପେ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧି
ଆପକୁ ଆପେ ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦି ।୧୧
ଆପକୁ ଆପେ ଦେଢଶୁର
ଆପକୁ ଆପେ କନ୍ୟାବର ।୧୨
ଆପକୁ ଆପେ ଶଳା ମଇଁ
ଆପକୁ ଆପେ ଶାଶୁ ହୋଇ ।୧୩
ଆପକୁ ଆପେ ଖାଇ ବୋହୂ
କେତେ ଭଙ୍ଗିରେ ଲୁଚି ଥାଉ ।୧୪
ଆପକୁ ଆପେ ପରଶଂସି
ଆପକୁ ଆପେ ହସାହସି ।୧୫
ଆପକୁ ଆପେ କନ୍ଦାକନ୍ଦି
ଆପକୁ ଆପେ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି ।୧୬
ଆପକୁ ଆପେ ବେଶ କରି
ଆପକୁ ଆପେ ଯେ ଡଆରି ।୧୭
ଆପକୁ ଆପେ ଲକ୍ଷ କରୁ
ଆପକୁ ଆପେ ଗରୁତରୁ ।୧୮

ଆପକୁ ଆପେ ଶୋଭା ଦେଖି
ଆପକୁ ଆପେ ମନ ଦୁଃଖୀ ।୧୯

ଆପକୁ ଆପେ ପ୍ରୀତି କରୁ
ଆପକୁ ଆପେ ଭୁଞ୍ଜ ହରୁ ।୨୦

ଆପକୁ ଆପେ ସଖି ଭୁଞ୍ଜି
ଆପକୁ ଆପେ ଦଣ୍ଡ ହୋଇ ।୨୧

ଆପକୁ ଆପେ ଚିନ୍ତା କରୁ
ଆପକୁ ଆପେ ଧରି ମାରୁ ।୨୨

ଆପେ ତୁ ବିଷ ରୂପ ଧରି
ଆପେ ଅମୃତ ଜାତ କରି ।୨୩

ଆପକୁ ଆପେ କ୍ରୋଧ ବଳି
ଆପକୁ ଆପେ ଗାଳି ଦେଇ ।୨୪

ଆପକୁ ଆପେ ଦୂତ ହେଲୁ
ଆପକୁ ଆପେ ବରଗିଲୁ ।୨୫

ଆପକୁ ଆପେ ଆଜ୍ଞା ମାନୁ
ଆପକୁ ଆପେ ବନ୍ଧୁ ତେଣୁ ।୨୬

ଆପକୁ ଆପେ ବଧୂଁଥାଇ
ଆପକୁ ଆପେ ଭୟ ହୋଇ ।୨୭

ଆପେ ରଜା ପରଜା ହେଲୁ,
ସେବକ ହୋଇଣ ଖଟିଲୁ ।୨୮

ଆପେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହାଡ଼ି ଭୁଞ୍ଜି
ଆପେ ସେବକ ପ୍ରଭୁ ହୋଇ ।୨୯

ଆପକୁ ଆପେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁ
ଆପକୁ ଆପେ ଜିଣି ପାରୁ ।୩୦

ଆପକୁ ଆପେ ଗୁଳି କାଣ୍ଡ
ଆପକୁ ଆପେ କାଟୁ ମୁଣ୍ଡ ।୩୧

ଆପକୁ ଆପେ ମହାବୀର
ଆପକୁ ଆପେ ତୁ କିଙ୍କର ।୩୨

ଆପକୁ ଆପେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ
ଖଟି ଯେ ଥାଉ ତୋର ପାଶ ।୩୩

ଆପକୁ ଆପେ ସିଦ୍ଧ ଭୁଞ୍ଜ
ଆପକୁ ଆପେ ଯୋଗୀ ହୋଇ ।୩୪

ଆପକୁ ଆପେ କ୍ଷୁଧା ତୃଷା
ଆପକୁ ଆପେ ତୁ ଭରସା ।୩୫

ଆପକୁ ଆପେ ନିଦ୍ରା ଭୟ
ଗ୍ରେଷଠି ରୋଗ ତୋର ଦେହ ।୩୬

ସାତସ ବାଅସ୍ତରି ନାଡ଼ି
ଆପକୁ ଆପେ ହେଲୁ ଜଡ଼ି ।୩୭

ଆପକୁ ଆପେ ଶିର ଚର୍ମ
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ଼ ରୋମ ।୩୮

ଆପକୁ ଆପେ ତୁ ବାଳକ
ଆପକୁ ଆପେ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ।୩୯

ଆପେ ବିଧବା ରୂପ ଜାଣ
ଆପେ ଅଣ୍ଡଅ ରୂପ ପୁଣ ।୪୦

ଆପକୁ ଆପେ ରୋଗ ହେଲୁ
କଷ୍ଟ ପାଇଣ ଭୁଞ୍ଜ ମଲୁ ।୪୧

ଆପେ ତୁ ମରୁଛୁ ଜଳୁଛୁ
ଆପେ ଦେଖିଣ ଶୁଣୁ ଅଛୁ ।୪୨

ଆପେ ବାସନା ଆପେ ଖାଉ
ଆପେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବିଷ୍ଠା ହେଉ ।୪୩

ଆପେ ସୁବାସ ରୂପ ଧରି
ଆପେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବିଷ୍ଠା କରି ।୪୪

ଆପକୁ ଆପେ ପାପ ଭୁଞ୍ଜ
ଆପକୁ ଆପେ ଧର୍ମ ହୋଇ ।୪୫

ଆପକୁ ଆପେ ସ୍ତୁତି କରୁ
ଆପକୁ ଆପେ ନିନ୍ଦା କରୁ ।୪୬

ଆପକୁ ଆପେ ଅପବାଦ
ଆପକୁ ଆପେ ପରମାଦ ।୪୭
ଆପେ ଦେବତା ରୂପ ଧରି
ଆପକୁ ଆପେ ପୂଜା କରି ।୪୮
ଆପେ ତୁ ଧନ ବସ୍ତୁ ଦେଇ
ଆପକୁ ଆପେ ମାଗି ଖାଇ ।୪୯

ଆପକୁ ଆପେ ହର୍ତ୍ତାକର୍ତ୍ତା
ଆପେ ତୁ ଦଇବ ବିଧାତା ।୫୦
ଆପେ ତୁ ଆପେ ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ
ଆପକୁ ଆପେ ସର୍ବ ଦେବ ।୫୧

ଆପେ ଜଡ଼ା ବୁଡ଼ାନ୍ତି ହୋଇ
ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ ତୋର ଦେହୀ ।୫୨
ଆପେ ଛପନ କୋଟି ଜୀବ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି କେ ହୋଇବ ।୫୩

ଆପକୁ ଆପେ ତୁମ୍ଭ ଖଣ୍ଡ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି କାହିଁ ଆଉ ।୫୪
ଆପକୁ ଆପେ ତୁମ୍ଭ ହରୁ
ପାପ ପୁଣ୍ୟହିଁ ତୁମ୍ଭ କରୁ ।୫୫
ଆପକୁ ଆପେ ତୁମ୍ଭ ହେଉ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ କାହିଁ ଆଉ ।୫୬
ଆପେ ତୁ ସ୍ୱର୍ଗ ନର୍କ ହୋଇ
ଦଣ୍ଡ ମଣ୍ଡ ହିଁ କରୁ ନାହିଁ । ୫୭

ଆପେ ତୁ ଖେଳିବା ନିମନ୍ତେ
ଦଣ୍ଡ ମଣ୍ଡହିଁ ପାଉ କେତେ ।୫୮
ଆପକୁ ଆପେ ଚୈର ଖଣ୍ଡ
ଆପକୁ ଆପେ ଯେ ଗରଣ୍ଡୁ ।୫୯
ଆପକୁ ଆପେ ନ୍ୟାୟ କରୁ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ତୁ ବିଚାରୁ ।୬୦

ଆପେ ମନୁଷ୍ୟ ଗଣ ହେଲ
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ ସବୁ କଲ ।୬୧
ଯେତେକ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭ
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ କରୁ ନାହିଁ ।୬୨

ଜୀଠରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଲୀଳା କରୁଛ ଅନୁକ୍ଷଣ ।୬୩
ଆପେ ତୁ ପୃଥିବୀ ହୋଇଲୁ
ଆପେ ତୁ ଖେଳ ଘର କଲୁ ।୬୪
ଆପେ ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ
ଆପେ ଚଉଦ ଭୁ ମଣ୍ଡଳ ।୬୫

ଆପେ ଆକାଶ ରୂପ ହୋଇ
ଅନ୍ଧକାର ଯେ ଘୋଟି ରହି ।୬୬
ଆପେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଲ
ରାତ୍ର ଦିବସ ତୁମ୍ଭେ କଲ ।୬୭
ଆପେ ଜଳ ଅଗ୍ନି ପବନ
ଆପେ ବାହାର ସର୍ବସ୍ଥାନ ।୬୮

ଆପେଟି ସର୍ବସ୍ଥାନ ହୋଇ
ଆପେ ଘୋଟିଛ ସର୍ବ ଠାଇଁ ।୬୯
ଏମନ୍ତେ ତୋର ଲୀଳା ଜାଣି
ମୁଁ କିସ କହିବ ଯେ ପୁଣ ।୭୦
ଆପକୁ ଆପେ ଚିହ୍ନି ରହ
ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖେ ଥାଅ ।୭୧

ଆପକୁ ଆପେ ତୁ ଚିହ୍ନିଲେ
ଏଦେହ ରଙ୍କବଟି ଭଲେ ।୭୨
ଆପକୁ ଆପେ ଚିହ୍ନି ତୁମ୍ଭ
ଏଦେହ କେବେହେଁ ନଯାଇ ।୭୩
ଆପକୁ ଆପେ ଚିହ୍ନି ଜାଣ
ଆପକୁ ଆପେ ରହ ପୁଣ ।୭୪

ଆପଣଙ୍କୁ ଆପେ ଦୟାକର
ଲୀଳା ଦେଖିବୁ ଯେ ତୋହର ।୭୫
ସର୍ବ ଶରୀରେ ତୁ ଅଛଇଁ
ଏହା ଜାଣିଲି ପ୍ରଭୁ ମୁହିଁ ।୭୬
କି ରୂପେ ଲୀଳା ମୁଁ କରୁଛି
ଜଗତେ କି ରୂପେ ଘୋଟିଛି ।୭୭
ଏହା ଦେଖିବି ମୁଁ ବୋଲଣ
ଭକତି ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣ ।୭୮
ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ
ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ କର ହାଇ ।୭୯
ଏମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ତୋ ଲୀଳା
କେମନ୍ତେ କରୁଅଛ ଖେଳା ।୮୦
ଏହା ଦେଖିତେ ମୋର ଆଶ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୮୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷୋଡ଼ଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।୧
ତୁ ଯାହା କହିଲୁ ହୋ ସତ୍ୟ
ଏମୋର ମାୟା ବ୍ରହ୍ମ ହିତ ।୨
ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ ତୁ ମଣିଲୁ
ତୁ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲୁ ।୩
ତୁମୋର ଜୀବ ଆତ୍ମା ହୋଇ
ମୋର ସଙ୍ଗତେ ତୁହି ରହି ।୪
ଜନ୍ମୀ ତୁ ମୋତେ ପାଶୋରିଲୁ
ନାମହିଁ ମୋର ଛାଡ଼ି ଦେଲୁ ।୫
ତେଣୁ ମୁଁ ତୋତେ ମାୟା କଲି
ନାନା କର୍ମରେ ଭୁଲାଇଲି ।୬
ତେଣୁ ମାୟାରେ ତୁ ଭ୍ରମିଲୁ
ମୋତେ ତୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲୁ ।୭
ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ନାମ ତୁ ଚିନ୍ତ ଅନୁକ୍ଷଣ ।୮
ମାତା ପିତା ସଙ୍ଗମ କାଳେ
ରଜ ବୀର୍ଯ୍ୟନ୍ତି ଏକାବେଳେ ।୯
ସେ କାଳେ ମୁହିଁ କହିଥିଲି
ନାମ ତୁ ଚିନ୍ତ ହୋ ବୋଇଲି ।୧୦
ତୋତେ ମୁଁ ନାମଦୀକ୍ଷା ଦେଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ମୁହିଁ ବୁଡ଼ି ରହି ।୧୧
ଗର୍ଭେ ରହିଲୁ ଦଶମାସ
ନାମରେ ଥିଲି ତୋ ବିଶ୍ୱାସ ।୧୨
ପୃଥ୍ୱୀରେ ପଡ଼ି ପଶୋରିଲୁ
ହସ କୌତୁକେ ଦିନ ନେଲୁ ।୧୩
ଏବେ ତୁ ସେହି ନାମ ଚିନ୍ତ
ମୋହର ନାହିଁଟି ଆୟତ୍ତ ।୧୪

ସର୍ବ ଘଟରେ ନାମ ଦେଖ
ତେବେ ପାଇବୁ ତୁହି ସୁଖ ।୪
ସେ ନାମ ଦୟା ଯେ କରବେ
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାକୁଁ ଦୂରେ ଯିବେ ।୫
ଖର ବରଷା ଶୀତ ସେହ୍ନ
ତୋତେ ଯେ ନ କାଟିବେ କେହ୍ନ ।୬
ଚୌଷଠି ରୋଗ ସେହି ନାମ
ଦୟା କରବେ ସେତୁ ପୁଣ ।୭
ରୋଗ ବ୍ୟାଧିକୁଁ ନ କରବ
ଦେହ ତୋ କଞ୍ଚା ହୋଇଥିବ ।୮
ନିଦ୍ରା ଭଯ୍ଯନ୍ତି ତା ଶରୀର
ତୋ ତନୁଁ କରିବେଟି ଦୂର ।୯
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣିବୁ
ଯାହା ପାଞ୍ଚିଲେ ତା ପାଇବୁ ।୧୦
ତୋତେ ଟି ନଦେଖିବେ କେହ୍ନ
ତୁହି ଦେଖିବୁ ସର୍ବ ଦେହୀ ।୧୧
ପବନ ଯେମନ୍ତେ ବହୁଛି
ତା ରୂପ ନ ଦିଶଇ କିଛି ।୧୨
ତୁହିଟି ସେହି ରୂପ ହେବୁ
ଯେବେ ତୁ ସେ ରୂପ ଚିହ୍ନିବୁ ।୧୩
ବାଳକ ରୂପ ତୁ ପାଞ୍ଚିଲେ
ବାଳକ ରୂପ ହେବୁ ଭଲେ ।୧୪
ବୃଦ୍ଧ ରୂପକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ
ବୃଦ୍ଧ ରୂପ ହୋଇବୁ ତେବେ ।୧୫
ନବ ଯୁବାକୁଁ ଇଚ୍ଛା କଲେ
ନବ ଯୁବା ହୋଇବୁ ଭଲେ ।୧୬
ସେ ନାମ ଜାଣିଥିଲେ ତୁହି
ଯେତେ ରୂପ ପାଞ୍ଚିଲେ ପାଇ ।୧୭
ସେ ନାମ ଏମନ୍ତ ମହିମା
କିସ କହିବ ତାର ସୀମା ।୧୮
ସେ ନାମେ ଭକତଟି ହୁଅ
ତେବେ ରଖିବୁ ଏହି ଦେହ ।୧୯
ଭକତ ଯେମନ୍ତେ ହୋଇବୁ
ତୋତେ ମୁଁ କହିଦେବ ସବୁ ।୨୦
ଦେଖ ଆକାଶ ଶୂନ୍ୟ ଥାଇ
ସେ ଭାବେ ରହ ମୁଁ କହଇ ।୨୧
ଦେଖ ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯୋଟି ଅଛି
ତା ତେଜ କାହୁଁ ନ ଛୁଉଁଛି ।୨୨
ତୁହିଟି ସେହି ଭାବେ ରହ
ତେବେ ରହିବ ସିନା ଦେହ ।୨୩
ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ରମା ତେଜ ହୋଇ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଅଛି କହି ।୨୪
ତୁ ଏବେ ଏକ ଭାବ କର
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ନ ଡର ।୨୫
ଦେଖ ଏ ପବନ ବହୁଛି
ସକଳ ସମାନ ଦେଖୁଛି ।୨୬
ତୁହିଟି ସମାନ ଦେଖିବୁ
ଉତ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଳୟ ନୋହିବୁ ।୨୭
ଦେଖ ଅଗ୍ନିଟି ସର୍ବ ଖାଇ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ କୁଁ ତାର ନାହିଁ ।୨୮
ତୁହିଟି ଏହି ଭାବ କର
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ତୁ ନ ଡର ।୨୯
ଜଳ ଯେ ସମାନ ଦେଖଇ
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନ ଜାଣଇ ।୩୦
ତୁହିଟି ସମାନ ଦେଖିବୁ
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନ ବାରିବୁ ।୩୧

ଦେଖ ପୃଥିବୀ ସହୁଅଛୁ
ସକଳ ସମାନ ଦେଖୁଛୁ ।୩୨
ତୁହି ସେ ଭାବ ହୃଦେ ଧର
ସକଳ ସହ ସମ କର ।୩୩
ମୁହିଁଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ଥାଇ
ପର ଅପର ନ ଜାଣଇ ।୩୪
ମୁହିଁଟି ଜଗତେ ଘୋଟିଛୁ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ ଜାଣୁଛୁ ।୩୫
ତୁହିଟି ସମାନ ଦେଖିବୁ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ କରିବୁ ।୩୬
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲି
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବଗୁରଲି ।୩୭
ନୋହିଲେ ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ
ତୁ ଏବେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ ।୩୮
ଭକତି ଭାବ ଶୁଣ ଏହି
ତୋତେ ମୁଁ ଫେଡ଼ି କହିଲଇଁ ।୩୯
ଏଭାବ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁରେ ଘାଣ୍ଟି ହୁଅନ୍ତି ।୪୦
ଧ୍ୟାନ ସୂତ୍ରରେ କ୍ଳେଶ ପାଇ
ଏ ଭାବ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।୪୧
କେ ଅବା ତୀର୍ଥ କରଯାନ୍ତି
କେ ଅବା ଦେବତା ପୂଜନ୍ତି ।୪୨
କେ ଅବା ନାନା ଯୋଗ କରି
ମରନ୍ତି ସେ ଭାବ ପାଶୋରି ।୪୩
କେ ଅବା କଳ୍ପ ଖାଇ ରହି
ଭାବତ କିଛି ନଜାଣଇ ।୪୪
ଏମନ୍ତେ ନାନା ମତେ ଭ୍ରମି
ତେଣୁ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇଲ ପୁଣି ।୪୫

ଏଣୁ ତୁ ସର୍ବ କର୍ମ ଛାଡ଼ି
ଭକତି ଭାବ କର ଦୃଢ଼ ।୪୬
ଭକତି ଭାବେ ତୁ ପଶିଲେ
ସକଳ ଦୂର ଯିବ ଭଲେ ।୪୭
ନିର୍ମାୟା ହୋଇଣ ରହିବୁ
ତୁହିତ କେବେ ନ ମରିବୁ ।୪୮
ଯେବେ ଇଚ୍ଛା ହୋଇବ ତୋର
ମୋ ଦେହେଁ ରହିବୁ ନିକର ।୪୯
ମନ ଆନନ୍ଦ ତାହା ଶୁଣି
ବୋଲଇ ନିସ୍ତରିଲି ପୁଣି ।୫୦
ଏ ଦେହେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ତୋ ଅଙ୍ଗେ ମିଶିବଟି ମୁହିଁ ।୫୧
ଏହି ସୁଦୟା ମୋରେ ହେଉ
ତୋର ଭକତି ଚିତ୍ତେ ଥାଉ ।୫୨
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳରେ ମୁହିଁ
କମ୍ପା ମୁଁ ଭ୍ରମୁଥିବ କହି ।୫୩
ତୁ ଦଶ ଅବତାର ହେଲୁ
କେତେ କେତେ ହିଁ ମାରି ଚାଲୁ ।୫୪
ଯେତେ ଦିନଟି ରଖିଥିବ
ତୋ ଭାବ ଅନ୍ତର ନୋହିବ ।୫୫
ଏତେକ ମାଗୁଣି ମାଗଇ
ତୋ ନିଜ ନାମ ଦିଅ କହି ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ
ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଗୁଣ ।୫୭
ଯାହାର ଅନୁଭବ ଥିବ
ଏ ଗୀତା ଭେଦ ସେ ସାଧିବ ।୫୮
ଏ ଗୀତା ଭେଦ ନ ପାରିଲେ
କି ଜ୍ଞାନ ଜାଣିବ ସେ ଭଲେ ।୫୯

ଏ ଗୀତାରେଟି ଭକ୍ତି ଅଛି
ତେଜିଲି ଲୋକ ଜାଣେ କିଛି ।୨୦
ଯେବେ ସେ ସାଧିବ ନିକର
ଅମର ହେବ ତା ଶରୀର ।୨୧
ନୋହିଲେ କେବେ ଗତି ନାହିଁ
ସଂସାରେ ଥିବ ସେ କମାଇଁ ।୨୨
ଯେବେ ସେ ନାମ ନ ଚିନ୍ତଇ
ପ୍ରଭୁର ଦୋରେହାଟି ସେହି ।୨୩
ଯା ଲଗି ଦେହ ରହିଅଛି
ତା ନାମ ନ ଭଜଇ କିଛି ।୨୪
ସଂସାର ସୁଖ ସେ ପାଇଲା
ନିଜ ସ୍ୱାମୀକି ଛାଡ଼ି ମଲା ।୨୫
ହେ ପ୍ରଭୁ ଶରଣ ସୋଦର
ମୋର ଅପ୍ରାଧ କ୍ଷମାକର ।୨୬
ଏବେ କଣ୍ଠରେ ଦୟାହେଉ
ଏ ମହାମଣ୍ଡଳେ ନ ଥାଉ ।୨୭
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ନାହି ତୁ କର ପୀତବାସ ।୨୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଆଜ୍ଞାଟି ଦେଲେ ସିନା ମୁହିଁ ।୧
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ମୁଁ ନ ଯାଇ
ଭୟ ତ କରୁଛି ଗୋସାଇଁ ।୨
ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ହେବେ ହେବ
ଭୟ ତ କେବେ ସେ ନୋହିବ ।୩
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ମନ ନିର୍ମଳ ତାର ଜାଣି ।୪
ହେ ମନ ଭୟ କାହିଁ ପାଇଁ
ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଦେଲି ଯାଅ ତୁହି ।୫
ଖଣ୍ଡଗିରିରୁ ବେଗେ ଯାଅ
ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ତୁହି ରହ ।୬
ଲୋଭ ମୁହାଁସ ଛାଡ଼ି ତୁହି
ଏଥିରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।୭
ଏକାନ୍ତ ହୋଇଣ ରହିବୁ
କାହାର ସଙ୍ଗ ନ କରିବୁ ।୮
ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ବନେ ରହ
ଆଜ୍ଞା ମୋହର ମାନ ଥାଅ ।୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦେହ ହୋଇଅଛି
ମାୟାରେ ନ ଜାଣିଲୁ କିଛି ।୧୦
ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ଆଗେ ଆଜ୍ଞା ପଛେ ଜନମ ।୧୧
ସ୍ଥାବର ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେତେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ୍ମିଲେ ସମସ୍ତେ ।୧୨

ଅଜ୍ଞାଟି ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ପାଇଲେ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସେ ସର୍ଜିଲେ ।୧୩
ଆଜ୍ଞାଟି ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ପାଇଣ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ପାଳେ ପୁଣ ।୧୪
ଆଜ୍ଞାଟି ଈଶ୍ୱର ପାଇଲେ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସଂହାରିଲେ ।୧୫
ଆଜ୍ଞାଟି ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଇ
ରାତ୍ର ଦିବସ ଭ୍ରମେ ସେହି ।୧୬
ଆଜ୍ଞାଟି ପାଇ ତାରାଗଣ
ରାତ୍ର ଦିବସ ଭ୍ରମେ ପୁଣ ।୧୭
ଆଜ୍ଞାଟି ଦେବତା ପାଇଲେ
ଅମୃତ ଖାଇ ସେ ରହିଲେ ।୧୮
ଆଜ୍ଞାଟି ଶଚୀ ଯେ ପାଇଲା
ଅମର ପୁରେ ସେ ରହିଲା ।୧୯
ଆଜ୍ଞାଟି ଇନ୍ଦ୍ର ପାଇ କରି
ସ୍ୱର୍ଗେ ହୋଇଛି ଅଧିକାରୀ ।୨୦
ଆଜ୍ଞାଟି ବୃହସ୍ପତି ପାଇ
ସକଳ ବେଦ ସେ କହଇ ।୨୧
ଆଜ୍ଞାଟି କୁବେର ପାଇଛି
ଭଣ୍ଡାର ଘର ସେ ଜଗିଛି ।୨୨
ଆଜ୍ଞାଟି ଯମ ଯେ ପାଇଲା
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ସେ ବୁଝିଲା ।୨୩
ଆଜ୍ଞାଟି ଋର ମେଘେ ପାଇ
ପୃଥିବୀ ପାଳୁଛନ୍ତି ସେହି ।୨୪
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ
ଆଜ୍ଞାରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୨୫
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ଗଣ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଧରି ସେ ଭ୍ରମିଣ ।୨୬

ଆଜ୍ଞାଟି ଧ୍ରୁବ ଯେ ପାଇଲେ
ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳେ ସେ ରହିଲେ ।୨୭
ଆଜ୍ଞାଟି ଅଗସ୍ତି ପାଇଣ
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଶୋଷେ ପୁଣ ।୨୮
ଆଜ୍ଞାଟି ବିଭୀଷଣ ପାଇ
ଅମର ହୋଇଣ ଅଛଇ ।୨୯
ଆଜ୍ଞାଟି ହନୁ ଯେ ପାଇଲେ
ଅମର ହୋଇଣ ରହିଲେ ।୩୦
ଆଜ୍ଞା ଯେ ମୁନିଗଣ ପାଇ
ଗୋପରେ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପ ହୋଇ ।୩୧
ଆଜ୍ଞାଟି ବାସୁକି ପାଇଣ
ପୃଥିବୀ ବହିଅଛି ପୁଣ ।୩୨
ପୃଥିବୀ ଆଜ୍ଞାଟି ପାଇଲେ
ସକଳ ଜୀବ ସେ ସହିଲେ ।୩୩
ଅସୁରେ ଆଜ୍ଞା ବଳ ପାଇ
ପୃଥ୍ୱୀକି ବହୁ କ୍ଳେଶ ଦେଇ ।୩୪
ପୃଥ୍ୱୀ ନିମନ୍ତେ ଦେବ ଗଣ
ଗୁହାରି କରନ୍ତି ଯେ ପୁଣ ।୩୫
ତାଙ୍କର ବଚନ ଶୁଣନ୍ତି
ଦଶ ଅବତାର ହୁଅନ୍ତି ।୩୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ମୀନ ରୂପ ହୋଇ
ଶୃଣ ସୁମନେ ଚାରି ଦେଇ ।୩୭
ଆଜ୍ଞାରୁ କୂର୍ମ ରୂପ ଧରି
ସଂସାରେ ଖେଳେ ନରହରି ।୩୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ବରାହ ଯେ ରୂପ
ଅବନୀ ଉଦାରେଣ କୋପ ।୩୯
ନରସିଂହ ରୂପ ଆଜ୍ଞାରୁ
ହିରଣ୍ୟ ନାଶି ଯାଗ ହରୁ ।୪୦

ବାମନ ରୂପ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ବାଳୀକି ଚପିଲୁ ଯେ ମହୀ ।୪୧
ବାଳୀକି ପାତାଳେ ରଖିଲୁ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦ୍ୱାରପାଳ ହେଲୁ ।୪୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ପର୍ଶୁରାମ ରୂପ
ଅବନୀ ଭାର ହରୁ ଦର୍ପ ।୪୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ରାମ ରୂପ ଜାଣ
ରାବଣ ନାଶିଲୁ ଯେ ପୁଣ ।୪୪
ଆଜ୍ଞାରୁ ବଳରାମ ରୂପ
କଂସର ହଣିଲୁ ଯେ ଦର୍ପ ।୪୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ବୌଦ୍ଧ ରୂପ ହେଲୁ
ଶ୍ରୀ ମାଳ କନ୍ଧେ ବଜେ କଲୁ ।୪୬
ଆଜ୍ଞାରୁ କଲ୍କି ରୂପ ହେବ
ଦୁଷ୍ଟ ଯାକ ଯେ ସଂହାରିବ ।୪୭
ଏମନ୍ତେ ଦଶ ଅବତାର
ଅବନୀ ଭାର କଲୁ ଦୂର ।୪୮
ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞାର ମହିମା
ମୁଁ କସ କହିବ ତା ସୀମା ।୪୯
ମୁହିଁଟି ଆଜ୍ଞା ପାଇଅଛି
ସକଳ ଘଟେ ବିହରୁଛି ।୫୦
ତୁହିଟି ମୋର ସଙ୍ଗେ ଥିବୁ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଯେବେ ତୁ ଚହ୍ନିବୁ ।୫୧
ନୋହିଲେ କେତେ ନାହିଁ ଯଶ
ନମଇଁ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଊନବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଚାହିଁ
ଆଜ୍ଞା ମହିମା କହ ତୁହି ।୧
ଆଜ୍ଞାର ମହିମା ଶୁଣିବ
ତୋ ଆଜ୍ଞା ଘେନି ସୁଖେ ଥିବ ।୨
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଆଜ୍ଞା ମହିମା ଶୁଣ ପୁଣି ।୩
ବାରନିଧି ଯେ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ସେ କୂଳ ଲଙ୍ଘି ନ ପାରଇ ।୪
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଯେ ବରୁଣ
ଜଳରେ ଅଧିପତି ପୁଣ ।୫
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ
ଭକତି ଯୋଗ କଲା ସାଧ ।୬
ଆଜ୍ଞାଟି ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ପାଇଁ
ଯେଣେ ପେଷିଲେ ତେଣେ ଯାଇ ।୭
ଆଜ୍ଞାଟି ଗଦା ପଦ୍ମ ଧର
ହେ ମନ ଶୁଣ ହେତୁ କର ।୮
ଆଜ୍ଞାଟି ଗରୁଡ଼ ପାଇଣ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବାହାନ ଯେ ପୁଣ ।୯
କୌସ୍ତୁଭ ମଣି ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଗଳାରେ ଲମ୍ବିଅଛି ସେହି ।୧୦

ଜୟ ବିଜୟ ବେନି ଘର
ଦ୍ୱାର ଜଗନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।୧୧
ସାତ ଖର୍ବଟି ଜଗନ୍ନାଥ
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଦ୍ୱାର ଜଗିଛ ।୧୨
ସାତ ଖର୍ବ ଟି ରମେ ଶୁଣ
ଅଜ୍ଞା ପାଇ ଦ୍ୱାର ଜଗିଣ ।୧୩
ସାତ ଖର୍ବଟି କୃଷ୍ଣ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଦ୍ୱାର ଜଗଇ ।୧୪
ସାତ ଖର୍ବଟି ନାରାୟଣ
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଦ୍ୱାର ଜଗିଣ ।୧୫
ଗୃହ ଦେବଟି ଆଜ୍ଞା ଧରି
ଗୃହ ଦ୍ୱାରେଟି ସେ ପ୍ରହରି ।୧୬
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ସ୍ଥଳର କଥା ଏହି
ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୧୭
ତହିଁରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ମ ଛନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ରୂପ ସେ ଧରନ୍ତି ।୧୮
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଚକ୍ର ଗଲା
ଗଜକୁ ସଙ୍କଟୁ ତାରିଲା ।୧୯
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ବାସବ ଯାଇ
ମୃଗୁଣୀ ସଙ୍କଟୁ ତାରଇ ।୨୦
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ପବନ ଗଲା
ଦ୍ରୌପଦୀ ଲଜ୍ଜାରୁ ତାରିଲା ।୨୧
ଭଡିଁଆ ପକ୍ଷୀ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ମହା ସଙ୍କଟୁ ପାର ହୋଇ ।୨୨
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ରାଜାମାନେ
ବନ୍ଦୀରୁ ଫିଟିଲେ ତକ୍ଷଣେ ।୨୩
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ରାଜସୂୀ ଯଜ୍ଞ କଲେ ସେହି ।୨୪

ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଜନ୍ମି ଥିଲେ
ସ୍ୱଦେହ ଘେନ ସ୍ୱର୍ଗ ଗଲେ ।୨୫
ଆଜ୍ଞାକୁ ଉଦ୍ଧବ ଧରିଲା
ବ୍ରହ୍ମ ଶାପରୁ ପାର ହେଲା ।୨୬
ମାର୍କଣ୍ଡ ଋଷି ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ପ୍ରଳୟ ଜଳୁ ପାର ହୋଇ ।୨୭
କୁବୁଜା ଆଜ୍ଞାଟି ପାଇଲା
ନବ ଯୁବାଟି ସେ ହୋଇଲା ।୨୮
ଆଜ୍ଞାଟି ଅନ୍ଧ ଯେ ପାଇଣ
ତକ୍ଷଣେ ଦର୍ଶିଲା ନୟନ ।୨୯
ଆଜ୍ଞା ପାଇ କାଳନ୍ଦୀ ଜଳ
ବିଷ ଯାଇ ହେଲା ନିର୍ମଳ ୩୦
ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞାର ମହିମା
କିସ କହିବି ତାର ସୀମା ।୩୧
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଯେ ଜଳ ପୁଣ
ସକଳ ଜୀବର ଜୀବନ ।୩୨
ଆଜ୍ଞାଟରୁ ଅଗ୍ନି ଯେ ଜନ୍ମଇ
ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ ।୩୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ପବନ ଜନ୍ମିଲା
ସକଳ ଘଟେ ବିହରିଲା ।୩୪
ଆଜ୍ଞାଟି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ପାଇଲେ
ସର୍ବ ଜୀବଙ୍କୁ ପଡ଼ି ଦେଲେ ।୩୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ବାର ମାସ ହୋଇ
ଶୀତ ବରଷା ଖରା କହି ।୩୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ଷଡ଼ ଋତୁ ହେଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ପୃଥିବୀ ପାଳିଲା ।୩୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ସାତ ବାର ଜାଣ
ଓଲଟ ପାଲଟ ଯେ ପୁଣ ।୩୮

ଷୋଳ ଘଡ଼ି ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଷାଠିଏ ଦଣ୍ଡେ ଦିନ ଯାଇ ।୩୯
ଆଜ୍ଞା ପନ୍ଦର ତିଥି ହେଲ
ଅମାବସ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଯେ କଲ ।୪୦
ଆଜ୍ଞାରୁ ଗ୍ରହଗଣ ମାନେ
ସପ୍ତବିଂଶ ନକ୍ଷତ୍ର ଗଣେ ।୪୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ରୂପଟି ହୁଅଇ ।୪୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ରଜ ବୀର୍ଯ୍ୟ ମିଶି
ଶରୀର ଗଢ଼ୁଛି ବଂଶଶି ।୪୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ହାଡ଼ ରକ୍ତ ମାଂସ
ରୋମ ନାଡ଼ି ଯେ ଶିରବାସ ।୪୪
ଅନ୍ତ ପିତ୍ତ ପୁଷ୍ଟି ପିଳୋହ୍ବ
ଚୌଷଠି ରୋଗ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।୪୫
ପାଞ୍ଚ ପଚିଶ ଯେ ପ୍ରକୃତି
ଏମାନେ ଆଜ୍ଞାରେ ଚଳନ୍ତି ।୪୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ରୋଗ ମାନ ଚଳେ
ଦେହ ନାଶନ୍ତି ଅବହେଳେ ।୪୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ନବ ଦ୍ୱାର କଲ
ଏକା ସୂତ୍ରକେ ଯେ ଖଞ୍ଜିଲ ।୪୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦେଖି ଶୁଣି ଖାଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ବାସନା ବାରଇ ।୪୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ମଳ ମୂତ୍ର କରେ
ଦେହ ରହୁଛି ଯେ ଆଜ୍ଞାରେ ।୫୦
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ନାଶ ଯାଇ
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ଜାତ କହ୍ବ ।୫୧
ଏମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ତାର ହୋଇ
ଉତ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଳୟ କରଇ ।୫୨
ଆଜ୍ଞାକୁ କର ତୁମ୍ଭ ଆଶ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଊନବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏବେ ସୁମନ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଆତ ଯାତ ହୋଇ ୧
ଆଜ୍ଞା ଯେନ ପବନ ଚଳେ
ଆଜ୍ଞା ଖଞ୍ଜାକୁ ଖଞ୍ଜା ଗୃଳେ ।୨
ଅଜ୍ଞା ଯେନଣ ନାସା ଦ୍ୱାରେ
ବାହାରେ ସ୍ୱର ଦିବସରେ ।୩
ଆଜ୍ଞାକୁ ଯେନ ସେ ପବନ
ଓଲଟ ପାଲଟ ହୋଇଣ ।୪
ଦ୍ୱାଦଶ ଯୁଣ୍ଡେ ଆତ ଯାତ
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ କରେ ହତ ।୫
ଜୀବ ପରମ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଦେହକୁ ଜାତ କରେ ସେହି ।୬

ମାତା ପିତା ସଂଯୋଗ କାଳେ
ଆଜ୍ଞାଟି ଥିଲା ତେତେ ବେଳେ ।୭
ତଥି ଲଗ୍ନରେ ବିଗ୍ରହଇ
ଆଜ୍ଞାଟି ଶୁଭାଶୁଭ ଦେଇ ।୮
କେ ରୂପେ ଥୋକାଏ ଜନ୍ମନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଟେଣ୍ଟା କଣା ହୁଅନ୍ତି ୯
କୁଜା କାଲଟି କଣ୍ଡା ହୋଇ
ବୈରାଗୀ ଉଦାସୀ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।୧୦
କି ରୂପେ ଥୋକାଏ ଜନ୍ମନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଧନ ବସ୍ତୁ ପାନ୍ତି ।୧୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ଆଶା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସୁଗତି ଲଭଇ ।୧୨
କେ ଅବା ମାତା ଗର୍ଭେ ମରେ
କେ ଅବା ଜନ୍ମି ପ୍ରାଣ ହାରେ ।୧୩
କେ ଅବା ଅଳପ ବୟସ
ଆଜ୍ଞାରୁ ହୋଇ ଯାନ୍ତି ନାଶ ।୧୪
କେ ଅବା ବହୁତ ଜୀଅନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ପାନ୍ତି ।୧୫
ଏମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞାରୁଟି ଜାଣ
ଦେହକୁ ସର୍ଜି ନାଶେ ପୁଣ ।୧୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ପୁଂସ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସ୍ତ୍ରିଶ ଅଙ୍ଗ କହି ।୧୭
ଥୋକାଏ ନ୍ତ୍ରିଶ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି
ବାଟଘୀ ବିଧବା ବୋଲାନ୍ତି ।୧୮
ଥୋକାଏ ସଣ୍ଢ ଅଧ୍ୟ ହେଲେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସୁଗତି ଲଭିଲେ ।୧୯
ଆଜ୍ଞାଟି ହେଲା ମାତା ପିତା
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦଇବ ବିଧାତା ।୨୦

ଆଜ୍ଞା ହେଲେଟି ଦେହ ହୋଇ
ବିନା ଆଜ୍ଞାରେ ଦେହ ନାହିଁ ।୨୧
ଆଜ୍ଞାରେ ପ୍ରକୃତି ଚଳନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରେ ରୋଗମାନେ ଥାନ୍ତି ।୨୨
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଦେହ ନାଶନ୍ତି ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ୨୩
ଆଜ୍ଞାକୁ କେହି ନ ଚିହ୍ନିଲେ
ତେଣୁ ଦେହକୁ ନାଶେ ଭଲେ ୨୪
ଆଜ୍ଞାକୁ ଯେ ଚିହ୍ନି ପାରଇ
ତାହାର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ।୨୫
ଆଜ୍ଞାକୁ ଯେ ଚିହ୍ନି ପାରିବ
ମୃତ୍ୟୁ ଥିଲେଟି ସେ ବଞ୍ଚିବ ।୨୬
ହେ ମନ ଆଜ୍ଞାକୁ ତୁ ଚିହ୍ନ
କେବେ ନ ମରିବୁଟି ପୁଣ ।୨୭
ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ଯିବେ
ସଂସାରରେ କେହି ନ ରହିବେ ।୨୮
କେବଳ ଆଜ୍ଞା ମାତ୍ର ଥିବ
ପୃଥିବୀ ପ୍ରଳୟ ହୋଇବ ।୨୯
ଯେ ଜନ ଆଜ୍ଞାକୁ ଚିହ୍ନିବେ
ସେ ଜନ ପ୍ରଳୟେ ନ ଯିବେ ।୩୦
ଅକ୍ଷୟ ପିଣ୍ଡ ସେହୁ ଜାଣ
ପ୍ରଳୟ ହେବ କାହୁଁ ପୁଣ ।୩୧
ବୃକ୍ଷ ପାଷାଣ ତରୁ ତୃଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାଶ ଯିବେ ପୁଣ ।୩୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ଅଇତ ଯାତ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ହୁଅନ୍ତି ହତ ।୩୩
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ବୃକ୍ଷ ଯେତେ
ଆଜ୍ଞାରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୩୪

ଆଜ୍ଞାରୁ ପୁଷ୍ପ ଯେ ଫୁଟନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଫଳ ଯେ ଫଳନ୍ତି ।୩୫
ଆଜ୍ଞାରୁ କାହିଁ ବାସକରେ
କାହିଁବା ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବସ୍ତୁରେ ।୩୬
ଅଜ୍ଞାରୁ ଷଡ଼ ଋତୁ ହେଲ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ କଲ ।୩୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ନବ ରତ୍ନ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ କହି ।୩୮
ମେରୁଠାରୁ ଯେବେ ପର୍ବତ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ୩୯
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହି ।୪୦
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୪୧
ସିଂହରୁ କୀଟ ଯାଏ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ଜାତ କହି ।୪୨
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଛନ୍ତି ସେ ସର୍ବ ।୪୩
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୪୪
ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଏମାନ ଭିଆଣ ।୪୫
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ଜାତ ହୋଇ ।୪୬
ଚଳନ୍ତା ବୈଦ କୋଟି ହିନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଏମାନେ ଚଳନ୍ତି ।୪୭
ନିଶ୍ଚଳ ବୈଦ କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନ ଚଳଲେ ସେହି ।୪୮
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହିନ୍ତି
ଆଜ୍ଞାରୁ ସେମାନେ ଉଡନ୍ତି ।୪୯
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଘେନି ବୁଡି ରହି ।୫୦
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ୍ମିଲେଟି ପୁଣ ।୫୧
ଯେ କାଳେ ପୃଥିବୀ ନ ଥାଇ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ନେହି ନାହିଁ ।୫୨
ସେ କାଳେ ମହାଶୂନ୍ୟ ଥିଲା
ଶୂନ୍ୟରୁ ଅଜ୍ଞା ପ୍ରକାଶିଲ ।୫୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ପୃଥିବୀ ହୋଇଛି
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ସଞ୍ଚି ।୫୪
ଅଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ଜାତ ହେଲେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବେ ଲୀଳା କଲେ ।୬୫
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜାତ ହେଲେ ପୁଣ ।୫୬
ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞାର ମହିମା
କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ।୫୭
ସମୁଦ୍ର ବାଲି ଗଣି ହେବ
ଅଜ୍ଞା ମହିମା କେ କହିବ ।୫୮
ଆଜ୍ଞା ମହିମା ଭବେ ରସ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୯
ଆଜ୍ଞାର ମହିମା ଅପାର
ସୁଜନେ ଏହା ହେତୁ କର ।୬୦

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଆଜ୍ଞା କର
ଆଜ୍ଞାକୁ ଛାଡ଼ିବ ପାମର ।୧
ଆଜ୍ଞାକୁ କେମନ୍ତେ ଛାଡ଼ିବ
ଏ ଭାଷା ମୋତେ କହି ଦେବ ।୨
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଚିହ୍ନ ହୋ ବହନ ।୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜଳ ସ୍ଥଳାନଳ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସପତ ପାତାଳ ୪
ଆଜ୍ଞାରୁ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ କହି
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦେବ ଲୋକ ହୋଇ ।୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ତପ ଲୋକ କଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ଭବ ଲୋକ ହେଲା ।୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ସ୍ୱର ଲୋକ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ ଲୋକ କହି ।୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ଭୁବ ଲୋକ କଲା
ଶୁଣ ସୁମନେ ତାର ଲୀଳା ।୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ଗ୍ରହଗଣ ମାନ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଯମଗଣ ପୁଣ ।୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ଭୂତଗଣ କହି
ଆଜ୍ଞାରୁ ପିତୃଗଣ ହୋଇ ।୧୦
ଆଜ୍ଞାରୁ ଯୋଗୀଗଣ କଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ପ୍ରେତଗଣ ହେଲା ।୧୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅପସରା ଗଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ରୁଦ୍ରଗଣ ଜାଣ ।୧୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ପିଶାଚଙ୍କ ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାଗ ଗଣ ପୁଣ ।୧୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ବସୁ ଗଣ କଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ତାରାଗଣ ହେଲା ।୧୪
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦେବଗଣ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନରଗଣ କହି ।୧୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ସୁରଗଣ ହେଲା
ଆଜ୍ଞା ଅସୁରଗଣ କଲା ।୧୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ଯୋଗୀଗଣ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ପ୍ରକୃତି ଗଣହିଁ ।୧୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ଚରାଚର ପୁଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସବୁଠି ଭିଆଣ ।୧୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ମହାମନ୍ତ୍ର କଲା
ଶୁଣ ସୁମନେ ତାର ଲୀଳା ।୧୯
ଗାୟତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀ ଆଜ୍ଞାରୁ
ବ୍ରହ୍ମ ସାବିତ୍ରୀ ଯେ ତହିଁରୁ ।୨୦
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର
ଶୁଣ ସୁମନେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।୨୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର କ୍ଲୀଁ
ଦେବତା ଭୋଗ ତାରେ ହୋଇ ।୨୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମନ୍ତ୍ର ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଯନ୍ତ୍ର ପୁଣ ।୨୩
ନାନା ଔଷଧି ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ନାନା ମୌଷଧି ଆଜ୍ଞା ହୋଇ ।୨୪
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଯୋଗ ଜନ୍ମ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ସିଦ୍ଧି ପୁଣ ।୨୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଧ୍ୟାନ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଆସନ ହିଁ ।୨୬

ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମାଳ ଶୁଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଜପ ପୁଣ ।୨୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ନାମ ହୋଇ
ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୨୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ବୃକ୍ଷ କଲେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଫୁଲ ଯେ ଫୁଟିଲେ ।୨୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ପୁଷ୍ପ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଫଳ କହି ।୩୦
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମୂଳ କଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଚେର ହେଲା ।୩୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମାଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ବାଲି କହି ।୩୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଗୋଡ଼ି କଲା
ନାନା ପଥର ବୋଲାଇଲା ।୩୩
ଅଷ୍ଟ ଧାତୁରେ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ
ଆଜ୍ଞାରୁ ହୋଇଲେଟି ସର୍ବ ।୩୪
ଆଜ୍ଞାରୁ ନବରତ୍ନ ହେଲା
ନାନା ପଦାର୍ଥ ବୋଲାଇଲା ।୩୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ବସ୍ତ୍ର କହି
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ରଙ୍ଗ ହୋଇ ।୩୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ଦଶ ରଙ୍ଗ ହେଲା
ନାନା ବର୍ଣ୍ଣରେ ଭିଆଇଲା ।୩୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ଚାରିବେଦ ହୋଇ
ନାନାଦି ଶାସ୍ତ୍ର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।୩୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ବେଦାନ୍ତଟି ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ।୩୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ଯୋଗାନ୍ତଟି ହେଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାଗାନ୍ତ ଜନ୍ମିଲା ।୪୦

ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଗ୍ରନ୍ଥ ହୋଇ
ନବ ନାଟକ ଲୀଳା କହି ।୪୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମନ୍ତ୍ର କଲା
ବେଦ ବିଦ୍ୟା ଜ୍ୟୋତିଷ ହେଲା ।୪୨
ଏମନ୍ତେ ନାନା ଗୀତ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହି ।୪୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ଷଡ଼ ରସ କଲା
କଷା ମଧୁର ଯେ ହୋଇଲା ।୪୪
ଆମ୍ବିଳ ପିତା କ୍ଷାର ହୋଇ
ରାଗ ଆଜ୍ଞାରୁ ଜାତ କହି ।୪୫
ନାନାଦି ଭୋଗ ଯେ ଆଜ୍ଞାରୁ
ଘୃତ ବାହାର ଯେ କ୍ଷୀରରୁ ।୪୬
ତିଳରେ ତୈଳ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ମାଛି ମୁଖରେ ମଧୁ ଥୋଇ ।୪୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ଇକ୍ଷୁରେ ଅମୃତ
କାଷ୍ଠରେ ଅଗ୍ନି ଯେ ସମ୍ଭୂତ ।୪୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ସବୁ ଯେ ଭିଆଣ
ନାନାଦି ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁ ପୁଣ ।୪୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ସର୍ପ ହେଲେ
ନାନାଦି ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ କଲେ ।୫୦
ଆଜ୍ଞା ବରାହ ମୃଗ ହୋଇ
ଶଶା କୁରଙ୍ଗ ମର୍କଟହିଁ ।୫୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ହସ୍ତି ଘୋଡ଼ା କଲା
ସିଂହ ଶୃଗାଳ ଗଧ ହେଲା ।୫୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ଗାଈ ଯେ ମଇଁଷି
ଛେଳି ମେଣ୍ଢା ଘୁଷୁରି ମିଶି ।୫୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ମୂଷା ବେଙ୍ଗ ଜାଣ
ଏଣୁଅ ଝିଟିପିଟି ପୁଣ ।୫୪

ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ବସ୍ତୁ କଲା
କୁମ୍ଭୀର ଝିଆ ନାଡ ହେଲା ।୫୫
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ମୀନ ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ପୋକ କହି ।୫୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଜନ୍ତୁ ହେଲେ
ନାନା ମାଛି ଡାଏଁଶ କଲା ।୫୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ରୂପ ହୋଇ
ନାନା ଜନ୍ଦା ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଉଇ ।୫୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ବରଡ କୁକୁର
ଗେଣ୍ଡା କୋଚଆ ଚରଚର ।୫୯
ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଯେତେ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ ।୬୦
କାଠରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଜାତ ପୁଣ ।୬୧
ହେ ମନ ଆଜ୍ଞାକୁ ତୁ ଚିହ୍ନ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସବୁଟି ଭିଆଣ ।୬୨
ଆଜ୍ଞାରୁ ଯେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କହିଲେ ନ ସରଇ କଥା ।୬୩
ଆଜ୍ଞାରୁ ଭିଆଣ ଅଶେଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୪
ଆହେ ସୁଜନ ଜନେ ଶୁଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସବୁଟି ଭିଆଣ ।୬୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱାବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଆଜ୍ଞାକୁ ନ ଚିହ୍ନନ୍ତି କେହି ।୧
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅକ୍ଷର ଜନ୍ମିଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା କ୍ଷର ହେଲା ।୨
ଆଜ୍ଞାରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଜନ୍ମୁ ଅଛନ୍ତି ଦେହ ବହି ।୩
ଆଜ୍ଞାରୁ କୋଟି କୋଟି ମରେ
ଆଜ୍ଞାଟି ଏମନ୍ତ ବସ୍ତୁରେ ।୪
ଆଜ୍ଞାର ମହିମା ନ ଜାଣି
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଲଭନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ।୫
ଆଜ୍ଞା ନୋହିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ।୬
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ଜାତ ପୁଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସବୁ ଯେ ଭିଆଣ ।୭
ଆଜ୍ଞାରୁ ବହେଟି ପବନ
ସର୍ବ ଘଟରେ ସେ ଜୀବନ ।୮
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅଗ୍ନି ସର୍ବ ଭୂତେ
କାଷ୍ଠ ଭିତରେ ସେ ଗୁପତେ ।୯
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ
ଘଟେ, ଘଟେଟି ସେହୁ ଥାଇ ।୧୦

ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଟି ମିଥ୍ୟା
ଆତ୍ମାଟି ସତ୍ୟହିଁ ସର୍ବଥା ।୪
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ମିଥ୍ୟା ଜାଣ
ଆତ୍ମାଟି ସତ୍ୟ ଏ ପ୍ରମାଣ ।୫
ନବ ଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ମିଛ
ଆତ୍ମାଟି ସତ୍ୟ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୬
ତେତିଶ କୋଟି ଜୀବ ପୁଣ
ମିଥ୍ୟାଟି ବୋଲି ସର୍ବ ଜାଣ ।୭
ଭୂଲୋକ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ କହ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ତୁହି ।୮
ଆକାଶ ଶୂନ୍ୟ ମହାଶୂନ୍ୟ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଏହୁ ଜାଣ ।୯
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ତୁହି ।୧୦
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରାଗଣ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୧୧
ଆତ୍ମାରୁ ଏମାନେ ଜନ୍ମନ୍ତି
ସଂସାରେ ଲୀଳା କରୁଛନ୍ତି ।୧୨
ସଂସାରେ ଯେତେ ଜାତ ହୋଇ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ତୁହି ।୧୩
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ଚିତ୍ତେ ।୧୪
ଗୁଣ୍ଡାରୁ ବ୍ରହ୍ମଯାଏ ପୁଣ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୧୫
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ସତ୍ୟ ।୧୬
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ବୃକ୍ଷ ଯେତେ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣଟି ସମସ୍ତେ ।୧୭

ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ସର୍ବ ।୧୮
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ମିଥ୍ୟା ଏ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୧୯
ଆତ୍ମାରୁ ସର୍ବ ଜନ୍ମୁଛନ୍ତି
ଆତ୍ମା ହୋଇଲେ ଯେ ମରନ୍ତି ।୨୦
ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଚଳ ନିଶ୍ଚଳ
ମିଥ୍ୟାଟି ଜାଣିବ ସକଳ ।୨୧
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ପାପ ପୁଣ୍ୟ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୨୨
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ଶୁଭାଶୁଭ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ହୃଦେ ଭାବ ।୨୩
ଏ ଦେହ ମିଥ୍ୟା ତୁହି ଜାଣ
ଆତ୍ମାଟି ସତ୍ୟ ଏ ପ୍ରମାଣ ।୨୪
ନୟନେ ଦେଖୁ ଶୁଣୁ ଯାହା
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ତାହା ।୨୫
ବେଦ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଯେତେ
ମନ୍ତ୍ରମାଳା ମିଥ୍ୟା ସମସ୍ତେ ।୨୬
ତିଳକ ଭଜନ ସ୍ମରଣ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୨୭
ଯୋଗ ଜ୍ଞାନ ଧ୍ୟାନ ହିଁ ଯେତେ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ଚିତ୍ତେ ।୨୮
ବେଦାନ୍ତ ଯୋଗାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ନାଗାନ୍ତ ମିଥ୍ୟା ଏ ସମସ୍ତ ।୨୯
କାମ କନ୍ଦର୍ପ ମୃତ୍ୟୁ କାଳ
ଜାଣଟି ଏ ମିଥ୍ୟା ସକଳ ।୩୦
ନବ ଗ୍ରହ ତ୍ରିବେଣୀ ଧାର
ଜାଣିବୁ ମିଥ୍ୟା ଏ ନିକର ।୩୧

ଷଡ଼ ରିପୁ ଯେ ପାଞ୍ଚ ମନ
ମିଥ୍ୟା କରଣ ବୁଝ ଘେନ ।୩୨
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ଯେ ହୋଇ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ବୁଝ ।୩୩

ପଞ୍ଚାଶ ଦଳ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ
ଚୌଷଠି ରୋଗ ମିଥ୍ୟା ପୁଣ ।୩୪
ସାତସ ବାସ୍ତରି ନାଡ଼ି ହିଁ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ବୁଝ ।୩୫
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ଯେ ନିଦ୍ରା ଭୟ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ କହ ।୩୬

ହିଂସା ମାୟା ମୋହଟି ରାଗ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଭାବ ।୩୭
ମିଥ୍ୟା ଅଣରୂଣ ପବନ
ଆତ୍ମାଟି ସତ୍ୟ ଏ ପ୍ରମାଣ ।୩୮
ଆତ୍ମାରୁ ସର୍ବେ ଜାତ ହୋଇ
ଆତ୍ମା ବ୍ୟତୀତ କେହି ନାହିଁ ।୩୯

ରାତ୍ର ଦିବସ ଯେ ଗ୍ରୀଷମ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ବୁଝ ଜାଣ ।୪୦
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ହୋଇ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ବୁଝ ।୪୧
ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ ଯେ ଷଡ଼ ଋତୁ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ହେତୁ ।୪୨

ଷଡ଼ ରସ ଯେ ନବ ରତ୍ନ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ମନେ ଘେନ ।୪୩
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ ପାତାଳ ଭୂଇଁ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଏହା କହି ।୪୪
ସପ୍ତ ପାତାଳ ମିଥ୍ୟା ପୁଣ
ନ ଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ ।୪୫

ଦେବଗଣ ସୁରଗଣହିଁ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ ବୁଝ ।୪୬
ନର ଗଣ ରାକ୍ଷସ ଗଣ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଜାଣ ।୪୭
ଯୋଗିଣୀ ଗଣଟି ମିଥ୍ୟା କହି
ପିତୃ ଗଣଟି ଅବା କାହିଁ ।୪୮

ପିଶାଚ ଗଣ ନାଗଗଣ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଜାଣ ।୪୯
ଗ୍ରହଗଣ ଯମଗଣ ହିଁ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ ବୁଝ ।୫୦
ଋଷିଗଣ ଯେ ଯୋଗୀଗଣ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ବୁଝି ଜାଣ ।୫୧

ବସୁ ଗଣ ରୁଦ୍ରଗଣ ହିଁ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ କହି ୫୨
ମିଥ୍ୟାଟି ଭୂତ ପ୍ରେତ ଗଣ
ଅପ୍ସରା ଗଣ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ ।୫୩
ତପ ଲୋକ ଦେବ ଲୋକ ହିଁ
ଏ ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ଜାଣ ବୁଝ ।୫୪

ପୃଥ୍ୱୀ ଜଳ ସ୍ଥଳ ଅନଳ
ମିଥ୍ୟାଟି ଜାଣିବ ସକଳ ।୫୫
ଋଗ ମେଘଟି ଋର ବେଦ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଭେଦ ।୫୬

ଆକାଶୁ ମହୀ ଯାଏ ପୁଣ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୫୭
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ବୁଝ
ମିଥ୍ୟା ବୋଲଣ ଜାଣ କହି ।୫୮
କେବଳ ଆତ୍ମା ମାତ୍ର ସତ୍ୟ
ଆତ୍ମାରୁ ସର୍ବେ ହେଲେ ଜାତ ।୫୯

ଆଜ୍ଞାରୁ ସଂସାର ସାଗର
ସ୍ଥାବର ଯେତେ ଚରାଚର ।୭୦
ହେ ମନ ଆଜ୍ଞାରୁଟି ସର୍ବ
ଆଜ୍ଞାହୁଁ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଦେବ ।୭୧
ଆଜ୍ଞା ଈଶ୍ବର ରସେ ରସ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୭୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ସର୍ବ ମିଥ୍ୟା ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣ ।୭୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ବାଣୀ
ଆଜ୍ଞା କେ ଦେଉ ଅଛୁ ପୁଣି ।୧
ତାହାର ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି କହ
ଯେବେ ତରିବ ମାୟା ମୋହ ।୨
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ପୁଣି ।୩
ତାହାର ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି ମୁହିଁ
ଏ ଦେହେ ଜାଣିବଟି କାହିଁ ।୪
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ମୁଁ ଅଇଲି
ଏ ଦେହେ ଆଉ ପାଶୋରିଲି ।୫
ସେ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ଅଛି
ଏ ଦେହେ ବାସ ମୁଁ କରୁଛି ।୬
ସେ ଆଜ୍ଞା ହେବ ଯେଉଁ ଦିନ
ଏ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯିବ ପୁଣ ।୭
ଏ ଦେହ ଯେବେ ଛାଡ଼ି ଯିବ
ସେ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି ମୁଁ ଜାଣିବ ।୮
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ବ୍ରହ୍ମା
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଜନମ ସିନା ।୯
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଜନ୍ମ କହି ।୧୦
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଶିବ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ୍ମି ଅସମ୍ଭବ ।୧୧
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମିଛି ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।୧୨
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ଜନ୍ମଇ ।୧୩
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜନ୍ମି ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୁଣ ।୧୪
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ମେଘ ଜନ୍ମ ପୁଣ ।୧୫
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ବେଦ ଯେ ଜନ୍ମଇ ୧୬
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଜାଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଭକତି ଜନ୍ମିଣ ।୧୭
ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଗ୍ରନ୍ଥ
ଆଜ୍ଞାରୁ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ ।୧୮

ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ପୁଣ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଅକ୍ଷୟ ଜନ୍ମିଣ ।୧୯

ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ନାମ ଜନ୍ମ କହି ।୨୦

ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ପବନ ଜନ୍ମଇ ।୨୧

ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ଜାଣ
ଅଜ୍ଞାରୁ ଅଗ୍ନି ଜନ୍ମି ପୁଣ ।୨୨

ଯହିଁରୁ କୋଟି କୋଟି ହୋଇ
ଆଜ୍ଞାରୁ ଜଳ ଜାତ କହି ।୨୩

ଏମନ୍ତେ ସେ ସ୍ଥାନ ମହିମା
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଜଗ ସୀମା ।୨୪

ତାହାର ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିତି କେହି
ଜାଣିବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ନାହିଁ ।୨୫

ଆସଇ କେଉଁ ରୂପ ହୋଇ
ଯାଇଟି କେହି ନ ଜାଣଇ ।୨୬

ଆସିବା କଥା ଯେ ଜାଣିବ
ଯିବା କଥାନ୍ଟି ବୁଝି ଥିବ ।୨୭

କି ରୂପେ ଦେହ ଧରି ଥାଇ
କି ରୂପେ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯାଇ ।୨୮

କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଆସିଥିଲ
କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ସେହୁ ଗଲ ।୨୯

ଏ ଦୁଇ କଥା ଯେ ଜାଣିବ
ସେ ସ୍ଥାନ ମହିମା କହିବ ।୩୦

ହେ ମନ ତୁହି ପଚାରିଲୁ
ସେ ସ୍ଥାନ ମହିମା ଶୁଣିଲୁ ।୩୧

ସେ ସ୍ଥାନ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ
ଏ ଦେହ ଥାଇ ମୁଁ ଭ୍ରମଇ ।୩୨

ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ଏଥୁ ଯିବ
ସେ ସ୍ଥାନ ଭିତରେ ପଶିବ ।୩୩

ତୁହିତ ମୋର ସଙ୍ଗେ ଥିବୁ
ଅବଶ୍ୟ ସେ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବୁ ।୩୪

ପ୍ରକୃତି ଗଣ ଯେ ମରିବ
ଦେହଟି ମାଟିରେ ମିଶିବ ।୩୫

ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
ଏ ଦେହ ରହିବ କେସନ ।୩୬

ଏଦେହେ ଦନା କେତେ ତୁହି
ଲୀଳା ତୁ କର ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୩୭

ହେ ମନ ତୁହି ନାଶ କରୁ
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗେ ତୁ ବହରୁ ।୩୮

ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ତୁହିତ ମୋତେ ଫାନ୍ଦ କହି ।୩୯

ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତୁ ଭ୍ରମିଲୁ
ମୋତେ ମାରିବାକୁ ପାଞ୍ଚିଲୁ ।୪୦

ତୁହି ମୁହିଁଟି ଏକ ଦେହୀ
ମାୟାରେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ।୪୧

ମାତା ପିତା ସଙ୍ଗମ କାଳେ
ତୁହି ମୁହିଟି ଏକା ବେଳେ ।୪୨

ଆଜ୍ଞାରୁ ଆମ୍ଭେ ଜାତ ହୋଇ
ଗର୍ଭରେ ଦଶମାସ ରହି ।୪୩

ପୁଣି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜନ୍ମ ହୋ କୋଇଲେ ।୪୪

ଗର୍ଭରୁ ପଡ଼ିଣ ପୃଥ୍ୱୀରେ
ଆଜ୍ଞାତ ଛାଡ଼ିଲୁ ମାୟାରେ ।୪୫

ମୁହିଁ ତୋ ସଙ୍ଗେ ଧନ୍ଦ ହେଲି
ସେ ଆଜ୍ଞା ମୁହିଁ ପାଶୋରିଲି ୪୬

ତେଣୁ ହୋଇଲ ହତଜ୍ଞାନ
ହେ ମନ ଶୁଣ ସାବଧାନ ।୪୭
ତୋତେ ମୁଁ ରାଜ ପଣ ଦେଲି
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ସମର୍ପିଲି ।୪୮
ବୋଇଲି ଏହାଙ୍କୁ ପୋଷିବୁ
କଛୁ କଛୁ ଆହାର ଦେବୁ ।୪୯
ଏମନ୍ତ କହି ମୁଁ ରହିଲି
ତୋତେ ମୁଁ ଦେହ ସମର୍ପିଲି ।୫୦
ତୁହି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥାଇ
ଦେହକୁ ନାଶୁଅଛୁ ତୁହି ।୫୧
ବହୁତ ଖାଇବାକୁ ଦେଲୁ
ତାଙ୍କ ମହିମା ନ ଜାଣିଲୁ ।୫୨
ଆହାର ଖାଇ ମତ୍ତ ହେଲେ
ଜଣ ଜଣକେ ପାଞ୍ଚ କଲେ ।୫୩
ତାହାଙ୍କ ବଳ ଯେ ଅଶେଷ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୪
ସୁଜନ ଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ପ୍ରକୃତି ମହିମା ଏସନ ।୫୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ମୁଁ ପୁଣି ।୧
ହେ ପ୍ରଭୁ ଜଗତ ଜୀବନ
ଏହାଙ୍କୁ ଛୁଣିବି କେସନ ।୨
ହେ ମନ ତୁହି ଏବେ ରହ
ଅଳ୍ପ ଆହାର ତୁହି ଦିଅ ।୩
ଆହାର ଖାଇ ତାଙ୍କ ବଳ
ଦେହ ନାଶନ୍ତି ଯେ ସକଳ ।୪
ହିଂସା ରଗଟି ମୋହ ମାୟା
ଏହାଙ୍କୁ କେବେ ନାହିଁ ଦୟା ।୫
ମିଥ୍ୟା ଅସତ୍ୟ ତମ କାମ
ମିଳିଭ କ୍ରୋଧଟି ଚନ୍ତା ମନ ।୬
କୁ ବୁଦ୍ଧି କୁ ବଚନ ହୋଇ
କୁଟ କପଟ ଜାଣ ତୁହି ।୭
କୁଟିଳ କୁଜନ ଦୁର୍ଜନ
ବିତର୍କ ଅହଙ୍କାର ପୁଣ ।୮
ଦୁଃଖ ଦୁଷ୍ଟ କୁଜ୍ଞାନ ମନ୍ଦ
ପାପ ବିଷୟ ବାଦ ଦ୍ୱନ୍ଦ ।୯
ଟାହି ଟାପରି ଶୁଣ ତୁହି
ଅପର୍ତ୍ତ୍ୟା ଦର୍ଣ୍ଡିଆ ଯେ ହୋଇ ।୧୦
ଅସାଧୁ କୁସାଧୁ ଚଞ୍ଚଳ
ଅଧର୍ମ ଅଶୁଭ ନର୍ମିଳ ।୧୧
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ଯେ ଦୁର୍ବାସନା
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଅବଗୁଣ ସିନା ।୧୨

ଆହାର ନିଦ୍ରା ଭୟ ହୋଇ
ମୈଥୁନ ବାୟୁ ନାଶେ ଦେହୀ ।୧୩
ଏମନ୍ତ ରୋଗ ଯାଙ୍କ ମୂଳେ
ଦେହ ନାଶନ୍ତି ଅବହେଳେ ।୧୪
ଏକାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିୟେ ଥାନ୍ତି
ଚେଷ୍ଟାର ସଙ୍ଗେ ହେ ଚଳନ୍ତି ।୧୫
ତ୍ରିଗୁଣ ପାଞ୍ଚ ମନ ସଙ୍ଗେ
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ତରଙ୍ଗେ ।୧୬
ଏ ଦେହେ ଯେତେ ସୈନ୍ୟ ଛନ୍ତି
କହୁଁ ନସରେ ତାଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ।୧୭
ଜଣ ଜଣକେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
ମାରନ୍ତି ଓପ୍ରୋଧ ନ କରି ।୧୮
ଏହାଙ୍କୁ ଆହାର ତୁ ଦେଇ
ପୋଷିଲୁ ଦୟା ଭାବ ବହି ।୧୯
ଆହାର ଖାଇ ମତ୍ତ ହେଲେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାନା କଷ୍ଟ ଦେଲେ ।୨୦
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ତୁମ୍ଭ ମୁହିଁ
ଏ ଦେହ ଧରିଣ ଅଛଇ ।୨୧
ଆଜ୍ଞା ପାଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଯିବା
ପ୍ରକୃତି ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିବା ।୨୨
ଏମାନେ ସର୍ବେ ନାଶ ଯିବେ
ଦେହକୁ କେହି ନ ରଖିବେ ।୨୩
ଦେଖ ଅଜ୍ଞାନ ଯାଙ୍କ ମତି
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମାରି ଲୋଡ଼ୁ ଛନ୍ତି ।୨୪
ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଗଣ ଯେବେ ହେବା
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଦେହ ଛାଡ଼ିବା ।୨୫
ଦେହ ପୃଥ୍ୱିରେ ପଡ଼ି ଥିବ
ବଚନେ କାହିଁ ଯେ ହଜିବ ।୨୬

କଣ୍ଠେ ଶବଦ ଯିବ କାହିଁ
ନୟନ ଜ୍ୟୋତି ହତ ହୋଇ ।୨୭
ନାସାର ପବନ ହଜିବ
ଦେହଟି ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହେବ ।୨୮
ଖଞ୍ଜାକୁ ଖଞ୍ଜା ନ ଚଳଇ
ଚଳିବା ଲୋକ ଗଲା କାହିଁ ।୨୯
ଶବଦ ନିଶବଦ ହେବ
ରକ୍ତ ମାଂସଟି ମିଳିଯିବ ।୩୦
ଏ ଯେ ପ୍ରକୃତି ଗଣମାନେ
କାହିଁ ରହିବେ କେଉଁ ସ୍ଥାନେ ।୩୧
ଏହା ନଜାଣି ମୂର୍ଖ ପଣ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁଣ ।୩୨
ଅକ୍ଷୟ ଦେହ ଆମ୍ଭ ହୋଇ
ଖଡ଼ଗେ କେବେ ନ ଛିଡ଼ଇ ।୩୩
ଅଗ୍ନିରେ ନ ପୋଡ଼ଇ ପୁଣ
ଜଳରେ ନ ବୁଡ଼ଇ ଜାଣ ।୩୪
ପବନେ କେବେ ନ ଉଡ଼ଇ
ଛିଡ଼ିବା ବଢ଼ିବା ନୁହଇଁ ।୩୫
ଶୁଖଇ ନାହିଁ ସଦାକାଳେ
ନବ ଯୁବାଟି ସବୁ ବେଳେ ।୩୬
ଶରୀର ବଢ଼ଇ ଛାଡ଼ଇ
ପ୍ରକୃତି ବଳେ ବାସ ପାଇ ।୩୭
ଏହାତ ଜାଣି ନ ପାରିଲୁ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବସ ହେଲୁ ।୩୮
ତାଙ୍କୁ ଆହାର ଦେଲୁ ତୁହି
ତେଣୁଟି ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଲେ ସେହି ।୩୯
ଏବେ ତୁ ମୋର ବୋଲ ଶୁଣ
ଅଳ୍ପ ଆହାରେ ରହ ପୁଣ ।୪୦

ତାଙ୍କର ବଳ ବୀର୍ଯ୍ୟ ହର
ସର୍ବେ ଖଟିବେ ତୋ ପୟର ।୪୧
ନିର୍ବଳ ହେବ ତାଙ୍କ ଦେହୀ
ସର୍ବେ ରହିବେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ।୪୨
ତେବେଟି ଏ ଦେହ ରହିବ
ଛୁଟିବା ବଢ଼ିବା ନୋହିବ ।୪୩
ନବ ଯୁବାହି ସବୁଦିନ
ଆମ୍ଭର ପ୍ରାପ୍ୟ ହେବୁ ପୁଣ ।୪୪
ଅକ୍ଷୟ ଅମର ହୋଇବ
ପ୍ରଳୟ କାଳେ ସେ ନଯିବ ।୪୫
ହେ ମନ କହିଲି ନିକର
ପାରିଲେ ରଖ ଏ ଶରୀର ।୪୬
ମନ ବୋଲଇ ସ୍ୱାହି ସ୍ୱାହି
ଦୟା ତୁ କର ଭବଗ୍ରାହୀ ।୪୭
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେ ନଥିଲେ
ଏହାଙ୍କୁ କେ ଜାଣିବ ଭଲେ ।୪୮
ଏବେ କଞ୍ଚରେ ଦୟାକର
ଆମ୍ଭୁତ ନାହିଁ ଯେ ମୋହର ।୪୯
ଏ ଦେହେ ରାଜପଣ ଦେଲ
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ସମର୍ପିଲ ।୫୦
ସମ୍ପତ୍ତି ପଟଳେ ପଡ଼ିଲି
ତୁମ୍ଭର ସେବା ମୁଁ ଛାଡ଼ିଲି ।୫୧
ହେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷ
ଅର୍ଜିତ ଦାସ ରହୁ ପାଶ ।୫୨
ଆହେ ସୁଜନ ଜନେ ଶୁଣ
ମହୀମଣ୍ଡଳେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଣ ।୫୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଡ଼୍ ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ତୁ ଏକ ଭାବ କର ପୁଣି ।୧
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାକୁ ତୁ ଜିଣିବୁ
ନିଦ୍ରା ଭୟକୁ ତୁ ଛାଡ଼ିବୁ ।୨
ତେବେ ପ୍ରକୃତିଗଣ ମାନ
ଜଣି ଦେଖିବୁଟି ସମାନ ।୩
ତୁଚ୍ଛ ମୁହିଁଟି ତୁଚ୍ଛ ସେହି
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ କହି ।୪
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ସମାନ ଦେଖିବୁଟି ସର୍ବ ।୫
ଗୃଣ୍ଡାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ତୁହି
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ କହି ।୬
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ସମାନ ଦେଖୁଥିବୁ ତୁତ ।୭
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ସମାନ ଦେଖୁଥିବୁ ନିତ୍ୟେ ।୮

ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ସମାନ ଦେଖିବୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୯
କୀଟରୁ ସିଂହ ଯାଏ ଜୀବ
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ କୃଷ୍ଣ ।୧୦
ରୂପାରୁ ଲୁହା ପରିଯନ୍ତେ
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ ଶିବତ୍ୱ ।୧୧
ହୀରାରୁ ସୁନା ପରିଯନ୍ତେ
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖେ ନିତ୍ୟେ ।୧୨
ଆମ୍ବିଳୁ ରାଗ ଯାଏ ପୁଣ
ଭିନ୍ନ ନ କରି ଦେଖ ସମ ।୧୩
ନୀଳରୁ ରଙ୍ଗ ଯାଏ କହି
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ ଜୀବ ।୧୪
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ପରିଯନ୍ତେ
ସମାନ ଦେଖୁଥିବୁ ନିତ୍ୟେ ।୧୫
ପୃଥିବୀ ପର୍ବତେ ସହିତ
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୧୬
ଆକାଶ ପ୍ରାପ୍ତେ ଜୀବ ରହି
କାହିଁ ନ ଲଗି ବୁଲୁଥାଅ ।୧୭
ଅଗ୍ନି ପ୍ରାପ୍ତେ ସର୍ବ ଭର୍ତ୍ତି ବୁ
ବାଛି ବିଚାର ନ କରିବୁ ।୧୮
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତେ ଜୀବ
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖ କହି ।୧୯
ଜଳ ପବନ ପ୍ରାପ୍ତେ ପୁଣ
ସମାନ ଦେଖ ହୋ ବନ୍ଧନ ।୨୦
ଏକ ବ୍ରହ୍ମଟି ସର୍ବ ଦେହେ
ସକଳ ଘଟେ ପୂରି ରହେ ।୨୧
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ଭିନ୍ନ ନୋହି
ଶୁଣ କହିବି ତୋତେ ମୁହିଁ ।୨୨
ଗାଈଟି ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ଧରେ
କ୍ଷୀର ତା ଏକଇ ପ୍ରକାରେ ।୨୩
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଣ୍ଡାଏ ଆଣିବା
ନାନା ଅଳଙ୍କାର କରିବା ।୨୪
ତାହାକୁ ଏକ ଠାବ କରି
ଆଞ୍ଚଟି ଦେବା ଅଗ୍ନି ଭରି ।୨୫
ଭିନ୍ନଟି କେବେ ନ ଦିଶଇ
ଏକ ବ୍ରହ୍ମଟି ସର୍ବ ଦେହୀ ।୨୬
ଲକ୍ଷେ ପାଣି କୁମ୍ଭ ରଖିବା
ଲକ୍ଷେ ଲୋକଟି ଯେ ଚାହିଁବା ।୨୭
ଏକା ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଲକ୍ଷେ ହୋଇ
ଚାହାନ୍ତେ ସର୍ବ ଘଟେ ସେହି ।୨୮
ଏହି ରୂପେଟି ଆତ୍ମା ଥାଇ
ଭିନ୍ନ ତୁ ନ କରିବୁ କାହିଁ ।୨୯
ରବି ଶଶିଟି ସ୍ୱର୍ଗ ଏକ
ସମାନ ଦେଖ ସ୍ୱର୍ଗ ଲୋକ ।୩୦
ଆଉ ଉପମା ତୋତେ ଦେବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।୩୧
ଦୀପ ଗୋଟିଏ ଜାଳି ଦେବା
ଲକ୍ଷେ ବଳିତା ଯେ ଆଣିବା ।୩୨
ଲଗାନ୍ତେ କେତେ ନ ସରଇ
ସେହି ଶିଖାଟି ଜଳୁ ଥାଇ ।୩୩
ସର୍ବ ଘଟରେ ଏକ ବ୍ରହ୍ମ
ଏହା ତୁ ଚିତ୍ତେ ଅନୁମାନ ।୩୪
ଜୀବଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ଅଛି
ତୋତେ ତୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରୁଛୁ ।୩୫
ତୋତେ ତୁ ଚିହ୍ନି ଏବେ ରହ
ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖେ ଥାଅ ।୩୬

ଏ ଭାବେ ତୁହି ଯେ ରହିବୁ
କାହାକୁ ମନେ ନଗଣିବୁ ।୩୭
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ରେଣୁ ପ୍ରାୟେ
ତୋତେ ଦଶିବ ମୁହିଁ କହେ ।୩୮
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ତୋର ତହିଁ
ଦଶିବେ ଦୀପ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ।୩୯
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହିତେ ହଳପାଣି
ତୋତେ ସରି ନୋହିବେ ପୁଣି ।୪୦
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ହିଁ ପୃଥ୍ୱୀ ଜାଣ
କେହି ନୋହିବେ ତୋତେ ସମ ।୪୧
ଇନ୍ଦ୍ର କୁବେର ଯେ ବରୁଣ
ବୋଲିବୁ ନାର୍ଢ ନ ଏ ପୁଣ ।୪୨
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଥୋପ ହୋଏ
କାଳ ମଣିବୁ କାଷ୍ଠ ପ୍ରାୟେ ।୪୩
ହିମାଳୟ ପର୍ବତ ଜାଣ
ଦଶିବ ଗୋଡ଼ ପ୍ରାୟେ ପୁଣ ।୪୪
ଆକାଶ ତୁଚ୍ଛ ପ୍ରାୟେ ତୁହି
ମଣିବୁ କେତେଦୂର ଏହି ।୪୫
କଳ୍ପ ବଟକୁ ଗବ ମଣ
ମର୍କଟ କାମ ଦେବ ଜାଣ ।୪୬
ତୋ ଆଗେ ବୃହସ୍ପତି ପୁଣ
ଜଡ ପ୍ରାୟେ ଦଶିବ ଶୁଣ ।୪୭
ଅଣଶ୍ବଶ ପବନ ତୁଚ୍ଛ
ମଣିବୁ ନାସା ବାୟୁ ଏଚ୍ଛ ।୪୮
ତୋତେ ସଂସାରେ ବନ୍ଧ କେହି
ନୋହିବେ ଶୁଣ ମୁଁ କହଇ ।୪୯
ଅଗ୍ନିରେ କେବେ ନ ପୋଡ଼ିବୁ
ଜଳରେ କେବେ ନ ବୁଡ଼ିବୁ ।୫୦
ହାଣିଲେ କାଟିବଟି ନାହିଁ ।
ପବନେ ଉଡ଼ିବୁଟି କାହିଁ ।୫୧
ସର୍ବ ତୁ ଦେଖୁଥିବୁ ପୁଣ
ତୋତେ କେ ନ ଦେଖିବେ ଜାଣ ।୫୨
ଏ ଭାବ କେହି ନଜାଣନ୍ତି
ନାନା କର୍ମରେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ।୫୩
ହେ ମନ ଏହି ଭାବ କର
ଯେବେ ରଖିବୁ ତୋ ଶରୀର ।୫୪
ନୋହିଲେ କେବେ ନରହଇ
ମନ ବୋଲଇ ସାହି ସାହି ।୫୫
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ
ଖଣ୍ଡ ଅର୍ଜିତ ଦାସ କ୍ଳେଶ ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ମାନେ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଚିନ୍ତ ସର୍ବ ଜନେ ।୫୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଡ଼ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ବ୍ରହ୍ମତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ଭବସାହି ।୧
ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଦୟା ତୁ କର ଦେବରାଜ ।୨

ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ବ୍ରହ୍ମାଶିବ
ଦୟା ତୁ କର ସର୍ବ ଦେବ ।୩
ହେ ଜୀବ ପରମ ତୁ ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪
ହେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୫
ହେ ଜଳ ଅଗ୍ନି ତୁ ପବନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୬
ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଜଗତ୍‌କର୍ତ୍ତା
ଦୟା ତୁ କର ସର୍ବଦାତା ।୭
ଆହେ ତ୍ରିଭୁବନ ଗୋସାଇଁ
ଦୟା କରହେ ମୋତେ କହ୍ନ ।୮
ଆହେ ହେ ତ୍ରିଭୁବନ ପତି
ଦୟା ତୁ କର ଦାଶରଥି ।୯
ଆହେ ହେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର
ଦୟା ତୁ କର ଚକ୍ରଧର ।୧୦
ଆହେ ତୁ ଅନନ୍ତ ମୂରତି
ଦୟା ତୁ କର ପ୍ରାଣପତି ।୧୧
ଆହେ ଅନନ୍ତ ତୁ ଈଶ୍ୱର
ଦୟା ତୁ କର ପୀତାମ୍ବର ।୧୨
ଆହେ ହେ ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷ
ଦୟା ତୁ କର ପୀତବାସ ।୧୩
ଆହେ ଅରୂପ ଚିନ୍ତାମଣି
ଦୟା ତୁ କର ଚକ୍ରପାଣି ।୧୪
ଆହେ ଅଚ୍ୟୋତ ତୁ ଅନନ୍ତ
ଦୟା ତୁ କର ଭଗବନ୍ତ ।୧୫
ଆହେ ଅଜପା ହୃଷୀକେଶ
ଦୟା ତୁ କର ପୀତବାସ ।୧୬

ଆହେ ହେ ବିଷ୍ଣୁ ଗଭ ତୁମ୍ଭେ
ଦୟା ତୁ କର ଯଦୁ ସାଇଁ ।୧୭
ଆହେ ଅନାଥ ନାଥ ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୮
ଆହେ ହେ ଶରଣ ପଞ୍ଜର
ଦୟା ତୁ କର ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ।୧୯
ଆହେ ହେ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ
ଦୟା ତୁ କର ନାରାୟଣ ।୨୦
ଆହେ ଚୌବର୍ଗ ଦାତା ତୁମ୍ଭେ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ଦୟା କହ୍ନ ।୨୧
ଆହେ ହେ ପତିତପାବନ
ଦୟାକର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ।୨୨
ଆହେ ହେ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ଶୁଣ
ଶରଣ ରଖ ହେ ଜୀବନ ।୨୩
ଆହେ ହେ ଜଗତ ସୋଦର
ମୋ ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର ।୨୪
ଆହେ ହେ ହରଣ କରତା
ଦୟାତୁ କର ମାତା ପିତା ।୨୫
ଆହେ ଆକାଶ ମହୀଧର
ଦୟା ତୁ କର ଦେବବର ।୨୬
ହେ କୃଷ୍ଣ ଚାରି ବେଦ ତୁମ୍ଭେ
ହେ ରାମ ଦୟା କର କହ୍ନ ।୨୭
ଆହେ ହେ ମୀନ ରୂପ ଶୁଣ
ନିଦ୍ରା ଭୟକୁ ନାଶ ପୁଣ ।୨୮
ଆହେ ହେ କୂର୍ମ ରୂପ ତୁମ୍ଭେ
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାକୁ ନାଶ କହ୍ନ ।୨୯
ଆହେ ହେ ବରାହ ଯେ ରୂପ
ନାଶ ମୋହର ଯେତେ ପାପ ।୩୦

ଆହେ ହେ ନରସିଂହ ରୂପ
ଶତ୍ରୁ ମାନଙ୍କ ହର ଦର୍ପ ।୩୧

ଆହେ ବାମନ ରୂପ ତୁହି
ମାୟୂକୁ ନାଶ ମୁଁ କହଇ ।୩୨

ଆହେ ହେ ରୂପ ପର୍ଶୁ ଧର
ପ୍ରକୃତି ମାନ ନାଶ କର ।୩୩

ଆହେ ହେ ରାମ ରୂପ ତୁହି
ଶରୀର ରଖ ମୁଁ କହଇ ।୩୪

ଆହେ ତୁ ରୂପ ବଳରାମ
ଅରଣ୍ୟେ ମୋତେ ରଖ ପୁଣ ।୩୫

ଆହେ ବଉଦ୍ଧ ରୂପ ତୁହି
ବନସ୍ତେ ସାହା ହେବୁ କହି ।୩୬

ଆହେ କଲକି ରୂପ ହେବ
ମୋତେ କଳିରୁ ତୋ ରଖିବ ।୩୭

ଏମନ୍ତେ ନାନା ରୂପ ଧର
ଭକତ କଷଣରୁ ତାର ।୩୮

ଭକତେ ଆତଙ୍କେ ଡାକିଲେ
ରୂପ ଯେ ଧରୁ ତେତେବେଳେ ।୩୯

ନୋହିଲେ ରୂପ ନାହିଁ ତୋର
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ତୁହି କର ।୪୦

ଆହେ ଅଗମ୍ୟ ନାଥ ତୁହି
କରଣ କାରଣ ଯେ ହୋଇ ।୪୧

ଆହେ ଆରତ ତୁ ଜୀବନ
ଏ ଦେହେ ହେଲି ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନ ।୪୨

ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାଶୀଳ ତୁହି
ମୋତେ ନଢ଼ସୁ ନୁହଁ କହି ।୪୩

ଆହେ ହେ ପରମପୁରୁଷ
ଏ ଦେହେ ତୁହି ହେଲୁ ବାସ ।୪୪

ଏ ଦେହେ ଥାଇ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି
ତୋତେ ନ ସେବି ନାଶ ଗଲି ।୪୫

ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଶୁଣ ତୁହି
ସକଳ ଜୀବ ତୋର ଦେହୀ ।୪୬

ସକଳ ଆତଯାତ କରୁ
କାଳ ରୂପରେ ତୁ ସଂହାରୁ ।୪୭

ତୁ ନାଥ ସର୍ବ ଜୀବେ ଅଛୁ
ମୋତେ କୁ ବୁଦ୍ଧି ଯେ ଦେଉଛୁ ।୪୮

ତୋ ବିନୁ ଏଦେହେ କେ ପୁଣ
ଶାନ୍ତି କରିବ ନିରଞ୍ଜନ ।୪୯

ଆହେ ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ କହି
ଖଣ୍ଡଗିରିରୁ ନଅ ତୁହି ।୫୦

ମୋ ମନ ଭଞ୍ଜନ କରିବୁ
ଏ ସ୍ଥାନ କେବେ ଛଡ଼ାଇବୁ ।୫୧

ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେ ନୋହିଲେ
ଏ ସ୍ଥାନ ନ ଛାଡ଼ଇ ଭଲେ ।୫୨

ନମୋ ନମସ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
ତାର ବା ନ ତାର ହେ ସ୍ୱାମୀ ।୫୩

ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ ମୋତେ କେହି
ତାରିତ କେହି ନ ପାରଇ ।୫୪

ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ହେଲେ ତୋର
ସେ ଭାବେ ପଶିବ ନକର ।୫୫

ସେ ଭାବେ ପଶିଲେଟି ମୁହିଁ
ପ୍ରସନ୍ନ ହେବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୫୬

ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ସିନା
ସେ ଭାବ କରିବ ଭାବନା ।୫୭

ତେବେ ମୁଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବ
ନୋହିଲେ ଏଦେହ ଛାଡ଼ିବ ।୫୮

ହେ ପ୍ରଭୁ ହେ କାଳ ପୁରୁଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୯
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏ ଗୀତା ହୋଇଲା ବଖାଣ ।୬୦
ମୂର୍ଖ ପଣରେ ଏହା କଲି
ଏ ଦୋଷ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗିଲି ।୬୧
ଅମୃତମୟ ଗୀତା ରସ
ସୁଜନେ ଏହା ଭାବେ ପଶ ।୬୨
ଏ ଗୀତା ଭେଦ ଯେ ସାଧିବ
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ସେ ଜିଣିବ ।୬୩
ଅକ୍ଷୟେ ପିଣ୍ଡେ ସେହୁ ଜାଣ
ପ୍ରଳୟେ ନ ଯିବଟି ପୁଣ ।୬୪
ନୋହିଲେ କେବେ ଗତି ନାହିଁ
ଏ ଭାବ ଯେବେ ନ ଜାଣଇ ।୬୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ସପ୍ତବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭ
କଥାଏ ପଚ୍ଛୁଅଛି ମୁହିଁ ।୧
ମହାଶୂନ୍ୟର କଥା କହ
ମୋ ମନୁ ଶଂସୟ ଫିଟାଅ ।୨
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଅଗମ୍ୟ କଥା କେହୁ ଜାଣି ।୩
ଯହିଁରେ ଥଳକୂଳ ନାହିଁ
ମୁଁ କିସ ତୋତେ କହିବଇଁ ।୪
ଚାରି ବେଦ ଯେ ନ ଜାଣନ୍ତି
ମୁଁ କିସ କହିବି ତା ଗତି ।୫
ପବନ ତହିଁ ନ ଗମଇ
ଆନ କେ ଜାଣିବଟି କହ ।୬
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ସହିତେ
ଗମି ନ ପାରେ କହ ତୋତେ ।୭
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟହିଁ ନ ଜାଣନ୍ତି
ଆଉ କେ ଜାଣିବ ତା ଗତି ।୮
ଜଳ ଅଗ୍ନି ଯେ ନ ଭେଦଇ
ସେ ସ୍ଥାନ ଭେଦ କେ କହଇ ।୯
ଇନ୍ଦ୍ର ଧ୍ରୁବ ଯେ ତାଙ୍କ ଗଣ
ଏମାନେ ନ ଜାଣନ୍ତି ପୁଣ ।୧୦
ଅକ୍ଷର ମାନେ ନ ଗମନ୍ତି
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରହିଁ ନାହିଁ ସ୍ଥିତି ।୧୧
ଯମ ବରୁଣ ଯେ କୁବେର
ଏମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଅଗୋଚର ।୧୨
ଚାରି ମେଘହିଁ ନ ଜାଣନ୍ତି
ନ ଜାଣେ ପୁଣ ବୃହସ୍ପତି ।୧୩
ମୁନି ଗଣଙ୍କୁ ଅଗୋଚର
ଆଉ କେ ଜାଣିବ ସଂସାର ।୧୪

ତା ଗର୍ଭ କେହି ନଜାଣନ୍ତି
ବଡ଼ ସେ ତୁଚ୍ଛ ସେ ଅଟନ୍ତି ।୧୫
ମୋଟହିଁ କେତେ ସେ ହୋଇଛି
ଉଚ୍ଚହିଁ କେହି ନ ଜାଣୁଛି ।୧୬
ଲମ୍ବହିଁ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି
ସ୍ଥୋଟ ହିଁ କେହି ନ ମଣନ୍ତି ।୧୭
ହସ୍ତ ପାଦହିଁ ତାର ନାହିଁ
ନୟନ ମୁଖ କର୍ଣ୍ଣ କାହିଁ ।୧୮
ନାସା ଶିର ହିଁ ନାହିଁ ଶୁଣ
ଅଜ୍ୟୋତ ଅବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ପୁଣ ।୧୯
ଅଜପା ଅରୂପହିଁ ସେହି
ତହିଁରେ ଥଳ ଜଳ ନାହିଁ ।୨୦
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ହୋଇ
ତା ଗର୍ଭେ ଆତ ଯାତ କହି ।୨୧
ଏମନ୍ତ ଗର୍ଭ ଶୁଣ ତାର
କେହି ନ ଜାଣେ ଅଗୋଚର ।୨୨
ଅକଳତ ଗର୍ଭ ତା ଦେହୀ
ମାଦଳ ରୂପ ସେ ଅଟଇ ।୨୩
ସେ ମାଦଳର ଯେ ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣେ ତାର ସୀମା ।୨୪
ଶୂନ୍ୟକୁ ଶୂନ୍ୟ ଗୁଡ଼ି ଦେଇ
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଗଡ଼ୁଥାଇ ।୨୫
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ତା ଶରୀର
ତା ଗର୍ଭୁ ଆଜ୍ଞା ନେ ବାହାର ।୨୬
ତା ଗର୍ଭୁ ଆଜ୍ଞା ବାହାରୁଛି
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସେ କରୁଛି ।୨୭
ତା ଗର୍ଭୁ ଆଜ୍ଞା ବାହାରିଲେ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ନାଶେ ଭଲେ ।୨୮

ସେ ମହାଶୂନ୍ୟ କଥା ମୁହିଁ
କସ କହିବ ତୋତେ ଫେଇ ।୨୯
ଶୂନ୍ୟରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଆତଯାତ
ଶୂନ୍ୟରେ ପାଳୁଛି ଜଗତ ।୩୦
ଶୂନ୍ୟରେ ପୃଥିବୀ ରହିଛି
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଶୂନ୍ୟେ ଅଛି ।୩୧
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେ ତାରାଗଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଆତଯାତ ପୁଣ ।୩୨
ଗିରି ମେଘଟି ଶୂନ୍ୟ ଜାତ
ଶୂନ୍ୟରୁ ଜଳ ଯେ ସମ୍ଭୂତ ।୩୩
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବଗଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଆତଯାତ ପୁଣ ।୩୪
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ହୋଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି ସେହି ୩୫
ରାକ୍ଷସଗଣ ପିତୃଗଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଏହୁ ଯେ ଭ୍ରମିଣ ।୩୬
ଗ୍ରହଗଣ ଯମଗଣ ହିଁ
ଶୂନ୍ୟରେ ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି ରହି ।୩୭
ଭୂ ଲୋକ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ପୁଣ
ତପ ଲୋକ ଶୂନ୍ୟେ ଭ୍ରମିଣ ।୩୮
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଶୂନ୍ୟେ ଅଛି
ନବ ଦ୍ୱୀପ ହିଁ ଶୂନ୍ୟେ ଗଚ୍ଛି ।୩୯
ଶୂନ୍ୟରେ ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ
ସପ୍ତ ପାତାଳ ଶୂନ୍ୟେ ସ୍ଥିତି ।୪୦
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୪୧
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୪୨

କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୪୩
ଗୃଣ୍ଡାରୁ ବ୍ରହ୍ମପାଏ ଜାଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଆତଯାତ ପୁଣ ।୪୪
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଏ ସବ ।୪୫
ଅଶ୍ୱଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୪୬
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦକୋଟି ଜୀବ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସର୍ବ ।୪୭
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦକୋଟି ହୋଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ରହି ।୪୮
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜାଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ପୁଣ ।୪୯
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହୁଅନ୍ତି
ଶୂନ୍ୟରେ ଏ ସର୍ବେ ଅଛନ୍ତି ।୫୦
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହୋଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ଛନ୍ତି ସର୍ବେ ରହି ।୫୧
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମପାଏ ଜାଣ
ଶୂନ୍ୟରେ ଆତଯାତ ପୁଣ ।୫୨
ଦଶିପୋକରୁ ସିଂହ ପାଏ
ଶୂନ୍ୟରେ ସିନା ସର୍ବ ରହେ ।୫୩
ରୂପାରୁ ଲୁହା ପରଯନ୍ତେ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୫୪
ସୁନାରୁ ହୀରାପାଏ ପୁଣ
ଶୂନ୍ୟରୁ ଏମାନେ ଭିଆଣ ।୫୫
ଶୂନ୍ୟରୁ ଦଶରଙ୍ଗ ହୋଇ
ଷଡ଼ ଋତୁଛି ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇ ।୫୬
ଷଡ଼ ରସଛି ଶୂନ୍ୟୁ ଜାତ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୫୭
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ଶୂନ୍ୟରୁ ଜନ୍ମି ଛନ୍ତି ସେହି ।୫୮
ପୃଥିବୀ ଶୂନ୍ୟରେ ରହିଛି
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣୁଛି ।୫୯
ଏ ତୋ ଶରୀର ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ଆତଯାତ ହୋଇ ।୬୦
ଶୂନ୍ୟରୁ ଆତଯାତ ହେଲେ
ସର୍ବେ ଶୂନ୍ୟରେ ଲୀଳା କଲେ ।୬୧
ଲୀଳା ସରିଲେ ସର୍ବେ ଯାନ୍ତି
ଶୂନ୍ୟରେ ଲୀନ ସେ ହୁଅନ୍ତି ।୬୨
ଶୂନ୍ୟରୁ ଆଜ୍ଞା ଯେ ହୋଇଲା
ଓଁକାର ରୂପରେ ଘୋଟିଲା ।୬୩
ମାଦଳ ରୂପ ମହାଶୂନ୍ୟ
ତହିଁରୁ ସବୁ ଯେ ଭିଆଣ ।୬୪
ଏବେ ସୁମନ ହେଉକରି
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ଓଁକାର ।୬୫
ଓଁକାର ମହିମା କହିବା
ଆର ଅଧ୍ୟାରେ ବୁଝାଇବା ୬୬
ମହା ଶୂନ୍ୟର ରସେ ରସ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୭
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଥଳକୂଳ
ନାହିଁଟି ଶୁଣ ହେ ସକଳ ।୬୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଊନତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବଦେବ
ଓଁକାର ମହିମା କହିବ ।୧
ମହାଶୂନ୍ୟ ଅଗମ୍ୟ ଭୂଇଁ
କାହାର ସମାଗମ ନାହିଁ ।୨
ମନ ଯେ ଗମି ନ ପାରିଲା
କର୍ଣ୍ଣହିଁ ଶୁଣି ମୋହ ହେଲା ।୩
ନାସା ପବନ କେତେ ଦୂର
ଗମିବା ସଖ୍ୟ ନାହିଁ ତାର ।୪
ନୟନ କେତେଦୂର ହୋଇ
ସେ ତାହା ଗମି ନ ପାରଇ ।୫
ମନ ବୁଦ୍ଧି ଯେ ଚଇତନ
ସେ କାହୁଁ ଜାଣିବେ ସେ ସ୍ଥାନ ।୬
ମୁଖରେ କହି ତ ନପାରି
ହୃଦେ ଚିନ୍ତିଲେ ସେ ନ ସରି ।୭
ଏମନ୍ତେ ମହାଶୂନ୍ୟ କଥା
ଅତି ଅଗୋଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।୮
ମହା ଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ଓଁକାର
କି ରୂପେ ହେଲା ସେ ବାହାର ।୯
ଏହା ଶୁଣିବ‌ତ ମୋର ମନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୦
ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହିଁ
କ୍ଷୀରରୁ ଘୃତ ବାହାରଇ ।୧୨
ଗାବଟି ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜେ
କ୍ଷୀରଟି ଏକା ରୂପ ଗଞ୍ଜେ ।୧୨
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ପାକ ହୋଇ
ରସଟି ନିଗିଡ଼ି ଆସଇ ।୧୩
ଦୁହନ୍ତେ କ୍ଷୀର ସେ ଦେଖନ୍ତି
ଘୃତ ହିଁ କାହିଁ ନ ଜାଣନ୍ତି ।୧୪
କେତେ ଉପାୟ ତହିଁ କଲେ
କ୍ଷୀରୁ ଘୃତ ବାହାରେ ଭଲେ ।୧୫
ସେହି ପ୍ରକାରେ ହୋ ଓଁକାର
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ବାହାର ।୧୬
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟେ ସେହି ।୧୭
ଆକାଶୁ ମହୀ ଯାଏ ପୁଣ
ଶବଦ ରୂପେ ସେ ଭ୍ରମିଣ ।୧୮
ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ
ଓଁକାର ରୂପେ ବିହରଇ ।୧୯
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ ହେଲା
ଓଁକାର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟିଲା ।୨୦
ଓଁକାରୁ ଦେହ ହୋଇଅଛି
ରୂହୁଁ ଛି ଶବଦ ଶୁଣୁଛି ।୨୧
ଖାଇଣ ବାସନା ବାରଇ
ସ୍ୱାଦ ଅସ୍ୱାଦ ଜାଣେ ସେହି ।୨୨
ଓଁକାରୁ ନିଦ୍ରା ଭୟ ଜାଣ
ଓଁକାରୁ କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ପୁଣ·।୨୩
ଓଁକାରୁ ପାଞ୍ଚ ମନ ହେଲା
ନାନା ପାଞ୍ଚଟି ସେ ପାଞ୍ଚିଲା ।୨୪
ଓଁକାରୁ ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି
ଓଁକାରୁ ଷଡ଼ ରିପୁ ସ୍ଥିତି ।୨୫
ଓଁକାରୁ ଚଉଷଠି ବେଗ
ହିଂସା କାମ ଯେ ମୋହ ରାଗ ।୨୬

ଓଁକାରୁ କୁବୁଦ୍ଧି ସୁବୁଦ୍ଧି
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ଯେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।୨୭
ସାତଶ ବାସ୍ତବ ଯେ ନାଡ଼ି
ଓଁକାରୁ ହୋଇଛନ୍ତି ଜଡ଼ି ।୨୮
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ଼ ଚର୍ମ
ଓଁକାରୁ ସମସ୍ତ ଉଆଣ ।୨୯
ଓଁକାରୁ ନବଦ୍ୱାର କଲା
ଶବଦ ରୂପେ ବାହାରିଲା ।୩୦
ନୟନେ ଦେଖଇ ଶୁଣଇ
ନାସାରେ ବାସନା ବାରଇ ।୩୧
ଜିହ୍ୱାରେ ସ୍ୱାଦ ସେ ବାରିଲା
ଏକା ଓଁକାର ଭିନ୍ନ କଲା ।୩୨
ଏକା ଓଁକାର ଚାରି ବେଦ
ନବ ଦ୍ୱାରରେ ଏ ସମ୍ଭବ ।୩୩
ଷଡ଼ ଚକ୍ର ପଞ୍ଚାଶ ଦଳ
ଓଁକାର ରୂପେ ସବ୍ବ ଠୂଳ ।୩୪
ଓଁକାର ଦେହରେ ପୂରିଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି ।୩୫
ଓଁକାର ସବ୍ବ ଜାତ କରେ
ଓଁକାର ସବ୍ବ ଯେ ସଂହାରେ ।୩୬
ଆଜ୍ଞାରୁ ଓଁକାର ଜନ୍ମିଲା
ପୃଥିବୀଟି କି ଜାତ କଲା ।୩୭
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ କରି
ଓଁକାର ରୂପେ ସେ ବାହାରି ।୩୮
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରା ଗଣ
ଉଆଣ କଲା ସେହୁ ପୁଣ ।୩୯
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ସେହି
ଜାତଟି କଲା ସବ୍ବ ଦେହୀ ।୪୦

ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ କହି
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ ହୋଇ ।୪୧
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଙ୍କି ଆପେ
ଜାତ କରି ସଂହାରି କୋପେ ।୪୨
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା ହୋଇ
ଜାତ କଲାଟି ସର୍ବ ଦେହୀ ।୪୩
ନିଷ୍କଳ ଶ୍ୱେଦ କୋଟି ଜାଣ
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମିଲେଟି ଶୁଣ ।୪୪
ଚଳନ୍ତା ଶ୍ୱେଦ କୋଟି ହୋଇ
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହି ।୪୫
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହେଲେ
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କଲେ ।୪୬
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜାଣ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ହେଲେ ପୁଣ ।୪୭
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମିଲେ ସମସ୍ତେ ।୪୮
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୪୯
ଗୁଣ୍ଡ୍ରାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ଜାଣ
ଓଁକରୁ ଜନ୍ମିଲେଟି ପୁଣ ।୫୦
ମେରୁ ଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତ ।୫୧
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ହେଲେ ସର୍ବ ।୫୨
ସିଂହରୁ [illegible] ଯାଏ
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହେ ।୫୩
ଏକା ଓଁକାର ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ
ଭିନ୍ନଟି ନାହିଁ ଦେଖ ସମ ।୫୪

ଓଁକାର ଘଟେ ବୁଦ୍ଧି ପଣ
କହଇଁ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୫
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ଶୁଣ
ଓଁକାରୁ ସବୁଟି ଉଆଣ ।୫୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଊନତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏବେ ସୁମନ ଶୁଣ ବୁଝ
ଓଁକାର ଘୋଟି ଅଛୁ ମହୀ ।୧
କାହଁରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ଜାଣ .
ଓଁକାରୁ ଜାତ ହେଲେ ପୁଣ ।୨
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମିଲା ପାତାଳ
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମି ରସାତଳ ।୩
ଭୂତଳ ବିତଳ ଅତଳ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ଏ ସକଳ ।୪
ପାତାଳ ମହାତଳ ହୋଇ
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କହି ।୫
ଭୂଲୋକ ଭୁବଲୋକ ଜାଣ
ଓଁକାରୁ ସ୍ୱରଲୋକ ପୁଣ ।୬
ଜନ ଲୋକ ତପଲୋକ ହିଁ
ଓଁକାରୁ ଦେବଲୋକ କହି ।୭
ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଅସୁର ଗଣ
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମି ସୁରଗଣ ।୮
ଦେବଗଣ ନରଗଣ ହିଁ
ଓଁକାରୁ ପିତୃଗଣ କହି ।୯
ରାକ୍ଷସଗଣ ନାଗଗଣ
ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମ ଭୂତଗଣ ।୧୦
ବସ୍ତୁଗଣ ଦେବଗଣ ହିଁ
ଓଁକାରୁ ଗ୍ରହଗଣ କହି ।୧୧
ପିଶାଚଗଣ ପ୍ରେତଗଣ
ଓଁକାରୁ ଋଷିଗଣ ପୁଣ ।୧୨
ଯୋଗୀଗଣ ଯମଗଣ ହିଁ
ଓଁକାରୁ ରୁଦ୍ରଗଣ କହି ।୧୩
ଓଁକାରୁ ଅପସରା ଗଣ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଜାତ ପୁଣ ।୧୪
ଓଁକାରୁ କାଳ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ .
ଜାତ କରି ନାଶୁଛି ସେହି ।୧୫
କର୍ମା ଜାତକରି ନାଶିଲ
ଏ କଥା ସଂଶୟ ଲାଗିଲା ।୧୬
ନୂଆ ପୁରୁଣା ଯେ ନୋହିଲେ
ଲୀଳାଟି ସୁଖ ନାହିଁ ଭଲେ ।୧୭
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣଙ୍କର ପାଇଁ
କେତେ ପଦାର୍ଥ କରେ ସେହି ।୧୮

ଛପନ କୋଟିରେଟି ସାର
ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି ଯେ ଶରୀର ।୧୯
ଓଁକାର ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣେ ହେତୁ ଦେଇ ।୨୦

ଆଜ୍ଞାରୁ ନାନା ଭୋଗ କରେ
ଓଁକାର ରୂପେ ସେ ଶରୀରେ ।୨୧
ଓଁକାରୁ ନାନା ଭୋଗ ହେଲା
ସେହି ତାହାକୁ ଭୋଗ କଲା ।୨୨
ପାଟ ପଟନୀ ପୀତାମ୍ବର
ଚୂଆ ଚନ୍ଦନ ଅଳଙ୍କାର ।୨୩
ଖଟ ପଲଙ୍କ ଯେ ଶୁପାତି
ନନାବ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଯେ ହୁଅନ୍ତି ।୨୪

ନାନାଦ୍ଧ ପକ୍ୱ ଫଳ ଯେତେ
ଓଁକାରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ ।୨୫
ଓଁକାରୁ ଷଡ଼ ରସ ହୋଇ
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣେ ଭୋଗ ଦେଇ ।୨୬

ବେଦ ବଦ୍ୟା ଜ୍ୟୋତିଷ ଜାଣେ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ଯେ ବଖାଣେ ।୨୭
ମନୁଷ୍ୟଗଣ ବିନୁ କେହି
ଆଉ କେ ଭୋଗ ନ କରଇ ।୨୮
ଏ ଯାକୁ ପୂଜଇଟି ଶୁଣ
ଦେବତା ବୋଲିଟି ବଖାଣ ।୨୯

ନୋହିଲେ ଦେବତା ନୁହଇଁ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୩୦
ଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଗଣ ସାର
ନାନା ଉପାୟ ଏହାଙ୍କର ।୩୧
ଓଁକାର ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣେ ହେତୁ ଦେଇ ।୩୨

ତେଣୁ ଜାଣିଲେ ଓଁ ସର୍ବ
ଏ ବିନୁ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଦେବ ।୩୩
ଏହାକୁ ଏହି ଯେ ଚହ୍ନିଲେ
ଏ ପିଣ୍ଡ ରହିବଟି ଭଲେ ।୩୪

ନୋହିଲେ କେବେ ନ ରହଇ
ଓଁକାର ଭାଙ୍ଗିବଟି ଦେହି ।୩୫
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଯେ ଓଁକାର
ଦେହରେ କରୁଛି ବିହାର ।୩୬
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ଦେହ ଛାଡ଼ି
ମହା ଶୂନ୍ୟରେ ଯିବ ବୁଡ଼ି ।୩୭
ତାହାର ଆଯୁତ୍ତ ନୁହଇଁ
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଘଟେ ସେହି ।୩୮
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ସେ ଅଇଲା
ସର୍ବ ଘଟରେ ଲୀଳା କଲା ।୩୯
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଶବଦ
ଓଁକାରୁ କରୁଛନ୍ତି ନାଦ ।୪୦

ନାନା ବର୍ଣ୍ଣିଟି ଜୀବ ଧରେ
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ କରେ ।୪୧
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଜାଣ
ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନଟି କଲା ପୁଣ ।୪୨
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ ଦେହୀ
ତାହାର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।୪୩
ଭୁଞ୍ଜିଟି ଦେଖ ସମକର
ଏକା ଓଁକାର ତୁ ବିସ୍ତର ।୪୪
ଏକା ଓଁକାରୁ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ସର୍ବ ଜାତ କରୁଛି ସେହି ।୪୫
ଶୀତ ବରଷା ଖରା ଜାଣ
ତାର ଶବ୍ଦରୁ ଏ ଭିଆଣ ।୪୬

ଷଡ଼ ଋତୁଟି ତା ଶରୀର
ଏହା ତୁ ମନେ ହେତୁ କର ।୪୭
ଗ୍ରୀଷ ଦିବସ ଓଁକାର ହ୍ରୀଁ
ବାର ମାସଟି ତାର ଦେହୀ ।୪୮
ସାତ ବାରଟି ଯେ ଓଁକାର
ଷୋଳ ଘଡ଼ିଟି ତା ଶରୀର ।୪୯
ଏବେ କହିବା ଶୁଣ ରସ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ବିଧାନ ।୫୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଦୟାକର
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗର ବିସ୍ତର ।୧
ଏହା ଶୁଣିଣ ମୋର ମନ
ପୁଚ୍ଛଇ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ପୁଣ ।୨
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗ କହି ପୁଣି ।୩
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜୀବ ପରମ
ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ଗୁଣ ।୪
ଜୀବ ପରମ ସେହୁ ହୋଇ
ଦେହକୁ ଧରିଛନ୍ତି ସେହି ।୫
ଓଁକାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ
ନାସିକା ପଥେ ବାହାରିଲେ ।୬
ବାମ ପୁଡ଼ାରେ ଯେବେ ବହି
ଜୀବ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ସେ ବୋଲାଇ ।୭
ଡାହାଣ ପୁଡ଼ାରେ ବହିଲେ
ପରମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଭଲେ ।୮
ଦୁଇ ଘଡ଼ିଟି ବାମେ ବହି
ପୁଣି ଦକ୍ଷିଣକୁ ସେ ଯାଇ ।୯
ଦ୍ୱି ଘଡ଼ି ଦକ୍ଷିଣ ପୁଡ଼ାରେ
ଓଲଟ ପାଲଟେ ବହରେ ।୧୦
ଦକ୍ଷିଣ ପୁଡ଼ାରେ ବହିଲେ
ସ୍ନାନ ଭୋଜନ କର ଭଲେ ।୧୧
ନାନାଦି ଦ୍ରବ୍ୟ ତୁ ଭକ୍ଷିବୁ
ନିରୋଗ ଶରୀର କରିବୁ ।୧୨
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତେଜ ଲାଗି ପୁଣ
ଆହାର ପାକ ତତକ୍ଷଣ ।୧୩
ଆହାର ପାକ ଯେବେ ହୋଇ
ରୋଗଟି କେବେ ନ ପଶଇ ।୧୪
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଇଁବ ଯେତେବେଳେ
ନିଦ୍ରାକୁ ଜାଗିଥିବୁ ଭଲେ ।୧୫
ସେ ଦୁଇ ଘଡିରେ ନ ଶୋଇ
ଚେତିବ ରଖିବୁ ତୋର ଦେହୀ ।୧୬

ରବି ଶନି ଗୁରୁ ମଙ୍ଗଳ
ଏ ଗ୍ରହବାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳ ।୧୭

ଏ ଗ୍ରହବାରେ ସ୍ନାନକର
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ନଡ଼ର ।୧୮

ବାମ ପୁଡ଼ାରେ ବହୁଥିଲେ
କିଛି ତୁ ଖାଇବୁଟି ଭଲେ ।୧୯

ଚନ୍ଦ୍ରମା ଶୀତଳ ଅଟଇ
ଅହାର ପାକ ଯେ ନୁହଁଇ ।୨୦

ଆହାର ପାକ ଯେ ନୋହିଲେ
ନାନା ରୋଗଟି କରେ ଭଲେ ।୨୧

ତେଣୁ ଅଳପେ ନାଶ ଯାଇ
ତାକୁ ନ ରଖି ପାରେ କେହି ।୨୨

ବାମ ପୁଡ଼ାରେ ବହୁଥିବ
ସ୍ନାହାନ କେବେ ନ କରିବ ।୨୩

ଏ ଦୁଇ ଘଡ଼ିରେ ଶୋଇବୁ
ଯୋଗ ନିଦ୍ରାଟି ଭୁଞ୍ଜି ଯିବୁ ।୨୪

ସୋମ ଶୁକ୍ରେ ତୁ ବୁଧବାରେ
ସ୍ନାହାନ ନକର ତହିଁରେ ।୨୫

ଏ ତିନିବାର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର
ଏଥି ଜାଗିଲେ ଅଜରାମର ।୨୬

ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କବାର ହୋଇଥିବ
ଏହିବାରରେ ବଗଯିବ ।୨୭

ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କବାର ହୋଇଥିଲେ
ଗଲେଟି ଯଶ ନାହିଁ ଭଲେ ।୨୮

ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କବାର ହୋଇଥିବ
ଏହି ବେଳରେ ଯେଣେ ଯିବ ।୨୯

ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବେଳ ହୋଇଥିଲେ
ଚନ୍ଦ୍ରବାରରେ ଯେଣେ ଗଲେ ।୩୦

ଅଶୁଭ ସେଦିନ ଅଟଇ
ଯେଣେ ଗଲେଟି ଯଶ ନାହିଁ ।୩୧

ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଜାଗିଥିଲେ
ଏ ଦେହ ରଖିବୁଟି ଭଲେ ।୩୨

ଏହାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ ଜାଗିଥିବୁ
ଦୁଇ ଘଡ଼ିରେ ତୁ ଗୁଡ଼ିବୁ ।୩୩

ଏ ଦୁହେଁ ଦେହ ଧରିଛନ୍ତି
ଏହାଙ୍କୁ ଜାଗିଥିବୁ ନିତି ।୩୪

ଉଦେ ଅସ୍ତ ତୁ କରୁଥିବୁ
ତିଳାର୍ଦ୍ଧେ ବଳାଇ ନ ଦେବୁ ।୩୫

ଚନ୍ଦ୍ରମା ତେଜ ଯେ ବଳିଲେ
ଜଳ ଘୋଟିବ ତତକାଳେ ।୩୬

ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତେଜ ଯେବେ ବଳି
ଅଗ୍ନି ଉଠିବ ଅସମ୍ଭାଳି ।୩୭

ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଯେ ଦୁଇବାରେ
ଓଲଟ ପାଲଟ ଯେ କରେ ।୩୮

ରୋଗ ବ୍ୟାଧିହିଁ ନ ପଶନ୍ତି
ଅମର ହୋଇଣ ରହନ୍ତି ।୩୯

ନୋହିଲେ କେବେ ଯଶ ନାହିଁ
ଏହାକୁ ଯେବେ ନ ଜଗଇ ।୪୦

ସାତବାରଟି ଯେବେ ବାଇ
ବାମ ପୁଡ଼ାରେ ଯେବେ ବହି ।୪୧

ଆଠ ଦିନେଟି ମୃତ୍ୟୁ ହେବ
ଡାହାଣେ ଯେବେ ସେ ନ ଯିବ ।୪୨

ଡାହାଣ ପୁଡ଼ା ସାତବାର
ଯେବେ ବହିବ ସେ ନିକର ।୪୩

ଅବଶ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁଟି ଘଟିବ
ବାମକୁ ଯେବେ ସେ ନ ଯିବ ।୪୪

ସାତବାର ଯେ ଲେଖ୍ୟଠାଇ
ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜିଣି ସେ ରହଇ ।୪୫
ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସ୍ନାନ କର
କାଳ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ନଡର ।୪୬
ଏକାବେଳେଟି ସ୍ନାନ କଲେ
କୋଟିଏ ତୀର୍ଥ ଫଳ ଭଲେ ।୪୭
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଦୁଇ ନଈ
ଏକା ଓଁକାରୁ ସବ୍ବ ହୋଇ ।୪୮
ଏହା ନଜାଣେ ମୂର୍ଖ ଯଣେ
ପଥ ନଜାଣି ଏଣେ ତେଣେ ।୪୯
ନାନା ତୀର୍ଥରେ ସ୍ନାନକରେ
ଘର ଦିଅଁ ପାଶୋରି ମରେ ।୫୦
ନାନାଦି ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରେ
ନିଜ ଦିଅଁ ପାଶୋରି ମରେ ।୫୧
ଏକା ଓଁକାର ଦେଖ ତୁହି
କେତେ ପ୍ରକାରେ ସେ ବହଇ ।୫୨
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ସେ ରହିଛି
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣୁଛି ।୫୩
ଏଣୁ ଯେ ମାରଇ ତେଣିକି
ତେଣୁ ଯେ ମାରଇ ଏଣିକି ।୫୪
ଦଣ୍ଡେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଶିରେ ବହିଥାଇ ।୫୫
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ଦେହ ଛାଡ଼େ
ମାଟି ପିଣ୍ଡଟି ଝଡ଼ି ପଡ଼େ ।୫୬
ଏମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ମାନୁଛନ୍ତି
ତିଳାର୍ଦ୍ଧେ ବିମୁଖ ନୁହନ୍ତି ।୫୭
ଏବେ ସୁମନ ଶୁଣ ତୁହି
ସାତବାରଙ୍କ ଗୁଣ ଏହି ।୫୮

ରବିବାରର କଥା ଶୁଣ
କହିବା ହେତୁ କରି ଧେନ ।୫୯
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଏକ କରି
ତୋଳିକୁ ମିଶାଇଣ ଭରି ।୬୦
ବିକୁଣ୍ଠ ସନ୍ଧିରେ ଭରିବୁ
ଉଜାଣି ବାଇ ବୁଲାଇବୁ ।୬୧
ଏଦିନ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କାହି
ନକରି ନ ଛୁଇଁବୁ ତୁହି ।୬୨
ତେବେକିଟି ଏଦେହ ରହିବ
ଯମ ଦେଖି ଭୟ କରିବ ।୬୩
ସୋମବାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ
ରତି କରିବୁ ନାନା ରଙ୍ଗେ ।୬୪
ଦକ୍ଷିଣ ପୁଡ଼ାରେ ପବନ
ବହୁ ଯେ ଥିବ କହୁ ଶୁଣ ।୬୫
ତେତେବେଳେ ରତି କରିବୁ
ତିଥି ଲଗ୍ନକୁ ଜଗିଥିବୁ ।୬୬
ମଙ୍ଗଳବାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ
ଦୂରର କରିବୁ ପରିତ୍ୟାଗ ।୬୭
ଏବାରେ ପବନ ଉଜାଣି
ତୋଳିକୁ ବିକୁଣ୍ଠକୁ ପୁଣି ।୬୮
କାଳ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ଜିଣିବୁ
ତେବେକିଟି ଏଦେହ ରଖିବୁ ।୬୯
ବୁଧବାରରେ ରତି କର
ତିଥି ଲଗ୍ନକୁ ତୁହି ଧର ।୭୦
ଗୁରୁବାରରେ ସ୍ତ୍ରୀ ତୁହି
ନକରି ନ ଛୁଇଁବୁ କାହି ।୭୧
ନାମକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବୁ
ତେବେ ଅଜ୍ରାମରେ ରହିବୁ ।୭୨

ଯମ ଦେଖିଣ ଡରୁଥିବ
ମୃତ୍ୟୁ କେବେ ତୋତେ ନୋହିବ ।୭୩
ଶୁକ୍ରବାରରେ ରତି ତୁହି
କର ହୋ କିଛି ଭୟ ନାହିଁ ।୭୪
ଦକ୍ଷିଣ ପୁଡ଼ାରେ ପବନ
ବହିବ ଯେତେବେଳେ ପୁଣ ।୭୫
ସେତେବେଳଟି ସ୍ତିରି ସଙ୍ଗେ
ରତି କରିବୁ ନାନା ରଙ୍ଗେ ।୭୬
ସେ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଯାଇଁ ପଦ୍ମେ ରହି
ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗ ଜାତ କହି ।୭୭
ଶନିବାରରେ ତୁହି ଜାଣ
ସ୍ତିରୀକି ନଛୁଇଁବୁ ପୁଣ ।୭୮
ଏବାରେ ପବନ ତୋଳିବୁ
ଅବାୟୁ ମଣ୍ଡଳେ ଭରିବୁ ।୭୯
ତେବେ ଅମର ହେବୁ ଶୁଣ
ସାତବାରକୁ ଜାଗ ପୁଣ ।୮୦
ଶନିବାରଟି ସ୍ତିରି କହି
ଗୁରୁବାରଟି ପୁରୁଷଇଁ ।୮୧
ସାତବାରଟି ଜାଗିଥିବୁ
ତିଳାର୍ଦ୍ଧେ ହେଲା ନ କରିବୁ ।୮୨
ହେଲା କଲେଟି କାଳ ମୃତ୍ୟୁ
ମାରି ନେବଟି କର ହେତୁ ।୮୩
ରାତ୍ର ଦିବସ ସାତବାର
ଜାଗିଥିବୁଟି ତୁ ନିକର ।୮୪
ଏ ସାତବାର ଜାଗିଥିଲେ
କେବେ ନମରିବୁଟି ଭଲେ ।୮୫
ଏମନ ଏ ସାତ ବାରକୁ
ଜାଗହେ କହିଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।୮୬
ନ ଜଗିଲେଟି ଯଶ ନାହିଁ
ଏବେଟି ନିତ୍ୟେ ଜାଗ କହି ।୮୭
ନ ଜଗିଲେଟି ହେବୁ ନାଶ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୮୮
ଆହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗର ବିଧାନ ।୮୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେନାମ ଏକତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ସୁମନ ଶୁଣ ତୁହି
ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ ହୋଇ ।୧
ଓଁକାରୁ ଆଜ୍ଞା ପାଇକରି
କେତେ ଭଙ୍ଗିରେ ସେ ବିସ୍ତରି ।୨
ମନୁଷ୍ୟଗଣ ଯେତେଛନ୍ତି
ଗୋଟିକେ ବେତାଳ ଦିଶନ୍ତି ।୩
ଶୋଭନ୍ତି ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ
ଓଁକାରୁ ସବୁ ଯେ ଘଟିତ ।୪

ଯାହାକୁ ଯେତେ ତେତେ ସେହି
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ ଦେହୀ ।୫
ସୂକ୍ଷ୍ମକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଶୁଣ
ମୋଟକୁ ମୋଟ ରୂପ ପୁଣ ।୬
ଦେଖ କଣ୍ଟାକୁ ଗୋଜା କଲା
ପୁଷ୍ପରେ ବାସ ଯେ ଥୋଇଲା ।୭
ବୃକ୍ଷରେ ଫଳ ଯେ ଫଳଇ
ଫଳଡେ ଜଳ ଯେ ଟୁଟଇ ।୮
ହଂସ ବକକୁ କଲା ଶ୍ୱେତ
ଆଖୁରେ ପୂରାଇ ଅମୃତ ।୯
ମାଛି ମୁଖରେ ମଧୁ ଥୋଇ
ଗାଭ ଚରରେ କ୍ଷୀର ରହି ।୧୦
ଜନନୀ ସ୍ତନେ କ୍ଷୀର ପୁଣ
ସଞ୍ଚିଲା ଏତୁ ବିଧି ଶୁଣ ।୧୧
ବ୍ୟାଘ୍ର ହସ୍ତୀ ମୃଗ ଯେ ମୟୂର
ଏହାଙ୍କୁ ଚର୍ମିଲା ଶରୀର ।୧୨
ଚଉଦ ପୁର ଗୃହ ଖାନ,
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ ଧେନ ।୧୩
ରାତ୍ର ଦିବସ ଗ୍ରୀଷ୍ମହିଁ
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ସେହି ।୧୪
ଶୁଷ୍କ ମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥାନର
ଷଡ ଋତୁଟି ଯେ ଓଁକାର ।୧୫
କାଷ୍ଠ ପାଷାଣେ ଅଗ୍ନି ଥୋଇ
କ୍ଷୀରରେ ଘୃତ ଯେ ରଖଇ ।୧୬
ତିଳରେ ତୈଳ ଯେ ଥୋଇଲା
କାର୍ଯ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ସେହୁ ହେଲା ।୧୭
ନାନାଦି ପକ୍ୱ ଫଳ ସେହି
ନାନାଦି ବାସ ଗନ୍ଧ ହୋଇ ।୧୮

ଷଡ଼ ରସରେ ନାନା ଭୋଗ
ସମ୍ପାଦି କଲାକ ସଂଯୋଗ ।୧୯
ଅଷ୍ଟ ଧାତୁରେ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ
ତିଆଣ କଲା ଅସମ୍ଭବ ।୨୦
ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନରେ ଅଳଙ୍କାର
ନାନାଦି ପଦାର୍ଥରେ ସାର ।୨୧
ଏକା ଓଁକାରୁ ସର୍ବ ଜାତ
ଦଶ ରଙ୍ଗରେ ସେ ଘଟିତ ।୨୨
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ସେହି
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ କହି ।୨୩
ଆକାଶୁ ମହୀ ଯାଏ ପୂରି
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସମସରି ।୨୪
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ ।୨୫
ଦେଖ ପବନ ଯେ ଓଁକାର
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ତାର ।୨୬
ଓଁକାରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ ।୨୭
ଓଁକାରୁ ଅଗ୍ନି ରୂପ ଜାଣ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ପୁଣ ।୨୮
ଓଁକାରୁ ଗୁରୁ ବେଦ ହୋଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ ।୨୯
ଓଁକାରୁ ଅକ୍ଷର ଜନ୍ମୁଛି
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତା ନୋହୁଛି ।୩୦
ଓଁକାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାଙ୍କ ନାହିଁ ।୩୧
ଓଁକାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜନ୍ମ ଜାଣ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ପୁଣ ।୩୨

ଓଁକାରୁ ତାରଗଣ ହୋଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାଙ୍କ ନାହିଁ ।୩୩
ଓଁକାରୁ ଗ୍ରହମେଘ ଜାଣ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ପୁଣ ।୩୪
ଓଁକାରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇ
ଅନୁକ୍ଷଣଟି ଚିନ୍ତା ବହି ।୩୫
ଓଁକାରୁ ଯମଟି ଜନ୍ମିଲ
ଅନୁକ୍ଷଣେଟି ଚିନ୍ତାକଲ ।୩୬
ବୃହସ୍ପତି ଓଁକାରୁ ହୋଇ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ସେ ଚିନ୍ତା ବହି ।୩୭
ଓଁକାରୁ କୁବେର ଜନ୍ମିଲ
ଅନୁକ୍ଷଣେଟି ଚିନ୍ତା ବଳ ।୩୮
ଓଁକାରୁ ବାଣନିଧି ହୋଇ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ ।୩୯
ଓଁକାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜନ୍ମ ହେଲେ
ଅନୁକ୍ଷଣେଟି ଚିନ୍ତା କଲେ ।୪୦
ଓଁକାରୁ ବାସୁକି ଜନ୍ମିଲ
କ୍ଷଣେଟି ଚିନ୍ତା ନ ଛାଡ଼ିଲ ।୪୧
ଓଁକାରୁ ପୃଥିବୀ ଜନ୍ମିଛି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଚିନ୍ତା କରୁଛି ।୪୨
ଓଁକାରୁ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ଜନ୍ମିଲେ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜିଲେ ।୪୩
ଓଁକାରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଜାତ କହି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ସୃଷ୍ଟି ପାଳଇ ।୪୪
ଓଁକାରୁ ଈଶ୍ୱର ଜନ୍ମିଲ
ଅନୁକ୍ଷଣେଟି ସଂହାରିଲ ।୪୫
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ଏମାନେ ଓଁକାରୁ ଜନ୍ମିଲେ ।୪୬
ଓଁକାରୁ ଅଜ୍ଞା ବଳପାଇ
ଏ ସବୁ ଜାତ କଲ ସେହି ।୪୭
ଜାତ କରିଟି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ପୃଥିବୀ ପାଳ ହେ । ବୋଇଲେ ।୪୮
ତା ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରିଛନ୍ତି
କ୍ଷଣେ ସ୍ଥିରଟି ସେ ନୁହନ୍ତି ।୪୯
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ପୁଣ
ଏହାଙ୍କୁ ପାଳ ନାଶେ ଜାଣ ।୫୦
ଏକା ଓଁକାର ଯୋଟି ଅଛି
ଭାବ ତୁ ଭୟ ନାହିଁ କିଛି ।୫୧
ଓଁକାର ମହିମା ଅଶେଷ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୨
ଆହେ ସୁଜନେ କ୍ଷମାକର
ମୋହର ଦୋଷ ଯେ ନଧର ।୫୩
ମୂର୍ଖ ପଣରେ ଏହା କହି
ଏଦୋଷ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗଇ ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରୟୋତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏବେ ସୁମନ କହୁ ତୋତେ
ଯେମନ୍ତେ ଭ୍ରମିବୁ ଜଗତେ ।୧
ଓଁକାର ଭାବ ମନେ ଧେନ
ସର୍ବ ଦେଖିବୁ ତୁ ସମାନ ।୨
ଓଁକାର ଯେମନ୍ତେ ଘୋଟିଛି
ଶୁଭ ଅଶୁଭ ନ ଜାଣୁଛି ।୩
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନ ଜାଣଇ
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ତାର କାହିଁ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ହିଁ ନାହିଁ ତାର
ଭଲ ମନ୍ଦହିଁ କାହିଁ ଆର ।୪
ବିକାର ଅବିକାର ନାହିଁ
ସର୍ବ ସମାନ ଦେଖେ ସେହି ।୬
ଜାତି ଅଜାତି ନାହିଁ ତାର
ଏକ ଜାତିଟି ତା ଶରୀର ।୭
ଏକା ଭକ୍ତିଟି ସର୍ବ ଜୀବେ
ରୂପଟି ଭିନ୍ନ କଲା ଭାବେ ।୮
ଲୀଳା ଯେମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ କଲା
ତା ମାୟା କେହି ନ ଜାଣିଲା ।୯
ମାୟାରେ ମୋହୁଛି ସଂସାର
ତା ମାୟାକେ ଜାଣିବ ନର ।୧୦
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ହିଁ
ତାର ମାୟାରେ ଭ୍ରମେ କହି ।୧୧
ଆଉକେ ନ ଭ୍ରମିବ ଶୁଣ
ବଡ଼କେ ଅଛି ଆଉ ପୁଣ ।୧୨
ସେହି ଓଁକାର ଦୟା କଲେ
ତା ମାୟା ଜାଣିବ ସେ ଭଲେ ।୧୩
ନୋହିଲେ କେତେ ଗଛ ନହିଁ
ଖୋଜିଲେ ପାଇବୁଟି କାହିଁ ।୧୪
ଏହି ଦେହରେ ସେ ରହିଛି
ତା ରୂପ ନ ଦିଶଇ କିଛି ।୧୫
ଦେହରେ ଖାଉ-ଅଛି ଯେହି
ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣଇ ।୧୬
କର୍ଣ୍ଣରେ କେହୁ ଶୁଣୁ ଅଛି
ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣୁଛି ।୧୭
ନୟନେ କେହୁ ଦେଖେ ଜାଣ
ଏହା କେ କହି ଦେବ ପୁଣ ।୧୮
ନାସାରେ କାହୁଁ ବାୟୁ ବହି
ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣଇ ।୧୯
ଶରୀର କେମନ୍ତେ ବଢୁଛି
ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣୁଛି ।୨୦
ଦିନକେ କେତେ ବଢେ ପୁଣ
ଏହା କେ କହି ଦେବ ଶୁଣ ।୨୧
ବଢୁଛି ଛିଣ୍ଡୁଛି ଟି କେହି
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣଇ ।୨୨
ବୃଦ୍ଧ ବାଳକ କେ ହୋଇଲା
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣିଲା ।୨୩
କି ରୂପେ ଶରୀର ଗଢୁଛି
ଏହାତ ଜାଣି ନ ପାରୁଛି ।୨୪
ପାଣି ଟୋପାଏ ସିନା ଯାଇ
ମାତା ଗର୍ଭରେ ଟି ସଂଚରଇ ।୨୫
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ଼ ଚର୍ମ
କାହୁଁ ଅଇଲା ଶୁଣ ମନ ।୨୬

ଚୌଷଠି ରୋଗଙ୍କର ଘର
କେମନ୍ତ ରୂପ ତାହାଙ୍କର ।୨୭

କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ସେ ଆସନ୍ତି
ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ।୨୮

ସାତଶ ବାଆସ୍ତରୀ ନାଡ଼ି
କି ରୂପେ ଶରୀରରେ ବେଢ଼ି ।୨୯

ଏହାତ କେହି ନ ଜାଣଇ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୩୦

ପ୍ରକୃତି ଗଣଙ୍କର ଘର
କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ସେ ବାହାର ।୩୧

ତାଙ୍କର ରୂପଟି କେମନ୍ତ
ଏହା ନ ଜାଣନ୍ତି ଜଗତ ।୩୨

ଏ ସର୍ବ ଭେଦ ଯେ ଜାଣିବ
ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖେ ଥିବ ।୩୩

ନୋହିଲେ ମୂର୍ଖ ସେ ଅଟଇ
ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ସେ ମରଇ ।୩୪

ଏବେ ତୁ ମୋର ବୋଲ ଶୁଣ
ଏକା ପୁରୁଷ ଯେ ଭିଆଣ ।୩୫

ଗର୍ଭ ଭିତରେ ଏ ଶରୀର
କି ରୂପେ ସଜାଇଲା ପୁର ।୩୬

ଏହାକୁ ଧରି ଯେ ପାରିଲେ
ଏ ଦେହ ରହିବଟି ଭଲେ ।୩୭

ଛିଡ଼ିବା ବଢ଼ିବା ନୋହିବ
ସେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ଯେ କରିବ ।୩୮

ଯେହୁ ଟି ଶରୀର ଗଢ଼ଇ
ତାଙ୍କୁ ଭାବିଲେ ଗତି ପାଇ ।୩୯

ନୋହିଲେ ଗତି ନାହିଁ ଶୁଣ
ଏ କାହିଁ ରହିବଟି ପୁଣ ।୪୦

ଏବେ ସୁମନ ତାଙ୍କୁ ଭାବ
ତା ତହୁଁ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଦେବ ।୪୧

ତାଙ୍କୁଟି ମନେ ଭାବୁଥିବୁ
ସର୍ବ କର୍ମହିଁ ତୁ କରିବୁ ।୪୨

ନୟନେ ଦେଖି ଶୁଣୁ ଯେତେ
ସମାନ ଦେଖ ସର୍ବ ଭୂତେ ।୪୩

ତାଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନି ମୂଢ଼ ନରେ
ସର୍ବ କର୍ମ କରି ସଂସାରେ ।୪୪

ଅଜ୍ଞାନେ ପ୍ରାଣ ସେ ହରାନ୍ତି
ପ୍ରଭୁର ଦୋରେହା ଅଟନ୍ତି ।୪୫

ମୁହିଁଟି କହୁଅଛି ତୋତେ
ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବୁ ସର୍ବ ଭୂତେ ।୪୬

ତା ଭାବ ହୃଦେ ତୁହି ଧେନି
କ୍ଷଣେ ନ ଛାଡ଼ିବୁଟି ପୁଣି ।୪୭

ଯେମନ୍ତେ ସଂସାରେ ଭ୍ରମିବୁ
ତାହା କହିବି ମୁହିଁ ସବୁ ।୪୮

ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ତୁହି ରହ
କାହାରି ସଙ୍ଗ ତୁ ଯେ ନୁହ ।୪୯

ଏକ ଦିନେ ଗ୍ରାମେ ବଞ୍ଚିବୁ
ଏକ ଦିନେ ବନସ୍ତେ ଥିବୁ ।୫୦

କାହିଁ ବା ଧରଣୀ ଶୟନ ।
କାହିଁ ଖଟ ପଲଙ୍କେ ପୁଣ ୫୧

କାହିଁବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଭୁଞ୍ଜିବୁ
କାହିଁ ବା ଉପାସେ ରହିବୁ ।୫୨

କାହିଁ ବା ଧୂଳି ଅଙ୍ଗେ ଦେଇ
କାହିଁ ଚନ୍ଦନ ଲଗା ତୁହି ।୫୩

କାହିଁ ପାଟ ପଟମ୍ବା ପିନ୍ଧ
କାହିଁ ବା ଚର୍ମ ହୃଦେ ବାନ୍ଧ ।୫୪

କାହିଁକା ଦୃଶ୍ୟ ରୂପେ ଥିବୁ
କାହିଁ ଅଦୃଶ୍ୟ ତୁ ହୋଇବୁ ।୫୫
କାହିଁ କା ନିନ୍ଦା ସ୍ତୁତି ସହ
ମନ ଆନନ୍ଦେ ଭ୍ରମୁ ଥାଅ ।୫୬
ଏକା ଓଁକାର ଭାବ ଘେନି
ରାତ୍ର ଦିବସ ତୁ ନ ଜାଣି ।୫୭
ଭୁଠ ପଥର ପ୍ରାୟେ ସହ
ତେବେ ତରିବୁ ମାୟା ମୋହ ।୫୮
ଏକା ଭାବକୁ ଧରିଥିବୁ
କାହାକୁ ଭୟ ନ କରିବୁ ।୫୯
ତୋତେ ରଖିବେ ସେ ପୁରୁଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୦
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ମାନେ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ମନେ ।୬୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ତ୍ରୟୋତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ସହିବୁ ଗୋରୁ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ।୧
ସର୍ବ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ କ୍ରୋଧ
ସହିବୁ ସମକରି ବୋଧ ।୨
କେ ଅବା ମାଡ଼ ଯେ ମାରିବେ
କେ ଅବା ଭର୍ତ୍ସନା କରିବେ ।୩
ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ହିଂସା ମାନ
ସହି ବୋଲିବୁ ନାରାୟଣ ।୪
ବୋଲିବୁ ପ୍ରଭୁ କୋପ ହୋଇ
ନମିବୁ ତାର ପାଦେ ତୁହି ।୫
ମୋର ଅନ୍ୟାୟ ସେ ଦେଖିଲେ
ତେଣୁଟି ମୋତେ କୋପ କଲେ ।୬
ଏମନ୍ତେ ବୋଲି ମନେ ମନେ
ସର୍ବ ସହିବୁ ସମାଧାନେ ।୭
ବୃକ୍ଷ ପାଷାଣ ପ୍ରାୟେ ସହ
ତେବେ ରଖିବୁ ସିନା ଦେହ ।୮
ଦେଖ ନାସା ପବନ ବହି
ବାସ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ସେ ନିଅଇ ।୯
ସେହି ପ୍ରକାରେ ତୁ ହୋଇବୁ
ଗନ୍ଧ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ତୁ ଭକ୍ଷିବୁ ।୧୦
ଦେଖ କର୍ଣ୍ଣଟି ସର୍ବ ଶୁଣେ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ସେ ନ ମଣେ ।୧୧
ଏହି ପ୍ରକାରେ ତୁହି ହୁଅ
ତେବେ ତରିବୁ ମାୟା ମୋହ ।୧୨
ଦେଖ ଚକ୍ଷୁ ସର୍ବ ଦେଖଇ
ସଭ୍ୟ ଅସଭ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ।୧୩
ସେହି ପ୍ରକାର ତୁହି ହୁଅ
ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖେ ଥାଅ ।୧୪

ଦେଖ ଜିହ୍ୱାଟି ସର୍ବ ଖାଇ
ସ୍ୱାଦ ଅସ୍ୱାଦ ସେ ବାରଇ ।୧୫
ଏହାଙ୍କୁ ଜଣ ସମ କର
ତେବେ ତରିବୁ ଭବବାର ।୧୬
ମିଛ ସତଟି ଦୁଇ ଜାଣ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୧୭
ଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ ନ ବାରିବୁ
ଏହାଙ୍କୁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୧୮
ସଙ୍କୁଡ଼ ନସଙ୍କୁଡ଼ ଦୁଇ
ସମାନ ଦେଖିବୁଟି ତୁହି ।୧୯
ତୁ ମନ କଷ୍ଟ ନ ବାରିବୁ
ସର୍ବ ସମାନ ତୁ ଦେଖିବୁ ।୨୦
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ କରେ
ତା ଦେହେ ସର୍ବ ଗନ୍ଧ ଧରେ ।୨୧
ସ୍ୱାଦ ଅସ୍ୱାଦ ସେ ବିଚାର
ନୟନେ ଦେଖି ଶୁଣି କର ।୨୨
ସ୍ୱାଦ ଅସ୍ୱାଦ ତୁ ବାରିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୨୩
ଦେଖ ଓଁକାର ସର୍ବେ ଅଛି
ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖୁଛି ।୨୪
ତୁହିଟି ଏହି ଭାବେ ରହ
ଓଁକାର ଭାବ ସେବା ଥାଅ ।୨୫
କର୍ମ ଅକର୍ମ ଦେଖ ସମ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୨୬
ଶୁଭ ଅଶୁଭ ନ ମଣିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୨୭
ଭଲ ମନ୍ଦଟି ନାହିଁ ଶୁଣ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୨୮

ଦୁଃଖ ସୁଖ ହିଁ ନ ଜାଣିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୨୯
ଚିନ୍ତା ଅଚିନ୍ତା ତୁ ନ କର
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନିକର ।୩୦
ଭୟ ଅଭୟ ନ କରିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୩୧
ସାଧୁ ଅସାଧୁ ତ ନ ମଣ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୩୨
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ କରିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୩୩
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ତୁ ନକର
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନିକର ।୩୪
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନ ବାରିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୩୫
ନିନ୍ଦା ସ୍ତୁତିଟି ତୁ ସହିବୁ
ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୩୬
ବିକାର ଅବିକାର ଜାଣ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନଟି ପୁଣ ।୩୭
ଜାତି ଅଜାତି ନ ବାରିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୩୮
ଦେହ ଅଦେହ ତୁ ନା ମଣ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୩୯
ଜୀବ ଅଜୀବ ନ ଜାଣିବୁ
ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୪୦
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ତି ଏକ ଜାଣ
ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତ ସମାନ ।୪୧
ଦୁଇ ନୟନେ ଯେ ଅଛନ୍ତି
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଅଟନ୍ତି ।୪୨

ଦୁଇ ନାସା ପୁଡ଼ାଟି ଜାଣ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନଟି ପୁଣ ।୪୩
ଦୁଇ କର୍ଣ୍ଣଟି ଯେ ଅଛନ୍ତି
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଅଟନ୍ତି ।୪୪
ଗୁହ୍ୟ ଦ୍ୱାରଟି ଦୁଇଦ୍ୱାର
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନକର ।୪୫
ମୁଖରେ ବଚନ ବୋଲୁଛି
ଭଲ ମନ୍ଦଟି ଯେ ଭାଷୁଛି ।୪୬
ମୁଖତା ସମାନ ଜାଣଇ
ଏ ଦୁହେଁ ଏକ ବୋଲି ସେହି ।୪୭
ସ୍ତ୍ରିରି ପୁରୁଷ ଦୁହେଁ ଜାଣ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନଟି ପୁଣ ।୪୮
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ତିନ
ଏ ତିନ ଏକ ବୋଲି ଘେନ ।୪୯
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଟି ଜାଣ
ଏ ତିନ ଏକ ବୋଲି ଘେନ ।୫୦
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ଏ ତିନ ଏକ ଅଙ୍ଗ କହି ।୫୧
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ ଜାଣ
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନଟି କଲ୍ଲ ପୁଣ ୫୨
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହୋଇ
ତା ମାୟା କେହି ନ ଜାଣଇ ।୫୩
ନବ ଦ୍ୱାରରେ ବିହରିଲ
ଖଞ୍ଜାକୁ ଖଞ୍ଜା ଯେ ଗୃହିଲ ।୫୪
ପ୍ରେମ ପ୍ରେମକେ ବିହରଇ
ଅନନ୍ତ ରୂପ ତାର କହି ।୫୫
ଆତ୍ମାକୁ ଶିରେ ଘେନ ଅଛି
ଦୁଃଖ ସୁଖଟି ସେ ପାଉଛି ।୫୬
ଜନ୍ମୁଛି ମରୁଛିଟି ସେହି
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଅଟଇ ।୫୭
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁଟି ତୁ ନୋହିବୁ
ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।୫୮
ପର ଘରରେ ତୁ ରହିଛୁ
ଆପଣା ଘର ନ ଜାଣୁଛୁ ।୫୯
ଆପଣା ଘର ହେତୁ କର
ପର ଘରରେ ତୁ ବିହର ।୬୦
ଏହା ତୁ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ
ଦେହକୁ ମୋର ବୋଲୁ ଅଛୁ ।୬୧
ଓଁକାର ପରମ ପୁରୁଷ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ପର ଘରଟି ଏହୁ ମନ ।୬୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହ୍ମମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଚତୁର୍ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ଚୈତନ୍ୟ
ପର ପୁରୁଷ କୃଷ୍ଣ ନାମ ।୧
ପର ଘରଟି କେ ବୋଲଇ
ଏହା କହିବ ମୋତେ ଫେଇ ।୨
ଜାଣେ ଅଜାଣେ ପୂରିଅଛୁ
ନଥିବା ଠାବ ନାହିଁ କହୁ ।୩
କୃଷ୍ଣଟି ପରମ ପୁରୁଷ
ସଂଶୟ ଛେଦ ହୃଷୀକେଶ ।୪
ଯାହାର ପରାପର ନାହିଁ
ତା ଗର୍ଭେ ଆତ ଯାତ ହୋଇ ।୫
ନିଜ ଘରଟି କେ ହୋଇଲା
ପର ଘର କାହାକୁ କଲା ।୬
ମାଦଳ ରୂପ ନିଜ ଘର
କହିତ ଅଛ ମୋ ଆଗର ।୭
ତହିଁରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ମୁଛନ୍ତି
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ।୮
ପର ଘରଟି କେ ହୋଇଲା
ମୋତେ ତ ସଂଶୟ ଲାଗିଲା ।୯
ପରମ ପୁରୁଷ କୃଷ୍ଣାଇ
ପର ଘରଟି କେ ଅଟଇ ।୧୦
ଏହା ତ ମୋତେ କହି ଦେବ
ଏହି ଦେହରେ ବୁଝାଇବ ।୧୧
ହେ ମନ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ
ପର ଘରରେ ତୁ ରହିଛୁ ।୧୨
ଏ ଦେହ ପର ଘର କହି
ଏଥିରେ ଲୀଳା କର ତୁହି ।୧୩
ମୁହିଁ ତୋ ସଙ୍ଗେ ରହିଅଛି
ଏ ଦେହେଁ ଥାଇ ମୁଁ ଭ୍ରମୁଛି ।୧୪
ପର ଘରଟି ଦେହ ଜାଣ
ଏଥିରେ ବାସ କଲା ପୁଣ ।୧୫
ତେଣୁଟି ପରମ ପୁରୁଷ
ଏବେ କହିବା ଶୁଣ ରସ ।୧୬
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଜାତ ହୋଇ
ଆପେଟି ପର ଘର କହି ।୧୭
ଏବେ ଉପମା ତୋତେ ଦେବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।୧୮
କମାର ଭାତି ଯେ ଚଳଇ
ପବନ ଗର୍ଜନ କରଇ ।୧୯
ଯେବେ ହାତଟି ନ ଚଳିବ
ପବନ ନିଶବଦ ହେବ ।୨୦
ଏହି ପ୍ରକାରେ ଏ ଶରୀର
ଏହା ତୁ ବୁଝି ହେତୁ କର ।୨୧
ଶବଦ ନିଶବଦ ହେଲେ
ଏ ଘଟ ନାଶ ଯିବ ଭଲେ ।୨୨
ଶବଦ ପର ଘର କହି
ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ତୁହି ।୨୩
ନିଶବଦଟି ହେଲେ ଶୁଣ
ନିଜ ଘରକୁ ଯାଏ ପୁଣ ।୨୪
ସେହି ନୟନ ଦେହେ ଥାଇ
କହୁ ତ ନ ଦିଶଇ କହି ।୨୫

ଦୁଇ କର୍ଣ୍ଣଟି ଥାଇ ଦେହେ
କିଛି ନ ଶୁଭଇ ଯେ କହେ ।୨୬
ଦୁଇ ନାସା ପୁଡ଼ାଟି ଥାଇ
ପବନ ଆଉ ନ ବହଇ ।୨୭
ସେହି ମୁଖଟି ଥାଇ ପୁଣ
ବଚନ ନ କହଇ ଜାଣ ।୨୮
ସେହି ହସ୍ତ ପାଦ ହିଁ ଥାଇ
ଚଳିତ ଆଉ ନ ପାରଇ ।୨୯
ଲିଙ୍ଗ ଗୁହ୍ୟଟି ଥାଇ ପୁଣ
ନ କରେ ମଳ ମୂତ୍ର ଜାଣ ।୩୦
ସେହି ହୃଦୟ ପେଟ ଥାଇ
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାଟି ନ କରଇ ।୩୧
ସେହି ପବନ ଥାଇ ଦେହେ
ଅଶୋର୍ଦ୍ଧ ଦଶଇଟି କାୟେ ।୩୨
ଭୟ ନିଦ୍ରାଟି ସେ ଛାଡ଼ିଲା
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ରହିଲା ।୩୩
ସାତଶ ବାଆସ୍ତରି ନାଡ଼ି
ଚଳି ନ ପାରନ୍ତି ସେ ବାଡ଼ି ।୩୪
ଚଉଷଠି ରୋଗଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଣ
ପ୍ରକୃତି ଗଣଙ୍କୁ ତେଜିଣ ।୩୫
ଦୁଃଖ ସୁଖ ହିଁ ସବୁ ଛାଡ଼ି
ରହିଲା ସେହି ଦେହେ ବୁଡ଼ି ।୩୬
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପୂରି ଥିଲା
କେମନ୍ତେ ଦେହ ନାଶ ଗଲା ।୩୭
ଏହାକୁ ଭେଦ ଯେ ଜାଣିବ
ପର ଘରକୁ ସେ ରଖିବ ।୩୮
ନୋହିଲେ କେବେ ନ ରହଇ
ଅବଶ୍ୟ ଘଟ ନାଶ ଯାଇ ।୩୯

ସେହି ପବନ ସେହି ଦେହ
ନାଶ କେଁ ହେଉଅଛି କହ ।୪୦
ପବନ ନାଶ କେବେ ନୋହେ
ଦେହରେ ସେହୁ ପୂରି ଥାଏ ।୪୧
ଦେହକୁ ନାଶ କରେ ଯେହୁ
ଏହାତ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହୁ ।୪୨
ପରମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଚାହିଁ
ଦେହକୁ ଛାଡ଼େ ସେହୁ ମନ ।୪୩
ସେହି ପବନ ଦେହେ ଥାଇ
ରକ୍ତ ମାଂସ ମିଳାଇ ଯାଇ ।୪୪
ଏଣୁଟି ଘଟ ନାଶ ଗଲା
ପର ଘରଟି ବୋଲାଇଲା ।୪୫
ତେଣୁଟି ପରମ ପୁରୁଷ
ସର୍ବ ଘଟରେ କରି ବାସ ।୪୬
ଇଚ୍ଛାରେ ଦେହ ବନ୍ଧି ଥାଇଁ
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଦେହ ନାଶଇ ।୪୭
ଇଚ୍ଛା ହେଲେଟି ଦେହ ଜାତ
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁଇ ମତ ।୪୮
ପର ଘରଟି ସେହି ଜାଣ
ନିଜ ଘରଟି ସେହି ପୁଣ ।୪୯
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହେଲା
ଆଜ୍ଞାରୁ ସର୍ବ ଜାତ କଲା ।୫୦
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ହୋଇ
ପର ଘରଟି ଜାଣ କହି ।୫୧
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ଚତେ ।୫୨
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ପର କହି
ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ ପରହିଁ ।୫୩

ଚଉଦ ଭୁବନ ସିଦ୍ଧବନ୍ତେ
ପର ଘର ତୁ ଜାଣ ତତ୍ତ୍ୱେ ।୫୪
ଗୃଣ୍ଡାନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ତୁଷ୍ଟ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ କଷ୍ଟ ।୫୫
କାକୁ ଗରୁଡ ଯାଏ ପୁଣ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ ଜାଣ ।୫୬
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ସର୍ବ ।୫୭
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ଭୂତ ।୫୮
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ପର ଘର ଜାଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୫୯
ଦଶି ପୋକରୁ ସିଂହ ଯାଏ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ କହେ ।୬୦
ସୁନାରୁ ହୀରା ଯାଏ ଜାଣ
ପର ଘରଟି ସବୁ ପୁଣ ।୬୧
ରୁପାରୁ ଲୁହା ପରିଯନ୍ତେ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ତତ୍ତ୍ୱେ ।୬୨
ଆମ୍ବି କ୍ରୁ ସାଗ ଯାଏ ପୁଣ
ପର ଘରଟି ସବୁ ଜାଣ ।୬୩
ନୀଳରୁ ରଙ୍ଗ ପରିଯନ୍ତେ
ପରଟି ସର୍ବ ଜାଣ ତତ୍ତ୍ୱେ ।୬୪
ଷଡ଼ ଋତୁଟି ପର କହ୍ନି
ଏକା ପୁରୁଷ ସର୍ବ ହୋଇ ।୬୫
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରାଗଣ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ ଜାଣ ।୬୬
ଗୃହ ମେଘଟି ପର କହ୍ନି
ଗୃହ ବେଦଟି ପର ହୋଇ ।୬୭

ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ତୁହି ।୬୮
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ଜୀବ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ସର୍ବ ।୬୯
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟି ହୋଇ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ କହି ।୭୦
ବୁଡା ଚଉଦ କୋଟି ଜୀବ
ପର ଘରଟି ଜାଣ ସର୍ବ ।୭୧
ଉଡା ଚଉଦ କୋଟି ହୋଇ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ କହି ।୭୨
ଆକାଶ ମହୀଯାଏ ପୁଣ
ପର ଘରଟି ସର୍ବ ଜାଣ ।୭୩
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁଇ ହୋଇ
ଲୀଳା କରୁଛି ସର୍ବ ଠାଇଁ ।୭୪
ଏକରୁ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ପର ଘରଟି ସେ ଅଟଇ ।୭୫
ହେ ମନ ପଚାରିଲୁ ତୁହି
ପର ଘରଟି ଏହୁ ଦେହି ।୭୬
ଏ ଘର ଯେବେ ଛାଡିଯିବୁ
ନିଜ ଘରରେ ତୁ ପଶିବୁ ।୭୭
ପର ଘରକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ
ଆଜ୍ଞାକୁ ଚିହ୍ନ ତୁହି ବେଗେ ।୭୮
ପରମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ବାନ୍ଧ
ତେବେ ରହିବ ତୋର କନ୍ଧ ।୭୯
ଅଣ ଫାଶରେ ତୁ ବାନ୍ଧିବୁ
ତେବେଟି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବୁ ।୮୦
ଫାଶରେ ଧରା ଯେ ନ ଦେଇ
ଖୋଜିଲେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ନାହିଁ ।୮୧

ତୋତେ ମୁଁ କହୁଅଛୁ ଯାହା
ସମ କରଣ ସର୍ବ ଗୁହ୍ୟା ।୮୨
ରଖ ତୁ ପରମ ପୁରୁଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୮୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ରଖ ପରମକୁ ଭାବଣ ।୮୪
ନୋହିଲେ ଏହୁ ପର ଘର
ଗୁଡ଼ ରହିବ ନଜ ପୁର ।୮୫
ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ନାମ ।୮୬
ଏ ଗୀତା ଭେଦ ଯେ ଜାଣିବ
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁଟି ସେ ନୋହିବ ।୮୭
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଶରୀର ରହି
ପବନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ସେହି ।୮୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଟ୍‌ତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜୟ ଜୟ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ
ଅରୂପ ରୂପେ କମ୍ପା ବାସ ।୧
ଜୟ ତୁ ଜୟ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ
ପରମ ପୁରୁଷ ତୋ ନାମ ।୨
ଏପର ଦେହେ ଥାଇ ତୁହି
କମ୍ପା ଏତେ ତୁ ମାୟା ଦେହୀ ।୩
ଏ ଦେହେ କି ସୁଖ ପାଉଛ
କମ୍ପା ଏତେ ଦୁଃଖେ ଭ୍ରମୁଛ ।୪
ତୋ ଦେହୁ ମୋତେ ଜାତ କର
ଏ ପର ଘରେ ରଖି ମାର ।୫
ମୁହିଁତ ଏ ଦେହେ ରହିଲି
ତୁମ୍ଭର ସେବାକୁ ଛାଡ଼ିଲି ।୬
ଆହେ ତୁ ପରମ ପୁରୁଷ
ଏ ପର ଦେହେ କମ୍ପା ବାସ ।୭
ଏ ପର ଦେହେ ମୋତେ ଥୋଇ
କମ୍ପା ଧନ୍ଦ ମାରୁଛୁ କହି ।୮
ଏପର ଦେହରେ ରହିଲି
ପ୍ରକୃତି ଗଣେ ବଶ ହେଲି ।୯
ଏପର ଦେହରୁ ତୁ ମୋତେ
ପାରିକର ଜଣାଇ ଚତେ ।୧୦
ଏପର ଦେହରେ ରହିଲି
ତୋତେ ମୁଁ ସେବି ନ ପାରିଲି ।୧୧
ପ୍ରକୃତିଗଣ ମୋତେ ଧରି
ନଅନ୍ତି ଏଣେ ତେଣେ କରି ।୧୨
ତାଙ୍କର ଆୟତରେ ମୁହିଁ
ରହିଲି ପର ଘରେ ଥାଇ ।୧୩
ଏପର ଦେହେ ରହି ତୁହି
କମ୍ପା ଧନ୍ଦ ମାରୁଛୁ କହି ।୧୪

ଏ ଘର ଘରେ ରହିଅଛ
କର୍ମ୍ମ ଏତେ କଷ୍ଟ ପାଉଛ ।୧୫
ଏଂ ଘର ଦେହ ଛାଡ଼ି କହି
ଏଥିରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।୧୬
ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲି ଯିବା
ଏ ଘର ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିବା ।୧୭
ଏ ଘର ଦେହେ ଥାଇ ମୁହିଁ
ଯେମନ୍ତେ ଭ୍ରମିଲି ମୁଁ କହି ।୧୮
ପୂର୍ବେ ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଥିଲି
ଛାଡ଼ି ମୁଁ ବନକୁ ଆଇଲି ।୧୯
ଆହେ ପରମ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ
ଉଲାଗୁଣି ପର୍ବତେ ଏବେ ।୨୦
ମାୟା କରିଣ ଭୁଲାଇଲ
ଆଣି ତ ଏ ଥାନେ ରଖିଲ ।୨୧
ଏବେ ଏ ଥାନେ ଅସୁ ରଖ
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ପାଇଲି ଦୁଃଖ ।୨୨
ଭକତି ଯୋଗ ନ ଦେଉଛ
କର୍ମ୍ମାଇ ଭ୍ରମାଇ ମାରୁଛ ।୨୩
ଭକତି ଯୋଗେ ଆଶା ନାହିଁ
କଷ୍ଟ ମୁଁ ସହି ନ ପାରଇ ।୨୪
ଏବେ ଏ ପର୍ବତରୁ ପୁଣ
କାହିଁ ନ ନିଅ ନାରାୟଣ ।୨୫
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ମୁହିଁ ଥିଲି
ତୁମ୍ଭ ଦୟାରୁ ଗୀତା କଲି ।୨୬
ଗୀତାରେ ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ହୋଇ
ଭକତି ସାଧ ଏବେ ତୁହି ।୨୭
ପଞ୍ଚତରିଶ ଅଧ୍ୟା କଲି
ଖଣ୍ଡଗିରି ଛାଡ଼ି ଆଇଲି ।୨୮

ବୋଇଲ ଭକତି ସାଧିବ
ମହା ଅରଣ୍ୟରେ ପଶିବ ।୨୯
ସ୍ଥାନ ଗହଳ ଅଟଇ
ଏଥି ରହିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।୩୦
ବହୁତ ଲୋକ ଯେ ମିଳିଲେ
ଅନ କ୍ଷଣେ ଛି କଲି କଲେ ।୩୧
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁହିଁ ଥାଇ
ଧନ୍ଦ ମରୁଛି କସ ପାଇଁ ।୩୨
ବୋଇଲ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କଲ
ଏତେ ଧନ୍ଦା ତୁଁ ମୋତେ ଦେଲ ।୩୩
ଏକାନ୍ତେ ରହିବ ପାଞ୍ଚଇ
ମୋ ପାଞ୍ଚ କେବେ ନ ରଖଇ ।୩୪
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନକର
ଭକତି ଦିଅ ହେ ନକର ।୩୫
ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ସଂସାର ସୁଖ ଛାଡ଼ି କହି ।୩୬
ବନସ୍ତେ ଏକା ତୁ ଭ୍ରମିବୁ
ଜଳ ଖାଇଣ ତୁ ବଞ୍ଚିବୁ ।୩୭
ଭୂମିରେ ଶୋଇବୁଟି ତୁହି
ଆସନ ବନସ୍ତରେ ନାହିଁ ।୩୮
ଜାଡ଼ କାଳରେ ତୁ ସହିବୁ
ବନସ୍ତେ ବସ୍ତ୍ର ନ ପାଇବୁ ।୩୯
ଖର ଗ୍ରୀଷମ ଏବେ ତୁହି
ସହିବୁ ପାଷାଣ ପଡ଼ଇ ।୪୦
ବରଷା କାଳେ ତୁ ସହିବୁ
ଘରକି ବନସ୍ତେ ପାଇବୁ ।୪୧
ଏତେ କଥାଟି ତୁ ସହିଲେ
ଏ ଦେହ ରଖିବ ମୁଁ ଭଲେ ।୪୨

ନ ସହିଲେ ଭୁଞ୍ଜ ମରନ୍ତୁ
ଆମ୍ଭେ ଟି ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯିବୁ ।୪୩
ଏବେ ସେ ସୁଖ ଛାଡ଼ି ଭୁଞ୍ଜି
ଦୁଃଖକୁ ଆଦର ମୁ କହି ।୪୪
ଦୁଃଖ ସୁଖଟି ଦୁଇ ଜାଣ
ଭୋଗ କରନ୍ତି ଦେହେ ପୁଣ ।୪୫
କେହି କାହାକୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି
ଏ ଦୁହେଁ ବାଦ କରୁଛନ୍ତି ।୪୬
ଦୁଃଖ ବୋଲଇ ବଡ଼ ମୁହିଁ
ମୁଁ ବଡ଼ ବୋଲି ସୁଖ କହି ।୪୭
ଏମନ୍ତେ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଜାଣ
ଆଉ କଥାଏ କହି ଶୁଣ ।୪୮
ମାତା ଗର୍ଭରେ ଯେବେ ଥିଲୁ
ଅନେକ ଦୁଃଖ ହିଁ ପାଇଲୁ ।୪୯
ସେ ଦୁଃଖ କହୁ ଅଛୁ ଶୁଣ
ମାତା ଗର୍ଭର କଷ୍ଟ ପୁଣ ।୫୦
ପାଞ୍ଚ ମାସଟି ହେଲା ଯହୁଁ
ଜୀବନ ଦେହେ ପଶେ ତହୁଁ ।୫୧
ହାତ ଗୋଡ଼ଟି ତହୁଁ ନାଡ଼
ଚର୍ମ ମୁଣି ଭିତରେ ପଡ଼ ।୫୨
ତହିଁରେ ଘୁରିବାକୁ ସ୍ଥାନ
ନ ପାଇ ଛଟପଟ ପୁଣ ।୫୩
ପେଟରେ ମଳ ମୂତ୍ର ଥାଇ
ତହିଁରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଉ ଭୁଞ୍ଜି ।୫୪

ଅନ୍ଧାର ଘରେ ପଡ଼ି ଥାଉ
ଅଧାର ତାଳୁ ବାଟେ ଖାଉ ।୫୫
ଯହୁଁଟି ଦଶମାସ ହେଲା
ତୋ ଦେହେ ଦେଭୁଟି ବସିଲା ।୫୬
ଏମନ୍ତେ ସାତ ଦିନ ଭୁଞ୍ଜି
ନିଜ ନାମକୁ ଚିତ୍ତେ ଧ୍ୟାୟି ।୫୭
ନିଜ ନାମ ଯହୁଁ ଚିହ୍ନିଲୁ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଗର୍ଭରେ ଦେଖିଲୁ ।୫୮
ସେ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
କି ଚିନ୍ତା କହ ହୋ ବୋଇଲେ ୫୦
ହେ ପ୍ରଭୁ ଗର୍ଭ କଷ୍ଟୁ ଭୁଞ୍ଜି
ପାର ହେ କର ନାଥ କହି ।୬୦
କର୍ମାଇ ମୋତେ ଜାତ କଲୁ
ଗର୍ଭ କଷ୍ଟ କର୍ମା ରଚିଲୁ ।୬୧
ଅନ୍ଧାର ଘରେ ପଡ଼ି ମୁହିଁ
ମରୁଛୁ ଛଟ ପଟ ହୋଇ ।୬୨
କେ ଉଦ୍ଯୋଗ ବାଟ ଅଛୁ କହ
ପାର କରଣ ମୋତେ ନାଥ ।୬୩
ଏ କଷ୍ଟୁ ଯେବେ ପାର ହେବ
ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବବ ।୬୪
କହଇ ଅଭିମନ୍ୟୁ ଦାସ
ଗର୍ଭ କଷ୍ଟଟି ବଡ଼ ତ୍ରାସ ୬୫
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ଗର୍ଭ କଷ୍ଟରୁ କଷ୍ଟ ନାହିଁ ।୬୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଟ୍ତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ବୋଇଲି କର ଯାହି ଯାହି ।୧
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ହେଲା ଜାଣ
ଗର୍ଭୁଁ ଟି ପେଲି ଦେଲେ ପୁଣ ।୨
ବୋଇଲେ ଯୋନି ବାଟେ ଯାଅ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ପଡ଼ି ନାମ ଧ୍ୟାଅ ।୩
ଗର୍ଭରୁ ଖସିଣ ପୃଥ୍ୱୀରେ
ସେ ନାମ ଛାଡ଼ିଲୁ ମାୟାରେ ।୪
ଆହା ଶବଦ କଲୁ ତୁହି
ନାମତ ଛାଡ଼ି ଦେଲୁ କାହିଁ ।୫
ସେଠାରୁ ଗର୍ଭ ହେତୁ ଗଲା
ମାୟା ପ୍ରକୃତି ଯେ ଡାକିଲା ।୬
ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡ ଭୋର ହୋଇ
ନିଜ ନାମ ଛାଡ଼ିଲୁ ଯହିଁ ।୭
ଏମନ୍ତେ ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜନ୍ମିଲୁ
ପୁଣି କେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲୁ ।୮
ନାଡ଼ି କାଟିଣ ଭୋର ଦେଲେ
ନାଳ ରକ୍ତଟି ଧୋଇ ନେଲେ ।୯
ଅନ୍ତୁଡ଼ି ଲଗାଇ ସେକନ୍ତି
ତୁଳାରେ କ୍ଷୀର ଯେ ପିଆନ୍ତି ।୧୦
କନା ଖଣ୍ଡିଏ ପାରି ଦେଇ
ତହିଁ ଉପରେ ଯେ ଶୁଆଇ ।୧୧
କନା ଉପରେ ପଡ଼ି ଥାଉ
ମଳ ମୂତ୍ରରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଉ ।୧୨

ଆପଣା ମଳ ମୂତ୍ର ତୁହି
ଆପଣା ହସ୍ତେ ଧରି ଖାଇ ।୧୩
ଯେବେ ସେ ଜନନୀ ଦେଖନ୍ତି
କନା ଖଣ୍ଡିକେ ପୋଛି ଦ୍ୟନ୍ତି ।୧୪
ଏମନ୍ତେ ଅଜ୍ଞାନ ତୁ ହୋଇ
ଆପଣା ବିଷ୍ଠା ଆପେ ଖାଇ ।୧୫
ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ପୁଣ
କର ଚରଣ ତାଡ଼ୁ ଜାଣ ।୧୬
ଯେତେବେଳେଟି କ୍ଷୁଧା କରେ
ଆହା ଶବଦେ ଡାକୁ ଖରେ ।୧୭
ତା ଶୁଣି ଜନନୀ ଆସଇ
ସ୍ତନ ପିଆଇ କ୍ଷୀର ଦେଇ ।୧୮
ବଚନ କହିତ ନପାରୁ
ଅତି କଷ୍ଟରେ ଦିନ ହରୁ ।୧୯
ଦିନକୁ ଦିନ ତୁ ବଢ଼ିଲୁ
ପୁଣି ହିଁ ସୁଖ ତୁ ଭୁଞ୍ଜିଲୁ ।୨୦
ପ୍ରଥମେ ମାତା ଗର୍ଭେ ରହି
ମୀନ ରୂପରେ ଦୁଃଖ ସହି ।୨୧
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଜନ୍ମି କୂର୍ମ ରୂପ
ଦୁଃଖ ପାଇଲୁ ବହୁ ତାପ ।୨୨
ତୃତୀୟେ ବରାହ ରୂପରେ
ଅଜ୍ଞାନେ ବୁଲୁ ଏ ପୃଥ୍ୱୀରେ ।୨୩
ଚତୁର୍ଥେ ରୂପ ନରସିଂହ
ହେଲରୁ ବସିଲା ତୋ ଦେହ ।୨୪

ପଞ୍ଚମେ ବାମନ ରୂପରେ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଚାଲୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ।୨୫
ଷଷ୍ଠରେ ପର୍ଶୁ ରୂପ ଧରୁ
ଥିର ନ ରହି ପୃଥ୍ୱୀ ଫେରୁ ।୨୬
ସପ୍ତମେ ରାମ ରୂପ ପୁଣ
ଜ୍ଞାନ ବସିଲା ତୋ ଦେହେଣ ।୨୭
ଅଷ୍ଟମେ ବଳରାମ ରୂପ
ହେଲେ ତୋ ହରନେବ ଦର୍ପ ।୨୮
ନବମେ ବୌଦ୍ଧ ରୂପ ହେବୁ
ବୁଦ୍ଧ ରୂପରେ କି କରିବୁ ।୨୯
ଦଶମେ କଲ୍କି ରୂପ ହେବ
ମୃତ୍ୟୁ ତୋତେ ଆସି ଘୋଟିବ ।୩୦
ଏବେ ରାମ ରୂପଟି ତୋର
ଏ ରୂପ ରଖ ତୁ ନିକର ।୩୧
ଯେବେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଚିନ୍ତିବୁ
ଏ ରାମ ଶରୀର ରଖିବୁ ।୩୨
ମତ୍ସ୍ୟ କଚ୍ଛ ବରାହ ରୂପ
ବହିଣ ଆଣିଲୁ ଅଦ୍ୟାପ ।୩୩
ନରସିଂହ ବାମନ ରୂପ ହିଁ
ପର୍ଶୁରାମ ରୂପେ ବଢ଼ି ତୁହି ।୩୪
ଛ ଅବତାର ଘରେ ବଢ଼ି
ସପ୍ତମେ ଘରକୁ ଯେ ଛାଡ଼ି ।୩୫
ରାମ ରୂପରେ ହେତୁ ହୋଇ
ଘର ଛାଡ଼ି ଅଇଲୁ ତୁହି ।୩୬
ଆସନ୍ତେ ବହୁ ଦୁଃଖ ପାଇ
ପୁଣି ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜିଲୁ ତୁହି ।୩୭
ଏବେ ତୁ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କର
ସୁଖ ତୁ ପାଇବୁ ଅପାର ।୩୮

ଏମନ୍ତେ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦୁଇ
ଏ ଦେହେଁ ଭୋଗ କରୁଛଇଁ ।୩୯
ଆଗଟି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କଲା
ପଛେଟି ସୁଖ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲା ।୪୦
ଦୁଃଖକୁ ଆଗ ତୁ କରିବୁ
ସୁଖକୁ ପଛେ ତୁ ରଖିବୁ ।୪୧
ଏମନ୍ତେ ଦୁଃଖ ସୁଖଛନ୍ତି
ବାଦ କରି ଦେହ ନାଶନ୍ତି ।୪୨
ଏ ଦୁହେଁ ସଚରାଚରରେ
ଭୋଗ କରନ୍ତି ସବୁଠାରେ ।୪୩
ଏହାତ ଜାଣି ନପାରନ୍ତି
ଦୁଃଖ ଛାଡ଼ି ସୁଖ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ।୪୪
ମାତା ଗର୍ଭରୁ ଦୁଃଖ ପାଇ
ଏବେ ଛାଡ଼ିଲେ କି ଛାଡ଼ଇ ।୪୫
ମନୁଷ୍ୟ ଦେହେ ସୁଖ ନାହିଁ
ନାନା ରୋଗ ଏଥିଅଛଇ ।୪୬
ବୈଷଠେ ବେଗ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
ଏ ଦେହ କାଟି ଚଳେ ପାରି ।୪୭
ଚଳେ ପଡ଼ିଣ ଦୁଃଖ ପାଇ
ମରଣ ପଦକୁ ଇଚ୍ଛଇ ।୪୮
ଅତି ଦୁଃଖରେ ଜନ୍ମ ହେଲା
ମରନ୍ତେ ଦୁଃଖ ପାଇ ମଲା ।୪୯
ସୁଖଟି ଏ ଦେହକୁ କାହିଁ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଦୁଃଖ ଭୁଞ୍ଜଇଁ ।୫୦
ଏ ଯେବେ ଦୁଃଖ ଆଦରନ୍ତା
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ଦେହ ଥାନ୍ତା ।୫୧
ଅକ୍ଷୟ ଅମର ହୋଇଣ
ରହି ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତା ପୁଣ ।୫୨

ଦୁଃଖକୁ ଅନାଦର କରି
ସୁଖ ବଳୁରି ଯାଏ ମରି ।୫୩
ବଡ଼ ଘଇଟି ଦୁଃଖ ଜାଣ
ସାନ ଘଇଟି ସୁଖ ପୁଣ ।୫୪
ବଡ଼ କ ସାନକୁ ରଖଇ
ଅଗ୍ନି ଆଗେ ପତଙ୍ଗ କାହିଁ ।୫୫
ଅଗ୍ନିଟି ଦୁଃଖ ବୋଲି ଜାଣ
ପତଙ୍ଗ ସୁଖଟି ପ୍ରମାଣ ।୫୬
ଦୁଃଖ ଆଗରେ ସୁଖ କାହିଁ
ବ୍ୟାଘ୍ରକ ଛେଳକୁ ରଖଇ ୫୭
ବ୍ୟାଘ୍ର ଦୁଃଖ ଛେଳଟି ସୁଖ
ସର୍ପ କ ରଖେ ବେଙ୍ଗ ପାଖ ।୫୮
ସର୍ପ ଦୁଃଖ ସୁଖ ବେଙ୍ଗହିଁ
ବିରାଡ଼ି ମୂଷାକ ରଖଇ ।୫୯
ବିରାଡ଼ି ଦୁଃଖ ମୂଷା ସୁଖ
ଅଗ୍ନିକ ରଖେ ଶୀତ ପାଖ ।୬୦
ଅଗ୍ନିଟି ଦୁଃଖ ଶୀତ ସୁଖ
ନଜାଣି ସୁଖ ଚନ୍ତେ ମୂର୍ଖ ।୬୧
ଯେବେ ଦୁଃଖକୁ ଆଦରନ୍ତା
ନଚେତ୍ ସୁଖକୁ ଯେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତା ।୬୨
ଯେବେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଚନ୍ତନ୍ତୁ
କମ୍ପାଇଁ ଏ ଦେହ ନାଶନ୍ତୁ ।୬୩
ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଛନ୍ତି
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ନଚେତ୍ ଚନ୍ତି ।୬୪
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନିଙ୍କର
ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି ଅମର ।୬୫
ଆକାଶ ବାସୁକି ପୃଥିବୀ
ଅମର ଦୁଃଖେ ନାମ ଭାବି ।୬୬
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ
ଅମର ଦୁଃଖେ ନାମ ଚନ୍ତେ ।୬୭
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ହିଁ ଜାଣ
ଭଜି ଦୁଃଖେ ନାମ ରାବଣ ।୬୮
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ଯେତେ
ରହି ଦୁଃଖ ନାମକୁ ଚନ୍ତେ ।୬୯
ଏ ସର୍ବେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ଅଛନ୍ତି ସୁଖ ଭୋଗ କରି ।୭୦
ଏ ସର୍ବେ ଦୁଃଖ ଆଦରିଲେ
ଅମର ହୋଇଣ ରହିଲେ ।୭୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଦୁଃଖ ନ ସହି ମନେ ତ୍ରାସ ।୭
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଦୁଃଖ ନ ସହି ନାଶ ମୁହିଁ ।୭୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆରେ କୁମନ ତୋତେ କହି
ଏବେ ଦୁଃଖକୁ ସହ ତୁହି ।୧
ତୁ ଯେବେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ଏ ଦେହ ରଖିବୁ ତୋହରି ।୨
ସୁଖକୁ ଆଦରନ୍ତି ଜାଣ
ନିଷ୍ଠା ଆତ୍ମର ଯେ କରଣ ।୩
ମିଛେ ହେଁ ଭ୍ରମି ମରୁଥାନ୍ତି
ଅଜ୍ଞାନେ ଦେବତା ପୂଜନ୍ତି ।୪
ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବତା ପାଶେ
ଥୋଇଣ ପୂଜନ୍ତି ହରଷେ ।୫
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ତିନ
ନ ଲଗେ କେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟେ ପୁଣି ।୬
ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୋଗ ହୋଇଥାଇଁ
ଅଇଁଠା କାହାକୁ ପୂଜଇ ।୭
ଏ ତିନି ଯହିଁ ନ ଲାଗିବେ
ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିଅଇଁଠା ହେବେ ।୮
ନୋହିଲେ ସର୍ବେ ଅଇଁଠାଇ
ଅଜ୍ଞାନେ ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି କହି ।୯
ଦେବତା ଏହି ଦେହେ ଛନ୍ତି
ଏହା ନ ଜାଣେ ମୂଢ଼ ମତି ।୧୦
ପିତଳ କାଷ୍ଠ ପାଷାଣକୁ
ଦେବତା ବୋଲି ପୂଜେ ତାକୁ ।୧୧
ଏ କି ଗତି ମୁକତି ଦେବେ
ଏହା ନ ଜାଣେ ମୂଢ଼ କେବେ ।୧୨
ଯେଉଁ ଦେବତା ଦେହ ଧରେ
ତାକୁ ନ ପୂଜି ମୂଢ଼ ନରେ ।୧୩
ଯେବେ ସେ ଦେହ ଗ୍ଲଡ଼ିପିବ
କେଉଁ ଦେବତା ଏ ପୂଜିବ ।୧୪
ଏହା ନ ଜାଣି ଦେବତାକୁ
ଆତ୍ମଘ୍ନି ହେଇ ପୂଜେ ତାକୁ ।୧୫
ଏ ଦେହେଁ ଯେଉଁ ଦେବତାହିଁ
ଅଣଆତ୍ମଘ୍ନି ଅଟେ ସେହି ।୧୬
ଏତ ଆତ୍ମଘ୍ନି ହୋଇ ମଲା
ଦେବତା କେହି ନ ଚହ୍ନିଲା ।୧୭
ଯେତେବେଳେଟି ରୋଗ ଧରେ
ଶୋଇଣ ଥାଇ ଆସନରେ ।୧୮
କର ଚରଣ ନ ଚଳଇ
ପର ଆଣି ଖୁଆଇ ଦେଇ ।୧୯
ଆସନେ ମଳ ମୂତ୍ର କରେ
ବୋଲଇ ମରିଯାନ୍ତି ଝରେ ୨୦
ଏମନ୍ତେ ବହୁ ଦୁଃଖେ ମରି
ଆତ୍ମର ନିଷ୍ଠା ଦୂର କରି ।୨୧
ତେତେବେଳେ ଆତ୍ମର କାହିଁ
କେଉଁ ଦେବତା ଯେ ରଖଇ ।୨୨
ଜନ୍ମନ୍ତେ ଅଣାତ୍ମର ଜାଣ
ମଲ ଅଣାତ୍ମରେଟି ପୁଣ ।୨୩.
ଜନ୍ମନ୍ତେ ବହୁ ଦୁଃଖ ପାଇ
ମରନ୍ତେ ଦୁଃଖେ ସେ ମରଇ ।୨୪
ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୁଃଖ ଜାଣ
ସୁଖଟି କାହୁଁ ଥାଏ ପୁଣ ।୨୫
ଏହା ନ ବୁଝି ମୂଢ଼ ତୁହି
ଆତ୍ମର ସୁଖ କି ରହଇ ।୨୬

ଏ ଦେହେ ମଳ ମୂତ୍ର ଅଛି
କେତେ ଆଗ୍ରହ କରୁ ବାଛି ୨୭
ଦନ୍ତ ମୂଳରେ ବିଷ୍ଠା ଥୋଇ
କେତେ ଆଗ୍ରହ କରୁ ଭୁଞ୍ଜି ।୨୮
ବିଷ୍ଠା ବୋଲଣ କାହୁଁ ଆସି
କହୁଛି ଶୁଣରେ ବିଶେଷି ।୨୯
ନାନା ପଦାର୍ଥ ଆଣି କରି
ମୁଖରେ ନେଇ ପେଟ ଭରି ।୩୦
ଜଠର ଅଗ୍ନି ତହିଁ ଥାଇ
ସିଝିଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାକ ହୋଇ ।୩୧
ତହିଁରୁ ରସ ନିଗଡନ୍ତେ
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ ହୁଅନ୍ତେ ।୩୨
ତହିଁରୁ ସିଠାଟି ଯେତେକ
ଗୁହ୍ୟରେ ବାହାର ଦେତେକ ।୩୩
ସେ ସିଠା ଅତି ଶୁଦ୍ଧ ଜାଣ
ଜଠର ଅଗ୍ନିରେ ସିଝିଣ ।୩୪
ସେ ସିଠା ବିଷ୍ଠା ବୋଲାଇଲା
ତହିଁରୁ ବାସ ପ୍ରକାଶିଲା ।୩୫
ସେ ବିଷ୍ଠା ମଳଦ୍ୱାରେ ଯାନ୍ତେ
ବାସନା ନେଉ ନାସାଗ୍ରତେ ।୩୬
ବିଷ୍ଠାଟି ନିତ୍ୟେ ଖାଉଅଛୁ
କିସ ଆଗ୍ରହ କୁ କରୁଛୁ ।୩୭
ସେ ବିଷ୍ଠା ଅତି ଶୁଦ୍ଧ ଜାଣ
କ୍ଷୀରରୁ ଘୃତଟି ଯେସନ ।୩୮
ବିଷ୍ଠାଟି କ୍ଷୀର ବୋଲି କହି
ତହିଁରୁ ଘୃତ ବାହାରଇ ।୩୯
ସେ ଘୃତ ରକ୍ତ ମାଂସ ହେଲା
ଏଥିରେ ଅଭେଦ ରହିଲା ।୪୦

ଯାହାର ଅନୁଭବ ଥିବ
ପ୍ରଭୁ ଦୟା ଭେଦ ଜାଣିବ ।୪୧
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଯେ ନଥିଲେ
ଏ ଭେଦ ନ ଜାଣିବ ଭଲେ ।୪୨
ଏ ଭେଦ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି
ମଉନ୍ତି ଆଗ୍ରହୀ ସେ ହୋଇ ।୪୩
ଏ ଦେହ ଜନ୍ମ ଅଣାଗ୍ରହ
ଆଉ କଥାଏ ହେତୁ କର ।୪୪
ଦେଖ ଅଣାଗ୍ରହ ପବନ
ତାଙ୍କ ଠାରୁ କେ ବଡ଼ ପୂଣ ।୪୫
ଦେଖ ଜଳଟି ଅଣାଗ୍ରହ
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ନର ।୪୬
ଦେଖ ଅଗ୍ନିଟି ଅଣାଗ୍ରହେ
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ନରେ ।୪୭
ପୃଥିବୀ ଅଣାଗ୍ରହ କହି
ବଢ଼ୁଛି କ୍ଷୟେ କେବେ ନାହିଁ ।୪୮
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ଜାଣ
ମରୁ ଅଛୁରେ ନ ଚେତିଣ ।୪୯
ଦେଖ ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଅଣାଗ୍ରହ
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ନର ।୫୦
ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ଅଣାଗ୍ରହେ
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ନରେ ।୫୧
ଆକାଶ ଅଣାଗ୍ରହ କହି
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ତୁହି ।୫୨
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଏ ତିନି
ଅଣାଗ୍ରହେ ଭ୍ରମେ ମେଦିନୀ ।୫୩
ୟାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ନରେ
କି ଆଗ୍ରହ କରେ ସଂସାରେ ।୫୪

ଏ ସର୍ବେ ଅଣାଗୁଣ୍ଣ ହୋଇ
ଦୁଃଖ ଆଦର ସୁଖ ପାଇ ।୫୫
ଦୁଖ ନାମକୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି
ହସି ଖେଳଣ ନାଚୁଛନ୍ତି ।୫୬
ଅମରେ ଏ ସର୍ବେ ରହିଣ
ଲୀଳା କରନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣ ।୫୭
ମନୁଷ୍ୟଗଣେ ଦେହ ବହି
ଦୁଃଖ ଛାଡ଼ି ସୁଖ ଇଚ୍ଛଇ ।୫୮
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ଯେ ଚିହ୍ନିବ
ଆଗୁର ନିସ୍ତା ଯେ ଛାଡ଼ିବ ।୫୯
ସେହି ଅମର ହୋଇ ରହେ
ନୋହିଲେ ମରେ ଦୁଃଖ ପାଏ ।୬୦
ଏ ରୂପେ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଜାଣ
ଅର୍ଜିତ ଦାସ କହେ ଶୁଣ ।୬୧
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଦୁଃଖକୁ ନ ଆଦର ମୁହିଁ ।୬୨
ସୁଖକୁ ନିତ୍ୟେ ଇଚ୍ଛା କଲି
ନାମ ଦୁଃଖେ ନଭଜ ମଲି ।୬୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆରେ କୁମନ ତୋତେ କହି
ଦୁଃଖେ ନାମ ଚିନ୍ତରେ ତୁହି ।୧
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ଚିନ୍ତ ବେଗେ
ଆଉ କଥାଏ ଶୁଣ ଏବେ ।୨
ହିରଣ୍ୟ ପୁତ୍ର ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ
ତରିଲା କେତେ ପରମାଦ ।୩
ନାମକୁ ଚିନ୍ତା କଲା ଯହୁଁ
ହିରଣ୍ୟ କୋପ କଲା ତହୁଁ ।୪
ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ଆମ୍ଭର ବଇରି
କମ୍ପା ନାମ ତୁ ତାର ଧରି ।୫
ଏବେ ତୁ ବିଷ୍ଣୁ ନାମ ଛାଡ଼ି
ଶିବ ନାମ ତୁ ନିତ୍ୟେ ପଢ଼ ।୬
ଶିବ ନାମ କର ଭଜନ
ସପ୍ତ ଦୀପେ ହେବୁ ରାଜନ ।୭
ବୋଇଲା ଶୁଣ ଆହେ ତାତ
ଶିବ ନାମେ ନାହିଁ ମୁକତ ।୮
ଶିବ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ନାମ ଧ୍ୟାୟୀ
ଅମର ହୋଇଣ ଅଛଇ ।୯
ଶିବ ନାମରେ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ
ବିଷ୍ଣୁ ନାମ ମୁଁ ନ ଛାଡ଼ଇ ।୧୦
ଶୁଣି ହିରଣ୍ୟ କୋପ କଲା
ନଗ୍ର ଦଣ୍ଡୁ ଆସି ଡାକିଲା ।୧୧

ବୋଇଲା କୁମରକୁ ନଅ
ଗ୍ରାମ ବାହାରେ ହାଣି ଦଅ ।୧୨
ରାଜା ମୁଖରୁ ଶୁଣି କରି
ନେଇ ହାଣି ପକାଇ ଡରି ।୧୩
ପ୍ରଭୁ ତା ଜାଣି ବଜେ କଲେ
ଜୀଆଇ ଘର ଯା ବୋଇଲେ ।୧୪
ଶୁଣି ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଅଇଲା
ପିତା ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।୧୫
ଦେଖିଣ ରାଜା କୋପ ହୋଇ
ହସ୍ତୀ ଦନ୍ତେ ସର୍ପ ଦଂଶାଇ ।୧୬
ତେବେ ହେଁ ନାମକୁ ନଛାଡ଼ି
ଶୁଣି ହିରଣ୍ୟ କୋପ ବଢ଼ି ।୧୭
ବିଷ ଦେଇଣ ମରାଇଲା
ଢ଼ିଙ୍କିରେ କୁଟାଇ ମାଇଲା ।୧୮
ପ୍ରଭୁ ତା ଜାଣିଣ ରଖନ୍ତି
ଦେଖି ହିରଣ୍ୟ କୋପେ ଚିନ୍ତି ।୧୯
ସମୁଦ୍ରେ ବାନ୍ଧ ମେଲା ବନେ
ତେବେ ହେଁ ନ ମରେ ନନ୍ଦନେ ।୨୦
ଦିନେ ମଣ୍ଡପେ ସେ ଦେଖିଲା
କୁମର କେଶ ଯେ ଧଇଲା ।୨୧
ଆଜ କେ ରଖିବରେ ତୋତେ
କାହିଁ ତୋ ବସ୍ତୁ ଦେଖା ମୋତେ ।୨୨
ବୋଇଲା ସର୍ବ ଘଟେ ଥାନ୍ତି
ଦେଖ ଏ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଅଛନ୍ତି ।୨୩
କେଶ ଛାଡ଼ିଣ ବେଗେ ଗଲା
ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଗୋଇଠା ମାଇଲା ।୨୪
ନୃସିଂହ ରୂପ ପ୍ରଭୁ ହୋଇ
ସ୍ତମ୍ଭ ଭିତରୁ ବାବରାସ୍ଥି ।୨୫

ଆସିଣ ହିରଣ୍ୟକୁ ମାରି
ପ୍ରହଲ୍ଲାଦକୁ ଅଙ୍କେ କରି ।୨୬
ଏ ତୋର ପିତା ଏବେ ମଲା
ତୋତେଟି କେତେ କଷ୍ଟ ଦେଲା ।୨୭
କେତେ ଦୁଃଖ ପାଇଲୁ ତୁହି
ଏବେ ତୁ ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜି କହି ।୨୮
ସ୍ୱର୍ଗରେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେବୁ ଜାଣ
ସୁଖ ଭୋଗ ତହିଁ କରିଣ ।୨୯
ତଦନ୍ତେ ଅମର ତୁ ହୁଅ
ନାମକୁ ନିତ୍ୟେ ଧ୍ୟାୟୁ ଥାଅ ।୩୦
ଏମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ତାକୁ ଦେଇ
ଅନ୍ତରଧାନ ତହୁଁ ହୋଇ ।୩୧
ଏମନ୍ତେ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ବୀର
ରାଜ୍ୟରେ ହେଲା ନୃପବର ।୩୨
ଦୁଃଖେ ନାମଟି ସେ ଧଇଲା
ମାରନ୍ତେ କେବେହେଁ ନ ମଲା ।୩୩
ସେ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କୁ ଦୟା କଲେ
ଅମର କରିଣ ରଖିଲେ ।୩୪
ହିରଣ୍ୟ ନାମ ନ ଭଜିଲା
ସୁଖ ଚିନ୍ତିଣ ସେହୁ ମଲା ।୩୫
ହେ ମନ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧର
କେବେ ନ ମରିବୁ ନକର ।୩୬
ଅକ୍ଷୟ ଅମରେ ତୁ ରହି
ଆଉ କଥାଏ ଶୁଣ କହି ।୩୭
ଧ୍ରୁବଟି ମାତା ଛଳେ ଗଲା
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଭଜିଲା ।୩୮
ପ୍ରଭୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳେ ର ବୋଇଲେ ।୩୯

ଅମର ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥାଅ
ଅନେକ ସୁଖ ତହିଁ ପାଅ ।୪୦
ଦୁଃଖେ ନାମଟି ଯେହୁ ଧର
ଏ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ଗଲେ ହରି ।୪୧
ଧ୍ରୁବଟି ଅମରେ ରହିଲେ
ଆଉ କଥାଏ କହୁ ଭଲେ ।୪୨
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗେ ରାମ ପୁଣ
ପିତା ସତ୍ୟଟି ସେ ପାଳଣ ।୪୩
ଚଉଦ ବରଷ ବନସ୍ତେ
ଦୁଃଖ ସହିଲେ ସେ ନିରତେ ।୪୪
ରାମ ପାଟଣା ନ ଦେଖନ୍ତି
ଝାଡ଼ ପର୍ବତେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ।୪୫
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ସହି
ପତ୍ର ଶଯ୍ୟାରେ ଦିନ ନେଇ ।୪୬
କନ୍ଦମୂଳ ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି
ଦୁଃଖ ଆଦରି ଦିନ ଯାନ୍ତି ।୪୭
ଏମନ୍ତେ ବନସ୍ତେ ବୁଲନ୍ତେ
ରାବଣ ଆସି ଯେ ଗୁପତେ ।୪୮
ଏକାନ୍ତେ ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ
ବଳେ ସେ ଧରିନେଲା ପୁଣ ।୪୯
ଅଶୋକ ବନେ ସେ ରଖିଲା
ଦୁଃଖ ତାହାଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ିଲା ।୫୦
ଜଗତ ମାତା ଠାକୁରାଣୀ
ଦୁଃଖ ସହି ରହିଲେ ପୁଣି ।୫୧
ନିର୍ଜନେ ଥାଇଣ ବଞ୍ଚନ୍ତି
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ଧ୍ୟାଉ ଥାନ୍ତି ।୫୨
ଏମନ୍ତେ ରାମ ଲକ୍ଷଣ ହିଁ
ଆସି ଦେଖିଲେ ସୀତା ନାହିଁ ।୫୩

ବନସ୍ତେ ଖୋଜି ଖୋଜି ପୁଣ
ସୁଗ୍ରୀବରକୁ ସେ ଭେଟିଣ ।୫୪
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ମିତ୍ର ହେଲେ
ମିତ୍ର ଛଳେ ବାଳୀ ନାଶିଲେ ।୫୫
ସୁଗ୍ରୀବର ଯେ ଦୁଃଖ ସହି
ପର୍ବତେ ଲୁଚି ଥିଲା ସେହି ।୫୬
ବାଳୀକି ମାରି ରାମ ପୁଣ
କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟା ସୁଗ୍ରୀବ ଦେଇଣ ।୫୭
ରାଜ୍ୟରେ ନୃପତି ହୋଇଲେ
ଅନେକ ସୁଖ ସେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।୫୮
ବାଳୀଟି ସୁଖକୁ ଇଚ୍ଛିଲା
ଅଳପ ଦିନେ ନାଶ ଗଲା ।୫୯
ସୁଗ୍ରୀବଟି ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଭୋଗ କରି ।୬୦
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଧରିଲା
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ତାଙ୍କୁ ହେଲା ।୬୧
ବାଳୀକି ନାଶି ରାଜ୍ୟ ଦେଇ
ତାଙ୍କୁ ଘେନି ଲଙ୍କାକୁ ଯାଇ ।୬୨
ରାବଣ ମାରି ସୀତା ଆଣି
ବିଭୀଷଣଙ୍କୁ ଲଙ୍କା ପୁଣି ।୬୩
ଲଙ୍କାରେ ରାଜା ସେ ହୋଇଲା
ଦୁଃଖକୁ ଯହୁଁ ଆଦରିଲା ।୬୪
ପ୍ରଭୁ ତାହାଙ୍କୁ ଦୟା କଲେ
ଅମରେ ଥାଅ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।୬୫
ରାବଣ ସୁଖ ଚିନ୍ତି ମଲା
ଅଳପ ଦିନେ ନାଶ ଗଲା ।୬୬
ବିଭୀଷଣ ଯେ ନାମ ଧ୍ୟାୟି
ଅମର ହୋଇଣ ଅଛଇ ।୬୭

ବିଭୀଷଣଙ୍କୁ ଲଙ୍କା ଦେଇ
ସୀତାଙ୍କୁ ଘେନି ରାମ ଯାଇ ।୬୮
ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରରେ ମିଳିଲେ
ଅଭିଷେକ ତହିଁ ହୋଇଲେ ।୬୯
ଦୁଃଖକୁ ଆଗେ ରାମ ସହି
ପଛେ ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜିଲେ କହି ।୭୦
ସେ ପ୍ରଭୁ ସ୍ୱୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଜାଣ
ଦୁଃଖ କୁ ଆଦରିଲେ ପୁଣ ।୭୧
ଦୁଃଖ କରିଚା ଅଟେ ସେହି
ସେ କ ପାଖିଲେ ଦୁଃଖ ରହି ।୭୨
ସୁଗ୍ରୀ ବିଭୀଷଣଙ୍କୁ ଜାଣ
ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ଆପଣ ।୭୩
ସହୁଁ ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ଚିନ୍ତି
ସୁଖଟି ଦେଲେ ସୀତା ପତି ।୭୪
ଯାର ଆଜ୍ଞାରେ ଦୁଃଖ ଯାଇ
ସେତ ଦୁଃଖ ଆଦରି ସହି ।୭୫
ଦୁଃଖକୁ କେହି ନ ଗ୍ରୁଡନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କର ଦେବେ ଚିନ୍ତି ।୭୬
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଦୁଃଖକୁ ସର୍ବେ କର ଆଶ ।୭୭
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଭୁମ୍ଭେ
ଦୁଃଖ ମହିମା ଶୁଣ ସର୍ବେ ।୭୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆରେ କୁମନ କହି ଶୁଣ
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗ କଥା ପୁଣ ।୧
ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବେ ଜାତ ହୋଇ
କେତେ ଦୁଃଖ ପାଇଲେ ସେହି ।୨
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସୁଖ ଚିନ୍ତିଲା
ରାଜ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ନ ରଖିଲା ।୩
ଝାଡ଼ ଅରଣ୍ୟେ ଦୁଃଖ ପାଇ
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ସହି ।୪
ବାର ବରଷ ସେ ବନସ୍ତେ
ଭ୍ରମିଲେ ନାନା ଦେଶେ ଦେଶେ ।୫
ବୁଲନ୍ତେ ଦ୍ରୁପଦ ଦେଶରେ
ଦ୍ରୌପଦୀ ବିଭା ସ୍ୱୟମ୍ବରେ ।୬
ଅର୍ଜୁନ ଲକ୍ଷ ଯେ ବିନ୍ଧିଲେ
ଦ୍ରୌପଦୀକି ସେ ବିଭା ହେଲେ ।୭
ବିଭା ହୋଇଣ ତହୁଁ ଆସି
ହସ୍ତିନା ପୁରେ ପରବେଶି ।୮
ଯୁଧିଷ୍ଠି ମାନଗୋବିନ୍ଦାଇ
ପଶା ଖେଳନ୍ତି ଦୁଇଭାଇ ।୯
ପଶାରେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁରେ
ପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ହାରିଲେ ଖରେ ।୧୦

ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଜିଣିଲେ
ପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟଟି ଭୋଗ କଲେ ।୧୧
ଏହାଙ୍କୁ ସୂଚୀ ମୁନେ ସ୍ଥାନ
ନ ଦେଇ ନ ରଖେ ରାଜନ ।୧୨
ପୃଥ୍ୱୀ ହାରିଣ ସେହୁ ଗଲେ
ଅନେକ ଦୁଃଖ ସେ ପାଇଲେ ।୧୩
ବିରାଟ ଦେଶରେ ଲୁଚିଣ
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଚିନ୍ତିଣ ।୧୪
ସେ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଜାଣି
ଦୟା କରିଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।୧୫
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ କୂଟେ ମାରି
ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବେ ରାଜ୍ୟ କରି ।୧୬
ଆଗଟି ଦୁଃଖ ସେ ସହିଲେ
ପଛେଟି ସୁଖ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।୧୭
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସୁଖ ଚିନ୍ତିଲା
ଭୋଗ କରି ନପାରି ମଲା ।୧୮
ପାଣ୍ଡବେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଭୋଗ କରି ।୧୯
ଦୁଃଖକୁ ଆଦରିଲେ ପହୁଁ
ପ୍ରଭୁ ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜାଇ ତହୁଁ ।୨୦
ଦୁଃଖକୁ ଏବେ ତୁ ଆଦରି
ଆଉ କଥାଏ କହି ସାରି ।୨୧
ଇନ୍ଦ୍ରଟି ସହସ୍ର ବରଷ
ଲୁହା ଚଣାଟି କଲା ଗ୍ରାସ ।୨୨
ଅଗ୍ନିରେ ଶରୀର ଦହିଲା
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଚିନ୍ତିଲା ।୨୩
ଅମରେ ସୁରପତି କଲେ
ତାଙ୍କୁଟି ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜାଇଲେ ।୨୪

ଦୁଃଖକୁ ଆଦରିଲା ପହୁଁ
ପ୍ରଭୁଟି ସୁଖ ଦେଲେ ତହୁଁ ।୨୫
ଶଚୀଟି ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ଅମର ସ୍ୱର୍ଗ ଭୋଗ କରି ।୨୬
ତାଙ୍କୁଟି ପ୍ରଭୁ ଦୟା କଲେ
ଅମରେ ଥାଅ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।୨୭
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଚିନ୍ତିଲା
ଅମର ବର ଯେ ପାଇଲା ।୨୮
ଋଷ୍ଣୁରେ ତିନି ଲକ୍ଷ ଯୁଗ
ଦୁଃଖେ ସାଧିଲେ ବ୍ରହ୍ମଯୋଗ ।୨୯
ତେଣୁ ଅମରେ ସେ ଅଛନ୍ତି
ପୃଥ୍ୱୀ ପ୍ରଳୟେ ନାହିଁ ଭିତି ।୩୦
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ସେ ଚିନ୍ତିଲେ
ତେଣୁଟି ପ୍ରଭୁ ଦୟା କଲେ ।୩
ବସୁଦେବଟି ଦୁଃଖ ସହି
କଂସଟି ବନ୍ଦୀ କଲା ନେଇ ।୩୨
ବନ୍ଦୀ ଘରରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି
ଦୁଃଖେ ନାମକୁ ନିତ୍ୟେ ଚିନ୍ତି ।୩୩
ପ୍ରଭୁ ତାହାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଜାଣି
ତାଙ୍କ ଘରେ ଜନ୍ମିଲେ ପୁଣି ।୩୪
ଦେବକୀ ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମିଣ
ଯାଇଁ ଗୋପପୁରେ ବଢ଼ିଣ ।୩୫
ସେ ପ୍ରଭୁ ଦୁଃଖ ଆଦରିଲେ
ଗୋପପୁରେ ଗାଈ ରଖିଲେ ।୩୬
ଲଟା ବନସ୍ତେ ଗାଈ ନେଇ
ଚରାଉଥାନ୍ତି ଦୁଃଖ ସହି ।୩୭
ଖରା ବରଷା ସେ ସହନ୍ତି
ନାନା ଦୁଃଖଟି ପାଉଥାନ୍ତି ।୩୮

ନନ୍ଦ ଗଉଡ଼ ନନ୍ଦରାଣୀ
ମାରନ୍ତି ଛାଟ ଯେନ ପୁଣି ।୩୯
ସେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର
ସେ ମାଡ଼ ସହେ ଚକ୍ରଧର ।୪୦

ଦୁଃଖକୁ ଆଦରନ୍ତି ପୁଣ
ସେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କାରଣ ।୪୧
କଂସଟି ଅକ୍ରୂରକୁ ପେଶି
ଯେନାଇ ଗଲେଟି ବିଶେଷି ।୪୨
କୃଷ୍ଣକୁ ଦେଖି କଂସ ମଲା
ଯେଣୁଟି ସୁଖକୁ ଝଞ୍ଜିଲା ।୪୩

ଉଗ୍ରସେନକୁ ରାଜା କଲେ
ତା ଦୁଃଖ ପ୍ରଭୁ ଯେ ଫେଡ଼ିଲେ ।୪୪
ଯେଣୁ ଦୁଃଖେ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଭୋଗ କଲା ।୪୫
ବାସୁଦେବଙ୍କ ବନ୍ଦୀଠାରେ
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମେ ସେଠାରେ ।୪୬
ବନ୍ଦୀରୁ ଫେଡ଼ିଆଣି କରି
ସୁଖ ଭୋଗ ଭୁଞ୍ଜାଇ ହରି ।୪୭
ଆଗଟି ଦୁଃଖ ଯେ ପାଇଲେ
ପଛେଟି ସୁଖକୁ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।୪୮
ସେ ପ୍ରଭୁ ଗୋପପୁରେ ଥାଇ
ଅନେକ ଦୁଃଖ ତହିଁ ପାଇ ।୪୯

ଗୋପରୁ ଯାଇ ଦ୍ୱାରକାରେ
ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ନିରନ୍ତରେ ।୫୦
ଆଗଟି ଦୁଃଖ ସେ ପାଇଲେ
ପଛେଟି ସୁଖ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।୫୧
ସେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କରତା
ଦୁଃଖକୁ ଆଦରି ସର୍ବଥା ।୫୨

ସେତ ପାଞ୍ଚିଲେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ
ଦୁଃଖକୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି କେହି ।୫୩
ଉଦ୍ଧବ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧରି
ବ୍ରହ୍ମ ଶାପରୁ ହେଲେ ପାରି ।୫୪

ଯା ଶାପେ କୃଷ୍ଣ ନାଶ ଗଲେ
ଯଦୁବଂଶ ନିଅଂଶ ହେଲେ ।୫୫
ଉଦ୍ଧବ ଶାପରୁ ବଞ୍ଚିଣ
ରହି ଦୁଃଖେ ନାମ ଚିନ୍ତିଣ ।୫୬
ତେତେ ଶାପରୁ ପାରି ହେଲେ
ଯେଣୁ ଦୁଃଖେ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ ।୫୭

ବ୍ରହ୍ମଶାପ ପତଙ୍ଗ ହେଲା
ନାମ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ିଗଲା ।୫୮
ତେଣୁଟି ଶାପ ନ କାଟଇ
ନାମ ଅନଳେ ଶାପ ଦହି ।୫୯
ଏମନ୍ତ ନାମର ମହିମା
ଦୁଃଖେ ନାମ କର ଭାବନା ।୬୦
ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ନାରାୟଣ
ନାମକୁ ଦୁଃଖେରେ ଭାବିଣ ।୬୧
ଦୁଃଖକୁ କେହି ନ ଛାଡନ୍ତି
ପରଶୁରାମ ନାମ ଚିନ୍ତି ।୬୨
ସେହି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ରହିଲେ
ଯେଣୁ ଦୁଃଖେ ନାମ ଭଜିଲେ ।୬୩

କଳିରେ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁରେ
ନାମ ବିଖ୍ୟାତ କଲେ ନରେ ।୬୪
ବୋଇଲେ ଦୁଃଖେ ନାମ ଧର
କି ସୁଖ ଲୋଡ଼ରେ ପାମର ।୬୫
ଦୁଃଖେ ନାମ ଯେବେ ଚିନ୍ତିବ
ମୁକ୍ତିଟି ପାଇବ ।୬୬

କଷ୍ଟାରେ ମୂର୍ଖେ ଭ୍ରମି ମର
ନାମକୁ ଦୁଃଖେ ଚିନ୍ତାକର ।୬୭
ଛେବେଟି ସୁଖ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିବ
ଦୁଃଖଟି କେବେ ନ ପାଇବ ।୬୮।
ଏମନ୍ତେ ନର ଲୋକେ କହ୍ନ
ଅନ୍ତର ହେଲେ ଭବଗ୍ରାହ୍ମ ।୬୯।
ଏବେ କୁମନ ଦୁଃଖେ ନାମ
ଧ୍ୟାୟରେ ନତ୍ୟ ତୁହ୍ନ ପୁଣ ।୭୦।
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଦୁଃଖେ ନାମ ଭଜ ଅବଶ୍ୟ ।୭୧।
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହ୍ନ
ଦୁଃଖ ମହମା ଏସନ ହିଁ ।୭୨।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହ୍ନ
ଦୁଃଖକୁ ସହି ନ ପାରଇ ।୧।
ଏ ଦେହେ କେତୁ ବାସ କରେ
କଷ୍ଟ ନ ସହି ମୋତେ ମାରେ ।୨।
ନରତେ ସୁଖକୁ ଇଚ୍ଛଇ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ମୋତେ ଭ୍ରମାଇ ।୩।
ହେ ପ୍ରଭୁ ଏ ସ୍ଥାନରୁ ତୁହ୍ନ
ଆଜ କେଣିକି ନେବୁ ନାହିଁ ।୪।
କେତେ ପର୍ବତେ ବୁଲାଇଲୁ
ଅଯୁ କରଣ ନ ରଖିଲୁ ।୫।
ପ୍ରଥମେ କେସଣ୍ଡିମାଳରେ
ନ ରଖି ମାୟା କଲୁ ମୋରେ ।୬।
ଦ୍ୱିତୀୟେ ତୋଷାରେ ରଖିଣ
ତୋ ମାୟା ହେଲି ମୁଁ ଘୁଡ଼ଣ ।୭।
ତୃତୀୟେ ଚସକୂଟେ ନେଲୁ
ରଖି ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡ଼ାଇଲୁ ।୮।
ହୁମା ପର୍ବତେ ଇଚ୍ଛା ହୋଇ
ନ ରଖି ମନ ଯେ ପେଷଇ ।୯।
ପୁଣି ଉବୁଉବା ପର୍ବତେ
ନ ରଖି ଛଡ଼ାଇଲୁ ମୋତେ ।୧୦।
ରେବାଳ ପର୍ବତକୁ ଇଚ୍ଛା
ନ ନେଇ ଭାଙ୍ଗୁ ମନେ ବାଞ୍ଛା ।୧୧।
ହେମନ୍ତଖୋଲ ପର୍ବତ ହିଁ
ଇଚ୍ଛଇ ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗଇ ।୧୨।
ପୁଣି ଶ୍ୟାମ କୁଣ୍ଡ ପର୍ବତ
ନ ନେଇ ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଯେ ଚିତ୍ତ ।୧୩।
ତଦନ୍ତେ ଯୋଗୀ ଗୁମ୍ଫା ଜାଣ
ରଖି ଛଡ଼ାଇଲୁ ସେ ସ୍ଥାନ ।୧୪।

ପୁଣି ସ୍ୱାଁ ମହୁଗ୍ରା ପର୍ବତେ
ନ ରଖି ମାୟା କଲୁ ଚତେ ।୧୫।
ଶୃଙ୍ଗ ଢ଼ିଦେଣ୍ଡ ପର୍ବତରେ
ନ ରଖି ଭାଙ୍ଗିଲୁ ମନରେ ।୧୬।
ପାଣ୍ଡବ ପଡ଼ା ପର୍ବତ ସ୍ୱାଁ
ଇଚ୍ଛା ମୋ ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଯେ ତୁହି ।୧୭।
ପୁଣି ଚସ କୂଠକୁ ନେଇ
ନ ରଖି ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡ଼ାଇ ।୧୮।
ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ ନେଲୁ
ରଖି ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡାଇଲୁ ।୧୯।
ଖଣ୍ଡଗିରି ନେଇଣ ରଖି
ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡ଼ାଇ ଉପେକ୍ଷି ।୨୦।
ମାଳଗିରି କ ଇଚ୍ଛା କଲି
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ନ ଗଲି ।୨୧।
ଉମପଡ଼ା ପର୍ବତେ ନେଇ
ଋଷିଣ ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡ଼ାଇ ।୨୨।
ସପ୍ତ ଶଯ୍ୟାକୁ ବାହାରନ୍ତେ
ସେ ମନ ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଯେ ଚତେ ।୨୩।
କପିଳାସକୁ ଇଚ୍ଛା କଲି
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ନ ଗଲି ।୨୪।
ମହା ପର୍ବତକୁ ମୁଁ ଯାଇ
ନ ରଖି ତୋ ମାୟା ଫେରଇ ।୨୫।
ଜ୍ୱାଳା ପର୍ବତକୁ ମୁଁ ଯାନ୍ତେ
ସେ ମନ ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଯେ ଚତେ ।୨୬।
ଅନ୍ଧାରୁଆ ପର୍ବତେ ଯାଇ
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ଫେରଇ ।୨୭।
ହଳଦିଆ ପର୍ବତେ ଗଲି
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ଫେରିଲି ।୨୮

ପୁଣି ଖଣ୍ଡଗିରି ଆଣିଲୁ
ରଖି ସେ ସ୍ଥାନ ଛଡାଇଲୁ ।୨୯।
ଗୁମ୍ଫା ମଣ୍ଡଳ କ ସେ ନେଇ
ନ ରଖି ମନ ଯେ ଫେରା ।୩୦।
ଧଉଳ ପର୍ବତକୁ ଗଲି
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ଫେରିଲି ।୩୧।
ଉଦେଗିରି ଇଚ୍ଛା କରଇ
ନ ରଖି ସେ ସ୍ଥାନୁ ଫେରାଇ ।୩୨।
ବରୁଣାଇ ପର୍ବତେ ମୁହିଁ
ରହିବ ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗଇ ।୩୩।
ଅଠଳା ପର୍ବତରେ ପୁଣ
ରହିବ ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗିଣ ।୩୪।
ଧନାଶ୍ରୀ ପର୍ବତ ଇଚ୍ଛଇ
ତୋ ମାୟା ମୋ ମନ ଭାଙ୍ଗଇ ।୩୫।
ଖାରଦ ମୁଣ୍ଡିଆରେ ମୁହିଁ
ରହିବ ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗଇ ।୩୬।
ଗୋଲବାପୁ ମୁଣ୍ଡିଆରେ ଣ
ରହିବ ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗିଣ ।୩୭।
ସାତ ପଡ଼ା ବାଲକୁଦ ହିଁ
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ନ ଯା ।୩୮
ମଣିଭଦ୍ରାଚି ଯେ ପର୍ବତ
ରହିବ ତୋ ମାୟା କାଣିତ ।୩୯।
ସମ୍ବଲପୁର ବାହାରିଲି
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ନଗଲି ।୪୦।
ତାଲଚେର କ ଇଚ୍ଛା ହୁନ୍ତେ
ତୋ ମାୟା ଭାଙ୍ଗିଲ ଯେ ଚତେ ।୪୧
ବାଙ୍ଗିଶିଆ ପର୍ବତେ ଯାଇ
ତୋ ମାୟା ହେଲ ମୁଁ ଫେରଇ ।୪୨

ବଡ଼ମ୍ବା ପର୍ବତ ଦେଖିଣ
ତୋ ମାୟା ନ ରହିଲା ପୁଣ ।୪୩।
ପୁଣି ଖଣ୍ଡିଗିରି ଆଣିଲୁ
ନ ରଖି ସେ ସ୍ଥାନୁ ଠେଳିଲୁ ।୪୪।
ପ୍ରାଚୀ କୂଳକୁ ନେଲୁ କହି
ସେ ସ୍ଥାନେ ନରଖିଲୁ ତୁହି ।୪୫।
ତଦନ୍ତେ ପାରଦ୍ୱୀପ ଜାଣ
ନରଖିଲୁ ଯେ ତହିଁ ପୁଣ ।୪୬।
କନକା ଯିବା ଇଚ୍ଛା ହୋଇ
ସେ ମନ ହରିଲୁ ଯେ ତୁହି ।୪୭।
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଆଣିକରି
ତହିଁ ନ ରଖି ମନ ହରି ।୪୮।
ଏବେ ଓଲାଶୁଣି ପର୍ବତେ
ଆଣି ରଖିଲୁ କହି ମୋତେ ।୪୯।
ଆଉ ତ ନ ଭ୍ରମାଅ ପୁଣ
ଏଠାରେ ରଖ ନାରାୟଣ ।୫୦।
ଓଲା ଶୁଣି ପର୍ବତୁ ତୁହି
କାହିଁ ନ ନିଅ ମୁଁ ଜଣାଇ ।୫୧।
ଭକ୍ତି ମାଗନ୍ତେ ନ ଦେଉଛ
କମ୍ପାଇ ଭ୍ରମାଇ ମାରୁଛ ।୫୨
ଭକତି ଯୋଗେ ଆଶା ନାହିଁ
ଆଉତ ନ ଭ୍ରମାଅ କହି ।୫୩।
ଏ ସ୍ଥାନେ ସୁଖେ ବସିଥିବି
ଆଉ ଯେ ଭ୍ରମି ନ ପାରିବି ।୫୪।
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଥିଲେ ଶୁଣ
ଭକତି ଦେବ ଯେ ଆପଣ ।୫୫।
ନୋହିଲେ ଆନ ଯୋଗ ମୁହିଁ
ମଲେ ନ ସାଧେ ଶୁଣ ତୁହି ।୫୬।
ହେ ପ୍ରଭୁ ଏ ସ୍ଥାନରୁ ମୋତେ
ନ ନିଅ ନ ଭ୍ରମାଅ ଚିତ୍ତେ ।୫୭।
ଏ ସ୍ଥାନେ ରଖ ପୀତବାସ
ଅର୍ଜିତ ଦାସ ରହୁ ଆଶ ।୫୮।
ଆହେ ସୁଜନ ଯେ ସମସ୍ତେ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ଚିତ୍ତେ ।୫୯।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ମାୟା
ଏମନ୍ତେ ଭ୍ରମୁଛି ମୋ କାୟା ।୧।
ତୁମେ ତ ଏହି ଦେହେ ଅଛ
ଦୁଃଖ ସୁଖ କିଁନ ଜାଣୁଛ ।୨।
ମୁହିଁ ତ ଏହି ଦେହେ ଥାଇ
ଧନ୍ଦି ମରୁଛି ମୁଁ କହଇ ।୩।
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ମାନ ଦେହେ
ସ୍ଥିରେ ନ ରଖନ୍ତି ମୋ କାୟେ ।୪।

ଗୃେଷଠି ରୋଗ ଦେହେ ଛନ୍ତି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଦେହ ନାଶନ୍ତି ।୫।
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୋତେ ଥୋଇ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ରହି ।୬।
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ଭ୍ରମଇ
ବିରାଡ଼ି ମୂଷା କି ରଖଇ ।୭।
ମୁଁ ମୂଷା ବିରାଡ଼ି ଯେ ରୋଗ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଦେଲ ଭୋଗ ।୮।
ବିରାଡ଼ି ମୂଷା କି ରଖିବେ
ରୋଗ ତ ଦେହକୁ ନାଶିବେ ।୯।
ସର୍ପ କି ବେଙ୍ଗକୁ ରଖଇ
ରୋଗଟି ସର୍ପ ବେଙ୍ଗ ମୁହିଁ ।୧୦।
ବ୍ୟାଘ୍ରକି ଛେଳି ରଖେ ପୁଣି
ମୁଁ ଛେଳି ବ୍ୟାଘ୍ର ରୋଗ ଜାଣି ।୧୧।
ଅଗ୍ନି କି ପତଙ୍ଗ ରଖଇ
ରୋଗ ଅଗ୍ନି ମୁଁ ପତଙ୍ଗ ହିଁ ।୧୨।
ଏମନ୍ତ ସଙ୍ଗ ମୋତେ ଦେଲୁ
ପର ହାତରେ ମରାଇଲୁ ।୧୩।
ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହୁନ୍ତା
ବିରାଡ଼ି ମୂଷାକୁ ଡରନ୍ତା ।୧୪।
ତୁମ୍ଭର କୃପା ହେଲେ ଜାଣି
ବେଙ୍ଗକୁ ସର୍ପ ଡ଼ରେ ପୁଣି ।୧୫।
ତୁମ୍ଭର କରୁଣା ହୋଇଲେ
ଛେଳି କି ବ୍ୟାଘ୍ର ଡରେ ଭଲେ।୧୬।
ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ପୁଣି
ଅଗ୍ନି ପତଙ୍ଗ ନ ଛୁଇଁଣି ।୧୭।
ଏମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭର ମହିମା
ନିର୍ଦ୍ଦୟା କଲୁ ମୋତେ ସିନା ।୧୮

ପ୍ରକୃତି ମାନଙ୍କୁ ଯେ କହି
ରୋଗମାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ।୧୯।
ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାରୁ ମାରୁଛନ୍ତି
ତିଳାର୍ଦ୍ଧେ ଦୟା ନ କରନ୍ତି ।୨୦।
ପର ହାତରେ ମରାଉଛ
ଆପଣା ହସ୍ତେ ନ ମାରୁଛ ।୨୧।
ଆପଣା ହସ୍ତେ ମାର କହି
ଯେବେ ଦୟା ମୋରେ ଅଛଇ ।୨୨।
ପର ହାତରେ ନ ମରାଅ
ଏତେକ ଦୟା ମୋରେ ହୁଅ ।୨୩।
ଭକ୍ତି ନ ଦେଇ ପର ହାତେ
କମ୍ପା ମାରୁଛ କହି ମୋତେ ।୨୪।
ଭକତି ଯୋଗ ତୁମ୍ଭେ ଦେଲେ
ଏ ଦେହ କେ ନାଶନ୍ତା ଭଲେ ।୨୫।
ପ୍ରକୃତି ମାନେ ଖଟି ଥାନ୍ତେ
କମ୍ପାଇ ଦେହକୁ ନାଶନ୍ତେ ।୨୬।
ତୁମ୍ଭେ ତ ଦେହ ଜାତ କରି
ନାଶୁଛ ଦୋଷ ଯେ କାହାରି ।୨୭।
ଦୟା ସାଗର ବୋଲି ତୁହି
କଥାଏ ମାଗିଥିଲି ମୁହିଁ ।୨୮।
ଭକତି ସାଧିବି ବୋଲିଣି
ମାଗି ଯେ ଥିଲି ମୁହିଁ ପୁଣି ।୨୯।
ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ନ ଦେଲୁ
ମାୟାରେ ମୋତେ ଭୁଲାଇଲୁ ।୩୦।
ସାତ ବେଳ ବନେ କାହାରି
ଏକାନ୍ତେ ଭକ୍ତି ଆଶ୍ରେ କରି ।୩୧।
ଅଗମ୍ୟ ବନସ୍ତରେ ମୁହିଁ
ଭକତି ଯୋଗ ସାଧିବଇଁ ।୩୨।

ଏମନ୍ତେ ଯାଞ୍ଚ ମୁ ବାହାର
ତୋ ମାୟା ବାଟୁ ଆସେ ଫେରା ।୩୩।
ସାତ ବେଳ ମୁଁ ବାହାରିଲି
ସାତ ବେଳ ଫେରି ଅଇଲି ।୩୪।
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ଥାନ୍ତା
କମ୍ପା ସାତବେଳ ଫେରନ୍ତା ।୩୫।
ଏକାବେଳେ ସାଧ କରନ୍ତ
ଭକତ ଯୋଗ ମୁ ସାଧନ୍ତ ।୩୬।
କଞ୍ଚତେ ଦୟା ଯେବେ ଥାନ୍ତା
ଭକତ ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତା ।୩୭।

ନ ଦେବା ପାଞ୍ଚ ତୁଛି କହି
ମାୟା କରି ଫେରି ଆସଇ ।୩୮।
ଭକତ ଯୋଗ ବନୁ ଶୁଣ
ଆଉ ଯୋଗ ମୁଁ ନ ଛୁଇଁଣ ।୩୯।
ଭକତ ଯୋଗେ ଆଶା ନାହିଁ
ଆଉ ବନେ ମୁଁ ପଶଇ ।୪୦।

ଜାଣିଲି ସେ ଯୋଗ ନ ଦେବ
କମ୍ପା ବନସ୍ତେ ଏ ପଶିବ ।୪୧।
ସାତବେଳ ବୁଝିଲି ମୁହିଁ
ତେଣୁ ଆଶା ଛାଡ଼ିଲି କହି ।୪୨।
କେବଳ ଭରସା ମୋହର
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା ତୁହି କର ।୪୩।

କେବଳ ଭରସା ତୁମ୍ଭରେ
ନ ଜାଣେ କିଛୁ ମୁଁ ମନରେ ।୪୪।
ବେଦାନ୍ତ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ
ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଭରସା ଥାଇ ।୪୫।
ଯୋଗାନ୍ତ ନ ସାଧିଲି ଶୁଣ
ନାମକୁ ଭରସା କରିଣ ।୪୬।

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମନେ ନ ଇଚ୍ଛଇ
ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଥିବ ପାଞ୍ଚଇ ।୪୭।
ନାଗାନ୍ତ ଦେହେ ନ ରଖିଲି
ନାମ ଆଶ୍ରେ ସବୁ ଛାଡ଼ିଲି ।୪୮।
ତୀର୍ଥ ମୁଁ କରିତ ନ ଯାଇ
ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଭରସା ଥୋଇ ।୪୯।
ବ୍ରତ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ଶୁଣ
ନାମ ଭରସା କରି ପୁଣ ।୫୦।
ଦେବତା କେବେ ନ ପୂଜଇ
ନାମ ଭରସାରେ ମୁଁ ଥାଇ ।୫୧।

ହୋମ ଜପ ଯଜ୍ଞାଦ ଜାଣ
ନ ସାଧି ନାମ ଆଶା ପୁଣ ।୫୨।
ତିଳକ ନାମ ସୁରଣ ହିଁ
ନ କରେ ନାମେ ଆଶ୍ରା ଥାଇ ।୫୩।
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ହିଁ ଧ୍ୟାନ ଯେତେ
ନ କରି ନାମେ ଆଶା ଚିତ୍ତେ ।୫୪।

ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଠାରୁ ଯୋଗ ଯେତେ
ନ ସାଧେ ନାମ ଆଶା ଚିତ୍ତେ ।୫୫।
ପବନ ସୂତ୍ର ନ ଇଚ୍ଛଇ
ନାମ ଭରସାରେ ମୁଁ ଥାଇ ।୫୬।
ସର୍ବ ଯୋଗ ଉପରେ ସାର
ଭକତ ବୋଲିଣ ସେ ତୋର ।୫୭।

ସେ ଭକ୍ତି ମାଗନ୍ତେ ନ ଦେଲୁ
କମ୍ପାଇ ଗୃହ ଛଡ଼ାଇଲୁ ।୫୮।
ଆଉ ଯୋଗରେ ଗତି ନାହିଁ
କମ୍ପା ସାଧିବ ଶୁଣ ତୁହି ।୫୯।
ଭକତି ଯାକୁ ତୁ ନ ଦେଉ
ତୋତେ ପାଇବ ସେହୁ କାହୁଁ ।୬୦।

ଆଜ ଯୋଗେ ଭ୍ରମି ମରନ୍ତି
ଭକତି ଯେକେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ।୬୧
ସେ ତ ଅଗମ୍ୟ ଯୋଗ କହି
ଯହିଁରେ ଅଳ କୂଳ ନାହିଁ ।୬୨
ଭକ୍ତିରେ ଥଳ ନ ପାଇଣ
ନାନା ଯୋଗ ସାଧନ୍ତି ପୁଣ ।୬୩
ତୁମ୍ଭର ନିଜ ଧର୍ମ ସେହି
ତାକୁ ଆଶ୍ରେ କରନ୍ତି ତୁହି ।୬୪
ତୋ ବିନୁ କେହି ନ ସାଧନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କରେ ନ ପାରନ୍ତି ।୬୫
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବରୁଣ
ଏ ଯୋଗେ ନ ପଶିଲେ ଶୁଣ ।୬୬
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି କହି
ଏ ଯୋଗେ ନ ପଶିଲେ କେହି ।୬୭
ମୁନିଗଣ ହିଁ ନ ପଶିଲେ
ଧ୍ୟାନ ସୂତ୍ର କରି ରହିଲେ ।୬୮
ନର ଦେହରେ ମୂଢ଼ ମୁହିଁ
ନ ଜାଣି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗଇ ୬୯
ପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ ଶୁଣି
ତୁ ତ୍ରୈବର୍ଗ ଦାମା ଜାଣି ।୭୦
ମେରୁକୁ ଧୂଳି କରି ପାରୁ
ଧୂଳିକି ମେରୁ ତୁହି କରୁ ।୭୧
ଏହା ଶୁଣି ପୁରାଣେ ମୁହିଁ
ମାଗିଲି କ୍ଷମା କର ତୁହି ।୭୨
ହେ ପ୍ରଭୁ ଯାରେ କୃପାକର
ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗତେ ତା ବିହାର ।୭୩
ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ସାଧଇ
ତୁମ ସଙ୍ଗତେ ସେହି ଥାଇ ।୭୪
ତୋ ଦୟା ହେଲେଟି ଅବଶ୍ୟ
ସାଧିବ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୭୫
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଭକ୍ତିରେ ଅଳ କୂଳ ନାହିଁ ।୭୬
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଯାରେ ଶୁଣ
ସେ ସ୍ଥଳ ପାଇବ ଯେ ପୁଣ ।୭୭
ନୋହିଲେ ସ୍ଥଳ ତହିଁ ନାହିଁ
ଅଥଳ ଯୋଗ ସେ ଅଟଇ ।୭୮
ଆଉ ଯୋଗରେ ସ୍ଥଳ ଅଛି
ଭକ୍ତିରେ ସ୍ଥଳ ନାହିଁ କଛି ।୭୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରିଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୋ ଭରସା
ଭକତି ବିନୁ ନାହିଁ ଆଶା ।୧
ଭକତି ଯୋଗ ଭରସାରେ
କାହାକୁ ନ ଜଗେ ଦେହରେ ।୨
କନ୍ଦର୍ପ ଘର ନ ଜଗଇ
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଛୁଡ଼ିବଇଁ ।୩

ନିଦ୍ରାକୁ ନ ଜଗଇ ଜାଣ
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଛାଡ଼େ ପୁଣ ।୪
ଆହାରକୁ ଯେ ନ ଜଗଇ
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଛାଡ଼ିବଇଁ ।୫

ତୃଷାକୁ ନ ଜଗଇ ଜାଣ
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଛାଡ଼େ ପୁଣ ।୬
ଖରା ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ
ଏ ତିନିକୁ ମୁଁ ନ ଜଗଇ ।୭
ଜଗିଲେ ମରଣକୁ ଭୟେ
ଭକତି କେବେ ହେଁ ନ ପାଏ ।୮

ଭୟକୁ ନ ଛାଡ଼ଇ ଜାଣ
ଛାଡ଼ିଲେ ଭକ୍ତି ଯିବ ପୁଣ ।୯
ରୋଗମାନଙ୍କୁ ନ ଜଗଇ
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଛାଡ଼ିବଇଁ ।୧୦
ପ୍ରକୃତିମାନଙ୍କୁ ନ ଜଗି
ଜଗିଲେ ଭକ୍ତି ଯିବ ଭାଙ୍ଗି ।୧୧

ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ନ ଛାଡ଼ଇ
ଛାଡ଼ିଲେ ଭକ୍ତି ନ ଆସଇ ।୧୨
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ କରଣ
କଲେ ଭକତି ଛାଡ଼େ ପୁଣ ।୧୩
ଦୁଃଖ ସୁଖ ଭୋଗ କରୁଛି
ଏ ଦୁହିଙ୍କି ମୁଁ ନ ଛାଡ଼ୁଛି ।୧୪

ଛାଡ଼ିଲେ ଭକ୍ତି ଯିବ କାହିଁ
ଏ ଯୋଗ କେବେ ନ ଛାଡ଼ଇ ।୧୫
ଚିନ୍ତା ଅଚିନ୍ତା ନ ଛାଡ଼ଣ
ଛାଡ଼ିଲେ ଭକ୍ତି କାହିଁ ପୁଣ ।୧୬
ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ଭୋଗ କରି
ନ କଲେ ଭକ୍ତିକି ପାଶୋରି ।୧୭

ଶୁଭ ଅଶୁଭ ନାହିଁ ମୋର
ପାଞ୍ଚନ୍ତେ ଭକ୍ତି ହେବ ଦୂର ।୧୮
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଡ଼ରୁ ଥାଇ
ନ ଡ଼ରିଲେଟି ଭକ୍ତି ନାହିଁ ।୧୯

ଜୀବ ଅଜୀବ ମୁଁ ନଜାଣି
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି ଛାଡ଼େ ପୁଣି ।୨୦
ବିକାର ଅବିକାର କରି
ନ କଲେ ଭକ୍ତି କି ପାଶୋରି ।୨୧
ଜାତି ଅଜାତି ମୁଁ ନ ଛାଡ଼େ
ଛାଡ଼ିଲେ ଭକ୍ତି ଝଡ଼ି ପଡ଼େ ।୨୨
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ମୁଁ ନ ଜାଣି
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି ତୁଟେ ପୁଣି ।୨୩
ଜୀବ ପରମ ନ ଜାଣଇ
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି କେବେ ନାହିଁ ।୨୪
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାରା ନ ଜାଣି
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି କାହିଁ ପୁଣି ।୨୫

ଗ୍ରହ ମେଘଟି ନ ଜାଣଇ
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି ହେବ କାହିଁ ।୨୬
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ପୁଣ
ଏ ତିନିକି ମୁଁ ନ ଜାଣିଣ ।୨୭

ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତିକି ଛାଡ଼ିବ
ପ୍ରଭୁଠାରେ ଦୋରେହା ହେବ ।୨୮
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ପୁଣି
ଏ ତିନିକି ଯେ ମୁଁ ନ ଜାଣି ।୨୯
ଜାଣିଲେ ଭକ୍ତି ନାହିଁ ପୁଣ
କିସ କରିବ ଏ ଥାଇଣ ।୩୦
ନବ ଦ୍ୱୀପ ନବ ପୃଥିବୀ
ନ ଜାଣେ ମନେ ମୁହିଁ ଭାବି ।୩୧

ଭାବିଲେ ଭକ୍ତି କାହିଁ ହେବ
ଏ ଯେଣୁ ନ ଭାବଇ ଦେବ ।୩୨
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ
ନ ଭାବ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ ।୩୩
ନ ଭାବ ଭାବ ଯେ ନ କଲେ
ଭକ୍ତି ନ ଦଶଇଟି ଭଲେ ।୩୪
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ଗଣ
ଯାଙ୍କୁ ନ ଭାବ ଭାବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୩୫
ଏ ଯେଣୁ ଭାବ ନ ଭାବଇ
ଭକତି ଯୋଗକୁ ଇଚ୍ଛଇ ।୩୬
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ନ ଭାବ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ ।୩୭
ନ ଭାବ ଭାବ ଯେ ନ କଲେ
ଭକ୍ତି ପ୍ରାପତ କାହିଁ ଭଲେ ।୩୮
ଏହାଙ୍କ ଠାରେ ମିଛ ସତ
କହି ମୁଁ ନ ଭାବଇ ତତ୍ତ୍ୱ ।୩୯
ଲୋଭ ଅଲୋଭ ଯାଙ୍କ ଠାରେ
କରି ମୁଁ ନ ଭାବେ ମନରେ ।୪୦
ନିର୍ମାୟା ମାୟା ଯାଙ୍କ ତହିଁ
ନକରି କରି ମୁଁ ଯେ ଥାଇ ।୪୧
କାମ ଅକାମ ଯାଙ୍କ ଠାରେ
ନକରି କରି ଯେ ମନରେ ।୪୨
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ଜାଣ
ଏହାଙ୍କୁ ଭାବ ନ ଭାବଣ ।୪୩
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟି କହି
ଭାବ ନଭାବ ମୁଁ କରଇ ।୪୪
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜନ୍ତୁ
ଭାବ ନ ଭାବେ ମୋର ମତ ।୪୫

ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜାଣ
ଭାବ ନ ଭାବ ଯାଙ୍କୁ ପୁଣ ।୪୬
ଗୃହସ୍ଥଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକ ଯାଏ
ନ ଭାବ ଭାବ ମୁହିଁ କହେ ।୪୭
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ଯାଙ୍କୁ ନ ଭାବ ଭାବେ ତତ୍ତ୍ୱ ।୪୮
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ଯାଙ୍କୁ ନ ଭାବ ଭାବେ ନିତ୍ୟେ ।୪୯
ଅଶ୍ୱଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ଭାବ ନ ଭାବଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୫୦
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ଭାବ ନ ଭାବ ତାଙ୍କ ଠାବ ।୫୧
ଦଶିପୋକରୁ ସିଂହ ଯାଏ
ଭାବ ନ ଭାବ ତାଙ୍କ ଠାଏ ।୫୨
ଏମନ୍ତେ ଛପନ କୋଟିରେ
ଭକ୍ତି ନ ପାଇ ଯାଙ୍କ ଠାରେ ।୫୩
ପୁଣି ହିଁ ଭକ୍ତି ଯାଙ୍କ ତହିଁ
ଅଛି ଏ ମନ ନ ଜାଣଇ ।୫୪
ଯା ଠାରେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ହୋଏ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଭକ୍ତି ପାଏ ।୫୫
ସର୍ବ ଘଟରେ ସେ ପଶିଣ
ହସି ନାଚେ କାନ୍ଦେ ଖେଳଣ ।୫୬
ସେକ ଆଉ ଯୋଗ ସାଧଇ
ସର୍ବେ ଖଟନ୍ତି ତାଙ୍କ ତହିଁ ।୫୭
ଯାହା ଯେତେବେଳେ ପାଞ୍ଚଇ
ତାହା ତେତେବେଳେ ସେ ପାଇ ।୫୮
ଏମନ୍ତେ ସେ ଯୋଗ ମହିମା
କିସ କହିବି ତାର ସୀମା ।୫୯

ମୋତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଥିଲା
ଦେଇ ମାୟାରେ ହରି ନେଲା ।୬୦
ସେ ଯୋଗ ଛାଡ଼ି କରି ମୁହିଁ
ଆଉ କି ଯୋଗ ସାଧିବଇଁ ।୬୧
ଅମୃତ ଯେଉଁ ଲୋକ ଖାଏ
ପିତା ତ କେବେହେଁ ନ ଛୁଏଁ ।୬୨
ଭକତି ଯୋଗ ବିନୁ ଜାଣ
ଆଉ ଯୋଗ ନ ସାଧେ ପୁଣ ।୬୩
ଯେ ଲୋକ ମିଷ୍ଟା ଅନ୍ନ ଖାଇ
ବଗଡ଼ା ଅନ୍ନ କି ଭୁଞ୍ଜିଇ ।୬୪
ଯେ ଲୋକ ପଲଙ୍କେ ଶୁଅନ୍ତି
ଭୂମି ଶଯ୍ୟାକି ସେ ଇଛନ୍ତି ।୬୫
ନାନା ରସ ପଣା ଯେ ଖାଇ
ସେ କି ଗୁଡ଼ପଣା ଇଚ୍ଛଇ ।୬୬
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି
ଆଉ କମ୍ପା ସଂସାରେ ଥିବ ।୬୭
ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଯେ ନାଇ
ପଥର ବାଦକି ଇଛଇ ।୬୮
ପାଟ ପତନି ପିନ୍ଧେ ଯେହୁ
ଚିର କନା କି ଇଚ୍ଛେ ସେହୁ ।୬୯
ଭକତି ଯୋଗ ମୁଁ ଛାଡ଼ିଣ
ଆଉ ଯୋଗ କ ସାଧେ ପୁଣ ।୭୦
ଯେ ଲୋକ ହସ୍ତୀ କନ୍ଧେ ବସେ
ସେ କି ଗଧ କନ୍ଧକୁ ରସେ ।୭୧
ଯେ ଲୋକ ପାଲିଙ୍କିରେ ଯାଇ
ମେଙ୍କ ଖଟିଆକୁ ଇଚ୍ଛଇ ।୭୨
ଭକତି ଯୋଗ ଛାଡ଼ି କରି
ଆଉ ଯୋଗକୁ ମୁଁ ନ ଧରି ।୭୩
ଭକତି ବିନୁ ଯୋଗ ଯେତେ
ମଲେ ମୁଁ ସାଧିଇ ଚତ୍ତେ ।୭୪
ଥାଇ କରି କିସ କରିବ
ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚହ୍ନିବ ।୭୫
ଭକତି ବିନୁ ଯୋଗ ଯେତେ
ଚହ୍ନି ନ ପାରେ କଦାଚିତେ ।୭୬
ଆଉ ଯୋଗରେ ତୁ ନ ଥାଉ
ଭକ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣେ ରହୁ ।୭୭
ଭକତି ଯୋଗରେ ପ୍ରସନ୍ନ
ଆଉ ଯୋଗରେ ମତି ଭ୍ରମ ।୭୮
ଭକତି ପଛେ ମୁକ୍ତି ଥାଇ
ଆଉ ଯୋଗରେ ଗତି ନାହିଁ ।୭୯
ଯେବେ ମୁକ୍ତି କି ନ ଲଭିବ
ସିଦ୍ଧ ହୋଇଣ କି କରିବ ।୮୦
ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଦିନ ବଞ୍ଚିଇ
ତୋ ଭାବ କିଛି ନ ଜାଣଇ ।୮୧
ଏ ଘେନି ଭକ୍ତି ମାଗେ ଶୁଣ
ନ ଦେଇ ମାୟା କଲୁ ପୁଣ ।୮୨
ଭକ୍ତି ନ ଦେଲଟି ଅବଶ୍ୟ
ଅର୍ଚ୍ଛିତ ଦାସ ଯାଉ ନାଶ ।୮୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହ
ସଂସାରେ ଥିବ କାହିଁ ପାଇଁ ।୮୪
ଏଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ କଲେ
ଭକ୍ତି ମାଗନ୍ତେ ସେ ନ ଦେଲେ ।୮୫
ତାଙ୍କର ଭରସା ବିନୁ ହିଁ
ନ ଜାଣେ ହେ ସୁଜନ ମୁହିଁ ।୮୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁଶ୍ଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୋ ଭରସା
ତୋ ବିନୁ ଆନେ ନାହିଁ ଆଶା । ୧
ଭକତି ଯୋଗ ତୁ ନ ଦେଲୁ
କର୍ମାଇଁ ଗୃହ ଛଡାଇଲୁ । ୨
ରାଜ୍ୟଶ୍ରୀ ଗୁଡ଼ଣ ଅଇଲ
ତୋତେ ଭରସା ମୁହିଁ କଲି । ୩
ତୁମ୍ଭ ଦୟାଟି ମୋତେ ହୋଇ
ତେଣୁ ସର୍ବ ତେଜି ଆସଇ । ୪
ଦୟା କରିଟି ଯେ ଆଣିଲୁ
ଏବେ କର୍ମା ନବଶ କଲୁ । ୫
ତୋ ବିନୁ ଆନେ ଆଶା ନାହିଁ
ମୋ ମନ ନ ଛାଡୁକ ତୁହି । ୬
କେ ଅବା ଅନ୍ନ ନ ପାଇଣ
କୌପୀନ ମାରି ଯାନ୍ତି ପୁଣ । ୭
କେ ଅବା ଘରେ ଧନ୍ଦା ପାନ୍ତି
କୌପୀନ ମାରି ଯେ ପଳାନ୍ତି । ୮
କେ ଅବା ବଧୂ ଯେ ନୋହିଲେ
ଘରକୁ ତେଜି ଯାନ୍ତି ଭଲେ । ୯
ବୋଲନ୍ତି ଘରେ କର୍ମ ଥିବା
କୌପୀନ ମାରଣ ଫେରିବା । ୧୦
କେ ଅବା କଳି ଗୋଳ କରି
କୌପୀନ ମାରି ଯାନ୍ତି ଫେରି । ୧୧
କେ ଅବା ଅପବାଦ ପାଇ
କୌପୀନ ମାରି ଫେରି ଯାଇ । ୧୨
କେ ଅବା ପାଇଟି ଡରାରେ
କୌପୀନ ମାରି ସେହୁ ଫେରେ ।୧୩
କେ ଅବା ପରବୁଦ୍ଧି କରି
କୌପୀନ ମାରି ଯାନ୍ତି ଫେରି । ୧୪
କାହାର ପୁଅ ଯେ ନୋହିଲେ
ଘରକୁ ତେଜି ଯାନ୍ତି ଭଲେ । ୧୫
କେ ଅବା ଶିଖା ଶିଖି ହୋଇ
କୌପୀନ ମାରି ସଙ୍ଗେ ଯାଇ । ୧୬
କେ ଅବା ରୋଗ ପାଇ ଦେହେ
କୌପୀନ ମାରି ଫେରି ଯାଏ । ୧୭
କେ ଅବା ମାତା ପିତା ଦେଲେ
ବୈଷ୍ଣବ ପାଦେ ସମର୍ପିଲେ । ୧୮
ତେଣୁ ସେ କୌପୀନ ମାରଇ
ତାର ଆପୃତ୍ତି ଯେ ନ ଥାଇ । ୧୯
କେ ଅବା ଜ୍ଞାନ ପାଇ ଦେହେ
ପଳାନ୍ତି ଘର ଗୁଡ଼ି କହେ । ୨୦
ଗୁରୁ ଖୋଜି ସେବା କରଇ
ତାଙ୍କ ଠାରୁ କୌପୀନ ନେଇ । ୨୧
ଗୁରୁ ଯା' ଶିଖାଇ ଦଅନ୍ତି
ତହିଁରେ ମଜ୍ଜି ଥାଇ ନିତି । ୨୨
ସେହିଠି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନଇ
ଭକତି ପାଇବ ସେ କାହିଁ । ୨୩
ମୁହିଁ ତ ଏତେ ଯେ କଥାରେ
ଗୃହ ତେଜି ନାହିଁ ମନରେ । ୨୪
କେବଳ ଭରସା ତୁମ୍ଭର
ନ ସେବି ଦେବାସୁର ନର । ୨୫
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ କହି
କି ଅବା ନ ଜାଣୁ ଯେ ତୁହି । ୨୬

ସବୁ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୋଚର
ମୁଁ କସ କହିବ ଯୁମୁର । ୨୭
ତୁମ୍ଭ ଭରସା ବିନୁ ଜାଣ
କିଛି ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ପୁଣ । ୨୮
ପ୍ରଭୁ ଯା ମନେ ପାଞ୍ଚିଥିବେ
ତାହାତ ଅବଶ୍ୟ କରିବେ । ୨୯
ଗୃହ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଛନ୍ତି
ତାଙ୍କ ମନେ କି ନାହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି । ୩୦
ମୁଁ କସ କରିବଇଁ ପୁଣ
ଯାହା କରିବେ ନାରାୟଣ । ୩୧
ଆମ୍ଭ ହାତରେ କସ ହୋଇ
ଦୟା ନ ଥିଲେ ଭବଗ୍ରାହୀ । ୩୨
ଏହା ନ ଜାଣି ମୂଢ଼ ମୁହିଁ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଭକତି ମାଗଇ । ୩୩
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିବ
ଅବଶ୍ୟ ଯାଚ ମୋତେ ଦେବ । ୩୪
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଥିଲେ ମୋର ତହିଁ
କିମ୍ପା ଭକତି ଦେବେ ସେହି । ୩୫
ମୁହିଁତ ତାଙ୍କ ଭରସାରେ
ଅନ୍ୟ ଦେବ ସେବା ନ କରେ । ୩୬
କେ ଅବା ଈଶ୍ୱର ପୂଜନ୍ତି
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣନ୍ତି । ୩୭ ।
କେ ଅବା ଜଟା ମୁଣ୍ଡେ ବହେ
ତୁମ୍ଭ ଭକତି କାହିଁ ଦେହେ । ୩୮
କେ ଅବା ସଖି ରୂପ ହୁଅନ୍ତି
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣନ୍ତି । ୩୯
କେ ଅବା ଦୁର୍ଗା ସେବା କରେ
ତୁମ୍ଭ ଭକତି କାହିଁ ତାରେ । ୪୦

କେ ଅବା ସୁରାପାନ ଖାଇ
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣଇ । ୪୧
କେ ଅବା ଗଞ୍ଜାଇ ଭକ୍ଷନ୍ତି
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣନ୍ତି । ୪୨
କେ ଅବା ଆପୁ ଖାଇ ପୁଣ
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣିଣ । ୪୩
କେବା ନାନା ଅମଲ ଖାନ୍ତି
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ନ ଜାଣନ୍ତି । ୪୪
କେ ଅବା ହନୁମନ୍ତ ଧ୍ୟାୟି
ଭଣ୍ଡୁଥାନ୍ତି ସଂସାର ସେହି । ୪୫
କେ ଅବା ବେତାଳ ସାଧନ୍ତି
ସଂସାରେ ଭଣ୍ଡିଣ ଖାଆନ୍ତି ।୪୬
କେ ଅବା ଭୂତ ପ୍ରେତ ସେବ
କେ ଚଣ୍ଡୀ ଚାମୁଣ୍ଡା ଯେ ଭବ । ୪୭
କେ ଅବା ବରୁଣ ସେବନ୍ତି
ସଂସାରେ କରଣୀ ଦେଖାନ୍ତି । ୪୮
କେ ଅବା ଇନ୍ଦ୍ର ସେବା କରି
ଭଣ୍ଡୁଣ ଥାନ୍ତି ଯେ ସଂସାରି । ୪୯
କେ ଅବା ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ
କେ ଅବା ଜଳକୁ ଯେ ସେବେ । ୫୦
କେ ଅବା ପବନ ସାଧଇ
ବୋଲଇ ବଡ଼ ଯୋଗୀ ମୁହିଁ । ୫୧
କେ ଅବା ଅଗ୍ନି ହୋମ କରେ
ବୋଲଇ ଯୋଗୀ ମୁଁ ସଂସାରେ ।୫୨
କେ ଅବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ସେବନ୍ତି
ସଂସାରେ କରଣୀ ଦେଖାନ୍ତି । ୫୩
କେ ଅବା ସରସ୍ୱତୀ ଧ୍ୟାୟି
କେ ଅବା ଗୋସାଣୀ ସାଧଇ । ୫୪

ଏମନ୍ତେ ସର୍ବେ ଯେ ଭ୍ରମନ୍ତି
ତୋତେ ନ ଭାବେ କେହି ଚିନ୍ତି । ୫୫
ଏତେ କଥାରେ ନାହିଁ ଆଶା
ଅର୍ପିତ ଦାସେ ତୁ ଭରସା । ୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏ ସବୁ କଥା ମୁଁ ଗୁଡ଼ିଣ । ୫୭
କେବଳ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭରସା
ନିତ୍ୟ ମୁଁ କରିଅଛି ଆଶା । ୫୮
ହେ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱର ବୁଝନ୍ତୁ
ତେବେ ଭକତ ମୋତେ ଧ୍ୟାନ୍ତୁ । ୫୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ ନାମ ଚତୁଶ୍ଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯାରେ ହୋଇ । ୧
ସେତ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମନେ ଜାଣି
ଆଉ ଲୋକ ନଚାହେଁ ପୁଣି । ୨
କେ ଅବା କଳ୍ପ ଖାଇ ରହି
ଅମର ପଦକୁ ଇଚ୍ଛଇ । ୩
ସେ କି ତୁମଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରେ
ଅଜ୍ଞାନେ ରହଇ ସଂସାରେ । ୪
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମନରେ ଇଚ୍ଛଇ
ଭକତ ସେ ଜାଣିବ କାହିଁ । ୫
କେ ଅବା ଯୋଗାନ୍ତ ଇଚ୍ଛନ୍ତି
ନାନା ଯୋଗ ମନେ ଭାବନ୍ତି । ୬
କେ ଅବା ବେଦାନ୍ତ ସାଧଇ
ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମନ ଦେଇ । ୭
କେ ଅବା ନାଗାନ୍ତ ସାଧନ୍ତି
ନାନା କରଣୀ ସେ କଟାନ୍ତି । ୮
ଏ ମାନ ନ ଜାଣଇ ମୁହିଁ
ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଭରସା ଦେଇ । ୯
କେ ଅବା ତୀର୍ଥ କରି ଯାନ୍ତି
କେ ଅବା ଦେବତା ପୂଜନ୍ତି । ୧୦
କେ ଅବା ନାନା ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରେ
ନାନା ମାଳ ହୃଦରେ ଭରେ । ୧୧
କେ ଅବା ନାନା ତିଳକହିଁ
ହୃଦେ କାଟି ଦାସ ବୋଲାଇ । ୧୨
କେବା ବିଭୂତି ଅଙ୍ଗେ ଘଷି
ବୋଲନ୍ତି ଆମ୍ଭେ ଯେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ । ୧୩
କେ ଅବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାହୁ ହୋଇ
କେ ବା ଉଗ୍ର ତପ ସାଧଇ । ୧୪
କେ ଅବା ପଞ୍ଚ ଅଗ୍ନି କରେ
ବୋଲଇ ଯୋଗୀ ମୁଁ ସଂସାରେ । ୧୫
କେ ଅବା ଆସନ ଗୁଡ଼ନ୍ତି
କେବା କ୍ଷୀର ଖାଇ ରହନ୍ତି । ୧୬

କେବା ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଲୁଚେ
କାକୁ ଦେଖା ନ ଦେବ ପାଞ୍ଚେ ।୧୭

କେ ଅବା ବସ୍ତ୍ର ଘୋଡ଼ି ହୋଇ
ଅଙ୍ଗ କାହାକୁ ନ ଦେଖାଇ ।୧୮

କେ ଅବା ଜଳ ଖାଇ ରହେ
କେବା କୋମଳ ପତ୍ର ଖାଏ ।୧୯

କେବା ଯେ ଉଲଗ୍ନେ ଭ୍ରମନ୍ତି
କେବା ବଚନ ନ କହନ୍ତି ।୨୦

କେବା ନାନା ପ୍ରତିମା ଧରି
ବୁଲନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ।୨୧

କେବା ଗୃହ ଧାମ ବୁଲଇ
ଅଙ୍ଗ ପୋଡ଼ି ଛାପା ଚଡ଼ାଇ ।୨୨

କେବା ନାନା ଆସନ ସ୍ଥରେ
କେବା ନାନା ଯୋଗ ବସ୍ତୁରେ ।୨୩

କେବା ନାନା ସାଧନା କରି
କେବା ପବନ ହୃଦେ ଭରି ।୨୪

କେ ଅବା ପବନ ଭକ୍ଷଇ
କେ ଅବା ଉଜାଣି ସାଧଇ ।୨୫

କେ ଅବା ବିନ୍ଦୁକୁ ଜଗିଣ
କେବା କନ୍ଦର୍ପ ନାଶେ ପୁଣ ।୨୬

କେ ଅବା ମନକୁ ସାଧନ୍ତି
କେ ଅବା ଦେହକୁ ଜଗନ୍ତି ।୨୭

କେ ଅବା ନିଦ୍ରାକୁ ଜଗଇ
କେ ଅବା ଜିହ୍ୱାକୁ ମାରଇ ।୨୮

କେ ଅବା କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ମାରେ
ରୋଗମାନଙ୍କୁ କେ ସଂହରେ ।୨୯

କେ ଅବା ପ୍ରକୃତି ନାଶନ୍ତି
କେବା ପାଞ୍ଚମନ ମାରନ୍ତି ।୩୦

କେ ଅବା ଶୀତ ସହେ ପୁଣ
ଅଙ୍ଗରେ ବସ୍ତ୍ର ନ ଦେଇଣ ।୩୧

କେ ଅବା ଖରାକୁ ସହନ୍ତି
ଛାଇ ନ ଲୋଡ଼ି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ।୩୨

କେ ଅବା ବରଷା ସହନ୍ତି
ସ୍ଥାନ ନ ଲୋଡ଼ି ତିନ୍ତୁ ଥାନ୍ତି ।୩୩

କେ ବା ଆସନେ ନ ଶୁଅଇ
ଭୂମି ଶଯ୍ୟାରେ ଦିନ ନେଇ ।୩୪

କେବା ବସନ ନ ପିନ୍ଧନ୍ତି
ବକଳ ପିନ୍ଧି ବୁଲୁଥିନ୍ତି ।୩୫

କେବା ଚୂଆ ଚନ୍ଦନ ଛାଡ଼ି
ପାଉଁଶରେ ଟି ଥାନ୍ତି ଜଡ଼ି ।୩୬

କେବା ବାସ ନ କରନ୍ତି
ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଦିନ ନ୍ୟନ୍ତି ।୩୭

କେ ଅବା ଆଗ୍ରହୀ ହୁଅଇ
ଆପଣା ହସ୍ତେ ରାନ୍ଧି ଖାଇ ।୩୮

କେ ଅବା ମହୋତ୍ସବ କରି
କେ ଅବା ଗୋଷ୍ଠୀକି ଆଗ୍ରହୀ ।୩୯

କେ ଅବା ଅନେକ ଶିଷ୍ୟରେ
କୌପୀନ ଦ୍ୟନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଘରେ ।୪୦

ଏ ସବୁ କଥା ଛାଡ଼ି ମୁହିଁ
କୌଣସି କଥା ନ କରଇ ।୪୧

ହେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭ ଭରସାରେ
ନ ଜଗି ନ ସାଧି ମନରେ ।୪୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଆଶା
କରିଣ ଅଛି ମୁଁ ଭରସା ୪୩

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସବେ ଭ୍ରମି ଗଲେ
ନାମ ଭକତି ନ ଜାଣିଲେ ।୪୪

ନାନା ନାମ ମୁଖେ ଗାବନ୍ତି
ନିଜ ନାମ କେ ନ ଜାଣନ୍ତି ।୪୫
କେ ରାମ ନରସିଂହ ଗାଇ
କେବା ହରେକୃଷ୍ଣ ବୋଲଇ ।୪୬
କେ ବୋଲେ ମୁରାରି ଅଚ୍ୟୁତ
କେବା ଭଣଇ ଜଗତ୍ରାତ ।୪୭
କେ ନାରାୟଣ ଭଗବାନ
କେବା କେଶବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।୪୮
କେବା ଜଗନ୍ନାଥ ମୁକୁନ୍ଦ
କେବା ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦକନ୍ଦ ।୪୯
କେବା ପରମ ହୃଷୀକେଶ
କେବା ଭଣଇ ପୀତବାସ ।୫୦
କେ ବୋଲେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧର
କେ ବୋଲେ ରାମ ପୀତାମ୍ବର ।୫୧
କେ ବୋଲେ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ
କେହୁ ଡାକଇ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ।୫୨
ଏମନ୍ତେ ନାନା ନାମ ଗାଇ
ନିଜ ନାମ ପାଇବେ କାହିଁ ।୫୩
କର୍ଣ୍ଣରେ ଯେତେ ନାମ ଶୁଣି
ଏଥିରେ ଗତି କାହିଁ ପୁଣି ।୫୪
ଭକତେ ମୁଖରେ ଉଚ୍ଚାରି
ଡାକ ଦିଅନ୍ତି ନାମଧରି ।୫୫
ଭକତେ ପିତା ମାତା ହୋଇ
ପ୍ରଭୁ ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର କହି ।୫୬
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଜାତ ସେ କରାନ୍ତି
ନାମ ଦେଇଣ ସେ ଡାକନ୍ତି ।୫୭

ସେ ନାମ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଲେଖିଣ
ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରକି କଲେ ପୁଣ ।୫୮
ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ
ସେ ନାମ ଭଜନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୫୯
ନିଜ ନାମ ଗୋପନେ ଥୋଇ
ଏ ସର୍ବ ନାମ ପ୍ରକାଶଇ ।୬୦
ଏ ସର୍ବ ନାମ ଯେ ଭାବନ୍ତି
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକି ଲଭୁଥାନ୍ତି ।୬୧
ତେବେକି ଲୀଳା ସୁଖ ହେବ
ମାୟା ସଂସାର ବୋଲାଇବ ।୬୨
ନିଜ ନାମ ଯେବେ ଜାଣିବେ
ଅମର ହୋଇଣ ରହିବେ ।୬୩
ତେବେ କି ଲୀଳା ସୁଖ ହେବ
ତାହାଙ୍କ ସୁଖ ଯେ ମିଳିବ ।୬୪
ଏ ହେତୁ ନିଜ ନାମ ଲୁଚି
ନାନା ନାମକି ସର୍ବେ ପାଞ୍ଚି ।୬୫
ନିଜ ନାମ ଭକ୍ତ ନ ଜାଣି
ନାନା କର୍ମରେ ଭ୍ରମେ ପୁଣି ।୬୬
ପ୍ରଭୁ ଦୟା ଯାକୁ କରନ୍ତି
ନିଜ ନାମ ଭକତ ଦିଅନ୍ତି ।୬୭
ସେହୁ ମୃତ୍ୟୁକି ଆଉ ନୋହେ
ପୃଥିବୀ ପ୍ରଳୟେ ନ ଯାଏ ।୬୮
ଅକ୍ଷୟ ଅମର ସେ ଜାଣ
ସର୍ବ ଯୋଗ ପାଦେ ଖଟିଣ ।୬୯
ନିଜ ନାମ ଭକତ ଆଶ
ଗୁଡ଼ଲ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୭୦

ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଯେ ନ ହୋଇ
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି ।୭୧

ଦେଲେ ନ ଦେଲେ ନାହିଁ ଇଚ୍ଛା
ନ କରେ ଆଉ ମନେ ବାଞ୍ଛା ।୭୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଟ୍‌ଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୁମ୍ଭ ଇଚ୍ଛା
ଛାଡ଼ିଲି ଯେତେ ଥିଲା ବାଞ୍ଛା । ୧
ଭକତି ଯୋଗ ପାଇଁଥିଲି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବି ପାଇଁଲି । ୨
ଆଉ ତ କିଛି ନ ପାଇଁଲି
ନିଜ ନାମ ପାଇଁ ମାଗଇ । ୩
ଏବେ ସବୁ ଆଶା ଛାଡ଼ିଣି
ଯାଇଛି ତାହା କରି ପୁଣି । ୪
ଆଉ କି ଗୃହକୁ ମୁଁ ଯିବି
ତହିଁ ସୁଖ ଭୋଗ ଭୁଞ୍ଜିବି । ୫
ଗୃହେ ମୁଁ ଥିଲି ଯେଉଁ ଦିନ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବସ୍ତ୍ର ନପିନ୍ଧେ ମନ । ୬
ଯେବେ ଭୂମିରେ ବସ୍ତ୍ର ବାଜି
ତେବେ ମୋ ମନ ହୋଏ ରାଜି । ୭
ଏବେ କନା ଖଣ୍ଡିଏ ମାରି
ଆବରି ବୁଲି ଗ୍ରାମେ ଫେରି । ୮
ତୁମ୍ଭର ଭରସାରେ ମୁହିଁ
ଲଜ୍ଜା ସୁଖ ଦୂରେ ଛାଡ଼ଇ । ୯
ବୋଇଲି ଏକା ମୁଁ ଭ୍ରମିବି
ଏ ସବୁ ସୁଖ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି । ୧୦
ଏମନ୍ତ ପାଇଁ ମୁଁ ଅଇଲି
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ହେଲୁ ମୁଁ ଜାଣିଲି । ୧୧
ସଂସାରେ ଥିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା
ନାନା ଭୋଗଟି ଚରୁଥାନ୍ତା । ୧୨
ଚୁଆ ଚନ୍ଦନ ଅଙ୍ଗେ ଦେଇ
କେଶେ ପାଟ ବାନ୍ଧି ଖଞ୍ଜାଇ । ୧୩
ତହିଁ ଉପରେ ପୁଷ୍ପ ଖଞ୍ଜେ
ଲଲାଟେ ନାନା ଚିତା ରଞ୍ଜେ ।୧୪
ଏବେ କେଶ ମୁକୁଳା କଲି
ଲଜ୍ଜା ଛାଡ଼ି ଗ୍ରାମେ ଫେରିଲି ।୧୫
ମାଡ଼ି ଗାଳିହିଁ ସର୍ବ ସହି
ତୋ ଆଶ୍ରେ ଦିନ ମୁଁ ବଞ୍ଚଇ ।୧୬
ସର୍ବ ସୁଖ ଛଡ଼ାଇ ଆଣି
ଏବେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କମା ପୁଣି ।୧
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ନ ପାଇଲି
ଏ ଦେହେ କଷ୍ଟ ମୁଁ ସହିଲି ।୧୮

ଘରେ ପଖାଳ ଅନ୍ନ ମୁହିଁ
କେବେହେଁ ଦିନେ ଖାଇ ନାହିଁ ।୧୯
ଏବେ ଚୂଡ଼ା ପାଣି ଖାଉଛି
ଏ ଦେହ କଷ୍ଟ ମୁଁ ସହୁଛି ।୨୦

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଊଣା ହେଲେ ପୁଣ
ଅନ୍ନ ମୁଁ ଛାଡ଼ି ଯାଏ ଜାଣ ।୨୧
ଏବେ ଆମ୍ବିଳ ଖଣ୍ଡେ ଘେନି
ଜଳ ପାନ ମୁଁ କରେ ପୁଣି ।୨୨
କୁଙ୍କୁମ ଦିନେ ଯେବେ ନୋହେ
ସେଦିନ ନିଦ୍ରା ଯେ ନ ହୁଏ ।୨୩

ସ୍ନାହାନ ନ କଲେ ମୁଁ ଦିନେ
ନିଦ୍ରା ମୋ ନ ଆସେ ନୟନେ ।୨୪
ଏବେ ମାସକେ ଦ୍ୱି ମାସରେ
ସ୍ନାନ କରେ ମୁଁ ଅଣାଗୃରେ ।୨୫
ଖଟ ଶଯ୍ୟା ମାଣ୍ଡି ଛାଡ଼ିଲି
ଏବେ ଭୂମିରେ ମୁଁ ଶୋଇଲି ।୨୬

ଜାତି କୁଳ ମହତ ଏଡ଼ି
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ ସବୁ ଛାଡ଼ି ।୨୭
ନିର୍ଲଜ ପଣ ଆଚରିଲି
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ମାଗି ଖାଇଲି ।୨୮
ଚଣ୍ଡାଳୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ଭକ୍ଷିଲି ସର୍ବ ଘରେ ଜାଣ ।୨୯

ତୁମ୍ଭେ ତ ସର୍ବ ଘଟେ ବସ
ତେଣୁ ମୁଁ ଭୁଞ୍ଜାଇ ବିଶ୍ୱାସ ।୩୦
ଯେ ଯାହା ଯାଚ ମୋତେ ଦେଇ
ନାସ୍ତି ନ କର ତାହା ଖାଇ ।୩୧
ଏ ସର୍ବେ ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗ
କ୍ଷମା କରିବ ମତି ଭଙ୍ଗ ।୩୨

ସେ ତ ମୋ ଦେହରେ ଅଛନ୍ତି
ମୁହିଁ ତାହାଙ୍କ ଦେହେ ସ୍ଥିତି ।୩୩
ଏଥିରେ ଜାତି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଏକ ଜାତିଟି ସର୍ବ ଦେହି ।୩୪

ସଂସାରେ ଖେଳିବା ଇଚ୍ଛାରେ
ନାନା ଜାତି ଶାସ୍ତ୍ର ବିଗୃରେ ।୩୫
ଅଷ୍ଟ ପାଠକ ଜାତି କରି
ସଂସାରେ ଖେଳେ ନରହରି ।୩୬
ଏ ଘେନି ସର୍ବ ଘରେ ଖାଇ
ଏକ ଆତ୍ମଟି ସର୍ବ ଦେହି ।୩୭

ନାନା ଗାଭଟି କ୍ଷୀର ଶ୍ୱେତ
ନାନା ଜାତି ଏକା ରକତ ।୩୮
ଦେଖ ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘୋଟିଅଛି
ତା ତେଜ କାହିଁ ନ ଛାଡ଼ୁଛି ।୩୯
ତାଙ୍କ ଠାରୁ କି ବଡ ତୁହି
ହେ ମୂଢ଼ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ କେହି ।୪୦

ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ରମା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ତା ତେଜ ଲାଗେ ସର୍ବ ଠାରେ ।୪୧
ତାଙ୍କ ଠାରୁ କି ବଡ଼ ପୁଣ
ହେ ମୂଢ଼ ଭିନ୍ନ ତୁ ନ ମଣ ।୪୨
ଦେଖ ପବନ ବହୁ ଅଛି
ସର୍ବ ଭୂତେ ବାଜି ଯାଉଛି ।୪୩

ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ତୁହି
ଆରେ ପାମର ଭିନ୍ନ ନାହିଁ ।୪୪
ଦେଖ ଜଳଟି ବହେ ପୁଣ
ସଭିଙ୍କୁ ଧୋଇ ନିଏ ଜାଣ ।୪୫
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ତୁହି
ଆରେ ପାମର ମୂଢ କହି ।୪୬

ଦେଖ ଅଗ୍ନି ଟି ସର୍ବ ଭକ୍ଷେ
ବାଛବର୍ଗୁର ସେକ ରଖେ ।୪୭
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ ତୁହି
ଆରେ ମୂଢ ବାଜୁ କିମ୍ପାଇଁ ।୪୮
ଦେଖ ପୃଥିବୀ ରହିଅଛି
ସର୍ବ ଅର୍ଦ୍ଧ ଳିଟି ସହୁଛି ।୪୯
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ତୁହି ବଡ଼
କିସ ସହୁଛୁ ଆରେ ମୂଢ଼ ।୫୦
ଦେଖ ମେଘଟି ବରଷନ୍ତି
ନଦୀ ସୁତିଟି ସହୁଛନ୍ତି ।୫୧
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ ତୁହି
ହେ ମୂଢ ନସହୁ କିମ୍ପାଇଁ ।୫୨
ଦେଖ ଆକାଶ ଘେ ଟି
କାହିଁ ନଲାଗି ସର୍ବେ ଗଛି ।୫
ତାଙ୍କଠାରୁ କି ବଡ଼ ପୁଣ

ଆରେ ମୂଢ଼ ଭିନ୍ନ ନ ମଣ ।୫୪
ଏକ ଆତ୍ମା ଟି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଉପମା ଦେବି ଶୁଣ ତୁହି ।୫୫
ସୁବର୍ଣ୍ଣେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର
ଆଜଟିଲେଟି ନୋହେ ପର ।୫୬
ଏହି ରୂପେଟି ସର୍ବ ଜଗତ
ମଲେ ଏକ ଠାବେ ପଶନ୍ତି ।୫୭
ଏ ଯେନ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ ମୋର
ମୁହିଁ ବ୍ୟାପିଛି ଚରଚର ।୫୮
ପ୍ରକୃତ ଭିନ୍ନ ମଣୁଛନ୍ତି
ମୋ ମନେ ଭିନ୍ନ ମୁଁ ନ ଚିନ୍ତି ।୫୯
ଭିନ୍ନ ନାହିଁ ଅର୍ଜିତ ଦାସ
ସର୍ବ ଘଟରେ ମୋର ବାସ ।୬୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ମୋ ଚିତ୍ତେ ଭିନ୍ନ କେବେ ନାହିଁ ।୬୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଷଟ୍ଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଭରସା କରି ତୋତେ ମୁହିଁ ।୧
ପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ ଶୁଣି
ଦୟା ସାଗର ଚିନ୍ତାମଣି ।୨
ଏହା ଶୁଣି ଯେ ମୁଁ ଅଇଲି
ଦୟା ନୋହିଲା ଭ୍ରମି ମଲି ।୩

ତୁମ୍ଭ ଭରସା ବିନୁ ମୁହିଁ
କାହାକୁ ମନେ ନଗଣଇ ।୪
ସର୍ବେ ଗୁରୁ ସେବା କରନ୍ତି
ତାଙ୍କଠାରୁ କୌପୀନ ନିଅନ୍ତି ।୫
ଦୀକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ହିଁ ମନ୍ତ୍ର ଯେତେ
ଗୁରୁଙ୍କୁ ମାଗି ଯେନ ଚିତ୍ତେ ।୬

ଗୁରୁଙ୍କୁ ଘେନି ତାଙ୍କ ମନ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରୁଥାନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ।୭
ସେ ତ ଭକତି ନ ଜାଣଇ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନିବ ସେ କାହିଁ ।୮

ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସନ୍ନ ନୋହେ ଯାକୁ
ସେକି ଚହ୍ନି ପାରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।୯
ତୁମ୍ଭ ଦୟାଟି ଯାକୁ ହୋଇ
ସେଟି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନି ରହି ।୧୦
ଏ ଘେନ ଗୁରୁ ନ ସେବିଲି
ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଆଶା ରଖିଲି ।୧୧

ବୋଇଲେ ସର୍ବ ଗୁରୁ ଏହି
ଆଉ କାହାକୁ ନ ସେବଇ ।୧୨
ଯେବେ ଗୁରୁ ସେବା କରିବ
ସେ ଯାହା ଦେବେ ମୁଁ ଖାଇବ ।୧୩
ନ ଖାଇଲେଟି ଦ୍ରୋହୀ ହୋଇ
ମରିବ ଭକତି ନ ପାଇ ।୧୪

ଭକତି ପ୍ରଭୁ ହାତେ ଅଛି
ଦେଲେ ସେ ଦେଇ ପାରେ କିଛି ।୧୫
ଆଉତ କାହା ହାତେ ନାହିଁ
ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ଜାତ ହୋଇ ।୧୬
ଭକତି ଯୋଗ ପ୍ରଭୁ ଧରି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ ଅଛି ପୂରି ।୧୭

ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ଏହି ଯୋଗକୁ ଧରି ଫେରେ ।୧୮
ଆଉ କାହାକୁ ନ ଢଅଇ
ତାହାଙ୍କ ନିଜ ଧର୍ମ ସେହି ।୧୯
ଯାଠାରେ ଅତି ସ୍ନେହ ବସେ
ତାଙ୍କୁଟି ଦିଅନ୍ତି ହରଷେ ।୨୦

ଏମନ୍ତ ପାଞ୍ଚ ମନେ ମୁହିଁ
ଗୁରୁଙ୍କ ହାତେ ଭକ୍ତି ନାହିଁ ।୨୧
ଗୁରୁ ବୋଲନ୍ତେ କାହୁଁ ଆସି
ମନୁଷ୍ୟ ଦେହେ ସିନା ଖସି ।୨୨

ଏ ଘେନ ଗୁରୁ ନ ସେବିଲି
ଏକା ପ୍ରଭୁ ଭରସା କଲି ।୨୩
ଆପଣା ହାତେ କଉପୀନ
ମାରିଲି ପ୍ରଭୁ ଆଶା ଘେନ ।୨୪
ଦୀକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ହି ମନ୍ତ୍ର ଯେତେ
କାହୁଁ ପାଇବ ମୁହିଁ ଚିତ୍ତେ ।୨୫

ନାମହିଁ ନ ଜାଣଇଁ ମୁହିଁ
ଭକତି ପାଇବ ମୁଁ କାହିଁ ।୨୬
କାହାକୁ ସେବା ମୁଁ ନ କରେ
ନ ସେବେ ଦେବାସୁର ନରେ ।୨୭
ତୁମ୍ଭର ଭରସାରେ ମୁହିଁ
କାହାକୁ ମନେ ନ ଗଣଇ ।୨୮

ପ୍ରଭୁ ତାରନ୍ତୁ ବା ମାରନ୍ତୁ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା ସେ କରନ୍ତୁ ।୨୯
ଯେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଥିବେ ସେହି
ତାହା ଯେ କରୁଥିବ ମୁହିଁ ।୩୦
ନାହିଁ ନ କରିବାକୁ ମନ
କେବେହେଁ ନୋହୁ ମତି ଭିନ୍ନ ।୩୧

ସେ ପ୍ରଭୁ ଯାହା ବିଚାରିବେ
ତାହାତ ଅବଶ୍ୟ କରିବେ ।୩୨
ଏ ତ ଆସ୍ତି ନାସ୍ତି କରିବ
କଲେ କି ଯା କଥା ରହିବ ।୩୩
ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ସେ ଅଟନ୍ତି
ପାଞ୍ଚିଲେ ପାଞ୍ଚ ନ ରଖନ୍ତି ।୩୪

ଏ ଯେଉଁ ମନେ ନ ପାଞ୍ଚଇ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରୁ ସେହି ।୩୫
ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚଣ ଯେବେ କର
ଦଇବ ଯଷ୍ଟି କମ୍ପା ଧର ।୩୬
ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚିଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଯାଇ
ଦଇବ ଆଉ କି କରଇ ।୩୭
ଦଇବ ତାରୁ ବା ଯେ ମାରୁ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା ମୋତେ କରୁ ।୩୮
ମୁହିଁ କାହାକୁ ନ ଜଗଇ
ଜଗିଲେ ମୋର ହାତେ ନାହିଁ ।୩୯
ମୋତେ ଜଗନ୍ତୁ ପୀତବାସ
ନ ଜଗିଲେ କରନ୍ତୁ ନାଶ ।୪୦
ଜୀଇବା ମରିବାକୁ ଆଶା
ନାହିଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ଭରସା ।୪୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସବୁ ଆଶା ଛାଡ଼ି
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଅଛୁ ପଡ଼ି ।୪୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରଖ ବା ନରଖ
ସବୁ ଛାଡ଼ି ହେଲି ନିରେଖ ।୪୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମାତା ପିତା ହୋଇ
ଜାତ କରିଛୁ ମୋତେ ତୁହି ।୪୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜାତ କରି ନାଶି
କା ଆଗେ କହିବି ବିଶେଷି ।୪୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟା ଲେଶ ନାହିଁ
ଜାଣିଲି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ତୋ ଦେହୀ ।୪୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋ ବିନୁ ସଂସାରେ
କେ ନାହିଁ କହନ୍ତ ମୁଁ ତୋରେ ।୪୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟଷ୍ଟିରେକେ
ନାହାନ୍ତି କେହି ତିନିଲୋକେ ।୪୮

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ଜାତ କରୁ
ମାରଣ ଗର୍ଭେ ତୁହି ହରୁ ।୪୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପୁଣି ଜାତ କର
ପୁଣି ମାରି ଗର୍ଭେ ସଂହର ।୫୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏମନ୍ତେ ତୋ ଲୀଳା
ସଂସାରେ କରୁ ଅଛ ଖେଳା ।୫୧
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ହିଁ
ଖେଳୁ ଅଛ ଯେ ରୂପ ବହି ।୫୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋହର ମାୟାରେ
ଭ୍ରମୁ ଅଛନ୍ତି ଚରାଚରେ ।୫୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋ ମାୟା ନ ଜାଣି
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସତ୍ୟ ମଣି ।୫୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ନ ବିଚାରି
ଭ୍ରମନ୍ତି ନାନା ପଥ ଧରି ।୫୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତେଣୁ ନାଶ ଯାନ୍ତି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନି ଭ୍ରମନ୍ତି ।୫୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଚିହ୍ନେ
ସେ କି ସାଧଇ ଯୋଗ ମନେ ।୫୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଣ ସାଧନାରେ
ସର୍ବଦୂର କରେ ମନରେ ।୫୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ଭାବ ଧରି
ସର୍ବ ଯୋଗକୁ ସେ ପାଶୋରି ।୫୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ସେହି
ଏ ଦୁହିଁକି ସେ ନ ଛାଡ଼ଇ ।୬୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସେହି ତୋ ବିଶ୍ୱାସ
ତାହାଙ୍କୁ ଥାଇ ତୁଂଭ ଆଶ ।୬୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ସବେ ଜଡ଼ି
ତାଙ୍କୁ ନ ପାର ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ି ।୬୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଯାହା ମାଗଇ
ତାହା ତୁ ତତକାଳେ ଦେଇ ।୬୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତ ଭାବେ ବଶ
ଅନ୍ୟ ଭାବରେ ତୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ।୬୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅନ୍ୟ ଭାବେ ତୁହି
କୋଟି କଳ୍ପାନ୍ତେ ଭେଟ ନୋହି ।୬୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏହା ଜାଣି ଚିତ୍ତେ
ଭକତି ମାଗିଲି ମୁଁ ତୋତେ ।୬୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ତୁ ନ ଦେଲୁ
ମୋତେ କମ୍ପା ତୁ ଜାତ କଲୁ ।୬୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ବିନୁ ମୁହିଁ
ଆଉ ଯୋଗ ନ ସାଧେ କହି ।୬୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଠର ବରଷ
ଭ୍ରମିଲି ମୁହିଁ ନାନା ଦେଶ ।୬୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ମାୟା ହୋଇ
ସ୍ଥିର ନ ରଖିଲୁଟି କାହିଁ ।୭୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ଆଶା ଶୁଣ
ଗୁଡ଼ିଲି ଯାହା କର ପୁଣ ।୭୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟା ଥିଲେ ତୁହି
ଦେଲେ ଦେବୁ ମୋ ଆଶା ନାହିଁ ।୭୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର
ଶରଣ ରଖ ଚକ୍ରଧର ।୭୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋ ବିନୁ ସଂସାରେ
ନାହାନ୍ତି ମୋତେ ତାରିବାରେ ।୭୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରକୃତି ସମସ୍ତେ
ମାରିବା ପାଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ ନିତ୍ୟେ ।୭୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ଭରସାରେ
କାହାକୁ ନ ଡରେ ମନରେ ।୭୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ନାମ ଧରି
ହୃଦେ ମୁଁ ମନ ଦଂଭ କରି ।୭୭
ବୋଲଇ ପ୍ରକୃତି ଯେ ମୋତେ
କି କରି ପାରିବେ ସମସ୍ତେ ।୭୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଇ
ମାରିଲେ ମାରେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୭୯
ଆଉ କା ହାତେ କିସ ଅଛି
ମୋ ମନେ କାହାକୁ ନ ଗଛି ୮୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମର ନାମକୁ
ଭରସା କରିଅଛି ତାକୁ ।୮୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ ନାମେ ଆଶ
କରିଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୮୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଆଶା
ନାମକୁ କରିଛି ଭରସା ।୮୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ସପ୍ତତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ନାମ ଭରସାରେ ମୁଁ ଥାଇ ।୧
ବେଳହୁଁ ନାମ କରି ଆଶ
ଛାଡ଼ି ଅଇଲି ଗୃହବାସ ।୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅନ୍ନ ସୁଖ ଛାଡ଼ି
ଭୁଜା ମୁଁ ଖାଏ ଦୁଃଖେ ପଡ଼ି ।୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁ
ଛାଡ଼ିଲି ତୋତେ ସେବିବାକୁ ।୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଷଡ଼ ରସେ ସୁଖ
ନ ପାଇ ଆହେ ପଦ୍ମମୁଖ ।୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତେବେ ଦୟା ନାହିଁ
ଏତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ତୁଂଭ ଦେଖି ।୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ଅଳଙ୍କାର
ତୋ ଆଗ୍ରେ ସର୍ବ କଲି ଦୂର ।୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ବସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ି
କନା ଖଣ୍ଡିଏ ପିନ୍ଧେ ଏଡ଼ି ।୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ବାସନରେ
ନ ଖାଇ ଖାଏ ଖପରାରେ ।୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତେବେ ନାହିଁ ଦୟା
କ୍ଷମା କରୁଛ ମୋତେ ମାୟା ।୧୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଖଟ ମାଣ୍ଡି ଶଯ୍ୟା
ତୋ ଆଗ୍ରେ ସର୍ବ କଲି ତେଜ୍ୟା ।୧୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ଅଳଙ୍କାର
ତୋ ଆଗ୍ରେ ସର୍ବ କଲି ଦୁର ।୧୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଚୁଆ ଚନ୍ଦନ ହିଁ
ତୋ ଆଗ୍ରେ ସର୍ବ ଛାଡ଼ି ଦେଇ
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ପୁଷ୍ପ ଯେତେ
ଛାଡ଼ିଲି ତୁମ ଆଗ୍ରେ ନିତ୍ୟେ ।୧୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ବାହନ ହିଁ
ଛାଡିଲି ତୁମ ଆଗ୍ରେ କହି ।୧୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂସାରେ ଯେ ସୁଖ
ତୋ ଆଗ୍ରେ ଛାଡ଼ି ପଦ୍ମ ମୁଖ ।୧୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ସୁଖ ଏଡ଼ି
ତୋ ଆଗ୍ରେ ସର୍ବ ଦେଲି ଛାଡ଼ି ।୧୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଖେଳା ଲୀଳା ଯେତେ
ଛାଡ଼ିଲି ତୁମ ଆଗ୍ରେ ନିତ୍ୟେ ।୧୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ନୃତ୍ୟ
ତୁଂଭ ଆଗ୍ରେ ନ ଦେଖେ ନେତ୍ର ।୧୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯାତ୍ରା ତୀର୍ଥ ଯେତେ
ତୁଂଭ ଆଗ୍ରେ ନ ଦେଖେ ଚିତ୍ତେ ।୨୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂସାରେ ତୋ ଲୀଳା
ନ ଦେଖି ତୁଂଭ ନାମେ ଭୋଳା ୨୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ସୁଖ ଏଡ଼ି
ତୋ ଆଗ୍ରେ ବନେ ଥାଏ ପଡ଼ି ।୨୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଝାଡ଼ି ପର୍ବତରେ
ଏକାନ୍ତେ ଭ୍ରମି ତୋ ଆଶ୍ରାରେ ।୨୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବୃକ୍ଷ ସଙ୍ଗ କରି
ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରିତେ ନିତ୍ୟେ ଫେରି ।୨୪

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏତେ ଦୁଃଖେ ମୁହିଁ
ତୁମୁଛି ଦୟା ଲେଶେ ନାହିଁ ।୨୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ବନୁ ଶୁଣ
କହୁଁ ମୁଁ ନଜାଇ ପୁଣ ।୨୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ତୀର୍ଥ
ନ ଜାଣେ ଆହେ ଗୋପୀନାଥ ।୨୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜପ ହୋମ ବ୍ରତ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ରତ ।୨୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ଯୋଗ ଯେତେ
ନସାଧେ ତୁମ୍ଭ ଅଶ୍ରା ନିତ୍ୟେ ।୨୯

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନ ଧ୍ୟାନ ସୂତ୍ର
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରା ନିତ୍ୟ ।୩୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମାଳା ତିଳକହିଁ
ସର୍ବ ଛାଡ଼ି ତୁମ ଆଶ୍ରାହିଁ ।୩୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭଜନ ସ୍ମରଣ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରା ପୁଣ ।୩୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପବନ ସାଧନା
ଛାଡ଼ି ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ଭାବନା ।୩୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଗ୍ନି ନ ପୂଜଇ
ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରୟେ ମୁହିଁ ଥାଇ ।୩୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜଳହିଁ ନ ପୂଜେ
ଭରସା ତୋ ପାଦ ପଙ୍କଜେ ।୩୫

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ
ନସେବେ ଆଶ୍ରା ବାସୁଦେବ ।୩୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ
ନପୂଜେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୩୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଆକାଶ ପୃଥିବୀ
ନ ସେବେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରା ଭାବି ।୩୮

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯୋଗାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ନସାଧେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରା ନିତ୍ୟ ।୩୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବେଦାନ୍ତ ନଜାଣି
ତୋ ଆଶ୍ରେ ବଞ୍ଚେ ନିତ୍ୟେ ପୁଣି ।୪୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାଗାନ୍ତ ନ ସାଧି
ତୋ ଆଶ୍ରେ ସର୍ବ ହେଲ ତ୍ୟାଗୀ ।୪୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ମହୌଷଧି
ନ ଖାଇ ଆଶ୍ରେ କୃପାନିଧି ।୪୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ ନାମ ମୁହିଁ
ନଜାଣି ଭରସା କରଇ ।୪୩

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ମୁଁ ନ ଜାଣେ
ଭରସି ଅଛି ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ।୪୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଦୁଇ
ନଜାଣେ ତୋ ଆଶ୍ରେ ବଞ୍ଚଇ ।୪୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱର୍ଗ ନର୍କ ବେନି
ନ ଜାଣେ ତୁଂଭ ଆଶ୍ରା ଘେନି ।୪୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶୁଭାଶୁଭ ଦୁଇ
ନ ଜାଣେ ତୁଂଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୪୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଧର୍ମ ଯେ ଅଧର୍ମ
ନଜାଣେ ତୁଂଭ ଆଶ୍ରେ ପୁଣ ।୪୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ୟ ଯେ ଅସତ୍ୟ
ନଜାଣେ ତୁଂଭ ଆଶ୍ରା ନିତ୍ୟ ।୪୯

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଚିନ୍ତା ଅଚିନ୍ତାହିଁ
ନଜାଣେ ତୁଂଭେ ଯେ ଆଶ୍ରାହିଁ ।୫୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମାୟା ଯେ ନିର୍ମାୟା
ନ ଜାଣେ ଦୟା କ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ୫୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦୁଇ
ନଜାଣେ ତୁଂଭ ଆଶ୍ରା କହି ।୫୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋଭ ଯେ ନିର୍ଲୋଭ
ନଜାଣେ ଆହେ ପଦ୍ମନାଭ ।୫୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କ୍ରୋଧ ଅକ୍ରୋଧ ହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ରହି ।୫୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବିଷୟୀ ନଜାଣି
ନଜାଣେ ନିର୍ବିଷୟୀ ପୁଣି ।୫୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭୟ ଯେ ନିର୍ଭୟ
ନଜାଣେ ଆହେ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ।୫୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନିଦ୍ରା ଅନିଦ୍ରା ହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୫୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ପୁଣ
ନଜାଣେ ଆଶ୍ରେ ଶ୍ରୀ ଚରଣ ।୫୮
ହେବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷୁଧା ଅକ୍ଷୁଧା ହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୫୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୃଷା ଯେ ଅତୃଷା
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭରେ ଭରସା ।୬୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶୀତ ଅଶୀତ ହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇଁ ।୬୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଗମ୍ୟ ଯେ ନଗମି
ନଜାଣେ ମୁହିଁ ଦେବସ୍ୱାମୀ ।୬୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କାମ କନ୍ଦର୍ପ ହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୬୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ହେତୁ ମୁଁ ନଜାଣି
ନଜାଣେ ଅଣହେତୁ ପୁଣି ।୬୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନାନା ରୋଗଛନ୍ଦ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଭାବ ଚନ୍ଦ ।୬୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପାଞ୍ଚ ମନ ମୁହିଁ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ଥାଇ ।୬୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ଅଶ୍ରା ଗତି ୬୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଇନ୍ଦ୍ର ଏକାଦଶ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ନାମେ ଆଶ ।୬୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଷଡ଼ ରିପୁ ଛନ୍ଦ
ନଜାଣେ ତୁମ୍ଭ ନାମ ଚନ୍ଦ ।୬୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତ୍ରିଗୁଣହିଁ ଅଛୁ
ନଜାଣେ ଆହେ ଶୀରବଚ୍ଛି ।୭୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏସର୍ବଙ୍କୁ ନାହିଁ
ଛାଡ଼ନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରେ ରହି ।୭୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କାହାକୁ ନଜଗେ
ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରିତେ ସର୍ବ ତ୍ୟାଗେ ।୭୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ଭରସାରେ
ନ ଜଗେ କାହାକୁ ଦେହରେ ।୭୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ଆଶା ଛାଡ଼ି
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଅଛି ପଡ଼ି ।୭୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯାହା କଲେ କର
ମୁହିଁ ପାପିଷ୍ଠ ଦୁରାଚାର ।୭୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶରଣ ମୁଁ ତୋରେ
ନିବାଶ ନୁହଁ ମୋ ଶରୀରେ ।୭୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶରଣ ପଶିଛି
ଦୟା ନକଲୁ ଶୀରବଚ୍ଛି ।୭୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶରଣ ସୋଦର
ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର ।୭୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନହୁଅ ଆପଣ ।୭୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷମା ସିନ୍ଧୁ ହୋଇ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଦେଖିବୁ ତୁହି ।୮୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପତିତପାବନ
ନ ଚାହିଲେ ମାର ବନ୍ଧନ ।୮୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଧନ ଗଲ ବହି
ତୁମ୍ଭ ମନରେ କି ଅଛଇ ।୮୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତ ନିଜ ନାମ
ନଦେଲେ ଦେହ ଛାଡ଼ ପୁଣ ।୮୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂସାରେ କମ୍ପାଇ
ଥିବ ହେ ନାଶ କର ତୁମ୍ଭ ।୮୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟା ତୁ ଛାଡ଼ିଲୁ
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ମୋରେ ତୁମ୍ଭ ହେଲୁ ।୮୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଆଉ ନଭ୍ରମଇ
ଏ ସ୍ଥାନେ ବସିଥିବ ମୁହିଁ ।୮୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କର
ଭକତି ଛାଡ଼ିଲା ନିକର ।୮୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟା ଥିଲେ ତୋର
ଯାଚି କରି ଦେବୁ ନିକର ।୮୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କେବେ ନ ମାଗଇ
ମାଗିଲେ ନଦେଲୁ ଯେ ତୁମ୍ଭ ।୮୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତ ଯୋଗେ ଆଶ
ଭଣଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୯୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଯେ ନ ଦେଇ ।୯୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମନ୍ତ୍ରେ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଊନପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭ
ଭକତି ଆଶା ଛାଡ଼ି ମୁହିଁ ।୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋ ଶରଣ ମୁଁ ଥିଲେ
ଅବଶ୍ୟ ଜାଚି ଦେବୁ ଭଲେ ।୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏହି ପରବତେ
ତୋ ଠାରେ ଆଶ୍ରା କରି ନତ୍ୟେ ।୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏଣୁ ପର୍ବତରୁ
କାହିଁ ନ ନେବୁ ଆନ ଦୂରୁ ।୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଆଉନ ଭ୍ରମଇ
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଫୁଟିଲ ମୁହିଁ ।୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏତେ ପାଞ୍ଚ ମୋରେ
ରଖିଣ ଥିଲୁ ହୃଦୟରେ ।୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମୁହିଁ ନଜାଣଇ
ତୋର ମାୟାରେ ଭ୍ରମୁ ଥାଇ ।୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମୁହିଁ ଜାଣିଥିଲେ
କର୍ମା ଭ୍ରମନ୍ତି ଏଥି ଭଲେ ।୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ମୁହିଁ
ନିଷ୍ଟନ୍ତେ ବସିଥାନ୍ତି କହି ।୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଲୁ
କର୍ମାଇଁ ମୋତେ ଭ୍ରମାଇଲୁ ।୧୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୋଷ ମୋର କହ
କମ୍ପା ରଖିବ ଏହି ଦେହ ।୧୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦ୍ରୋହ ଅଙ୍ଗ ମୁହିଁ
କମ୍ପା ସଂସାରେ ଥିବ ରହି ।୧୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମାୟା ତୁ ନକର
ଫିଟାଇ କହ ମୋ ଆଗର ।୧୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କେବେ ମୁଁ ଜାଣିବ
ଏ ନର ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିବ ।୧୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ଦେହରୁ ଛାଡ଼ି
ତୋ ଅଙ୍ଗେ ହୋଇଯିବ ଜଡ଼ି ।୧୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ଦେହରେ ମୁହିଁ
ଦ୍ରୋହ କର୍ମ ଯେ ଅର୍ଜିଲଇଁ ।୧୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନୋହିଲେ କି ପୁଣ
ଈର୍ଷ୍ୟା କରୁଛ ଆପଣ ।୧୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏହି ଦେହ ତୁହି
ନାଶ ତୁ କର ବେଗେ କହି ।୧୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମୀନ ରୂପ ପୁଣ
ଏଦେହ ନାଶ ହେ ବହନ ।୧୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କୂର୍ମ ରୂପ ତୁହି
ଏଦେହ ଛାଡ଼ ମୁଁ କହଇ ।୨୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବରାହ ରୂପରେ
ନାଶ ଦେହକୁ ମୋର ଖରେ ।୨୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ନରସିଂହ
ଏ ଦେହ ଛାଡ଼ ଶୂନ୍ୟେ ରହ ।୨୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବାମନ ରୂପରେ
ପାଦ ଚୁପିଣ ମାର ଖରେ ।୨୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ପଶୁଧର
ଅମୋହ ଖଡ଼ଗେ ନାଶ କର ।୨୪

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରାମ ରୂପ ଜାଣ
ଅମୋହ ଶରେ ନାଶ ପୁଣ ।୨୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ ରୂପ ଧରି
ଅମୋହ ଚକ୍ରେ ନାଶ ହରି ।୨୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବୌଦ୍ଧ ରୂପ ଶୁଣ
ହୋଇ ନଥିବ ନାଶ ପୁଣ ।୨୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କଲ୍‌କି ରୂପଯାଏ
ରହିଲେ ନିନ୍ଦା ଦେବ କହେ ।୨୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଛଅ ଅବତାରେ
ଭୋଗ କଲି ମୁଁ ଏ ଶରୀରେ ।୨୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରାମ ରୂପ ଏବେ
ନାଶ ନକର ତୁହି କେବେ ।୩୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ରାମ ରୂପ ଜାଣ
ରଖିଲେ ଭକ୍ତି ଦିଅ ପୁଣି ।୩୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବ
ତୁମ୍ଭ ଭକତି ଯେ ସାଧିବ ।୩୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷୟ ଅମରେ
ଶରୀର ରଖି ଲୀଳା କରେ ।୩୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ
ପ୍ରଳୟ ହେଲେ ନାହିଁ ଭିତ୍ତି ।୩୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟାଅଛି ଯେବେ
ଜଣାଇ ଭକ୍ତି ଦିଅ ଏବେ ।୩୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନ ଦେଲେ ଯେ କହି
ଏରାମ ରୂପ ନାଶ ତୁହି ।୩୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏତେକ ମାଗୁଛି
ଦୋଷ କ୍ଷମା କର କହୁଛି ।୩୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବାରମ୍ବାର ମୁହିଁ
ଭକତି ମାଗିଲି ଯେ କହି ।୩୮

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନ ଦେଲୁ ତୁ ଜାଣ
ଏବେ ମୋ ଦୋଷ ନାହିଁ ପୁଣ ।୩୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ଆଶା
କର ଅନୁକ୍ଷଣେ ଭରସା ।୪୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୁଂଭ ଦୟା ଯେଣୁ
ଗୀତା ଲେଖନ କଲା ତେଣୁ ।୪୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତି ମୁଁ ମାଗନ୍ତେ
ମାୟା ସିନା କରୁଛ ମୋତେ ।୪୨
ନୋହିଲେ ଦୟା ଅଛି ତୋର
ଏହା ମୁଁ ଜାଣିଛି ହୃଦାର ।୪୩
ତୁଂଭର ଦୟା ଯେଣୁ ମୋରେ
ଏ ଗୀତା ପାଞ୍ଚିଲ ହୃଦରେ ।୪୪
ନୋହିଲେ ମୁଁ କସ ପାଞ୍ଚନ୍ତ
ପଦେ ତ କହି ନ ପାରନ୍ତ ।୪୫
ତୁମ୍ଭ ଦୟାରୁ ପରକାଶ
ଦୋଷ ନ ଧର ପୀତବାସ ।୪୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦେବ ନାରାୟଣ
ଅର୍ଷିତ ଦାସ ତୁ ଶରଣ ।୪୭
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନବ କେହି ।୪୮
ଏ ଗୀତା ଯେ ଜନ ପଢିବ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ତାଙ୍କୁ ହେବ ।୪୯
ଧନାଢ୍ୟ ପୁତ୍ର ବାଞ୍ଛା ଯେତେ
ମାଗିଲେ ପାଇବ ସେ ଚିତ୍ତେ ।୫୦
ଯେ ଜନ ଭକତି ଇଚ୍ଛିବ
ପ୍ରଭୁ ଯା ଠାରେ କୃପାଥିବ ।୫୧
ତେବେ ଟି ଏ ଗୀତାର ଅର୍ଥ
ଜାଣିବ ସିନା ସେହି ତଥ୍ୟ ।୫୨
ନୋହିଲେ ସେ ଜାଣିବ କାହିଁ
ପ୍ରଭୁ କୃପା ଯା ଉଠାଠ ନାହିଁ ।୫୩
ଏ ଗୀତାରେ ଟି ଭକ୍ତି ଅଛି
ଏଥିରେ ଆଉ ନାହିଁ କିଛି ।୫୪
ଯେ ଜନ ଭକତି ଇଚ୍ଛିବ
ପଢ଼ି ଅନୁଭବେ ବାଣ୍ଟିବ ।୫୫
ଯେବେ ସେ ସାଧିବ ନିକର
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ସେ ଅମର ।୫୬
ପ୍ରଭୁ କୃପା ତା ଠାରେ ହେବ
ତା ସଙ୍ଗ କ୍ଷଣେ ନଛାଡ଼ିବ ।୫୭
ଏମନ୍ତେ ସେ ଯୋଗ ମହିମା
କସ କହିବ ତାର ସୀମା ।୫୮
ମୋତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଥିଲା
ଏ ଗୀତା ହୃଦରେ ସ୍ଫୁରିଲା ।୫୯
ମୋହର ଅନୁଭବ ଯେତେ
ଗୀତାରୁ ଶୁଣ ହେ ସମସ୍ତେ ।୬୦
ପ୍ରଭୁ ଦୟାରୁ ଗୀତା କଲି
ଏଥିର ଭେଦ ନ ପାଇଲି ।୬୧
ମହା ଗୁପତ ଗୀତା ଏହି
ଏଥିରେ ଥଳ କୂଳ ନାହିଁ ।୬୨
କଣ ମୁଁ ଥଳ ନ ପାଇଲି
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମିଣ ମୁଁ ଫୁଟିଲି ।୬୩
ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ମୋର ଠାରେ
ଭକ୍ତି ନ ଦେଇ ମାୟା କରେ ।୬୪
ମୋତେ ସେ ତାରନ୍ତୁ ମାରନ୍ତୁ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା ସେ କରନ୍ତୁ ।୬୫
ଭକତି ଯୋଗ ବିନୁ ଆନ
ମଲେ ନ ସାଧେ କେଉଁ ଜ୍ଞାନ ।୬୬

ହେ ପ୍ରଭୁ ଏ ଗୀତାରେ ମୁହିଁ
ମିଛ ସତ ବା କହିଛଇଁ ।୬୭
ଏଥିରେ ଯେତେ ଦୋଷ ମୋର
କ୍ଷମା କର ହେ ଚକ୍ରଧର ।୬୮
ମୁହିଁ ତ ସଦା ଅପରାଧି
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ କ୍ଷମାନିଧି ।୬୯
ହେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ ଭରସାରେ
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ମୁଁ ନ ଡ଼ରେ ।୭୦
ହେ ପ୍ରଭୁ ପତିତପାବନ
ଅକିଞ୍ଚିତ ଦାସ ତୁ ଶରଣ ।୭୧

ତୁମ୍ଭେ ବା ମୋତେ ଦୂର କର
ମୁଁ ତ ନ ଛାଡେ ମନେ ଧର ।୭୨
ତାର ବା ନ ତାର ମୋ ଆଶା
ତୋ ବିନୁ ନାହିଁ ମୋ ଭରସା ।୭୩
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ମହାମଣ୍ଡଳେ ଜାତ ମୁହିଁ ।୭୪
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲି
ଏ ମହାମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି ।୭୫
ତେଣୁ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କହିଲି ମୋର ଯେତେ ଚିନ୍ତା ।୭୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଊନପଞ୍ଚାଶତ୍ତ୍ଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି
ଜୟ ଶବଦେ କରଯୋଡ଼ି ।୧
ଭୟେ କମ୍ପଇ ଥରହର
ବୋଲଇ ମୁହିଁ ଦୁରାଚାର ।୨
ମୁଁ ପାପୀ ଅଟଇ ପାମର
ଜୟ ତ୍ରିଭୁବନ ଈଶ୍ୱର ।୩
କମ୍ପା ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜାତ କଲୁ
ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ମୋତେ ଦେଲୁ ।୪
ପଶୁରେ ଜାତ ଯେ କରାନ୍ତୁ
ତୋର ମାୟାରେ ଟି ମାରନ୍ତୁ ।୫

ଅକ୍ଷୟ ଦେହ ଯେ ଦେଇଛ
କମ୍ପା ମାୟାରେ ମାରୁଅଛ ।୬
ତୋର ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ କଲି
ମୁଁ ନାନା କର୍ମେ ଭ୍ରମି ହେଲି ।୭
ତୁ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ମାୟା କଲୁ
ମାୟା ପଥରେ ଭ୍ରମାଇଲୁ ।୮
ଏବେ ସୁଦୟା ମୋରେ ହେଉ
ତୋ ମାୟା ବେଗେ ଦୂର ଯାଉ ।୯
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ଜାଣଇ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଯଦୁସାଇଁ ।୧୦

ଜୟ ତୁ ଜୟ ଭବଗ୍ରାହୀ
ଚରାଚର ସ୍ୱାମୀ ତୁହି ।୧୧
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ କିଙ୍କର ।୧୨
ଜୟ ତୁ ଜୟ ନିରଞ୍ଜନ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଭଗବାନ ।୧୩
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ
ତୁ ଦିନମଣି ଦେବସ୍ୱାମୀ ।୧୪
ଜୟ ତୁ ଜୟ ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ସକଳ ଘଟେ ତୁ ବିଶ୍ରାମ ।୧୫
ଜୟ ତୁ ଜୟ ହେ ଜୀବନ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ହେ ପରମ ।୧୬
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଭବଗ୍ରାହୀ
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ତୁହି ।୧୭
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଚିନ୍ତାମଣି
ତୋ ନାମ କେ ପାରିବ ଗୁଣି ।୧୮
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଭବଗ୍ରାହୀ
ତୋ ନାମ ଗାଇ ନ ସରଇ ।୧୯
ଅନେକ ନାମ ତୁ ବୋଲାଇଲୁ
ତୋ ନିଜ ନାମ ଗୁପ୍ତ କଲୁ ।୨୦
ନିଜ ନାମ ଗୋପନେ ଥୋଇ
ଭକତ ନାମ ଖ୍ୟାତ ହୋଇ ।୨୧
ଭକତେ ପିତା ତୋ ଅଟନ୍ତି
କେତେ ନାମଟି ଦେଇଛନ୍ତି ।୨୨
ସେ ନାମ କହୁଅଛି ମୁହିଁ
ଯେତେ ନାମଟି ଛନ୍ତି ଦେଇ ।୨୩
ସବୁତ କହି ନ ପାରିବ
କିଛି କିଛି ବା ମୁଁ କହିବି ।୨୪

ଅନେକ ନାମ ବହି ତୁହି
ଶୁଣ କହିବି କିଛି ମୁହିଁ ।୨୫
ତୁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର
ସକଳ ଘଟେ ତୋ ବିହାର ।୨୬
ତୁହିଟି ମତ୍ସ୍ୟ ଯେ କୂର୍ମ
ବରାହ ନୃସିଂହ ତୋ ନାମ ।୨୭
ତୁହି ବାମନ ପର୍ଶୁରାମ
ରାମ ତୁ ବଳରାମ ପୁଣ ।୨୮
ବୌଦ୍ଧ କଲ୍କି ନାମ ତୋର
ତୁହିତ ଦଶ ଅବତାର ।୨୯
ଜଗତ କରତା ଯେ ତୁହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କରତାଟି ହେଇ ।୩୦
ତୁ ମହୀପତି ସୁଲୋଚନ
କୁଣ୍ଡଳ ସବୁଙ୍କର ଧନ ।୩୧
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାୟକ ଶିଖର
ଆକାଶ ପତି ଧରାଧର ।୩୨
ତ୍ରିଲୋକ ସ୍ୱାମୀ କ୍ଷେମେଶ୍ୱର
ଲୋକ ସାରଙ୍ଗ ଚକ୍ରଧର ।୩୩
ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ବଂଶୀଧର
ତୁ ସନାତନ ସର୍ବାକ୍ଷର ।୩୪
ତୁ ସତ୍ୟ ବସ୍ତୁ ସତ୍ୟସମ
ମଙ୍ଗଳ ପରମ ଈଶାନ ।୩୫
ହେ ପ୍ରଭୁ ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଭୂଜ ଗୌତମ ତୁମ୍ଭେ କାମ ।୩୬
ବେଦ ନିପୁଣ ମଧୁପମ
ତୁ ପ୍ରଜାପତି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ।୩୭
ନାମ ତୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିବାରଣ
ଅଦ୍ଭୁତ ତୁ ପ୍ରୀତି ବର୍ଦ୍ଧନ ।୩୮

ଗୋବିନ୍ଦ କମଳ ନୟନ
ପୁରଜିତ ବିଧାତା ପୁଣ ।୩୯
ତୁ ମହାରାଜା ନାମ ବହୁ
ଜାନକୀ ନାୟକ ନାମ ହୁଁ ।୪୦
ରାଧା ବଲ୍ଲଭ ଯଦୁମଣି
ତୋ ନାମ ଘାଟିଅଛି ପୁଣି ।୪୧
ବୃନ୍ଦାବନୀ ବଲ୍ଲଭ ନାମ
ସରସ୍ୱତୀ ବଲ୍ଲଭ ପୁଣ ।୪୨
କାଚରି ମାଧୋଇ ପବନ
ନର୍ମଦା ମାୟାଧର ପୁଣ ।୪୩
ନନ୍ଦ କୋଦଣ୍ଡ ବୃପପାଣି
ସୁଘଟ ନାଗର ଯେ ପୁଣି ।୪୪
ଚକା ନୟନ ଯେ ଶ୍ରୀଧର
ଅମାନ୍ୟମାନ୍ୟ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାକ୍ଷର ।୪୫
ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରୀ କୌଶଲ୍ୟା ନନ୍ଦନ
ତୁ ପ୍ରଭୁ ସକଳ ଜୀବନ ।୪୬
ନନ୍ଦୀ ଅଧମ ଉଦ୍ଧାରଣ
କୌସ୍ତୁଭ ମଣିଧାରୀ ନାମ ।୪୭

ଲବଣୀ ଚୋର ଯେ ବକାର
ଅର୍ଘାର ନାମ ତୋ ଶଙ୍କର ।୪୮
ତୁ ଜଗଦୀଶ ଗଙ୍ଗାଧର
ଯଶୋଦା ବାଳ ନାମ ତୋର ।୪୯
ନୃପତି ରକ୍ଷକ ତୋ ନାମ
ସୁଦାମା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭଞ୍ଜନ ।୫୦
ଗୋକୁଳ କୃଷ୍ଣ ଅନ୍ତକାର
ଗୋପାଳ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଧର ।୫୧
ସାରଥି ହଟିଆ ନାଗର
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟନାଥ ନାମ ତୋର ।୫୨
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଲଙ୍କା ଉଦ୍ଧାରଣ
ତୋ ନାମ ଧନ ଅବଧନ ।୫୩
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାୟକ ଉଦ୍ଧାରଣ
ଆମ୍ଭ ସବୁରି ବଶ ପୁଣ ।୫୪
ଏମନ୍ତେ ତୋ ନାମ ପ୍ରକାଶ
ନମୁଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୫
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଭକ୍ତେ ଦେବା ନାମ ବଖାଣ ।୫୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚାଶତ୍ତମଃଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକପଞ୍ଚାଶତ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଆଜ ଯେତେ ନାମ ତୁ ବହି ।୧
ସେ ନାମ କହୁ ଅଛି ଶୁଣ
ଭକ୍ତି ଦେବା ନାମ ବଖାଣ ।୨
ମହାଭୟ ନାଶନ ତୁହି
କଳାହରିସିଂହ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।୩

ନାମ ଅନନ୍ତ ପତିହାସ
ଜଗମୋହନମା ନାମଧର ।୪
ମହାବୀର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱରାନନ୍ଦ ହିଁ
ସମ୍ଭୂର୍ତ୍ତି ପୂର୍ତ୍ତି ବସୁ ହୋଇ ।୫
ବ୍ରହ୍ମ ବିବର୍ଦ୍ଧନ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ହିରଣ୍ୟ ବକ୍ଷ ବିଦାରଣ ।୬
ବହୁ ଶିରଭୂତ ଭାବନ
ପରମ ଗତି ତୁମ୍ଭ ନାମ ।୭
ଭାବନ ଧରଣୀ ଯେ ଧର
ପ୍ରଧାନ ପୁରୁଷ ଈଶ୍ୱର ।୮
ସ୍ୱୟମ୍ଭୂ ଲୋହିତାକ୍ଷ ବୀର
ଅପ୍ରମେୟ ଯେ ସର୍ବେଶ୍ୱର ।୯
ହିରଣ୍ୟ ଗର୍ଭ ବିଶ୍ୱ ଯୋନି
ଅମୃତ ବରାରୋହ ପୁଣି ।୧୦
ଅମୋଘ .ଯେ ସର୍ବ ଦର୍ଶନ
ହିରଣ୍ୟ ନାଭି ଆବର୍ତ୍ତନ ।୧୧
ନରସିଂହ ବପୁ ତୋ ନାମ
ତୁ ସଦା ଯୋଗୀ. ଗୋପ୍ତା ପୁଣ ।୧୨
ସ୍ୱ ଧାତା ମହା ବୁଦ୍ଧି ତୁହି
ଗୋବିନ୍ଦ ପତି ନାମ ବହି ।୧୩
ଅଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଖଣ୍ଡି ତୁ ନର
ତୁହିଁ ଖିଲ ବିଶୋଦର ।୧୪
କ୍ରୋଧ ହା ତୁ ଶ୍ରୁତି ସାଗର
ତୁ ପ୍ରକାଶନ ସର୍ବେଶ୍ୱର ।୧୫
ବିରାମ ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରାଣ
କରେଣ ପଦ୍ମ ନବେକ୍ଷଣ ।୧୬
ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ କାଳ କାରଣ
ବିଂଶ ବାହୁ ସର୍ବ ଲକ୍ଷଣ ୧୭

ତୁ ପଦ୍ମଗର୍ଭ ମହୀଧର
ବୀର ବାହୁ ଯେ ନାମ ତୋର ।୧୮
ବୃଷପତି ଧର୍ମ ବିଦ୍ୱତ୍ତମ
ତୁ ପରମେଷ୍ଠି ମହାଧନ ।୧୯
ତୁ ଜ୍ଞାନ ଗମ୍ୟ ପୁରାତନ
ଅମୂଲ୍ୟ ନିଧି ଯେ ଦାରୁଣ ।୨୦
ତୁ ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ସତ୍ୟ ସନ୍ଧ
ମେଦିନୀ ପତି ଯେ କପୀନ୍ଦ୍ର ।୨୧
ମରୀଚି ମହା ଶୃଙ୍ଗ ତୁହି
କପିଳାଚାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପ୍ତା ହୋଇ ।୨୨
ତୁ ମହା ବରାହ ଗମ୍ଭୀର
ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ଶୁକ୍ଳ ଗଦାଧର ।୨୩
ଅଷ୍ଟବଂଶୀଙ୍କ କାନ୍ତ ତୁହି
କମଳାକ୍ଷ ବଲ୍ଲଭ ହୋଇ ।୨୪
ଦ୍ରୌପଦୀ ରକ୍ଷକ ଯେ ତୁହି
ଜାମ୍ବୁ ଓଳଙ୍କ ନାମ ବହି ।୨୫
ତୁ ଭକ୍ତ ପ୍ରାଣ ଭକ୍ତ ଧନ
ତୁ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଦାତା ପୁଣ ।୨୬
ଦୁଃଖି ଲୋକଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ତୁହି
ଭକ୍ତ ରକ୍ଷଣ ନାମ ବହି ।୨୭
ଇନ୍ଦ୍ର କର୍ମା ବାୟୁ ବାହନ
ସର୍ବଜ୍ଞ ସୁଖ ତୁହି ପୁଣ ।୨୮
ଅପରାଜିତ ସୁଭଳ ହିଁ
ଅନନ୍ତ ରୂପ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।୨୯
ସର୍ବଂସହ ପାପ ନାଶନ
ତୁ ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ପରାୟଣ ।୩୦
ତୁ ସତ୍ୟ ଆତୁର ଅକ୍ଷର
ଆଦିତ୍ୟ ନାମ ଧନେଶ୍ୱର ।୩୧

ଅରୂପା ନନ୍ଦ ଶ୍ୟାମଘନ
ରୁକ୍ମଣି ରଘୁ ନନ୍ଦନ ।୩୨
ବୈକୁଣ୍ଠ ନାୟକ ତୋ ନାମ
ରଘୁକୁଳ ତିଳକ ପୁଣ ।୩୩
ନୀଳାଚଳ ବୃନ୍ଦାବଳ ହିଁ
ଜଗ ମୋହନ ନାମ ବହି ।୩୪
ଯଜ୍ଞପତି ରଥାଙ୍ଗ ପାଣି
ଆତ୍ମ ଯୋନି ଯେ ନାମ ପୁଣି ।୩୫
ଅନନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଭୂମ୍ବର ନାମ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ପୁଣ ।୩୬
ଅଯୋଧ୍ୟା ନାୟକ କୃତଘ୍ନ
ଦ୍ୱାରକା ନାୟକ ନିର୍ଗୁଣ ।୩୭
ବର ପଞ୍ଜର ଉଦ୍ଧାରଣ
ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ।୩୮
ନୀଳାଦ୍ରି ନାୟକ ତୋ ନାମ
ଅଚଳ ସତ୍ୟ ନାରାୟଣ ।୩୯
ତୁ ପୁଷ୍ଟ ଖଗ ଯେ ବହନ
ରଣପ୍ରିୟ ଯେ ଶରାସନ ।୪୦
ତୁ ନିଷ୍ଠା ଶାନ୍ତ ପରାୟଣ
ଶୁଭାଙ୍ଗୀ ନାମ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ।୪୧
ଖଣ୍ଡ ପରଶୁ ବିଶୋଧନ
ତୁ ଧନ୍ୱା ଶୋକ ବିନାଶନ ।୪୨
ହଲାୟୁଧ ଶ୍ରୀ ମହାବୀର
ତୁ ଶ୍ରୀ ନିବାସ ଯେ ଶ୍ରୀଧର ।୪୩
କେଶୀହା ସତ୍ୟ ପରାୟଣ
ତୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବପୁ ପୁଣ ।୪୪
ତୁ ପ୍ରତିରଥ କୃପାଗମ୍ୟ
ତୁ ମହାବେଗ ମହାକର୍ମୀ ।୪୫
ତୁ ମହାକର୍ମା ବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତି
ତୁ ବସୁରେତା ପ୍ରଜାପତି ।୪୬
ତୁ ଲୋକ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଜାଗର
ଧନୁର୍ବେଦ ସର୍ବଙ୍ଗ କର ।୪୭
ଏ ସର୍ବ ନାମ ତୁମ୍ଭେ ବହି
ଭକତେ ଦେଇଛନ୍ତି କହି ।୪୮
ତୋ ନିଜ ନାମଟି ଅଦୃଶ୍ୟ
କହୁଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୪୯
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ନିଜ ନାମ ଗୋପନେ ରହି ।୫୦।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଏକପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଁ କହୁଛି
ଆଜ ଯେତେ ନାମ ତୋ ଅଛି ।୧।
ସେ ନାମ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ଭକତେ ଦେଇଛନ୍ତି ପୁଣ ।୨
ଅନେକ ମୂର୍ତ୍ତି ବିଶୋଚନ
ହେମାଙ୍ଗୀ ଭୟ ଯେ ନାଶନ ।୩

ମାନବେ ସତ୍ୟ ମେଧା ତୁହି
ଦୁର୍ଗମ ଦୁର୍ବାସ ହୋଇ ।୪
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଥ ତୁହି
ତୋ ନାମ କାଳିଆ କହ୍ନାଇ ।୫

ହେ ପ୍ରଭୁ ଭୂପତି ତୋ ନାମ
ଦଶଶିର ବଇରି ପୁଣ ।୬
ବିଭୀଷଣ ରକ୍ଷଣ ତୁହି
ଯମଦଗ୍ନି ସୁତଟି ହୋଇ ।୭
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସଖା ତୁମ୍ଭେ ହେଲ
ବଶିଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟ ବୋଲାଇଲ ।୮

ଅହଲ୍ୟା ନିସ୍ତାରଣ ହୋଇ
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ତୁହି ।୯
ପ୍ରଲମ୍ବା-ବଧକାରୀ ନାମ
ପୁତନା ଶୋଷା ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ ।୧୦
ଅନନ୍ତ ରୂପ ତୁହି ଧରି
ଖର ଦୁଷଣ ବଧକରି ।୧୧

କୁବୁଜା ନିସ୍ତାରଣ ହୋଇ
କାଳୀବଧକାରୀ ଯେ ତୁହି ।୧୨
ବୀରବର ପଦ୍ମନୟନ
ତୋ ନାମ ଜଗତ ଧାରଣ ।୧୩
ତୁ ରାଧା ପତି ନାମ ବହି
ଜଗତ ପତି ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।୧୪

ତୁ ଭୂତତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାତା ପୁଣ
ଭୁବନ କାରଣ ତୋ ନାମ ।୧୫
ତୁ ବିଶ୍ୱରୂପୀ ଯୁକ୍ତେଶ୍ୱର
ଋଷଭ ବୁଦ୍ଧ ଅବତାର ।୧୬
ତୁ ଦିବ୍ୟ ରୂପ ଶତ୍ରୁଘନ
ତୁ ହଂସ ରୂପ ଶୁକ୍ଳ ପୁଣ ।୧୭

ଧର୍ମର ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭେ ତୁହି
ତୁ ନାରାୟଣ ଜନ୍ମ ହୋଇ ।୧୮
ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ସୀତାପତି ହିଁ
ଦଣ୍ଡକା ଅନୁଭବ ତୁହି ।୧୯

ଦେଖନ୍ତା କୁଞ୍ଜ ବନୋଦଆ
ଓରନ୍ତା ଗୁଞ୍ଜା ଯେ ମାଳିଆ ।୨୦
ତୁ ଚଉବର୍ଗ ଅଧିକାରୀ
ହେ ଦେବ ସାମନ୍ତ ମୁରାରୀ ।୨୧
ତୁମ୍ଭେ ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଈଶ୍ୱର
ଜଗନ୍ନିବାସ ନାମ ତୋର ।୨୨

ଜଗତ ଈଶ୍ୱର ଯେ ତୁହି
ହସ୍ତିନାପୁରେକ ନାମ ହିଁ ।୨୩
ଦେବକୀ ବଳା ଜ୍ଞାନ ଗୁରୁ
କାଳ ରୂପ ଯେ ତୁହି ଧରୁ ।୨୪
ଅଭୟ ବର ମହୀଧର
ଦୀକ୍ଷା ଗୁରୁ ଯେ ନାମ ତୋର ।୨୫

ବିଚିତ୍ର କର୍ମା ତୁହି ପ୍ରଭୁ
କର୍ମ ଅକର୍ମ ତୁହି ସବୁ ।୨୬
ତୁ ଧ୍ୟାନ ଜନର ତାରଣ
ବିଚିତ୍ର ମାୟା ତୁହି ପୁଣ ।୨୭
ରାଜାଧି ରାଜନ ଯେ ତୁହି
ଭୂତାତ୍ମା ପୂତାତ୍ମା ଯେ ହୋଇ ।୨୮

ଈଶ୍ୱର ରକ୍ଷକ ତୋ ନାମ
ଇନ୍ଦ୍ର ରକ୍ଷକ ତୁହିଁ ପୁଣ ।୨୯
ଭକ୍ତ ରକ୍ଷକ ତୋର ନାମ
ବ୍ରହ୍ମା ରକ୍ଷକ ତୁହି ପୁଣ ।୩୦
ହନୁମନ୍ତ ପ୍ରଭୁ ଯେ ତୁହି
ସୁଗ୍ରୀବର ସଖା ଯେ ହୋଇ ।୩୧

ଭ୍ରାତ ବିଦିତ ତୋର ନାମ
ବିଶ୍ବାମିତ୍ର ଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପୁଣ ।୩୨
କୌଶଲ୍ୟା ତନୟ ଯେ ତୁହି
ବିଦ୍ୟା ନିଧିପତି ଯେ ହୋଇ ।୩୩
ନାମ ତୋ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ
ସୌମିତ୍ରି ବତ୍ସଳ ଯେ ପୁଣ ।୩୪
ତୁହି ତ ରାମ ରାଜା ହେଲୁ
ନୀଳାଦ୍ରି ରାଜ ବୋଲାଇଲୁ ।୩୫
ପଥର ଘର ଶାନ୍ତ ତୁହି
ସାମନ୍ତ ପତି ନାମ ବହି ।୩୬
କୃଷ୍ଣ ରାଜଟି ନାମ ବହି
ବଣିଆ ରନ୍ଧୁ ବନ୍ଧା ତୁହି ।୩୭
ତୁ ଚଉବର୍ଗ ଦାତା ହୋଇ
ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ନାମ ବହି ।୩୮
ତୁ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାୟକ
ତୁ ଚଉବର୍ଗ ଯେ ଦାୟକ ।୩୯
ବିଭୀଷଣ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇ
ବିଦ୍ୟା ଆୟୁଧଧାରୀ ତୁହି ।୪୦
ଶଙ୍ଖାସୁର ଅରି ହେଲ
କଂସ ଅରି ବୋଲାଇଲ ।୪୧
କଳ୍ପତରୁ ଭଗବାନ
ତୁ ନିରଞ୍ଜନ ନାରାୟଣ ।୪୨
ଗୋପୀ ଜୀବନ ହେ ମୁରାରି
ତୁ ବସୁଦେବ ସୁତ ହରି ।୪୩
ତୁ ନାଗ ଦର୍ପ ରଞ୍ଜା ହେଲୁ
ଅର୍ଜୁନ ଭଞ୍ଜା ବୋଲାଇଲୁ ।୪୪
ଆହେ ତୁ କମଳା ବିଳାସ
ମହାରାଜ ନାମେ ପ୍ରକାଶ ।୪୫
କେଶୀ ସୂଦନ କୃପାସିନ୍ଧୁ
ପୀତ ବସନ ଦୀନବନ୍ଧୁ ।୪୬
ବୈକୁଣ୍ଠ ପତି ଶୂନ୍ୟ ନାଥ
ନୀଳାଦ୍ରି ନାଥ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ।୪୭
ତୁ ବାସୁଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଇନ୍ଦ୍ରାଧିପତି ନାମ ତୋର ।୪୮
ତୁ ରଘୁନାଥ ବେଣୁଧର
ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥ ନାମ ତୋର ।୪୯
ଯାଦବ ପତି ହେ ଅନନ୍ତ
ବୈକୁଣ୍ଠ ସାଇଁ ହେ ଅଚ୍ୟୁତ ।୫୦
ଏ ସର୍ବ ନାମ ତୋ ପ୍ରକାଶ
କହୁଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୧
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ତୁମ୍ଭେ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମ ଶୁଣ ସର୍ବେ ।୫୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱି ପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଁ କହଇ
ଆଉ ଯେତେ ନାମ ଅଛଇ ।୧
ଦୈତାରି ନାମ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ତୋ ନାମ ଦୃଷ୍ଟର ମର୍ଦ୍ଦନ ।୨
ଜଗଜ୍ଜୀବନ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।୩
ରଘୁପତି ମୁରଲୀଧର
ବାସୁକି ପତି ନାମ ତୋର ।୪
ଖିଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଥ ତୁହି
ନରେଶ ନସ୍ତାରଣ ହୋଇ ।୫
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଧାରୀଟି ତୁହି
ନୃସିଂହ ଆଦିମୂଳ ହୋଇ ।୬
ସୁପର୍ଣ୍ଣ ସାଇଁ ବଦ୍ୟାଧର
ଅଚନ୍ତ୍ୟା ମଣି ପିତାମ୍ବର ।୭
ତୁ ସତ୍ୟଭାମା ପତି ହେଲୁ
ଜଳାଧି ପତି ବୋଲାଇଲୁ ।୮
ତୁ ହବ୍ୟ ସିଂହ ପଦ୍ମମୁଖ
ତୋ ଭୁଜ ତଳେ ମୋତେ ରଖ ।୯
ଗରୁଡ଼ ଆସନ ରାଘବ
ପଗପୁର ନାଥ ମାଧବ ।୧୦
ପତିତପାବନ ତୋ ବାନା
ଗଜର ତନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ର ସେନା ।୧୧
ତୁ ନିଭୁବନ ପତି ହେଲୁ
ତୁ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲାଇଲୁ ।୧୨

ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲାଞ୍ଛନ ମୋହନ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ସତ୍ୟ ଜୀବ ନାମ ।୧୩
ପଦ୍ମ ଚରଣ ଦୀନ ଜନ
ତୁ ବଜ୍ର ସେନା ଦେବାରୁଣ ।୧୪
ଆହେ ତୁ ଆତଙ୍କ ନାଶନ
ଶକଟ ଭଞ୍ଜା ତୋର ନାମ ।୧୫
ରାଜୀବ ଲୋଚନ ଅମ୍ବୁଜ
କାଳାନ୍ତକ ଗରୁଡ଼ ଧ୍ୱଜ ।୧୬
ଆରତ ଭଞ୍ଜନ ରାଜୀବ
କରୁଣା କଟାକ୍ଷ ମାଧବ ।୧୭
ଶ୍ରୀ ରଙ୍ଗାଧର ଦୀନବନ୍ଧୁ
ଅଖିଳ ପତି ଦୟା ସିନ୍ଧୁ ।୧୮
ପରମ ପୁରୁଷ ତୋ ନାମ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହେ ଶ୍ରୀରାମ ।୧୯
ଖଗତଲେକ କାନ୍ତ ତୁହି
ଶରଣ ନସ୍ତାରଣ ହୋଇ ।୨୦
ସୁଖ ସାଗର ରତ୍ନାକର
ଅମ୍ବୁଜ ଚରଣ ତୁ ମୋର ।୨୧
ପରମାନନ୍ଦ ଦାଶରଥି
ତୁ ମୋର ଅଟୁ ପ୍ରାଣ ପତି ।୨୨
ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଘନଶ୍ୟାମ
ନୀଳାଦ୍ରି ଚନ୍ଦ୍ର ତୋର ନାମ ।୨୩
ଅଭୟ ପଙ୍କଜ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ
ସଂସାର ଯାକ ତୋର ରଙ୍ଗ ।୨୪

କମଳ ଈକ୍ଷଣ ନିର୍ଗୁଣ
ତୁ ଚୂଡ଼ାମଣି ପ୍ରହାରଣ ।୨୫
ଠାକୁର ଶିରୋମଣି ହେଲୁ
ଆରତ ତ୍ରାଣ ବୋଲାଇଲୁ ।୨୬
ମାଳାଦ୍ରି ବାଞ୍ଛାନିଧି ତୁହି
ଅନନ୍ତ ଶୟନ ଗୋସାଇଁ ।୨୭
ମୁରଲୀ ପାଣି ତୁମ୍ଭେ ହେଲ
ବେଣୁପାଣି ଯେ ବୋଲାଇଲ ।୨୮
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଚିନ୍ତାମଣି ତୁହି
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଈଶ୍ୱର ଗୋସାଇଁ ।୨୯
କମଳା କାନ୍ତ ଦେବ ରାୟ
ନର୍କ ନାଶନ ନନ୍ଦ ପୁଅ ।୩୦
କରୁଣା ନିଧି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ତୁ ଲଛମନ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।୩୧
ବୈକୁଣ୍ଠ ବେହାରୀ କେଶବ
ତୋ ନାମ ଜଗତ ବଲ୍ଲଭ ।୩୨
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମୋହି ନୀଳାମ୍ବର
ଆରତ ଭଞ୍ଜନ ସୁନ୍ଦର ।୩୩
ଜଗତ ନାଥ ଆନନ୍ଦକନ୍ଦ
ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ।୩୪
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ପତି ନବଘନ
ତୋ ନାମ ଶଙ୍କଟ ଭଞ୍ଜନ ।୩୫
ଜଗତବନ୍ଧୁ ରାଧା କାନ୍ତ
ଦୟା ସାଗର ନନ୍ଦ ସୁତ ।୩୬
ଦଧିବାମନ ଦୟାଶୀଳ
ତୁ ପ୍ରଭୁ ସକଳ ମଙ୍ଗଳ ।୩୭
ତୁ ପୀତାମ୍ବର ଚଇତନ
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଟି ଘନଶ୍ୟାମ ।୩୮

ଖଳ ମର୍ଦ୍ଦନ ମହୋଦର
ପଙ୍କଜ କର କ୍ଷମା ଶୀଳ ।୩୯
ଜଗତ ଜୀବନ ଯେ ହେଲୁ
ଭକ୍ତ ଜୀବନ ବୋଲାଇଲୁ ।୪୦
ଦୁର୍ଗା ମାଧବ ରୂପ କାନ୍ତ
କଂସାରି ତାମସ ମୂରତି ।୪୧
କୃଷ୍ଣ ଅନାଥ ନିରାକାର
ତୋ ନାମ କରୁଣା ସାଗର ।୪୨
ନୀଳ ସୁନ୍ଦର ପଦ୍ମ ଧର
ତୁ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର କର ।୪୩
ମହିମା ମେରୁ ମହାବାହୁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ବହୁ ।୪୪
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପଦ୍ମ ମୁଖ
ଗରୁଡ଼ ବିହାରୀ ସୁରେଖ ।୪୫
ଭକ୍ତ ବତ୍ସଳ ଭକ୍ତ ପତି
କୃପା ଜଳଧି ହେ ଶ୍ରୀପତି ।୪୬
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଯଶୀ ଶିରୋମଣି
ବୋଲାଅ ପୁଣି ଚକ୍ରପାଣି ।୪୭
ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷ ଯେ ଶ୍ରୀହରି
ତୁ ବନମାଳୀ ଚକ୍ରଧାରୀ ।୪୮
କପଟ ଭଞ୍ଜନ ଶ୍ରୀପତି
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତି ।୪୯
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ହେ ପରମ
ଆତଙ୍କ ଭଞ୍ଜନ ତୋ ନାମ ।୫୦
ଏମନ୍ତେ ନାନା ନାମ ବହୁ
ନିଜ ନାମ ଗୋପନେ ଥୋଉ ।୫୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୋ ନିଜ ନାମେ ଅଛୁ କସ ।୫୨

ତୋହର ଦୟା ମୋରେ ଥିଲେ
ଅବଶ୍ୟ ଜଣାଇବୁ ଭଲେ ।୫୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହ
ନିଜ ନାମ ନ ଜାଣେ କେହ ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଆଉ ଯେତେ ନାମ ତୁ କହି ।
ସେ ନାମ କହିବି ଗୁମୁର
ହେ କ୍ଷମାଶୀଳ ଦୟା କର ।୧
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସର୍ବବେଦେ ଉତ୍ତମ
ପରମେଶ୍ୱର ତୁମ୍ଭ ନାମ ।୩
ତୁ ବିଶ୍ୱରୂପୀ ଦୟାନିଧି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ଜଳଧି ।୪
ଶତ୍ରୁ ତାପନ ବୋଲାଇଲ
ପଦ୍ମ ଲୋଚନ ତୁମ୍ଭେ ହେଲ ।୫
ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ବିରାଟ ତୁହି
ଆତଙ୍କ ନାଥ ହେ ଗୋସାଇଁ ।୬
କେଶୀ ସୂଦନ ତୋର ନାମ
ବୋଲଇ ଅରୁଣ ବଦନ ।୭
ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ବୃନ୍ଦାବନ
ମଥୁରା ନାଥ ତୁମ ନାମ ।୮
ତୋ ନାମ କୋଦଣ୍ଡ ଧାରଣ
ବୋଲଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜୀବନ ।୯

ଶ୍ୟାମ ବନ୍ଧୁ ସାରଙ୍ଗ ଧର
ହଂସ ପୁରୁଷ ହେ ଈଶ୍ୱର ।୧୦
ଦ୍ୱାରକା ନାଥ ଗିରିଧାରୀ
ରମା ପତି କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ।୧୧
କୋଦଣ୍ଡ ଧାରୀ ନାମ ତୋର
ବିଶ୍ୱନାଥ ପଙ୍କଜ ଧର ।୧୨
ମଧୁସୂଦନ ଅବଧୂତ
ତୁ ଚକ୍ରପାଣି ଯେ ଅଚ୍ୟୁତ ।୧୩
ତୁମେ ଯେ ନନ୍ଦଘୋଷ ଧ୍ୱଜ
ବୋଲଇ ଆମ୍ଭେ ଯେ ଅନୁଜ ।୧୪
ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦାମୋଦର
ତୁ ପଦ୍ମନାଭ ଚକ୍ରଧର ।୧୫
ତୁମେ ଯେ ଗୋପୀଙ୍କର ପତି
ବୋଲଇ ଅରୁଣ ମୁରତି ।୧୬
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବଲ୍ଲଭ ରମାନାଥ
ତୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ସୀତାକାନ୍ତ ।୧୭
ତୁ କାହ୍ନୁ କାଳିଆ ଶ୍ରୀଧର
ମହିମା ଅପ୍ରମେୟ ତୋର ।୧୮

ଶରଣ ପଞ୍ଜର ହେ ନାଥ
ଆହେ ହେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ତାତ ।୧୯
ଗିରିଧାରୀ ନାମ ତୁ ବହୁ
ଅଚ୍ୟୋତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେ ତୁହୁ ।୨୦
ଅଚ୍ୟୋତ ପତି ବ୍ରହ୍ମରାଶି
ତୁ ରାଧାପତି ବିଶ୍ୱବାସୀ ।୨୧
ଓଁକାର ଜ୍ୟୋତି ବୌଦ୍ଧ ରୂପ
ବୋଲଅ ବେଦ ଯେ ଅଦ୍ୟାପ ।୨୨
ଅର୍ଯ୍ୟମା ଦେବ ନାରାୟଣ
ଆହେ କମଳା ବର ଶୁଣ ।୨୩
ପାଣ୍ଡବ ଧନ ବୋଲାଇଲ
ମୁକୁନ୍ଦ ମୋହନ ଯେ ହେଲ ।୨୪
ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ବ୍ରଜ ବନ୍ଧୁ
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ହେ ସିନ୍ଧୁ ।୨୫
ଅମ୍ବୁଜ ଧାରୀ ନାମ ବହ
ନରସିଂହ ଟି ତୁମେ ହୁଅ ।୨୬
ତୁ ମଧୁରିପୁ ରାବଣାରି
ମଦନ ମୋହନ ଶ୍ରୀହରି ।୨୭
ତୋ ନାମ ଦେବ ମହାବଳ
ନାମ କରୁଣା ମହୀସ୍ଥଳ ।୨୮
ଦେବକୀ ସୁତ ଦୀକ୍ଷା ଗୁରୁ
ତୁ ରୂପଧାରୀ ମହା ମେରୁ ।୨୯
କଳା ଶ୍ରୀମୁଖ ଚକାଡ଼ୋଳା
ଈଶ୍ୱର ତୋ ନାମ ଯେ ଭେଳା ।୩୦
କମଳା ପତି ଶୂନ୍ୟ ବାସୀ
ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ ଶ୍ରୀବର୍ଷି ।୩୧
ଯଶୋଦା ସୁତ ନନ୍ଦ କହ୍ନା
ଶରଣ ସୋଦର ତୋ ବାନା ।୩୨

ବୈକୁଣ୍ଠ ବାସୀ ବଳଭଦ୍ର
କୋଦଣ୍ଡ ଧାରୀ ଅନିରୁଦ୍ଧ ।୩୩
ଜଳଧି ନାଥ ହୃଷୀକେଶ
ଆହେ ତୁ ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷ ।୩୪
ତୁ ସର୍ବ ଭୂତ ଦାମୋଦର
ତୁ ନିରପେକ୍ଷ ନିର୍ବିକାର ।୩୫
ବାଳକୃଷ୍ଣ କାଳୀ ମର୍ଦ୍ଦନ
ମହାପ୍ରଭୁ ରଘୁ ନନ୍ଦନ ।୩୬
କହ୍ନାଇ ଗରୁଡ଼ ବାହନ
ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରୁଷ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।୩୭
ତୁ ମନୋହାରୀ ଚିନ୍ତାମଣି
ଆହେ କାରୁଣ୍ୟ କମ୍ବୁପାଣି ।୩୮
ରୁକ୍ମଣୀ ବଲ୍ଲଭ ତୋ ନାମ
ତୁ ଧ୍ୟାନ ଜନଙ୍କ ତାରଣ ।୩୯
ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ ହେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ
ବିଶ୍ୱକେସନ ଦେବଈଶ ।୪୦
ତୁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଗଦାଧର
ତୁ ନନ୍ଦସୁତ ଗୋପବାଳ ।୪୧
କଶୋର ନନ୍ଦ ଯେ ଶ୍ରୀ ଗର୍ଭ
କୁଞ୍ଜ ଲୋଚନ ଚତୁର୍ଭୁଜ ।୪୨
କୃପାନିଧାନ ଦାନ ବାରି
କୃପାକ୍ରମ ହେ ଶବରୀ ।୪୩
କ୍ଷୀରୋଦା ସୁତା ପତି ଅଜ
ବଦ୍ରିନାଥ ଗରୁଡ଼ ଧ୍ୱଜ ।୪୪
ଅନାଥ ବନ୍ଧୁ ଧରାଧର
ଶ୍ରୀବାସ ହରି ହେ ଶ୍ରୀଧର ।୪୫
କଦମ୍ବଧାରୀ ତ୍ରିବିକ୍ରମ
ଜଗବନ୍ଧୁ କେଶୀ ସୂଦନ ।୪୬

କାଳ ପୁରୁଷ ନବଘନ
ଅଲେଖ କମଳ ଲୋଚନ ।୪୭
ଆହେ ତୁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧାରୀ
ହେ ନନ୍ଦଘୋଷ ବିହାରୀ ।୪୮
ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ନିରଞ୍ଜନ
କରୁଣା ବାରିଧି ତୋ ନାମ ।୪୯
ରମା ରମଣ କ୍ଷମା ସିନ୍ଧୁ
ଗୌରାଙ୍ଗ ଇଷ୍ଟ ଦାତା ବନ୍ଧୁ ।୫୦
ପାତାଳ ପତି କଳ୍ପଦ୍ରୁମ
ପଦ୍ମ ଲୋଚନ ତୋର ନାମ ।୫୧
ଗୋପାଳ କଦମ୍ବ ବିହାରୀ
ମହେନ୍ଦ୍ର ନାମ ଯେ ତୋହର ।୫୨
ବିଧୁନ୍ତୁଦ ଇନ୍ଦ୍ରା ବରଜ
ସାରଙ୍ଗ ଦେବ ଅଧୋକ୍ଷଜ ।୫୩
ବିଶ୍ୱ କେସନ ବିଶ୍ୱମ୍ଭର
କୈଟଭ ଜିତ ପୀତାମ୍ବର ।୫୪
କଂସାରାତି ବୈକୁଣ୍ଠ ବାସୀ
ଶୁଭ ଶଙ୍କର ବାଳଧ୍ୱଂସୀ ୫୫
ତୁ ବଳଆର ଭୁଜ ହେଉ
ଚକ୍ରାୟୁଧ ଯେ ମହାବାହୁ ।୫୬
ହେ ପ୍ରଭୁ ଏ ସର୍ବ ତୋ ନାମ
ସଂସାରେ ଖ୍ୟାତ ହେଲ ପୁଣ ।୫୭
ନିଜ ନାମ ଗୋପନେ ରହି
ଏ ସର୍ବ ନାମ ପ୍ରକାଶଇ ।୫୮
ଏ ସର୍ବ ନାମ ଯେ ଭାବିଲେ
ନିଜ ନାମ କେ ନ ଜାଣିଲେ ।୫୯
ତେଣୁ ଅଜ୍ଞାନ ହେଲେ ପୁଣ
ନାନା କର୍ମରେ ଭ୍ରମେ ଜାଣ ।୬୦
ତୁମ୍ଭ ଦୟା ଯାହାକୁ ହୋଇ
ତୋ ନିଜ ନାମ ସେ ଜାଣଇ ।୬୧
ନୋହିଲେ ତୋ ନାମ ଅଦୃଶ୍ୟ
କହନ୍ତି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୨
ଆହେ ସୁଜନ ସର୍ବେ ଶୁଣ
ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଗୁଣ ।୬୩

ଇତି ଶ୍ରୀମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବ ତୁହି
ଜାତ କରୁଛୁ ସର୍ବ ଦେହୀ ।୧
ଦୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ନିବାରଣ କଲୁ
ସୃଷ୍ଟି କରତା ତୁମ୍ଭେ ହେଲୁ ।୨
ପାପୀଙ୍କି ନାଶି ସନ୍ଥ ରଖୁ
ମୋ ଦୁଃଖ ବାରେ ତୁ ନ ଦେଖୁ ।୩
ମୁହିଁ ତ ମହାପାପୀ ଜନ
ଦୟା ତୁ କର ଏବେ ପୁଣ ।୪

ମୋତେ ନର୍ଦ୍ଦୟା କାହିଁ ପାଇଁ
ସର୍ବ ଜୀବନ ଅଟୁ ତୁହି ।୫
ମୁଁ ମହାପାପୀ ଦୟାକର
ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର ।୬
ତୁ ପ୍ରଭୁ ତାର ବା ନ ତାର
ଜଣାଉଅଛୁ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ।୭
ଆହେ ହେ ଜଗତ ସୋଦର
ମୋ ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର ।୮
ଆହେ ହେ ଶରଣ ସୋଦର
ତୋର ମାୟାରୁ ପାରିକର ।୯
ଆହେ ହେ ଅଭୟ ଚରଣ
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ ।୧୦
ଆହେ ଅଭୟ ପଦ୍ମପାଦ
ହରିବ ବିଷୟା ବିଷାଦ ।୧୧
ଆହେ ହେ କମଳ ଲୋଚନ
ଦୁଃଖୀ ଲୋକର ଅଟୁ ଧନ ।୧୨
ଦରିଦ୍ର ଦୁଃଖୀ ମୁଁ ଅଟଇ
ତୋ ନାମ ଭଜି ନ ପାରଇ ।୧୩
ସଂସାରେ ଯେତେ ପାପୀ ଛନ୍ତି
ମୋ ଠାରୁଁ ପାପୀ ଯେ ନାହାନ୍ତି ।୧୪
ମୁଁ ଏବେ ଜଣାଉଛୁ ଶୁଣ
ମୁଁ ପାପୀ ଅଟଇ ଅଧମ ।୧୫
ଜୟ ଅଜପା ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ମୋ ପାପ କର ହେ ଦହନ ।୧୬
ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ
ନାମ ଭଜିଲେ ତୋତେ ପାଇ ।୧୭
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ତୋ ନାମ ଭଜନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୧୮

ଚଳନ୍ତା ଗ୍ରୈଦ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମ
ତୋ ନାମ ଘେନି ଯେ ଚଳନ୍ତି ।୧୯
ନିଶ୍ଚଳ ଗ୍ରୈଦ କୋଟି ହେଲେ
ତୋ ନାମ ଘେନି ଯେ ଚଳିଲେ ।୨୦
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହୋଇ
ତୋ ନାମ ଘେନି ବୁଡ଼ି ରହି ।୨୧
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମ
ତୋ ନାମ ଘେନି ଯେ ଉଡ଼ନ୍ତି ।୨୨
ତୋ ନିଜ ନାମ ଏସନ ହିଁ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଗୁପ୍ତେ ଥାଇ ।୨୩
ତୋ ନାମ ପ୍ରସନ୍ନ ଯାହାକୁ
ତୋ ଦୟା ହୋଇଛି ତାହାକୁ ।୨୪
ନୋହିଲେ କେବେ ଗତି ନାହିଁ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାକର ତୁହି ।୨୫
ଏ ଯେ ଛପନ କୋଟି ଜୀବ
ଅଞ୍ଜନ ପିଣ୍ଡ ଏହୁ ସର୍ବ ।୨୬
ଏଥୁ ଯେ ତରିବା ପାରିବ
ତୋ ନାମ ଧରି ନିସ୍ତରିବ ।୨୭
ତୋ ନାମ ମହିମା ଅପାର
ମୁଁ କାହୁଁ ଜାଣିବି ପାମର ।୨୮
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣ ଆଦି ଯେତେ
ତୋ ନାମେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୨୯
ବୃକ୍ଷ ପାଷାଣ ତରୁ ତୃଣ
ସର୍ବ ଜପନ୍ତି ତୋର ନାମ ।୩୦
ତୋ ନାମ ଯାହାକୁ ଛୁଇଁଇ
ସେ ପ୍ରାଣୀ ନିଶ୍ଚେ ନାଶ ଯାଇ ।୩୧
ତୋ ନାମ ଯାକୁ କୃପାକରେ
ସେ ପ୍ରାଣୀ କେବେହେଁ ନ ମରେ ।୩୨

ତୋ ନାମ ମୋତେ ଦୟାକରୁ
ଅକଳନ ମହିମା ମେରୁ ।୩୩
ଏକାଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ତୁହି
ନିତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ଅଛ ଶୋଇ ।୩୪
ସେ ନିତ୍ୟ ମହିମା ଅପାର
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଙ୍କ ଅଗୋଚର ।୩୫
ସେ ନିତ୍ୟ ମହିମା ଅଶେଷ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୩୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ନିଜ ନାମଟି ନିତ୍ୟ ପୁଣ ।୩୭
ସେ ନିତ୍ୟ ନାମେ ସ୍ଥଳ ନାହିଁ
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ରହି ।୩୮
ତା ଗର୍ଭୁ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ହୁନ୍ତି
ସୁଜନ ମାନେ ଜାଣ ଚିନ୍ତି ।୩୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଟ୍‌ପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ତୋ ନାମ ଯେ ଯେମନ୍ତେ ଧ୍ୟାୟି ।୧
ତାହା କହିବି ମୁହିଁ ଶୁଣ
ଯେ ଯେମନ୍ତେ ଭାବିଲେ ପୁଣ ।୨
ତାକୁ ତେମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ହୋଇ
ଯେ ଯେଉଁ ମତେଣ ଭାବଇ ।୩
ତୋ ନାମ ହରି ବେଦେ ଧ୍ୟାନ୍ତି
ହରି ଦଗରେ ସେ ଫେରନ୍ତି ।୪
ତୋ ନାମ ଜଗନ୍ନାଥ ଧ୍ୟାୟି
ପୂର୍ବ ଦ୍ୱାରକୁ ସେ ଜଗଇ ।୫
ରାମ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରୀ ହେଲେ ।୬
କୃଷ୍ଣ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତନ୍ତି
ପଶ୍ଚିମ ଦ୍ୱାର ସେ ଜଗନ୍ତି ।୭
ନାରାୟଣ ସେ ନାମ ଧ୍ୟାୟି
ଉତ୍ତର ଦ୍ୱାର ସେ ଜଗଇ ।୮
ତୋ ନିତ୍ୟ ମହିମା ଏମନ୍ତ
ତୋ ନାମ କେ କରିବ ଅନ୍ତ ।୯
ତୋ ନାମ ଜପିଣ ଶଙ୍କର
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ଅଜାମର ।୧୦
ତୋ ନାମ ଜପିଣ ପାର୍ବତୀ
ଈଶ୍ୱର ବର ପାଇଛନ୍ତି ।୧୧
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତଇ
ସକଳସୃଷ୍ଟି ସେ ସର୍ଜଇ ।୧୨
ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ତୋର ନାମ ଜପି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାଳୁଛି ଅଦ୍ୟାପି ।୧୩
ଈଶ୍ୱର ତୋର ନାମ ଧ୍ୟାୟି
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି କି ନାଶଇ ।୧୪

ବରୁଣ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତଇ
ଜଳରେ ଅଧିପତି ହୋଇ ।୧୫
ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତି ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ
ସ୍ୱର୍ଗେ ପାଇଲା ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ।୧୬
ଯମ ଯେ ତୋ ନାମ ଜପଇ
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ସେ ବୁଝଇ ।୧୭
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ତୋର ନାମ ଧରି
ସ୍ୱର୍ଗେ ହୋଇଛି ଅଧିକାରୀ ।୧୮
ଶଚୀ ଯେ ତୋ ନାମ ଧ୍ୟାୟିଲା
ସ୍ୱର୍ଗରେ ପାଟରାଣୀ ହେଲା ।୧୯
ତା ଦେହ ନବଯୁବା ହୋଇ
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ଅଛି ରହି ।୨୦
ରୋମାଞ୍ଚ ନାରଦ ବଶିଷ୍ଠ
ଭୃଗୁ ଅଙ୍ଗିରା ଯେ ଦୁର୍ବାସ ।୨୧
ମଛନ୍ଦ୍ର ଗୋରେଖ ଅଗସ୍ତି
ଏ ସର୍ବ ଋଷି ଯେ ଅଛନ୍ତି ।୨୨
ଏ ସର୍ବେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ଅମର ହୋଇଣ ରହିଲେ ।୨୩
ତାରାଗଣେ ନାମ ଧରନ୍ତି
ରାତ୍ର ଦିବସ ବିହରନ୍ତି ।୨୪
ଅଗସ୍ତି ତୋ ନାମ ଜପିଲେ
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଚଳୁ କଲେ ।୨୫
ତୋ ନାମ ବୃହସ୍ପତି ଧ୍ୟାୟି
ସକଳ ବେଦ ସେ କହଇ ।୨୬
ଗଙ୍ଗା ଯେ ତୋ ନାମ ଧରଇ
ସେ ପୁଣ୍ୟ ତୀର୍ଥଟି ବୋଲଇ ୨୭
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ଧରନ୍ତି
ରାତ୍ର ଦିବସ ବିରହନ୍ତି ।୨୮

ପବନ ତୋର ନାମ ଧରି
ସକଳ ଘଟେ ସେ ବିହରି ।୨୯
ଜଳ ଯେ ତୋର ନାମ ବହି
ସକଳ ଘଟେ ସେ ରହଇ ।୩୦
ଅଗ୍ନି ଯେ ତୋ ନାମ ଜପଇ
ସେ ସର୍ବ ଘଟେ ଅଛି ରହି ।୩୧
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତଇ
ସବୁଙ୍କୁ ପଡ଼ି ସେ ଦିଅଇ ।୩୨
ସୀତା ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ତେଡ଼େ ବନ୍ଦୀରୁ ପାରି ହେଲେ ।୩୩
ବାରିନିଧି ଯେ ନାମ ବହି
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତେ ଅଛି ରହି ।୩୪
ତୋ ନାମ ସ୍ମରି ମେଘେ ଧ୍ୟାୟି
ପୃଥିରେ ଜଳ ବରଷଇ ।୩୫
ତୋ ନାମ ଅନନ୍ତ ମହିମା
ଅନ୍ତ ନ କରେ ସୁରବ୍ରହ୍ମା ।୩୬
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ
ତୋ ନାମ ଜପନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୩୭
ତୋ ନାମ ଧରି ବିଭୀଷଣ
ଅମର ହୋଇଅଛି ପୁଣ ।୩୮
ତୋ ନାମ ହନୁମନ୍ତ ଧ୍ୟାୟି
ଅମର ହୋଇଣ ଅଛଇ ।୩୯
ରାମ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାରୁ ପାରିହେଲେ ।୪୦
ଗରୁଡ଼ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ତ୍ରିମୂର୍ତ୍ତି ବାହନ ସେହୁ ହେଲା ୪୧
ନନ୍ଦ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ତୋତେ ପୁତ୍ର କରି ପାଇଲେ ।୪୨

ଦଶରଥ ଯେ ନାମ ଧ୍ୟାଇଁ
ପୁତ୍ର କରଣ ତୋତେ ପାଇ ।୪୩
ଗୁରୁ ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ମରିବା ପୁତ୍ର ସେ ପାଇଲେ ।୪୪
ସୁଗ୍ରୀବର ଯେ ନାମ ଧ୍ୟାଇଁ
ତା ସଙ୍ଗେ ମଇତ୍ରି ହୋଇ ।୪୫
ଶବର ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ଚିନ୍ତଣ ନିସ୍ତାର ହୋଇଲା ।୪୬
ରାଜା ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ତେଣେ ବନ୍ଦୀରୁ ପାର ହେଲେ ।୪୭
ବାଳକେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ନର୍କ କୁଣ୍ଡରୁ ପାର ହେଲେ ।୪୮
ବଳି ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତଇ
ତାକୁ ଜଗିଛ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୪୯
ଏମନ୍ତେ ତୋ ନାମର ଗୁଣ
ଭାବିଲେ ହେଉ ତୁ ପ୍ରସନ୍ନ ।୫୦
ଯେ ଯେମନ୍ତେ ଭାବଇ ତୋତେ
ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଉ ଚିତ୍ତେ ।୫୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୋ ନିଜ ନାମେ ମୋର ଆଶ ।୫୨
ଅନ୍ୟେ ମୋହର ଆଶ୍ରା ନାହିଁ
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି ।୫୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଷଟ୍‌ପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କହି ଶୁଣ
ନାମ ଭାବି ତରିଲେ ଜାଣ ।୧
ଭକତେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ନାନା ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହେଲେ ।୨
ମାର୍କଣ୍ଡ ଋଷି ନାମ ଧ୍ୟାଇଁ
ତେଣେ ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହୋଇ ।୩
ରୁକ୍ମଣୀ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ତୋହର ପ୍ରିୟା ସେ ହୋଇଲେ ।୪
ବସୁଦେବ ଯେ ନାମ ଧ୍ୟାଇ
ପୁତ୍ର କରଣ ତୋତେ ପାଇ ।୫
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଯେ ଗଦାପଦ୍ମ
ତୋ ନାମ ନିତ୍ୟେ ଯେ ଚିନ୍ତଣ ।୬
କୌସ୍ତୁଭ ରାଜା ନାମ ଧ୍ୟାଇଁ
ଗଳାରେ ଅଛୁ ତାକୁ ବହି ।୭
ତୋ ନାମ ଗଜ ଯେ ଡାକିଲା
ତେଣେ ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହେଲା ।୮

ଭଡ଼ିଁଆ ପକ୍ଷୀ ନାମ ଧ୍ୟାଇ
ତେତେ ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହୋଇ ।୯
ତୋ ନାମ ମୃଗୁଣୀ ଡ଼ାକିଲା
ମହା ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହେଲା ।୧୦
ତୋ ନାମ ଦ୍ରୌପଦୀ ଡାକିଲା
ତେବେତ ଲଜ୍ଜାରୁ ପାର ହେଲା ।୧୧
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ତେତେ ଶଙ୍କଟ ପାର ହେଲେ ।୧୨
ତୋ ନାମ ଅନ୍ଧ ଯେ ଧରିଲା
ସେ ଦିବ୍ୟ ଚକ୍ଷୁ ଯେ ପାଇଲା ।୧୩
ପାଣ୍ଡବେ ତୋ ନାମ ଜପିଲେ
ଘୋର ସଙ୍କଟୁ ପାରହେଲେ ।୧୪
ତୋ ନାମ ଧ୍ରୁବ ଯେ ଧରିଲା
ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳେ ବାସ କଲା ।୧୫
ଗୋପୀ ଯେ ତୋ ନାମ ଧରିଲେ
କେତେ ଶଙ୍କଟୁ ପାର ହେଲେ ।୧୬
କୁବେର ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ସେ ଧନ ପାଇ ଶାନ୍ତ ହେଲା ।୧୭
ଜୟ ବିଜୟ ନାମ ଧ୍ୟାଇ
ତୋ ଦ୍ୱାର ଜଗିଛନ୍ତି ସେହି ।୧୮
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ବ୍ରହ୍ମ ହତ୍ୟାରୁ ପାର ହେଲା ।୧୯
ଗଙ୍ଗାଧର ବିପ୍ର ବୋଲିଣ
ତୋ ନାମ ଭାବିଲା ସେ ପୁଣ ।୨୦
ତାଙ୍କୁ ତୋ ନିଜ ରୂପ ଦେଲୁ
ତାଠାରେ ଦୟା ତୁ ବହିଲୁ ।୨୧
ଉଦ୍ଧବ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ବ୍ରହ୍ମ ଶାପରୁ ପାର ହେଲେ ।୨୨

ଅଜାମିଳ ନାମ ଧରିଲା
ମହା ପାତକୁ ପାର ହେଲା ।୨୩
ଭକତେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲେ
ନାନା ପୁରାଣ ମାନ କଲେ ।୨୪
ତୋ ମିତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ନାମ
ଚିନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ଭୋଗ କରଣ ।୨୫
ରାଜା ଯେ ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ବ୍ରହ୍ମ ଶାପରୁ ପାର ହେଲା ।୨୬
ଅହଲ୍ୟା ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତଣ
ପାଷାଣୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା ପୁଣ ।୨୭
କୁବୁଜା ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା
ନବ ଯୁବତୀ ସେ ହୋଇଲା ।୨୮
ଦେବତା ମାନେ ନାମ ଧ୍ୟାନ୍ତି
ନାନା ସଙ୍କଟୁ ତରି ଯାନ୍ତି ।୨୯
ତୋ ନାମ ବାସୁକୀ ଧରଇ
ପୃଥିବୀ ଶିରେ ଅଛି ବହି ।୩୦
ତୋ ନାମ ପୃଥିବୀ ଚିନ୍ତଇ
ପୃଥିବୀ ଭାର ଅଛି ବହି ।୩୧
ତୋ ନାମ ଚିନ୍ତିଲା ଅବନୀ
ତୁ ଦଶ ଅବତାର ପୁଣି ।୩୨
ଅବନୀ ଭାର କଲୁ ଶେଷ
ତୋ ନାମ ମହିମା ଅଶେଷ ।୩୩
ତୋ ନାମ ଜାବେ ଯେ ଅଜାବେ
ପୂର ରହିଛୁ ସର୍ବ ଠାବେ ।୩୪
ସମୁଦ୍ର ବାଲି ଯେ ଗଣିବ
ତୋ ମାୟା କଳି ନ ପାରିବ ।୩୫
ତୋ ନାମ ଯେତେ ଖ୍ୟାତ ହୋଇ
ସେ ନାମେ ମୁକତ ଯେ ନାହିଁ ।୩୬

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନାମ ଦେଲେ ଭକ୍ତ,
ସେ ନାମ ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ବିଖ୍ୟାତ ।୩୭

ତୋ ନିଜ ନାମ ନ ଜାଣନ୍ତି
ଭକ୍ତେ ଦେବା ନାମ ଭଜନ୍ତି ।୩୮

ତୋହର ଦୟା ଯାକୁ ହୋଇ
ତୋ ନିଜ ନାମ ସେ ଜାଣଇ ।୩୯

ତୋ ନାମ ଯେ ଯେମନ୍ତେ ଧ୍ୟାୟି
ତାକୁ ତେମନ୍ତେ ଦୟା ହୋଇ ।୪୦

ମୁଁ ପାପୀ କିଛି ନ ମାଗଇ
ତୋ ନିଜ ନାମେ ଆଶା ଥାଇ ।୪୧

ତୋ ନାମ କୃପା ମୋତେ ହେଉ
ଅନ୍ୟ ମୋ ଅଶ ଯେ ନରହୁ ।୪୨

ଏବେ ସଦୟ ମୋତେ ହୁଅ
ଭକତି ଯୋଗ ମୋତେ ଦିଅ ।୪୩

ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ
ଜୟ ଜୟ ତୁ ଭବଗ୍ରାହୀ ।୪୪

ମୁଁ ଏବେ ଜଣାଉଛି ଶୁଣ
ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଭଗବାନ ।୪୫

ମୁଁ ଯେଣୁ ପାପିଷ୍ଠ ପାମର
ମୋ ଦୋଷ ବାରେ କ୍ଷମା କର ।୪୬

କ୍ଷମା ସାଗର ତୁ ବୋଲାଉ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ମହାବାହୁ ।୪୭

ମୋତେ ସୁଦୟା ଏବେ ହେଉ
ତୋ ନିଜ ନାମେ ମନ ରହୁ ।୪୮

ଏ ନାମ ଯେ କରିବ ଲୟେ
କାଳେ ନଥିବ ଯମେ ଭୟେ ।୪୯

ଏ ନାମ ଯେ ଜନ ପଢିବ
ପାପାଧି ପାପ ନାଶ ଯିବ ।୫୦

ଏନାମ ଯେ ପଢିବ ନିତି
ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରେ ତାର ସ୍ଥିତି ।୫୧

ଏନାମ ଲୟ ଯେ କରିବ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତେଣେ ଯାଉଥିବ ।୫୨

ଭୂତ ପ୍ରେତ ହିଁ ନ ଆସିବେ
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ ହିଁ ଦୂରେ ଯିବେ ।୫୩

ମହା ସଂଗ୍ରାମେ ଯେ ପଶିବ
ଏ ନାମ ହୃଦରେ ଗୁଣିବ ।୫୪

ଅଜପ ଜପ ଯେ କରିବ
ସେ ସର୍ବ ବିପତ୍ତି ନାଶିବ ।୫୫

ଏ ନାମ ନିତି ଯେ ଚିନ୍ତିବ
ତା ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ନାଶ ଯିବ ।୫୬

ଏ ନାମ ଦୃଢେ଼ ଜପୁଥିଲେ
ଧନ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପତ ହେଲେ ।୫୭

ଏ ନାମ ଯେ ଜନ ପଢିବେ
ଗ୍ରହ ଦୋଷରୁ ପାରି ହେବେ ।୫୮

ଏନାମ ଦୃଢେ଼ ଜପୁଥିବ
ସର୍ବ ପାତକ ନାଶଯିବ ।୫୯

ଗୋ ହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମ ହତ୍ୟାମାନ
ଏ ସର୍ବ ହୋଇବ ଦହନ ।୬୦

କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୬୧

ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହ
ଓଳାସୁଣି ପର୍ବତେ ରହ ।୬୨

ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲି
ଏ ମହା ମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି ।୬୩
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟା ମୋତେ ହୋଇ
ତେଣୁ ମୁଁ ଭ୍ରମୁଅଛି କହି ।୬୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ସପ୍ତପଞ୍ଚାଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟପଞ୍ଚାଶତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜୟ ଜୟ ଜୀବ ପରମ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ତୁ ହୋଇଣ ।୧
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲୁ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷେ ବିହରିଲୁ ।୨
ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗେ ଜୀବ ପରମ
ବିହାର କରୁଛୁ ଯେ ପୁଣ ।୩
ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗେ ଦୁଇ ହେଲ
ଜୀବ ପରମ ବିହରିଲ ।୪
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଦୁଇ ହୋଇ
ଖେଳୁଛ ତିନି ରୂପେ ରହି ।୫
ତିନିରୁ ପାଞ୍ଚ ଯେ ହୋଇଛ
ସଂସାରେ ଲୀଳା କରୁଅଛ ।୬
ଏକରୁ ପାଞ୍ଚ ରୂପ ହୋଇ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ କହି ।୭
ନ ହେଲେ ଏକ ରୂପ ଜାଣ
ଭିନ୍ନଟି ନାହିଁ କେଉଁ ଶୁଣ ।୮
ଆପେଟି ଖେଳଘର କଲୁ
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କରି ତୁ ମଲୁ ।୯
ପାଞ୍ଚ ରୂପଟି ନାଶ ଗଲା
ବ୍ରହ୍ମରେ ଯାଇ ସମ୍ଭାଇଲା ।୧୦
ସେଠାରୁ ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଶୁଣ ତୁହି ।୧୧
ସେଠାରେ ଏକ ରୂପ ଜାଣ
ଏଠାରେ ଦୁଇ ରୂପ ପୁଣ ।୧୨
ଏଠାରେ ଦୁଇ ରୂପ ହେଲ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ବୋଲାଇଲ ।୧୩
ଜୀବ ପରମ ରୂପ ଧରି
ଖେଳୁଛ ସର୍ବ ଘଟେ ପୂରି ।୧୪
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ଜାତ କଲ
ଜୀବ ପରମେ ମିଶାଇଲ ।୧୫
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଜୀବ ପରମ
ପଡ଼ି ମାୟାରେ ହେଲେ ଭ୍ରମ ।୧୬
ତେଣୁ ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କରନ୍ତି
ଏକ ବ୍ରହ୍ମଟି ନ ଜାଣନ୍ତି ।୧୭
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ପ୍ରକାଶିଲୁ
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗେ ତୁ ଭ୍ରମିଲୁ ।୧୮

ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ତୋ ମାୟା ଶୁଣ ଏବେ କହି ।୧୯
ଏକ ଦିନେ ମନେ ପାଞ୍ଚିଣ
ଗ୍ରାମ ବୁଲି ଆସିବା ପୁଣ ।୨୦
ସେଦିନ ସଙ୍ଗେ କେ ନ ଥିଲେ
ଏକାନ୍ତେ ବୁଲି ଆସି ଭଲେ ।୨୧
ଆମ୍ଭକୁ ଦେଖି ଏକ ସ୍ତିରି
ଚମକି ପଡ଼ି ଯାଏ ଡରି ।୨୨
ବୁକୁରେ ଘୁମ୍ପ ସେ ପକାଇ
ଏକ ସ୍ତିରିକି ଯାଏ କହି ।୨୩
ବୋଇଲା ଭଲି ଗୋ ବଞ୍ଚିଲି
ବାୟା ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ି ଥିଲି ।୨୪
ଦେଖ ଗୋ ଯାଉଅଛି କାହିଁ
ଏ ବାୟା କାହୁଁ ଆସିଛଇଁ ୨୫
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ତାକୁ କହେ
ସେ ଭାଷା ମୋ କର୍ଣ୍ଣେ ସମ୍ଭାଏ ।୨୬
ବୋଇଲି ପ୍ରଭୁ ମାୟା ଦେଖ
କମ୍ପାଇ ପଳାଇ ବିମୁଖ ।୨୭
ସେ ତ ଭାରିଯା ଆମ୍ଭକୁ ହିଁ
କମ୍ପା ବାୟା ମୋତେ ବୋଲଇ ।୨୮
ମୁହିଁ ବା ତାକୁ ନ ପଚାରି
ତେଣୁ ସେ ବାୟା ବୋଲି ଡରି ।୨୯
ତା ହୃଦେ ମୁହିଁ ରହି ଅଛି
ସେତ ମୋ ହୃଦେ ବିହରୁଛି ।୩୦
ସେତ ଜୀବ ଆତ୍ମା ଅଟଇ
ମୁହିଁ ପରମ ଆତ୍ମା କହି ।୩୧
ଜୀବଟି ସ୍ତିରି ବୋଲି ଜାଣ
ପରମ ପୁରୁଷ ଯେ ପୁଣ ।୩୨

ଏ ଯେନ ନିଜ ପତ୍ନୀ ମୋର
ନର ଦେହରେ ଅଗୋଚର ।୩୩
ସେ ହରି ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ସ୍ତିରି ପୁରୁଷ ବେନି ହୋଇ ।୩୪
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଦୁହେଁ ହେଲି
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲି ।୩୫
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ଜାତ କରି
ଖେଳ ହୋ ଦେହେ ଭୁମ୍ଭେ ପୂରି ।୩୬
ତେଣୁ ପ୍ରକୃତି ଯେ ଖେଳିଲେ
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ ସେ କରି ମଲେ ।୩୭
ଜୀବ ପରମ ଦୁହେଁ ଯାନ୍ତି
ପ୍ରକୃତି ଦେହକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତି ।୩୮
ଯେ ଜନ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଚିନ୍ତଇ
ପ୍ରକୃତି ମାନଙ୍କୁ ନାଶଇ ।୩୯
ବୋଲଇ ମୁହିଁ ସର୍ବ ଭୂତେ
ବିହାର କରୁଛି ଗୁପତେ ।୪୦
ସ୍ତିରି ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ହୋଇ
ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ।୪୧
ଏମନ୍ତ ମଣି ସେ ଭ୍ରମିଣ
ମୁହିଁଟି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ।୪୨
ମୁଁ ଯେବେ ଏମନ୍ତ ମଣନ୍ତି
ବାୟା ପଦ କମ୍ପା ଶୁଣନ୍ତି ।୪୩
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ଭିନ୍ନ କରି
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ ମୁଁ ନ ବିଚାରି ।୪୪
ଭାରିଯା ହୋଇ ବାୟା ବୋଲେ
ପ୍ରଭୁ ତ ମୋତେ ମାୟା କଲେ ।୪୫
କମ୍ପାଇ ମୋତେ ବାୟା କରି
ପଳାଇ ଗଲି ସେ ପାମରି ।୪୬

ଏ କଥା ବୁଝିବା ନା ହେଲେ
ତାର ମୋର ଟି ଭେଟ ବେଳେ ୪୭
କମାଇ ଭୟ ସେ କରୁଛି
ମୋତେ ଡରଣ ପଳାଉଛି ।୪୮
ମୋତେ ଅନୁକ୍ଷଣେ ସେବଇ
କମାଇ ଡର ସେ ପଳାଇ ୪୯
ପ୍ରଭୁ ତ ମାୟା କଲେ ମୋତେ
କି ଅପରାଧ କଲି ଚତେ ।୫୦
ପୂର୍ବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଥିଲା
ଏବେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ କଲା ।୫୧
ନୋହିଲେ ସେ କମା ପଳାଇ
ଚହିଁ ନ ପାରେ ମୋତେ ସେହି ।୫୨
ଏ କଥା ବୁଝିବା ଅବଶ୍ୟ
ଆଉ କଥାଏ ଶୁଣ ରସ ।୫୩
ଚିତ୍ରକୂଟରେ ମୁହିଁ ଥିଲି
ଏକ ଗ୍ରାମକୁ ମୁହିଁ ଗଲି ।୫୪
ଯାନ୍ତେଣ ଖରା ଯେ କାଟିଲା
ଶରୀର ଗରମି ଉଠିଲା ।୫୫
ବାମ୍ଫୀ ଭିତରକୁ ମୁଁ ଗଲି
ଘାଟରେ ବସି ସ୍ନାନ କଲି ।୫୬
ସ୍ତ୍ରିରୀ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଇଲେ
ପାଣି ନେବାକୁ ଉଭା ହେଲେ ।୫୭
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲିଟି ଯହୁଁ
ତତକାଳେ ଅଇଲି ତହୁଁ ।୫୮
ଏକ ସ୍ତ୍ରିରୀ ବୋଇଲା ଶୁଣ
ଏ ପାଣି ନେବା ଗୋ କେସନ ।୫୯
କମାଇଁ ବୈଷ୍ଣବ ଅଇଲା
ଏଥି ଭିତରେ ଗାଧୋଇଲା ।୬୦

କେମନ୍ତେ ଏ ପାଣିଟି ନେବା
ଚାଲ ଗୋ ଏଥୁ ଫେରି ଯିବା ୬୧
ଏଡ଼େ ଅଜ୍ଞାନ ସେ ଅଟଇ
ବାମ୍ଫୀ ଭିତରେ ସେ ଗାଧୋଇ ।୬୨
ଏମନ୍ତେ ପାଣି ସେହୁ ନେଲେ
କାହାରେ ରଖିବା ଗୋ ଭଲେ ।୬୩
ସେ ଗାଳି ସ୍ତ୍ରିରୀ ଜଣେ ଶୁଣି
ସବୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହେ ପୁଣି ।୬୪
କମା ପୋଖରୀ କି ନଗଲା
ଏତେ ଗାଳି କମା ଶୁଣିଲା ।୬୫
ସେତ ଅଜ୍ଞାନ ସ୍ତ୍ରିରୀ କହିଁ
କେତେ ଗାଳିଟି ଦେଲା ସେହି ।୬୬
ଲୁଚିଣ ସବୁ ଗାଳି ଶୁଣି
ମୋ ମନେ କ୍ରୋଧ ଚିନ୍ତା ପୁଣି ।୬୭
ସହି ନପାରି ତୁମ୍ଭ ଆଗେ
କହିଲି ବୁଝ କି ନା ବେଗେ ।୬୮
ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଶୁଣ
ସେତ ଭାରିଯା ଆମ୍ଭ ଜାଣ ।୬୯
ତା କଥା ନ ବୁଝିଲ ଯହୁଁ
କୋପ କରି ଯାଇଛି ତହୁଁ ।୭୦
ସେ କି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦୂର କରି
ଆମ୍ଭେ କି ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପାରି ।୭୧
ବୋଲଇ ଅସମ୍ଭବ ବାଣୀ
କମା କହିଲା ଏହା ପୁଣି ।୭୨
ତୁମ୍ଭ ତାଙ୍କର ଦେଖା ନାହିଁ
କେମନ୍ତେ ଭାରିଯା ଅଟଇ ।୭୩
ସେ ଗ୍ରାମ ଜନେ ନ ଯାଇଛ
କମାଇଁ ଏ ଭାଷା କହୁଛ ।୭୪

ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଶୁଣ
ତୁମ୍ଭେଟି ଆମ୍ଭର ଜୀବନ ।୭୫
ମାୟା ଦେହରେ ରହି ତୁହି
ପୂର୍ବ ହେଉଛୁଟି ଛାଡ଼ି କହି ।୭୬
ଜୀବଟି ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗ ଜାଣି
ପରମ ପୁରୁଷ ଟି ପୁଣି ।୭୭
ଏ ଦୁହେଁ ଦେହରେ ଅଛନ୍ତି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଲୀଳା କରନ୍ତି ।୭୮
ସଂସାରେ ସେହି ଦୁହେଁ ଜାଣ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସେ ହୋଇଣ ।୭୯
ତୁହିଟି ଜୀବ ଆତ୍ମା କହି
ମୁହିଁ ପରମ ଆତ୍ମା ହୋଇ ।୮୦
ଏ ଯେନ ଭାରିଯା ମୋହର
ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ତାର ।୮୧
ଯେଣୁ ପୁତ୍ର ତାକୁ ନ ଦେଲି
ତେଣୁ ଭର୍ତ୍ସନା ମୁଁ ଶୁଣିଲି ।୮୨
ଅବଶ୍ୟ ପୁତ୍ର ତାକୁ ଦେବି
ତା ଚିନ୍ତା ଅବଶ୍ୟ ଫେଡ଼ିବି ।୮୩
ତାହାର କୋପ ଶାନ୍ତ ହେଲେ
ବଳେ ଉଠାଇ ନେବ ଭଲେ ।୮୪
ବୋଇଲେ କେମନ୍ତେ ଉଠାଇ
ଦେଖିବା ଶୁଣିବା ନା କହି ।୮୫
ଯେବେ ସେ ଉଠାଇ ନେବ ଘର
ଯେତେ କହିଲ ଯେ ନିକର ।୮୬
ଯେବେ ମୁଁ ମନେ ପ୍ରତେ ଯାଇ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ କେ କହି ।୮୭
ବୋଇଲୁ ପନ୍ଦର ଦିନରେ
ଉଠାଇ ନେବ ସେହୁ ଖରେ ।୮୮
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଲେ ସେ ମରି
ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ମୁଁ କି କରି ।୮୯
ପନ୍ଦର ଦିନେ ସତ ପାଇ
ଯାଉଛୁ ଠାକ ଥିବୁ ତୁହି ।୯୦
ଏମନ୍ତେ ତାକୁ କହିଗଲି
ଚିତ୍ରକୂଟେ ଯାଇ ମିଳିଲି ।୯୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଜୀବ ପରମ କୁ ନିରାଶ ।୯୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଜୀବଟି ମୋରେ ଭୟ ପାଇ ।୯୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟପଞ୍ଚାଶତ୍ତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଊନଷଷ୍ଠିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ମୋ ମନେ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା ହୋଇ ।୧
ଭାରିଯା ହୋଇ ଗାଳିଦେଲା
କିମ୍ପା ସେ ମୋତେ କୋପ କଲା ।୨
ତୁମ୍ଭେ ତ ସର୍ବ ଘଟେ ଅଛ
ଯୁଗଳ ରୂପରେ ଖେଳୁଛ ।୩

ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ
ଖେଳୁଛ ଭିନ୍ନ ଆଉ ନାହିଁ ।୪
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଦୁହେଁ ଜାଣ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣଟି ପୁଣ ।୫
ସଂସାରେ ଯେତେ ସ୍ତ୍ରୀ ଛନ୍ତି
ଲକ୍ଷ୍ମୀଟି ସର୍ବେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ।୬
ସଂସାରେ ଯେତେଟି ପୁରୁଷ
ନାରାୟଣ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ।୭
ଏ ଯେବେ ଭାରଯା ସେ ମୋର
ଏକଥା ବୁଝ ହେ ସତ୍ୱର ।୮
ଦେଖି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ହୋଇ
ତା ମନ ଉଦ୍ଧର୍ନ୍ନ କରଇ ।୯
ଗେରସ୍ତକୁ ତାର କହିଲ
ଚିତ୍ରକୂଟ ଯାଅ ବୋଇଲ ।୧୦
ସେତ ଅମ୍ଭ ଚିନ୍ତା ଫେଡିବେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ସେହୁ ଦେବେ ।୧୧
ନୋହିଲେ କାହା ହାତେ ନାହିଁ
ଆମ୍ଭ ଦୁଃଖ ଫେଡିବେ ସେହି ।୧୨
କହି ଘରକୁ ଘେନିଆସ
ମୁହିଁ ଜଣାଇ ତାଙ୍କ ପାଶ ।୧୩
ତା ଶୁଣି ଗେରସ୍ତ ବୋଲଇ
ଭୟେ କେ ତାଙ୍କ ଆଗେ କହି ।୧୪
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଁ ରହିଣ
ବଚନ ନ ଫିଟିବ ପୁଣ ।୧୫
ବୋଇଲେ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଯେତୁ
ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକେ ଥିବ କହି ।୧୬
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଯେ କହିବ
ଜଣାଇ ଘେନିଣ ଆସିବ ।୧୭

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲେଟି ସେହି
ବଳେ ପରୁଶିବେଟି କହି ।୧୮
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପୁରୁଷ ଜାଣ
ଯାହା ମୁଁ ସ୍ୱପନେ ଦେଖିଣ ।୧୯
ଭୟ ନ କର ଜଣାଇବ
ଡାକ ଆସିଛୁ ଯେ କହିବ ।୨୦
ଶୁଣିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଆସିବେ
ନାସ୍ତି ତ କେବେ ନ କରିବେ ।୨୧
ଡାକିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଆସନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମ ଚଣ୍ଡାଳ ଘରେ ଯାନ୍ତି ।୨୨
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଅଛୁ ମୁହିଁ
ଶୀଘ୍ର ତାଙ୍କୁ ଆଣ ଏଠାଇଁ ।୨୩
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ତା ଗେରସ୍ତ
ଚିତ୍ରକୂଟ ଗଲା ତ୍ୱରିତ ।୨୪
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତେ ଭେଟିଲା
ସବୁ କଥାଟି ସେ କହିଲା ।୨୫
ବୋଇଲୁ କାଲି ଯେ ରାତରେ
ଯାଅ ହୋ ଯିବୁ ତୁମ୍ଭ ଘରେ ।୨୬
ତା ଶୁଣି ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଶୁଣ ଭଲା ।୨୭
ସେଦିନ ଚିତ୍ରକୂଟେ ରହି
ଆରଦିନ ରାତ୍ରରେ ଯାଇଁ ।୨୮
ଜଗି ବସିଣ ସେହୁ ଥିଲେ
କବାଟ ଫେଡି ଘେନଗଲେ ।୨୯
ଆସନ ପଡିଛି ଦେଖିଲୁ
ଯାଇଁଣ ତହିଁରେ ବସିଲୁ ।୩୦
ଦର୍ଶନ କରି ସେହୁ ଗଲା
ସାରିବା ପାଇଁ ସେ ଆଣିଲା ।୩୧

ସାରଣ୍ଣ ଆସନରେ ଶୋଇ
ତାର ଭରିଯାକୁ ସେ କହି ।୩୨
ବୋଇଲା ଦର୍ଶନ କରଣ
ପାଦ ମଞ୍ଚାଳ ଜଣା ପୁଣ ।୩୩
ଆମ୍ଭ ଦୁଃଖଟି ଜଣାଇବ
ଆଜ୍ଞା ହେଲେ ତେବେ ଆସିବ ।୩୪
ଏମନ୍ତ କହି ସେହୁ ଗଲା
ସେ ଆସି ଦର୍ଶନ ଯେ କଲା ।୩୫
ପାଦ ମଞ୍ଚାଳ ସେ ବସଇ
ମୋ ମନେ କଥାଏ ପଶଇ ।୩୬
ସେଦିନ କୋପ କରି ଆସି
ଏବେ ପାଦ ମଞ୍ଚାଳେ ବସି ।୩୭
ଗାଧୁଆ ପାଣି ନ ଖାଇଲା
ଏବେ ଅଇଁଠା ସେ ଭକ୍ଷିଲା ।୩୮
ଦୂର କଲେ କି ଦୂର ହୋଇ
ସେ ଜୀବ ପରମଟି ମୁହିଁ ।୩୯
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ଦୁଇ ଜାଣ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ବୋଲି ପୁଣ ।୪୦
କୋପ ତ ମୋତେ ହୋଇଥିଲା
ଏବେ ତ କିସ କହି ଭଲା ।୪୧
ମିଛେ ହେଁ ନିଦ୍ରା ଯାଇଥିବ
କିସ କହିବ ମୁଁ ଶୁଣିବ ।୪୨
ଏମନ୍ତ ପାଞ୍ଚି ମିଛେ ଶୋଇ
ସେତ କହଇ ମୁଁ ଶୁଣଇ ।୪୩
ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଯେ କରୁଛ
କର୍ମାଇ ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଛ ।୪୪
ମୁହିଁ ତ ସଦା ଅପରାଧୀ
ତୁମ୍ଭେ ତ କରୁଣା ବାରିଧି ।୪୫

ମୋ ଦୁଃଖ ନ ଶୁଣିବା ପାଇଁ
ଶୋଇଲ ଏବେ ତୁମ୍ଭ ହୋଇ ।୪୬
ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯିବ
ଆଉ କି ଏଠାକୁ ଆସିବ ।୪୭
କି ଦୁଃଖ ଜଣାଇବି ମୁହିଁ
ନିର୍ଦ୍ଦୟା କରୁଛନ୍ତି କର୍ମାଇଁ ।୪୮
ବୋଇଲୁ ନିଦ୍ରା ନାହିଁ ଶୁଣ
କି ଦୁଃଖ କହ ଏବେ ପୁଣ ।୪୯
ଆମ୍ଭ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ତୋରେ ନାହିଁ
ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ତୋର କହି ।୫୦
ବୋଇଲେ କର୍ମା ଆଜ୍ଞା କର
ସର୍ବଦା ଦାସୀ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ।୫୧
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ କହି
କଥାଏ ମାଗୁଅଛି ମୁହିଁ ।୫୨
ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ମୋର
ମୋ ଚିନ୍ତା ଫେଡିବ ନିକର ।୫୩
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଶୁଣ
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କଥା କି ନଜାଣ ।୫୪
ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ଯେବେ ହୋଇ
ତେବେ ମୁଁ ପୁତ୍ର ପାଇବଇଁ ।୫୫
ନୋହିଲେ ମରିବି ନିକର
ରଖିଲେ ଦିଅ ହେ କୁମର ।୫୬
ମୋଠାରେ ଦୟା ଯେବେ ଅଛି
ଦିଅ ହେ ଆଜ୍ଞା ମୁଁ କହୁଛି ।୫୭
ମୁହିଁ ତ ଜାଣିଛି ମନରେ
ଦୟା ତ ଅଛି ମୋର ଠାରେ ।୫୮
ନୋହିଲେ କର୍ମା ବଳେ ହୁନ୍ତା
ଦୟା ଯେବେ ମୋରେ ନ ଥାନ୍ତା ।୫୯

ମୋ ଚିନ୍ତା ଫେଡ଼ିବାର ପାଇଁ
ଆସିଛ ମୁହିଁ ଜାଣିଛଇଁ ।୬୦
ଏବେ ତ ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଦିଅ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ।୬୧
ତାଙ୍କ ବଚନ ମୁହିଁ ଶୁଣି
ଏବେ ତୁ ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ ପୁଣି ।୬୨
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୁହିଟି ମୋହର ବିଶ୍ୱାସ ।୬୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଜୀବ ପରମକୁ ଭାବଣ ।୬୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଊନଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଷ୍ଟିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏବେ ତୁ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ତୋ ଚିନ୍ତା ଫେଡ଼ିବି ବହନ ।୧
ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ତୋର
ଆମ୍ଭେ ତ ଜାଣିଛୁ ନିକର ।୨
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଠାରେ ମୁଁ ଜଣାଇ
ଅବଶ୍ୟ ପୁତ୍ର ଦେବୁ କହି ।୩
ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା କରି
ତେଣୁଟି ମୋତେ କୋପ ଭରି ।୪
ତୁତ ଆତ୍ମ ଜୀବନ ଶୁଣ
ମୁଁ ତୋର ନିଜ ପତି ଜାଣ ।୫
ଯାକୁ ଟି ଭିନ୍ନ ହୋଇଅଛୁ
ସେହିଟି ମୁହିଁ ନ ଜାଣୁଛୁ ।୬
ମାୟାରେ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ
ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ କରି ମରୁଛୁ ।୭
ତୋ ଦେହେଁ ମୁହିଁ ଅଛି ଜାଣ
ମୋ ଦେହେଁ ତୁହି ଅଛୁ ପୁଣ ।୮
ଜୀବଟି ସିନା ଅଟୁ ତୁହି
ମୁହିଁଟି ପରମ ଅଟଇ ।୯
ସର୍ବ ଦେହେ ଜୀବ ପରମ
ବିହାର କରୁଛନ୍ତି ପୁଣ ।୧୦
ଏ ଦୁହେଁ ଯେବେ ଛାଡ଼ିଯାନ୍ତି
ମଲା ବୋଲି ସର୍ବେ କହନ୍ତି ।୧୧
ତୁହି ମୁହିଁଟି ସର୍ବ ଦେହେ
ନାଶା ଦୁଇ ପୁଡ଼ାରେ ବହେ ।୧୨
ବାମ ପୁଡ଼ାଟି ତୁହି ଜାଣ
ଡାହାଣ ପୁଡା ମୁହିଁ ପୁଣ ।୧୩
ସଂସାରେ ଯେତେ ସ୍ତିରୀ ହୋଇ
ଗୋଟିଏ ସ୍ତିରୀ ଜାଣ କହି ।୧୪
ସଂସାରେ ଯେତେକ ପୁରୁଷ
ଗୋଟିଏ ଜାଣି ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ।୧୫
ପ୍ରକୃତି ଦେହରେ ଅଛନ୍ତି
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କରି ମରନ୍ତି ।୧୬

ଏମନ୍ତ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗ କରି
ମରେ ଧ୍ରୁବ କଥା ପାଶୋରି ।୧୭
ମାୟାରେ ପଡ଼ି ଭକ୍ତ ମଣି
ଆଉ କଥାଏ ଶୁଣ ପୁଣି ।୧୮
ଯେ ଦିନ ସ୍ନାନକୁ ମୁଁ ଗଲି
କୂଅ ଭିତରେ ଗାଧୋଇଲି ।୧୯
ତୁମ୍ଭେ ତ ପାଣି ନେବା ପାଇଁ
ଯାଇ ଯେ ଥିଲ ମୁଁ କହଇ ।୨୦
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁହିଁ ଯାନ୍ତେ
ପଛରେ ଗାଳି ଦେଲ ମୋତେ ।୨୧
ତୁମ୍ଭ ଗାଳି ଦେବାର ଶୁଣି
ଜଣେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହେ ପୁଣି ।୨୨
ତା ଶୁଣି ଚିନ୍ତା ମୁଁ ହିଁ କଲି
କମ୍ପା ମୁଁ ଗାଳି ଯେ ଶୁଣିଲି ।୨୩
ବୋଇଲି ଭରସା ମୋ ସେହି
କମ୍ପା କ୍ରୋଧରେ ଗାଳି ଦେଇ ।୨୪
ତାକଥା ନବୁଝିଲି ଯେଣୁ
ଦେଖି ଗାଳି ଦେଲାଟି ତେଣୁ ।୨୫
ତା ଚିନ୍ତା ଫେଡ଼ିବ ମାକର
ବଳେ ଡକାଇ ନେବ ଘର ।୨୬
ଭକ୍ତ କଲେ କି ଭକ୍ତ ହୋଇ
କ୍ଷୀରରେ ମାଛ ଯେ ପୂରାଇ ।୨୭
ତୁମ୍ଭର କ୍ରୋଧ ଶାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ
ଡକାଇ ଆଣିଲୁ ଯେ ମୋତେ ।୨୮
ବୋଇଲି ସତ୍ୟ ଏ ପ୍ରମାଣ
ଗାଳି ଦେଇ ଆସିଲି ପୁଣ ।୨୯
ଗାଳି ଦେବାରୁ ଦିନେ ଯାଇଁ
ଆର ଦିନେ ସ୍ୱପନେ କହି ।୩୦

ବୋଇଲି କମ୍ପା ଗାଳିଦେଲି
ମୋତେ କି ଚହ୍ନି ନ ପାରିଲି ।୩୧
ନର ଦେହରେ ତୁହି ଥାଇ
କମ୍ପା ତୁ ଭକ୍ତ କରୁ କହି ।୩୨
ପୁଅ ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା କରି
ତେଣୁଟି ମୋତେ କୋପ ଭରି ।୩୩
ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭ କଥା ମୁହିଁ
ବୁଝିବି ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ ତୁହି ।୩୪
ଏମନ୍ତେ ସପନରେ ଜାଣି
କହି ଯେ ଯାଇଥିଲ ପୁଣି ।୩୫
ସେଦିନୁ ମନ ମୋ ଉଛନ
କେମନ୍ତେ କରିବି ଦର୍ଶନ ।୩୬
କେ ଆଣି ମୋତେ ଭେଟାଇବ
ସତେ କି ପ୍ରଭୁ ଦୟା ହେବ ।୩୭
ମୋ ଚିତ୍ତ ହରି ନେଲେ ସେହି
କାଆଗେ କହିବଟି ମୁହିଁ ।୩୮
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଣ
ଗେରସ୍ତଙ୍କୁ ସବୁ କହିଣ ।୩୯
ତାଙ୍କୁ ପେଷିଣ ଆପଣଙ୍କୁ
ଡକାଇ ଭେଟିଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।୪୦
ଆମ୍ଭେ ତ ସ୍ତିରି ମୂଢ଼ ଜନ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନିବୁ କେସନ ।୪୧
ବେଦ ପୁରାଣ ଯେ ନ ଶୁଣୁ
ସ୍ତିରୀ କୂଳରେ ଜନ୍ମ ଯେଣୁ ।୪୨
ଯେତେ କଥା ଶୁଣିଲି ଆଜ
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ ଦେବରାଜ ।୪୩
ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ ବହି ଜାଣି
କେ କହି ପାରେ ଏ ବଚନ ।୪୪

ଆପଣଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ କରି
ବୋଲନ୍ତି ଚହ୍ନିଣ ନ ପାରି ।୪୫
ମୁହିଁ ଜାଣିଲି ପ୍ରଭୁ ଏହି
ଗର୍ବ କଲେଟି ନ ସହଇ ।୪୬
ଗର୍ବ କରିଣ ଗାଳି ଦେଲି
ଏତେ ଅପ୍ରାଧ ମୁଁ ଅର୍ଜିଲି ।୪୭
ଏବେ ଅପ୍ରାଧ କ୍ଷମା କର
ମୋ ଦୋଷ ବରେ ଯେ ନଧର ।୪୮
ବୋଇଲି ମେଲାଣି ତୁ ହୁଅ
ଦୟା ଆଂଭର ସୁଖେ ଥାଅ ।୪୯
ଏବେ ମୁଁ ଯାଉଅଛି ଶୁଣ
ତୁଂଭେ ତ ଆଂଭର ଜୀବନ ।୫୦
ଏମନ୍ତେ ଆଂଭ ମୁଖୁ ଶୁଣି
ଦର୍ଶନ ଦେଉଥିବ ପୁଣି ।୫୧
ଛ ମାସେ ତିନିମାସେ କହି
ଦର୍ଶନ ଦେବ ମୁଁ ଜଣାଇ ।୫୨
ବୋଇଲୁ ଚିତ୍ରକୂଟେ ଥିଲେ
ଦର୍ଶନ ପାଇବ ଯେ ଭଲେ ।୫୩
ନୋହିଲେ ଦେଖିବଟି କାହିଁ
ଭାବିଲେ ସ୍ୱପ୍ନେ ଦେଖ ତୁହି ।୫୪
ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲାକ ଯହୁଁ
ମେଲାଣି ମାଗିଗଲି ତହୁଁ ।୫୫
ମେଲାଣି ମାଗି ସେହୁ ଯାଇ
ଆଂଭେ ଅଇଲୁ ପଥ ବାହି ।୫୬
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଚିତ୍ରକୂଟେ ହେଲୁ ପ୍ରବେଶ ।୫୭
ଆହେ ସୁଜନ ତୁଂଭେ ଶୁଣ
ଜୀବ ପରମ ବସ୍ତୁ ଭଣ ।୫୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—○—

ଏକଷଷ୍ଟିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଚିତ୍ରକୂଟରୁ ମୁହିଁ ଯାଇ ।୧
ଯାହାକୁ ପନ୍ଦର ଦିନକୁ
କଷ୍ଟ ମୁଁ କରଥିଲି ତାକୁ ।୨
ଯାଇଁ ମୁଁ ତାହାଙ୍କୁ ଯେ କହି
ଶୁଣ ତୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ।୩
ଯେ ଗାଳି ଦେଇଥିଲି ପୁଣ
ଉଜାଇ ଥିଲି ଗଲୁ ଜାଣ ।୪
ଗାସକ ରହିଣ ଆସିଲୁ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏବେ ତୁହି ଗଲୁ ।୫
ବୋଇଲେ କାଲଠାରୁ ମୁହିଁ
ଶୁଣିଣ ମନେ ମୁଁ ଭାଳଇ ।୬
ଯାହା ତ କହିଥିଲେ ମୋତେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜାଣିଲି ମୁଁ ଚିତ୍ତେ ।୭

ଆଂଭେ ସର୍ବେ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ
ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ କହୁ ।୮
ସେତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପୁରୁଷ
କେ ପାଇ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତଲେଶ ୯
ଏମନ୍ତ ଭଲ ମୁଁ ଗର୍ଭରେ
ନଦ୍ରାତ ନାହିଁ ନୟନରେ ।୧୦
ଆପଣ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି
ଗର୍ଭ ପାହିଲି ମୁଁ ନ ଜାଣି ।୧୧
ଏଠାରେ ପରତେ ହେବାରୁ
ପାଞ୍ଚ ମୁଁ ଆଣିଲି ଆଦ୍ୟରୁ ।୧୨
ସେକଥାମାନ ମୁଁ ରଖିଛୁ
ପିଲାଟି ହନୁ ଶୁଣିଅଛୁ ।୧୩
ମୋତେ ଆଠ ବରଷ ଜାଣ
ତୁଂଭେ ପଚରେ ଏଥେ ପୁଣ ।୧୪
ସେ ଦିନକୁ ଯେ ଆଜ କହି
ମୋତେ ସତର ବରଷହିଁ ।୧୫
ନବ ବରଷ ହେଲା ଶୁଣ
ତୁଂଭ କଥା ଦେଖି ଶୁଣିଣ ।୧୬
କେତେ କଥାଏ ଶୁଣିଥିଲି
ଏ କଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପାଇଲି ।୧୭
କେଉଁ ପୁରୁଷ ତୁଂଭେ କହ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ।୧୮
ଏମନ୍ତେ କହି ତୁନ ହୋଇ
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ଶୁଣ କହୁ ।୧୯
ସତର ବରଷ ଯେ ତୋତେ
ଏ ହେତୁ ପାଇଲୁ କେମନ୍ତେ ।୨୦
ସ୍ୱଭାବେ ସ୍ତ୍ରିଙ୍କ ଅଙ୍ଗ କହୁ
ଅକ୍ଷର ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ ।୨୧

ବେଦ ପୁରାଣ ନ ଶୁଣିଲୁ
ଏ ହେତୁ କାହୁଁ ତୁ ପାଇଲୁ ।୨୨
ବେଦ ପୁରାଣ ଯେ ଶୁଣନ୍ତି
ହେତୁ ବଚନ ନ କହନ୍ତି ।୨୩
ତୁ ଯେ ସ୍ତ୍ରିଙ୍କ ନୋହିଥାନ୍ତୁ
ଅବଶ୍ୟ ଆଂଭେ ତୋତେ ନ୍ୟନ୍ତୁ ।୨୪
ତୁଂଭେତ କଥା ଯେ ପାଇଲେ
ଅବଶ୍ୟ ସାଧନ୍ତ ସେ ଭଲେ ।୨୫
ଆଂଭେ ତ ଜାଣି ନ ସାଧନ୍ତୁ
ପ୍ରଭୁ ମାୟାରେ ଭ୍ରମୁଅଛୁ ।୨୬
ସେ ହରି ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
କା ହୃଦେ କେଉଁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ ।୨୭
ତୋ ହୃଦେ ହେତୁରେ ଅଛନ୍ତି
ଏହା ମୁଁ ଜାଣିଲି ଯେ ଚିନ୍ତି ।୨୮
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁଇ ହୋଇ
ସର୍ବ ଘଟରେ ବିହରଇ ।୨୯
ମୋତେ ଯେ ପଚାରିଲ ତୁଂଭେ
କେଉଁ ପୁରୁଷ କହ ଏବେ ।୩୦
ମୁହିଁଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛୁ
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ପୂରିଅଛୁ ।୩୧
ତୋ ଦେହେ ଅଛି ମୁହିଁ ଜାଣ
ମୋ ଦେହେ ଅଛୁ ତୁହି ପୁଣ ।୩୨
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବୁଝିଅଛୁ ତୁହି ।୩୩
ତୁତ ଜୀବ ଆତ୍ମା ମୋହର
ମାଗ ହୋ ଦେବଇଁ ନକର ।୩୪
ଯେ ଇଚ୍ଛା ମାଗ ମନେ ତୁହି
ଦେବଇଁ ପ୍ରଭୁ ଆଗେ କହି ।୩୫

ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ମୋତେ ସଙ୍ଗତେ ରଖ ପୁଣି ।୩୬
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ
କଥାଏ ଏବେ କର କହି ।୩୭
ମୋତେ ମାରଣ ପୋଡାଇବ
ସବେ ଆସି ଉଠାଇ ନେବ ।୩୮
ତେବେଟି ନିନ୍ଦା ନ କରିବେ
ମଳ ବୋଲି ସର୍ବେ କହିବେ ।୩୯
ବୋଇଲୁ ଅବଶ୍ୟ ନଅନ୍ତୁ
ଏ କଥା ଅବଶ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।୪୦
ତୁମ୍ଭ ମନରେ ପାଞ୍ଚ ଅଛ
ସଂସାର ଭୋଗକୁ ଇଚ୍ଛିଛ ।୪୧
ସେ ଭୋଗ କରିବ ଯେ ଶୁଣ
ବନ୍ଧାଟି ହେବ ତୁଂଭେ ପୁଣ ।୪୨
ବାଳକୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଜଣେ ହିଁ
ତାହାକୁ ବନ୍ଧା ହେବୁ ତୁହି ।୪୩
ସେହିଟି ମୁହିଁ ବୋଲି ଜାଣ
ତୁଂଭଙ୍କୁ ବନ୍ଧାହେବ ପୁଣ ।୪୪
ଏକା ପୁରୁଷ ସର୍ବ ଦେହେ
ଭିନ୍ନ କର୍ମା ମଣୁଛ କାହେଁ ।୪୫
ଏକା ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଦେଖ ତୁହି
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟେ ସେହି ।୪୬
ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରମା ତେଜେ ପୁଣ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟି ଅଛି ଜାଣ ।୪୭
ଏକା ପବନ ଦେଖ ତୁହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଅଛି ସେହି ।୪୮
ଏକା ଜଳଟି ଘୋଟି ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଛି ।୪୯
ଏକ ଅଗ୍ନିଟି ଦେଖ ତୁହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଅଛି ସେହି ।୫୦
ପୃଥ୍ୱୀ ଆକାଶ ଦେଖ ପୁଣ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଅଛି ଜାଣ ।୫୧
ଏକା ପୁରୁଷ ସର୍ବ ଦେହେ
ବେହାର କରୁଛି ମୁଁ କହେ ।୫୨
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଗୋଟିଏ ଜାତିକୁ ସାକ୍ଷାତେ ।୫୩
ଭିନ୍ନ କଲକୁ ମରୁଛନ୍ତି
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ନ ଜାଣନ୍ତି ।୫୪
ଯେହୁ ଏକ ଆତ୍ମା ମଣଇ
ତାହାର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ।୫୫
ମୁହିଁ ଏକ ଅତ୍ମା ନ ମଣି
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟା ମୋତେ ପୁଣି ।୫୬
ଯେବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ହେବ
ତୁଣି ଯୁଗାନ୍ତେ ଏ ରହିବ ।୫୭
ନୋହିଲେ ଦେହ ମୁଁ ଛାଡିବ
ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ମୋର ଯିବ ।୫୮
ମୋ ସଙ୍ଗେ ସୁଖ ନାହିଁ ତୋତେ
ଭୋଗ ତୁ କର ଏ ଜଗତେ ।୫୯
ଧନା କେତେ ଭୋଗ କରିଣ
ଆସି ଭେଟିବ ମୋତେ ପୁଣ ।୬୦
ମୋ ଅଙ୍ଗେ ଆସି ଲୀନ ହେବ
ମାୟା ପିଣ୍ଡଟି କ୍ଷୟ ଯିବ ।୬୧
ମାୟା ଦେହରେ ସୁଖ ନାହିଁ
ଭୁଞ୍ଜି ତୁ କହୁଅଛି ମୁହିଁ ।୬୨
ଦେହାନ୍ତେ ମୋର ପାଶେ ଆସ
ମେଳଣି ହୋଇ ଯାଅ ବାସ ।୬୩

ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଏକା ଅଙ୍ଗଟି ଦୁହେଁ କହ୍ନ ।୬୪
ଏମନ୍ତ ଆମ୍ଭ ମୁଖୁ ଶୁଣି
ମେଲଣି ହେଲ ତତକ୍ଷଣି ।୬୫
ବୋଇଲ ତୁମ୍ଭର ମାୟାରେ
କେ ନ ଭୁଲିବ ଏ ସଂସାରେ ।୬୬
ରହିଲା ଦୋଷ କ୍ଷମାକର
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଦାସୀ ତୁମ୍ଭର ।୬୭
ଏମନ୍ତ କହି ସେହୁ ଯାଇ
ଚିତ୍ରକୂଟକୁ ଗଲ ମୁହିଁ ।୬୮
ହେ ପ୍ରଭୁ ତେବେ ଦୟା ଥିଲ
ଏବେ କମ୍ପା ନିର୍ଦ୍ଦୟା ହେଲ ।୬୯
ମୋ ଚିତ୍ତେ କେବେ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ଭ୍ରମଇ ।୭୦
ମୋର ଆୟୁଷ ହରୁଛନ୍ତି
ପ୍ରକୃତି ମାନେ ମନ୍ଦ ଚିନ୍ତି ।୭୧
ତେଣୁ ବାୟା ବୋଲି ଉରିଲି
ମୋତେ ତ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲି ।୭୨
ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ ଶୁଣ
ନୋହିଲେ କମ୍ପା ଉରେ ଜାଣ ।୭୩
ହେ ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟା କମ୍ପାଇ
ମୁଁ ତ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିନାହିଁ ।୭୪
ତୁମ୍ଭର ଭରସାରେ ଶୁଣ
ଗର୍ବ ମୁଁ ନ ସହଇ ଜାଣ ।୭୫
ତୁମ୍ଭେତ ଏଥି ଦେହେଁ ଥାଇ
ଗର୍ବତ କେବେ ସହ ନାହିଁ ।୭୬
ମାଡ଼ ଗାଳିହିଁ ସବୁ ସହ
ଗର୍ବ କଲେଟି ଯେ ନ ସହ ।୭୭
କହୁଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ହେ ପ୍ରଭୁ ତା ଗର୍ବ ତୁ ନାଶ ।୭୮
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହେ
ଗର୍ବଟି କେବେ ହେଁ ନ ସହେ ।୭୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିଷଷ୍ଠିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କହ୍ନ ଶୁଣ
ତୁମ୍ଭର ଦୟାରୁ ମୁଁ ଜାଣ ।୧
ଗର୍ବଟି କେବେ ନ ସହଇ
ଯେ କରେ ତା ଗର୍ବ ଚୂରଇ ।୨
ମୋ ଠାରେ ଗର୍ବ ଯେ କରନ୍ତି
ପ୍ରଭୁ ତା ଜାଣି ଯେ କଷନ୍ତି ।୩
ଏମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାଣ
ଗର୍ବ କଲା କହିବା ଶୁଣ ।୪
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗର୍ବେ ଗାଳି ଦେଇ
ଭାବଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଘରେ କହି ।୫

ବୋଇଲା ବୈଷ୍ଣବଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ
କୃଷ୍ଣା ଗୋ ଦେଖା ଦିଅ ସର୍ବେ ।୬
ବଡ଼ ଘରର ବୋହୂ ହୋଇ
ନ ଲୁଚି ଦେଖା ଦିଅ କହି ।୭
ତାର ଜନମ କେଉଁଠାଇଁ
ପଳାଇ ଆସିଛୁ କୃଷ୍ଣାଇଁ ।୮
ତାକୁ ତ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖା ଦିଅ
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ ଦୂରେ ଥୁଅ ।୯
ଏମନ୍ତେ ତାକୁ ଗାଳି ଦେଇ
ସେହୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁହି ।୧୦
କୃଷ୍ଣାଇଁ ଏତେ ଗର୍ବ ତୋର
ନ ବୁଝି ଗାଳି ଦେଉ ଘୋର ।୧୧
ଗର୍ବଟି କେବେ ନ ସହନ୍ତି
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ସେହୁ ଅଟନ୍ତି ।୧୨
ତୋ ଗାଳି ସେ ନଶ୍ଚେ ଜାଣିବେ
ତୋହର ଗର୍ବ ବିନାଶିବେ ।୧୩
ବଳେ ଉଠାଇ ତୁ ଆଣିବୁ
ତାଙ୍କର ପାଦ ମଞ୍ଜାଳିବୁ ।୧୪
ଏକଥା ଦୃଢ଼ କରି ଧର
ଆସିଲେ କହିବି ହୁମୁର ।୧୫
ବୋଇଲେ ଦେହେ ପ୍ରାଣ ଥିଲେ
କେବେ ଗୋ ନ ଉଠାଇ ଭଲେ ।୧୬
ଏମନ୍ତ କହି ଗଲା ଶୁଣି
ଗଡ଼କୁ ଦିନେ ଲୋ ଜାଣି ।୧୭
ସବଗ୍ରାହୀଙ୍କ କାୟା ଦେଖି
ସମସ୍ତ କହିଲା ଉପେକ୍ଷି ।୧୮
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ
କୃଷ୍ଣା ସେ ମୋତେ କୋପ ପୁଣ ।୧୯

ସେତ ଆମ୍ଭ ଜୀବନ କହି
ବଳେ ଉଠାଇ ନେବ ସେହି ।୨୦
ତହିଁକି ଚିନ୍ତା ତୁ ନକର
ତା ଗର୍ବ ବୁଝିବି ନିକର ।୨୧
ତୁମ୍ଭେ ଆଗରେ କହି ଯାଇଁ
ମଲେ ନ ଉଠାଇବି ମୁହିଁ ।୨୨
କେମନ୍ତେ ନ ଉଠାଉ ପୁଣ
ବୁଝିବା କେତେ ଟାଣପଣ ।୨୩
ସେତ ଜୀବ ପରମ ମୁହିଁ
ପ୍ରକୃତି ଗଣେ ଗର୍ବ କହି ।୨୪
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ସଙ୍ଗେ ପଡ଼ି
ମୋତେ ପାଶୋରି ଅଛି ଦୃଢ଼ ।୨୫
ବଳେ ଉଠାଇ ନେବ ସେହି
ଦୂର କଲେ କି ଦୂର ହୋଇ ।୨୬
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ଦୁହେଁ ଜାଣ
କ୍ଷୀରରେ ନୀରଟି ଯେସନ ।୨୭
ଏକଥା ବୁଝି ତଥ୍ୟ କର
ଦିନା କେତେ ଯାଉ ବାହାର ।୨୮
ଏମନ୍ତ କହି ତାଙ୍କୁ ମୁହିଁ
ଚିତ୍ରକୂଟକୁ ଗଲୁ କହି ।୨୯
ଏମନ୍ତେ ଦିନା କେତେ ଯାଇ
ତା ମନ ଉଛନ ଯେ ହୋଇ ।୩୦
ଦିନେ ବିଶ୍ୱାସୀ ଜଣେ ଦେଖି
ସମସ୍ତ କହିଲା ଉପେକ୍ଷି ।୩୧
ବୋଇଲେ ବାବାଜି କି ଆଣ
ଦର୍ଶନ କରିବି ମୁଁ ପୁଣ ।୩୨
ଆମ୍ଭେ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀଟି ଥିବୁ
ଗର୍ବ ଅଛେ ଯେବେ ଆସିବୁ ।୩୩

ତୁମ୍ଭେ କହିଲେ ଯେ ଆସିବେ
ନାସ୍ତି ତ କେବେ ନ କରିବେ ।୩୪
ମୋ ଚିତ୍ତ ହରି ନେଲେ ସେହି
ତୁମ୍ଭେ ଭେଟ କରାଅ କହି ।୩୫
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁହିଁ ଜାଣ
ପାଇବି ତାଙ୍କ ଦରଶନ ।୩୬
କାଲି ପ୍ରଭାତେ ଯେବେ ଆଣିବ
ଜାଣିବି ତୁମ୍ଭ ତାଙ୍କ ଭାବ ।୩୭
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭଠାରେ ସେହି
ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କ କେବେ ନାହିଁ ।୩୮
ଏମନ୍ତ ତାଙ୍କ ଭାଷା ଶୁଣି
କାଲି ଆଣିବା ଥାଅ ଜାଣି ।୩୯
ସେଠାରେ ଜବାବ ଦେଇଣ
କହି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନେଲେ ପୁଣ ।୪୦
ଘର ଭିତରକୁ ଯେ ଗଲୁ
ଆସନ ଉପରେ ବସିଲୁ ।୪୧
ସେ ଆସି ଦର୍ଶନ ଯେ କଲା
ପାଦ ମଞ୍ଜାଳି ସେ ବସିଲା ।୪୨
ବୋଇଲା ପଶିଲା ଶରଣ
ଆମ୍ଭେତ ଅପରାଧୀ ଜନ ।୪୩
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନି କେ ପାରିବ
ଆମ୍ଭଠାରେ ଦୟା ଯେ ଥିବ ।୪୪
ମୋଠାରେ କୋପ ଯେ ବହିଛ
ଫେଡ଼ି ବଚନ ନ କହୁଛ ।୪୫
ମୁହିଁଟି ସଦା ଦୋଷକାରୀ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଯେ ପରଗୃହୀ ।୪୬
ଏତେ ଦିନେଟି ଦୟା କଲ
ଦର୍ଶନ ଆଜ ତୁମ୍ଭେ ଦେଲ ।୪୭
ବହୁତ ଦିନୁ ଇଚ୍ଛା ହୋଇ
ଦର୍ଶନ କରିବାର ପାଇଁ ।୪୮
ସାତ ଦିବସ ଗଲେ ପୁଣ
କେ ଆଣି ଭେଟାଇବ ଜାଣ ।୪୯
ଏମନ୍ତେ ଭାଳି ଭାଳି ମୁହିଁ
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ କହି ।୫୦
ତାଙ୍କ ବଚନେ ଯେ ଆସଛ
ମୋ ଠାରେ କୋପ ଯେ ବହିଛ ।୫୧
ବୋଇଲୁ କୋପ ନାହିଁ ଶୁଣ
ତୁମ୍ଭେ ତ ଆମ୍ଭର ଜୀବନ ।୫୨
ତୁମ୍ଭେଟି ଆମ୍ଭରେ ନରାଶ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମନ୍ତ୍ରଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱିଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ବୋଇଲା ବୈଷ୍ଣବକୁ ତୁମ୍ଭେ
କର୍ମା ଗୋ ଦେଖା ଦିଅ ସର୍ବେ ।୬
ବଡ଼ ଘରର ବୋହୂ ହୋଇ
ନ ଲୁଚି ଦେଖା ଦିଅ କହି ।୭
ତାର ଜନମ କେଉଁଠାଇଁ
ପଳାଇ ଆସିଛୁ କର୍ମାଇଁ ।୮
ତାକୁ ତ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖା ଦିଅ
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ ଦୂରେ ଥୁଅ ।୯
ଏମନ୍ତେ ତାକୁ ଗାଳି ଦେଇ
ସେହୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁହି ।୧୦
କର୍ମାଇଁ ଏତେ ଗର୍ବ ତୋର
ନ ବୁଝି ଗାଳି ଦେଉ ଛୁର ।୧୧
ଗର୍ବଟି କେବେ ନ ସହନ୍ତି
ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ ସେହୁ ଅଟନ୍ତି ।୧୨
ତୋ ଗାଳି ସେ ନଶ୍ଚେ ଜାଣିବେ
ତୋହର ଗର୍ବ ବିନାଶିବେ ।୧୩
ବଳେ ଉଠାଇ ତୁ ଆଣିବୁ
ତାଙ୍କର ପାଦ ମଞ୍ଜାଳିବୁ ।୧୪
ଏକଥା ଦୃଢ଼ କରି ଧର
ଆସିଲେ କହିବ ଛାମୁର ।୧୫
ବୋଇଲେ ଦେହେ ପ୍ରାଣ ଥିଲେ
କେବେ ଗୋ ନ ଉଠାଇ ଭଲେ ।୧୬
ଏମନ୍ତ କହି ଗଲା ଶୁଣି
ଗଡ଼କୁ ଦିନେ ଗଲେ ଜାଣି ।୧୭
ସବଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଜାପ୍ୟ ଦେଖି
ସମସ୍ତ କହିଲ ଉପେକ୍ଷି ।୧୮
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ
କର୍ମା ସେ ମୋତେ କୋପ ପୁଣ ।୧୯

ସେତ ଆମ୍ଭ ଜୀବନ କହି
ବଳେ ଉଠାଇ ନେବ ସେହି ।୨୦
ତହିଁକି ଚିନ୍ତା ତୁ ନକର
ତା ଗର୍ବ ବୁଝିବ ନିକର ।୨୧
ତୁମ୍ଭ ଆଗରେ କହି ଯାଇଁ
ମଲେ ନ ଉଠାଇବି ମୁହିଁ ।୨୨
କେମନ୍ତେ ନ ଉଠାଇ ପୁଣ
ବୁଝିବା କେତେ ଟାଣପଣ ।୨୩
ସେତ ଜୀବ ପରମ ମୁହିଁ
ପ୍ରକୃତି ଗଣେ ଗର୍ବ କହି ।୨୪
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ସଙ୍ଗେ ପଡ଼ି
ମୋତେ ପାଶୋର ଅଛି ଦୃଢ଼ ।୨୫
ବଳେ ଉଠାଇ ନେବ ସେହି
ଦୂର କଲେ କି ଦୂର ହୋଇ ।୨୬
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ଦୁହେଁ ଜାଣ
କ୍ଷୀରରେ ନୀରଟି ଯେସନ ।୨୭
ଏକଥା ବୁଝି ତଥ୍ୟ କର
ଦିନା କେତେ ଯାଉ ବାହାର ।୨୮
ଏମନ୍ତ କହି ତାଙ୍କୁ ମୁହିଁ
ଚିତ୍ରକୂଟକୁ ଗଲୁ କହି ।୨୯
ଏମନ୍ତେ ଦିନା କେତେ ଯାଇ
ତା ମନ ଉଚ୍ଛନ ଯେ ହୋଇ ।୩୦
ଦିନେ ବଶ୍ୱାସୀ ଜଣେ ଦେଖି
ସମସ୍ତ କହିଲି ଉପେକ୍ଷି ।୩୧
ବୋଇଲି ବାବାଜି କି ଆଣ
ଦର୍ଶନ କରିବି ମୁଁ ପୁଣ ।୩୨
ଆମ୍ଭେ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀଟି ଥିବୁ
ସର୍ବ ଅଙ୍ଗେ ଯେନ ଆସିବୁ ।୩୩

ତୁମ୍ଭେ କହିଲେ ଯେ ଆସିବେ
ନାସ୍ତି ତ କେବେ ନ କରିବେ ।୩୪
ମୋ ଚିତ୍ତ ହରି ନେଲେ ସେହି
ତୁମ୍ଭେ ଭେଟ କରାଅ କହି ।୩୫
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁହିଁ ଜାଣ
ପାଇବି ତାଙ୍କ ଦରଶନ ।୩୬
କାଲି ରାତ୍ରେ ଯେବେ ଆଣିବ
ଜାଣିବି ତୁମ୍ଭ ତାଙ୍କ ଭାବ ।୩୭
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭଠାରେ ସେହି
ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କ କେବେ ନାହିଁ ।୩୮
ଏମନ୍ତ ତାଙ୍କ ଭାଷା ଶୁଣି
କାଲି ଆଣିବି ଥାଅ ଜାଣି ।୩୯
ସେଠାରେ ଜବାବ ଦେଇଣ
କହି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନେଲେ ପୁଣ ।୪୦
ଘର ଭିତରକୁ ଯେ ଗଲୁ
ଆସନ ଉପରେ ବସିଲୁ ।୪୧
ସେ ଆସି ଦର୍ଶନ ଯେ କଲା
ପାଦ ମଞ୍ଜାଳି ସେ ବସିଲା ।୪୨
ବୋଇଲା ପଶିଲି ଶରଣ
ଆମ୍ଭେତ ଅପରାଧୀ ଜନ ।୪୩
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନି କେ ପାରିବ
ଆମ୍ଭଠାରେ ଦୟା ଯେ ଥିବ ।୪୪
ମୋଠାରେ କୋପ ଯେ ବହିଛ
ଫେଡ଼ି ବଚନ ନ କହୁଛ ।୪୫
ମୁହିଁଟି ସଦା ଦୋଷକାରୀ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଯେ ପରିତୃଷ୍ଟ ।୪୬
ଏତେ ବଚନେଟି ଦୟା କଲ
ଦର୍ଶନ ଆଜ ତୁମ୍ଭେ ଦେଲ ।୪୭
ବହୁତ ଦିନୁ ଇଚ୍ଛା ହୋଇ
ଦର୍ଶନ କରିବାର ପାଇଁ ।୪୮
ଗତ ଦିବସ ଗଲେ ପୁଣ
କେ ଆସି ଭେଟାଇବ ଜାଣ ।୪୯
ଏମନ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ମୁହିଁ
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ କହି ।୫୦
ତାଙ୍କ ବଚନେ ଯେ ଆସିଛ
ମୋ ଠାରେ କୋପ ଯେ ବହିଛ ।୫୧
ବୋଇଲୁ କୋପ ନାହିଁ ଶୁଣ
ତୁମ୍ଭେ ତ ଆମ୍ଭର ଜୀବନ ।୫୨
ତୁମ୍ଭେଟି ଆମ୍ଭରେ ନରାଗ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱିଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରିଷଷ୍ଠିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଭୁତ ଜୀବ ପରମ ମୁହିଁ ।୧
ମାୟା ଦେହଟର ତୁ ରହିଣ
ଆଂଭଙ୍କୁ କମ୍ପା ଗୁଡ଼୍ ପୁଣ ।୨
ତୁହି ମୁହିଁଟି ଦୁଇ ହୋଇ
ସବ୍ବ ଘଟକୁ ଧରି ଛଇଁ ।୩
ଆଂଭେ ଦୁହେଁଟି ଗୁଡ଼ିଗଲେ
ଏ ଦେହ ନାଶ ଯାଇ ଭଲେ ।୪
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁହେଁ ହୋଇ
ସଂସାରେ ଲୀଳା କରୁଛହିଁ ।୫
ହଂସଟି ହୋଇଅଛୁ ଯାକୁ
ସେହିଟି ମୁହିଁ ଜାଣ ତାକୁ ।୬
ଏକ ଆତ୍ମାଟି ସର୍ବ ଦେହେ
ଭିନ୍ନଟି କେବେ ହେଁ ନ କହେ ।୭
ତୁଂଭେଟି ଭିନ୍ନ କରି ଚିତ୍ତେ
କମ୍ପା ଗାଳି ଦେଲଟି ମୋତେ ।୮
ଭିନ୍ନ କି କଲେ ଭିନ୍ନ ହୋଇ
ବଳେ ଡାକି ଆଣିଲୁ କହି ।୯
ବୋଇଲି ସତ୍ୟ ଏହୁ ବାଣୀ
ନଚିହ୍ନି ଗାଳି ଦେଲି ପୁଣି ।୧୦
ଆଂଭେ ତ ସ୍ତ୍ରୀଶି ମୂର୍ଖଜନ
ତୁଂଭଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବୁ କେସନ ।୧୧
ଗାଳି ଦେଇଣ ମୁଁ ଅଇଲି
ତୁଂଭଙ୍କୁ ସପନେ ଦେଖିଲି ।୧୨
ବୋଇଲେ କମ୍ପା ଗାଳି ଦେଲ
ମୋତେ କି ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲ ।୧୩
ଛୁ ମୋର ନିଜ ପତ୍ନୀ କହି
ନ ଚିହ୍ନି କମ୍ପା ଗାଳି ଦେଇ ।୧୪
ଆଂଭର କୋପ ହେଲେ ଶୁଣ
ତୋ ଦେହୁ ଗୁଡ଼ି ଯିବୁ ପୁଣ ।୧୫
ଏକାକୀ ଦେହ ରଖି ପାରୁ
କମ୍ପା ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ମରୁ ।୧୬
ଆଂଭର ଦୟା ତୁଂଭ ଠାହିଁ
ମୋତେ ନିଦ୍ୟା ତୋ କପାଇଁ ।୧୭
ଏମନ୍ତେ ସ୍ୱପନେ କହିଲ
ସେ ଦିନୁ ମନ ମୋ ହରିଲ ।୧୮
ସେଦିନୁ ମନ ଉଲ୍ଲକନ୍ତି ହିଁ
ସାକ୍ଷାତେ ଭେଟ ହେବା ପାଇଁ ।୧୯
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପଠାଇଲି
ଡକାଇ ତୁଂଭଙ୍କୁ ଭେଟିଲି ।୨୦
ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିଲା ଯେଣୁ
ଆପଣ ବିଜେ କଲେ ତେଣୁ ।୨୧
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଥିଲେ ମୋର ଠାହିଁ
କମ୍ପା ଆସନ୍ତ ମୁଁ କହଇ ।୨୨
ଦୟାଶୀଳଟି ଅଟ ତୁଂଭେ
ଜାଣିଲି ସ୍ୱପନର ଭାବେ ।୨୩
ଏମନ୍ତେ କହନ୍ତେଣ ସେହୁ
ବୋଇଲୁ ଏବେ ଆଂଭେ ଯାଉ ।୨୪
ଶୁଣିଣ ମେଲାଣି ହୁଅଇ
ସେଠାରୁ ଆସୁ ଏବେ କହି ।୨୫

ଘବଗ୍ରାସ୍ମ ଘରେ ମିଳିଲୁ
ଡକାଇ ତାହାକୁ କହିଲୁ ।୨୬
ବୋଇଲୁ ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ
ଯେ ଗାଳି ଦେଇଥିଲୁ ପୁଣ ।୨୭

ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପଠାଇ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଡକାଇ ସେ ନେଇ ।୨୮
ବେନେଟି ରତ୍ନଣ ଆସିଲୁ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବେ ଯେ ପାଇଲୁ ।୨୯
ବୋଇଲେ ଆପଣଙ୍କ ଠାରେ
ଗର୍ବ କରି କେ ଦେହ ଧରେ ।୩୦

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲନ୍ତି
ବୋଲୁ ଯେ ଥାଉ ମୂର୍ଖପଣ ।୩୧
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କେ ଚିହ୍ନି ପାରଇ
ଆମ୍ଭେ ସର୍ବେଟି ଅଜ୍ଞାନ ହୁଁ ।୩୨
ନଜାଣି ଗର୍ବ ଯେ କରୁଛୁ
ତୁମ୍ଭରେ ଅପ୍ରାଧ ଅର୍ଜୁଛୁ ।୩୩

ଏମନ୍ତେ କହି ସେହୁ ଗଲେ
ଆମ୍ଭେ ଲେଉଟି ଆସୁ ଭଲେ ।୩୪
ଆମ୍ଭ ପାଶରୁ ସେହୁ ଯାଇ
ତାହାକୁ ଡକାଇ ଅଣାଇ ।୩୫
ବୋଇଲେ ଆଜ ରବେ ଶୁଣ
କା ସଙ୍ଗେ କଥା ହେଲ ପୁଣ ।୩୬

ଜୀବନ ଥିଲେ ତୁମ୍ଭେ କହ
କେବେ ଗୋ ନ ଡକାଏ ମୁହିଁ ।୩୭
ଏବେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧଇଲୁ
ପୁଣି ଅଇଁଠା ଯେ ଖାଇଲୁ ।୩୮
ବଡ଼ ଘରର ବୋହୂ ହୋଇ
ନଲୁଚ ଦେଖା ଦେଲୁ ତୁହି ।୩୯

କମ୍ପାଇ ଏଡ଼େ କର୍ମ କଲୁ
ଟାଣ ପଣ କାହିଁ ରଖିଲୁ ।୪୦
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗାଳି ଦେଇ ତୁହି
ଏବେ କସ ଯେ କଲୁ କହି ।୪୧

କମ୍ପାଇ ଡକାଇ ଆଣିଲୁ
ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ କି ନ କଲୁ ।୪୨
ତାଙ୍କଠାରେ ଗୋ ଗର୍ବ କରି
ଜୀବନ କେ ପାରିବ ଧରି ।୪୩
ବୋଇଲେ ଅଜ୍ଞାନ ମୁଁ ଜାଣି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗାଳିଦେଲି ପୁଣି ।୪୪

ପୁଣି ହୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗାଳି ଦେଇ
ଅପ୍ରାଧ ଅର୍ଜିଲି ମୁଁ କହି ।୪୫
ସେତ ଗୋ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହନ୍ତି
ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ଅଟନ୍ତି ।୪୬
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗାଳିଦେଇ ଗଲି
ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ୱପନେ ଦେଖିଲି ।୪୭

ସେ ଦିନ ମୋ ପାଶରେ କେହି
ନଥିଲେ ଶୁତ ମୁଁ କହଇ ।୪୮
ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଯାଇଁ ବସି
ଉଠାଇ ବଚନ ପ୍ରକାଶି ।୪୯
ବୋଇଲେ ମୋତେ ଶୁଣ ସଖି
କମ୍ପା ତୁ ମୋତେ କୋପ ବହି ।୫୦

ତୋ'ର ଦେହରେ ଥାଇ ଜାଣ
ମୋତେ ପାଶୋରୁ ଅଛୁ ପୁଣ ।୫୧
ତୁ ମୋର ନିଜ ପତ୍ନୀ ହୋଇ
ମାୟାରେ ମୋତେ ଗୁଡ଼ୁ ତୁହି ।୫୨
ତୁହିଟି ଜୀବ ଆତ୍ମା ଜାଣ
ମୁହିଁ ପରମ ଆତ୍ମା ଶୁଣ ।୫୩

ହୁଇରୁ ଆଉ ଭିନ ନାହିଁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଛନ୍ତି ସେହି ।୫୪
ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁଟି ଏ ଦେହରେ
ବହୁରୁ ଘେନ ଅବସରେ ।୫୫
ବାମ ଅଙ୍ଗଟି ତୁହି ଜାଣ
ଡାହାଣ ଅଙ୍ଗ ମୁହିଁ ପୁଣ ।୫୬
ଏକ ଅଙ୍ଗଟି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ
କମ୍ପା ମୋତେ ପାଶୋରୁ ତୁହି ।୫୭
ଏମନ୍ତେ ସ୍ୱପନେ କହିଲେ
ସେ ଅନୁ ମନ ମୋ ହରିଲେ ।୫୮
ସେ ଦିନୁ ମନ ମୋ ଉଛନ୍ନ
କେମନ୍ତେ କରିବି ଦର୍ଶନ ।୫୯
କେ ଆଣି ମୋତେ ଭେଟାଇବ
ସତେ କି ପ୍ରଭୁ ଦୟା ହେବ ।୬୦
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ପଠାଇଲି
ଡକାଇ ଦର୍ଶନ ଗୋ କଲି ।୬୧
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପୁରୁଷ ସେହି
ଆମ୍ଭେଟି ଜାଣିବା ଗୋ କାହିଁ ।୬୨
କେଉଁ ପୁରୁଷ ଗୋ ଜନ୍ମିଛି
ଚିହ୍ନା ନ ପଡ଼ି ଗୋ ଭ୍ରମୁଛି ।୬୩

ମୁଁ ଯେ ମନରେ ଦମ୍ଭ କଲି
ମଲେ ନ ଡାକିବି ପାଞ୍ଚିଲି ।୬୪
ତୁମ୍ଭ ବଚନ ନ ମାନିଣ
ଗର୍ବ ଗୋ କଲି ମନେ ମନ ।୬୫
ଏମନ୍ତ ତାଙ୍କ ମାୟା ହୋଇ
ବଳେ ମୁଁ ଡକାଇ ଅଣାଇ ।୬୬
ଏବେ ଗୋ ତାଙ୍କୁ କେ ମୁକ୍ତିବ
ଜୀବନ ଦେହେ ଯେବେ ଥିବ ।୬୭
ଯେଉଁ କଥା କହିଲେ ମୋତେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଜାଣିଲି ମୁଁ ଚିତ୍ତେ ।୬୮
ମନୁଷ୍ୟ ଏ ବଚନ ନୋହି
ମୁହିଁ ଜାଣିଲି ପ୍ରଭୁ ସେହି ।୬୯
ଏମନ୍ତେ କୁହା କୁହି ହେଲେ
ଯେ ଯାହା ଘରକୁ ସେ ଗଲେ ।୭୦
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ମୋରେ ଥାଇ ।୭୧
ଏବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଯେ ନିରାଶ
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୭୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଏବେ ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ହୋଇ ।୭୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହିମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଷିଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁଃଷଷ୍ଟିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ତୁହି ମୁହିଁଟି ସର୍ବ ଦେହୀ ।୧
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁହେଁ ଜାଣ
ସର୍ବ ଘଟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।୨
ଏ ଦେହ ସେ ମୋର ଭାରିଯା
କମ୍ପା କରୁଛୁ ମୋତେ ତେଜ୍ୟା ।୩
ସେତ ଜୀବ ପରମ ମୁହିଁ
କମ୍ପା ମୋତେ ଭୟ କରଇ ।୪
ମୋତେ ଲୁଚାଇ ସେ ରଖଇ
ତା ରୂପ ଜଗତେ ଦେଖାଇ ।୫
ଏତେ ଦୟାଟି ତାର ପୁଣ
ଏବେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା କି କେ ପୁଣ ।୬
ମୁହିଁତ ତାକୁ ନ ଛାଡ଼ଇ
କମ୍ପା ସେ ମୋତେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ।୭
ଏ ଘରେ ମୋତେ ଧନ୍ଦ ମାରି
ବାହାରେ ମୋତେ ଦେଖି ଡରି ।୮
ମୋତେ ପାଶକୁ ସେ ନ ନେଇ
ଆଡ଼ ହୋଇଣ ଯାଉ ଥାଇ ।୯
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଦୟା ନାହିଁ ତାର
ମୋତେ ଛାଡ଼ିଲା ସେ ନକର ।୧୦
ଲେଉଟି କେବେ ନ ଚାହିଁଲା
ଏଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ କଲା ।୧୧
ମୋତେ ବାୟା ବୋଲି ଡରଇ
ପର ପୁରୁଷେ ରମୁ ଥାଇ ।୧୨

ମୁଁ ଯେ ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ତାହାର
ମୋତେ ଛାଡ଼ିଲା ଯେ ପାମର ।୧୩
ଦୋଷ୍ଟର ପଣ ଅଚରିଲା
ଅଙ୍ଗ ପରକୁ ସମର୍ପିଲା ।୧୪
ତାଙ୍କର ବଳ ଥିଲେ ଶୁଣ
ତୋ ସଙ୍ଗେ ରମୁ ଥିବେ ପୁଣ ।୧୫
ନିର୍ବଳ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଦେହୀ
ତୋତେ ନ ପଚାରିବେ କେହି ।୧୬
କେବେ କି କରିବୁ ଯେ ଶୁଣ
କା ସଙ୍ଗେ ବିହରିବୁ ପୁଣ ।୧୭
ମୁହିଁତ ତୋତେ ନ ଛୁଇଁବି
ତୋତେ ମାରି ଦେହ ଭାଙ୍ଗିବି ।୧୮
ପର ପୁରୁଷେ ଯେ ମରିବେ
ତୋତେ କି ସାହା କେ ନୋହିବେ ।୧୯
ତେବେ ରହିବୁ କାହିଁ ଶୁଣ
ମରିବୁ ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିଣ ।୨୦
ମୋହର ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି
ଲେଉଟି ଚାହିଁ ମୁଁ କହୁଛି ।୨୧
ଲେଉଟି ମୋତେ ତୁ ଚାହିଁଲେ
ଏଦେହ ରଖିବ ମୁଁ ଭଲେ ।୨୨
ତୋ ଠାରେ ଦୟା ହେବ ଶୁଣ
ମୁଁ ମଲେ ମରିବୁ ଯେ ପୁଣ ।୨୩
ଅନୁକ୍ଷଣେ ତୋ ସଙ୍ଗେ ଥିବ
ଯେଣେ ନେଲେଟି ତେଣେ ଯିବ ।୨୪

ଅନୁକ୍ଷଣେଟି ତୋର ସଙ୍ଗେ
ରତି କରିବ ନାନା ରଙ୍ଗେ ।୨୫
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା ମାଗୁଥିଲେ
ଆଣି ମୁଁ ଦେଉଥିବି ଭଲେ ।୨୬
ତୋ ମନ ବୋଧିବାକୁ ମୁହିଁ
ତୋତେ ବୋଧି ନପାରେ କେହି ।୨୭
ତୁହି ତ ଅବୋଧ ତରୁଣୀ
ତୋ ମନ ମୁହିଁ ସିନା ଜାଣି ।୨୮
ଆଉ ତୋ ମନ କେ ଜାଣଇ
ଏ ଦେହେ ଯେତେଛନ୍ତି କହି ।୨୯
ଏବେ ତୋ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି କରି
ଅନ୍ତେ ମାରିବେ ତୋତେ ଧରି ।୩୦
ଏହା ତୁ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଭ୍ରମୁଅଛୁ ।୩୧
ତୋତେ ଟି ନାନା ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ
ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗ ଛଡ଼ାଇ ।୩୨
ତେଣୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନିଲୁ
ବାଯ୍ଯା ବୋଲି ଉରଣି ଗଲୁ ।୩୩
ତୁହି ମୁହିଁଟି ଏକ ଦେହୀ
ଶୂନ୍ୟରୁ ଆମ୍ଭେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ।୩୪
ସେଠାରେ ଏକ ରୂପ ଜାଣି
ଏଠାରେ ଦୁଇ ରୂପ ପୁଣି ।୩୫
ସ୍ତିରି ଅଙ୍ଗଟି ହେଲୁ ତୁହି
ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗ ମୁଁ ଅଟଇ ।୩୬
ତୁହି ମୁହିଁ ସଙ୍ଗ ହେବାରେ
ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଚରାଚରେ ।୩୭
ଯେବେ ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନଟି ହେବା
ସଂସାରେ କି ଲୀଳା କରିବା ।୩୮

ଏଠାରେ ତୁହି ମୁହିଁ ଦୁହେଁ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଜାତ କହେ ।୩୯
ଏଠାରୁ ଯେବେ ଗୁଡ଼ି ଯିବା
ଶୂନ୍ୟରେ ଏକ ଅଙ୍ଗ ହେବା ।୪୦
ସେଠାରେ ଏକ ଅଙ୍ଗ ଜାଣ
ସ୍ତିରି ପୁରୁଷ କାହିଁ ପୁଣ ।୪୧
କେ ସେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ସ୍ତିରି ପୁରୁଷ ସେ ଅଟଇ ।୪୨
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ
ତା ତହୁଁ କେହି ନାହିଁ ପରେ ।୪୩
ସର୍ବ ଘଟରେ ବିହରଇ
ଜୀବ ଅଜୀବ ପୂରିଛଇ ।୪୪
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକ ଯାଏ
ସର୍ବ ଘଟରେ ସେହୁ ଥାଏ ।୪୫
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଯେ ମାଧବ ।୪୬
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଗୋପୀନାଥ ।୪୭
ଅଶ୍ୱତ୍‌ଥ ଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଅଲକ୍ଷ ।୪୮
କାକୁ ଗରୁଡ଼ ଯାଏ ପୁଣ
ସର୍ବ ଘଟରେ ନାରାୟଣ ।୪୯
ସିଂହରୁ ଦଂଶିପୋକ ଯାଏ
ସବୁରି ଘଟେ ଦେବ ରାଏ ।୫୦
ଚଳନ୍ତା ଦୈତ୍ୟ କୋଟି ସେହି
ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ା ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ।୫୧
ସେହି ଛପନ କୋଟି ଜୀବ
ସର୍ବ ଘଟରେ କର୍ତ୍ତା ଠାକୁର ।୫୨

ଏମନ୍ତ ଲୀଳା ଯେ କରୁଛ
ଏକରୁ ଦୁଇ ହୋଇଅଛ ।୫୩
କର୍ମା ମୋତେ ବାପ୍ୟା ବୋଇଲ
ତୁମ୍ଭ ନିର୍ଦ୍ଧୟା ମୋତେ ହେଲ ।୫୪
ତୁମ୍ଭ ଭରସାରେ ମୁଁ ଅଛି
ମୋ ଚିତ୍ତେ ଭିନ୍ନ ନାହିଁ କିଛି ।୫୫
ପ୍ରକୃତି ଭିନ୍ନ ମଣୁଛନ୍ତି
ଜୀବକୁ ଶିଖାଇ ମାରନ୍ତି ।୫୬
ମୋହର କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ
ଭ୍ରମୁଛି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୭
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଜୀବ ପରମେ ଭୟୁ ପାଇ ।୫୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଚତୁଃଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚଷଷ୍ଠିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।୧
ଜୀବ ପରମ ରୂପ ଧରି
ସର୍ବ ଘଟରେ ତୁ ବିହାରି ।୨
ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପରେ ଦେଖା ଦେଲୁ
ପରମ ଗୁପତେ ରହିଲୁ ।୩
ପରମ ରୂପ କର୍ତ୍ତା ନାହିଁ
ଜୀବ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପଟି କହି ।୪
ସଂସାରେ ଯେତେ ଜାତ କଲୁ
ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଟି ବୋଲଇଲୁ ।୫
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ସ୍ତ୍ରୀଗଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୬
ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ସ୍ତ୍ରୀଗଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୭
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଟି ଜାଣ ସର୍ବ ।୮
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ସ୍ତ୍ରୀଗଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୯
ଅଶ୍ୱତ୍ଥଠାରୁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ
ସ୍ତ୍ରୀଗଟି ଅଟନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୧୦
ଚଣ୍ଡାଳରୁ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଯାଏ
ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଟି ସର୍ବ କହେ ।୧୧
ସିଂହରୁ ଦଶିପୋକ ଯାଏ
ସ୍ତ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଟି ସର୍ବ କହେ ।୧୨
ରୂପାରୁ ଲୁହା ପରିଯନ୍ତେ
ସ୍ତ୍ରୀଗଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୧୩
ସୁନାରୁ ହୀରା ଯାଏ ପୁଣ
ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୧୪

ଆମ୍ଭିକୁ ରାଗ ପରଯନ୍ତେ
ସୃଷ୍ଟି ଜାଣିବୁ ସମସ୍ତେ ।୧୫
ମାଳରୁ ରଙ୍ଗଯାଏ ଶୁଣ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି ଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୧୬
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ହୋଇ
ସୃଷ୍ଟି ଜାଣ ସର୍ବ କହି ।୧୭
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦ କୋଟିଛନ୍ତି
ସୃଷ୍ଟି ଏ ସର୍ବେ ଅଟନ୍ତି ।୧୮
ଜଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଶୁଣ
ସୃଷ୍ଟି ଅଙ୍ଗଟି ସର୍ବ ଜାଣ ।୧୯
ବୁଢ଼ା ଚଉଦ କୋଟିଛନ୍ତି
ସୃଷ୍ଟି ଏ ସର୍ବେ ଅଟନ୍ତି ।୨୦
ଏମନ୍ତେ ଛପନ କୋଟି ହିଁ
ଏ ସର୍ବେ ସୃଷ୍ଟି ଜାଣ ତୁହି ।୨୧
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ହିଁ ଜାଣ
ସୃଷ୍ଟି ଅଙ୍ଗଟି ଏ ପ୍ରମାଣ ।୨୨
ଦେବଗଣ ଯକ୍ଷ ଗଣହିଁ
ସୃଷ୍ଟି ଅଙ୍ଗଟି ଏହା କହି ।୨୩
ନରଗଣ ରାକ୍ଷସ ଗଣ
ଏ ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି ଜାଣ ।୨୪
ଯୋଗୀଗଣ ପିତୃଗଣହିଁ
ଏ ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ଅଙ୍ଗ କହି ।୨୫
ଭୂଲୋକ ତପଲୋକ ଜାଣ
ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକଟି ସୃଷ୍ଟି ପୁଣ ।୨୬
ଯୋଗାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବେଦାନ୍ତ
ନାଗାନ୍ତ ସୃଷ୍ଟିଏ ସମସ୍ତ ।୨୭
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ହିଁ ଧ୍ୟାନ ଯେତେ
ସୃଷ୍ଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୨୮

ତିଳକ ଭଜନ ସ୍ମରଣ
ଏସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି ଜାଣ ।୨୯
ତୀର୍ଥ ବାର ବ୍ରତଟି ଯେତେ
ସୃଷ୍ଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୩୦
ଅକ୍ଷରମାନେ ଯେତେଛନ୍ତି
ଏସର୍ବେ ସୃଷ୍ଟି ଅଟନ୍ତି ।୩୧
ଓଜନକୋଟି ବାଦ୍ୟଟି ପୁଣ
ଏସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି ଜାଣ ।୩୨
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଜାଣ
ସୃଷ୍ଟି ଅଙ୍ଗଟି ଯେ ପ୍ରମାଣ ।୩୩
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି କହି
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ।୩୪
ନବଦ୍ୱୀପ ନବ ପୃଥିବୀ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଭାବି ।୩୫
ସପ୍ତ ପାତାଳ ସପ୍ତ ଦ୍ୱୀପ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ଯେ ଅଦ୍ୟାପ ।୩୬
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ
ସୃଷ୍ଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୩୭
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରାଗଣ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୩୮
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ସର୍ବ କହି ।୩୯
ରୁଦ୍ର ମେଘଟି ରୁଦ୍ର ବେଦ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ହୃଦେ ଭାବ ।୪୦
ଆକାଶ ବାସୁକି ପୃଥିବୀ
ସୃଷ୍ଟି ବୋଲିଣ ତୁହି ଭାବି ।୪୧
ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଯେତେ
ସୃଷ୍ଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୪୨

କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମପାଏ ପୁଣ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୪୩
କୀଟ ପତଙ୍ଗ ତରୁ ତୃଣ
ଏସର୍ବ ସ୍ତିରୀ ବୋଲି ଜାଣ ।୪୪
ଏ ଦେହ ସ୍ତିରୀ ଯେ ଅଟଇ
ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ତୁହି ।୪୫
ରକ୍ତ ମାଉଁସ ହାଡ ଚର୍ମ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଜାଣ ।୪୬
ପାଞ୍ଚ ମନ ହିଁ ସ୍ତିରୀ ଜାଣ
ଷଡ଼ ଗୁଣଟି ସ୍ତିରୀ ମଣ ।୪୭
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ଯେ ହୋଇ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ କହି ।୪୮
ଏକାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିଟି ଜାଣ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଟି ଏ ପ୍ରମାଣ ।୪୯
ମଞ୍ଚାଶ ଦଳ ତ୍ରିଗୁଣ ହିଁ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ କହି ।୫୦
ଚୌଷଠି ଭୋଗ ସ୍ତିରୀ ଜାଣ
ଏବେ କହିବି ତୁହି ଶୁଣ ।୫୧
ନୟନ ନାଶା ମୁଖ କର୍ଣ୍ଣ
ଏସର୍ବ ସ୍ତିରୀ ମନେ ଘେନ ।୫୨
ଇନ୍ଦ୍ର ଗୁହ୍ୟଟି ସ୍ତିରୀ କହି
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୫୩
ରାତ୍ର ଦିବସ ଅନ୍ଧକାର
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଟି ହେତୁକର ।୫୪
ସାତ ବାରଟି ସ୍ତିରୀ ଜାଣ
ବାର ମାସଟି ସ୍ତିରୀ ପୁଣ ।୫୫
ଷୋଳ ଘଡ଼ିଟି ସ୍ତିରୀ କହି
ପନ୍ଦର ତିଥି ସ୍ତିରୀ ହୋଇ ।୫୬

ସତାଇଶ ନକ୍ଷତ୍ର ପୁଣ
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ସର୍ବ ଜାଣ ୫୭
ଏଗାର କରଣଟି କହି
ସ୍ତିରୀ ବୋଲିଣ ଜାଣ ତୁହି ।୫୮
ବାର ଚନ୍ଦ୍ରଟି ସ୍ତିରୀ ଜାଣ
ଖର ବରଷା ସ୍ତିରୀ ପୁଣ ।୫୯
ଶୀତ ଗ୍ରୀଷମ ସ୍ତିରୀ କହି
ଷଡ ଋତୁଟି ସ୍ତିରୀ ହୋଇ ।୬୦
ସଂସାରେ ଯେତେ ଆତଯାତ
ସ୍ତିରୀଟି ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତ ।୬୧
ତୁ ଏହା ଅନୁଭବ କର
ପରମ ଭାବେ ତୁ ବିହର ।୬୨
ପରମରୁଟି ଜୀବ ଜାତ
ଏକା ପୁରୁଷ ଦୁଇ ମତ ।୬୩
ସଂସାରେ ଖେଳିବା ନିମନ୍ତେ
ଏକରୁ ଦୁଇ ହେଲେ ଚିତ୍ତେ ।୬୪
ଜୀବ ପରମ ରୂପ ଧରି
ସର୍ବ ଘଟରେ ଯେ ବିହରି ।୬୫
ସ୍ତିରୀ ରୂପଟି ଯେ ହୋଇଲୁ
ପୁରୁଷ ରୂପେ ବିହରିଲୁ ।୬୬
ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ଭିନ୍ନ ଚିନ୍ତି ।୬୭
ଚେଣୁଟି ସର୍ବେ ନାଶ ଗଲେ
ଏ ଦୁଇ ଏକ ଯେ ନକଲେ ।୬୮
ଏ ଦୁଇ ଏକ ବୋଲେ ଯେହି
ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କେହି ।୬୯
ମୁହିଁଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ପୂରିଅଛି ।୭୦

ମୋ ବିନୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ
ନାହାନ୍ତି କେହି ଯେ ସଂସାରେ ୭୧
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ
ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ।୭୨
ଏମନ୍ତେ ବୋଲି ମନେ ମନେ
ସର୍ବ ଦେଖିବ ସମାଧାନେ ।୭୩
ସେଠି ଅମର ହୋଇ ରହେ
ନୋହିଲେ ଦେହ ଗୁଡ଼ି ଯାଏ ।୭୪
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଏକରୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରକାଶ ।୭୫
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଏକ ଦେହୀ ।୭୬
ଏକା ଅଙ୍ଗ ଜୀବ ପରମ
ସର୍ବ ଘଟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।୭୭
ଏ ଦୁଇ ଏକ ମୁଁ ନକର
ଭ୍ରମୁଛି ମାୟା ପଥ ଧର ।୭୮
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ମୋତେ ନାହିଁ
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି ।୭୯
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ମୁହିଁ ରହି
ଜୀବକୁ ନଚିହ୍ନି ଭ୍ରମଇ ।୮୦

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଟ୍‌ଷଷ୍ଟିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି
ଉଠି କପୋଳେ କର ଯୋଡ଼ି ।୧
ହେନାଥ ଜଗତ ଜୀବନ
ବ୍ରହ୍ମ ବିଚାର କହ ପୁଣ ।୨
ସଂସାରେ ଯେତେ ଆତଯାତ
ଏ ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ଜାଣ ସତ୍ୟ ।୩
ପୁରୁଷ କଥା ମୋତେ କହ
ଯେବେ ତରିବ ମାୟା ମୋହ ।୪
ଅର୍ଥରେ ମୋତେ କହି ଦେବ
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିବ ।୫
ବ୍ରହ୍ମକୁ କେମନ୍ତେ ଭାବିବ
କହ ହେ କେମନ୍ତେ ଚିହ୍ନିବ ।୬
ସେ ବ୍ରହ୍ମ କଥା ଅଗୋଚର
କହ ହେ ଭ୍ରମ ଯାଉ ମୋର ।୭
ମନ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏହା
ସେ ବ୍ରହ୍ମ ଯାକୁ କରେ ଦୟା ।୮
ତାହାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ଯେ ହୁଅନ୍ତି
ନୋହିଲେ ଦୃଶ୍ୟ ଯେ ନୁହନ୍ତି ।୯
ସେ ବ୍ରହ୍ମ କଥା ଶୁଣ କହି
ହେ ମନ ତାକୁ ଭାବ ତୁହି ।୧୦

ଅର୍ଥରେ ଏବେ କହିଦେବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା । ୧୧

ଶ୍ଲୋକ

ନାମ ବ୍ରହ୍ମସାର ଯେ ଭଜନ୍ତି ନର
ପୃଥ୍ୱୀ ନାଶେ କ୍ଷୟେ ନୁହନ୍ତି
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସେ ଅମର ।

ଗୀତ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଏକ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଭାବ କହି ।୧୨
ତୁହିଟି ସର୍ବ ଜୀବେ ଅଛୁ
ନଚିହ୍ନି କମ୍ପାଇ ଭ୍ରମୁଛୁ ।୧୩
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହୋଇ
କମ୍ପାଇଁ ଭୟ କରୁ ତୁହି ।୧୪
ମେରୁଠାରୁ ପର୍ବତ ଯେତେ
ତୁହି ହୋଇଛୁ ଜାଣ ଚିତ୍ତେ ।୧୫
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ତୁହିଟି ହୋଇଅଛୁ ସର୍ବ ।୧୬
ସିଂହରୁ ଦଣ୍ଡିପୋକ ଯାଏ
ତୁହିହୋଇଛୁ ସର୍ବ କହେ ।୧୭
କାକରୁ ଗରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ତୁହି ହୋଇଛୁ ଜାଣ ଚିତ୍ତେ ।୧୮
ଚଣ୍ଡାଳୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯାଏ ପୁଣ
ତୁହିଟି ସର୍ବ ହେଉ ଜାଣ ।୧୯
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦ କୋଟି ଜୀବ
ତୁହିଟି ହୋଇଅଛୁ ସର୍ବ ।୨୦
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦକୋଟି ତୁହି
କମ୍ପା ନ ଚିହ୍ନି ଭ୍ରମୁ କହି ।୨୧
ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହେଲୁ
କମ୍ପାଇ ନ ଚିହ୍ନି ଭ୍ରମିଲୁ ।୨୨
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ତୁହି
କମ୍ପା ନଚିହ୍ନି ଭ୍ରମୁ କହି ।୨୩
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ପରିଯନ୍ତେ
ତୁହିଟି ଜାଣ ସର୍ବ ଭୂତେ ।୨୪
ପୃଥ୍ୱୀ ଜଳ ସ୍ଥଳ ଅନଳ
ତୁହିଟି ହୋଇଛୁ ସକଳ ।୨୫
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଟି ତୁହି
ହୋଇଛୁ କିମ୍ପା ଚେତୁ ନାହିଁ ।୨୬
ସପ୍ତ ପାତାଳ ସପ୍ତ ଦ୍ୱୀପ
ତୁହିଟି ହୋଇଛୁ ଅଦ୍ୟାପ ।୨୭
ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀ ଜାଣ
ତୁହିଟି ହୋଇଅଛୁ ପୁଣ ।୨୮
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ନବ ଦ୍ୱୀପ
ତୁହିଟି ହୋଇଛୁ ଅଦ୍ୟାପ ।୨୯
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଜ ପାତାଳ ତୁହି
ହୋଇଛୁ କିମ୍ପା ଚେତୁ ନାହିଁ ।୩୦
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରାଗଣ
ତୁ ହୋଇଅଛୁ ନ ଚେତଣ ।୩୧
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ତୁହି
ହୋଇଛୁ କମ୍ପା ହେତୁ ନାହିଁ ।୩୨
ଚାରି ମେଘ ହିଁ ଚାରି ବେଦ
ତୁହି ହୋଇଛୁ ମନେ ଭେଦ ।୩୩
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଟି ତୁହି
ସର୍ବ ଦେବତା ତୁହି ହୋଇ ।୩୪
ନର ରାକ୍ଷସ ଭୂତ ଗଣ
ତୁହିଟି ହେଲୁ ସର୍ବ ଜାଣ ।୩୫
ମଙ୍ଗଳା ଦୁର୍ଗା ଚଣ୍ଡୀ ତୁହି
କାଳୀ କପାଳୀ ହେଲୁ କହି ।୩୬

ନାଗଗଣ ଯେ ପିତୃଗଣ,
ତୁହି ସବୁ ହେଲୁ ଜାଣ ।୩୭
ସପ୍ତ ଦିବସ ସାତବାର
ତୁ ହୋଇଅଛୁ ହେତୁ କର ।୩୮
ବାର ମାସ ଷୋଳ ଘଡ଼ି ହିଁ
ତୁ ହିଁ ହୋଇଅଛୁ କହି ।୩୯
ଷଡ ଋତୁ ହିଁ ଷଡ ରସ
ତୁ ହିଁ କରୁଛୁ ପ୍ରକାଶ ।୪୦

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯେତେ ଆଡଯାଡ
ସେ ସବୁ ହୋଇଅଛୁ ତୁ ତ ।୪୧
ତୋ ବିନୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ କେହି
ନାହିଁଟି ଚେତ ଭାବ କହି ।୪୨
ଅର୍ଥରେ ଏବେ କହି ଦେବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ୪୩
ଯେ ଭାବେ ସେହୁ ବଶ୍ୟ ହୋଇ
ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୪୪

ଶୁଣ ହୋ ମନ ଅର୍ଥ

ଅଦେଖା ଦେଖିବ, ଅତୋଳା ତୋଳିବ, ଅମପା ମାପିବ, ଅସାଧ ସାଧିବ, ଅଭକ୍ଷ୍ୟ ଭକ୍ଷିବ, ଅଜପା ଜପିବ, ଅକର୍ମ କରିବ, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏତେ କର୍ମ ଯେ କରି ପାରଇ, ସେହିଟି ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚିହ୍ନଇ, ଅତି ଅନୁଭବେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚିହ୍ନଇ, ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚିହ୍ନି କରି ଯେତେ କଥା କରଇ, ତାହା କହିବା ଶୁଣ—ଆହାରକୁ ନ ଜଗଇ, ନିଦ୍ରାକୁ ନ ଜଗଇ, ମୈଥୁନକୁ ନ ଜଗଇ, ବାୟୁକୁ ନ ଜଗଇ, ତୃଷାକୁ ନ ଜଗଇ, ଖରା, ବରଷା, ଶୀତକୁ ନ ଜଗଇ, ନୟନ, ନାସା, ମୁଖ, କର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦ୍ରି ଗୁହ୍ୟ ଏମାନଙ୍କୁ କେବେ ନ ଜଗଇ, ପାଞ୍ଚ ମନକୁ ନ ଜଗଇ, ପଚିଶ ପ୍ରକୃତିକୁ ନ ଜଗଇ, ଏକାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିକି ନ ଜଗଇ, ଷଡ଼ ରିପୁକୁ ନ ଜଗଇ; ତ୍ରିଗୁଣକୁ ନ ଜଗଇ, ରୋଗ ମାନଙ୍କୁ ନ ଜଗଇ, ପାପ, ପୁଣ୍ୟ, ଧର୍ମ, ଅଧର୍ମ, ସ୍ୱର୍ଗ, ନର୍କ, ଶୁଭ, ଅଶୁଭ, ସତ୍ୟ, ଅସତ୍ୟ, ଭଲ, ମନ୍ଦ, ମାୟା, ନିର୍ମାୟା, ଦୁଃଖ, ଅଦୁଃଖ, ସୁଖ, ଅସୁଖ, ଲୋଭ, ଅଲୋଭ, କାମ, ଅକାମ, ସାଧୁ, ଅସାଧୁ, ଲାଭ, ଅଲାଭ, ସାର, ଅସାର, ବିକାର; ଅବିକାର, ଜାତି, ଅଜାତି ସ୍ତ୍ରୀ, ଅସ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୁଷ, ଅପୁରୁଷ, ଜୀବ, ଅଜୀବ, ଜପା, ଅଜପା, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏସବୁ କଥା ମାନଙ୍କୁ କେବେ ନ ଜଗଇ । ଜୀବ ପରମ ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଶଚୀ, ଯମ, କୁବେର, ବରୁଣ, ନୈରୁତ, ବୃହସ୍ପତି, ଦଶଦିଗ ପାଳ, ତାରାଗଣ ମେଘମାନ, ସ୍ୱର୍ଗ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ପାତାଳ, ଆପ, ତେଜ, ବାୟୁ, ଆକାଶ,

ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏ ମାନଙ୍କୁ କେବେ ନ ଜଗଇ । ଗୁରୁ ବେଦ, ଯୋଗାନ୍ତ, ବେଦାନ୍ତ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ନାଗାନ୍ତ, ଶୁଣ ହୋ ମନ ଏମାନଙ୍କୁ କେବେ ନ ସାଧିଇ । ନ ଜଗଇ, ବ୍ରହ୍ମକୁ ଯେବେ ଚିହ୍ନି ଥାଇ ଭଜନ, ସ୍ମରଣ, ଅର୍ଚ୍ଚନ, ବନ୍ଦନ, ଜ୍ଞାନ, ଧ୍ୟାନ, ଜପ, ମନ୍ତ୍ର, ଯୋଗ ସ୍ନାନ, ଲିପ୍ତ, ତୀର୍ଥ, ବ୍ରତ, ଉପାସ, ଶୁଣ ହୋ ମନ, କେବେ ନ ଜଗଇ, କେବେ ନ ଜଗଇ । ନାନା ତୀର୍ଥ, ନାନାବିଧ ଉପାସ, ନାନାବିଧ ଯୋଗ, ନାନାବିଧ ଜ୍ଞାନ, ନାନାବିଧ ଧ୍ୟାନ, ନାନାବିଧ ନାମ, ନାନାବିଧ ଭକ୍ତି, ନାନାବିଧ ସ୍ମରଣ, ନାନାବିଧ ଜପ, ନାନାବିଧ କୀର୍ତ୍ତନ, ନାନାବିଧ ଭ୍ରମଣ, ନାନାବିଧ ତିଳକ, ନାନାବିଧ ମନ୍ତ୍ର, ନାନାବିଧ ଯନ୍ତ୍ର, ନାନାବିଧ କଳପ ନାନାବିଧ ମହୌଷଧି, ନାନାବିଧ ଦେବତା, ନାନାବିଧ ଚଣ୍ଡୀ, ଚାମୁଣ୍ଡା, ନାନାବିଧ ଭୂତପ୍ରେତ, ନାନାବିଧ ଡାଏଣୀ; ନାନାବିଧ ଚଉଗୁଣୀ, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏ ସବୁଙ୍କୁ କେବେ ନ ଜଗଇ; କେବେ ନ ଭଜଇ, କେବେ ନ ସାଧଇ, କେବେ ଭୟ ନ କରଇ, ମନେ ନ ଗଣଇ, ଏହାକୁ ସମାନ କରି ବୋଲଇ ମୁହିଁ ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ; ମୁହିଁ ଟି ସଂସାରେ ଗୋଟି ଅଛୁ, ମୁହିଁ ଟି ସ୍ୱୟଂ ବ୍ରହ୍ମ, ଏମନ୍ତେ ମନେ ପାଞ୍ଚି ସର୍ବ ସମାନ କରି ମଣଇ, ନାନାବିଧ ବୃକ୍ଷ, ନାନାବିଧ ପୁଷ୍ପ, ନାନାବିଧ ଫଳ, ନାନାବିଧ ମାଟି, ନାନାବିଧ ଗୋଡି ନାନାବିଧ ପାଷାଣ, ନାନାବିଧ ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁ ନାନାବିଧ ପୋକ; ନାନାବିଧ ମାଛ, ନାନାବିଧ ମାଛ ଡାଆଁଶ, ନାନାବିଧ ଗୋରୁ ମଇଁଷି. ନାନାବିଧ ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲ୍ଲୁ, ନାନାବିଧ ବରାହ ମୃଗ, ନାନାବିଧ କୁରଙ୍ଗ, ନାନାବିଧ ହସ୍ତୀ ଘୋଡା. ନାନାବିଧ ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା, ଘୁଷୁରି, ନାନାବିଧ ବିରାଡି, କୁକୁର, ମୂଷା, ନାନା ସର୍ପ, ନାନାବିଧ ଜନ୍ତୁ ଜନ୍ତା, ନାନାବିଧ ଜନ୍ଦା ପିମ୍ପୁଡି, ଉଇ, ନାନାବିଧ ଏଣ୍ଡୁଅ, ଝିଟିପିଟି, ବିଛା; ନାନାବିଧ ମନୁଷ୍ୟ ନାନାବିଧ ଦେବତା, ନାନାବିଧ ରାକ୍ଷସ, ନାନାବିଧ ଶସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର, ନାନାବିଧ ପୁରାଣ, ନାନାବିଧ ଗୀତା, ନାନାବିଧ ବାଦ୍ୟ, ନାନାବିଧ ବିବାଦ, ନାନାବିଧ ବେଦ ବିଦ୍ୟା, ଜ୍ୟୋତିଷ, ନାନାବିଧ ଭୋଗ, ନାନାବିଧ ରୋଗ, ନାନାବିଧ ନୃତ୍ୟ, ଗୀତ, ବାଦ୍ୟ, ନାନାବିଧ ବସ୍ତ୍ର, ନାନାବିଧ ଆହାର. ଷଡ଼ ରସ, ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ ନବ ରତ୍ନ, ଷଡ ଋତୁ, ଚଳ, ଅଚଳ, ଉଡା, ବୁଡା, ସ୍ଥାବର, ଜଙ୍ଗମ, କୀଟ, ପତଙ୍ଗ, ଗୃହଖାନ,

ଏ ସମସ୍ତେ ଛପନା କୋଟି ଜୀବ; ଶୁଣ ହୋ ମନ; ଏସର୍ବଙ୍କୁ ସମାନ କରି ମଣଇ; କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ମଣଇ, ଏମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମ ଭକ୍ତ ବୋଲି ଜାଣିବ । ଜଳରେ ନ ବୁଡ଼ଇ ଅଗ୍ନିରେ ନ ପୋଡ଼ଇ; ପବନରେ ନ ଉଡ଼ଇ, ଖଡ଼ଗେ ନଛିଡ଼ଇ, ପୃଥ୍ୱୀ କ୍ଷୟ ଗଲେ ପିଣ୍ଡ କ୍ଷୟ ନୁହଇ, ସ୍ୱର୍ଗ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ପାତାଳ ହୋଇ ପାରଇ, ଛପନା କୋଟି ଜୀବରେ ମିଶଇ କେତେବେଳେ କେତେ ରୂପ ହୁଅଇ, ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତାକୁ ତୃଣପ୍ରାୟ ଦିଶଇ, ବ୍ରହ୍ମା, ଇନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ସର୍ଯ୍ୟ, ତାକୁ କେହି ସରି ନୁହନ୍ତି, ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ, ନର, ରାକ୍ଷସ, ପୃଥ୍ୱୀ, ଆପ, ତେଜ, ବାୟୁ, ଆକାଶ, ତାକୁ କେହି ସରି ନୁହନ୍ତି । ଶୁଣ ହୋ ମନ ଭକ୍ତର ମହିମା, କିଛି ମନେ ନ ଜାଣଇ, କେବଳ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣଇ, ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟତିରେକେ କାହାକୁ ନ ଜାଣଇ, ଜଗତ ଯାକ ବ୍ରହ୍ମ ମଣଇ, ଏକାନ୍ତେ ଭ୍ରମୁଥାଇ, ଏକା ବ୍ରହ୍ମକୁ ଭାବଇ, କାହାରି ସଙ୍ଗତେ ନ ରହଇ, ବ୍ରହ୍ମକୁ ସଙ୍ଗ କରିଥାଇ, କୌଣସି କଥାକୁ ଭୟ ନ କରଇ, ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟତିରେକେ କିଛି ନ ଜାଣଇ, ସେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣଇ, କାହାକୁ ମନେ ନ ଜାଣେ, କେବଳ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣେ, ବ୍ରହ୍ମରେ ଧ୍ୟାନ, ବ୍ରହ୍ମରେ ସ୍ମରଣ, ବ୍ରହ୍ମରେ ଉପାସନା, ବ୍ରହ୍ମରେ ରଚନା, ବ୍ରହ୍ମରେ ଗାୟନ, ବ୍ରହ୍ମରେ ଶୟନ; ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଯାହା ପଚାରିଲୁ ତାହାତ କହିଲୁ । ଏକାକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ଲୋକ ଜାଣଇ, ଅନ୍ୟ ସେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣିବ କାହିଁ, ବ୍ରହ୍ମକୁ କେହି ନଜାଣଇ, ତାହାଙ୍କର ରୂପବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ; ନୟନ ନାହିଁ, ମୁଖହିଁ ନାହିଁ, କର୍ଣ୍ଣ ହିଁ ନାହିଁ, ନାଶା, ନୟନ ହିଁ ନାହିଁ, ହସ୍ତ, ପାଦହିଁ ନାହିଁ, ହୃଦୟ ନାହିଁ, ପେଟ ହିଁ ନାହିଁ, କଟୀ ହିଁ ନାହିଁ, ପିଠି ହିଁ ନାହିଁ, ଶିର, ଚର୍ମ ହିଁ ନାହିଁ, ରୂପ, ବର୍ଣ୍ଣ; ଚିହ୍ନ ହିଁ ନାହିଁ, ରକ୍ତ, ମାଂସ, ହାଡ ହିଁ ନାହିଁ, ଅଦୃଷ୍ଟି ଅଶ୍ରୁତ, ଅବର୍ଣ୍ଣ, ଅବାୟୁ, ଅରୂପ, ଅଜପା, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏମନ୍ତେ ସେ ବ୍ରହ୍ମ, ତାହାଙ୍କୁ କେହି ନ ଦେଖନ୍ତି, ଭକ୍ତ ଭାବରେ ବଶ ହୁଅନ୍ତି, ଯେ ଏକାକାର ବ୍ରହ୍ମକୁ ଭାବଇ ତାହାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି, ନୋହିଲେ କେବେ ଦୃଶ୍ୟ ନୁହନ୍ତି, ବ୍ରହ୍ମରୁ ଛର ଜୀବ ରୂପରେ ବାହାର କରୁ-

ଅଛନ୍ତି, ଏ ଦେହରୁ ଯେବେ ଯାଇ, ବ୍ରହ୍ମରେ ଲୀନ ହୁଅଇ, ସଂସାରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ମଲେ ଜନ୍ମ ହୁଅଇ, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏ ମିଛ, ତହିଁକି ଉପମା କହିବା ଶୁଣ, ପାଣି କୁମ୍ଭେ ମିଷ୍ଟକ ଗୋଳ ପୋଖରୀକି ଯେନିଥିବା, ସେ ପାଣିକି ପୋଖରୀ ଭିତରେ ନଇଁଡି ଦେବା, ନିଉଡି ଦେଇ ନେଇଟି ପାଣି କୁମ୍ଭ ଆଣିବା, ସେ ପାଣି ଆଉ କି ମିଷ୍ଟକ ଲାଗିବ ? ଏଣୁ ରୂପଟି ଗଲେ ନ ଆସଇ, ବ୍ରହ୍ମରେ ଲୀନ ହୁଅଇ, ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଅଉ ଜନ୍ମ କେ ହୋଇ, ଏ ମଲେ ଆଉ ଜନ୍ମ ନୁହିଁଇ, ଏ ଦେହ ଗଲେ ଆଉ ନ ପାଇ, ଯେବେ ଏ ଦେହ ରଖିବ ତେବେ ଏକାକାର ବ୍ରହ୍ମକୁ ଚିହ୍ନିବ । ଶୁଣ ହୋ ମନ, ଏକାକାର ଭାବ କର, ଦ୍ୱକାର ନ ରଖ, ଦ୍ୱକାର କଲେ କେବେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ନ ଚିହ୍ନିବ ।

ହେ ମନ ଏବେ ଶୁଣ ତୁହି
ବ୍ରହ୍ମକୁ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।୪୫
ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବାସୁର ନରେ
ତାଙ୍କୁ କେ ଜାଣିବ ସଂସାରେ ।୪୬
କେବଳ ଭାବେ ବଶ୍ୟ ସେହି
ହେ ମନ ଭାବ ତାକୁ ତୁହି ।୪୭
ସେ ବ୍ରହ୍ମ ଦୟା ଯେ କରନେ
ସର୍ବ ଘଟରେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେବେ ।୪୮
ସର୍ବ ଘଟରେ ସେହୁ ଥାଇ
ନଲଗି ବଲଗେ ଖେଳଇ ।୪୯
ଏ ଯେନି ନିଷ୍କାମେ ଭାବବୁ
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନ ଭୁଲିବୁ ।୫୦
ବେଦଟି ନାନା ମତେ କହି
ଏ ଭାବେ ନ ଭୁଲିବୁ ତୁହି ।୫୧
ଏକ ବ୍ରହ୍ମକୁ କର ଆଶ
ପାଇବୁ ପରମରେ ବାସ ।୫୨
ମନ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ହୋଇ
ବୋଲଇ ନିସ୍ତରିଲି ମୁହିଁ ।୫୩
ଏବେ ମୁଁ ସଂଶୟ ଛାଡ଼ିଲି
ବ୍ରହ୍ମର ମହିମା ଶୁଣିଲି ।୫୪
ପୂର୍ବେ ତୁ କର୍ମା ନ କହିଲୁ
କର୍ମାଇ ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେଲୁ ।୫୫
ଘରୁ ଆସିଲି ଯେଉଁ ମନେ
ସେ ମନ ହରିଲୁ କେସନେ ।୫୬
ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି
କେତେ କଷ୍ଟ ହିଁ ମୁଁ ପାଇଲି ।୫୭
ସେ କଷ୍ଟ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ଯେମନ୍ତେ ଭ୍ରମିଲି ମୁଁ ପୁଣ ।୫୮
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୋ ମାୟା ଭ୍ରମାଇଲା ଦେଶ ।୫୯

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଠଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତଷଷ୍ଠିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହୁଛି ହେ ଚୈତନ୍ୟ
ଏ ମହୀ ମଣ୍ଡଳରେ ପୁଣ ।୧
ତୁମେ ତ ମୋତେ ମାୟା କଲ
ଦୟା ତ କେବେ ଯେ ନୋହିଲ ।୨
ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ ଏ ସଂସାରେ
ଅଛି କେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ।୩
କା ଆଗେ କହିବଟି ମୁହିଁ
ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ କେ ଅଛଇ ।୪
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୁ ବିଧାତା
ସକଳ ଜୀବେ ତୁ କରତା ।୫
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ତୁହି
ପାଳନ କରୁ ନାଥ ମହୀ ।୬
ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୁ ଈଶ୍ୱର
ସକଳ ସଂହରୁ ଗଭୀର ।୭
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ
ସବୁରି ମନ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ।୮
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଦେହୀ
ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣି ନାହିଁ ।୯
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବ ଦେବ
ସକଳ ଘଟେ ଶୁଭାଶୁଭ ।୧୦
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ତୋତେ ମୁଁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ ।୧୧
ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଦୟାକର
ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ତୁ ନ ମାର ।୧୨

ପାପକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ମରିବି
ପୁଣ୍ୟ କଲେ ମୁଁ ନାଶ ହେବି ।୧୩
ଏ ଦୁଇ ଏକ ଯେ କରିବି
ତୋର ମାୟାରୁ ସେ ତରିବି ।୧୪
ତାରିଲେ ମୁହିଁ ଯେ ତରିବି
ନୋହିଲେ ମୁଁ ନର୍କେ ମରିବି ।୧୫
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବି ବୋଲଣ
ଯେତେ ରୂପରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଣ ।୧୬
ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ମୋତେ ଦେଲୁ
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାରେ ଯେ ମାଇଲୁ ।୧୭
ନିଦ୍ରା ଭୟକୁ ନ ଛାଡ଼ିଲି
ନିରତେ କାମ ବଶ ହେଲି ।୧୮
ହିଂସା ରାଗ ମୋହ ମାୟାରେ
ଚୌଷଠି ନର୍କ ଏ ଶରୀରେ ।୧୯
ଏ ପାଞ୍ଚ ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି
ମୋତେ ଶରୀର ନାଶନ୍ତି ।୨୦
ଏହାଙ୍କୁ କେ ଜିଣି ପାରିବ
ଏ ପିଣ୍ଡ ନଷ୍ଟେ ନାଶ ଯିବ ।୨୧
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଶ ହେଲି
ନିରତେ ଭ୍ରମି ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି ।୨୨
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ହେନ୍ତା
ଏ କର୍ମ ମାୟାରେ ଭ୍ରମନ୍ତା ।୨୩
ତୁମ୍ଭ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋରେ ହୋଇ
ଘରୁ ଆଣିଲ କସ ପାଇଁ ।୨୪

ସପ୍ତବିଂଶତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଘରେ ମୁଁ ଥିଲି ଯେଉଁ ଦିନେ
ଚୋରେ ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ମନେ ।୨୫
ସତର ବରଷ ଯେଠାରୁ
ସୁବୁଦ୍ଧି ହେଲା ମୋ ହୃଦରୁ ।୨୬
ଦୁଇ ବରଷ ଘର ଠାରେ
ରହିଲି ତୁମ୍ଭ ଭାବନାରେ ।୨୭
ତୁମ୍ଭର ଭାବେ ଚିତ୍ତ ଦେଲି
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣିଲି ।୨୮
ଭାବିଲି ଘରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଅରଣ୍ୟେ ପଶିବଟି ମୁହିଁ ।୨୯
ଏକା ହୋଇଣ ବନେ ଥିବି
ଗ୍ରାମକୁ କେବେ ନ ଆସିବି ।୩୦
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ଘରେ ମୁଁ ଦିବସେ ଅଇଲି ।୩୧
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ବସାଘର
ହରି ପଣ୍ଡା ନାମ ତାହାର ।୩୨
ମୁଁ ତହିଁ କୌପୀନ ମାଗିଲି
ଲେଖା ଘରକୁ ଗୁଳ ଦେଲି ।୩୩
ବୋଇଲି ଖୋଜିବଟି ନାହିଁ
ଖୋଜିଲେ ପାଇବବା କାହିଁ ।୪ ।
ଏମନ୍ତେ ଲେଖା ଲେଖି ଦେଲି
ଗୃହ ଅର୍ଦ୍ଧରେ ବାହାରିଲି ।୩୫
ବୈଶାଖ ମାସ ହୋଇଥିଲା
ଅଷ୍ଟମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଅସ୍ତଗଲା ।୩୬
ଏମନ୍ତବେଳେ ବାହାରନ୍ତେ
ମେଘ ଘୋଟିଲା ଯେ ତୁରନ୍ତେ ।୩୭
ପବନ ବହେ ଖରତର
ପଥ ନଦିଶେ ଅନ୍ଧକାର ।୩୮

ବରଷା ଝିପି ଝିମି କଲା
ଗଗନେ ବିଜୁଳି ମାରିଲା ।୩୯
ଏହା ଦେଖନ୍ତେ ମୋର ମନ
ଭାବିଲି କି କରିବି ପୁଣ ।୪୦
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟା ମୋତେ ହେଲା
ଏ ଅନ୍ଧକାର ଯେ ଘୋଟିଲା ।୪୧
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବଇଁ ମୁହିଁ
କାହିଁ ପଶିବି କେଉଁଠାଇଁ ।୪୨
ଏମନ ବଡ ଭୟ କଲା
ଫିରଇ ନାହିଁ ଯେ ବୋଇଲା ।୪୩
କାଲି ପ୍ରଭାତ ମୁହିଁ ଯିବି
ଏକଷ୍ଟ ସହି ନ ପାରିବି ।୪୪
ପୁଣିହିଁ ମନେ ଦମ୍ଭ କଲି
ସେଠାରୁଂ ବାହାରି ହୋଇଲି ।୪୫
ପଥ ନ ଦିଶେ ଅନ୍ଧକାର
ଶୀତଳେ କମ୍ପଇ ଶରୀର ।୪୬
ଖାଲ ଠିକର ନ ଜାଣିଲି
ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ପଶିଲି ।୪୭
କେତେ ହେଁ ଦୂର ପଥ ଯାନ୍ତେ
ଭାଲୁ ଏ ଦେଖିଲି ତୁରନ୍ତେ ।୪୮
ବିଜୁଳି ତେଜ ଘାତେ ମୁହିଁ
ଦେଖିଲି ବାଟରେ ଅଛଇଁ ।୪୯
ଏମନ ବଡ ଭୟ କଲା
ଆଉତ ବାଟ ନ ଦିଶିଲା ।୫୦
ଭାବିଲି ନଷ୍ଟେ ଏ ଖାଇବ
ବାନାକୁ ବଡ଼ ନିନ୍ଦା ହେବ ।୫୧
ଏମନ୍ତେ ମନେ ପାଞ୍ଚ କଲି
ଖାଉ କୋଳିଣ ପେଲି ଗଲି ।୫୨

ସେ ଘଲୁ ଛୁଇଁ ନ ପାରଲା
ସେହି ଠାବରେ ବସିଥିଲା ।୫୩
ତହୁଁ ଲେଉଟି ମୁହିଁ ଗଲି
ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ପଶିଲି ।୫୪
ବଣା ହୋଇଣ ମୁଁ ଭ୍ରମନ୍ତେ
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଯେ ତୁରିତେ ।୫୫
ଉଦୟ ହେଲେ ଦିବାକର
ମେଘ ପବନ ହେଲା ସ୍ଥିର ।୫୬
ଜଗତ ଆଲୁଅ ଦିଶିଲା
ମୋ ମନ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା ।୫୭
ଆନନ୍ଦେ ପଥ ଚଳି ଯାନ୍ତେ
ମିଳିଲି ଏକଇ ପର୍ବତେ ।୫୮
କେବଣ୍ଡି ମାଳ ତାର ନାମ
ଭାବିଲି ଏଥି ମୁଁ ରହିବଣ ।୫୯
ଏ ସ୍ଥାନେ ଭଜନ ସାଧିବ
କାହାରି ସଙ୍ଗ ନ କରିବ ।୬୦
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୬୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ସପ୍ତଷଷ୍ଟିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟଷଷ୍ଟିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ ଯେତେ କଥା,
କହିବି ଶୁଣ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।୧
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ଥାଅନ୍ତେ
ତୋ ମାୟା ଘୋଟିଲା ତ୍ୱରିତେ ।୨
କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣା ହିଁ ବଡ଼ କଲା
ଭୟ ତ ମୋତେ ଦେଖାଇଲା ।୩
ଭାବିଲି କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି
କାହିଁ ମୁଁ କିସ ଯେ ଖାଇବି ।୪
ଜଳ ଖୋଜନ୍ତେ ନ ପାଇଲି
ତୃଷାରେ ଆକୁଳ ହୋଇଲି ।୫
ବଧିରେ ବୈଶାଖ ଯେ ମାସ
ଖରା ଯେ କଲା ବଡ଼ ହାସ ।୬
ଭାବିଲି ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରାଣ ଗଲା
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲା ।୭
ସଂସାର ସୁଖ ଯେ ଛାଡ଼ିଲି,
ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ମୁଁ ମଲି ।୮
ଭଲା ବିଧାତା ଏହା କଲା
ଏତେକ ପାଞ୍ଚ ତାର ଥିଲା ।୯
ଏମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ମୁଁ କରନ୍ତେ
ବୁଦ୍ଧି ଏ ଦିଶିଲକ ମୋତେ ।୧୦
ଭାବିଲି ଏଥି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଗ୍ରାମକୁ ଏବେ ଯିବି ମୁହିଁ ।୧୧
ଏଥି ରହିଲେ ପ୍ରାଣ ଯିବ
ଜଳ ଆହାର ନ ମିଳିବ ।୧୨

ଏବେ ଗ୍ରାମକୁ ମୁହିଁ ଯିବ
ଅନ୍ନ ଖାଇ ପ୍ରାଣ ରଖିବ ।୧୩
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ହେବ ଯେବେ
ବନସ୍ତ ପଶିବ ମୁଁ ତେବେ ।୧୪
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ଯାଞ୍ଚିଲି
ସେ ସ୍ଥାନୁ ବାହାର ହୋଇଲି ।୧୫
ଆସନ୍ତେ ପର୍ବତ ଓଳାଇ
ଗ୍ରାମ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲଇଁ ।୧୬
ଗ୍ରାମ ମୁଣରେ ବଟ ବୃକ୍ଷ
ଗୀତ ଗାବନ୍ତ ବାଳବସ୍ତ ।୧୭
ସେ ସ୍ଥାନେ ଆସି ମୁଁ ମିଳିଲି
ପଦ ହୁଡ଼ନ୍ତେ କହି ଦେଲି ।୧୮
ତା ଶୁଣି ବାଳକ ଧାଇଁଲେ
ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ଯେ କହିଲେ ।୧୯
ତାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି କରି
ଆସିଲେ ଜଣ ପାଞ୍ଚ ଗୃହୀ ।୨୦
ବୋଇଲେ ଏ ସ୍ଥାନରେ ରହ
ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ଯେ ପଢ଼ାଅ ।୨୧
ତା ଶୁ। ସନମତ କଲି
ଲେଉଟି ଆସିବ ବୋଇଲି ।୨୨
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନେଉଟାଣି
ଆସି ରହିବ ଏଥି ପୁଣି ।୨୩
ସେମାନେ ସନମତି କଲେ
ରନ୍ଧଣା କର ସି ବୋଇଲେ ।୨୪
ବୋଇଲି ରାନ୍ଧି ନ ପାରିବ
ଅନ୍ନ ହିଁ ଦେଲେ ମୁଁ ଖାଇବ ।୨୫
ତା ଶୁଣି ବଡ଼ ଭୟ କଲେ
ଶବର ଜାତି ସେ ବୋଇଲେ ।୨୬
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ତୁମ୍ଭ ଜାତି
ଏଥି ନ କର ତୁମ୍ଭେ ଭୀତି ।୨୭
ତା ଶୁଣି ବେଗେ ଚଳିଗଲେ
ଅନ୍ନ ଛେଲୁଏ ଆଣି ଦେଲେ ।୨୮
ତୃଣ ଶାକ ହିଁ କଣ୍ଟି ନାହିଁ
ଆମ୍ବ କଷି ଗୋଟିଏ ଦେଇ ।୨୯
ତା ଦେଖି ବଧାତା ସୁମରି
ଖାଇଲି ଗୁଣ୍ଡା ପାଞ୍ଚ ଗୃହି ।୩୦
ଆଉ ତ ଖାଇ ନ ପାରିଲି
ସ୍ଥଡ଼ ମୁଁ ବାହାର ହୋଇଲି ।୩୧
ଆସନ୍ତେ ଏକଇ ଗ୍ରାମରେ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ସେହିଠାରେ ।୩୨
ସେ ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ପଶନ୍ତେ
ପିଲାଏ ଘଉଡ଼ିଲେ ମୋତେ ।୩୩
ବୋଇଲେ ବାୟା ଆସିଅଛି
ମାରନ୍ତେ ଟେକା ସର୍ବେ ମିଶି ।୩୪
ତାଙ୍କ କୁବଚନ ଶୁଣିଲେ
ଲୁଚି ମେଲା ଘରେ ରହିଲେ ।୩୫
ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେଖିଥିଲା
ରାତ୍ର ଅର୍ଦ୍ଧରେ ଡାକନେଲା ।୩୬
ବୋଇଲା ଭୋଜନ ତୁ କର
ଆମ୍ଭର ବଡ଼ ଲଗ୍ନ ଘର ।୩୭
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଚଳିଗଲା
ରାଣ୍ଡି ଝିଅକୁ କହିଦେଲା ।୩୮
ତା ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁମାରୀ
ଅନ୍ନ ହିଁ ଦେଲା ଯତ୍ନକରି ।୩୯
କ୍ଷୀରି ପିଠା ହିଁ ଆଣି ଦେଲା
ବହୁତ ତିଅଣ କହିଲା ।୪୦

ବୋଇଲା ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ଅଳପ ବୟସ ତରୁଣୀ ।୪୧
ମୋତେ ବିଧାତା ଯେ ପାଞ୍ଚିଲା
ସ୍ୱାମୀ ମୋହର ନାଶ ଗଲା ।୪୨
ସ୍ୱାମୀର ସୁଖ ମୁଁ ନ ପାଇ
ଅତି କଷ୍ଟରେ ଦିନ ନେଇ ।୪୩
ଅଳପ ବୟସ ତୁମ୍ଭର
କମ୍ପା ଅଇଲ ଗୁଡ଼ି ଘର ।୪୪
ବିବାହ ହୋଇଛ କି ନାହିଁ
ଲେଉଟି ଯାଅ ମୁଁ କହଇ ।୪୫
ବିଭା ହୋଇଣ ସୁଖେ ରହ
ଏ କଷ୍ଟ ସନ୍ତାପ କି ଦେହ ।୪୬
ସ୍ତିରୀ କି ଭୋଗ ଯେ ନ କରେ
ମୂର୍ଖଟି ବୋଲି ଏ ସଂସାରେ ।୪୭
ଏବେ ବଚନ ମୋର କର
ଲେଉଟି ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ଘର ।୪୮
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ନ ମିଳିବ
ନାନାଦି କଷ୍ଟଟି ପାଇବ ।୪୯
ଏମନ୍ତେ ସେ ତରୁଣୀ କହି
ମୋ ମନ ଉଛନ୍ନ କରାଇ ।୫୦
ବୋଇଲି ଲେଉଟିଣ ଯିବି
ଏତେ କଷ୍ଟ କି ମୁଁ ସହିବି ।୫୧
ସତ କହିଲା ସେ ତରୁଣୀ
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ମୁଁ ପୁଣି ।୫୨
ଘର ଅଇଲି ଯେଉଁ ମନେ
ଲେଉଟି ଯିବଇଁ କେମନେ ।୫୩
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମନେ ଭାଳି
ସେ ସ୍ଥାନୁ ଅଇଲି ମୁଁ ଚଳି ।୫୪
ଖବଲି ଘରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ମଚ୍ଛ ମରଇ ।୫୫
ଏମନ୍ତେ ବିଚରନ୍ତେ ପୁଣି
ରବି ପାହିଲା ତତକ୍ଷଣି ।୫୬
ବୋଇଲି ମୁଁ ଗ୍ରାମେ ପଶିଲେ
ମାଡ଼ ମାରିବେ ମୋତେ ଭଲେ ।୫୭
କାହିଁ ମୁଁ କସ ଯେ ଖାଇବି
ଏ ଲୋକ କେମନ୍ତେ ସହିବି ।୫୮
ମାଗି ତ ମୋତେ ନ ଆସଇ
ଗ୍ରାମେ ତ ପଶି ନ ପାରଇ ।୫୯
ଯାଚି ମୋତେ କିଛି ନ ଦେଲେ
ଗ୍ରାମେ ପଶନ୍ତେ ଘଉଡ଼ିଲେ ।୬୦
କେମନ୍ତେ ଏ ପ୍ରାଣ ରହିବ
ମୋତେ ତ ପାଞ୍ଚିଲା ଧାଇବ ।୬୧
ଘରକୁ ମୁହିଁ ଯେବେ ଯିବି
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା ଶୁଣାଇବି ।୬୨
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହାମଣ୍ଡଳେ ବଡ ପ୍ରାସ ।୬୩
ସୁଜନେ ମୋର କଷ୍ଟ ଶୁଣ
ନିର୍ଦ୍ଦୟା କଲେ ଭଗବାନ ୬୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟଷଷ୍ଠିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଊନସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏବେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଯେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲି ମୁହିଁ ।୧
ତହୁଁ ମୁଁ ଗଲି ପଥେ ଚଳି
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମ ହୃଦେ ଭଳି ।୨
ଏମନ୍ତେ ପଥ ଚଳି ଯାନ୍ତେ
ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଲା ଦିନ ଅନ୍ତେ ।୩
ଏକ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଦାଣ୍ଡରେ
ରହିଲି ଭୋକ ଉପାସରେ
କେହି ନ ପଚାରିଲେ ମୋତେ
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଗଲି ପଥେ ।୫
ସେ ଗ୍ରାମୁ ଚଳିଲି ବହି
ଭୋକେ ମୋ ମନ ଛନ ଛନ ।୬
ଚାଲନ୍ତେ ଚାଲି ନ ପାରଇ
ଭୋକେ ଆକୁଳ ମୋର ଦେହି ।୭
କେତେ ହେଁ ଦୂର ମୁଁ ଆସନ୍ତେ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ଦିନ ଅନ୍ତେ ।୮
ତିମିର ପ୍ରକାଶିଲା ନିଶି
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଗଲି ପଶି ।୯
ସେ ଗ୍ରାମେ କିଛି ନମିଳିଲା
ଶରୀର ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଲା ।୧୦
ଭୋକରେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଗଲି ତହିଁ ।୧୧
ଖଲିକୋଟ ଗ୍ରାମ ଭିତରେ
ଜଳପାନ କଲି ସେଠାରେ ।୧୨

ତହୁଁ ଅଇଲି ବାଣପୁର
କୈବର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ବାଟର ।୧୩
ବୋଇଲା ମୋର ଘରେ ଆସ
ଭୋଜନ କରି ଯାଅ ଦେଶ ।୧୪
ତାର ଘରକୁ ମୁହିଁ ଗଲି
ଭୋଜନ କରି ମୁଁ ଅଇଲି ।୧୫
ଆସନ୍ତେ ବେଳ ଅସ୍ତ ହେଲା
ସ୍ଥାନ ହିଁ କାହିଁ ନମିଳିଲା ।୧୬
ବହୁତ କଷ୍ଟ ଦେହେଁ ପାଇ
ସେ ସ୍ଥାନୁ ଅଇଲି ପଳାଇ ।୧୭
ଆସନ୍ତେ ସୋରଣ ଭିତରେ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ସେଦ୍ୱଠାରେ ।୧୮
ମଣ୍ଡପ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲି
ରାତ୍ରକ ତହିଁରେ ରହିଲି ।୧୯
ମଣ୍ଡପ ପାଖେ ତାର ଘର
ବିଭା କରିଛି ସେଦିନର ।୨୦
ମୋତେ ତ ଦେଖିଣ କହିଲା
ଅନ୍ନ କି ଖାଇବୁ ବୋଇଲା ।୨୧
ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲି ଦେଲେ ଖାଇ
ମୋତେ ତ ମାଗି ନ ଆସଇ ।୨୨
ବୋଇଲା ଏହି ସ୍ଥାନେ ଥାଅ
ଡାକିଣ ନେବ ମୋର ପୁଅ ।୨୩
ଏମନ୍ତେ କହି ସେହୁ ଗଲା
ରାତ୍ର ପାଆନ୍ତେ ନ ଲେଉଡ଼ିଲା ।୨୪

ଶୋକରେ ଆକୁଳ ମୋ ଦେହୀ
ତହୁଁ ମୁଁ ଗଲି ପଥ ବାହି ।୨୫
ପଥ ବାହୁଣ ମୁଁ ଆସନ୍ତେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେଖିଲେକ ମୋତେ ।୨୬
ବୋଇଲେ ଆସ ଯିବା ଘରେ
ଅନ୍ନ ମୁଁ ଦେବଇ ତୁମରେ ।୨୭
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ମୁହିଁ ଗଲି
ଅନ୍ନ ଖାଇଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲି ।୨୮
ସେଦିନ ରହିଲି ମୁଁ ତହିଁ
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଗଲି ମୁହିଁ ।୨୯
ଏମନ୍ତେ ପଥ ବାହିଯାନ୍ତେ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ଦିନ ଅନ୍ତେ ।୩୦
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ଭିତରେ
ପଶିଲି ଘଡ଼ିକ ଅନ୍ତରେ ।୩୧
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏକ ଯେ ଦେଖିଲା
ଅନ୍ନ ମୁଠିଏ ସେହୁ ଦେଲା ।୩୨
ବୋଇଲା ଏ ଗ୍ରାମେ ନରହ
ଆଉ ଗ୍ରାମକୁ ବେଗେ ଯାଅ ।୩୩
ରାତ୍ର ଦୁଇଘଡ଼ି ଭିତରେ
ସମସ୍ତେ ମିଳି କଲେ ଦୂରେ ।୩୪
ବୋଇଲେ ଏ ଗ୍ରାମେ ନଥାଅ
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁଙ୍କ ବଡ ଭୟ ।୩୫
ବ୍ୟାଘ୍ର ଯେ ଦେଖିଲେ ଖାଇବ
ରାଜା ତ ଧରି ବାନ୍ଧି ନେବ ।୩୬
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଗାଳି ଦେଲେ
ଗ୍ରାମୁ ବାହାର କରି ଦେଲେ । ୭
ତାଙ୍କ ବଚନ ମୁଁ ଶୁଣିଲି
ଲଟି କାଳ ବଣେ ପଶିଲି ।୩୮

ରାତ୍ରେ ବୁଲଇ ଏଣେ ତେଣେ
ନିଦ୍ରା ମୋ ନ ଆସେ ନୟନେ ।୩୯
ମଶା ଯେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଦେଇ
ସମ୍ଭାଳି ନପାରି କାନ୍ଦଇ ।୪୦
ବୋଇଲି ଭଲା ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
ତାର ବୋଲ ନ କଲି ପୁଣି ।୪୧
ଏ କଷ୍ଟ କେ ସହି ପାରିବ
ମଲେ ସିନା ଭଲ ହୋଇବ ।୪୨
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ଭାଳନ୍ତେ
ରାତ୍ରହିଁ ଥିଲି ଗଲି ପଥେ ।୪୩
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ ହିଁ ଖାଇଯାଉ
ଏ କଷ୍ଟ ଏ ଦେହ ନପାଉ ।୪୪
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଚାଲନ୍ତେ
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଦୂର ପଥେ ।୪
ବଡ ଦେଉଳ ଦୂରୁ ଦେଖି
ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ମୁଁ ଉପେକ୍ଷି ।୪୬
ଚାଲି ମୁଁ ଗଲି ଖରତର
ମିଳିଲି ମିଠିକଣି ଦ୍ୱାର ।୪୭
ସେ ଦ୍ୱାରୀ ବାଟ ନ ଛାଡ଼ିଲା
ଅଠର ନଳା ଯା ବୋଇଲା ।୪୮
ତାଙ୍କ ବଚନ ମୁଁ ଶୁଣିଲି
ଅଠର ନଳା ଦ୍ୱାର ଗଲି ।୪୯
ସେ ଦ୍ୱାରୀ ବାଟ ନ ଛାଡ଼ିଲେ
ବେତ ଦେଖାଇ ଘଉଡ଼ିଲେ ।୫୦
ତହୁଁ ମୁଁ ଲେଉଟିଣ ଆସି
ବଉଳ ଗଛ ମୂଳେ ବସି ।୫୧
ମନେ ବିଚାରି କଲି ମୁହିଁ
ଦ୍ୱାରୀ ତ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ନାହିଁ ।୫୨

କେମନ୍ତେ ଭିତରେ ପଶିବ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବ ।୫୩
ଏମନ୍ତ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଣ
ରହିଲି କିଛି ନ ଖାଇଣ ।୫୪
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଗଲା
ଶେଷକରେ ସାହସ ଉଡ଼ିଲା ।୫୫
ଭାବିଲି ଏଥି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ନିର୍ଦ୍ଧୟା କଲେ ଭବଗ୍ରାହୀ ।୫୬
ଲେଉଟି ଘରକୁ ମୁଁ ଯିବି
ଏତେ କଷ୍ଟ କି ମୁଁ ସହିବି ।୫୭
ଏମନ୍ତ ଭାବି ମୁଁ ଅଇଲି
ସତ୍ୟବାଦୀ ଆସି ରହିଲି ।୫୮
ରାତ୍ର ପାହିଲା ତହୁଁ ମୁହିଁ
ବାଟ ଚାଲନ୍ତେ ବଣା ହୋଇ ।୫୯
ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ନ ଜାଣିଲି
ଅଠର ନଳାରେ ମିଳିଲି ।୬୦
ଦେଖି ପୁରୁଷ ଏଡ଼େ ମାୟା
ନଷ୍ଟପ୍ରାୟ ବୁଡ଼ିଲା ମୋ କାୟା ।୬୧
ସେ ପ୍ରଭୁ ପାଦେ ଚିତ୍ତ ଦେଲି
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣିଲି ।୬୨
ଏମନ୍ତ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ବଉଳ ମୂଳେ ମୁଁ ରହିଲି ।୬୩
ଏମନ୍ତେ ସାତ ଦିନ ଗଲା
ଅନ୍ନ ହିଁ କାହୁଁ ନ ମିଳିଲା ।୬୪
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ ସୁଖ ବାସ ।୬୫
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ମାନେ
ମୋ କଷ୍ଟ ଶୁଣ ସର୍ବ ଜନେ ।୬୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଊନସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ନାରାୟଣ
ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ କଷ୍ଟ ଶୁଣ ।୧
ଏମନ୍ତେ ସାତ ଦିନ ଅନ୍ତେ
ପୋଖରୀ ଦେଖାଇଲା ମୋତେ ।୨
ନଠୀ କାଲ ବାଗ ଭିତରେ
ଶାମୁକା ତହିଁର ଭିତରେ ।୩
ପୋଖରୀ ବସି ମୁଁ ଅଇଲି
ଶାମୁକା ଭିତରେ ପଶିଲି ।୪
ପାଣି ଯେନ ବାହାର ହେଲି
ବାଉର ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିଲି ।୫
ବୋଇଲା ଚୋର କାହିଁ ଯାଉ
ଆଜ ତ କେ ରଖିବ କହୁ ।୬
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ଧାଇଁଲା
କେଶ ଧରିଣ ଝିଙ୍କି ଦେଲା ।୭
ଭୂମିରେ ପଡ଼ନ୍ତେଣ ମୁହିଁ
ଗୋଇଠା ମାରିଲାକ ନେଇ ।୮

ପୁଣି ଉଠାଇ ମୋତେ ଦେଲା
କ୍ଷୁଧା କହୁଣି ଯେ ମାଇଲା ।୯
ହାବୁକା ମାରି ପେଲି ଦେଇ
ବାଳ ଧରି କଗୃଡ଼ି ଭୂଇଁ ।୧୦
ପୁଣି ବିଧା ଗୁଗ୍ଗୁଡ଼ା ମାରି
ଉପ୍ରୋଧ ନାହିଁ ଯେ ତାହାରି ।୧୧

ନିତି ମୋ ତୋଟାରେ ପଶିଲୁ
ନଡ଼ିଆ ଚୋରାଇ ବିକିଲୁ ।୧୨
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଗାଳି ଦେଇ ।
କ୍ରୋଧରେ ଶରୀର କମ୍ପାଇ ।୧୩
ବୋଇଲା ଆଜି ତୁହି ମଲୁ
ନଡ଼ିଆ ସବୁ ଯେ ଖାଇଲୁ ।୧୪

ବାଳ ଧରି ଘୋସାରି ନେଇ
ରାଜାଙ୍କୁ କହିବି ମୁଁ ଯାଇ ।୧୫
ଏମନ୍ତେ ଘୋସାରି ନିଅନ୍ତେ
ବୁଢ଼ୀଏ ଦେଖିଲେକ ମୋତେ ।୧୬
ବୋଇଲେ ମାରୁ କାହିଁ ପାଇଁ
କହ ତୁ ଦୋଷ ଆର ତୁହି ।୧୭
ବୋଇଲି ଚୋର ଏହି ଶୁଣ
ନଡ଼ିଆ ନେଇ ନିତି ପୁଣ ।୧୮
ତା ଶୁଣି ବୁଢ଼ୀ ଯେ ବୋଲଇ
ଛାଡ଼ଣ ବେଗେ ଢିଅ ତୁହି ।୧୯

ଉପାସ ଆଠ ଦିନ ହେଲା
ବଉଳ ମୂଳେ ପଡ଼ିଥିଲା ।୨୦
ତୃଷା କରନ୍ତେ ଅବା ସେହି
ପାଣି ଖାଇବାକୁ ସେ ଯାଇ ।୨୧
ଏ ଯେବେ ରାଜାଙ୍କୁ କହିବ
ମାଡ଼ ମରାଇ ବେଡ଼ି ଦେବ ।୨୨

ତାର ବଚନେ ଭୟ କଲା
ଛାଡ଼ି ଦେଇଣ ପଳାଇଲା ।୨୩
ତହୁଁ ମୁଁ ଉଠିଣ ଆଇଲି
ବଉଳ ମୂଳରେ ଶୋଇଲି ।୨୪
ବୋଇଲି ନଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣ ଗଲା
ଦଇବ ଏହା ଲେଖିଥିଲା ।୨୫

ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବଚନ ମେଣ୍ଟିଲି
ଆଖର ପ୍ରାଣ ହରାଇଲି ।୨୬
ଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ସାର
କି ଭୋଗ କରିଛି ସଂସାର ।୨୭
ବୟସ ଉଣେଇଶ ବରଷ
ବିଧାତା ମୋତେ କଲା ନାଶ ।୨୮

ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ନ ଦେଖିଲି
ମାଡ଼ ଖାଇଣ ଏଥେ ମଲି ।୨୯
ଘରେ ମୁଁ ଥିଲେ କେ ମାରନ୍ତା
ଏ କଷ୍ଟ ଲିହିଲା ବିଧାତା ।୩୦
ପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ କହି
ଦୟା ସାଗର ବୋଲି ତୁହି ।୩୧
ଏହା ଶୁଣନ୍ତେ ମୁଁ ଆଇଲି
ଦୟା ବା କରିବ ବୋଇଲି ।୩୨
ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ତୋର ହେଲା
ତୋତେ ନ ସେବି ପ୍ରାଣଗଲା ।୩୩

ଏବେ ସୁଦୟା ମୋରେ ହୁଅ
ଏ ଦେହୁ ବେଗେ ଛାଡ଼ିଯାଅ ।୩୪
ଏତେକ ମାଗୁଣି ମାଗଇ
ଏ କଷ୍ଟ ସହି ନ ପାରଇ ।୩୫
ଆଜକୁ ଦଶ ଦିନ ହେଲା
ଅନ୍ନ ହିଁ କିଛି ନ ମିଳିଲା ୩୬

ପାଣି ଖାଇଣ ଏହୁ ପ୍ରାଣ
ରହୁଛି କାହିଁ ପାଇଁ ପୁଣ ।୩୭
କ୍ଷୁଧା ତୃଷାରେ ଦହି ହୋଇ
ତହିଁ ଉପରେ ମାଡ଼ ଖାଇ ।୩୮
ତୋତେ ଭରସା କରେ ଯେହୁ
ଏତେ କଷ୍ଟ କ ପାଏ ସେହୁ ।୩୯
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଶୋଇଲି
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଯେ ଉଠିଲି ।୪୦
ବ୍ୟଥା ପରାସ କିଛି ନାହିଁ
ମନ ମୋହର ଦମ୍ଭ ହୋଇ ।୪୧
ବେଳ ହୋଇଲା ଦୁଇ ଘଡ଼ି
ଦ୍ୱାର ଗୁଡ଼ିଲେ ଯେ ପାହାରି ।୪୨
ମୋତେ ଦେଖିଣ ସେ କହିଲେ
ଠଙ୍କା ତୁ ଆଣ ସେ ବୋଇଲେ ।୪୩
ମୁହିଁ ବୋଇଲି କିଛି ନାହିଁ
ଗୁଡ ବା ନଗୁଡ଼ ଯେ କହି ।୪୪
ତା ଶୁଣି ମୋତେ ଗୁଡ଼ି ଦେଲେ
ଭିତରେ ପଶିଲି ମୁଁ ଭଲେ ।୪୫
ଅରୁଣ ଖମ୍ବଠାରେ ମୁହିଁ
ବସିଲି ସିଂହଦ୍ୱାର ରହିଁ ।୪୬

ବେଢ଼ ବାଡ଼ରେ କୋଳାହଳ
ତା ଦେଖି ମନ ମୋ ବିକଳ ।୪୭
ବୋଇଲେ ଯେବେ ପେଲି ଯିବ
ଅବଶ୍ୟ ମାଡ଼ ମୁଁ ଖାଇବ ।୪୮
କେମନ୍ତ ଭିତରକୁ ମୁହିଁ
ଯିବ ହେ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୪୯
ଏମନ୍ତେ ମନେ ବିଚାରିଲି
ପାଞ୍ଚଦିନ ତହିଁ ରହିଲି ।୫୦
ବୋଇଲି ପ୍ରଭୁ ଦୟା ନାହିଁ
ଏଥି ମୁଁ ଥିବି କାହିଁ ପାଇଁ ।୫୧
ଅନ୍ନ ପାଣିହିଁ ନମିଳିଲା
ଭୋକରେ ସାହସ ବୁଡ଼ିଲା ।୫୨
ବୋଇଲି ଏଥି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଅଛି ସେହି ।୫୩
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ଅଠର ନଳା ପାର ହେଲି ।୫୪
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହୀମଣ୍ଡଳେ ବଡ଼ କ୍ଳେଶ ।୫୫
ଆହେ ସୁଜନ ଶୁଣ ଏବେ
ମୋ କଷ୍ଟ ଶୁଣ ଅନୁଭବେ ।୫୬

ଇତି ଶ୍ରୀ ମହା ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତତ୍ତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ନାରାୟଣ
ତୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେଲୁ ପୁଣ ।୧
ଆଉ ଏଣିକି କି କରିବୁ
ମୋତେ କି ସୁଖ ଭୋଗ ଦେବୁ ।୨
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରି ଚାଲନ୍ତେ
ମେଘ ଘୋଟିଲା ଯେ ଭୁରିତେ ।୩
ପବନ ବହେ ଝାଣ କରି
ରେଣୁ ଉଡ଼ନ୍ତେ ଦିଗ ପୂରି ।୪
ବରଷା କଲା ମହା ଘୋରେ
ଘଡ଼ ଘଡ଼ ମାରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରେ ।
ପବନ ଘାତେ ମୁଁ ପଳାଇ
ଛିଡ଼ା ହେବାକୁଁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।୬
ଆଗରୁ ପଛକୁ ଯେ ନେଲା
ବୋଇଲି ନଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣ ଗଲା ୭
ଶୀତରେ କମ୍ପିଲା ଶରୀର
ଜଳ ପବନ ବାଜି ଖର ।୮
ଏମନ୍ତେ ପବନ ବହିଲା
କେତେ ହେଁ ଦୂର ଘେନିଗଲା ।୯
ବରଷା ଘାତେ ରେଣୁ ଯାଇ
ବଟ ବୃକ୍ଷେ ଦେଖିଲି ମୁହିଁ ।୧୦
ସମ୍ଭାଳି ମୁହିଁ ନପାରିଲି
ଗଛକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧଇଲି ।୧୧
ଏମନ୍ତେ ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଗଲା
ପାଣି ପବନ ଥିର ହେଲା ।୧୨
ଦେଖିଲି ପାଖେ ଗ୍ରାମ ନାହିଁ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ସେହି ଠାଇଁ ।୧୩
ଉଠନ୍ତେ ଚାଲି ନ ପାରିଲି
ଭଲ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବା କଲି ।୧୪
ଏଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ସେ ପୁରୁଷ
ନିଷ୍ଠୁରେ ମୋତେ କଲା ନାଶ ।୧୫
ଏ ରାତ୍ର ଯେବେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି
ଅବଶ୍ୟ ଘରକୁ ମୁଁ ଯିବି ।୧୬
ଆଉ ତ ଭ୍ରମି ନ ପାରଇ
ଏ ଶୋକ ଜ୍ୱାଳା କେ ସହଇ ।୧୭
ଘରେ ମୁଁ ଥିଲି ଯେଉଁଦିନ
କି ଭୋଗ କରି ନାହିଁ ପୁଣ ।୧୮
ପାଟ ପଟମ୍ବା ପୀତାମ୍ବର
ଚୁଆ ଚନ୍ଦନ ଅଳଙ୍କାର ।୧୯
ଖଟ ପଲଙ୍କ ଯେ ଶୁପାନ୍ତି
କୁଙ୍କୁମ ଶରୀରେ ଲେପନ୍ତି ।୨୦
ନାନା ପୁଷ୍ପ ଯେ ଶିରେ ଘେନି
ଭୁରଙ୍ଗ ଉପରେ ଯେ ପୁଣି ।୨୧
ଖିରି ଖେଚଡ଼ି ପିଠା ଅନ୍ନ
ଖଣ୍ଡ ସାକର ଘୃତ ପୁଣ ।୨୨
ନାନାଦି ଭୋଗ ଆଉ ଯେତେ
ମୁଁ କିସ କହିବଇଁ ଚିତ୍ତେ ।୨୩
ଏ ସବୁ ସୁଖ ଛାଡ଼ି ମୁହିଁ
ତୋତେ ସେବିଲି କଷ୍ଟ ପାଇ ।୨୪

ଦୁଇ ବରଷ ଘର ଠାରେ
ପିତା ଖାଇଲା ନିରନ୍ତରେ ।୨୫
ଏତେ କଷ୍ଟରେ ସେବା କଲି
ଦୟା ନୋହିଲା ଏଥେ ମଲି ।୨୬
ଏମନ୍ତେ ବାହୁଡ଼ିଲି ମୁହିଁ
ଯାଉ ଯାଉ ପଛେ ମରଇ ।୨୭
ରାତ୍ର ହୋଇଛି ଦୁଇ ଘଡ଼ି
ସେ ସ୍ଥାନୁ ଅଇଲି ମୁଁ ଗୁଡ଼ି ।୨୮
ଏମନ୍ତେ ଦୁଇଦିନ ଅନ୍ତେ
ମିଳିଲି ଉଦଶୋଣା ଅଗ୍ରତେ ।୨୯
ଦେଉଳ ଭିତରେ ରହିଲି
ରାତ୍ରକ ତହିଁରେ ବଞ୍ଚିଲି ।୩୦
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଗଲି ମୁହିଁ
ଉଦଶୋଣା ଗ୍ରାମେ ପଶିଲଇଁ ।୩୧
ବ୍ରାହ୍ମଣ ମୋତେ ସେ ଦେଖିଲା
ଭୋଜନ କର ସି ବୋଇଲା ।୩୨
ସତର ଦିନ ପରିଯନ୍ତେ
ଅନ୍ନ ହିଁ ନ ମିଳିଲା ମୋତେ ।୩୩
ଆମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଅନ୍ନ ହିଁ ଦେଲା ତତକ୍ଷଣି ।୩୪
ମୁଣ୍ଡା ଘୃତ ପାଞ୍ଚ ଖାଇଲି
ଆଉତ ଖାଇ ନ ପାରିଲି ।୩୫
ବୋଇଲି ଯାଉଛି ମୁଁ ଶୁଣ
ସେଠାରୁ ଚଳିଲି ବହନ ।୩୬
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦୂର ଯାନ୍ତେ
ଗହଳ ତୋଠା ଦେଖି ଚତ୍ତେ ।୩୭
ବୋଇଲି ଆମ୍ଭ ପଡ଼ି ଥିବ
ଦେଖିଲି କେ ଅବା ମାରିବ ।୩୮

ଏମନ୍ତ ଭୟ ଚିତ୍ତ ହୋଇ
ମିଳିଲି ତୋଠା ପାଶ ଯାଇ ।୩୯
ଦେଖିଲି ଦେଉଳ ପୋଖରୀ
ଅତି ନିର୍ମଳ ସେତୁ ପୁର ।୪୦
ବୋଇଲି ଏ ସ୍ଥାନେ ରହିବି
ଦେହ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଲେ ଯିବି ।୪୧
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ଦେଉଳ ପାଖରେ ବସିଲି ।୪୨
ବେଳ ଯେ ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଅଛି
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସର୍ବେ ମିଳେ ଆସି ୪୩
ପାଚିଲା ଆମ୍ଭ ଆଣିଥିଲେ
ଦେବତା ଭୋଗ କରାଇଲେ ।୪୪
ଭୋଜନ କରି ଯେତେ ମତେ
ବଳନ୍ତେ ନେଲେ ଘର ପଥେ ।୪୫
ମୁହିଁ ତ ବସିଥିଲି ତହିଁ
ଗୋଟିଏ ମୋତେ ଦେଲେ ନାହିଁ ।୪୬
ଏତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ତାଙ୍କ ଦେହ
ବୋଇଲେ ଏ ଥାନରୁ ଯାଅ ।୪୭
ତାଙ୍କ ବଚନ ମୁଁ ଶୁଣିଲି
ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଅନ୍ତେ ତହୁଁ ଗଲି ।୪୮
ଡିଆ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟେ ଦାଣ୍ଡରେ
ଶଗଡ଼ ଗୋଟିକ ଉପରେ ।୪୯
ରାତ୍ରକ ତହିଁ ମୁଁ ଶୋଇଲି
ଉପାସେ ସେଦିନ ରହିଲି ।୫୦
ରାତ୍ର ପାହିଲା ତହୁଁ ଯାଇ
ଦେଉଳ ପାଶରେ ବସଇ ।୫୧
ଏମନ୍ତେ ଦୁଇ ଦିନ ଅନ୍ତେ
ବୁଢ଼ୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦେଖି ମୋତେ ।୫୨

ସେହୁ ଖଣ୍ଡିଆ ଆମ୍ବ ଦୁଇ
ବୋଇଲା ଖାଅ ବେଗେ ତୁହି ।୫୩
ତାର ବଚନ ମୁଁ ଶୁଣିଲ
ଖାଇବ ବୋଲଣ ଭୋଇଲି ।୫୪
ବେଳ ଦୁଇ ପ୍ରହର ଠାରେ
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ସ୍ନାନ କରିବାରେ ।୫୫
କୃଷ୍ଣ ଦାସ ବୋଲି ବ୍ରାହ୍ମଣ
ପୁଅକୁ ସଙ୍ଗତେ ଘେନିଣ ।୫୬
ମୋର ଆଗରେ ସେ ବସିଲେ
ପୁଅକୁ ଗୀତ ବୋଲାଇଲା ।୫୭
ତା ଶୁଣି ମନ ଛନ ଛନ
ଚୌତିଶା ବୋଇଲି ବହନ ।୫୮
କ ଅକ୍ଷରୁ ଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ବୋଇଲି ମନ ତୋଷ ଚିତ୍ତେ ।୫୯
ତା ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ମାନେ
ବିସ୍ମର କଲେ ଜଣେ ଜଣେ ।୬୦
ବୋଇଲେ ବାୟା ଏ ନୁହଇ
ଗୁପତେ ଏ ବେଶ ଧରଇ ।୬୧
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯେଝା ମତେ
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଗଲେ ଯେ ସମସ୍ତେ ।୬୨

ଏମନ୍ତେ ଦିନ ଅସ୍ତ ଗଲା
ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳ ଆସି ହୋଇଲା ।୬୩
ମାଳ ପୁଷ୍ପାଣି ସେ ଅଇଲେ
ସନ୍ଧ୍ୟା ସାରଣ ଧପ କଲେ ।୬୪
ଦହି ପଖାଳ ମୋତେ ଦେଇ
ବୋଇଲେ ଖାଅ ବେଗେ ତୁହି ।୬୫
ତୁ ପଥରେ ନେଇ ଦେଲେ
ତାହା ମୁଁ ବେଗେ ଖାଇ ଭଲେ ।୬୬
ଖାଇ ସାରନ୍ତେ ମୁହିଁ ପୁଣି
ବୋଇଲେ ଆସ ସି ବହିଲ ।୬୭
ସଙ୍ଗତେ ମୋତେ ଘେନଗଲେ
ଶୋଇବାକୁ ଯେ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ ।୬୮
ଏମନ୍ତେ ଆଠଦିନ ରହି
ଏ ଥାନୁ ମୁହିଁ ଗୁପ୍ତ ଯାଇ ।୬୯
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଭ୍ରମିଲି ମୁହିଁ ନାନା ଦେଶ ।୭୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଏବେ ରହି ।୭୧
ଏବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କହ
ମୋଠାରେ ଦୟା ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ।୭୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଏକସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ କହି
ମୋ ଚିତ୍ତ ପ୍ରଭୁ ଯେ ଭ୍ରମାଇ ।୧
ତୁମ୍ଭେ ତ ସାକ୍ଷୀ ରୂପେ ଅଛ
ମୋତେ କର୍ମ୍ମ ଯେ ଭ୍ରମାଉଛ ।୨
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ମୁହିଁ
ଭ୍ରମିଲି ମାୟା ମତ୍ତ ହୋଇ ।୩
ପ୍ରକୃତି ଗଣ ମୋତେ ଧରି
ନଅନ୍ତି ଏଣେ ତେଣେ ଭରି ।୪
ତାହାଙ୍କ ଆୟତ୍ତରେ ମୁହିଁ
ଭ୍ରମିଲି ନାନା ରୂପେ କହି ।୫
ପ୍ରଥମେ ଯେମନ୍ତେ ଭ୍ରମିଲି
ତାହା ତ ଶୁଣିଛ କହିଲି ।୬
ନାନା ପର୍ବତେ ବୁଲାଇଲ
ଆଣି ଖଣ୍ଡଗିରି ରଖିଲ ।୭
ପୁଣି ମୋ ଚିତ୍ତ ଯେ ଭ୍ରମାଇ
ଖଣ୍ଡଗିରିରୁ ବାହାରଇ ।୮
ବୋଇଲି ଭକତି ସାଧିବି
ମହା ଅରଣ୍ୟରେ ପଶିବି ।୯
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ଖଣ୍ଡଗିରି ଛାଡ଼ି ଅଇଲି ।୧୦
ଜାଗର ଅମାବସ୍ୟା ଯେ ବାସୀ
ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଅଇଲି ବିଶେଷି ।୧୧
ଆସନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଇ
ଗ୍ରାମେ ନପଶି ଯିବି ମୁହିଁ ।୧୨
ବାୟୁ ବୋଲି ମତେ ମାରିବେ
ଚିହ୍ନି ତ କେହି ନ ପାରିବେ ।୧୩
ଭେଦ ତ ମୋର କିଛି ନାହିଁ
ଏତ ମାୟା ସଂସାର କହି ।୧୪
ସେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବ ଘଟେ ଅଛି
ଭଲ ମନ୍ଦ ହିଁ ନ ଜାଣୁଛି ।୧୫
ପ୍ରକୃତି ଦେହରେ ଅଛନ୍ତି
ହିଂସା ରାଗରେ ଯେ ଭ୍ରମାନ୍ତି ।୧୬
ଏ ଘେନ୍ତ ଗ୍ରାମେ ନ ପଶଇ
ବାଟ ଭଙ୍ଗିଣ ଯିବି ମୁହିଁ ।୧୭
ଏମନ୍ତେ ବତ୍ତୁର ଚଳନ୍ତେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦୁଇ ଯେ ଭେଟନ୍ତେ ।୧୮
ବୋଇଲୁ କେତେ ଦୂର ଯାଅ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ତୁମ୍ଭେ ନିଅ ।୧୯
ବୋଇଲେ କଣ୍ଟି ଲେଟି ଯାଏ
ଆସ ହେ ସଙ୍ଗୀ ହେବା କହେ ।୨୦
ନୀଳ ମାଧବ ଦେବତାହିଁ
ପର୍ବତ ପରେ ଛନ୍ତି ରହି ।୨୧
ପୂର୍ବେଟି ଜଗନ୍ନାଥ ଏଥି
ସବର ପୂଜୁଥିଲା ନିତି ।୨୨
ଏଥି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେଖା ଗଲା
ରାଜାଙ୍କୁ ଯାଇଣ କହିଲା ।୨୩
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ରାଜା ଦେଖି
ଘେନାଇ ଗଲା କ ଉପେକ୍ଷି ।୨୪

ନେଇଣ ଶ୍ରୀ ନୀଳ କନ୍ଦରେ
ବିଜେ କରାଇ ନୃପ ବରେ ।୨୫
ଏମନ୍ତେ କହି ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
ଆଜ ହୋ ରହ ସେହି ସ୍ଥାନେ ।୨୬

ନୀଳ ମାଧବଙ୍କୁ ଦେଖିବ
ସେଠାରେ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବ ।୨୭
ଏ ମନ୍ତେ କେତେ ଦୂର ଯାଇ
ଦେଖ ଦେଉଳ ଦିଶୁଛଇ ।୨୮
ସ୍ନାହାନ ସାରି ଆମ୍ଭେ ଜାଣ
ତୁମ୍ଭେ ତ ଆଗେ ଯାଅ ପୁଣ ।୨୯

ତାଙ୍କ ବଚନେ ମୁହିଁ ଗଲି
ନୀଳ ମାଧବଙ୍କୁ ଦେଖିଲି ।୩୦
ଅତି ନିର୍ମଳ ସ୍ଥାନ ସେହି
ମହାନଦୀ କୂଳ ପାଖଇ ।୩୧
ନୋହିଲେ କର୍ମା ଜଗନ୍ନାଥ
ପୂର୍ବେ ତ ରହିଥିଲେ ଏତ ।୩୨

ତାଙ୍କ ଲାଗି ସେ ସ୍ଥାନ ଏହି
ନୋହିଲେ କର୍ମା ଥିଲେ ରହି ।୩୩
ଏମନ୍ତେ ମନେ ପାଞ୍ଚ ବସି
ପ୍ରସାଦ ଦେଲେକ ବିଶେଷ ।୩୪
ରାତ୍ରକ ସେ ସ୍ଥାନରେ ରହି
ରାତ ପାହାନ୍ତେ ତହୁଁ ଯାଇ ।୩୫

ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦୂର ଯାନ୍ତେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣେ ସେ ଭେଟନ୍ତେ ।୩୬
ବୋଇଲେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ନିଅ
କେଉଁ ଠାବକୁ ଯିବ କହ ।୩୭

ବୋଇଲୁ ମଣିଭଦ୍ରା ଯାଏ
ତୁମ୍ଭେ କେଉଁ ଗ୍ରାମ ଯିବ ହେ ।୩୮

ବୋଇଲେ ବେଲପଡ଼ା ଜାଣ
ଆଜ ସେ ସ୍ଥାନେ ରହ ପୁଣ ।୩୯
କାଲି ମଣିଭଦ୍ରାକି ଯିବ
ଚାଲ ବେଲପଡ଼ା ରହିବ ।୪୦

ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦୂର ଯାଇ
ସ୍ନାହାନ ସାରିବା ସେ କହି ।୪୧
ମହାନଦୀରେ ସ୍ନାନ କଲୁ
ଜଳ ପାନ ତହିଁ ଖାଇଲୁ ।୪୨
ଏମନ୍ତେ ପଥ ବହି ଯାନ୍ତେ
ବେଲପଡ଼ା ଗଲୁ ତୁରିତେ ।୪୩

ବୋଇଲେ ମଣ୍ଡପକୁ ଯାଅ
ରହିଲ ଦୟା ରଖି ଥାଅ ।୪୪
ବୋଇଲୁ ଦୟା ସେ ତୁମ୍ଭର
ଆସି ମିଳିଲୁ ମଣ୍ଡପର ।୪୫
ମଣ୍ଡପ ଭଙ୍ଗା ଦଦରା ହିଁ
ଦଧିବାମନ ଛନ୍ତି ରହି ।୪୬

ବୋଇଲୁ ପ୍ରଭୁରଟି ମାୟା
କାକୁ ନିନ୍ଦୟା କାକୁ ଦୟା ।୪୭
ନୀଳ ମାଧବ ସେ ଅଛନ୍ତି
କେତେ ଭୋଗଟି ଖାଉଛନ୍ତି ।୪୮
ଏଥି ଦଧିବାମନ ପୁଣ
ସେରେ ଗୁଣ୍ଡଳକୁ ଭୋଜନ ।୪୯

ସେତ ପଥର ଘରେ ଛନ୍ତି
ଏତ ଭଙ୍ଗା ମଣ୍ଡପେ ସ୍ଥିତି ।୫୦
ସେ ପ୍ରଭୁ ପଡ଼ି ଦାତା ହୋଇ
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତେ ଖଞ୍ଜାଇ ।୫୧

କାହାକୁ ପାଟପନ୍ତୀ ପୁଣ
କାକୁ ନ ଦିଏ କନା ଜାଣ ।୫୨

କାହାକୁ ଷଡ଼ ରସ ଦେଇ
କାକୁ ବଗଡ଼ା ନ ମିଳଇ ୫୩
କାହାକୁ ଖଟ ପଲଙ୍କ ହିଁ
କାକୁ କତରା ନ ଦିଅଇ ।୫୪
ଏମନ୍ତେ ସେ ପ୍ରଭୁ ଭିଆଣ
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତେ ଖଞ୍ଜିଣ ।୫୫
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହିମା ଆଶେଷ ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ଜନ ମାନେ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟାଟି ଏସନେ ।୫୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରିସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଏମନ୍ତେ ତୋର ମାୟା କହି ।୧
ଘରୁ ଆସିବା ବେଳେ ଶୁଣ
ଯେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲି ପୁଣ ।୨
ସେ କଷ୍ଟ ଏ କଷ୍ଟ ବଳଇ
କହିବ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି ।୩
ମଣ୍ଡପ ଉପରେ ବସିଲି
ତୃଷାରେ ଆକୁଳ ହୋଇଲି ।୪
ବେଳ ତିନ ପ୍ରହର ହେଲା
ଭୋକ ତ ବଡ଼ ଦେଖାଇଲା ।୫
ଜଳ ତ ପାଶେ ନାହିଁ ଜାଣ
କାହାକୁ ମାଗିବି ମୁଁ ପୁଣ ।୬
ଓଳଏ ଉପାସେ ନ ସହି
ବନସ୍ତେ ବଞ୍ଚିବି ମୁଁ କାହିଁ ।୭
ଏ ଦେହେଁ କେହ୍ନେ ରହିଅଛି
ମୋତେ ତ ଧନ୍ଦ ଯେ ମାରୁଛି ।୮
ଏମନ୍ତେ ବସୁରନ୍ତେ ଜାଣ
ଏକ ଜଣେ ଆସିଲା ପୁଣ ।୯
ବୋଇଲା କାହୁଁ ଯେ ଅଇଲ
ଏ ସ୍ଥାନେ କମ୍ପାଇ ରହିଲ ।୧୦
ବୋଇଲୁ ଖଣ୍ଡ ଯେ ଗିରିରୁ
ଖଗ୍ର ସାରଣ ଯିବୁ ଦୂରୁ ।୧୧
ବୋଇଲା କସ ଯେ ସାରିବ
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ଯାହା ଦେବ ।୧୨
ତା ଶୁଣି ବେଗେ ଚଳି ଗଲା
ଜଳପାନ ଘେନି ଆସିଲା ।୧୩
ତାହା ସାରନ୍ତେ ମୁହିଁ ପୁଣ
ଆସି ଭେଟିଲେ ଗୁରୁ ଜଣ ।୧୪
ଦର୍ଶନ କରଣ କହିଲେ
ଏ ଗ୍ରାହ ରହ ସି ବୋଇଲେ ।୧୫
କାଲି ସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଯିବୁ
ପର୍ବତ ପାଖରେ ଛାଡ଼ିବୁ ।୧୬

ଏମନ୍ତ କହିଣ ରଖିଲେ
ରାଜ ପାଆନ୍ତେ ଜଣେ ଦେଲେ ।୧୭
ବୋଇଲା ଆଗେ ତୁମ୍ଭେ ଚାଲ
ବାଟ ତ ନ ଜାଣଇ ଭଲ ।୧୮
ତା ଶୁଣି ଆଗେ ସେ ଚାଲଇ
ମୁହିଁ ତ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ।୧୯
ସେ ଦିନ କୁହୁଡ଼ି ଯେ କଲା
ଶୀତ ହିଁ ବଡ଼ ଦେଖାଇଲା ।୨୦
ବୋଇଲା ଚଇତ ମାସରେ
ଶୀତ ଯେ ମୋତେ ବଡ କରେ ୨୧
ଜାଡ଼ କାଳରେ ଶୀତ ମୁହିଁ
ବନେ କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚିବଇଁ ।୨୨
ମଜ୍ଜା ଯେ କମ୍ପଇ ମୋହର
ସେତ ଡାକଇ ଅସ ଖର ।୨୩
ତା ଶୁଣି ମନେ ବିଚାରଇ
ଏତ ଅଇଲା କିସ ପାଇଁ ।୨୪
ଏ ଯେବେ ସଙ୍ଗେରେ ନ ଥିଲେ
ଓହାଡେ ବସନ୍ତ ମୁଁ ଭଲେ ।୨୫
କାକର ଗୁଡ଼ଲେ ଯାଆନ୍ତି
ଏତେ ଶୀତ କମ୍ପା ପାଆନ୍ତି ।୨୬
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରି ଚାଲଇ
ବେଳ ଯେ ପ୍ରହରଟି ହୋଇ ।୨୭
କୁହୁଡ଼ି ହତ ହୋଇ ଗଲା
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତେଜ ପ୍ରକାଶିଲା ।୨୮
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତେଜ ଲାଗି ଦେହେ
ଶୀତଟି କେଣେ ଗଲା କହେ ।୨୯
ଚାଲନ୍ତେ ଏକଇ ଗ୍ରାମରେ
ଦଶପଲ୍ଲୀ ସୀମା ଭିତରେ ।୩୦
ସଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ଜଣ ଥିଲା
କହି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଘେନି ଗଲା ।୩୧
ବୋଇଲା ଆସ ଯିବା ଘରେ
ସାର କରିଣ ଯିବ ଖରେ ।୩୨
ତାର ବଚନେ ମୁହିଁ ଗଲି
ସାରିଣ ସେ ଗ୍ରାମୁ ଚଳିଲି ।୩୩
ମହାନଦୀ ଭିତରେ ଯାଇ
ମଣିଭଦ୍ରା ପର୍ବତ ପାଇ ।୩୪
ଉପରକୁ ଚାହିଁଣ କହି
ଚାରି କୋଷ ଉଚ୍ଚ ହେବଇଁ ।୩୫
ଉପରେ ପାଣି ନାହିଁ ଶୁଣ
କିସ ଖାଇ ରହିବ ପୁଣ ।୩୬
ତଳକୁ ଆସି ଜଳ ଖାଇ
ଉଠି ଯିବାକୁ ସକ୍ଷ ନାହିଁ ।୩୭
ବଡ଼ ଭରସା କରିଥିଲି
ଏଥି ମୁଁ ରହିବ ପାଞ୍ଚିଲି ।୩୮
ସେ ପାଞ୍ଚ ନିଷ୍ଫଳ ତ ହେଲା
କାହିଁ ରହିବ ମୁହିଁ ଭଲା ।୩୯
ମହାନଦୀ ଦୁଇ କୂଳରେ
ଗ୍ରାମ ତ ବସିଛି ନିର୍ଭରେ ।୪୦
ନଦୀ ତଟରେ ଲଟା ନାହିଁ
ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମ ବସିଛଇଁ ।୪୧
ପର୍ବତ ମାନଙ୍କରେ ଶୁଣ
ଜନ ତ ନ ପାଇବ ପୁଣ ।୪୨
ଗ୍ରାମେ ତ ପଶି ନ ପାରଇ
କାହିଁ ରହିବ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ।୪୩
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରି ଚାଲନ୍ତେ
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ଦିନ ଅନ୍ତେ ।୪୪

ରାସ୍ତରେ ବାଟ ଭୁଲି ଯାଇ
ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଡ଼ନ୍ତେ ଯେ ରହଇ ।୪୫
ମହାନଦୀ ଭିତରେ ପୁଣ
ବସିଣ ବିଚାରଇ ଜାଣ ।୪୬
ଆଜ ତ ରବିବାର ହୋଇ
ଷଷ୍ଠୀତ ସପ୍ତମୀ କହି ।୪୭
ରାତ୍ରିଟି ସାତ ଘଡ଼ି ହୋଇ
ତେଣୁ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଅସ୍ତଯାଇ ।୪୮
ଅନ୍ଧାରେ ବାଟ ନ ଦିଶଇ
ନଈ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ରହି ।୪୯
ଗଲେ ମୁଁ ବାଟ ନ ପାଇବି
କାହିଁ ବା ଜଳରେ ପଶିବି ।୫୦
ଏଠାରେ ରାତ୍ରକ ବଞ୍ଚିଣ
ରାତ୍ର ପାଆନ୍ତେ ଯିବି ପୁଣ ।୫୧
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରିଲି ମୁହିଁ
ଖାଲି ବାଲି ଉପରେ ଶୋଇ ।୫୨
କନା ଝଣ୍ଡିକ ଦେହେ ଦେଇ
ଏହା ତ ଅର୍ଜିଥିଲି ମୁହିଁ ।୫୩
ହେ ପ୍ରଭୁ ଏହା ବିଚାରିଲୁ
ପଡ଼ି ହିଁ ଆଜକୁ କାଟିଲୁ ।୫୪
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚି ମୁଁ ଶୁଅଇ
ଭୋକରେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ।୫୫
ହେ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ ପୀତବାସ
ଖଣ୍ଡି ଅର୍ଜିତ ଦାସ କ୍ଲେଶ ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚି ମୁଁ ଶୋଇଣ ।୫୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁଃସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ରାତ୍ର ତିନ ପ୍ରହର ହୋଇ ।୧
ପବନ ବଡ଼ ହିଁ ବହିଲା
ଶୀତରେ ଶରୀର କମ୍ପିଲା ।୨
ମନକୁ ଦମ୍ଭ କଲି ମୁହିଁ
ଶରୀର ଦମ୍ଭ କେବେ ନୋହି ।୩
ଯେତେ ଦମ୍ଭ କରି ରହିଲେ
କମ୍ପଇ ଥରହରେ ଭଲେ ।୪
ପବନ ବେଳୁ ବେଳ ବହି
ବହିଲା ଖରତର ହୋଇ ।୫
ଜଳରେ ବାଜି ସେ ପବନ
ମହା ଶୀତଳ ଲାଗେ ପୁଣ ।୬
ବୋଲଇ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ଏହି
ଏ ଦିନେ ଏ ଶୀତ କରଇ ।୭
ଏବେ ମୁଁ କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି
କାହିଁ କେଉଁ ଠାବକୁ ଯିବି ।୮

ନଈ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ରହିଲି
ଗ୍ରାମେ ତ ଭୟେ ନ ପଶିଲି ।୯
ଏବେ ତ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଲା
ରାତ୍ର ତିନ ପ୍ରହର ହେଲା ।୧୦
କୋପେ ଲେଉଟି ଯେବେ ଯିବି
ତେବେ ମୁଁ ଗ୍ରାମକୁ ଦେଖିବି ।୧୧
ଏତେ ରାତ୍ରେ ମୁହିଁ ଗଲେ
ଚୋର ବୋଲି ମାରିବେ ଭଲେ ।୧୨
ଏଥି ରହିଲେ ପ୍ରାଣ ଯିବ
ଶରୀର କଷ୍ଟେ ଅସମ୍ଭବ ।୧୩
କିମ୍ପା ମୁଁ ଖଣ୍ଡଗିରି ଛାଡ଼ି
ଅଇଲି ଏତେ ସୁଖ ଏଡ଼ି ।୧୪
ଏ ରାତ୍ର ଯେବେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି
ଅବଶ୍ୟ ଖଣ୍ଡଗିରି ଯିବି ।୧୫
ଆଉ ତ ଭ୍ରମି ନ ପାରଇ
କେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲି ମୁହିଁ ।୧୬
ଏହି ତ କଷ୍ଟ ନ ସହିଲା
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟା ମୋତେ ହେଲା ।୧୭
ସାତ ବେଳେ ଭାବିଲି ମୁହିଁ
ବନେ ଭକତି ସାଧିବଇଁ ।୧୮
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟା ମୋତେ ହେଲା
ସାତବେଳ ହିଁ ଲେଉଟିଲା ।୧୯
ଆଉ ତ ବନେ ନ ପଶଇ
ଏ କଷ୍ଟ କେ ସହି ପାରଇ ।୨୦
ଆଉ ଯୋଗ ମୁଁ ସାଧିଥିଲେ
ଅବଶ୍ୟ ସାଧି ହୁଅନ୍ତା ଭଲେ ।୨୧
ଭକତି ଯୋଗ ଯେ ବୋଲଣ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିଜ ଧର୍ମ ପୁଣ ।୨୨

ତେଣୁଟି ମୋତେ ମାୟା ହୋଇ
ଭକତି ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ।୨୩
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନକର
ଏ କଷ୍ଟୁ ବେଗେ ତୁ ଉଦ୍ଧର ।୨୪
ଭକତି ଯୋଗେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଏ କଷ୍ଟୁ ପାରକର ତୁହି ।୨୫
ଭକତି ଯୋଗ ବିନୁ ଆନ
ଆଉ ଯୋଗ ନ ସାଧେ ପୁଣ ।୨୬
ଅବଶ୍ୟ କୌପୀନ ଛାଡ଼ିବି
ଖଣ୍ଡଗିରି ବସି ରହିବି ।୨୭
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ଥିବ
ଅବଶ୍ୟ ଭକ୍ତି ମୋତେ ଦେବ ।୨୮
ନୋହିଲେ ଆନ ଯୋଗ ମୁହିଁ
ମଲେ କେବେ ହେଁ ନ ସାଧଇ ।୨୯
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ମୋରେ ହୋଇ
ଏଠାରୁ ଲେଉଟିଲି ମୁହିଁ ।୩୦
ଏ ଦେହେଁ କେଡ଼େ ରହିଅଛି
କଷ୍ଟ ତ ସହି ନ ପାରୁଛି ।୩୧
ତୁ ନାଥ ମାୟା ଦେହେ ଥାଇ
କଷ୍ଟ ନ ସହିଲୁଟି କହି ।୩୨
ଏବେ ମୁଁ ଜଣାଉଛି ଶୁଣ
ଲେଉଟି ଖଣ୍ଡଗିରି ପୁଣ ।୩୩
ଏ ଦୋଷ କ୍ଷମା ଯେ କରିବ
କଷ୍ଟ ନ ସହିଲ ହେ ଦେବ ।୩୪
ବେଳକୁ ବେଳ ଶୀତ ହୋଇ
ସେ ସ୍ଥାନୁ ଲେଉଟି ଆସଇ ।୩୫
କେତେ ହେଁ ଦୂର ମୁଁ ଆସନ୍ତେ
ଅଗ୍ନି ଦେଖିଲ ଦୂରୁପଥେ ।୩୬

ନଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନି ଜଳେ
ଗୋସାଣୀ ନଆଁ ଅବା ଜଳେ ।୩୭
କେ ଅବା ମଡ଼ା ପୋଡି ଯାଇ
ସେଠାକୁ ଏବେ ଯିବି ମୁହିଁ ।୩୮
ଅଗ୍ନି ପାଖରେ ମୁଁ ବସିବି
ଶରୀର ଦମ୍ଭ ମୁଁ କରିବି ।୩୯
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ମୁହିଁ ଗଲି
ଅଗ୍ନି ପାଖରେ ଯେ ପାଇଲି ।୪୦
ମନୁଷ୍ୟ ରୁଣ୍ଡ ଯେ ଶୁଭିଲା
ଭାବିଲି ପ୍ରଭୁ ଦୟା କଲା ।୪୧
ନଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନି କାହିଁ
ଏତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ହୋଇ ।୪୨
ଏମନ୍ତେ ବଗୃର ମୁଁ ଗଲି
ଅଗ୍ନି ପାଖରେ ଛୁଡ଼ାହେଲି ।୪୩

ତିନ ଜଣ ଯେ ବସିଥିଲେ
ଦେଖିଣ ଭୟେ ପଚାରିଲେ ।୪୪
ବୋଇଲେ କାହୁଁ ଯେ ଅଇଲ
ଏତେ ରାତ୍ରରେ କାହିଁ ଥିଲ ।୪୫
ଶୀତରେ କମ୍ପୁଛି ଶରୀର
ଅଗ୍ନି ପାଖରେ ବସେ କର ।୪୬
ଏମନ୍ତେ କହିଲେକ ଯହୁଁ
ଅଗ୍ନି ପାଖରେ ବସେ ରହୁ ୪୭
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ତେଜ ଯେ ଲାଗିଲା
ଶରୀର ଦମ୍ଭ ମୋ ହୋଇଲା ।୪୮
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଏ ଦେହେଁ ପାଇ ବହୁ କ୍ଳେଶ ।୪୯
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଲେଉଟି ଖଣ୍ଡଗିରି ଯାଇ ।୫୦

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଚତୁଃସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚ ସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ କହି
ଶୀତ ଘୁଡ଼ିଲା ଯହୁଁ ମୁହିଁ ।୧
ବୋଇଲୁ ଖଣ୍ଡ ଯେ ଗିରିରୁ
ଯାଉ ଯେ ଥିଲୁ ବହୁଦୂରୁ ।୨
ରାତ୍ରି ବାଟେ ପାହିଯାଇ
ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଡନ୍ତେ ରହିଲଇଁ ।୩

ନଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ରହିଲୁ
ଶୀତ କରନ୍ତେ ଯେ ଆସିଲୁ ।୪
ଅଗ୍ନିକୁ ଦୁରୁ ଦେଖି ଜାଣି
ଅଇଲୁ ଏଥି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ।୫
ବୋଇଲେ ଉପାସେ ରହିଲ
କମ୍ପା ଗ୍ରାମକୁ ଯେ ନଗଲ ।୬

ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଥିଲେ ଜାଣ
ରନ୍ଧା ଯେ କରିଥାଂତ ପୁଣ ।୭
ବୋଇଲୁ ରନ୍ଧା ନ ପାରଇ
ଯେ ଦେଲେ ତା ଘରେ ସାରଇ ।୮
ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ନଯେ ରନ୍ଧାରେ
ସାରିବ ଜଣାଇ ଗ୍ରାମରେ ।୯
ବୋଇଲୁ ସାରିବୁ ଯେ ଶୁଣ
ବାଛ ବଗିର ନାହିଁ ପୁଣ ।୧୦
ତା ଶୁଣି ବେଗେ ରନ୍ଧସାରି
ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଦେଲେ ଭରି ।୧୧
ସାରନ୍ତେ ଘରି ପାଣ୍ଡୁ ପୁଣ
କହିଣ ଆସିଲୁ ବହନ ।୧୨
ସେଠାରୁ ଗୃଲି ମୁଁ ଆସନ୍ତେ
ଜଳ ଦେଖିଣ ମୁଁ ବସଂତେ ।୧୩
ସ୍ତ୍ରିରୀ ପାଞ୍ଚ ସାତ ଅଇଲେ
ଦୁରୁ ଦେଖିଣ ସେ କହିଲେ ।୧୪
ବୋଇଲେ ବାପୁ ଏ ଅଟଇ
ଏଥେ ବସିଛୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।୧୫
କେମଂତେ ପାଣି ଗୋ ଆଣିବା
ଗୃଲ ଗୋ ଏଥୁ ଫେରିଯିବା ।୧୬
ଗଲେଟି ଘଉଡ଼ିବ ସେହି
ଗୃଲ ଗୋ ଫେରିଯିବା କହି ।୧୭
ଏମଂତେ ବୋଲି ଫେରିଗଲେ
ତାହା ମୁଁ ମନେ ପାଞ୍ଚେ ଭଲେ ।୧୮
ଦେଖ ଏ ପୁରୁଷଙ୍କ ମାୟା
ଅଜ୍ଞାନ ସବୁ କରି କାୟା ।୧୯
ସେ ହରି ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ଯୁଗଳ ରୂପେ ବିହରଇ ।୨୦

ଏଦେହ ଜୀବଟି ପରମ
ବିହରେ ରାଧା ଦବସେଣ ।୨୧
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲୁ
ସ୍ତ୍ରିରୀ ପୁରୁଷ ଜାତି କଲୁ ।୨୨
ଯେତେ ସ୍ତ୍ରିରୀ ପୁରୁଷ ଛନ୍ତି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଅଟନ୍ତି ।୨୩
ଏ ଯେତେ ସ୍ତ୍ରିରୀ ଆସିଥିଲେ
ଆମ୍ଭର ପତ୍ନୀ ଅଟେ ଭଲେ ।୨୪
କମ୍ପାଇଁ ଭୟେ ଯେ ପଳାଇ
ବାପୁ ବୋଲଣ ଗାଳି ଦେଇ ।୨୫
ଗେରସ୍ତ ଠାରେ କୋପ କରି
କମ୍ପାଇଁ ଏଥୁ ଗଲେ ଫେରି ।୨୬
ମୁହିଁ ବା ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ
ତେଣୁ ଭର୍ତ୍ସନା ବୋଲେ ସେହି ।୨୭
ମୁଁ ଯେବେ ଚିହ୍ନି ପାରି ଥାନ୍ତି
କମ୍ପାଇଁ ଭର୍ତ୍ସନା ଶୁଣନ୍ତି ।୨୮
ଯହୁଁ ମୁଁ ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କଲି
ତେଣୁ ବାପୁ ପଦ ବହିଲି ୨୯
ସେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ଭଲ ମନ୍ଦ ଯେ ନ ଜାଣଇ ।୩୦
ଦେହରେ ପ୍ରକୃତି ଭ୍ରମନ୍ତି
ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ କରି ମରନ୍ତି ।୩୧
ହିଂସା ଲୋଭ କାମ ମାୟାରେ
ଚୌଷଠି ରୋଗ ସଙ୍ଗତରେ ।୩୨
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପରାୟେ ହେଲି ।୩୩
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଇ
ସେଠାରୁ ଅଇଲି ପଳାଇ ।୩୪

ଗଡକ ବେଲପଡ଼ା ଜାଣ
ଗଡ଼ ପାଆନ୍ତେ ଯେ ଆସିଣ ।୩୫
ମାଲ ମାଧବ ସ୍ଥାନେ ରହି
ଗଡ଼ ପାଆନ୍ତେ ମୁଁ ଆସଇ ।୩୬
ମହାନଦୀ ଭିତରେ ଜାଣ
ଏକ ପର୍ବତେ ରହି ପୁଣ ।୩୭
ବୋଇଲି ଏଥୁ ଗୁମ୍ଫା ଥିଲେ
ଏ ସ୍ଥାନେ ରହିବି ମୁଁ ଭଲେ ।୩୮
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଲି
ଗୁମ୍ଫା ଖୋଜନ୍ତେ ନ ପାଇଲି ।୩୯
ପର୍ବତ ବୁଲି ମୁଁ ଆସଂତେ
ମହାଦେବ ସ୍ଥାନ ଦେଖଂତେ ।୪୦
ସେଠାରେ ଆସି ମୁଁ ମିଳିଲି
ପ୍ରସାଦ ଦେଲେ ମୁଁ ସାଇଲି ।୪୧
ସାଇଣ ଚଳିଲି ବହନ
ମିଳିଲି ବୈଦେଶ୍ୱର ଜାଣ ।୪୨
ପର୍ବତ ପରେ ମହାଦେବ
ଗଡକ ରହି ସେହିଠାବ ।୪୩
ଦହି ପଖାଳ ତହିଁ ଖାଇ
ଗଡ଼ ପାଆଂତେ ମୁଁ ଆସଇ ।୪୪
ବାଙ୍କୀ ସୀମା ତୁଳସୀ ପୁର
ଦ୍ୱି ଗଡ଼ ରହିଲି ତହିଁର ।୪୫
ଦୁଇ ଗଡ଼ ରହି ଛାଡ଼ିଲୁ
ହଳଦିଆ ପର୍ବତ ଅଇଲୁ ।୪୬
ସେଠାରେ ସ୍ଥାନ କରୁ ନାହିଁ
ଲେଉଟି ଡମପଡ଼ା ଯାଇ ।୪୭
ଗଡକ ସେଠାରେ ରହିଲୁ
ଗଡ଼ ପାଆନ୍ତେ ଯେ ଆସିଲୁ ।୪୮
ଆସିଣ ଖଣ୍ଡଗିରି ଯାଇ
କାହାକୁ ଦେଖା ଯେ ନ ଦେଇ ।୪୯
ବାର ବନ ଲୁଚି ରହିଲି
ପୁଣି କଥାଏ ପାଞ୍ଚ କଲି ।୫୦
କେତେ ଦେହେଁ ଲୁଚି ରହିଥିବା
ପ୍ରାଚୀ କୂଳ ଦେଖି ଆସିବା ।୫୧
ବାହାରେ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମାୟାଟି କଲେ ପୀତବାସ ।୫୨
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଖଣ୍ଡଗିରି କ ଗୁଡ଼ ମୁହିଁ ।୫୩

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମଧ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ପଞ୍ଚସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଷ୍ଠସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ କହି
ଖଣ୍ଡଗିରିରୁ ମୁହିଁ ଯାଇ ।୧
ଗଡ଼ରେ ଛଅ କୋଶ ଗଲୁ
ବାଳକାଟି ପାଖେ ମିଳିଲୁ ।୨

ରାତ୍ର ପାହିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଇଁ
ଗଲୁ ଯେ ଖରତର ହୋଇ ।୩
ବୋଇଲୁ କେ ଅବା ଚିହ୍ନିବେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଆକଟି ରଖିବେ ।୪
ଏ ଘେନ ବେଗେ ଚାଲିଯାଇଁ
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲଇଁ ।୫
ବେଳ ଯେ ସାତ ଘଡ଼ି ଜାଣ
ଦେଉଳ ପାଶରେ ବହିଣ ।୬
ଦେଉଳ ପୂଜାରୀ ଦେଖିଲା
ଭୋଗ ସାରିବୁ ଆ ବୋଇଲା ।୭
ଧୂପ ସାରିଣ ଘେନ ଯାଇ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କିଛି ସେ ନ ଦେଇ ।୮
ତା ଦେଖି ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଇ
ଏ ଦ୍ୱିଜ ମୂର୍ଖ ଯେ ଅଟଇ ।୯
ପଚାରି ଘେନି ଗଲା ଜାଣ
ଆଶା କରଇ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।୧୦
ସେଠାରେ ଖରା ଯେ ସାରିଲୁ
ଭୋକରେ ଆକୁଳ ହୋଇଲୁ ।୧୧
ଖରା ଶାନ୍ତ ପଡ଼ିଲା ଯହୁଁ
ସେଠାରୁ ବେଗେ ଚଳେ ତହୁଁ ।୧୨
ଯାଅନ୍ତେ ଦିନ ଅସ୍ତ ଯାଇ
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲଇଁ ।୧୩
ବୈଷ୍ଣବ ଦେଖି ପଚାରିଲା
ରାତ୍ର ହୁଅନ୍ତେ ଅନ୍ନ ଦେଲା ।୧୪
ରାତ୍ର ପାହିଲା ମୁଁ ଆସଇ
ତ୍ରି ଟୀକଳରେ ମିଳିଲଇଁ ।୧୫
ଦେଖିଲି ଲଟୀ ନାହିଁ କିଛି
ଗ୍ରାମରୁ ଗ୍ରାମ ବସିଅଛି ।୧୬

ବୋଇଲି କାହିଁକି ମୁଁ ଯିବି
କାହିଁ ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ପଳିବି ।୧୭
ଏମନ୍ତେ ମନେ ବିଚାରଇ
ଲେଉଟି ଖଣ୍ଡଗିରି ଯାଇ ।୧୮
ଏମନ୍ତେ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଲି
ଲେଉଟି ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଗଲି ।୧୯
ପୁଣି ହିଁ ମନେ ବିଚାରଇ
ଖଣ୍ଡଗିରି ଯିବି କି ନାହିଁ ।୨୦
ଯୋଗୀ ଗୁମ୍ଫା ଯାଇଁ ରହିବି
ଆଉ ତ ଭ୍ରମି ନ ପାରିବି ।୨୧
ଏଠାରୁ ଦୂର ଶହେ କୋଶ
ଖରା ତ କରେ ବଡ଼ ତ୍ରାସ ।୨୨
ବୈଶାଖ ମାସ ଝାଞ୍ଜି ବହି
କେମନ୍ତେ ବାଟ ଚାଲିବଇଁ ୨୩
ବାଟରେ କିସ ଯେ ଖାଇବି
ଗ୍ରାମେ ତ ଭୟେ ନ ପଶିବି ।୨୪
ପ୍ରାଣ ଗଲେ ତ ନ ମାଗଇ
ଭୋକ ତ ସହି ନ ପାରଇ ।୨୫
କର୍ମ ବିଧାତା ଏହା କଲୁ
ସୁଖ ଭୋଗ ହିଁ ଛଡ଼ାଇଲୁ ।୨୬
ଜଳ ପାନ ମୁଠାଏ ଦେଇ
ଶିଷ୍ୟ ନ ରଖିଲୁ କି ତୁହି ।୨୭
ଷଡ଼ ରସ ଭୋଗ ଗୁଡ଼ିଲି
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ଦୂର କଲି ।୨୮
ଛାଡ଼ିଲି ଭକତି ସାଧିବି
ମହା ଅରଣ୍ୟେ ଭ୍ରମୁ ଥିବି ।୨୯
ସେ ପାଞ୍ଚ ନ ରଖିଲୁ ତୁହି
କର୍ମାଇଁ ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେଇ ।୩୦

ପୂର୍ବେ ମୁଁ କି ପାପ ଅର୍ଜିଛି
ତେଣୁ ମୁଁ ଏ କଷ୍ଟ ଭୁଞ୍ଜୁଛି ।୩୧
ପୂର୍ବ କଥାକୁ ଆଦରିବା
କମ୍ପାଇଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବା ୩୨
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ଲେଉଟିଲି
ସମୁଦ୍ର ଦେଖି ଇଚ୍ଛାକଲି ।୩୩
ଲହଡ଼ି ଦେଖୁଥିବି ମୁହିଁ
ସେହି ତଟରେ ରହିବଇଁ ।୩୪
ପୁଣି ଭାବଲି କ୍ଷାର ପାଣି
କସ ଖାଇ ରହିବି ପୁଣି ।୩୫
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ସମୁଦ୍ରକୁ କୋପେ
ଶାପ ତ ଦେବଲ ମହାତାପେ ।୩୬
ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ଜାତି ନେଲ
ତୋ ଜାତି ଯାଉ ଶାପ ଦେଲ ।୩୭
କ୍ଷାର ପାଣିଟି ହୁଅ ତୁହି
ତୋତେଟି ନ ଭକ୍ଷନ୍ତୁ କେହି ।୩୮
ଶାପେ ସମୁଦ୍ର କ୍ଷାର ପୁଣ
ସେ ପାଣି ନ ଖାଇଲେ ଜାଣ ।୩୯
କେମନ୍ତେ କ୍ଷାର ପାଣି ଖାଇ
ସେ ସ୍ଥାନେ ରହି ନ ପାରଇ ।୪୦
ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ମୁହିଁ ଗଲି
ହରି ହରି ପୁରେ ମିଳଲି ।୪୧
ମହାଦେବ ଦେଉଳେ ମୁହିଁ
ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ଆସି ମୁଁ ପାଇ ।୪୨
ମାଳି ପୂଜାରୀ ଯେ ଅଇଲେ
ହରି ପଖାଳ ଭୋଗ କଲେ ।୪୩
ବୋଇଲୁ ଦହି ପଖାଳ ହିଁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କିଛି ଦିଅ କହି ।୪୪

ଦି ଦିନ ଉପାସେ ରହିଛୁ
ତହିଁରୁ ଦେଇ ଯାଅ କିଛୁ ।୪୫
ତା ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲଇ
ଗ୍ରାମରେ ମାଗି ଖାଅ ଯାଇ ।୪୬
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଘେନି ଗଲ
ମନକୁ ମନ କ୍ରୋଧ କଲା ।୪୭
ଆରେ ପାମର ମନ କହି
କମ୍ପାଇଁ ମାଗିଲୁରେ ଭୁଷ୍ଟ ।୪୮
ହେତୁ ବସିବା ଦିନୁ ଜାଣ
କାହାକୁ ନ ମାଗୁରେ ପୁଣ ।୪୯
ତୁ ଅବା କାକୁ କେତେ ଦେଇ
ତୋତେ ତ ମାଗି ନ ଆସଇ ।୫୦
ଏବେ ନିର୍ଲଜ୍ଜ ପଣ କଲୁ
ନ ମର କମ୍ପାରେ ମାଗିଲୁ ।୫୧
ଘରୁ ଆସିବା ବେଳେ ତୁହି
ସତର ଦିନ ଭୋକ ସହି ।୫୨
ତେବେଟି ନ ମଲୁରେ ମନ
ଦି ଦିନେ ମରନ୍ତୁ କି ପୁଣ ।୫୩
ଦି ଦିନ ଭୋକ ତୁ ନ ସହି
ନ ମର ଅଛୁରେ କମ୍ପାଇ ।୫୪
ଶିବକୂଟରେ ଭୁବି ଜାଣ
ଆହାର ଛାଡ଼ିବା ପାଞ୍ଚଣ ।୫୫
ଏକୋଇଶ ଦିନ ଉପାସ
ରହିଲୁ ଜଳ କରି ଗ୍ରାସ ।୫୬
ତେବେଟି ମନ ଦୁଃଖ ନାହିଁ
ସମସ୍ତେ କହିବାରୁ ଖାଇ ।୫୭
ଦି ଦିନ ସହି ନପାରିଲୁ
ନକୁଛ ବୁଦ୍ଧିରେ ଧଇଲୁ ।୫୮

ଏମନ୍ତେ ମନକୁ ବୁଝାଇ
ସେ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ ।୫୯
ହେ ମହାଦେବ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ
ଭୋକେ ଆକୁଳ ମୋର ମନ ।୬୦
ଦି ଦିନ ଉପାଷ ରହିଛୁ
ଖାଇବାକୁ ଯେ ଦିଅ କିଛୁ ।୬୧
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭର ସ୍ଥାନରେ
ଉପାସେ ରହି ଯିବୁ ଖରେ ।୬୨
ଏମନ୍ତେ ଜଣାଇ ଶୋଇଲୁ
ସ୍ୱପ୍ନ ପାହିଲା ଯେ ଉଠିଲୁ ।୬୩
ବୋଇଲୁ ପଥର ଅଟଇ
ଏତ ମହାଦେବ ନୁହଁଇ ।୬୪
ଯେବେ ଦେବତା ହୋଇଥାନ୍ତା
ଅବଶ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତା ।୬୫
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମନକୁ ମନ କର ଶେଷ ।୬୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏ ମନ ଚଣ୍ଡାଳଟି ଜାଣ ।୬୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଷଷ୍ଟସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଏବେ କହି
ମହାଦେବ ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ।୧
ଯାଆନ୍ତେ ଜଣକୁ ଦେଖିଲୁ
ମହାଦେବ କଥା କହିଲୁ ।୨
ତା ଶୁଣି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ନେଲା
ବେଗେ ଅନ୍ନ ଆଣି ଦେଲା ।୩
ସେ ଦିନ ସେଠାରେ ରହିଲୁ
ସ୍ୱପ୍ନ ପାଆନ୍ତେ ତହୁଁ ଗଲୁ ।୪
ଯାଆନ୍ତେ ଝଙ୍କଡ଼ରେ ପୁଣ
ଶାରଦା ଦେବୀଙ୍କି ଦେଖିଣ ।୫
ହେ ଦେବୀ ଜଣାଉଛୁ ମୁହିଁ
ଖାଇବାକୁଟି ଦେବୁ ତୁହି ।୬
ତୁମ୍ଭେ ନ ଦେଲେ ମୋତେ ଶୁଣ
କେହି ମୋତେ ନଦେବେ ଜାଣ ।୭
ବ୍ରହ୍ମଣେ ନରପେକ୍ଷ କହି
ମୋତେ ନ ପଚାରିବେ କେହି ।୮
ମୁହିଁତ ନ ମାଗିବି ଶୁଣ
ମୋ ମନ ନ ଜାଣୁକ ପୁଣ ।୯
ଏକା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭରସାରେ
ଭ୍ରମୁଛୁ ଦେଶ ବନ ଘୋରେ ।୧୦
ଭିକ୍ଷା ମାଗନ୍ତେ ନ ଦେଉଛୁ
ଭ୍ରମାଇ ମୋତେ ଯେ ମାରୁଛୁ ।୧୧
ହେ ଦେବୀ ତୁମ୍ଭେ ମୋରପାଇଁ
ଜଣାଅ ଦୟାକରୁ ସେହି ।୧୨

ତୁମ୍ଭ ବଚନ ପ୍ରଭୁ ରଖେ
ଏହା ମୁଁ ଜାଣିଛୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।୧୩
ତୁମ୍ଭେ ତ ମୋତେ ଦୟା ହୁଅ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯେ କହ ।୧୪
ତୁମ୍ଭ ବଚନେ ଅବା ସେହ୍ନ
ମୋତେ ଭକତି ଯୋଗ ଦେଇ ।୧୫
ଭକତି ଯୋଗ ବିନୁ ଶୁଣ
ମଲେ ନ ସାଧେ କେଉଁ ଜ୍ଞାନ ।୧୬
ଏମନ୍ତେ ଶାରଦାଙ୍ଗ ପାଶେ
ମୋ ଦୁଃଖ କହଲ ହରଷେ ।୧୭
ବେଳ ଯେ ଦ୍ୱି ପ୍ରହର ହେଲ
ଧୂପ ତାହାଙ୍କର ବଢ଼ିଲ ।୧୮
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ମୋତେ ଡାକକର
ପ୍ରସାଦ ଦେଲେ ଯତ୍ନ ଭର ।୧୯
ବୋଇଲ ବାକ୍ୟଦେବୀ ଏହ୍ନ
ମୁହିଁ କହିଲରୁ ଜାଣଇ ।୨୦
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୃଦରେ ପଶିଲେ
ଡାକଣ ପରସାଦ ଦେଲେ ।୨୧
ନୋହିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କି ଦ୍ୟନ୍ତେ
କିମ୍ପାଇ ଏମାନେ ଡାକନ୍ତେ ।୨୨
ଯାଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ ଶୁଦ୍ର ମୁନ
ସେ ମହାଭାରତ ବଖାଣି ।୨୩
ଶାରଳା ହୃଦରେ ପଶିଲେ
ତେଣୁ ଭାରତ ଯେ କହିଲେ ।୨୪
ନୋହିଲେ ସେ କାହୁଁ ଜାଣନ୍ତେ
ଯାଙ୍କର ଦୟା ତାଙ୍କୁ ହନ୍ତେ ।୨୫
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରି ସାରିଲି
ଆସି ସିଂହଦ୍ୱାରେ ବସିଲି ।୨୬

ଜଣକୁ ଦେଖି ପଚାରଇ
କୁଜଙ୍ଗ କାଠ ଦିଅ କହି ।୨୭
ବୋଇଲା କାହିଁକି ଯିବ
ରାଜାଙ୍କୁ ତହିଁ ନ ଦେଖିବ ।୨୮
ରାଜା ତ ପାରଦ୍ୱୀପେ ଜାଣ
ଏବାଟେ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ ।୨୯
ତାର ବଚନ ମୁଁ ଶୁଣିଲି
ପାରଦ୍ୱୀପକୁ ବାହାରିଲି ।୩୦
ଯାଆନ୍ତେ ବେଳ ଅସ୍ତହୋଇ
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲଇଁ ।୩୧
ବୈଷ୍ଣବ ମଠ ଥିଲା ଜାଣ
ତହିଁକି ଗଲି ମୁହିଁ ପୁଣ ।୩୨
ବୈଷ୍ଣବ ମୋତେ ସେ ଦେଖିଲା
ଏଠାରୁ ଯାଅ ସେ ବୋଇଲା ।୩୩
ବୋଇଲି ମଠକୁ ନ ଯାଇ
ଏ ବଟ ମୂଳେ ଶୋଇବଇଁ ।୩୪
ରାତ୍ର ପାହିଲେ ଯିବୁ ଶୁଣ
କିମ୍ପାଇଁ କୋପ କର ପୁଣ ।୩୫
ଖାଇବାକୁ ତ ନ ମାଗଇ
ରାତ୍ରକ କଷ୍ଟ ଏଥୁ ଯାଇ ।୩୬
ଏମନ୍ତ କହିଣ ବସନ୍ତେ
ରାତ୍ର ହୁଅନ୍ତେ ଡାକ ମୋତେ ।୩୭
ଖାଇବାକୁଟି ଦେଲେ ପୁଣ
ରାତ୍ର ପାହାନ୍ତେ ଗଲି ଶୁଣ ।୩୮
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦୂର ଯାନ୍ତେ
ବେଳ ଏଗାର ଘଡ଼ି ହୁନ୍ତେ ।୩୯
ବଟ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ରହିଲି
ଶ୍ରମ ପାଇଣ ମୁଁ ଶୋଇଲି ।୪୦

ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ ଦେଖିଲା
ଡାକି ନେଇଣ ଅନ୍ନ ଦେଲା ।୪୧
ସାରଣ ପଥ କହିଗଲୁ
ଏକ ଗ୍ରାମ ମୁଣ୍ଡେ ବସିଲୁ ।୪୨
ଏମନ୍ତେ ବେଳ ଅସ୍ତ ଯାଇ
ସେ ଗ୍ରାମ ଲୋକେ ଦେଖିକହି ।୪୩
ଏ ଗ୍ରାମେ ଥାନ ନାହିଁ ଶୁଣ
ଆଗ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଅ ପୁଣ ।୪୪
ଆଗ ଗ୍ରାମରେ ମଠ ଅଛି
ଆଜ ଭାଗବତ ବଢ଼ୁଛି ।୪୫
ସେ ଠାବକୁଟି ବେଗେ କର
ସାରିବାକୁ ଦେବେ ଛପୂର ।୪୬
ସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ସେହୁ ଦେଲେ
ମଠ ଦେଖାଇ ଦେବ ଭଲେ ।୪୭
ତାର ସଙ୍ଗତେ ମୁହିଁ ଗଲି
ମଠ ଦେଖିଣ ମୁଁ ରହିଲି ।୪୮
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲେଟି ଯହୁଁ
ଦହି ଚୂଡ଼ାଟି ଦେଲେ ତହୁଁ ।୪୯
ସାରଣ ରାତକ ମୁଁ ରହି
ରାତ ପାଆନ୍ତେ ତହୁଁ ଯାଇ ।୫୦
ଦୁଇ ନଈ ପାରି ହୋଇଲୁ
ପ୍ରଥମ ଘାଟରେ ମିଳିଲୁ ।୫୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପ୍ରଥମ ଘାଟେ ପରବେଶ ।୫୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟସପ୍ତତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କହେ ଶୁଣ
ପ୍ରଥମ ଘାଟରେ ରହିଣ ।୧
ଘାଟିଆ ଦେଖି ଆକଟଇ
କାହିଁ ଯାଉଛ ରହ କହି ।୨
ବୋଇଲୁ ପାରଦ୍ୱୀପ ଯିବୁ
ରାଜାଙ୍କୁ କହିଣ ରହିବୁ ।୩
ବୋଇଲେ ଗୋଚର କରିଣ
ତେବେଟି ଛାଡ଼ିଦେବୁ ଜାଣ ।୪
ବୋଇଲୁ ବେଗେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ
ଗୋଚର କରି ବେଗେ ନିଅ ।୫
ନୋହିଲେ ନାହୁଡ଼ିଣ ଯିବୁ
ବସିତ ଆଜ ନ ପାରିବୁ ।୬
ଆମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଆର ଘାଟକୁ ଯିବା ପୁଣି ।୭

ସେ·ଲୋକ ଗୋଚର କରିବେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ତତକାଳ ନେବେ ।୮
ଏମନ୍ତ କହି ଘେନ୍ନ ଗଲେ
ଆଉ ଘାଟେ ଗୁପ୍ତ ଆସିଲେ ।୯
ସେ ଲୋକ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ
ଘଡ଼ଏ ବଜେ କର ପୁଣ ।୧୦
ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁ ଯାଇ
ଆଜ୍ଞା ହେଲେଟି ଯିବ କହି ।୧୧
ତା ଶୁଣି ମୁହିଁ କହି ପୁଣ
ବେଗେଟି ଯାଅ ହେ ବହନ ।୧୨
ନୋହିଲେ ଏଥୁ ଫେରି ଯାଇ
କମାଇଁ ବସିଥିବୁ କହି ।୧୩
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସେହୁ ଗଲା
ଜଣାଇ ଆସିବ ବୋଇଲା ।୧୪
ଏମନ୍ତ କହି ସେହୁ ଯାଇ
ସେଠାରେ ବସି ବିଚାରଇ ।୧୫
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗ କଥା ଶୁଣ
ଜରାସନ୍ଧ ବୋଲି ରାଜନ ।୧୬
ଜୟୀ ହୋଇ ଶସ୍ତ୍ର ରାଜାଙ୍କୁ
ବନ୍ଦୀ ଯେ କରିଥିଲା ତାଙ୍କୁ ।୧୭
ପୁଣି ସେହିଁ ମନେ ବିଚାରଇ
ରାଜା ମାନଙ୍କୁ ହାଣିବଇଁ ।୧୮
ବଳି କରିଣ ଦେବୀ ଆଗେ
ହାଣିବ ଦେବୀ ତୋଷ ହେବେ ।୧୯
ମନୁଷ୍ୟ ବଳି ଦେବୀ ଖାଇ
ମୋତେ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ ସେହି ।୨୦
ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରନ୍ତେ
ରାଜାଏ ଜାଣିଲେ ସମସ୍ତେ ।୨୧

ଯହୁଁ ସେ ଷରବାର କଲା
ଭଲ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ପିନ୍ଧାଇଲା ।୨୨
ବୋଇଲେ ନାମଚିନ୍ତା କର
ନପୂର ହେଲାଟି ଆମ୍ଭର ।୨୩
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବଳି କରି ନେଇ
ଦେବୀ ଆଗରେ ହାଣିବଇଁ ।୨୪
ତେଣୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସଜ କରେ
ନାମଟି ଚିନ୍ତ ସର୍ବେ ଖରେ ।୨୫
ଆଉତ କେହି ନ ରଖିବେ
ରଖିଲେ ପ୍ରଭୁ ଯେ ରଖିବେ ।୨୬
ଆରତତ୍ରାଣ ସେ ଅନନ୍ତ
ଡାକିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଶୁଣନ୍ତ ।୨୭
ନୋହିଲେ ସର୍ବେ ଯିବା ନାଶ
ଚିନ୍ତା କରହେ ପୀତବାସ ।୨୮
ରାଜାଙ୍କ ଚିନ୍ତା ସେ ଜାଣିଲେ
ଜରାସନ୍ଧ ପୁରେ ମିଳିଲେ ।୨୯
ବ୍ରାହ୍ମଣ ତିନ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ
କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ଭୀମ କହି ।୩୦
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱାର ରେ ମିଳିଲେ
ଭୀମକୁ ଶତ୍ରୁ ନାଶ ବୋଲେ ।୩୧
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱାର ଜିଣିଯାଇ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦ୍ୱାର ଯାଇଁ ପାଇ ।୩୨
ସେ ଦ୍ୱାରେ ଅର୍ଜୁନ ଜିଣିଲେ
ତୃତୀୟ ଦ୍ୱାର ଯେ ପାଇଲେ ।୩୩
ଆପଣେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ
ଗଧ ପାଦ ଧଇଲେ ତହିଁ ।୩୪
ଭକ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଯେ ଧଇଲେ
ଜିଣି ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ମାଗିଲେ ।୩୫

ସତ୍ୟ କରାଇ ଯେ ରାଜାକୁ
ଶ୍ରାମ ହାତେ ମରାଇ ତାକୁ ।୩୬
ରାଜା ମାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ରାଜ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଯାଅ ଭଲେ ।୩୭
ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ମୁକୁଳାଇ
ନିଜ ଭୁବନେ ବିଜେ କହି ।୩୮
କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଗଧ ପାଦ
ଧରି ତରିଲେ ପରମାଦ ।୩୯
ମୁହିଁତ ଏ ସ୍ଥାନେ ରହିବି
କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବସିଥିବି ।୪୦
ନୋହିଲେ କମ୍ପା ମୁଁ ବସନ୍ତି
ଆକଟେ କମ୍ପା ମୁଁ ରହନ୍ତି ।୪୧
ରାଜାଙ୍କୁ କହିଣ ରହିବି
କମ୍ପା ମୁଁ ଏଥ ଫେରିପିବ ।୪୨
ଫେରିଗଲେ ମୁଁ କାହିଁ ଯାଇ
ଆଉ ତ ଭ୍ରମି ନ ପାରଇ ।୪୩
ଏମନ୍ତେ ବସୁରନ୍ତେ ଶୁଣ
ଆସି ବୋଇଲି ଯାଅ ପୁଣ ।୪୪
ତାର ବଚନେ ମୁହିଁ ଗଲି
ପାରିଦ୍ୱୀପ ଗଡ଼େ ପଶିଲି ।୪୫
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପାରିଦ୍ୱିପେ ହୋଏ ପ୍ରବେଶ ।୪୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏମନ୍ତେ ମୁହିଁ ଯେ ଭ୍ରମିଣ ।୪୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟସପ୍ତତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକୋନାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
ଏଥି ଉତାରୁ କଥା ଯେହି ।୧
ଲୋକନାଥ ଦେଉଳେ ରହି
ରାସକ ବଞ୍ଚିଲି ଯେ ତହିଁ ।୨
ସେଠାରେ ପରସାଦ ଦେଲେ
ତାହା ମୁଁ ନ ଖାଇ ଯେ ଭଲେ ।୩
ଅନ୍ନ ତ ରଙ୍ଗମପ୍ଟେ ଢଶି
ଜାଉ ପରାଏ ଥିଲା ମିଶି ।୪
ବ୍ୟଞ୍ଜନ କଟୁ ହିଁ ନ ଦେଲେ
ସାର ବୋଲିଣ ଥୋଇ ଗଲେ
ତା ଦେଖି ଶୀଘ୍ର ମୁଁ ସାରିଲି
ସବୁତ ଫୋପାଡ଼ାଇ ଦେଲି ୬
ରାଜାତ ଭଲି ଗିଞ୍ଜି ଅଛି
ଏହା ତ ଦେବତା ଖାଉଛି ।୭
ଏ ଯାହା ଦେଲେ ତାହା ପାଇ
ଅଜ୍ଞାନ ଦେବତା ଅଟଇ ।୮

ଯେତେକ ଭୋଗ ଯେ କରାନ୍ତି
ଦେବତା କସ ଯେ ଖାଆନ୍ତି ।୯
ଆଗଢେ ଥୋଇଣ ଦେଖାଇ
ସେଠାରୁ ଆଣନ୍ତି ଉଠାଇ ।୧୦
ଯେଝା ଇଚ୍ଛାୟେ ଘେନଯାନ୍ତି
ଦେବତା କସ ଯେ ଖାଆନ୍ତି ।୧୧
ଏହି ଦେଖାଇ ଏହି ଖାଇ
ଦେବତା ଏଣ୍ଠ ଯେ ଅଛଇ ।୧୨
ଏହା ତ ଜାଣି ନ ପାରନ୍ତି
ମିଛେ ଦେବତା ପୂଜୁଥାନ୍ତି ।୧୩
ଏ ଠି ସ୍ୱୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଅଛଇ
ଦେଖି ଶୁଣିଣ ଖାଉଛଇ ।୧୪
ଚାଲୁଛି ବସୁଛି ଶୋଉଛି
ସବୁ ଭୋଗଟି କରୁଅଛି ।୧୫
ଆଜୁ ଚିହ୍ନିଲେ ଏ ତରଇ
ନୋହିଲେ ଗତି କାହିଁ ନାହିଁ ।୧୬
ଏମନ୍ତେ ବିଚାର କରନ୍ତେ
ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଦେଖି ମୋତେ ।୧୭
ମଠକୁ ଘେନି ସେହୁ ଗଲା
ମହାନ୍ତ ଦେଖି ପଚାରିଲା ।୧୮
କାହିଁ ଯେ ପୂର୍ବେ ତୁମ୍ଭେ ଥିଲ
ଏଠାକୁ କମ୍ପାଇଁ ଆଇଲ ।୧୯
ବୋଇଲୁ ଖଣ୍ଡଖର ଥିଲୁ
ଛାଡ଼ିଣ ଏଠାକୁ ଅଇଲୁ ।୨୦
ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନ ଯେ ମିଳିଲେ
ଦିନା କେତେ ରହିବୁ ଭଲେ ।୨୧
ବୋଇଲେ ପାରେଶ୍ୱର ଠାରେ
ଏକାନ୍ତ କହିଲୁ ତୁମ୍ଭରେ ।୨୨

ତାଙ୍କ ବଚନେ ମୁହିଁ ଗଲି
ମେଲଘର ଥିଲା ରହିଲି ।୨୩
ଦେଉଳ ପରିଛାକୁ କହି
ଜଳପାନ ଖଞ୍ଜା ହୋ ତୁହି ।୨୪
ବୋଇଲା ଚାରିମାସ ଜାଣ
ଚାଲିବ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ।୨୫
କହିଣ ନ ଚାଲିଲା ସେହି
ମୂର୍ଖ ସ୍ୱଭାବ ବ୍ରାହ୍ମଣହିଁ ।୨୬
ସେବକ ଭୋଗ ମତେ ଦିଅନ୍ତି
ତା ଦେଖି ଚିନ୍ତା ମୋର ମତି ।୨୭
ବଗଡା ଅନ୍ନ ମତେ ଦେଇ
ସବୁ ଅନ୍ନଟି ସେହୁ ଖାଇ ।୨୮
କୌଦିନ ଦ୍ୱିପ୍ରହରେ ମିଳେ
କୌଦିନ ନ ଦିଅନ୍ତି ଭଲେ ।୨୯
କୌଦିନ ରାତ୍ର ପାହି ଯାଇ
କୌଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମିଳଇ ।୩୦
ଏମନ୍ତେ ବାଇଶି ଯେ ଦିନ
ସେଠାରେ ରହି ଛନ୍ତେ ମନ ।୩୧
ବୋଇଲା ନଳ ଯେ ରାଜାକୁ
ଶନି ସପତା ପଡ଼ି ତାକୁ ।୩୨
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ କେଉଣେ ଗଲା
ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବକୁ ଛାଡ଼ିଲା ।୩୩
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ନ ମିଳଇ
ଘୋଡ଼ା ଶାଳରେ ସେ ରହଇ ।୩୪
ଏମନ୍ତେ ଦଶା ଯେ ପଡ଼ିଲା
ବାଆନ ପଥ ସେ ବୁଲିଲା ।୩୫
ମତେ ତ ସେହି ଦଶା ପଡ଼ି
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଦୂରେ ଏଡ଼ି ।୩୬

ବାଆନ ପଥେ ବୁଲୁ ଅଛୁ
ଥିର କରଣ ନ ରଖୁଛୁ ।୩୭
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହିଁ ନ ମିଳଇ
ଭଙ୍ଗା ଦଦରା ଘରେ ରହି ୩୮
ଯେ ଲୋକ ତୁମ୍ଭର ଭରସା
ତାକୁ କି କରିପାରେ ଦଶା ୩୯
ମୁହିଁ ତ ଭରସା କରୁଛି
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦଶା କି ଭୁଞ୍ଜୁଛି ।୪୦
ଦଶା ଯେବେ ମୋତେ ପଡ଼ଇ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବେ କସ ପାଇଁ ।୪୧
ଦଶା କରତା ତୁହି ଜାଣ
ସବୁଟି ତୁଂଭର ଭିଆଣ ।୪୨
ସଭଙ୍କ ପଡ଼ି ଦାତା ତୁହି
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତେ ଖଞ୍ଜାଇ ।୪୩
ମୁଁ ତୁଂଭଠାରେ ଦ୍ରୋହ କଲି
କି ପାପ ମୁହିଁ ଯେ ଅର୍ଜିଲି ।୪୪
ସେ ଘେନ ଏ ଅନ୍ନ ଖଞ୍ଜିଲୁ
ତେଣୁଟି ନାନା କଷ୍ଟ ଦେଲୁ ।୪୫
କମ୍ପାଇଁ ଏ ଥାନେ ରହନ୍ତୁ
ଏ ଅନ୍ନ ମୁହିଁ ନ ଭକ୍ଷନ୍ତୁ ।୪୬
ତୁଂଭ୍ ବସ୍ତୁର ସିନା ଏହି
ଏତେ କଷ୍ଟଟି ଦେଉ ତୁହି ।୪୭
ଏଠାକୁ ଆଶା କରି ମୁହିଁ
ଆସିଲି ଏତେ ପଥ ବହି ।୪୮
ଏ ସ୍ଥାନୁ କେଉଁଆଡ଼େ ଯିବି
କାହିଁ କେଉଁସ୍ଥାନେ ରହିବି ।୪୯

ରଜାତ ଦେଖି ପଚ୍ଚରିଲି
କହୁ ହିଁ ଖଞ୍ଜି ସେ ନଦେଲି ୫୦
ମୁହିଁ କହଂତେ ମନା କଲେ
ଦୂରେ ଯା ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ୫୧
ଏ ଗ୍ରାମେ ଯେତେ ଜନଛନ୍ତି
ମୂର୍ଖ ସ୍ୱଭାବ ମୂର୍ତ୍ତ ମତ ।୫୨
ଏ ରଜା ମୂର୍ଖ ଯେ ଅଟଇ
ସ୍ୱଭାବେ ଷଣ୍ଢ ନାମ ବହି ।୫୩
ଗୋରୁ କି ଜ୍ଞାନ ଜାଣେ ଶୁଣ
ଆଂଭଙ୍କୁ ଚହ୍ନିବ ଏ ପୁଣ ।୫୪
ଏ ଥାନ ମୁହିଁ ଛାଡ଼ିଯିବି
କନକା ରଜାକୁ କହିବି ।୫୫
ସେ ରଜା ଭକତି ଅଟଇ
ଚହ୍ନି ରଖିବ ଅବା ସେହି ।୫୬
ଏ ଥାନୁ କେଉଁଆଡ଼େ ଯିବି
କାହାକୁ ମୁହିଁ ଯେ ପୁଚ୍ଛିବି ।୫୭
ଏମନ୍ତେ ବଚ୍ଚରିଲି ଶୁଣ
ପାରଦ୍ୱୀପକୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ଣ ।୫୮
ବାଇଶୀ ଦିନ ତହିଁ ରହି
ସେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଆସଇ ।୫୯
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ପାରଦ୍ୱୀପକୁ ଛାଡ଼ି ଆସ ।୬୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ପାରଦ୍ୱୀପ ନଯିବ କେହି ।୬୧
ତହିଁରେ ଦୟା ଧର୍ମ ନାହିଁ
ଏ ଘେନି ତୁଂଭଙ୍କୁ କହଇ ।୬୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକେନାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ଭକ୍ତ
ପାଗଦ୍ୱୀପ ଘୁଞ୍ଜ ଆସଇ ।୧
ଆସନ୍ତେ ମନେ ପାଞ୍ଚେ ପୁଣ
ଏତେ ନିରପେକ୍ଷ ସେ ସ୍ଥାନ ।୨
ଦେବତା ତହିଁ ଯେତେ ଛନ୍ତି
ଅଜ୍ଞାନ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ।୩
ଏକ ଦିନେ ମୁଁ ଏକାନ୍ତେଣ
ପାରେଶ୍ୱରଙ୍କୁ କହେ ପୁଣ ।୪
ରାଜାଙ୍କୁ କହି ମୋତେ ରଖ
ବହୁତ ପାଇଲି ମୁଁ ଦୁଃଖ ।୫
ସେ କାହିଁ ବଚନ ଶୁଣଇ
ପାଷାଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଅଜ୍ଞାନହିଁ ।୬
ବୋଇଲି ଏ ତ ନ ଶୁଣିଲା
ଲୋକନାଥଙ୍କୁ କହି ଭଲା ।୭
ହେ ଲୋକନାଥ କହି ଶୁଣ
ଏ ଥାନେ ରଖ ମୋତେ ପୁଣ ।୮
ରାଜାଙ୍କୁ କହି ମୋତେ ରଖ
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ପାଇଲି ଦୁଃଖ ।୯
ସେହି ଯେ ନ ବୁଝିଲା ଶୁଣ
ଅଜ୍ଞାନ ମୂର୍ତ୍ତି ସେ ପାଷାଣ ।୧୦
ମିଛେ ହେଁ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି
ଏମନ୍ତ ଭାଳେ ମୋର ମତି ।୧୧
ଆସନ୍ତେ ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚଇ
ଏକ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲଇଁ ।୧୨

ବଟ ବୃକ୍ଷ ଗ୍ରାମ ମୁଣ୍ଡରେ
ସେଠାରେ ବସି ଖରା ପାରେ ।୧୩
ବେଳ ଯେ ଦଶଘଡ଼ି ହୋଇ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ପଚ୍ଛରେ କେହି ।୧୪
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ହିଁ ବଢ଼ି କଲା
ଶରୀର ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଲା ।୧୫
ବେ ଇଲି କାହାକୁ ମାଗଇ
ଏମଂତେ ପାଞ୍ଚି ଜଣେ ପାଇ ।୧୬
ବୋଇଲୁ ଏ ଗ୍ରାମରେ ଶୁଣ
ଦୟା ଧର୍ମଟି ନାହିଁ ପୁଣ ।୧୭
ଏଗ୍ରାମେ ଯେତେ ଜନଛନ୍ତି
ନିରପେକ୍ଷ ସର୍ବେ ଅଟନ୍ତି ।୧୮
ଭେକ ଶୋଷିକ ଦେଖି କରି
ଯାଆନ୍ତି ଆଡ଼ ହୋଇ ଫେରି ।୧୯
ଏମଂତ ଦେଖିଲୁଟି ଶୁଣ
ଅନ୍ୟାୟ ହେଉଅଛି ପୁଣ ।୨୦
କେ ଅବା ଭେକତେ ଆସିବେ
ନପାଇ କୋପ ଯେ କରିବେ ।୨୧
ତେବେ କା କରିବଟି ଶୁଣ
ଭକ୍ତ ବଚନ ନୋହେ ଆନ ।୨୨
ଧନ ବସ୍ତ୍ରହିଁ ନ ମାଗନ୍ତି
ଗୁପତେ ଭ୍ରମି ମାଗି ଖାନ୍ତି ।୨୩
ଯେ ଗ୍ରାମେ ନ ମିଳଇ ଶୁଣ
ବାହୁଡ଼ି ଯାନ୍ତି ସେହୁ ପୁଣ ।୨୪

ନଗରଣ ହୋଇ ଫେରିଯାନ୍ତି
ପ୍ରଭୁ ତା ଜାଣି ଯେ କହନ୍ତି ।୧୨୫
ଏମନ୍ତ ପୁରାଣରେ ଅଛି
ତୁମ୍ଭେ କି ଶୁଣି ନାହିଁ କହୁଛି ।୧୨୬
ଏମନ୍ତେ କହି ତାକୁ ମୁହିଁ
ଆଜ ହୋ ଯଦୁପୁରେ ରହି ।୧୨୭
କାଲି କନ୍ଦରା ପାରି ଯିବୁ
କେତେ କୋଶଟି କହ ସବୁ ।୧୨୮
ବୋଇଲା ଯଦୁପୁର ଜାଣ
ଏଠାକୁ କୋଶେ ହେବ ପୁଣ ।୧୨୯
କନ୍ଦର ପାରି ଯଦୁପୁର
ପାଞ୍ଚ କୋଶଟି ହେବ ଦୂର ।୧୩୦
ଏଠାରେ ଆଜ ରାତ୍ର ରହ
କାଲି ପ୍ରଭାତୁ ତୁମେ ଯାଅ ।୧୩୧
ତାର ବଚନେ ମୁଁ ରହିଲି
ରାତ୍ର ପାଆନ୍ତେ ମୁ ଆସିଲି ।୧୩୨
ବେଳ ଯେ ଦୁଇଘଡ଼ି ହୋଇ
ଯଦୁପୁରରେ ମିଳିଲଇଁ ।୧୩୩
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଯଦୁ ପୁରରେ ପରବେଶ ।୧୩୪
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଯଦୁ ପୁରରେ ମୁହିଁ ରହି ।୧୩୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ଅଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ କହି ଶୁଣ
ଯଦୁପୁରରେ ମୁଁ ରହିଣ ।୧
ବାଇଶି ଦିନ ମୁଁ ରହିଲି
ଅତି ସୁଖରେ ଦିନ ନେଲି ।୨
ବାଇଶି ଦିନ ତହିଁ ରହି
ସେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଆସଇ ।୩
ଆସେ ମୁଁ କନ୍ଦରା ପାରିରେ
ଚୈତ୍ରମାସ ରହି ତହିଁରେ ।୪
ଚୈତ୍ରମାସ ରହି ଛାଡ଼ିଲୁ
ସେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ିଣ ଆସିଲୁ ।୫
ଆସିଲେ ନାବ ପରେ ଜାଣ
ସମସ୍ତେ ବସିଲୁ ଯେ ପୁଣ ।୬
ଭାଦ୍ରବମାସ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ
ମଙ୍ଗଳବାର ଯେ ବିଶେଷି ।୭
ପଶ୍ଚିମକୁ ଯେ ଶୁଭ ନୋହେ
ହୃଦେ ମୋ ଥାଇ କହୁଛି ଭୟେ ।୮
ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାଦ କହି
ମେଘ ଘୋଟିଣ ବରଷଇ ।୯
ମୋତେ ଅନୁକ୍ଷଣେ ପାଞ୍ଚୁଛି
ତା ପାଞ୍ଚେ ମୋର କଷ୍ଟ ଅଛି ।୧୦

ବାହାର ଭିତରେ ପାଞ୍ଚଇ
ତାହାଙ୍କ ଶୋଚନା ମୋ ନାହିଁ ୧୧
ଏକା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୟା ଥାଉ
କାହାକୁ ଭୟ ନାହିଁ ଆଉ ।୧୨
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ
କାକୁ ମୋ ଭୟ ନାହିଁ ଚିତ୍ତେ ।୧୩
ଏକା ପ୍ରଭୁ ଭରସା କରି
କାହାକୁ ଭୟ ମୁଁ ନ ଡରି ।୧୪
ସେ ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଯାହାକୁ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଠାବ ନାହିଁ ତାକୁ ।୧୫
ମୁହିଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭରସାରେ
କାହାକୁ ନଗଣେ ମନରେ ।୧୬
ଏତ ପାଞ୍ଚ କସ କରଇ
ବରଷୁ ଥାଉ ଯିବ ମୁହିଁ ।୧୭
ଏମନ୍ତ ମନେ ମୁଁ ପାଞ୍ଚିଣ
କଇବର୍ତ୍ତଙ୍କୁ ମୁଁ ଡାକିଣ ।୧୮
ବେଗେ ହୋ ନାବ ବାହା ତୁମ୍ଭି
ରାତିଟି ପାହିଯିବ କହି ।୧୯
ଆମ୍ଭ ସତ୍ୟଟି ଭଗ୍ନ ହେବ
ରାତିଟି ଯେବେ ପାହିଯିବ ।୨୦
ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲେକ ଯହୁଁ
ନାବ ବାହିଲେ ବେଗେ ତହୁଁ ।୨୧
ସେଠାରୁ ନାବ ଆସେ ବାହି
ମେଘ ଯେ ବରଷୁଣ ଥାଇ ।୨୨
ରାତିଟି ବାଟେ ପାହି ଯାଇ
ନାବଟି ଆସୁଥାଇ ବାହି ।୨୩
ବେଳ ଯେ ଛ' ଘଡ଼ି ଭିତରେ
ଆସି ଯେ ପର୍ବତ ପାଖରେ ।୨୪
ବୋଇଲୁ ନାବ ଏଥି ଠାଇଁ
ଖଟାଅ ଯିବା ସଜ ହୋଇ ।୨୫
ଏହି ସଲଖେ ଉଠି ଯିବା
ଗୁମ୍ଫାରେ ଯାଇଣ ପାଇବା ।୨୬
ସମସ୍ତେ ଭୋଜନ ଯେ କରି
ଗମ୍ଫାକୁ ଯିବା ତତପର ।୨୭
ଆମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ବେଗେ ସାରି ବାହାରେ ପୁଣି ।୨୮
ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଭୋଗ ଯାଇ
ଆଶ୍ୱିନ ମାସ ଦିନେ ହୋଇ ।୨୯
ସେଦିନ ଗୁରୁବାର ଜାଣ
ପର୍ବତୁ ଉଠି ଆସୁ ପୁଣ ।୩୦
ହେ ଓଲାଶୁଣି ଗିରି ବର
ଦୟା ରଖିବ ମୋହଠାର ।୩୧
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ମୋରେ ଥିଲେ
ଦିନା କେତେ ରହିବି ଭଲେ ।୩୨
ମୋର ଅନ୍ୟାୟ ଯେ ସହିବୁ
ଦୟା ମୋତେ କୋପ ନହେବୁ ।୩୩
ଗୁମ୍ଫାରେ ରହିବି ମୁଁ ଶୁଣ
ଯାଉଛି ଦୟା ଥିବ ପୁଣ ।୩୪
ବହୁତ ଭ୍ରମି ମୁଁ ଫୁଟିଲି
ତୋତେ ଆଶ୍ରା କରି ଅଇଲି ।୩୫
ଆଉତ ଭ୍ରମି ନ ପାରଇ
ମୋତେ ରଖିବ ଦୟାବହି ।୩୬
ପ୍ରଭୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ମୋର ଠାରେ
ଭକ୍ତି ନଦେଇ ମାୟା କରେ ।୩୭
ତେଣୁ ମୁଁ ଭ୍ରମୁଅଛି ଶୁଣ
ସ୍ଥିରେ ନ ରଖେ କାହିଁ ପୁଣ ।୩୮
ଏବେ ତୋ ଠାକୁ ଆସିଅଛି
ଯାଉଛି ଦୟାଥିବ କଛି ।୩୯

ତୁମ୍ଭେତ ପ୍ରଭୁଠାରେ କହି
ରଖହେ ଆଉ ନ ଭ୍ରମାଇ ।୪୦
ତୋର ଉପରେ ମୋର ବାସ
ନମୁଚ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୪୧
ଏମନ୍ତେ ପର୍ବତକୁ କହି
ଆସି ମୁଁ ଗୁମ୍ଫାରେ ମିଳଇ ।୪୨
ଏବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଯେହି
ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରୁ ସେହି ।୪୩
ଆଉତ ନଭ୍ରମାଅ ଶୁଣ
ଏଠାରେ ରଖ ନାରାୟଣ ।୪୪
ଭକତି ଯୋଗ ନ ଦେଉଛ
କମ୍ପାଇଁ ଭ୍ରମାଇ ମାରୁଛ ।୪୫
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟାଅଛି
ଭକତି ଦିଅ ହେ କହୁଛି ।୪୬
ନୋହିଲେ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଯାଅ
କମ୍ପା ଭ୍ରମୁଥିବ କହ ।୪୭
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟାଧର ତୁହି
କମ୍ପାଇଁ ମାୟାକରୁ କହି ।୪୮
ତୁ ମାୟା କଲେ କେହୁ ତରେ
ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବାସୁର ନରେ ।୪୯
ମୁହିଁତ ଭରସା କରିଛି
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା କର କହୁଛି ।୫୦
ଯେତେ କହିଲେ ନ ଶୁଣୁଛ
କମ୍ପାଇଁ ନିରାଶ କରୁଛ ।୫୧
ଦୟା ସାଗର ବୋଲି ତୁହି
ଭରସା କଲି ତେଣୁ ମୁହିଁ ।୫୨
ନିର୍ଦ୍ଦୟା କଠିନ ତୋ ଦେହ
ଦୟା ସାଗର କମ୍ପା କହ ।୫୩

ହେ ପ୍ରଭୁ ସଂସାରେ ନଥିବି
ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ସେବିବି ।୫୪
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ମୋରେ ନାହିଁ
କମ୍ପା ସଂସାରେ ଥିବି ରହି ।୫୫
ହେ ପ୍ରଭୁ କଲୁ ତୁହି ନାଶ
ମୋହର ନାହିଁ କିଛି ଦୋଷ ।୫୬
ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହୁନ୍ତା
ଏ କମ୍ପା ଏତେ ଯେ ଭ୍ରମନ୍ତା ।୫୭
ତୋର ଦୟା ନାହିଁ ମୋତେ
କି ଅପରାଧ କଲି ଚିତ୍ତେ ।୫୮
ତେଣୁଟି ମାୟା ମୋତେ କଲୁ
ନାନା କର୍ମରେ ଭୁଲାଇଲୁ ।୫୯
ମୁହିଁତ ସଦା ଦୋଷକାରୀ
କି ମ୍ପା ଦୋଷ କ୍ଷମା ନ କରି ।୬୦
ହେ ଦେବ ଦେବ ହୃଷୀକେଶ
ମୋ ଦୋଷ ଖଣ୍ଡ ପୀତବାସ ।୬୧
ହେ ଦେବ ଦେବ ନାରାୟଣ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ପୁଣ ।୬୨
ହେ ଦେବ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ମୋ ଦୋଷ ବାରେ କ୍ଷମାକର ।୬୩
ହେ ଦେବ ଦେବ ଭବଗ୍ରାହୀ
କଥାଏ ମନେ ପଡ଼ିଲାଇଁ ।୬୪
ସେ କଥା ଜଣାଉଛି ଶୁଣ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ପୁଣ ।୬୫
ଆର ଅଧାରେ ଜଣାଇବି
କହିଲେ ଭ୍ରାନ୍ତ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି ।୬୬
ମୋଠାରେ ଦୟା ଯେବେ ଥିବ
ଅବଶ୍ୟ ଫେଡ଼ି ଯେ କହିବ ।୬୭

ନିର୍ଦ୍ଧୟ ଥିଲେ ମୋର ତହିଁ
କିମ୍ପା କହିବ ଭବଗ୍ରାହୀ ।୬୮
ମହାମଣ୍ଡଳେ ଯେତେ କଥା
କହିତା ଦେଲ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।୬୯
ଯେତେ କଥାକୁ ମୁହିଁ ପୁଚ୍ଛି
କହିଣ ଦେଲ କିଛୁ ବାଛି ।୭୦
କଥାଏ ଗୁପତେ ରଖିଛ
କିମ୍ପାଇଁ ମାୟା ଯେ କରୁଛ ।୭୧
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଦୟା ତୁ କର ପୀତବାସ ।୭୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ମାୟାଧର
କଥାଏ ଜଣାଏ ତୁମ୍ଭର ।୧
ଅକ୍ଷର ମହିମା କହିବ
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟାଥିବ ।୨
ଅକ୍ଷର ମହିମା ଶୁଣିବ
ତେବେ ମୁଁ ସଂଶୟ ଛାଡ଼ିବ ।୩
ଯେବେ ମୋଠାରେ ଦୟାଅଛି
ମାୟା ନକର କହ କିଛି ।୪
ଯେତେ କଥାକୁ ମୁଁ ପଚାରି
ସବୁତ କହିଲ ବିସ୍ତାରି ।୫
ପୃଥ୍ୱୀର ମହିମା କହିଲ
ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିଲ ।୬
ଜଳର ମହିମା ଶୁଣିଲି
ମନେ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲି ।୭
ଅଗ୍ନିର ମହିମା ତୁ ମୋତେ
କହିଣ ଦେଲୁ ଯେ ଗୁପତେ ।୮
ପବନ କଥା ମୁହିଁ ଶୁଣି
ଅତି ଅସମ୍ଭବ ଯେ ବାଣୀ ।୯
ଆକାଶ କଥା ଯେ କହିଲ
ଅତି ଗୁପତ ଯେ ଫେଇଲ ।୧୦
ପଞ୍ଚ ଭୂତଙ୍କ କଥା ଯେତେ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ଗୁପତେ ।୧୧
ବିଭୂତି ମହିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ବିସ୍ତାରି ।୧୨
ଆପର କଥା ଜାଣି ମୁହିଁ
ସଂଶୟ ଛାଡ଼ିଲୁ ଯେ କହି ।୧୩
ନାମର ମହିମା କହିଲ
ମନୁ ମୋ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିଲ ।୧୪
ଆଜ୍ଞାର ମହିମା ମୁଁ ଶୁଣି
ଅତି ଗୁପତ ଏହୁ ବାଣୀ ।୧୫
ଭକତି ମହିମା ତୁ ମୋତେ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ଗୁପତେ ।୧୬

ମହାଶୂନ୍ୟ କଥା କହିଲ
ମନୁ ମୋ ଭ୍ରାନ୍ତଯେ ଫେଡ଼ିଲ ।୧୭
ଓଁକାର ମହିମା ଶୁଣିଲି
ମନେ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲି ।୧୮
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଯେତେ ଗୁଣ
ଅତି ଗୁପତ ଯେ କହିଣ ।୧୯
ପର ପୁରୁଷ କଥା ଶୁଣି
ମୋ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତ ଗଲା ପୁଣି ୨୦
ଦୁଃଖ ସୁଖର କଥା ଯେତେ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ଗୁପତେ ।୨୧
ଏ ଦେହ ଦଶ ଅବତାର
କହିଣ ଦେଲ ମୋତେ ସାର ।୨୨
ଆଗୁର ଅଣାଗୁର ଯେତେ
କହିଣ ଦେଲ ଯେ ଗୁପତେ ।୨୩
ଜୀବ ପରମ କଥା ଶୁଣି
ମୋ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତ ଗଲା ପୁଣି ।୨୪
ବ୍ରହ୍ମର ମହିମା କହିଲ
ଅତି ଗୁପତେ ଭେଦାଇଲ ।୨୫
ଏବେ ଅକ୍ଷର ଭେଦ ଯେତେ
କହିଣ ଦେବ ମୋ ଅଗ୍ରତେ ।୨୬
ଅକ୍ଷର ମହିମା ଶୁଣିବି
ତେବେ ମୁଁ ସଂଶୟ ଛାଡ଼ିବି ।୨୭
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନ କର
କହ ହେ ଅକ୍ଷର ବିଚାର ।୨୮
ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁ ଗୁଣ
କହିଣ ଦେବ ମୋତେ ପୁଣ ।୨୯
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୋଷ କ୍ଷମା କର
କହ ହେ ଅକ୍ଷର ବିଚାର ।୩୦

ଯେବେ ମୋ ଠାରେ ଦୟା ଥିବ
ଅକ୍ଷର ଭେଦ ଯେ କହିବ ।୩୧
ନିର୍ଦ୍ଦୟା ନ କର ଜଣାଇ
କହ ହେ ମୋତେ ଦୟା ବହି ।୩୨
ମୁହିଁ ତୋ ଚରଣେ ଶରଣ
ମାୟା ନ କର କହ ପୁଣ ।୩୩
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଅତି ଗୁପତ କଥା ପୁଣି ।୩୪
ଚିତ୍ତରେ ଭୟ ତୁ ନ କଲୁ
ଅକ୍ଷର ମହିମା ପୁଚ୍ଛିଲୁ ୩୫
ଅକ୍ଷର ମହିମା ମୁଁ ତୋତେ
ମୁଁ କସ କହିବ ଯୁକତେ ।୩୬
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ନ ଜାଣେ
ଆଉ କେ କହିବଟି ଜଣେ ୩୭
ୟାଙ୍କ ଠାରୁ କେ ବଡ଼ ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ମହିମା କହିଣ ।୩୮
ଅକ୍ଷର ମହିମା ଅପାର
ମୁ କସ କରିବ ଗୋଚର ।୩୯
କହିଲେ କେବେ ନ ସରଇ
ହେ ମନ ପୁଚ୍ଛୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।୪୦
ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
କହୁ କହିବା ତାଙ୍କ ଗଣ ।୪୧
ମୁହିଁତ ଭରସା କରୁଛି
ମୋତେ କମ୍ପ ମାୟା ହେଉଛି ।୪୨
ଯେବେ ଟି ମାୟା ମୋତେ ତୋର
ଏ ଦେହ ଛାଡ଼ ହେ ନ କର ।୪୩
କମ୍ପା ସଂସାରେ ମୁହିଁ ଥିବ
ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ସେବିବ ।୪୪

ହେ ପ୍ରଭୁ କର ସାହି ସାହି
ମାୟା ନ କର କୁହ ଫେଇ ।୪୫
ଅକ୍ଷର ମହିମା ଶୁଣିଲେ
ତରନ୍ତ ମୁହିଁ ସିନା ଭଲେ ।୪୬
ନୋହିଲେ ତରି ନ ପାରଇ
କମ୍ମା ସଂସାରେ ଥିବ ରହି ।୪୭
ଅକ୍ଷର ମହିମା କହିବ
ଅର୍ପିତ ଦାସକୁ ତରିବ ।୪୮
ନୋହିଲେ ବେଟଗ ମାର କହି
ସଂସାରେ ଥିବ ସେ କମ୍ମାଇଁ ।୪୯
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୋ ମାୟା ମୋତେ କଲା ନାଶ ।୫୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ପ୍ରଭୁ ବାଧ୍ୟା ମୋତେ ଜାଣ ।୫୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ର୍ୟଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ତୋଠାରେ ମୋର ମାୟା ନାହିଁ ।୧
ଅତି ଗୁପତ ପଚାରୁଛୁ
କହିବା ଶୁଣ ତୁହି କହୁ ।୨
ଅକ୍ଷର ମହିମା ମୁଁ ତୋତେ
ଯାହାଙ୍କ ଗୁଣ ଅଛି ଯେତେ ।୩
ତାହା କହିବ ଶୁଣ ଏବେ
ହେ ମନ ପଚାରିଲୁ ଯେବେ ।୪
ସି-ଇ ଅକ୍ଷର ଶୂନ୍ୟେ ରହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯୋଡିଅଛି କହି ।୫
ଦ୍ଧି-ଇ ଅକ୍ଷର ଧୀରେ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରନ୍ତି ।୬
ର-ଅ ଅକ୍ଷର ଖଜ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଛି ।୭
ର-ଆ ଅକ୍ଷର ରଜ ଗୁଣ
ସର୍ବ ଜାତ କରୁଛି ପୁଣ ।୮
ସ୍ମ-ଉ ଅକ୍ଷର ଯାହା କହି
ଉଦେ ଅସ୍ତ ଟି ସେ କରଇ ।୯
ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ନିତ୍ୟେ କହି
ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଜାତ ହୋଇ ।୧୦
ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ
ଶବଦ କେବେ ନୋହେ ଭଲେ ।୧୧
ଅ-ଅ ଶବଦ ପୂରି ଅଛି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଲୀଳା ଯେ କରୁଛି ।୧୨
ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ
ଲୀଳାଟି କେବେ ନାହିଁ ଭଲେ ।୧୩
ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଶୁଣ
ଆଉ ଅକ୍ଷର ଚଳେ ଜାଣ ।୧୪

ନୋହିଲେ କେବେ ନ ଚଳିବେ
ସଂସାରେ କି ଲୀଳା କରିବେ ।୧୫

ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ଲାଗି କହି
ସମସ୍ତ ଅଛଇ ଆବୋରି ।୧୬

ଅ-ଅର ଏମନ୍ତ ବେଭାର
ତା ଲାଗି ଅଛଇ ସଂସାର ।୧୭

ନୋହିଲେ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯିବ
ପୃଥ୍ୱୀରେ କେହି ନ ରହିବ ।୧୮

ଅ-ଅ ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଶୁଣ
ସର୍ବେଟି ଆତ ଯାତ ପୁଣ ।୧୯

ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବାସୁର ନରେ
ତାଙ୍କୁ ଘେନଟି ଲୀଳା କରେ ।୨୦

ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ତା ଲାଗି ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।୨୧

ନୋହିଲେ ସର୍ବେ ନାଶ ଯିବେ
କେହି ତ ବଞ୍ଚି ନ ପାରିବେ ।୨୨

ଅ-ଅର ଏମନ୍ତ ମହିମା
କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ।୨୩

ଆ-ଆ ଅକ୍ଷର ଆସୁଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଛି ।୨୪

ଇ-ଈ ଅକ୍ଷରଟି ଈଶ୍ୱର
ପୂରିଛି ଦେଖ ଏ ସଂସାର ।୨୫

ଉ-ଊ ଅକ୍ଷର ଉଇଁ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି ।୨୬

ଋ-ଊ ଅକ୍ଷର ରୂପ ଜାଣ
ଘୋଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ପୁଣ ।୨୭

ଲୁ-ଊ ଅକ୍ଷର ଲୁଚି ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି ।୨୮

ଏ-ଏ ଅକ୍ଷର ଏକ ବ୍ରହ୍ମ
ଏକ କରଣ ଭାବ ମନ ।୨୯

ଐ-ଇ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ଘୋଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ ।୩୦

ଓ ଅକ୍ଷର ଶରୀର କହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଅଛି ସେହି ।୩୧

ଔ-ଊ ଅକ୍ଷର ଏ ସମ୍ଭୂତ
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିତ ।୩୨

ଅଂ ଅକ୍ଷର ଯେ ଓଁକାର
ଘୋଟିଛି ସଂସାର ସାଗର ।୩୩

ଅଃ ଅକ୍ଷର ଏ ଶରୀର
ବ୍ୟାପିଛି ଏହୁ ଚରାଚର ।୩୪

ହେ ମନ ଏ ଷୋଳ ଅକ୍ଷର
କହିଲି ମନେ ହେତୁ କର ।୩୫

ତୋ ଠାରେ ମୋର ମାୟା ନାହିଁ
ତେଣୁ ଫେଡ଼ଣ କହିଲଇଁ ।୩୬

ଏ ଷୋଳ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
କହିଲି ଗୁଡ଼ିଲୁ କି ଭ୍ରମ ।୩୭

ମନ ବୋଲଇ ସ୍ୱାମି ସ୍ୱାମି
ମନୁ ମୋ ଭ୍ରାନ୍ତି ଗୁଡ଼ିଲଇଁ ।୩୮

ତୁମ୍ଭର ଦୟା ମୋରେ ଯେଣୁ
ଫେଡ଼ି କହିଲ ମୋତେ ଯେଣୁ ।୩୯

ଏ ଷୋଳ ଅକ୍ଷର ମହିମା
ଶୁଣିଲି ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁ ସିନା ।୪୦

କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ମୋର ଆଶ ।୪୧
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଏ ଷୋଳ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ ।୪୨

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ତ୍ର୍ୟଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ଚତୁରଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି
କର୍ମାଇଁ ମାୟା କରୁ କହି ।୧
କ-ଅ ରୁ କ୍ଷ-ୟ ପରିଯନ୍ତେ
କହ ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ଚିତ୍ତେ ।୨
ତେବେ ମୁଁ ସଂଶୟ ଛାଡ଼ିବି
ତୋ ନାମ ନିତ୍ୟେ ଭାବୁଥିବି ।୩
କହ ହେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
କେଉଁ ଅକ୍ଷର କେଉଁ ଗୁଣ ।୪
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ତୁ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ପୁଣି ।୫
ତୁହି ମୁହିଁ ଟି ଏକ ଦେହୀ
ତେଣୁ ସିନା ମୁଁ କହିବଇଁ ।୬
ନୋହିଲେ କେବେ ନ କହନ୍ତି
ଏବେ ତୁ ଶୁଣ ଦେଇ ମତି ।୭
କ-ଅ ଅକ୍ଷର କହୁଅଛି
ସଂସାର ଖେଳ ଲଗାଇଛି ।୮
ଖ-ଅ ଅକ୍ଷର ଖସି ଯାଇ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖେଳୁଅଛି କହି ।୯
ଗ-ଅ ଅକ୍ଷର ଗଳୁଅଛି
ଗୁପତେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରିଛି ।୧୦
ଘ-ଅ ଅକ୍ଷର ଘୋଟି ରହି
ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି ।୧୧
ଙ-ଅ ଅକ୍ଷର ଊଇଁ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ସଂସାରେ ପୂରିଛି ।୧୨
ଚ-ଅ ଅକ୍ଷର ଚଳେ ଶୁଣ
ହେ ମନ ଚେତ ତୁ ବହନ ।୧୩
ଛ-ଅ ଅକ୍ଷର ଛନ୍ଦି ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଛନ୍ଦିଛି ।୧୪
ଜ-ଅ ଅକ୍ଷର ଜଳେ ଶୁଣ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାଳୁଅଛି ପୁଣ ।୧୫
ଝ-ଅ ଅକ୍ଷର ଝରୁଅଛି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତା ଲଗି ରହିଛି ।୧୬
ଞ-ଅ ଅକ୍ଷର ନିତ୍ୟେ ରହି
ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ତୁହି ୧୭
ଟ-ଅ ଅକ୍ଷର ଟଳୁ ଅଛି
ଟାକଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖେଳୁଛି ।୧୮

ଠ-ଅ ଅକ୍ଷର ଠୁଳେ ରହି
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ସେ ଅଟଇ ।୧୯
ଡ-ଅ ଅକ୍ଷର ଡ଼ାକୁ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ଡେ ଶୁଭୁଛି ।୨୦
ଢ-ଅ ଅକ୍ଷର ଢାଳେ ଶୁଣ
ଢାଙ୍କି ଖେଳୁଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେଣ ।୨୧
ଣ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ହେ ମନ ହେଜୁ କରି ଘେନ ।୨୨
ତ-ଅ ଅକ୍ଷର ତତ୍ତ୍ୱ କହି
ତତ୍ତ୍ୱରେ ଭାବ ମନ ବୁଝି ।୨୩
ଥ-ଅ ଅକ୍ଷର ଥମ୍ଭେ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୂରିଛି ।୨୪
ଦ-ଅ ଅକ୍ଷର ଦହୁଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି ।୨୫
ଧ-ଅ ଅକ୍ଷର ଧରି ରହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରି ଅଛି ସେହି ।୨୬
ନ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ଚହୁଁରୁ ସମସ୍ତେ ଉଆଣ ।୨୭
ପ-ଅ ଅକ୍ଷର ପୂରି ଅଛି
ପରାପର ଯେ ନାହିଁ କଛି ।୨୮
ଫ-ଅ ଅକ୍ଷର ଫଳେ ଶୁଣ
ଫୁଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ ।୨୯
ବ-ଅ ଅକ୍ଷର ବହୁଅଛି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକେ ବହୁରୁଛି ।୩୦
ଭ-ଅ ଅକ୍ଷର ଭସେ ଶୁଣ
ଭବୁଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ ।୩୧
ମ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ମାଦଳ ରୂପ ସେହି ଜାଣ ।୩୨

ତହିଁରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ତୁ ଜନ୍ତ
ମିଶିଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖେଳନ୍ତି ।୩୩
ମ-ଅ ଅକ୍ଷର ମୂରୁଷ ହିଁ
ହେ ମନ ଭାବ ତାକୁ ବୁଝି ।୩୪
ଯ-ଅ ଅକ୍ଷର ଯାଉଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ନାଶୁଛି ।୩୫
ଲ-ଅ ଅକ୍ଷର ଲୀଳା କରେ
ହେ ମନ ଶୁଣ କହି ତୋତେର ।୩୬
ଶ୍ରୀ-ଅ ଅକ୍ଷର ଶୂନ୍ୟ ରହି
ଶିଶୁ ବେଦଟି ସେ ଅଟଇ ।୩୭
ଶ-ଅ ଅକ୍ଷର ଏ ଶରୀର
ଘୋଟିଛି ସଂସାର ସଗର ।୩୮
ଷ-ଅ ଟି ସଚରାଚରରେ
ଘୋଟି ରହିଛି ପରାପରେ ।୩୯
ହ-ଅ ଟି ହରୁଅଛି ଜାଣ
ହରିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଶୁଣ ।୪୦
କ୍ଷ-ଅଟି କ୍ଷରୁ ଅଛି କହି
କ୍ଷ-ଅଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଶଇ ।୪୧
ବୁଝେ ପରୁଶଲ୍ ହୋ ମନ
ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଯେବା ଗୁଣ ।୪୨
କହିଲି ମନେ ହେଜୁ କର
ଅକ୍ଷର ପୂରିଛି ସଂସାର ।୪୩
ଅକ୍ଷର ମୂଳଟି ଅଟଇ
ଡାଳ ପତ୍ରଟି ମାୟା କହି ।୪୪
ଡାଳ ପତ୍ର ନଥିଲେ ଶୁଣ
ମୁଣ୍ଡା ବୃକ୍ଷ କି ଶୋଭା ପୁଣ ।୪୫
ମାୟାଟି ବନ୍ଧିଛି ଅକ୍ଷର
ବ୍ୟାପିଛି ଦେଖ ଚରାଚର ।୪୬

ଠ-ଅ ଅକ୍ଷର ଠୁଳେ ରହି
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ସେ ଅଟଇ ।୧୯
ଡ-ଅ ଅକ୍ଷର ଡାକୁ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ଡେ ଶୁଭୁଛି ।୨୦
ଢ-ଅ ଅକ୍ଷର ଢାଳେ ଶୁଣ
ଢାଙ୍କି ଖେଳୁଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେଣ ।୨୧
ଣ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ହେ ମନ ହେଉ କରି ଧେନ ।୨୨
ତ-ଅ ଅକ୍ଷର ତତ୍ତ୍ୱ କହି
ତତ୍ତ୍ୱରେ ଭାବ ମନ ଭୁଲି ।୨୩
ଥ-ଅ ଅକ୍ଷର ଥମ୍ଭେ ଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୂରିଛି ।୨୪
ଦ-ଅ ଅକ୍ଷର ଦହୁଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଛି ।୨୫
ଧ-ଅ ଅକ୍ଷର ଧରି ରହି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରି ଅଛି ସେହି ।୨୬
ନ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ତହିଁରୁ ସମସ୍ତେ ଭିଅଣ ।୨୭
ପ-ଅ ଅକ୍ଷର ପୂରି ଅଛି
ପରାପର ଯେ ନାହିଁ କଛି ।୨୮
ଫ-ଅ ଅକ୍ଷର ଫଳେ ଶୁଣ
ଫୁଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ ।୨୯
ବ-ଅ ଅକ୍ଷର ବହୁଅଛି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକେ ବହରୁଛି ।୩୦
ଭ-ଅ ଅକ୍ଷର ଭାସେ ଶୁଣ
ଭାବୁଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ ।୩୧
ମ-ଅ ଅକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ମାଦଳ ରୂପ ସେହି ଜାଣ ।୩୨

ତହିଁରୁ ସର୍ବେ ଜନ୍ମୁଛନ୍ତି
ମିଶିଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖେଳନ୍ତି ।୩୩
ମ-ଅ ଅକ୍ଷର ମୂରୁଷ ହିଁ
ହେ ମନ ଭାବ ତାକୁ ଭୁହି ।୩୪
ଯ-ଅ ଅକ୍ଷର ଯାଉଅଛି
ଦେଖ ଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ନାଶୁଛି ।୩୫
ଲ-ଅ ଅକ୍ଷର ଲୀଳା କରେ
ହେ ମନ ଶୁଣ କହି ତୋରେ ।୩୬
ଶ୍ରୀ-ଅ ଅକ୍ଷର ଶୂନ୍ୟେ ରହି
ଶିଶୁ ବେଦଟି ସେ ଅଟଇ ।୩୭
ଶ-ଅ ଅକ୍ଷର ଏ ଶରୀର
ଘୋଟିଛି ସଂସାର ସାଗର ।୩୮
ଷ-ଅ ଟି ସଚରାଚରରେ
ଘୋଟି ରହିଛି ପରାପରେ ।୩୯
ହ-ଅ ଟି ହରୁଅଛି ଜାଣ
ଦୂରିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଶୁଣ ।୪୦
କ୍ଷ-ଅଟି କ୍ଷରୁ ଅଛି କହି
କ୍ଷ-ଅଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଶଇ ।୪୧
ଭୁଯେ ପରୂରିଲୁ ହୋ ମନ
ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଯେବା ଗୁଣ ।୪୨
କହିଲି ମନେ ହେଉ କର
ଅକ୍ଷରେ ପୂରିଛି ସଂସାର ।୪୩
ଅକ୍ଷର ମୂଳଟି ଅଟଇ
ଡାଳ ପତ୍ରଟି ମାତ୍ରା କହି ।୪୪
ଡାଳ ପତ୍ର ନଥିଲେ ଶୁଣ
ମୁଣ୍ଡା ବୃକ୍ଷ କି ଶୋଭା ପୁଣ ।୪୫
ମାତ୍ରାଟି ବନ୍ଧିଛି ଅକ୍ଷର
ବ୍ୟାପିଛି ଦେଖ ଚରାଚର ।୪୬

ହେ ମନ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
କହିଲେ ନ ସରଇ ଜାଣ ।୪୭
ତାଙ୍କ ମହିମା ଏ ପୃଥ୍ୱୀରେ
କେ କହି ପାରିବ ଶବ୍ଦରେ ।୪୮
ବ୍ରହ୍ମା ଶିବଙ୍କୁ ଅଗୋଚର
ଆଉ କେ ଜାଣିବ ପ୍ରସାର ।୪୯
ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ହୋ ମନ
କିଛି କହିଲି ତାଙ୍କ ଗୁଣ ।୫୦
ଆଜ କହିବ ମୁହିଁ ଯେତେ
ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ଅଛି କେତେ ।୫୧
ଆର ଅଧ୍ୟାରେ ବୁଝାଇବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।୫୨
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ ।୫୩
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ଯେବା ଯେଉଁ ଗୁଣ ।୫୪

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଚତୁରଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ମୁଁ ଧରଣ ।୧
ତେଣୁଟି ଏ ଦେହେ ରହିଲି
ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ଆଶ୍ରେ କଲି ।୨
ତୁହିଟି ଅକ୍ଷର ଧରିଛୁ
ଏ ଦେହେ କ୍ରୀଡା ତୁ କରୁଛୁ ।୩
ଅକ୍ଷର ନ ଧଇଲେ ଶୁଣ
କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚିବୁଟି ପୁଣ ।୪
କା ଲାଗି ଖାଇବୁ ଶୋଇବୁ
କା ଲାଗି ଚାଲିବୁ କହିବୁ ।୫
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ଶବଦ କାହୁଁ ହେବ ଜାଣ ।୬
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଦେହ ଅଛି
ନୋହିଲେ ଦେହ ନାହିଁ କିଛି ।୭
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଜାଣ
ଏ ଦେହ କାହୁଁ ଜାତ ପୁଣ ।୮
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଦେହ ଜାତ
ହେ ମନ କହି ଦେଲି ସତ୍ୟ ।୯
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଟି କହି
ଦେହ ବୋଲିଣ ଜାଣୁ ତୁହି ।୧୦
ରକ୍ତ ମାଂଶ ହାଡ ଚର୍ମ
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣିଣ ।୧୧
ଅନ୍ତଃ ପିତ୍ତ ଗୁଚ୍ଛି ପିଲୋହି
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣଇ ।୧୨

ନୟନ ନାଶା ମୁଖ କର୍ଣ୍ଣ
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣିଣ ।୧୩
ଇନ୍ଦ୍ରି ଗୁହ୍ୟଟି ନବ ଦ୍ୱାର
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁଟି ସାର ।୧୪
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ମୁଖ ବଚନ ନ କହିଣ ।୧୫
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ କହି
ନାସା ପବନ ନ ବହଇ ।୧୬
ଅକ୍ଷରୁ ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ଚକ୍ଷୁଟି ନ ଦିଶଇ ଜାଣ ।୧୭
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ କହି
କର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣିବ ଅବା କାହିଁ ।୧୮
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ନକରେ ମଳମୂତ୍ର ଜାଣ ।୧୯
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ କହ
ହସ୍ତ ପାଦଟି ନ ଚଳଇ ।୨୦
ଅକ୍ଷର ଦେହକୁ ଧରିଛି
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରୁଛି ।୨୧
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁ ଟି ନାମ
ଦେଇଛି ନାନା ରୂପେ ଶୁଣ ।୨୨
ପାଞ୍ଚ ମନଟି ଯାହା କହ
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣଇ ।୨୩
ପଚଶ ପ୍ରକୃତି ବୋଲଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ଶୁଣ ।୨୪
ଏକାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିଟି କହ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୨୫
ଷଡ଼ ରିପୁଟି ଭୁହି ଜାଣ
ଅ-କ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ଶୁଣ ।୨୬

ସାତସ ବାସ୍ତରୀ ଯେ ନଡ଼ି
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ଧାଡ଼ି ।୨୭
ଚୌଷଠି ବେଗ ଦ୍ୱିଗୁଣ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା କହି ।୨୮
ଏ ଦେହେ ଯେତେ ଆତଯାତ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ସତ୍ୟ ।୨୯
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିବ ଯହିଁ
ସେ ନାମ ବହିବଟି କାହିଁ ।୩୦
ଅକ୍ଷର ଶରୀରେ ପଶିଛି
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଦେହ ଅଛି ।୩୧
ଅକ୍ଷର ଦେହରୁ ଛାଡ଼ିଲେ
ନିଶବଦଟି ହେବ ଭଲେ ।୩୨
ନିଶବଦଟି ହେଲେ ଶୁଣ
ଏ ଦେହ ନାଶ ଯିବ ପୁଣ ।୩୩
ଶବଦ ଦେହେ ଯେବେ ଅଛି
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଯେ ରହିଛି ।୩୪
ନିଶବଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
ଶବଦ ଲୀଳାଟି କରଇ ।୩୫
ଅକ୍ଷର ଯେବେ ନ ଲାଗିବ
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ବୋଲାଇବ ।୩୬
ଅକ୍ଷର ଯେବେ ଚଳୁଥାଇ
ଏ ଦେହ କେବେ ହେଁ ନଯାଇ ।୩୭
ଅକ୍ଷର ଶୂନ୍ୟ ସିନା କହ
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଚଳେ ସେହ ।୩୮
ଅକ୍ଷରୁ ଶରୀର ଜନ୍ମିଲା
ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଘୋଟିଲା ।୩୯
ଅକ୍ଷର ମାୟା କେ ଜାଣିବ
କହିବା ଶୂନ୍ୟ ତାଙ୍କ ଭାବ ।୪୦

ଅକ୍ଷର ମୁଖେ କହୁ ଥାଇ
ପୋଥିରେ କିଛି ନ ଦିଶଇ ।୪୧
ଜଳକା ହୋଇ ଗୁହେଁ ଶୁଣ
ବୋଲଇ କିଛି ନ ଦିଶିଣ ।୪୨
ମୁଖରେ ସେହି ଷର କହି
ସେହି ଅକ୍ଷର ଲେଖା ହୋଇ ।୪୩
କାହାଁକି ନ ଦିଶିଲା ଜାଣ
ମୁଖରେ କହୁଥାଇ ଶୁଣ ।୪୪
ସେବେ ପାଠଟି ପଢିଥାଇ
ପୋଥିରେ ତାହାକୁ ଦିଶଇ ।୪୫
ନୋହିଲେ ନ ଦିଶଇ ଶୁଣ
ସେ କାହିଁ ଅକ୍ଷର ଜାଣିଣ ।୪୬
ଅକ୍ଷର ମୁଖେ କହୁ ଥାଇ
ଅକ୍ଷର ତାକୁ ନ ଦିଶଇ ।୪୭
ଏମନ୍ତ ଅକ୍ଷରଟି ମାୟା
କହିଣ ନ ଦେଖାଇ କାୟା ।୪୮
ମାୟାରେ ମୋହୁଛି ସଂସାର
ଏହା ତୁ ବୁଝି ହେଜି କର ।୪୯
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ହେଜି ହେ ଦିଅ ପୀତବାସ ।୫୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ଭାବ ମନେ ଗୁଣ ।୫୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ପଞ୍ଚାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଡ଼ଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଦୟାକର
କହ ହେ ଅକ୍ଷର ବିଚାର ।୧
ଅକ୍ଷର ଏମନ୍ତ ମୋହୁଛି
ଶୁଣି ମୋ ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି ।୨
ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଶୁଣି କର
ଘଳୁଛି କିଛି ଯେ ନ ସ୍ଫୁର ।୩
ମୋ ମନେ ହେଜି ଯେ କରଅ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ମୋରେ ହୁଅ ।୪
ମନ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏହା
ତୋ ଠାରେ ଅଛି ଆମ୍ଭ ଦୟା ।୫
ସବୁତ କହିବ ବିସ୍ତାର
ହେ ମନ ଶୁଣ ହେଜି କର ।୬
ଅକ୍ଷର ମହିମା ତୁ ଶୁଣ
ତା ଲାଗି ସର୍ବେ ଜାତ ପୁଣ ।୭
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେ ଟି କହି
କେହୁ ବଞ୍ଚିବ ଦେହ ବହି ।୮
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ସର୍ବେ ଛନ୍ତି
ସଂସାରେ ଲୀଳା ଯେ କରନ୍ତି ।୯
ବଚନେ ସର୍ବେ ଆଚଯାତ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଯେ ସମସ୍ତ ।୧୦

ବଚନ ନ କହିଲେ ଜାଣ
କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚିବଟି ପୁଣ ।୧୧
ଶବଦ ଅକ୍ଷର ଧଇଲା
ତେଣୁଟି ସର୍ବ ଜାତ କଲା ।୧୨
ଅକ୍ଷର ନ ଧଇଲେ ଶୁଣ
ଶବଦ କାହୁଁ ଜାତ ପୁଣ ।୧୩
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ନାମ କହି
ନ ଲାଗିଲେଟି ନାମ ନାହିଁ ।୧୪
ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର କଲା
ନାନା ନାମଟି ବୋଲାଇଲା ।୧୫
ନାନା ଧ୍ୟାନଟି ମୂର୍ତ୍ତି କହେ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି ଉଦୟେ ।୧୬
ନାନା ମାଳା ତିଳକ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରଇ ।୧୭
ନାନା ଭଜନ ଯେ ଆସନ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରଣ ।୧୮
ନାନା ଯୋଗଟି ଯେ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରଇ ।୧୯
ନାଗାନ୍ତ ଅକ୍ଷରୁ ଜନ୍ମିଲା
ବେଦାନ୍ତ ଅକ୍ଷର ହୋଇଲା ।୨୦
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅକ୍ଷରୁଟି ଜାତ
ଯୋଗାନ୍ତ ଅକ୍ଷରୁ ସମ୍ଭୂତ ।୨୧
ନାନା ଔଷଧି ଯେତେ ଅଛି
ଅକ୍ଷର ସବୁଙ୍କୁ ଧରିଛି ।୨୨
ନାନା କଳ୍ପଟି ମହୌଷଧି
ଅକ୍ଷର ସବୁଙ୍କୁଟି ବାନ୍ଧି ।୨୩
ଅମୃତ ଅକ୍ଷରୁ ଜନ୍ମିଲା
ବିଷଟି ଅକ୍ଷର ହୋଇଲା ।୨୪

ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
କିଛି ଟି ଜାତ ନୋହେ ପୁଣ ।୨୫
ଅକ୍ଷର ତାରୁଛି ମାରୁଛି
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରୁଛି ।୨୬
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ କହି
କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ଯେ ନାହିଁ ।୨୭
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ଲୁହାଟି କାହୁଁ ଜାତ ପୁଣ ।୨୮
ଅକ୍ଷର ଲାଗିବାକୁ କହି
ଲୁହାଟି ଅକ୍ଷରୁ ଜନ୍ମଇ ।୨୯
ଲୁହା ନ ଥିଲେ ନରଗଣ
କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚନ୍ତେଟି ପୁଣ ।୩୦
ଲୁହା ଥିଲାକୁ ଘର କରି
ଜଗତି ଅଟାଳ ପାଚେରି ।୩୧
କୂଅ ପୋଖରୀ ଦେଉଳ ହିଁ
ଲୁହା ଥିଲାକୁଟି କରଇ ।୩୨
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଲୁହା ଜାତ
ତେଣୁଟି ନରେ ଯେ ବଞ୍ଚିତ ।୩୩
କୃଷି ବଣିଜ ଯେ ଉପାୟେ
ଲୁହା ନ ଥିଲେ କିଛି ନୋହେ ।୩୪
ନାନା ଶସ୍ତ୍ରଟି ଲୁହା ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ ପୁଣ ।୩୫
ତମ୍ବା ପିତଳ ସୀସା ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ କହି ।୩୬
ରୁପା ରସଟି କଂସା ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ ପୁଣ ।୩୭
ଖପର ମିଶି ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଦେଇ ହେତୁ ।୩୮

ଅଷ୍ଟ ଧାତୁରୁ ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ହେଲେ ସର୍ବ ।୩୯
ନବରତ୍ନଟି ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ ହୋଇ ।୪୦
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଏ ସର୍ବ ଜାତ କାହୁଁ ପୁଣ ।୪୧
ଅକ୍ଷର ଧରଣ ଶବଦ
ଜାତ କରୁଛି ଶୁଣ ଭେଦ ।୪୨
ଅକ୍ଷର ନ ଧଇଲେ ଶୁଣ
ଶବଦ ନ ବାହାରେ ପୁଣ ।୪୩
ଶବଦ ନ ବାହାରେ ଯେବେ
ଜାତ ହୋଇବେ କାହୁଁ ସର୍ବେ ।୪୪

ଶବଦ ଅକ୍ଷର ଧଇଲା
ତେଣୁଟି ଲୀଳା ଆରମ୍ଭିଲା ।୪୫
ଲୀଳାରେ ଅକ୍ଷର ଶବଦ
ରାତ୍ର ଦିବସ ନାହିଁ ଭେଦ ।୪୬
ଅକ୍ଷର ଶବଦ ମିଶିଣ
ଦେହକୁ ଧରଛନ୍ତି ଶୁଣ ।୪୭
ଯେବେ ସେ ଦେହ ଛାଡି ଯାନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଶବଦେ ଲୁଚନ୍ତି ।୪୮
ଏମନ୍ତେ ଦେହ ହୋଏ ନାଶ
ନମଇଁ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୪୯
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ମହିମା ଏସନ ।୫୦

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷଡ଼ଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ମୁଁ କହଇ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି କଥା ଯେହି ।୧
ଅକ୍ଷର ଥିଲାକୁଟି ଶୁଣ
ରାତ୍ର ଦିବସକୁ ଜାଣିଣ ।୨
ଷୋଳ ଘଡ଼ିଟି ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣଇ ।୩
ସାତ ବାରଟି ଅଛି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣିଣ ।୪
ବାର ମାସଟି ଯେ ହୋଇଲା

ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣିଲା ।୫
ପନ୍ଦର ତିଥି ଯେ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ ।୬
ଏଗାର କରଣଟି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଥିବାକୁ ଜାଣିଣ ।୭
ବାର ଚନ୍ଦ୍ରଟି ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ସର୍ବ ହୋଇ ।୮
ନବ ଗ୍ରହଟି ଛନ୍ତି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁ କହେ ଜାଣ ।୯

ଷଡ ଋତୁଟି ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ଲଗି ସବୁ ହୋଇ ।୧୦
ଦଶ ରଙ୍ଗଟି ଷଡ଼ରସ
ଅକ୍ଷର କରଇ ପ୍ରକାଶ ।୧୧
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁଟି ନାମ
ଦେଇଛୁ ଭୁଝି ଏବେ ଶୁଣ ।୧୨
ଦେବ ଗଣଟି ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ହୋଇ ।୧୩
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଯେ ନାମ
ଅକ୍ଷର ଦେଇଅଛୁ ପୁଣ ।୧୪
ନରଗଣ ଯେତେ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ହୋଇ ।୧୫
ରାକ୍ଷସ ଗଣ ନାଗଗଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୬
ଭୂତଗଣ ଯମଗଣ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ହୋଇ ।୧୭
ରୁଦ୍ରଗଣ ଯେ ପିତୃଗଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୮
ତପଲୋକ ଦେବ ଲୋକ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଇଛଇ ।୧୯
ଜନ ଲୋକ ଯେ ମହ ଲୋକ
ଅକ୍ଷର କହୁଛୁ ଅନେକ ।୨୦
ଧ୍ରୁବ ଲୋକ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ ।୨୧
ନାନା ରସଟି ଅଛୁ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୨୨
ଚାରି ଯୁଗ ବୋଲି ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ହୋଇ ।୨୩
ସଭାରେ କେତେ ସଭା ଅଛୁ
ଅକ୍ଷରେ ନାମଟି ଦେଇଛୁ ।୨୪
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିବ ଯହିଁ
କୌଣସି କଥା ନ କହଇ ।୨୫
ଯେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଣ ।୨୬
ପୁରାଣ ବାରସ୍କନ୍ଧ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ ।୨୭
ଅଠର ଖଣ୍ଡ ଯେ ଭାରତ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହନ୍ତ ।୨୮
ସାତ କାଣ୍ଡ ଯେ ରାମାୟଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଣ ।୨୯
ଷୋଳ ଖଣ୍ଡ ଯେ ହରିବଂଶ
ଅକ୍ଷର କରଇ ପ୍ରକାଶ ।୩୦
ଖିଷ୍ଟ କେଶରୀ ପୁରାଣ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ ।୩୧
ନାନା ପୁରାଣ ଯେତେ ଛନ୍ତି
କହିଲେ ନ ସରଇ ରାତି ।୩୨
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ
ନାନା ପୁରାଣ ସେ ହୁଅଇ ।୩୩
ନାନା ଗୀତାଟି ଯେତେ ଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ସବୁ ଯେ କହନ୍ତି ।୩୪
ନାନାଦି ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁ କହେ ଜାଣ ।୩୫
ନାନା ବିଦ୍ୟା ଜ୍ୟୋତିଷ ପାଞ୍ଜି
ଅକ୍ଷର ସବୁ ଅଛି ଛନ୍ଦି ।୩୬
ନାନା ତୀର୍ଥଟି ଯେତେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଣ ।୩୭

ନାନାବିଧ ଦେବତା ଅଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହନ୍ତି ।୩୮
ନାନାବିଧ ଯାତ୍ରା ଉପାସ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହଇ ।୩୯
ନାନାବିଧ ଗ୍ରାମ ଯେ ଅଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କହନ୍ତି ।୪୦
ନାନା କୁଟ କପଟ ଅଛି
ଅକ୍ଷର ସବୁଙ୍କୁ ବାନ୍ଧନ୍ତି ।୪୧
ନାନା ଉପାୟ ଯେ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରଇ ।୪୨
ଛନ୍ଦ ମିନ୍ଦହିଁ ଭଲ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରଣ ।୪୩
କର୍ମାୟୁ ମାୟା ଯେ ସଂସାରେ
ଅକ୍ଷର ବିନା ସବୁ କିରେ ।୪୪
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ପାପ ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ସବୁ କରେ ଜାଣ ।୪୫
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ବିନା ମରେ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ବିନା ତରେ ।୪୬
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ଲାଗିଟି ମରଇ ।୪୭

ବରଷ ମାୟା କୂଟ କରି
ଅକ୍ଷର ମାରୁଅଛି ଧରି ।୪୮
ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଜାତ କରେ
ଅକ୍ଷର ସର୍ବଙ୍କି ସଂହାରେ ।୪୯
ଅକ୍ଷର ତେଜ ବଳେ ଶୁଣ
ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ଦହନ ।୫୦
ଅକ୍ଷର ଶୀତଳ ଅଟନ୍ତି
ହେମ ଲାଗି ସର୍ବେ ମରନ୍ତି ।୫୧
ଅକ୍ଷର ଏମନ୍ତଟି ଗୁଣ
ହେ ମନ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।୫୨
ମନ ଶୁଣି ଭୟେ ବୋଲଇ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାକର ତୁହି ।୫୩
ତୁମ୍ଭ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ମୋ ମନେ ବଡ଼ ଭୟ ପୁଣି ।୫୪
ଅକ୍ଷର ଏମନ୍ତ ବେଭାର
ହେ ପ୍ରଭୁ ଏଥୁ ପାରକର ।୫୫
ହେ ପ୍ରଭୁ ଭୟ କର ନାଶ
ଜଣାଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ତୁମ୍ଭେ
ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ଧର ସର୍ବେ ।୫୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟାଶୀତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ଦୟା କର
ଏ ଦେହ ଗୁଡ଼ବ ନକର ।୧
ଏ ଦେହେ ମୁହିଁ ଯେ ଭ୍ରମିଲି
ନାନା କଷ୍ଟଟି ଯେ ପାଇଲି ।୨
ଏ କଷ୍ଟ ସହି ନ ପାରଇ
ଏ ଦେହୁ ପାରକର ତୁହି ।୩
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଭୟ ନକର ଏବେ ପୁଣି ।୪
ତୋର ଭୟଟି ଛଡ଼ାଇବା
ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।୫
ଏବେ ତୁ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ଅକ୍ଷର ମହିମା କହଇ ।୬
ମହାଶୂନ୍ୟ ବୋଲଣ ଯେହି
ଅକ୍ଷର ହୋଇଅଛି କହି ।୭
ତହିଁରୁ ଆକାଶ ଜନ୍ମିଲା
ଅକ୍ଷର ନାମ ସିନା ଦେଲା ।୮
ଅକ୍ଷର ଥିବାରୁଟି କହି
ଆକାଶ ନାମ ଛନ୍ତ ଦେଇ ।୯
ଆକାଶୁ ପବନ ଜନ୍ମଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଧରଇ ।୧୦
ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି ଶୁଣ
ପବନ ବୋଲି କେ ଜାଣିଣ ।୧୧
ପବନୁ ଅଗ୍ନି ଜାତ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଧରଇ ।୧୨

ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଅଗ୍ନି ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୧୩
ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଧରଇ ।୧୪
ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଜଳ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୧୫
ଜଳରୁ ପୃଥିବୀ ଜନ୍ମିଲା
ଅକ୍ଷର ନାମ ସିନା ଦେଲା ।୧୬
ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି କହି
ପୃଥ୍ୱୀ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୧୭
ଅକ୍ଷରୁ ପଞ୍ଚଭୂତ ଜନ୍ମ
ଲୀଳା କାମନ୍ତେ ଜାତ ଶୁଣ ।୧୮
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ଏ ସଂସାରେ
ଅକ୍ଷର ଧରି ଲୀଳା କରେ ।୧୯
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ଶୁଣ
ଆକାଶ କହୁଁ ଜାତ ପୁଣ ।୨୦
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କହି
ପବନ କେବେ ନ ବହଇ ।୨୧
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ଶୁ
ଅଗ୍ନିଟି ଜାତ ନୋହେ ପୁଣ ।୨୨
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କହି
ଜଳଟି କେବେ ଜାତ ନୋହି ।୨୩
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ଶୁଣ
ପୃଥ୍ୱୀଟି ଜାତ ନୋହେ ପୁଣ ।୨୪

ପୃଥିବୀ ଅକ୍ଷର ଧରିଛି
ମାଦଳ ରୂପରେ ପଡିଛି ।୨୫
ତାର ଉପରେ ଲୀଳା କରେ
ସମସ୍ତ ଜୀବ ସହି ଧିରେ ।୨୬
ବାସୁକି ଅକ୍ଷର ଧରିଛି
ପୃଥିବୀ ତାର ଶିରେ ଅଛି ।୨୭
ଅକ୍ଷରକୁ ସେ ଆଶ୍ରେ କଲା
ତିଳ ପ୍ରାୟେ ପୃଥ୍ୱୀ ଧଇଲା ।୨୮
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷର ମହିମା
କେହି ନ ଜାଣେ ତାର ସୀମା ।୨୯
ଆକାଶ ଅକ୍ଷର ଧରିଣ
ତା ଗର୍ଭେ ଛନ୍ତି ସର୍ବେ ଶୁଣ ।୩୦
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଧରିଣ ଭ୍ରମନ୍ତି ।୩୧
ଏ ତିନି ଆକାଶ ଗର୍ଭରେ
ଭ୍ରମୁ ଅଛନ୍ତି ନିରନ୍ତରେ ।୩୨
ଅକ୍ଷର ନ ଧଇଲେ ଜାଣ
ଭୁମିରେ ଏହୁ କାହିଁ ପୁଣ ।୩୩
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ ପାତାଳ କହି
ଅକ୍ଷରୁ ଜାତ ହେଲେ ସେହି ।୩୪
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ମର୍ତ୍ତ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୩୫
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ପାତାଳ ବୋଲି କେ ଜାଣଇ ।୩୬
ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି ଶୁଣ
ସ୍ୱର୍ଗ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୩୭
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୩୮
ଇନ୍ଦ୍ରଟି ଅକ୍ଷର ଧଇଲା
ସ୍ୱର୍ଗରେ ଅଧିପତି ହେଲା ।୩୯
ଅକ୍ଷର ଶଚୀଟି ଧରିଣ
ନବ ଯୁବାରେ ଅଛି ପୁଣ ।୪୦
ଅକ୍ଷର ନଥିଲେଟି କହି
ଶଚୀ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୪୧
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ରମ୍ଭା ମେନକା କେ ଜାଣିଣ ।୪୨
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ଅପସରା ବୃନ୍ଦ କେ ଜାଣଇ ।୪୩
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଅଇରାବତ କେ ଜାଣିଣ ।୪୪
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ଯମ ବୋଲିଣ କେ ଜାଣଇ ।୪୫
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ମୃତ୍ୟୁ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୪୬
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
କାଳ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୪୭
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଚିତ୍ର ଗୁପ୍ତେ କେ ଜାଣିଣ ।୪୮
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
କୁବେର ବୋଲି କେ ଜାଣଇ ।୪୯
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ବୃହସ୍ପତିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୫୦
ବୃହସ୍ପତି ଅକ୍ଷର ଧରିଛି
ବେଦ ଗୁରୁଟି ବୋଲାଉଛି ।୫୧
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ପାଞ୍ଜି କହନ୍ତା କାହୁଁ ଗୃହୀ ।୫୨

ଅକ୍ଷର ଧରିବାରୁ ସେହି
ସକଳ ତାଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ।୫୩
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ସେ କାହିଁ ବେଦ ଯେ କହିଣ ।୫୪
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
ହେ ମନ ଚେତ ମନେ ଘେନ ।୫୫
ନିମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ମୋର ଆଶ ।୫୬
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ଭାବ ମନେ ଘେନ ।୫୭

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟାଶୀତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକୋନ ନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ପ୍ରଭୁ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
ଶୁଣିବି କହ ହେ ବଚନ ।୧
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମୃଦୁବାଣୀ ।୨
ଅକ୍ଷର ମହିମା ମୁଁ ତୋତେ
କହିବି ଶୁଣ ତୁ ଗୁପତେ ।୩
ଅକ୍ଷର ସବୁଟିକ ନାମ
ଦେଇଛି ତୁହି ଏବେ ଶୁଣ ।୪
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ବରୁଣ ବୋଲି କେ ଜାଣଇ ।୫
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୬
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୭
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ନକ୍ଷତ୍ର ବୋଲି କେ ଜାଣିଣ ।୮
ତାହାଙ୍କ ନାମ ଅଛି ଯେତେ
ଅକ୍ଷର ଦେଲିଟି ଗୁପତେ ।୯
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ଆଦି ଶକ୍ତିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୧୦
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ଅନାଦି ବୋଲି କେ ଜାଣଇ ।୧୧
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ନିରାକାରଙ୍କୁ କେ ଜାଣିଣ ।୧୨
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୧୩
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି ଶୁଣ
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଲିଟି କେ ଜାଣିଣ ।୧୪
ବ୍ରହ୍ମା ଅକ୍ଷର ଆଶ୍ରେ କଲେ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟିକି ସର୍ଜିଲେ ।୧୫
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ବିଷ୍ଣୁ ବୋଲିଟି କେ ଜାଣଇ ।୧୬

ବସ୍ତୁ ଅକ୍ଷରକୁଁ ଧରଣ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ପାଳେ ପୁଣ ।୧୭
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହ
ଶିବ ବୋଲଟି କେ ଜାଣଇ ।୧୮
ଈଶ୍ୱରେ ଅକ୍ଷର ଧରଣ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ନାଶେ ପୁଣ ।୧୯
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷର ମହିମା
ଯାଙ୍କ ଆଶ୍ରିତେ ସର୍ବେ ସିନା ।୨୦
ସମସ୍ତେ ଅକ୍ଷର ଧରଣ
ଲୀଳା ଯେ କରୁଛନ୍ତି ପୁଣ ।୨୧
ଅକ୍ଷର ଆଶ୍ରେ ଯେ ନ କଲେ
ଲୀଳାଟି କେବେ ନାହିଁ ଭଲେ ।୨୨
ମେଘଟି ଅକ୍ଷର ଧଇଲେ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜଳ ବରଷିଲେ ।୨୩
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ଜାଣ
ମେଘ ବରଷେ କାହୁଁ ପୁଣ ।୨୪
ମେଘ ନ ବରଷିଲେ କହ
କେହୁ ବଞ୍ଚିବ ଦେହ ବହ ।୨୫
ଅକ୍ଷର ଲଗି ଜଳ ପଡ଼େ
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜଳଟି ବହରେ ।୨୬
ଅକ୍ଷର ଜଳଟି ଧରଣ
ତେଣୁ ବହରେ ସର୍ବ ସ୍ଥାନ ।୨୭
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କହ
ଜଳଟି କେବେ ନ ବହଇ ।୨୮
ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଲୀଳା କରେ
ତାକୁ କେ ନଜାଣେ ସଂସାରେ ।୨୯
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହ
ଗୁରୁ ମେଘଟି କେ ଜାଣଇ ।୩୦

ଆବର୍ତ୍ତ ମେଘ ବୋଲି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଦେଇ ଶୁଣ ।୩୧
ପୁଷ୍କର ମେଘ ବୋଲି କହ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୩୨
ସମ୍ବର୍ତ୍ତ ମେଘବୋଲି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୩୩
ଦ୍ରୋଣ ମେଘ ବୋଲିଣ କହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୩୪
ଏମନ୍ତେ ଗୁରୁମେଘ ଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଲଗିଟି ଭ୍ରମନ୍ତି ।୩୫
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ଜାଣ
ମେଘ ଗରଜେ କାହୁଁ ପୁଣ ।୩୬
ଅକ୍ଷର ଲଗିଲେଟି କହି
ଘଡ଼ଘଡ଼ ଶୁଣି ଯେ ହୁଅ ।୩୭
ଅକ୍ଷର ଯେବେ ନ ଲଗିବ
ଶବଦ କାହୁଁ ପ୍ରକାଶିବ ।୩୮
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କହି
ବେଦଟି କେବେ ନ ଆସଇ ।୩୯
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ ପୁଣ
ଗୁରୁ ବେଦଟି କେ କହଣ ।୪୦
ଋକ୍ ବେଦ ବୋଲିଣ କହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୪୧
ଶ୍ୟାମ ବେଦ ବୋଲିଣ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୪୨
ଅଥର୍ବ ବେଦ ବୋଲି ଯେହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୪୩
ଯଜୁର୍ବେଦ ବୋଲିଟି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୪୪

ଏମନ୍ତେ ଗୃହବେଦ ଛନ୍ତ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଟି ଚଳନ୍ତ ।୪୫
ଶିଶୁ ବେଦଟି ଶୂନ୍ୟ ରହି
ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚବେଦ ହୋଇ ।୪୬
ଏମନ୍ତ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
ନାମ ଦେଇଛୁ ଯେ ଡାକଣ ।୪୭
ଏମନ୍ତ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ମାୟା
ଲୁଚଣ ଭ୍ରମୁ ଅଛୁ କାୟା ।୪୮
ମନ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ହୋଇ
ବୋଲଇ କର ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ।୪୯
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ
ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଭଗବାନ ।୫୦
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣରେ ଆଶ ।୧
ଆହେ ସୁଜନ ଯେ ସମସ୍ତେ
ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିବ ଶତେ..।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଏକୋନନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଅକ୍ଷର ଲୀଳା କରୁଛନ୍ତି ।୧
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ତୁହି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲ ପୁଣ ।୨
ସମୁଦ୍ର ଅକ୍ଷର ଧରିଛି
ଲହଡ଼ି ଆସୁଛି ଯାଉଛି ।୩
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଗରଜଇ
ନ ଲାଗିଲେ ଚଳିବ କାହିଁ ।୪
ଅକ୍ଷର ପେଲି ଯେ ଆଣଇ
ଅକ୍ଷର ପେଲି ଯେ ନିଅଇ ।୫
ଅକ୍ଷର ଲହରୀ ମାରଣ
କ୍ଷଣେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ଶୁଣ ।୬
ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଅକ୍ଷର ଏମନ୍ତ ଅଟଇ ।୭
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁଟି ଗୃହେ
ଭୂମି ଆଚ୍ଛାଦ ଦିଗ ପାଳେ ।୮
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁଟି ନାମ
ଦେଇଛୁ ତୁହି ଏବେ ଶୁଣ ।୯
ମୀନ ରୂପଟୀ ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୧୦
କୂର୍ମ ରୂପଟି ଯାହା ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଇ ପୁଣ ।୧୧
ବରାହ ରୂପ ବୋଲି କହି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୧୨

ନରସିଂହ ରୂପଟି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୩

ବାମନ ରୂପ ଯାହା କହୁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୧୪

ପରଶୁ ରୂପ ଯାହା ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୫

ରାମ ରୂପଟି ଯାହା କହୁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୧୬

ବଳରାମ ରୂପଟି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୭

ବଉଦ୍ଧ ରୂପ ଯାହା କହୁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୧୮

କଲକି ରୂପ ବୋଲି ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୧୯

ଏମନ୍ତେ ଦଶ ଅବତାର
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ସାର ।୨୦

ଆଉଟି ଅବତାର ଯେତେ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ଚତେ ।୨୧

ନବ ଖଣ୍ଡ ପୃଥିବୀ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ପୁଣ ।୨୨

ନବ ଦ୍ୱୀପ ଟି ଯାହା କହୁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୨୩

ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଟି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ପୁଣ ।୨୪

ସପ୍ତ ପାତାଳ ଯାହା କହୁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୨୫

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯେତେ ଜାତ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ନାମ ଦେଲା ପୁଣ ।୨୬

ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ହିଁ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୨୭

ଚୌର ଖାନି ଯାକୁ ଟି ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୨୮

ସ୍ଥାବର ଯେତେକ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୨୯

ଜଙ୍ଗମ ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅନ୍ତି ।୩୦

କୀଟ ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୩୧

ପତଙ୍ଗ ଯେତେ ଅଛଇ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦିଅଇ ।୩୨

ଚଳନ୍ତା ବୈଦେ କୋଟି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଚଳଇଟି ପୁଣ ।୩୩

ନିଶ୍ଚଳ ବୈଦେ କୋଟି ହୋଇ
ଅକ୍ଷରେ ଚଳୁଣ ଅଛଇ ।୩୪

ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଉଡ଼ାଉଛି ଶୁଣ ।୩୫

ବୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ବୁଡ଼ାଇ ରଖନ୍ତି ।୩୬

ଗୁଣ୍ଡାରୁ ବ୍ରହ୍ମଯାଏ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଆଗ୍ରେ ରହେ ପୁଣ ।୩୭

ମେରୁଠାରୁ ଯେତେ ପର୍ବତ
ଅକ୍ଷର ଆଗ୍ରେ କର ସତ୍ୟ ।୩୮

ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ
ଅକ୍ଷର ଆଗ୍ରେ ଛନ୍ତି ସର୍ବ ।୩୯

କୀଟରୁ ଗରୁଡ ଯାଏ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଆଗ୍ରେ ରହେ ପୁଣ ।୪୦

ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଠାରୁ ବୃକ୍ଷ ଯେତେ
ଅକ୍ଷର ଆଶ୍ରେଛି ସମସ୍ତେ ।୪୧
ସିଂହରୁ ଦଶିପୋକ ଯାଏ
ଅକ୍ଷର ଆଶ୍ରେ ସର୍ବ ରହେ ।୪୨
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଜାଣ
ଅକ୍ଷର ଲଗି ଲୀଳାପୁଣ ।୪୩
ଅକ୍ଷର ଆତ ଯାତ କରେ
ଅକ୍ଷର ସର୍ବଟି ସଂହାରେ ।୪୪
ଅକ୍ଷର ନ ଥିଲେଟି କହି
ବଞ୍ଚିତ ରହି ନ ପାରଇ ।୪୫
ଊନକୋଟି ବାଦ୍ୟଟି ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ନାମଟି ଦେଇଣ ।୪୬
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କେହି
ବାଦ୍ୟ ବାଜିବ ଅବା କାହିଁ ।୪୭
ଊନ କୋଟି ବାଦ୍ୟଟି ଛନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଲଗିଣ ବାଜନ୍ତି ।୪୮
ଅକ୍ଷର ନ ଲଗିଲେ କେହି
ଶବଦ ବାହାର ନ ହୋଇ ।୪୯
ଅକ୍ଷର ଶବଦ ଯୋଡ଼ାଇ
ରଖିଛୁ ତାହାଙ୍କୁ ଲୁଚାଇ ।୫୦
ଅକ୍ଷର ଚଳଲେ ବାଜିଲି
ଶବଦେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜନ୍ମିଲି ।୫୧
ଅକ୍ଷର ଶବଦ ଘାତରେ
ପୃଥ୍ୱୀ ଜନ୍ମଇ ଥରହରେ ।୫୨
ଅକ୍ଷର ମହା ଘାର ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ମହା ଉଶ୍ୱାସଇ ।୫୩
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ପୁଣ ।୫୪
ତୋ ଠାରେ ମୋର ଦୟା ଯେଣୁ
ପଚାରିଲୁ ଯେ କହେ ତେଣୁ ।୫୫
ଅତି ଗୁପତ ଏହୁ ବାଣୀ
କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ପୁଣି ।୫୬
ତୁ ଯେଣୁ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ
ତେଣୁ ମୁଁ କହିଲି ଗୁପତେ ।୫୭
ତୋ ଠାରେ ମୋର ମାୟା ନାହିଁ
ତେଣୁ ମୁଁ କହିଲି ବୁଝାଇ ।୫୮
ହେ ମନ ଅକ୍ଷରକୁ ଧର
କାହାକୁ ଭୟ ତୁ ନ କର ।୫୯
ହେ ମନ ଅକ୍ଷରକୁ ଘୋଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୬୦
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ଭାବ ମନେ ଘେନ ।୬୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
ଅକ୍ଷର ଧରିବ କେସନ ।୧
ମୋରେ ସୁଦୟା ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ
କ ରୂପେ ଧରିବ ମୁଁ କହ ।୨
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ଶୁଣ ପୁଣି ।୩
ଅଣ ଫାସରେ ତୁ ବାନ୍ଧିବୁ
ତେବେ ଅକ୍ଷରକୁ ଧରିବୁ ।୪
ନୋହିଲେ କେବେ ନ ରହଇ
ହେ ମନ ଭାବ ରଖ ତୁହି ।୫
ଅକ୍ଷର ଯେବେ ତୁ ଭାବିବୁ
ଯାହା ପାଞ୍ଚିବୁ ତା କରିବୁ ।୬
ଅକ୍ଷର ଆଣି ତୋତେ ଦେବ
ତୋ ପାଦ ତଳେ ଖଟାଇବ ।୭
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁ ବାନ୍ଧଣ
ରଖିଛି ମନ ତୁହି ଶୁଣ ।୮
ଯା ନାମ ଧରି ତୁ ଡ଼ାକିବୁ
ଅବଶ୍ୟ ତାହାକୁ ଦେଖିବୁ ।୯
ଅକ୍ଷର ବାନ୍ଧିଟି ଆଣିବ
ତାର ଆୟୁତ୍ୱ ଯେ ନ ଥିବ ।୧୦
ବିନା ଫାସଟି ଏ ଅଟଇ
ଅକ୍ଷର ବାନ୍ଧିଟି ଆଣଇ ।୧୧
ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ହୋଇଛି
ସବୁକୁ ବାନ୍ଧଣ ରଖିଛି ।୧୨

ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ଦ ଦେବାସୁର ନରେ
ବାନ୍ଧିଛି ଅକ୍ଷର ଭିତରେ ।୧୩
ଯାହାର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ
ଅକ୍ଷର ବାନ୍ଧିଛି ଯେ କହି ।୧୪
ଯେଉଁ ଦେବତା ନାମଧରି
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବୁ ହୃଦେ ଭରି ।୧୫
ଅକ୍ଷର ଧରିଟି ଆଣିବ
ତୋ ଆଗେ ଛିଡ଼ା କରାଇବ ।୧୬
ତୋ ମନେ ଯାହା ପାଞ୍ଚିଥିବୁ
ମାଗିଣ ତାହା ତୁ ନେଇବୁ ।୧୭
ଆଜ୍ଞା ଦେଇଣ ସେହୁ ଯିବେ
ଅକ୍ଷର ଭୋଗ କରାଇବେ ।୧୮
ଅନ୍ୟଥା ତାହା ନ କରଇ
ଆଜ୍ଞାଟି ଅକ୍ଷର ପାଳଇ ।୧୯
ଆଜ୍ଞା ବୋଲିଣ ଯାହା କହି
ଅକ୍ଷର ସିନାଟି ଅଟଇ ।୨୦
ବଚନ ମୁଖେ ଯେ କହିଣ
ବଚନ ଆଜ୍ଞାଟି ପ୍ରମାଣ ।୨୧
ବଚନ ଅକ୍ଷର ଅଟଇ
ଶୁଦ୍ଧ ଅଶୁଦ୍ଧ ଟି କରାଇ ।୨୨
କେଉଁ ବଚନ ଶୁଦ୍ଧ ଜାଣ
କେଉଁ ଅଶୁଦ୍ଧଟି ବଖାଣ ।୨୩
ଅକ୍ଷର ସବୁ କରୁ ଅଛି
ଶୁଦ୍ଧ ଅଶୁଦ୍ଧ ଯେ ହୋଇଛି ।୨୪

କେଉଁ ବଚନେ ନାଶ ଯାଇ
କେଉଁ ବଚନେ ବଞ୍ଚି ରହି ୨୫
ଅମରେ ଅଛୁ କ ବଚନେ
ଶୁଣ କହିବା ସାବଧାନେ ।୨୬
ଶଚୀ ଈଶ୍ୱର ବଶିଷଣ
ଅମରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ପୁଣ ।୨୭
ବଚନେ ତାଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ସେ ଆଜ୍ଞା ଅକ୍ଷର ପାଳିଲେ ।୨୮
ତେଣୁ ଅମରେ ସେ ରହିଣ
ଅକ୍ଷର ରଖିଅଛୁ ପୁଣ ।୨୯
କେଉଁ ବଚନେ ନାଶ ଯାଇ
ଶୁଣ ସୁମନେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ।୩୦
କଂସାସୁର ଭସ୍ମାସୁର ହିଁ
ରାବଣ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇ ।୩୧
ଏମାନେ ବଚନରେ ମରି
ଆଜ୍ଞା ଅକ୍ଷର ଧରି ମାରି ।୩୨
ଏମନ୍ତେ କେତେ ନାଶ ଯାଇ
କେତେ ଅଛନ୍ତି ଦେହ ବହି ।୩୩
ଅକ୍ଷରେ ତାରୁଛି ମାରୁଛି
ଅକ୍ଷର ସବୁଟି କରୁଛି ୩୪
ସଂସାରେ ଯେତେ ଦେବତାହିଁ
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ଜାତ କହି ।୩୫
ଅକ୍ଷର ଯେବେ ଶୁଦ୍ଧ କରେ
ଦେବତା ବୋଲଟି ସଂସାରେ ।୩୬
ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାସ କରି
ତେଣୁ ପୂଜିଲେ ଭାବେ ଧରି ।୩୭
ନାନା ବସ୍ତ୍ରରେ ସ୍ପୃଷ୍ଟ ଆଣି
ଶୁଦ୍ଧି କରନ୍ତି ଆଗେ ପୁଣି ।୩୮

ଯେବେ ଅକ୍ଷର ଶୁଦ୍ଧ କରେ
ତେଣୁ ନଡ଼ାନ୍ତି ଯେ ଶରୀରେ ।୩୯
ନାନା ପଦାର୍ଥ ଭୋଗ ଆଣି
ଦେବତା ଆଗେ ଥୁଆନ୍ତି ପୁଣି ।୪୦
ମନ୍ତ୍ର ସକାଶୁ ଭୋଗ ପାନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ସବୁ କରୁଛନ୍ତି ।୪୧
କୂଅ ପୋଖରୀ ଘର ଯେତେ
ଅକ୍ଷର ଶୁଦ୍ଧ କରି ଚିତ୍ତେ ।୪୨
ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଲାଗିଲେ
ଶୁଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି ସେହୁ ଭଲେ ।୪୩
ମନୁଷ୍ୟ ଗଣ ଛନ୍ତି ଯେତେ
କହିବା ଶୁଣ ଏକ ଚିତ୍ତେ ।୪୪
କର୍ଣ୍ଣରେ ମନ୍ତ୍ର ନ କହିଲେ
ସେ ପିଣ୍ଡ ଶୁଦ୍ଧ ନୋହେ ଭଲେ ।୪୫
ପୃଥ୍ୱୀ ଜଳ ଅଗ୍ନି ପବନ
ମନ୍ତ୍ର ଲାଗିଟି ଶୁଦ୍ଧ ଜାଣ ।୪୬
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷର ମହିମା
ହେ ମନ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ସିନା ।୪୭
ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ
ମୁହିଁ ତ ହୀନ ମୂଢ଼ ଜନ ।୪୮
ମୁଁ ମହା ପାପୀ ଏ ସଂସାରେ
ଅକ୍ଷର ଦୟା କରୁ ମୋରେ ।୪୯
ଅକ୍ଷର ଦୟା ମୋରେ କଲେ
ତୋତେ ମୁଁ ଭାବୁଥିବ ଭଲେ ।୫୦
ନୋହିଲେ ଭାବ ନ ପାରଇ
ଯା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରୁ ସେହି ।୫୧
ଅକ୍ଷର ମାୟା ମୋତେ କରି
ଭ୍ରମାଉଅଛୁ ଦେହ ଧରି ୫୨

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୁପତେ ରଖିଣ
ଭ୍ରମାଇଅଛୁ ମୋତେ ପୁଣ ।୫୩
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ଅକ୍ଷର କଲେଟି ନିର୍ଗୁଣ ।୫୪
ଆହେ ସୁଜନମାନେ କହି
ଅକ୍ଷର ଦୟା ମୋତେ ନାହିଁ ।୫୫

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ ନାମ ଏକନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱିନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣ ଏବେ ତୁହି
ଅକ୍ଷର ଦୟା ତୋତେ ହୋଇ ।୧
ଅକ୍ଷର ଦୟା ତୋତେ ଅଛି
ତେଣୁ ତାହାଙ୍କ କଥା ପୁଚ୍ଛି ।୨
ନୋହିଲେ ତୁ କମ୍ପା ପୁଚ୍ଛନ୍ତୁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ କମ୍ପା ଦେଖନ୍ତୁ ।୩
ଏ ଯେ ତୋହର ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ
ଅକ୍ଷର କଲେ ଅନୁରାଗ ।୪
ତାଙ୍କ ଦୟା ଯେବେ ନୁହଁନ୍ତା
ପଦେ କି ତୋ ମୁଖୁ ଝରନ୍ତା ।୫
ଅକ୍ଷର କହିଲାକୁ ଶୁଣି
ଏତେ ପଦଙ୍କ ଯେ ଝରିଣ ।୬
ଯେତେ ପଦଟି ତୋର ହୋଇ
ଅକ୍ଷର କହି ଶୁଣ ତୁହି ।୭
ଅକ୍ଷର ଲାଗିବାରୁ ତୁହି
ତୁ ପୁଚ୍ଛୁ ସିନା ମୁହିଁ କହି ।୮
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଶୁଣ
ମୁଖେ ଗାଇବୁ କାହିଁ ପୁଣ ।୯
ଅକ୍ଷର ଦୟା ତୋରେ ହୋଇ
ତୁ କମ୍ପା ନଧୁ ତାଙ୍କୁ କହି ।୧୦
ଅକ୍ଷର ଦୟା ସର୍ବଠାରେ
ତାଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନେ ମୂଢ ନରେ ।୧୧
ହେତୁ ଦେହଟ ପାଇଛନ୍ତି
ନ ଚିହ୍ନି ବିଅର୍ଥେ ମରନ୍ତି ।୧୨
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ
ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଏ ସମସ୍ତେ ।୧୩
ଏଥିରେ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ ସାର
ଅକ୍ଷର କରିଛି ବଗ୍ରର ।୧୪
ବେଦ ବିଦ୍ୟା ଜ୍ୟୋତିଷ ଜାଣେ
ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ଯେ ବଖାଣେ ।୧୫
ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଘଟେ ଭିନ୍ନ
ମନୁଷ୍ୟଠାରେ ଦୟା ବହି ।୧୬
ତେଣୁଟି ସର୍ବ ଭୋଗ କରେ
ଅକ୍ଷର ଦୟା ଯାଙ୍କ ଠାରେ ।୧୭
ଏ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଧରନ୍ତେ
କମ୍ପାଇଁ ମରଣ ଲଭନ୍ତେ ।୧୮

ଅକ୍ଷର ନ ଧଇଲେ ଯେଣୁ
ଅକ୍ଷର ମାୟା କଲେ ତେଣୁ ।୧୯

ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଗତି ପତି
ହେ ମନ ତୁ କମ୍ପା ନ ଚିନ୍ତ ।୨୦

ଯେବେ ଅକ୍ଷର ତୁ ଚିନ୍ତିବୁ
ମୁକ୍ତିଟି କେବେ ନ ଲଭିବୁ ।୨୧

ଅକ୍ଷର ଦୟା ହେବ ଶୁଣ
ସର୍ବ କଥାକୁ ତୁ ଜାଣିଣ ।୨୨

ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ଦୟା କରିବେ ତୋତେ ସେହି ।୨୩

ସର୍ବ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ବଚନ
ଜାଣିବୁ ଅକ୍ଷର ଧରିଣ ।୨୪

ଯେ ଯାହା ବଚନ ଭାଷନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଲାଗି ସେ କହନ୍ତି ।୨୫

ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ କହି
ଶବଦ କାହାରିକ ନାହିଁ ।୨୬

ଅକ୍ଷର ଯେବେ ସେବିଥିବୁ
ସର୍ବ ଭାଷାକୁ ତୁ ଜାଣିବୁ ।୨୭

ସର୍ବ ଭାଷାକୁ ତୁ ଜାଣିଲେ
ଭକ୍ତି ପ୍ରାପତ ହେବ ଭଲେ ।୨୮

ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ
ପରାପର ତାହାର ନାହିଁ ।୨୯

ବ୍ରହ୍ମା ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଧରି
ସକଳସୃଷ୍ଟିକି ବିଚାରି ।୩୦

ସର୍ବ ଘଟରେ ସେ ଅକ୍ଷର
ବାହାରେ ଭେଦ ନାହିଁ ତାର ।୩୧

ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମାଟି ଚିହ୍ନିଲେ
ସକଳ ସୃଷ୍ଟିକି ସର୍ଜିଲେ ।୩୨

ଏ ସର୍ବେ ଅକ୍ଷର ନ ଚିହ୍ନି
ଅକ୍ଷର ଭ୍ରମାଇଲା ପୁଣି ।୩୩

ଅକ୍ଷର ଯେ ଚିହ୍ନି ପାରିବ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଠାରୁଁ ବଡ଼ ହେବ ।୩୪

ତାକୁ ସଂସାରେ ବଡ କହି
ନୋହିବେ ଶୁଣ ମୁଁ କହଇ ।୩୫

ଅକ୍ଷର ଦୟାଟି କରିବ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକ ଫେରାଇବ ।୩୬

ଯେ ଠାରେ ଯେଉଁ ଲୀଳା ହୋଇ
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଦେଖିବ ସେହି ।୩୭

ଅକ୍ଷର ଉଡାଇଟି ନେବ
ଦେଖାଇ ନେଉଟି ଆଣିବ ।୩୮

ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
ହେ ମନ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ପୁଣ ।୩୯

ଅକ୍ଷର ଯେବେ ଭାବିଥିବୁ
ସର୍ବ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଖିବୁ ।୪୦

ଯା ନାମ ଧରି ତୁ ଡାକଲେ
ସେ ଆସି ଦେଖା ଦେବ ଭଲେ ।୪୧

ଅକ୍ଷର ବାନ୍ଧିଟି ଆଣିବ
ତୋତେ ଟି ଭେଟ କରାଇବ ।୪୨

ଅକ୍ଷରେ ସର୍ବେ ବନ୍ଧା ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଶୁଣ ମନ ତୁହି ।୪୩

ଏହା ନ ଜାଣି ମୂଢ଼ ନରେ
ଅକ୍ଷର ନିନ୍ଦନ୍ତି ସଂସାରେ ।୪୪

ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ନିନ୍ଦାକରେ
ସେ ଘୋର ପାପିଷ୍ଠ ପାମରେ ।୪୫

ସେ ନର୍କ ଯାଇ ଥାଉ ମରି
ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ନିନ୍ଦା କରି ।୪୬

ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ନିନ୍ଦେ ପୁଣ
ତା ଠାରୁ ପାପୀ ନାହିଁ ଜାଣ ।୫୭
ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ନ ଦେଖନ୍ତି
ସେ ନର ହୀନ ମୂଢ଼ ମତି ।୫୮
ଗୀତା ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଯେତେ
ମୂର୍ଖ ଥାଆନ୍ତି ନ ବୋଲଇ ।୫୯
ସେ ମୂର୍ଖ ଅଶୁଦ୍ଧ ଅଟଇ
ତା ଠାରୁ ପାପୀ କେହି ନାହିଁ ।୬୦
ଅକ୍ଷର ମୁଖେ କହି ଶୁଣ
କିଛି ନ ଜାଣଇଟି ପୁଣ ।୬୧
ସେ ନର ଅନ୍ଧ ବୋଲି ଜାଣି
ତାକୁ ଅକ୍ଷର ମାରେ ପୁଣି ।୬୨
ଯେ ନର ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଇ
ମୁଖରେ ଗାୟନ କରଇ ।୬୩
ସେ ନର ତିନି ପୁରେ ଧନ୍ୟ
ଦେବେ କରନ୍ତି ତାକୁ ମାନ୍ୟ ।୬୪
ସେ ଲୋକ ଜୀବନ୍ମା ଅଟଇ
ତାହାକୁ ତୁଲ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ।୬୫
ସେ ନର ତିନି ପୁରେ ଧନ୍ୟ
ଯେ ମୁଖେ କରନ୍ତି କୀର୍ତ୍ତନ ।୬୬
ତାହାକୁ ସର୍ବେ ବଶ ହୁଅନ୍ତି
ଅକ୍ଷର ଅମୃତ ପିଅନ୍ତି ।୬୭
ହେ ମନ ଅକ୍ଷରକୁ ଭାବ
ତୋତେ ଦୟାଟି ମୋର ଥିବ ।୬୮
ହେ ମନ ଅକ୍ଷରଙ୍କ ଗୁଣ
ନିତି ତୁ କରିବୁ ଗାୟନ ।୬୯
ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମଟି ଅଟଇ
ହେ ମନ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ତୁହି ।୭୦

ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ଜାଣ
ହେ ମନ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ପୁଣ ।୭୧
ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ଦେବ
ହେ ମନ ତାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ ଭାବ ।୭୨
ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ଧରି
ଶୂନ୍ୟରେ ଦେଖ ଅଛି ପୂରି ।୭୩
ଅକ୍ଷର ଜୀବ ରୂପ ହୋଇ
ସଂସାରେ ଘୋଟିଅଛି ସେହି ।୭୪
ମୁହିଁ ଅକ୍ଷର ରୂପ ଧରି
ଏ ଦେହ ରଖିଛି ତୋହରି ।୭୫
ମୁହିଁ ଅକ୍ଷର ଜୀବ ହୋଇ
ସର୍ବ ଘଟେ ହେଲି ମୁହିଁ ।୭୬
ମୁହିଁ ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମ ହେଲି
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ବୋଲାଇଲି ।୭୭
ଅକ୍ଷର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ହୋଇଁ
ସର୍ବ ଜାତ କରୁଛି ସେହି ।୭୮
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ପୁଣ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ନ ଭେଟିଣ ।୭୯
ଅକ୍ଷର ଲାଗିଲେଟି କହି
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଭେଟ ହୋଇ ।୮୦
ନାନା କୌତୁକେ ରସ କେଳି
କରନ୍ତି ଅକ୍ଷର ଯେ ମେଳି ।୮୧
ନାନା କୌତୁକେ ସର୍ବ ଘଟେ
ରତି କରନ୍ତି ଯେ ଉଚାଟେ ।୮୨
ଅନୁକ୍ଷଣେ ରତି କରନ୍ତି
ତେଣୁ ଟି ସର୍ବେ ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ।୮୩
ଅକ୍ଷର ନ ଲାଗିଲେ ଜାଣ
ରତି କରିବେ କାହୁଁ ପୁଣ ।୮୪

ସଂସାର ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଯିବ
ଜଗତ କେମନ୍ତ ହୋଇବ ।୭୫
ଅକ୍ଷର ଜୀବ ପରମ ହିଁ
ସର୍ବଜାତ କରନ୍ତି ସେହି ।୭୬
ସ୍ତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ଜୀବ ବୋଲି ଜାଣ
ପରମ ପୁରୁଷ ପ୍ରମାଣ ।୭୭
କେଉଁ ଅକ୍ଷର ସ୍ତ୍ରୀ କହି
କେଉଁ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ ହିଁ ।୭୮
ଏ ଦୁହେଁ ରତି ଯେ କରନ୍ତି
ତେଣୁ ଟି ସର୍ବ ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ।୭୯
ନୋହିଲେ ଏକା ଅଙ୍ଗ ଗୁଣ
ଭିନ୍ନ ଟି କେବେ ନାହିଁ ଜାଣ ।୮୦
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହେଲେ
ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲେ ।୮୧
ଯୁଗଳ ନୋହିଲେଟି ପୁଣ
ଲୀଳାଟି କାହୁଁ ହେବ ଜାଣ ।୮୨
ଯୁଗଳ ଅକ୍ଷର ହେବାରେ
ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଚରାଚରେ ।୮୩
ଅକ୍ଷର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ହିଁ
ହେ ମନ କର୍ମା ଚେତୁ ନାହିଁ ।୮୪
ଅକ୍ଷର ସର୍ବ ଘଟେ ଜାଣ
ଲୀଳା ଯେ କରୁଛନ୍ତି ପୁଣ ।୮୫
ଏ ଯେଣି ସମାନ ଦେଖିବୁ
ଭିନ୍ନ ତୁ କେବେ ନ ମଣିବୁ ।୮୬
ଏ ଯେନ ଅକ୍ଷରକୁ ଘୋଷ
ନମଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।୮୭
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଅକ୍ଷର ଭାବ ଶରେ ଧର୍ପି ।୮୮

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱିନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରିନବତିତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆହେ ଚୈତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭେ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଘେନିବ କେବେ ।୧
ମୁହିଁ ତ ମାୟା ଦେହେ ଅଛି
ଏ ଦୋଷ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗୁଛି ।୨
ଯେତେ ଦୋଷ ମୁଁ କରିଥିଲେ
କ୍ଷମା ଯେ କରୁଥିବ ଭଲେ ।୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷମାଶୀଳ ତୁହି
ଦୟା ତ ରଖିଥିବୁ କହି ।୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବାକ୍ଷର ହେଲ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସାକରେ ଘୋଟିଲ ।୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତୋ ବିନୁ କେ ପୁଣ
ଅକ୍ଷର ମାନ ତୁ ହୋଇଣ ।୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସି ଂ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଛି ଅକ୍ଷର ଜାଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ର ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ତୁ ଅକ୍ଷର ଜାଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୧୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଆ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଇ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୧୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଈ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଋ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୧୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଌ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୧୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଐ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୧୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୧୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଔ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ଭୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୨୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଂ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୨୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଃ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୨୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ଷୋଳ ଅକ୍ଷର
ଭୁହ୍ନ ହୋଇଲୁଟି ନକର ।୨୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ କ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୨୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଖ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୨୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଗ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୨୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଘ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୨୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଙ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୨୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଚ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୨୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଛ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ୩୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୩୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଝ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୩୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଞ ଅକ୍ଷର ଭୁହ୍ନ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହ୍ନ ।୩୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଟ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୩୪

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଠ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୩୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଡ଼ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୩୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଢ଼ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୩୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଣ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୩୮

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ତ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୩୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଥ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଦ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା କର ମୋତେ କହି ।୪୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଧ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪୨
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ନ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୪୩

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ପ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪୪
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଫ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୪୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ବ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪୬

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଭ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୪୭
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୪୮

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଯ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୪୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଲ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୫୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଶ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୫୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଷ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୫୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୫୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ହ ଅକ୍ଷର ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୫୪

ହେ ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷ ଅକ୍ଷର ତୁହି
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହି ।୫୫
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ମାତ୍ରା ମାନେ ଶୁଣ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣ ।୫୬
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ସର୍ବ ଅକ୍ଷର
ଦୟା କରିଣ ବେଗେ ତାର ।୫୭

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବାକ୍ଷର ଶୁଣ
ବ୍ୟାପିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ପୁଣ ।୫୮
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷର ସଂସାର
ବ୍ୟାପିଅଛି ଯେ ଚରାଚର ।୫୯
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜୀବ ଅଜୀବରେ
ଅକ୍ଷର ପୂରି ସର୍ବଠାରେ ।୬୦

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଜଳ ସ୍ଥଳାନଳ
ଅକ୍ଷର ମୂରଛି ସକଳ ।୬୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷର ତୁ ଶୁଣ
ଦୟା କଲେ ତରିବ ପୁଣ ।୬୨

ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବାକ୍ଷର ମୋତେ
ଦୟା କରଣ ତାର ଚତ୍ତେ ।୬୩
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବାକ୍ଷର ତୁହ୍ମ
ଦୟା କରହେ ମୁଁ ଜଣାଇ ।୬୪
ନମୋ ନମସ୍ତେ ସର୍ବାକ୍ଷର
ମୋ ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର ।୬୫
ନମସ୍ତେ ଅକ୍ଷର ତୁ ବ୍ରହ୍ମ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୬୬
ନମସ୍ତେ ଅକ୍ଷର ତୁ ଜୀବ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ଦେବ ।୬୭
ନମସ୍ତେ ଅକ୍ଷର ପରମ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।୬୮
ନମୋ ନମସ୍ତେ ସର୍ବ ତୁମ୍ଭେ
ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ଏବେ ।୬୯
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ନାହିଁ
ବେଗେଟି ନାଶ କର କହି ।୭୦
ଯେବେ ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଅଛି
ବେଗେ ହେଁ ତାର ମୁଁ ବହୁଛି ।୭୧
ମୁହିଁତ କିଛି ନ ମାଗଇ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବ ଜଣାଇ ।୭୨
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦୟାକର
ମୁଁ ହୀନ ପାପିଷ୍ଠ ପାମର ।୭୩
ନମୋ ନମସ୍ତେ ସର୍ବାକ୍ଷର
ଏ ସ୍ତୁତି କଲଇ ତୁମ୍ଭର ।୭୪
ଅଠର୍ଲକ୍ଷ କ୍ଷର ତୁମ୍ଭେ
ଜଣାଉ ଅଛୁ ଶୁଣ ସର୍ବେ ।୭୫
ଏ ତୁମ୍ଭ ସ୍ତୁତି ମୁହିଁ ମୁଖେ
ଗାୟନ କରୁଥିବି ସୁଖେ ।୭୬

ଏତକ ଦୟା ରଖିଥିବ
ମାୟା ତ କେବେ ନ କରିବ ।୭୭
ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ମାୟାଟି କର
କମ୍ପାଇ ଥିବ ଦେହ ଧର ।୭୮
ତୁମ୍ଭର ମାୟା ମୋତେ ନୋହୁ
ତୁମ୍ଭ ସ୍ତୁତି ମୋ ମୁଖେ ଗାଉ ।୭୯
ଏତକ ଜଣାଉଛୁ ମୁହିଁ
ହେ ସର୍ବାକ୍ଷର କର ଛାହି ।୮୦
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷରଯେ ତୁମ୍ଭେ
ମୋ ଦୋଷ ନ ଧରିବ କେବେ ।୮୧
ହେ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷରଯେ ସ୍ତୁତି
ଯେ ଏହା ପଢୁଥିବ ନିତି ।୮୨
ସେ ନର ତ୍ରିଭୁବନେ ଧନ୍ୟ
ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ।୮୩
ସେ ନର ଜୀଅନ୍ତା ଅଟଇ
ତାକୁ ସଂସାରେ ଭୟ ନାହିଁ ।୮୪
ଅକ୍ଷର ଦୟାଟି କରିବେ
ତାର ବିପତ୍ତି ଯେ ନାଶିବେ ।୮୫
ଯେଉଁଣେ ସେ ଯାଉଥିଲେ ଶୁଣ
ତାକୁଟି ଜଗିଥିବେ ପୁଣ ।୮୬
ଅକ୍ଷର ସଙ୍ଗ ଘଟେ ଥାଇ
ତାକୁ ବିପତ୍ତି ଅର୍ବା କାହିଁ ।୮୭
ଅକ୍ଷର ଦୟାଟି କରିବେ
ଯାହା ମାଗିବ ତାହା ଦେବେ ।୮୮
ଅମର ପଦ ଯେ ମାଗିବ
ଅମର ହୋଇଣ ରହିବ ।୮୯
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପଦ ଯେ ମାଗିଲେ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେବ ସେହୁ ଭଲେ ।୯୦

ଯୋଗାନ୍ତ ମାଗିଲେଟି ଶୁଣ
ଯୋଗାନ୍ତ ତାକୁ ଦେବେ ପୁଣ ।୯୧
ନାଗାନ୍ତ ମାଗିଲେଟି କହି
ନାଗାନ୍ତ ପ୍ରାପତ ଯେ ହୋଇ ।୯୨
ବେଦାନ୍ତ ମାଗିଲେଟି ଶୁଣ
ବେଦାନ୍ତ ପ୍ରାପତ ଯେ ପୁଣ ୯୩
ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ବ୍ରହ୍ମ ପଦ ଯେତେ
ମାଗିଲେ ପାଇବ ସେ ଚତ୍ତେ ।୯୪
ନବଧା ଭକ୍ତି ଯେବେ ମାଗି
ପାଇବ ଦେବେ ତାକୁ ଘଗୀ ।୯୫
ନିଷ୍କାମ ଭକ୍ତି ଯେ ମାଗିଲେ
ପ୍ରାପତ କରାଇବେ ଭଲେ ।୯୬
କାମନା ଭକ୍ତି ଯେ ମାଗିବ
ଯେ ପାଞ୍ଚିଥିବ ତା ପାଇବ ।୯୭
ଧନ ବା ପୁତ୍ର ବାଞ୍ଛା ଯେତେ
ମାଗିଲେ ପାଇବ ସେ ଚତ୍ତେ ।୯୮
ଯେତେ ପୃଥ୍ୱୀରେ ଭୋଗ ଅଛି
ମାଗିଲେ ଦେବେ ତାକୁ ବାଛି ।୯୯
ଅକ୍ଷର ସବୁ ଘଟେ ଥାଇ
ମାଗଲେ ଦେବେ ତାକୁ କହି ୧୦୦
ଅକ୍ଷର ସବୁକୁ ବାନ୍ଧଣ
ତାଙ୍କ ଆପ୍ଟତ୍ତେ ଛନ୍ତି ପୁଣ ୧୦୧
ତେଣୁଟି ସବୁ ଦେଇ ପାରେ
ତାଙ୍କୁ ନ ଭଜେ ମୂଢ ନରେ ।୧୦୨
ଏମନ୍ତେ ଅକ୍ଷର ମହିମା
ମୁଁ କି କହିବି ତାଙ୍କ ସୀମା ।୧୦୩
ଅକ୍ଷର ମୋତେ ଦୟା କଲେ
କିଛୁ ମହିମା କହି ଭଲେ ।୧୦୪
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ
ମହା ମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।୧୦୫
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି
ଓଳାଶୁଣି ପର୍ବତେ ରହି ।୧୦୬
ଅକ୍ଷର ମହିମା କହିଲି
ଏ ଦୋଷ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗିଲି ।୧୦୭
ଏ ମହା ମଣ୍ଡଳ ଯେ ଗୀତା
ଅତି ଗୁପତ ଏହୁ କଥା ।୧୦୮
ଏ ମହା ପୃଥ୍ୱୀର ଯେ ଗୁଣ
ହେତୁ କାରଣ ଭାବ ପୁଣ ।୧୦୯
ଅକ୍ଷର ଦୟା ଯେ କରିବେ
ଯେ ଭାବିବ ତାକୁ ତାରିବେ ।୧୧୦
ନୋହିଲେ ଅକ୍ଷର ବାରଇ
ଆହେ ସୁଜନ ମାନେ କହି ।୧୧୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
କଥନେ ନାମ ବିନବତିତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଭୀମ ସ୍ୟାପି ରଣେ ଭଙ୍ଗୋ
ମୁନେ ରପି ମତ ଭ୍ରମଃ
ଯଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ମଶୁଦ୍ଧଂ ବା
ମମ ଦୋଷୋ ନ ଦୀୟତେ ।

—ସମାପ୍ତ—